Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):	Dickens, Charles.; bearbeidede for Ungdommen af Oskar Höckert.
Titel | Title:	Udvalgte Fortællinger
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Kjøbenhavn : F. H. Eibes Forlag, 1884
Fysiske størrelse | Physical extent:	1-3 i 1 bd. (130, 171, 158 sider), tav. :

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at krediterе ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

Udvalgte Fortællinger

af

Charles Dickens,

bearbejdede for Ungdommen

af

Oskar Höckert.

I.

Et Hittebarns Hændelser.

(Oliver Twist.)

Kjøbenhavn.

E. H. Eibes Forlag.

Trykt hos Nielsen & Lydiche.

1884.

Et Hittebarns Hændelser.

Fortælling for Ungdommen

efter Charles Dickens' „Oliver Twist"

ved

Oskar Höckert.

Kjøbenhavn.

F. H. Eibes Forlag.

Trykt hos Nielsen & Lydiche.

1884.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Første Kapitel.

Helten i vor Fortælling træder op.

Omtrent en tredive Mils Vej fra London ligger den lille By Burford, som iblandt andre offentlige Bygninger ogsaa kan glæde sig ved et Fattig- og Plejehus. Den Slags Anstalter forekomme meget hyppig i England og afgive saaledes et Vidnesbyrd om Indbyggernes store Godgjørenhed. Des værre er det imidlertid ikke den indre Hjærtets Trang, som fremkalder den godgjørende Stemning hos Englænderen, men snarere den saakaldte „gode selskabelige Tone". Thi ligesom det sømmer sig for den sande Kavaler at besøge Theatre, Koncerter og Væddeløb og give sine Penge ud dertil, paa samme Maade kræver den selskabelige Anstand, at man skal understøtte Fattiggaarde og Plejestiftelser. Hvorfor? Af hvad Grund? Ja, det veed de fornemme Folk ganske vist ikke; man nøjes med at antage, at denne Offerberedvillighed er noget, der nu en Gang hører til i gamle England, og som adskiller den fine Mand fra den simple.

Men med Indbetalingen af Bidraget er ogsaa alt afgjort. Hvorledes Pengene blive anvendte, bekymrer man sig ikke om. Følgen deraf bliver, at de Embedsmænd, der forestaa saadanne Stiftelser, saa at sige slet ikke have nogen Kontrol at frygte og kunne skalte og valte efter Behag, — at de kunne berige sig paa Anstaltens Bekostning,

— og at de Individer, der huses i deslige Stiftelser, føre det sørgeligste Liv.

I en af disse Velgjørenheds-Anstalter, og netop i den i Burford, saa' Helten i denne Fortælling Lyset for første Gang, medens hans Moder, der havde betraadt dette Fattighus efter en møjsommelig Vandring, syg og forladt, døde faa Minutter efter Fødselen. Trods alle Anstrængelser fra Sogneraadets og Autoriteternes Side havde det ikke været muligt at udfinde den unge Verdensborgers Forældres Navn, Stilling og Opholdssted. Under saadanne Omstændigheder var der ingen anden Udvej end at give Hittebarnet et Navn paa Maa og Faa — og da man i saa Henseende gik efter alfabetisk Orden, og den Dag netop var naaet til Bogstavet T, saa kaldte man den lille Ubekjendte: Twist med Fornavnet Oliver.

Da Plejestiftelsen kun husede ældre Drengebørn, blev vor meget unge Ven først sat i Huset hos en Dame, som paatog sig at opfostre Hittebørn, og som hyldede den Grundsætning, ikke at besvære sine smaa Plejebørn med alt for mange Klæder og alt for megen Næring, men derimod fandt det hensigtsmæssigt at bringe de hende betroede Børns Blod i livlig Cirkulation ved hyppige Prygl.

Resultatet af denne fortræffelige og menneskekjærlige Opdragelsesmethode var ligefrem glimrende og faldt fuldstændig i Fattigforstandernes Smag. Børnene saae ikke blot blege og gjennemsigtige ud, men unddrog sig i Regelen — og det var Hovedsagen — efter to, tre Aars Forløb al yderligere Omhu fra deres Velgjørers Side ved at lægge sig til at dø. Ak, og den kjære Fru Mann, Plejemoderen, fældede stadig de oprigtigste Taarer, naar en af de „kjære Smaa", som hun sagde, „var bleven en Guds Engel."

Oliver viste imidlertid ikke Bestyrelsen for Plejestiftelsen denne Villighed. Naturen havde skjænket ham et kraftigt

Sind og sunde Lunger, som i Forening kunde byde alle Savn og Mishandlinger Trods.

Under saadanne, just ikke behagelige Forhold var vor unge Ven bleven ni Aar gammel, og tilbragte sin Fødsels-dag sammen med to andre Lidelsesfæller i Kulkjælderen, hvor man havde spærret dem inde oven paa et sundt Livfuld Hug, fordi de havde haft den Uforskammethed at paastaa, at de var sultne!

Mod Forventning skulde Oliver imidlertid snart slippe ud af sit Fængsel. Fru Mann fik et uventet Besøg, og det af ingen ringere end den strænge Hr. Bumble, Stedets højvise Foged og Opsynsmand ved Stiftelsen. Denne Hæ-dersmand var en tyk, kraftig Mand, som dog ikke saa meget imponerede ved noget aandrigt Udtryk i sit fede Ansigt, som ved de ydre Tegn paa sin Værdighed, nemlig den trekantede Hat og den uundværlige Spanskrørsstok.

Efter at Hr. Bumble havde tørret Sveden af Panden og kastet et velvilligt Blik paa Tegnene paa hans Værdig-hed, meddelte han Fru Mann, at han kom i Anledning af Hittebarnet Oliver Twist.

Husets forstandige Frue ansaa det for hensigtsmæssigt at afbryde Fogden i hans Tale og tilbyde ham et Glas Genever for derved at vinde Tid til at give Tjenestepigen Ordre til hurtigst muligt at hente Oliver op af Kjælderen og underkaste ham en grundig Vaskning, hvilken Renselses-proces kun fandt Sted ved højtidelige Lejligheder.

Da Bumble hørte Ordet „Genever", glattedes hans strænge, embedsmandige Træk, og han smilede. Han saae med stort Velbehag efter den bortilende Fru Mann, og da hun saa Øjeblikke efter rakte ham den kostelige Genever, tømte han Glasset til sidste Draabe. Først derefter vedblev han, som følger:

„Knægten fylder i Dag ni Aar og er altsaa for gammel til at være her længere. Derfor have Forstanderne fattet den Beslutning at tage ham tilbage til Stiftelsen og paalagt mig at afhente ham."

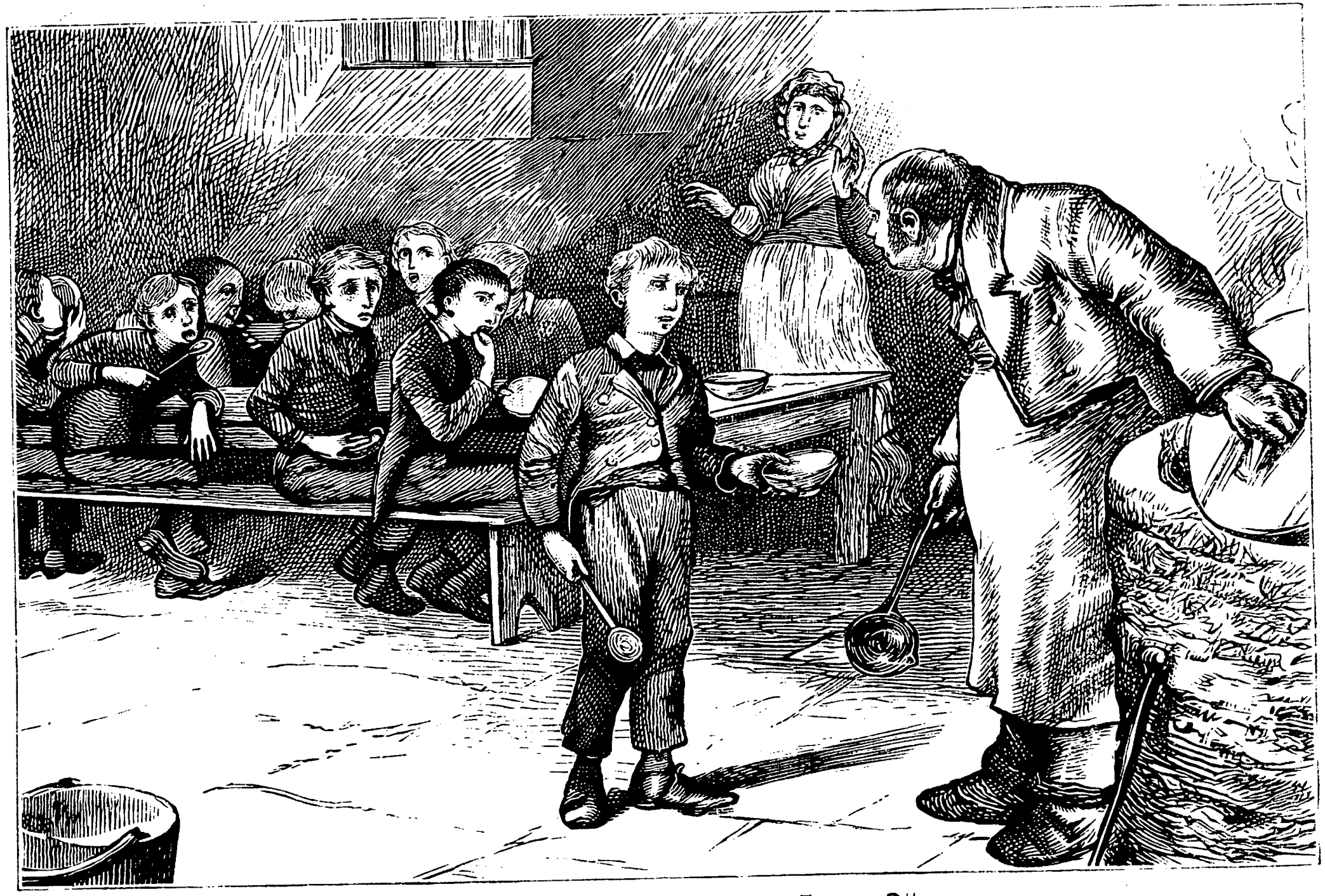
Fru Mann sendte strax Bud efter Oliver, som imidlertid, saa vidt det lod sig gjøre, var bleven renset for det Smuds, der bedækkede hans Ansigt og Hænder.

Husets værdige Frue hyklede stor Sorg over, at hun skulde miste sin „lille Yndling", og Oliver paa sin Side spillede den samme Komedie, da han mærkede, at Fru Mann, der stod bag ved Fogdens Stol, truede ad ham med Haanden. Efter at den kjære Dame gjentagne Gange havde omfavnet sin kjære Yndling, overgav hun ham til Fogden, ved hvis Side Oliver forlod sit første, sørgelige Barndomshjem for at gaa ny Elendighed og ny Savn i Møde.

Ja, ny Elendighed og ny Savn, thi Forstanderne for Fattig- og Plejestiftelsen hyldede samme Princip som Fru Mann og vare blevne enige om, at det vilde være overordentlig velgjørende for Anstaltens Kasse, naar Plejebørnene tre Gange om Dagen fik noget tyndt Havreslim, to Gange om Ugen et Løg og kun om Søndagen en halv Simle; derimod havde de Lov til at nyde saa meget Vand, de lystede.

Spiseværelset var en stor, flisebelagt Sal, i hvis ene Ende der fandtes en Kobberkjedel, af hvilken den velnærede, rødmussede Kjøgemester under Maaltiderne øste den kvægende Havreslim. Af denne kostelige Ret, som vi i øvrigt ønske, at de af vore unge Læsere, som ikke kunne faa det godt nok for Tanden hjemme hos deres Forældre, blot maatte komme til at prøve en eneste Uge igjennem — af denne Havreslim altsaa fik hvert Barn en eneste Tallerken. Og man havde sandelig ikke nødig at vaske Tallerkenerne af, for de stakkels Børn skrabede dem saa længe med Skeen, til de blev helt spejlblanke.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Side 5.

„Maa jeg faa lidt mere Suppe?"

Det er haardt at være sulten; men i Barndommens Aar, hvor man glæder sig ved en ganske særlig Appetit, er det dobbelt haardt. Var det under saadanne Omstændigheder derfor at undres over, at et af Plejebørnene, hvis afdøde Fader havde været en fattig Spisevært, en Gang ytrede til sine Lidelsesfæller, at han ikke længere kunde styre sin glubende Sult, og at han derfor snarest mulig vilde æde den første den bedste af dem med Hud og Haar?

Denne aabne Tilstaaelse fremkaldte naturligvis almindelig Bestyrtelse i den lille Flok, og efter mange Raadslagninger kom man til den fortvivlede Beslutning, at en af Drengene næste Dag skulde gaa hen til Kjøgemesteren og bede om mere. Dette Æreshverv blev betroet vor Oliver.

Den skæbnesvangre Dag kom. Børnene satte sig paa deres Pladser, den velnærede Kjøgemester uddelte Havresuppen, og før det korte Maaltid blev der holdt en lang Bordbøn. Snart efter var Havresuppen forsvunden, og alle saae forventningsfulde hen paa Oliver.

Vel bævede hans Hjærte, men Sult og Elendighed lod ham glemme ethvert Hensyn. Han rejste sig fra sin Plads og gik hen til Kjøgemesteren med sin Tallerken.

Denne saae helt forundret paa ham med sine Køjne og brummede til ham: „Hvad vil Du, Dreng?“

Oliver snappede efter Vejret, men samlede alt sit Mod og svarede: „Maa jeg faa lidt mere Suppe?“

Den rødmusjede Kjøgemester blegnede og stirrede med stille Forbavselse nogle Øjeblikke paa den lille Oprører; men saa gav han Oliver et voldsomt Slag i Hovedet med Sleven, ruskede ham i hans blonde Lokker med begge Hænder og kaldte paa Opsynsmanden.

Hr. Bumble var lige ved at falde i Besvimelse, da han hørte Olivers skrækkelige Forbrydelse; men han besindede sig dog og ilede hurtig hen til Forstanderne, som netop holdt Møde, og som blev helt forstenede ved Opsyns-

mandens Meddelelse. Et af Medlemmerne, som udmærkede sig ved en hvid Vest, var den første, der fik Mælet igjen og udtømte sig i Profetier om, at den ugudelige Oliver i alt Fald en Gang vilde ende i Galgen.

Hele Forsamlingen gav sit Bifald til Kjende ved disse dybsindige Ord, og derpaa begyndte en livlig Raadslagning, som endte med den Beslutning, at Oliver øjeblikkelig skulde spærres inde.

„Men det er ikke tilstrækkeligt", sagde Herren med den hvide Vest; „denne forfærdelige Krabat er et slet Exempel for hele Anstalten, og jeg foreslaar derfor, at vi skiller os af med ham."

Dette elskværdige Forslag vandt almindelig Tilslutning, og Formanden anmodede Forsamlingen om at rejse sig til Ære for Manden med den hvide Vest.

Og se, alle rejste sig! — det var et storartet Øjeblik.

Næste Morgen prangede et Opslag paa Porten til Stiftelsen, i hvilket der blev lovet den, der vilde tage Oliver Twist i Lære hos sig, en Belønning af fem Pund*).

Opslaget havde allerede hængt der en hel Uge, og Oliver havde siddet lige saa længe i et mørkt, ensomt Kammer, da Bumble en Morgen uden for Porten traf sammen med Hr. Sowerberry, Sognets agtbare Ligkistefabrikant og Bedemand.

„Sig mig en Gang, min gode Sowerberry", sagde Fogden til den store Mand, der var ført en tyndslidt sort Klædning, „kjender De ikke nogen, som har Brug for en Læredreng? Overordentlig gode Betingelser, fem Pund, som De ser."

Med disse Ord pegede Bumble med sin Stok paa Opslaget og navnlig paa Ordene „fem Pund", som vare skrevne med Kæmpebogstaver.

---

*) Et Pund (Pund Sterling) er omtrent 18 Kroner.

„Jh," sagde Bedemanden, idet han læste Opslaget med stor Opmærksomhed, „det træffer sig jo udmærket, for min forrige Dreng er løben væk i Dag."

„Udmærket", gjentog Bumble og foldede Hænderne over Stokken.

„Ja, saa troer jeg altsaa, min kjære Bumble, at jeg selv vil tage ham."

Fogeden kunde gjærne have kysset ham lige paa Stedet for disse Ord, men da dette ikke lod sig gjøre af Hensyn til hans Embedsstilling, saa nøjedes han med at tage Hr. Sowerberry under Armen og føre ham ind for Fattigkommissionens Medlemmer.

Sagen var snart afgjort.

Endnu samme Dag meddelte Manden i den hvide Vest Oliver, at han skulde i Lære hos en Ligkistefabrikant, og at man, hvis han klagede over sin Stilling eller nogen Sinde igjen faldt Sognet til Byrde, uden videre vilde sende ham til Søs, hvor han vilde blive pryglet ihjel af Matroserne og bag efter druknet.

Vor lille Ven hørte paa alt dette i dyb Tavshed, og da man rakte ham en lille Pakke, som indesluttede alt, hvad han ejede og havde, saa trykkede han Kaskjetten dybt ned i Panden og hagede sig atter fast i den værdige Bumbles Frakkeærme og blev saa ført hen paa en ny Skueplads for at gjennemgaa ny Lidelser og Savn.

En Stund traf Bumble tavs af Sted med Drengen; men da de nærmede sig Maalet for deres Vandring, gav han sig til at anstille en lille Mønstring over Oliver.

„Skyd Kaskjetten op, og knejs med Hovedet!"

Oliver adlød bævende Befalingen; men alligevel formaaede han ikke at holde Taarerne tilbage. Han skjulte Ansigtet i sine Hænder og græd, til Taarerne piblede frem mellem hans smaa, magre Fingre.

„Naa", hvæsede Fogden, idet han kastede et ondskabs-

fuldt Blik ned paa den lille Fyr, „aldrig i mine Levedage har jeg kjendt Mage til Slubbert."

Med disse Ord løftede han truende Stokken; men Oliver greb ham bønlig i Armen og sukkede: „Aa, nej, nej, nej! — jeg skal være god — det skal jeg, det skal jeg — jeg er en stakkels, lille Dreng, — og jeg er saa — —"

„Hvad er Du saa?" brummede Bumble.

„Saa forladt, — ak saa forladt," hulkede vor stakkels lille Ven. „Ingen holder af mig. Ak, Herre, De veed ikke, hvor ondt det gjør mig her." Med disse Ord lagde den lille Fyr Haanden paa Hjærtet og saae smertelig bevæget op paa sin Ledsager.

Bumble var rigtignok Foged og derfor fuldstændig blottet for Medlidenhed, men alligevel syntes Olivers Ord at have gjort Indtryk paa ham, i det mindste talte han venlig til ham paa sin Vis. Vor stakkels unge Ven tørrede sine Øjne, sukkede dybt og fulgte tavs med sin Fører.

Mørket begyndte allerede at falde paa, da Parret naaede hen til Ligkistefabrikantens Bolig. Han kom dem i Møde med et Lys, som han holdt lige i Ansigtet paa Oliver.

„Naa", sagde han, „det er vel Drengen?"

„Det er det", svarede Fogden, medens Oliver gjorde et Skrabud.

I samme Øjeblik traadte en lille, mager Kone med meget haarde Træk ud fra et tilstødende Værelse. Bumble hilste paa hende som Husets Herskerinde, og hendes Ægteherre meddelte hende, at det var Drengen, han havde talt til hende om.

Madam Sowerberry satte Hænderne i Siden, smilede foragtelig, pegede paa Oliver og sagde: „Han er meget lille."

„Men han vil voxe," faldt Bumble trøstende ind, og med et strængt Blik paa Drengen tilføjede han: „Ikke sandt, Du vil nok voxe?"

„Ja," stammede stakkels Oliver, „jeg skal gjøre mig Umage derfor."

„Ja, gu' vil han voxe," vrissede Madammen, „men af vore Spise- og Drikkevarer. Jeg indser sandelig ikke, hvad man sparer ved at tage de Hittebørn til sig, — naa, gaa saa ned i Køkkenet, Du lille Benrad."

Denne venlige Opfordring gjaldt Oliver, som ogsaa strax forsvandt, saa snart Husmoderen aabnede Døren, og famlede sig ned til et svagt oplyst, underjordisk Rum, som forestillede Køkkenet.

Madam Sowerberry fulgte lige bag efter ham og sagde til en snavset Pige, som stod henne ved Skorstenen med nedtraadte Slæber paa Fødderne:

„Giv Knægten noget at spise Charlotte."

„Der er kuns et Par Levninger tilovers," svarede den snavsede Pige tvært.

„Naa, saa giv ham dem. Jeg tænker ikke, han er for kræsen til at spise dem. Er Du vel, Dreng?"

„Nej, nej," svarede Oliver, hvis Øjne straalede, da man talte til ham om Mad. Derpaa satte Tjenestepigen en Tallerken med Affald og Levninger hen for ham.

Jeg vilde ønske, at et eller andet Barn fra et velhavende Hjem kunde have været Vidne til, med hvilken Hjærtensglæde vor lille Ven gav sig i Lag med Maden, og med hvilken glubende Appetit han slugte de sidste Stumper og Stykker, — jeg er vis paa, at ethvert saadant Barn, der ellers maaske rynker paa Næsen ad den bedste Ret, fra det Øjeblik af vilde forbedre sig og af inderste Hjærte takke sin Skaber for, at han har kjære og trofaste Forældre.

Da Oliver var færdig med det usle Maaltid, førte Madam Sowerberry ham igjen op ad Trappen og ind i Værkstedet.

„Der henne under Værkstedsbordet er din Seng," sagde hun i en raa, bydende Tone, „saadan en Unge som Dig kan

det vel ikke genere at sove blandt Ligkister, — skynd Dig saa, og skrup i Seng!"

Saa snart Madammen var gaaet, satte Oliver den usle Lampe, som hun havde rakt ham, hen paa en Høvlebænk og saa' sig om med Frygt og Bæven. En splinterny Kiste stod midt i Værkstedet paa et sortmalet Fodstykke, og Oliver havde en Fornemmelse, som om hvert Øjeblik en eller anden skrækkelig Skikkelse vilde rejse sig op af den. Langs Væggene var der opstillet regelmæssig tilskaarne Brædder, som i den skumle Belysning mindede ham om kæmpemæssige Spøgelser, som stode med Hænderne i Lommen. Ligkistelaag, blanke Søm, Høvlspaaner og sorte Tøjlapper, som laa paa Gulvet i vild Uorden, fuldendte dette gruelige Møblement, og paa Grund af den lumre Luft, der herskede i det indeklemte Rum, var det intet Under, at det forekom Oliver, at der lugtede ligesom af Lig.

Forfærdet, med Hænderne sammenknugede i Haaret og vidt opspilede Øjne kigede den stakkels Dreng ind under Bordet, hvor hans Sovemadrats laa. Det lignede en Grav. Oliver fo'r sammen og gyste ved Synet. Men endelig tog han Mod til sig, pustede Lampen ud og krøb ind paa sit snævre Leje. Et Øjeblik holdt han Aandedrættet tilbage og kastede et forskrækket Blik ud i det dybe Mørke, og saa blev han lidt efter lidt roligere.

„Og hvad gjorde det ogsaa," tænkte han ved sig selv, „hvis dette var din Grav? Saa var Du ikke mere paa Jorden og blandt Menneskene, som hader Dig, — saa var Du hos hende, som sikkert elsker Dig og føler for Dig i dine Lidelser, hos Din Moder."

Og Drøm og Virkelighed smeltede sammen, — den stakkels Dreng faldt i Søvn. Og han drømte, at han virkelig var død, at han laa der ude paa den stille Kirkegaard, at det høje Græs bølgede over hans Hoved, og det gamle

Taarnur med sin dybe Klang beroligede ham i hans Søvn. ... Stakkels Oliver, — nej, lykkelige Oliver!

Andet Kapitel.

Oliver begiver sig paa Rejse.

Alt faar en Ende i denne Verden, og saaledes var der da ogsaa henrundet fire Uger for vor lille Ven i Ligkiste-fabrikantens Hus, rige baade paa Sult og Prygl. Da kom der en Aften, hvor Sowerberry fik en udmærket Ide med Hensyn til Oliver, noget, som sjælden hændtes den gode Mand.

Han sad ved Aftensbordet med sin Kone i den lille Dagligstue og havde lige delikateret sin bedste Ven, nemlig sin Mave, med Resterne af en meget anselig Bedekølle, da han udbrød:

„Min søde Pige, Oliver ser ganske godt ud."

„Æder ogsaa godt," bemærkede Madammen muggent, idet hun nemlig nærede den Anskuelse, at Hittebørn egentlig slet ikke burde have nogen Appetit.

„Der er et vist tungsindigt Udtryk i den lille Knægts Ansigt," vedblev Sowerberry, „og jeg er af den Mening, at man ganske udmærket kunde bruge ham ved Børnebegravelser. Det vilde være noget nyt, kjære Kone, og vilde gjøre en udmærket Virkning."

Madam Sowerberry, som ikke var uden Smag, naar der var Tale om Ligbegængelser, fandt ligeledes denne Ide original, og saa besluttede da Ægteparret at afrette Oliver til denne ny Bestilling. Den usunde Aarstid kom Deres Ønsker i saa Henseende i Møde, og i Løbet af nogle faa Uger havde

Oliver høstet temmelig mange Erfaringer. De ældste Indbyggere i Burford mindedes ikke nogen Tid, hvor Mæslinger og Skarlagensfeber havde raset som nu, hvorfor der da ogsaa var mange Ligbegængelser, ved hvilke vor lille Oliver til ubeskrivelig Opbyggelse og Forundring for Stadens Mødre maatte gaa i Spidsen for Toget med et Sørgeflor, der naaede ham helt ned til Knæene.

Sowerberrys Forretning blomstrede, og hvem veed, om han ikke til sidst ved sin Lærlings Hjælp var bleven en velhavende Mand, hvis hans Ægtemage blot havde behandlet Barnet nogenlunde menneskelig. Men hun sultede og pryglede ham, bebrejdede ham hans ulykkelige Skæbne paa den mest ydmygende Maade og haanede endogsaa hans Moder, som hun ikke engang havde kjendt, saa at Oliver endelig i sin Nød og Kvide fattede en fortvivlet Beslutning og bragte den til Udførelse.

Det var en kold, mørk Nat. Oliver sad og græd paa sit haarde Leje i Værkstedet, for han var om Aftenen atter bleven mishandlet paa den raaeste Maade.

„Hvorfor kan jeg dog ikke være et af de mange Børn, som vi hver Dag bringer ud paa Kirkegaarden?“ hulkede han. „Ingen vilde jo dog græde over mig. Ak, hvorfor behandler Folk mig saa slet? Mon man ogsaa vilde gjøre det andre Steder? Verden er jo saa stor, og værre end her kunde det ikke gaa mig, hvis jeg — —“

Oliver vovede ikke at fuldføre Sætningen, men desto klarere stod Tanken for hans Sjæl. Noget efter saa' han sig forsigtig om og lyttede, derpaa skjød han sagte Slaaen fra Døren og listede ud i det fri. En iskold Luft slog ham i Møde; han syntes, at Stjærnerne vare endnu længere borte fra Jorden end ellers, en dyb Stilhed herskede trindt om, og hele Naturen forekom ham som en stor Grav.

Med største Forsigtighed lukkede han atter Døren i, bandt ved Tællelysets usle Skin sine faa Klædningsstykker

ind i et Lommetørklæde, og satte sig hen paa en Bænk i Stuen og ventede, til Dagen gryede.

Næppe viste det første Lysskjær sig for Ruderne, før Oliver paa ny skjød Slaaen fra; han kastede et eneste sky Blik tilbage paa Værkstedet, saa smuttede han ud paa Gaden og trykkede Døren i efter sig. Et Øjeblik stod han tvivlraadig om, hvad Vej han skulde slaa ind paa, indtil han endelig kom til at huske paa, at Vognene, der forlode Byen, kjørte ned ad Bakken paa højre Haand, og saa travede han da af Sted i samme Retning. Vor lille Ven huskede nu ogsaa, at han havde gaaet den samme Vej med Bumble, da denne havde bragt ham fra Fru Mann til Plejestiftelsen, og snart dukkede det usle Sted frem for hans Erindring, hvor han havde tilbragt sine første Barndomsaar. Hans Hjærte bankede, da han naaede Huset. Ingen syntes at være vaagen der, saa tidligt paa Dagen var det. Oliver blev staaende og saa' gjennem Havegitteret. Da fik han Øje paa et blegt, elendigt Barn, som lugede Ukrud fra et af Bedene. Han gjenkjendte i den lille en forhenværende Lidelsesfælle, som, skjønt han var flere Aar yngre end Oliver, havde været hans Ven og Legekammerat baade i Ondt og Godt, for de havde døjet Sult med hinanden og vare ofte blevne prygslede og indespærrede sammen.

„Hør, kjære lille Dick!" hviskede Oliver.

Det blege Barn saa' op, og over de kummerfulde Træk fløj der et saligt Smil. Hurtig ilede den lille hen til Hovedlaagen og strakte sine magre Arme ud gjennem Tremmerne for at hilse paa ham.

„Du maa ikke sige, at Du har set mig," vedblev Oliver, „for jeg er løbet min Vej. Man har pryglet og mishandlet mig, Dick, og nu vil jeg prøve min Lykke i den vide Verden."

„Ak, Oliver!" udbrød den lille dybt bevæget, „jeg er saa glad ved at se Dig igjen. Men jeg vil ikke opholde Dig."

„Jeg vil blot sige Farvel til Dig," svarede Oliver, „jeg haaber at se Dig igjen, Dick; tro Du mig, Du bliver nok lykkelig en Gang."

„Det haaber jeg ogsaa," svarede Barnet med et mat Smil, „for Doktoren siger, at jeg snart skal dø. Og Du veed nok, at naar man er død, saa er man ogsaa lykkelig. Og jeg drømmer ogsaa altid om Himlen og de kjære Englebørn, Oliver! — Kom, lad os kysse hinanden endnu en Gang," tilføjede den lille, idet han klatrede op ad den lave Gitterdør og slyngede Armene om Halsen paa Oliver; „saa — lev nu vel, og Gud være med Dig!"

Det var kun et lille Barns Velsignelse, som Oliver her modtog, men hvor uendelig godt gjorde den ikke den stakkels Dreng, hvem endnu ingen havde ønsket andet end ondt! Disse Ord lød bestandig for hans Øren, og han glemte dem ingen Sinde under de Kampe og Lidelser, han nu gik i Møde.

Hvorhen? Det var navnlig dette Spørgsmaal, der beskjæftigede Oliver, medens han ilede hen ad Vejen, indtil han endelig hen ad Middag fattede sin Beslutning. Han vovede nemlig først nu at unde sig en Smule Hvile og lagde sig hen ved en Milepæl. Paa denne stod der at læse, at der endnu var 25 Mil til London. Dette Navn virkede ligesom elektriserende paa Oliver.

London! Hvilket rummeligt Tilflugssted! — — Ingen, end ikke Hr. Bumble vilde kunne finde ham der.

Oliver havde paa Plejestiftelsen hørt gamle Folk fortælle, at i London kunde en rask Dreng altid skaffe sig et godt Udkomme. Altsaa maatte Kæmpebyen være det rette Tilflugtssted for et hjemløst Barn, som maatte omkomme paa den alfare Vej, hvis ingen rakte ham en hjælpsom Haand.

„Til London!" udbrød Oliver jublende, sprang op og ilede saa munter af Sted, at det virkelig saae ud, som om han ikke vilde gjøre Holdt igjen, før han stod ved Maalet for sin Vandring.

Men — ak, bitre Skuffelse — hvilke Strabadser maatte det stakkels Barn, der var blottet for alt, ikke gjennemgaa, for han fik Øje paa Byens uoverskuelige Hær af Huse! Med sulten Mave og ømme Fødder lagde han sig sent om Aftenen til Hvile under aaben Himmel, for ved Morgenens Frembrud træt og udmattet at fortsætte sin Vandring. Hans Kræfter tog mere og mere af; den eneste Skilling, han ejede, havde han allerede givet ud til Brød, og at bede nogen om en Gave i de Landsbyer, han passerede, det dristede han sig ikke til, da Opslag overalt truede enhver med Fængsel, der vovede at tigge. Saaledes blev der ikke andet tilovers for ham end ved stumme Miner at paakalde Folks Medlidenhed. I denne Hensigt stillede han sig derfor op ved Indgangen til Kroerne, og saae sørgmodig paa de forbigaaende; men Menneskenes Haardhjærtethed tillod ham heller ikke dette, og han blev jaget bort af Værten eller Tyendet, da man var af den Mening, at han sikkert havde i Sinde at stjæle. Ja, der var endogsaa dem, der hidsede Hundene paa ham, eller truede ham med Fogden, en Trusel, som stedse gav den dødtrætte Oliver fornyet Kraft.

Hvem veed, om vor stakkels Ven ikke til sidst var død undervejs, hvis ikke en godhjærtet Bommand og en gammel Kone havde forbarmet sig over ham; den første gav ham et Stykke Ostemad, og den gamle skikkelige Kone delte sit Aftensmaaltid med ham. Saaledes hjælper den ene fattige ofte den anden, og denne Godgjørenhed vil en Gang veje tungere i den himmelske Dommers Vægtskaal end alle de riges og velhavendes Gaver tilsammen.

Endelig dukkede Londons Taarne frem for Olivers Blik, og endnu en Gang anspændte han alle sine Kræfter for at naa det længselsfuldt attraaede Maal. Hen imod Aften naaede han dødtræt til Omegnen af Hovedstaden og kastede sig med blodige Fødder og støvede Klæder ned paa en Flise foran et Hus i en af Byens Forstæder.

Maalet havde han naaet, men hvorledes skulde han nu bære sig ad for her paa dette fremmede Sted, hvor ingen kjendte ham, at tjene sit Brød? Denne Tanke, som nu først opstod hos ham, beskjæftigede hele hans Sjæl, indtil han endelig blev vakt af sine Grublerier af en Dreng, som ganske uventet stillede sig op foran ham og saae skarpt paa ham. Den fremmede Dreng havde simple Ansigtstræk, en Opstoppernæse og lav Pande, smaa, stikkende Øine og var dygtig hjulbenet. Skjønt han kun kunde være faa Aar ældre end Oliver, optraadte han dog ganske som en voxen, ligesom ogsaa hans Klædedragt var alt andet end et Barns. Han havde en lang Frakke paa, der naaede ham helt ned til Hælene, og som var smøget op for Hænderne for ikke at hæmme disse i deres Bevægelse, et Par vide Buxer, der hang i Folder om Benene paa ham, og hele hans Maade at være paa var ganske som en, der spiller den ældres Rolle.

„Halloj, min unge Ven, hvad bestiller Du her?“ sagde endelig den fremmede Dreng til Oliver.

„Jeg er træt og sulten,“ lød Svaret, „ak, saa træt, saa træt; — for jeg har gaaet næsten fem Dage i Træk.“

„Gaaet i fem Dage?“ udbrød den anden forundret, „stakkels Knægt. Rigtig nok har jeg kun lidt Mønt paa Lommen, men jeg vil dog tage mig af Dig. Har Du noget Sted at tage hen her i London?“

Oliver rystede paa Hovedet.

„Naa, se saa til, Du kommer paa Skafterne igjen,“ sagde Drengen leende, hjalp Oliver op og tog ham ind med sig i en nærliggende Bod, hvor han lod diske op med Brød, Skinke og Ost. Denne Gjæstfrihed kom naturligvis vor forsultne Ven godt til Pas, og han tog dygtig til sig, medens hans ny Kammerat uophørlig betragtede ham med stor Opmærksomhed.

Side 16.

„Halloj, unge Ven, hvad bestiller Du her?"

„Vil Du da blive i London?“ spurgte den fremmede Dreng sin Gjæst, da Maaltidet var forbi.

„Ja, hvis jeg kunde faa noget at bestille.“

„Det skal Du ikke bekymre Dig om,“ sagde Drengen, da han saae, at Oliver havde Taarer i Øjnene; „jeg kjender en pæn gammel Herre her i London, som ikke blot vil give Dig Husly, saa snart jeg præsenterer Dig for ham, men som ogsaa vil sørge videre for Dig.“

Den reneste Glæde straalede ud af Olivers beduggede Blik, og den inderligste Tak strømmede fra hans Læber. Der opstod nu en fortrolig Samtale, i Løbet af hvilken Oliver erfo'r, at den fremmede Dreng hed Jack Dawkins, og at han var den gamle Herres særlige Yndling, hvorfor denne helst kaldte ham ved Kjælenavnet „den fiffige Rad“. Den sidste Benævnelse forekom Oliver berettiget nok, for Jack gjorde i det hele ikke noget godt Indtryk paa ham.

Da „den fiffige Rad“ ikke vilde betræde Londons Gader, før det var blevet mørkt, blev de siddende i Boden saa længe, hvilket Hvil var særdeles velkomment for Oliver. Endelig brød Jack op og gik med Oliver gjennem en Mængde Gader og Stræder. Skjønt det gik fremad i rask Fart, kunde vor Ven dog ikke andet end fra Tid til anden kaste et Sideblik paa Husene, som, jo længere de kom frem, bleve uslere og elendigere, og fra mange Døre smuttede der Personer frem af et fordægtigt Udseende, som med sky Blik sneg sig over Gaden.

Oliver følte sig ikke videre vel i disse Omgivelser og overlagde netop, om det ikke var det raadeligste at løbe bort, da hans Fører greb ham i Armen, skubbede ham ind ad en aaben Dør og skjød Slaaen for denne, saa snart de vare traadte ind i Forstuen.

Jack udstødte en skingrende Piben, og strax efter viste der sig en Mand med et brændende Lys paa den øverste Afsats af en gammel, forfalden Trappe.

„Halloj!“ raabte Manden, „I er jo to?“

„En ny Kammerat,“ svarede Jack og skubbede Oliver frem. „Er Fagin der oppe?“

„Ja, han sorterer Næsepudsere,“ lød Svaret, med hvilket Udtryk der mentes Lommetørklæder.

Drengen steg op ad Trappen, hvorpaa Manden med Lyset atter forsvandt. Endelig aabnede Jack Døren til et Bagværelse og trak Oliver med sig. Det var intet almindeligt Værelse, vor Ven her havde for sig. Væggene og Loftet vare helt sorte af Ælde og Smuds. Foran Ilden, som knitrede i en gammeldags Kamin, stod et vaklevorent Fyrretræs Bord, hvorpaa der var anbragt et Lys, som var stukket fast i Halsen af en Ølflaske, tre Tinkruse, Brød og Smør. Der stod en Stegepande med Pølser over Ilden, og ved Siden af den stod med en Gaffel i Haanden en gammel, sammenkrøben Jøde, hvis hæslige Galgenfjæs blev om muligt endnu mere afskrækkende ved en Mængde kort, rødt Haar. Hans Hals var bar, han var iført en gammel, fedtet Frakke og syntes at dele sin Opmærksomhed mellem Stegepanden og et Træstativ, hvorpaa der hang en hel Mængde Silke Lommetørklæder. Flere smudsige Lejer bestaaende af gamle Sække, laa skjødesløst spredte trindt om paa Gulvet, og ved Bordet sad en fire, fem Drenge paa Alder med Jack og røg, som om de kunde være voxne Personer, af lange Kridtpiber og drak Brændevin.

De rejste sig strax fra deres Pladser, da Jack og Oliver traadte ind, og gloede paa denne, medens Jack hviskede et Par Ord til Jøden.

„Det er min Ven, Oliver Twist,“ sagde Jack omsider til Selskabet, „jeg haaber, at han vil faa en elskværdig Modtagelse her; ikke sandt, Fagin?“

Jøden nikkede, bukkede dybt for Oliver og trykkede ham i Haanden. De unge røgende Herrer fulgte Exemplet, kun gik de i deres Elskværdighed betydelig videre, idet de ikke blot

toge hans Kaskjet og hans Bylt fra ham, men endogsaa tømte hans Lommer for at spare ham selv for Ulejligheden dermed, naar han gik i Seng. Hvem veed, hvor vidt de var gaaet i deres Høflighed, hvis Jøden ikke ved at uddele nogle venskabelige Nakkedrag med Gaffelen havde sat en Grænse for de elskværdige unge Menneskers Opmærksomhed.

„Som sagt, det glæder mig at have gjort dit Bekjendtskab, Oliver," begyndte Jøden, „og tag nu Pølserne af Ilden, Jack, og ryk en Fjerding hen til Kaminen for vor Gjæst, at han kan varme sig."

Da Jøden lagde Mærke til, at Oliver med en vis Forundring betragtede den store Mængde Lommetørklæder, som hang paa Stativet, tilføjede han:

„Ja, min Ven, det er en god Mængde; vi har samlet dem sammen til Vask, Oliver, det er det hele, hi, hi, hi!"

Jødens Grinen syntes at virke smittende, i alt Fald brød de haabefulde unge Herrer ud i en skraldende Latter, hvorpaa de satte sig til Bords for at nyde Aftensmaden.

Efter at Oliver havde spist, maatte han efter Jødens Opfordring tømme et Glas varm Genevertoddy i eet Drag.

„Det vil gjøre Dig godt efter alle dine Strabadser, min Ven," sagde Jøden grinende. Oliver gjorde, hvad der blev ham paalagt, og næsten straks efter følte han en behagelig Træthed, som gik over til en dyb Søvn.

Tredje Kapitel.

Vor Helt oplever adskillige Eventyr.

Det var temmelig sent om Morgenen, da Oliver vaagnede paa sit haarde Leje paa Gulvet. Han saae sig forundret om, indtil han endelig lidt efter lidt kom i Tanker

om, hvor han var. Aldeles som den foregaaende Aften stod ogsaa i Dag den gamle Jøde henne ved Ilden foran Kaminen, kun havde han i Stedet for Gaffelen en Jærnske i Haanden, med hvilken han rørte flittig om i en lille Kasserolle.

„God Morgen, Hr. Fagin," begyndte Oliver frygtsomt; „maa jeg staa op?"

„Naa, det er Oliver," grinede Jøden og holdt et Øjeblik inde med Kaffekogningen, „jeg haaber, at Du har sovet godt."

„Overordentlig godt," sagde Oliver.

„Det glæder mig. Der henne i Krogen ved Døren staar en Kande med Vand. Bring den her hen, min Dreng, saa skal jeg give Dig et Vandfad."

Oliver adlød og begyndte at vaske sig. Næppe var han færdig hermed, før „den fiffige Rad" og en anden af Drengene, med hvem vor Ven allerede havde stiftet Bekjendtskab om Aftenen, traadte ind. Efter at Jack havde forestillet sin Ledsager som Charles Bates, satte man sig ned til Kaffen, hvis Nydelse væsentlig forhøjedes ved, at Jack trak nogle varme Boller og et Stykke Skinke frem og fordelte det blandt Selskabet.

„Naa," begyndte Jøden med et snu Blik paa Oliver, „jeg haaber, kjære Børn, at I har været flinke til Morgen."

„Vi har ordentlig hængt i," svarede Charles Bates.

„Flinke Drenge, — flinke Drenge," sagde Jøden og klappede dem paa Hovedet. „Hvad har Du at vise mig, Jack?"

„Et Par Brevtasker," lød Svaret.

„Spækkede?"

„Saa temmelig," sagde Jack, idet han trak en grøn og en rød Brevtaske frem.

„Hm, kunde være tungere," sagde Jøden efter at have underkastet Brevtaskerne et omhyggeligt Eftersyn, „men Ar-

bejdet er ganske godt udført — en flink Arbejder. Ikke sandt, Oliver?"

„Ja, det er vist," svarede denne.

Charles Bates brast ved dette Svar i en skraldende Latter til stor Forundring for Oliver, som slet ikke kunde gjætte Grunden til hans Munterhed.

„Og hvad har Du bragt, din Grinebider?" sagde Fagin til Charles.

„Næsepudsere," svarede Drengen og trak fire Lommetørklæder op af Lommen.

„Hm, — de er gode," sagde Jøden, „men Du har ikke mærket dem rigtig, vi maa tage Bogstaverne ud igjen med en Naal. Hvad mener Du, Oliver — skal vi lære Dig det? Og kunde Du ikke ogsaa have Lyst til at lave Lommetørklæder lige saa gesvindt som Charles Bates, hva'?"

„Jo, ganske vist," svarede Oliver, „hvis De vil lære mig det."

„Nej, Gud, hvor han dog er grøn!" udbrød Charles, idet han paa ny gav sig til at le.

„Naa, naa," sagde Fagin og klappede sin lille Ven paa Hovedet, „det giver sig nok med Tiden. Og nu, Drenge, siden I har været saa flittige, saa vil jeg more jer og lege den Leg med jer, som I holder saa meget af. Jeg tør vædde om, at det ogsaa vil more lille Oliver."

Den gamle muntre Herre stak med disse Ord en Tobaksdaase i den ene og en Brevtaske i den anden Buxelomme, et Ur i Vestelommen og en ægte Diamantnaal i sin Skjortekrave. Derpaa knappede han Frakken tæt til, forsynede sig med et Lommetørklæde, som han stak ned i den bageste Frakkelomme, tog en Stok i Haanden og gav sig derpaa til at gaa op og ned i Stuen som en gammel Herre, der er ude paa en Spaseretur. Nu og da blev han staaende foran Kaminen eller ved Døren og bøjede sig for over, som om han stod opmærksomt og betragtede noget uden for et

Butiksvindue. Oliver kom i den Grad til at le ad den gamle Herre, at Taarerne trillede ham ned ad Kinderne.

Men nu kom det bedste. De to Drenge, som hele Tiden havde været lige i Hælene paa den gamle Herre, og som, hver Gang han vendte sig, havde trukket sig tilbage i en vidunderlig Fart, nærmede sig ham nu. „Den fiffige Rad" traadte ham paa Foden, medens Charles Bates ligesom tilfældig snublede over ham bagfra, og i dette ene Øjeblik snappede de alle de Gjenstande fra ham, som han før havde stukket til sig.

Efter at denne morsomme Leg var gjentaget en tre, fire Gange, gav den venlige gamle Jøde Drengene nogle Lommepenge, hvorpaa de gik.

„Ikke sandt, lille Oliver," sagde Fagin, „det er en morsom Tidsfordriv? Hi, hi, hi!"

„Har de nu allerede fri, Hr. Fagin?" spurgte Oliver forundret.

„Ja. Det vil sige, hvis der undervejs — hi, hi, hi — skulde smutte dem saadant et lille Stykke Arbejde mellem Fingrene, saa give de dem strax i Lav dermed, lille Ven, for det er flinke Drenge, navnlig „den fiffige Rad", ham maa Du tage Dig til Mønster. Jeg kan forsikre Dig om, at han — —. Men sig mig, hænger mit Lommetørklæde ikke ud af Lommen?" afbrød pludselig Jøden sin Lovtale.

„Jo, det gjør det," svarede Oliver.

„Aa prøv en Gang, om Du kan tage det ud, uden at jeg mærker det!"

Oliver løftede med den ene Haand, saaledes som han kort i Forvejen havde set Jack bære sig ad, den nederste Del af Lommen op, medens han med den anden trak Lommetørklædet ud af den.

„Har Du det?" spurgte Jøden, og da Oliver leende holdt Tørklædet hen for Øjnene af ham, tilføjede han: „Bravo, lille Ven, Du er en flink Dreng; til Belønning derfor vil

jeg ogsaa give Dig en Shilling*). Bliv bare ved paa den Maade, saa vil Du med Tiden blive en stor Mand."

Hvor meget denne Ros end glædede Oliver, saa kunde han dog ikke rigtig fatte, hvorledes han ved at trække et Lommetørklæde op af Lommen paa den gamle Herre kunde blive en stor Mand. Men kun altfor snart skulde Betydningen af disse Ord saa vel som af hans Omgivelsers sære Færd blive opklaret for ham.

Flere Uger vare gaaede, og Oliver, hvis Hovedvirksomhed bestod i at tage Navnene ud af en stor Mængde hjembragte Tørklæder, længtes endelig efter frisk Luft. Gjentagne Gange bad han Joden om at sende ham ud paa Arbejde med de andre Drenge, og endelig en Morgen fik han den saa ivrig attraaede Tilladelse.

I Selskab med „den fiffige Rad" og Charles Bates begav han sig paa Vej, ikke lidet nysgjerrig efter at faa at vide, hvorledes det hele gik til, og i hvilken Forretningsgren han først skulde modtage Undervisning. Vor lille Vens glade Stemning blev imidlertid snart dæmpet ved hans to Kammeraters raa Opførsel, idet disse ikke undsaa sig for at stjæle Æbler og Løg fra Sælgekoner og at udføre andre Skarnsstreger. Oliver vilde netop til at holde en alvorlig Straffeprædiken for dem og true dem med at fortælle det alt sammen til Fagin, hvis de ikke forandrede deres Opførsel, da „den fiffige Rad" pludselig standsede, lagde Fingeren paa Munden og vinkede til sin Kammerat, at han skulde trække sig forsigtig tilbage.

„Hvad er der?" spurgte Oliver forundret.

„Tys! — ser Du den gamle Herre der henne ved Bogladen?"

Oliver nikkede.

---

*) Omtrent 90 Øre.

„Der er Arbejde for os," bemærkede Charles Bates.

Oliver rystede forundret paa Hovedet og bad om nærmere Forklaring, men hans to Kammerater sneg sig hemmelig over Gaden tæt hen til den gamle Herre. Oliver fulgte dem et Par Skridt, men blev snart staaende og ventede spændt paa, hvad der vilde ske.

Den gamle Herre, som stod henne ved Bogladen, og som tog sig højst agtværdig ud i sin grønne Frakke og sine hvide Benklæder, holdt en Stok under Armen og i Haanden en Bog, som han havde ladet Boghandleren give sig, og som han var helt optagen af at læse i.

Mine kjære Læsere vil kunne forestille sig Olivers Skræk og Forfærdelse, da han ser „den fiffige Rad" stikke sin Haand i den gamle Herres Lomme, tage et Lommetørklæde ud af den og række det til Charles Bates, hvorpaa begge i strakt Løb forsvandt om det nærmeste Hjørne. Vor unge Ven stod der med opspilede Øjne, medens hans Kinder farvedes purpurrøde. Nu var paa een Gang det hemmelighedsfulde Slør faldet, og han indsaa klart, hvorledes det havde forholdt sig med de mange Tørklæder, Ure og andre Gjenstande, som Drengene bragte hjem til den gamle Jøde. Han var altsaa faldet i Hænderne paa simple Lommetyve, og som for at undfly denne Bande, gav han sig til at løbe af alle Kræfter.

Men i samme Øjeblik var Tyveriet blevet bemærket ovre i Bogladen, og da den gamle Herre fik Øje paa den flygtende Oliver, raabte han: „Stop Tyven!"

Der ligger et vist Trylleri i dette Par Ord, naar de høres paa Gaden. Handlende og Haandværkere forlade deres Butikker og Værksteder, og Spaserende og Arbejdere ile afsted, og snart istemme alle Raabet: „Stop Tyven!"

Jagten begyndte.

Et stakkels forpustet Barn, stønnende af Udmattelse og med Dødsangst i Blikket, anspænder alle sine Kræfter for at

Side 24.

„Stop Tyven!“

undslippe sine Forfølgere. Men forgjæves, fra alle Kanter trængte de ind paa ham, og endelig strakte et Slag fra en grov Næve den lille Flygtning til Jorden.

Stakkels Oliver laa paa Gaden, bedækket af Støv og Snavs, med blødende Mund og saae forvirret paa Mængden, som dannede en talrig Kreds om ham. Endelig kom ogsaa den gamle Herre i den grønne Frakke og kastede et medlidende Blik paa det blødende Barn.

„Den stakkels lille Fyr," sagde han med velvillig Røst, „han er kommen til Skade."

„Det gjorde jeg," raabte en stor, plump Karl, „jeg traf ham lige paa Kejen, ellers var han s'gu undsluppen. Det er vel nok en Drikkeskilling værd, Herre?"

Med disse Ord stak han sin barkede Haand frem, men den gamle Herre tilkastede ham ikke nogen Mønt, men derimod et Blik fuldt af Afsky. Hvem veed, om der ikke var opstaaet en Strid mellem de to, hvis der ikke i rette Tid havde vist sig en Politibetjent, som strax tog Oliver ved Kraven og tordnede et barsk: „Op med Dig!" til ham.

„Jeg forsikrer Dem, Herre, det var ikke mig," jamrede Barnet, idet han bønfaldende foldede Hænderne, „det var to andre Drenge!"

„Ja vist, den Slags Udflugter kjender vi. Skynd Dig nu at komme paa Benene!"

„Gjør ham ikke Fortræd," bad den gamle Herre medlidende, „det er saadan en kjøn Dreng."

„Aa, Passiar," svarede Betjenten grovt og rev Trøjen halvt af Kroppen paa Oliver, „vi veed nok, hvordan vi skal omgaas de Krabater. Vil Du nu se, Du kommer op, Du lille Satan!"

Oliver gjorde et svagt Forsøg paa at rejse sig op, men var saa udmattet, at han sank besvimet sammen.

„Hold fast paa ham, Betjent!" raabte den gamle Herre, „han falder om."

„Det vil ikke skade hans Lemmer noget," svarede den anden følelsesløs, medens han traf Anstalter til at stive det afmægtige Barn op for at bringe ham til den nærmeste Politistation. Men i samme Øjeblik trængte en ældre Mand i en anstændig, men simpel sort Dragt, sig igjennem den forsamlede Mængde og raabte aandeløs:

„Holdt, holdt; — før ham ikke bort! — For Guds Skyld stands et Øjeblik!"

„Hvad skal det sige?" spurgte Betjenten barsk.

„Det er mig, der ejer Bogladen, og jeg har set alt. „Jeg saae tre Drenge, ham der og to andre, slentre om paa den anden Side af Gaden, medens denne Herre, Hr. Brownlow, var i Færd med at læse i en Bog. Tyveriet blev begaaet af en anden Dreng. Jeg saae det selv og kan bevidne, at den stakkels Dreng der blev ganske forbavset og forbløffet staaende."

„Hvorfor kom De da ikke før?" spurgte Betjenten, „hvorfor lod de Folk løbe efter ham?"

„Jeg var ene i Butikken," svarede Boghandleren, „alle vare løbne efter Tyven. Først nu fik jeg opdrevet en til at passe paa den."

„Naa, siden det forholder sig saaledes, saa kan Knægten gjærne gaa, hvorhen han vil," ytrede Betjenten med et Blik paa Oliver, hvis Bevidsthed imidlertid var vendt tilbage, men over hvis Legeme der fo'r krampagtige Trækninger.

„Stakkels Dreng," udbrød Hr. Brownlow smertelig bevæget, og idet han vendte sig om til de Omstaaende, tilføjede han: „Er ikke en af Dem saa venlig at skaffe en Droschke?"

Denne Anmodning blev hurtig udført, og saa snart Vognen kom, blev Oliver omhyggelig lagt paa det ene Sæde. Den gamle Herre tog Plads lige over for ham paa det andet, derpaa kjørte Vognen bort og holdt omsider foran et smukt Hus i en rolig, skyggefuld Gade.

Hr. Brownlow overgav sin lille Patient til en ældre Dame ved Navn Fru Bedwin, som styrede Huset for den gamle Herre. Den Godhed og Kjærlighed, som vistes ham i dette smukke Hjem, havde stakkels Oliver foreløbig ingen Anelse om, for han faldt i en heftig Feber, som mere end een Gang bragte ham til Gravens Rand. Men endelig vaagnede han en Morgen op ligesom af en lang, ængstelig Drøm; møjsommelig rejste han sig over Ende i Sengen og saae sig ængstelig om.

„Hvor er jeg?" hviskede han forsagt, men strax beroligede Fru Bedwin ham, idet hun rejste sig fra sin Lænestol og ilede hen til Sengen.

„Vær rolig, mit kjære Barn," sagde hun i en blid Tone. „Du er i gode Hænder her. Du har været meget syg og maa skaane Dig, læg Dig derfor ned igjen."

Med disse Ord trykkede den gamle Dame Olivers Hoved blidt tilbage paa Puden, strøg Haaret bort fra Panden paa ham og saae saa venlig og velvillig paa ham, at han uvilkaarlig slyngede sin lille, magre Arm om Halsen paa hende og klyngede sig op til hende.

„Du gode Gud," sagde den gamle Dame med Taarer i Øjnene, „hvor inderlig taknemlig han dog er, den lille Fyr! Ak! hvad vilde hans Moder ikke have følt, hvis hun som jeg havde maattet sidde ved hans Sygeleje og nu kunde have set ham!"

„Maaske ser hun mig," hviskede Oliver og foldede Hænderne. „Maaske har hun været hos mig som en Engel, for selv om Himlen er langt borte herfra, saa maa hun dog have havt Medlidenhed med mig, — hun var jo selv syg, før hun døde."

Fru Bedwin svarede intet, thi Taarerne kvalte hendes Røst. Først efter længere Tids Forløb formaaede hun at blive Herre over sin dybe Rørelse; hun bragte sin lille Patient en kølende Drik og paalagde ham, idet hun klappede

ham paa Kinden, at han maatte forholde sig ganske rolig, hvis han ikke igjen vilde blive meget daarligere.

Oliver smilede venlig til den gamle Dame og lukkede lydig Øjnene. Ak, det gjorde ham saa godt, han følte sig saa lykkelig, ret som om han var i Himmelen.

Det varede endnu en rum Tid, før Lægen erklærede ham uden for al Fare. Endelig nærmede den Dag sig, da han for første Gang fik Lov til at forlade Sengen og sidde i en Lænestol, der var belagt med Puder. Da han endnu var for svag til at støtte paa Benene, lod Fru Bedwin ham bære ned i et lille Værelse neden under, satte ham hen ved Kaminen, tog Plads ved Siden af ham og begyndte heftig at græde af Glæde over, at Gud havde reddet det stakkels Barn ud af den svære Sygdom.

„Vær ikke bedrøvet!“ raabte hun imidlertid til Oliver, hvis Øjne ligeledes fyldtes med Taarer, „det er jo bare af Glæde. Ak ja, jeg er et enfoldigt Menneske, men jeg holder af Dig, som om jeg var din Moder. Men nu vil jeg ogsaa lave din Kjødsuppe til, for at Du kan faa den i god Tid. Og ikke sandt, Du græder jo ikke mere? For jeg skal sige Dig, at maaske kommer Hr. Brownlow og besøger Dig i Dag. Ak, hvor han vil glæde sig, naar han ser Dig saa rask!“

Fru Bedwin fik nu travlt henne ved Kaminen, men holdt pludselig inde med sit Arbejde, da hun bemærkede, at Oliver med stor Opmærksomhed havde fæstet sit Blik paa et Portræt, som hang paa Væggen lige over for ham.

„Holder Du af Billeder, mit Barn?“ spurgte den gamle Dame.

„Jeg veed ikke rigtig,“ svarede Oliver tankefuld, „men den Dames Ansigt er saa smukt og venligt. Forestiller det virkelig nogen?“

„Ja, det gjør,“ svarede Fru Bedwin, „men jeg veed ikke, hvem det er. Du er da ikke bange for det?“ tilføjede

hun, da hun saae det ængstelige Blik, hvormed Oliver bebragtede Billedet.

„Aa, nej, nej, — men det er, ligesom det var levende, som om den smukke Dame hvert Øjeblik vilde tale med mig."

„Gud bevares, mit Barn, tal dog ikke saaledes!" udbrød Fru Bedwin og ilede hen til Oliver, „Du er endnu angreben af Sygdommen. Jeg vil dreje Stolen om til den anden Side, saa kan Du ikke se det. Saa — nu ser Du det ikke."

Den gode gamle Dame kom strax efter med Kjødsuppen og brød ristede Brødstumper i den. Oliver lod sig det smage godt, og havde næppe sluttet Maaltidet, før der lød en sagte Banken paa Døren.

„Kom ind!" raabte Fru Bedwin, og Brownlow, som man havde ventet, viste sig i Døren. Oliver vilde gaa sin Velgjører i Møde, men han sank kraftesløs tilbage paa Puden.

„Stakkels Dreng!" sagde den gamle Herre dybt bevæget og rakte ham Haanden. Efter at have set et Øjeblik paa Olivers blege Ansigt, vendte han sig om mod Fru Bedwin og sagde sagte: „Giv ham blot kraftig Kost, for det er en smuk Dreng, og der er for mig noget ualmindelig tiltrækkende ved hans Ansigtstræk, de minder mig om et eller andet bekjendt Ansigt, men jeg kan i dette Øjeblik ikke erindre, hvilket det er. Altsaa, som sagt, rigtig kraftig Næring."

„Jeg tænker, Kjødsuppe er for Øjeblikket det bedste," sagde den gamle Dame.

„Eller et Par Glas Portvin," tilføjede Brownlow. „Jeg er i det hele taget en stor Ven af Portvin, Fru Bedwin; det er en ædel Drik, som vi ikke nokſom kan takke Himlen for." —

Efter at have sagt disse Ord nærmede den gamle Herre sig igjen Oliver; men næppe havde han gjort et Par Skridt hen imod ham, før han udbrød: „Men, min Gud, Fru Bedwin, se, se derhen!" Dermed pegede han hurtig paa Maleriet

paa Væggen og paa Barnets Ansigt. Der var en slaaende Lighed imellem dem; Øjne, Pande, Mund, kort sagt hvert Træk syntes at være ens, ja selv den stille Vemod, som nu og da tilslørede Olivers Blik, gjensandtes paa Portrætet.

Heldigvis havde vor unge Ven ikke hørt sin Velgjørers Forundringsudraab, for han var slumret ind, og de to gamle vogtede sig vel for at vække ham op af den styrkende Søvn. Men da han en Timestid efter vaagnede, var saa vel Hr. Brownlow som Maleriet forsvundne.

Der fulgte nu en Række lykkelige Dage for Oliver, alt efter som det skred frem med hans Helbredelse. Alle kom ham saa venlig og velvillig i Møde, at hele hans Tilværelse næsten forekom ham som en lykkelig Drøm. Da han var kommen helt til Kræfter, overraskede den skikkelige Brownlow ham en Dag med en Klædning, en ny Kaskjet og et Par fine Sko. Da Fru Bedwin sagde til vor lille Ven, at han kunde gjøre med sine gamle Klæder, hvad han vilde, saa gav han dem til Tjenestepigen, som ligeledes havde vist sig meget venlig imod ham. Paa den Maade kom Klæderne i Hænderne paa en Skakkerjøde, som kjøbte dem af hende. Oliver var sjæleglad ved at blive af med de gamle Laser og takkede af sit inderste Hjærte Gud for den Naade, han havde vist ham, ved at lade ham komme til gode Mennesker.

En Aften, omtrent en Uge efter Historien med Maleriet, sad Oliver i sin Velgjørers lille Studereværelse, fordybet i en temmelig alvorlig Samtale med denne.

„Du maa nu," vedblev Brownlow efter nogle indledende Bemærkninger, „rigtig opmærksomt høre paa, hvad jeg har at sige Dig. Jeg vil tale uforbeholdent med Dig, for det drejer sig om Din Fremtid."

„Send mig blot ikke bort!" bad Oliver, urolig over den gamle Herres højtidelige Alvor. „Lad mig blive her og tjene hos Dem. Ak, Herre, forbarm Dem over en stakkels Dreng, det beder jeg Dem om!"

„Vær blot rolig, mit kjære Barn," udbrød Hr. Brownlow dybt rørt. „Du ligger mig mere paa Hjærte, end Du veed af, og end jeg selv kan forklare mig. Du siger, at Du er et forældreløst Barn, og alle de Efterforskninger, jeg har kunnet anstille, bekræfter dit Udsagn. Fortæl mig nu din Historie, hvorfra Du er kommen, hvem der har opdraget Dig og hvorledes Du var kommet i det Selskab, hvori jeg traf Dig. Men beflit Dig paa at sige den rene Sandhed, og vær overtydet om, at jeg ikke skal forlade Dig."

Oliver hulkede højt og formaaede en Stund ikke at fatte sig. Da han endelig vilde begynde paa sin Fortælling, traadte Tjenestepigen ind i Værelset og meldte Hr. Grimwig.

„Han er velkommen," sagde Brownlow smilende, og bemærkede til Oliver, at Grimwig var en gammel Ven af ham, med et lidt frastødende ydre Væsen, men et saa meget desto bedre Hjærte.

Strax efter traadte den anmeldte Herre ind, støttende sig til en tyk Stok. Han var lidt halt paa det ene Ben, men ellers en kraftig bygget ældre Mand, som tog sig ganske respektabel ud i sin blaa Frakke og Nankinsbuxer. Men det interessanteste ved ham var hans udtryksfulde Ansigt, i hvis Træk der var noget, der mindede om Kornmod. Naar han talte, plejede han at lægge Hovedet paa Siden, saa at man ved Synet af ham uvilkaarlig kom til at tænke paa en Pappegøje. Denne Stilling indtog han ogsaa, lige saa snart han traadte ind og raabte med buldrende Røst:

„Jeg kommer, sandt for Herren, Brownlow, kun til Dem for at stille min Appetit, for jeg blev pludselig sulten der ude paa Gaden. Jeg haaber, De har Hvedetvebakker i Huset og The i tilstrækkelig Mængde. Jeg vil æde mit Hoved, hvis — — men, hvem er det?" tilføjede han med et Blik paa Oliver.

„Den unge Oliver Twist, som jeg nylig har talt til Dem om," svarede Brownlow, medens vor unge Ven bukkede.

„Altsaa den Dreng, som havde Feber?“ sagde Grimwig og satte sig ned paa en Stol, medens han beholdt Stokken i Haanden. „Hvordan har Du det?“

„Tak, meget bedre,“ svarede Oliver, som rødmede dybt, da den underlige gamle Knark uafbrudt betragtede ham gjennem sin Lorgnet, som han bar i et sort Baand om Halsen. Brownlow blev med sin fine Taktfuldhed snart opmærksom paa Olivers Forlegenhed og bad ham derfor om at gaa ned og sige til Fru Bedwin, at hun skulde dække Thebordet, hvorpaa vor unge Ven hurtig sprang af Sted.

„Er det ikke en smuk Dreng?“ spurgte Brownlow.

„Det veed jeg ikke,“ svarede Grimwig fortrædelig. „Jeg har i det hele taget aldrig kunnet finde Forskjel paa Drenge. Jeg kjender bare to Slags, Drenge med Mælkebrødsansigter og med Oxekjødsansigter.“

„Og til hvilken Klasse hører Oliver?“

„Til Mælkebrødsansigterne,“ svarede Grimwig og stødte Stokken vredt imod Gulvet, „og det er den værste Sort.“

„Saa danner Oliver en Undtagelse.“

„Puh! Dumheder. Han har haft Feber; saadant noget forefalder ikke hos ordentlige Mennesker, det er kun daarlige Folk, der plages dermed. Jeg siger Dem, Brownlow, lad Deres Husbestyrerinde fra nu af bare holde et godt Øje med Sølvtøjet, for det skulde ikke undre mig, om der snart forsvandt nogle Skeer.“

Brownlow havde hele sin Taalmodighed behov for ikke at blive smækvred; men han kjendte den løjerlige Hr. Grimwig altfor godt til ikke at vide, at han kun brugte saadanne stærke Udtryk paa Grund af hans Hang til at sige imod. Heldigvis gav Theen, som Fru Bedwin serverede, Samtalen en anden Retning, idet Grimwig udtrykte sin Tilfredshed med Hvedetvebakkerne og nikkede naadig til Husbestyrerinden. Men denne rosenrøde Stemning holdt sig desværre ikke længe, det trak igjen op med Kornmod i Grimwigs Ansigt,

og i en temmelig haanlig Tone spurgte han: „Naar vil De dog en Gang lade Deres Yndling meddele Dem sit Levnedsløb?“

„Saa snart jeg bliver ene med ham,“ lød Brownlows Svar.

„Han vil binde Dem nogle rare Historier paa Ærmet.“

„Jeg tør sætte mit Liv i Pant paa Drengens Oprigtighed,“ udbrød Brownlow og slog i Bordet.

„Og jeg tør sætte mit Hoved i Pant paa hans Rænkefuldhed,“ svarede Grimwig, idet han ligeledes slog i Bordet.

Husets Herre vilde lige tage til Gjenmæle her imod, da Fru Bedwin gjorde Ende paa Striden, idet hun rakte Brownlow en Pakke.

„Ah, det er de Bøger, jeg havde bestilt hos Boghandleren,“ sagde den gamle Herre, „lad Budet vente, Fru Bedwin, jeg vil betale ham Regningen med det samme.

„Det er kjedeligt, for han er allerede gaaet,“ svarede Husholdersken.

„Det gjør mig ondt,“ ytrede Brownlow, „Boghandleren er en fattig Fyr, som trænger til Pengene.“

„Ih, send Oliver med dem,“ sagde Grimwig med en spydig Latter. „De veed jo, at han nok vil aflevere Pengene.“

Det vilde ikke være faldet den brave Brownlow ind at give Oliver dette Ærinde, hvis ikke en ondskabsfuld Rømmen fra hans underlige Ven havde bestemt ham til alligevel at sende Drengen til Boghandleren, for at Grimwig kunde lære at indse det urimelige i sin Mistanke.

Saa snart Oliver hørte, hvad hans Velgjører ønskede, blev han meget glad over at kunne være til Nytte og hentede strax sin Kaskjet.

„Sig til Boghandleren,“ sagde Brownlow med et Sideblik til Grimwig, „at Du er kommen for at betale ham de fire Pund og ti Shillings, som jeg skylder ham. Her har

Du en Fempundsnote, og saa faar Du ti Shillings igjen af ham."

„Om ti Minutter er jeg her igjen," svarede Oliver livlig og forlod Værelset sammen med Fru Bedwin, som meddelte ham Boghandlerens Navn saa vel som den Gade, han boede i, samt viste ham den nærmeste Vej derhen.

„Saa, — nu vil vi se, hvor lang Tid han bruger," sagde Brownlow, idet han tog Uret op af Lommen og lagde det paa Bordet. „Det bliver nok mørkt forinden."

„De tror altsaa virkelig, at han kommer igjen?" spurgte Grimwig ondskabsfuldt. „Ha, ha, ha! Brownlow, De er skrækkelig lettroende. Drengen har ny Klæder paa Kroppen og en Fempundsnote i Lommen. Han slutter sig til sine gamle Kammerater og griner ad Dem. Hvis den Dreng kommer tilbage, saa vil jeg æde mit Hoved!"

Med disse Ord rykkede den underlige gamle Knark sin Stol nærmere hen til Bordet, hvorpaa Uret laa.

Det ene Minut forløb efter det andet, og Kvartererne bleve til Timer. Der herskede dybt Mørke i Stuen, saa at man ikke længere kunde se Tallene paa Urskiven; men de to Herrer sad endnu stadig tavse der med Uret imellem sig.

* *

*

Vi forlade det venlige lille Værelse og begive os til en mørk Gjæstestue i en usel Beværtning, som ligger i en af de mørkeste Gyder i London; der brænder hele Vinteren igjennem, selv om Dagen, et flimrende Gasblus, og selv om Sommeren viser der sig ikke en eneste varmende Solstraale.

I Nærheden af den sodede Kamin sad to Mænd i dyb Samtale ved et lille Tinkrus, medens en hvid, rødøjet Hund, som af og til knurrede paa en uhyggelig Maade, laa ved Fødderne af dem.

Den ene af de to Gjæster kjender vi, det er den hæslige Fagin; med den anden maa vi nu først stifte Bekjendtskab. Det var en firskaaren Fyr paa omtrent halvtredsindstyve Aar, i sort Bomuldsfløjls Frakke, meget snavsede gule Benklæder, Snørestøvler og graa Bomuldsstrømper paa et Par kraftige Ben. Paa Hovedet havde han en graa Hat, hvis uhyre Skygge næsten skjulte hans brede, raa Ansigt med de utallige Skjægbørster og hans skelende Øjne.

„Jeg haaber, Bill Sikes," begyndte netop Jøden, „at jeg igjen faar Fingre i Drengen, for jeg har sendt din Datter Nancy efter ham, og hun forstaar sig paa sine Sager."

„Ja det er, min Salighed, en Helvedes flink Tøs," sagde Sikes med hæs Røst, „en dreven Taske, saa sandt jeg lever. Kjender hun Drengen af Udseende?"

„Hun har flygtig set ham en Gang."

„Nancy faar nok opsnuset, hvor Knægten har skjult sig, det kan Du stole paa," grinede Sikes med raa Stemme, „og Du vil vise Dig taknemmelig derfor, Fagin. Jeg har Dig i mine Kløer, og jeg vil, Fanden ta' mig, lade Dig føle det. Gaar det løs paa min Hals — ha, ha, ha! saa kommer Du ogsaa til at dingle, tag Dig derfor i Agt for, at Sporhundene ikke faar fat i mig."

„Godt, godt, kjære Ven," svarede Jøden, „vi have fælles Interesser, Bill, — men tys, var der ikke nogen, der gik med Døren? Hej, Barney!" raabte han til Værten, der luskede om, og hvis jødiske Galgenfysiognomi heller ikke lod noget tilbage at ønske, „jeg synes, der kom nogen."

„Det er, min Tro, Nancy!" svarede lidt efter Værten, som imidlertid havde set ud i Forstuen.

Der undslap de to Mænd et overrasket Udbrud, og strax efter traadte Røverens Datter ind i Værelset. Det var et slankt Pigebarn paa omtrent fire og tyve Aar, med et Ansigt, som man kunde have kaldet smukt, hvis det ikke havde baaret Lastens Præg.

„Du er paa Spor efter Drengen, ikke sandt?“ begyndte Sikes, idet han bød Datteren et Glas.

„Ja, Fader,“ svarede Nancy og tømte Glasset i eet Drag. „Men det har kostet mig megen Møje. Den lille Rad har været syg og maattet holde sig inde.“

„Aa, Nancy, Du er en Stadspige,“ faldt Fagin livlig ind.

„Forlang derfor ogsaa en passende Pris af det gamle Asen,“ formanede Sikes sin Datter, „han baade kan og vil betale.“

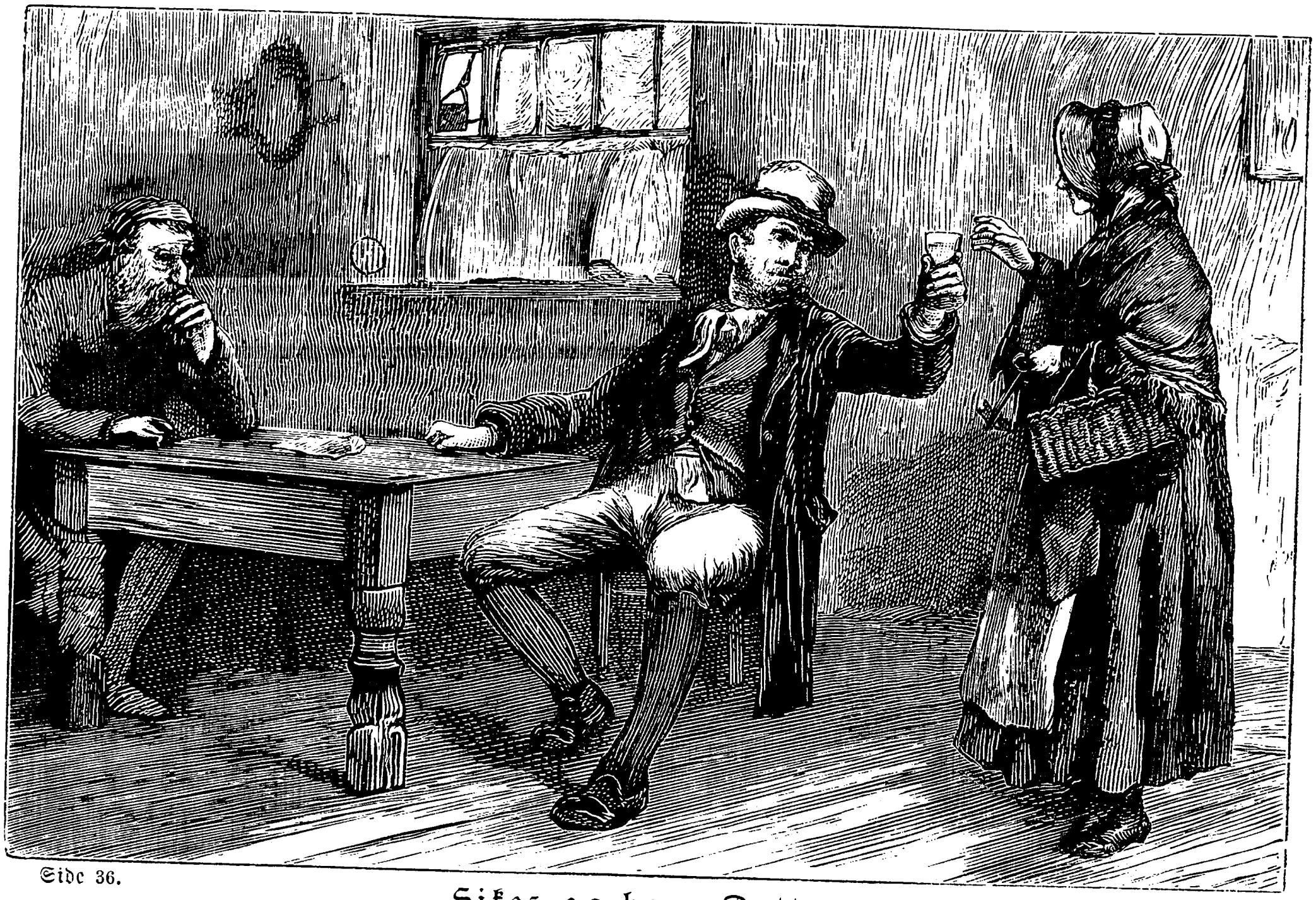
„Nu maa jeg igjen afsted,“ vedblev Nancy, „ophold mig derfor ikke længer.“

„Saa vent dog bare lidt, Tøs,“ raabte Sikes efter hende, „jeg følger med Dig.“

Da Røveren havde forladt Stuen med sin Køter, stak Jøden Hovedet ud af Døren, saae efter ham over den mørke Trappegang, rystede truende sin knyttede Haand efter ham, mumlede en skrækkelig Ed og vendte saa atter tilbage til Bordet.

Omtrent paa samme Tid vandrede vor unge Ven Oliver trøstig hen til Boghandleren. Glad og stolt saae han paa sine smukke Klæder, og en yderst behagelig Følelse fyldte hans Bryst. Der manglede kun eet for at gjøre hans Lykke fuldstændig, og det var lille Dick, som maaske i samme Øjeblik sultede og græd bitterlig. Fordybet i disse Tanker drog Oliver et dybt Suk, da i det samme et højt Skrig: „Ak, min egen, kjære Broder!“ naaede hans Øren, medens samtidig et Par kvindelige Arme omklamrede hans Hals.

Drengen stod helt overrasket og formaaede ikke at give en Lyd fra sig, tilmed da det unge Fruentimmer, som omfavnede ham, var ham ganske ubekjendt. Pigebarnet derimod gjorde en skrækkelig Alarm og raabte under en sand Taareflod: „Ak, Oliver, endelig har jeg fundet Dig! Aa, Du slemme Dreng, al den Sorg Du har voldet os! Kom hjem,

Sikes og hans Datter.

kom hjem, — ak, Du gode Gud, tusend Tak, at jeg har fundet ham!"

Dette Optrin havde naturligvis lokket Tilskuere til, og da Pigebarnet standsede et Øjeblik med sine Hjærteudgydelser spurgte en af de tilstedeværende Madammer: „Hvad er der i Vejen, Jomfru?"

„Ak, Madam," svarede Pigebarnet, „han er for en Maaned siden løbet bort fra sine Forældre og Søskende og har drevet rundt med alt Slags slemt Pak."

„Nej, sikken et lille Utyske!" lød det trindt om.

„Han skulde have en god Dragt Prygl," skreg en firskaaren Madam, „vil Du se, Du kommer hjem, din lille Satans Unge!"

„Det er jo Usandhed alt sammen," udbrød endelig Oliver, „jeg kjender hende slet ikke. Jeg har hverken Søster eller Forældre."

„Nej, hør bare, hvor han er trodsig!" jamrede Pigebarnet, „hjælp mig med at bringe ham hjem, ellers forgaar hans stakkels Forældre af Sorg, saa jeg tror, mit Hjærte vil briste."

„Hvad Fanden!" raabte pludselig en Mand, som kom styrtende ud af en Ølknejpe med en hvid Hund efter sig, „det er jo den lille Oliver! Se til, Du kan skruppe Dig hjem til din stakkels Moder!"

Med disse Ord greb Manden Drengen fast i Armen og trak ham med sig til Trods for hans Skrig og heftige Modstand. Bestandig fjærnere og fjærnere lød Olivers Jammerklager, indtil de endelig forstummede. Den nysgjerrige Tilskuerkreds opløstes, og snart stod Skuepladsen tom.

Nattens Slør sænkede sig over Jorden. Lygterne bleve tændte paa Torve og Gader. Foran Døren til et smukt Hus stod i ængstelig Forventning en ældre Dame, som allerede, Gud maa vide, hvor tit, havde sendt Tjeneste-

pigen ned ad Gaden for at se efter noget. Og oppe i det mørke Værelse sad to gamle Herrer helt ubevægelige ved et Bord, hvorpaa der laa et Ur.

* *
*

Nogle Dage efter var der paa flere Gadehjørner opslaaet følgende Plakat:

„En Belønning af fem Pund."

„I Torsdags Aftes er en Dreng ved Navn Oli-
„ver Twist, sandsynligvis forlokket af andre, forsvunden
„fra sit Hjem i Pentonville, uden at man senere har
„hørt noget om ham. Ovennævnte Belønning udloves
„herved til enhver, som er i Stand til at give nogen
„som helst Oplysning om Barnets Opholdssted."

Efter dette Opslag fulgte der en nøjagtig Beskrivelse af Olivers Ydre og Klædedragt tillige med Hr. Brownlows Adresse.

Der var vel mange, der læste Opslaget, men ikke en eneste, hvem det lykkedes at opnaa den tillokkende Belønning. Oliver var og blev borte, og intet andet mindede om ham, end Opslaget paa Gadehjørnerne, indtil ogsaa dette sporløst forsvandt under Vejrets Paavirkning.

Fjerde Kapitel.

Oliver vender tilbage til Tyvebanden.

Nej desværre, stakkels Oliver stod endnu ikke ved Enden af sine Lidelser, og den Lykke, han havde nydt, havde kun været et eneste Solglimt. Nat og Mørke omgav ham paa ny, og snart laa de sidste Begivenheder for ham som en smuk Drøm.

Hvilken Jubel blev der ikke, da vor ulykkelige unge Ven, ledsaget af Sikes og Nancy, vendte tilbage til Tyvehulen! Charles Bates var nær ved at kvæles af Latter. Og med hvilken Haan kom ikke den afskyelige gamle Jøde Oliver i Møde.

„Fornøjer mig, at se Dem saa rask, min unge Herre," sagde han med et komisk Buk til Drengen, „tillader De, at vi strax forsyner Dem med en ny Dragt, for at ikke Deres Stadsklæder skal blive ødelagte, og saa er De maaske saa venlig at tømme Deres Lommer."

I Løbet af faa Minutter var Oliver udplyndret, og alle hans Bønner om, at de i det mindste skulde sende den kjære, gode Hr. Brownlow hans Fempundsnote tilbage, for at han og den brave gamle Dame ikke skulde anse ham for en Tyv, viste sig frugtesløse.

Sønderslidt af Sorg og Smerte søgte Oliver at redde sig ved Flugt; men dette Forsøg kom ham dyrt til at staa. Sikes hidsede sin Hund paa ham, og denne holdt fast paa Drengen, indtil Jøden kom til med sin Bande. Fagin tildelte derpaa den lille Desertør en haard Revselse med en jærnbeslaaet Stok, indtil endelig Nancy forbarmede sig over Barnet og rev ham ud af den afskyelige gamle Mands Kløer. Da saa Charles Bates senere skulde følge Oliver til Sengs, kom den unge Gavtyv under ustandselig Latter frem

med det gamle Sæt Klæder, som Oliver var saa glad ved at være bleven befriet for i Brownlows Hus. Fagin havde tilfældig faaet Øje paa Klæderne hos den Jøde, som havde kjøbt dem, og havde derved faaet den første Oplysning om Olivers Opholdssted.

Vor unge Ven henlevede nu flere sørgelige Dage og Uger; allerførst spærrede Jøden ham inde i et mørkt Kammer, og da han endelig fik Lov til at gaa frit omkring i Huset, undlod Fagin ikke at skræmme hans ungdommelige Sind paa enhver optænkelig Maade, saa at Blodet stivnede i det stakkels Barns Aarer. Endelig kom der en Dag, hvor han blev udløst af sin Ensomhed og kom i nærmere Berøring med Charles Bates og „den fiffige Rad". Det var nemlig bleven paalagt de to smaa Gavtyve at se at vinde Oliver for Tyvehaandværket og bringe hans Samvittighed til Tavshed; desuden legede de hver Dag den af os tidligere beskrevne Leg med Jøden, — om det var til deres egen eller Olivers Uddannelse, det maatte den snu Fagin bedst vide. Nu og da fortalte Jøden ogsaa Historier om Tyverier, som han havde begaaet i sine yngre Dage, og spækkede dem med saa mange morsomme og spøgefulde Træk, at Oliver til Trods for sin alvorlige Sindsstemning ikke kunde lade være at le hjærtelig med og imod sin bedre Følelse finde Sagen underholdende.

Kort sagt, den gamle, snu Jøde havde Drengen i sit Garn, og efter ved Ensomhed og Mørke at have stemt Olivers Sind saaledes, at han foretrak ethvert som helst Selskab for sine egne mørke Tanker, indgjød han ham efterhaanden den Gift, der, som han haabede, skulde formørke hans Sjæls Uskyldighed og for stedse paatrykke den Lastens Mærke.

Det var en kold, fugtig og stormfuld Nat. Snavset laa tykt paa Stenbroen, og en tæt Taage hang over Gaderne. Med eet Ord, det var en Nat, som ret egnede sig for Tyve og Røvere til at snige sig om i. Sandsynligvis følte

Fagin sig netop af den Grund foranlediget til at forlade sin Hule og at betræde Gaderne, tæt indhyllet til op over Ørene i en Overfrakke.

Han kom gjennem mange krumme og smudsige Gader, indtil han endelig bøjede ind i en lille Gyde, i hvis yderste Ende der kun brændte en eneste Lygte. Jøden bankede paa Døren til et Hus, og efter at have vexlet et Par hvisken de Ord med den Person, der lukkede op for ham, stavrede han op ad en halv forfalden Trappe.

Saa snart han løftede Dørklinken, hørte man en Hund knurre inde i Værelset, og en Mand spurgte, hvem det var.

„Kun mig, Bill," svarede Jøden og sigede ind.

„Kom ind med Kadaveret," svarede Sikes, og gav med det samme den gjøende Hund et drøjt Spark, idet han raabte til den: „læg Dig, din dumme Køter! Kjender Du ikke Fanden, fordi han har faaet Overfrakke paa?"

I Virkeligheden trak ogsaa Dyret sig, saa snart Fagin havde taget Overfrakken af, tilbage til den Krog, som den var bleven opskræmmet fra.

„Det er koldt i Aften," begyndte Jøden og nærmede sig til Nancy, som sad ved Kaminen, „jeg maa virkelig varme mine Hænder."

„Giv ham noget at drikke, Nancy," raabte Sikes i en bydende Tone, „for man faar da helt ondt, naar man ser saadant et rystende, tørt gammelt Kadaver."

Nancy kom hurtig med en Flaske og et Glas, som Sikes fyldte med Brændevin og derefter rakte Jøden, som imidlertid næppe vædede Læberne dermed.

„Det er s'gu ikke forgiftet," lo Sikes og drak Jøden til som Bevis paa sin Paastands Rigtighed.

Efter at Jøden havde ladet Blikket flygtig streife om i det fattig udstyrede Værelse. som med Undtagelse af nogle Knipler, der vare indstøbte med Bly, ikke frembød noget af

Interesse, rømmede han sig og skjævede med sine smaa, indknebne Museøjne listig hen til Sikes.

„Naa," sagde denne grovt, „kom med, hvad Du har at sige, og sid ikke der og skær Ansigter. Hvorfor kommer Du i Mulm og Mørke til mig?"

„Det er angaaende Huset i Chertsey*), Bill," svarede Jøden og rykkede sin Stol nærmere hen til Røveren. „Naar skal det saa gaa for sig, hæ?"

„Slet ikke," svarede Sikes tørt, „i det mindste gaar det ikke saa let, som vi formodede."

Fagin lænede sig forskrækket tilbage i Stolen og udbrød: „Men, Bill, betænk dog, det dejlige Sølvtøj! Skal vi lade det gaa fra os? Kunde I da ikke faa nogen af de to Tjenere over paa vor Side?"

„Nej," svarede Sikes. „Fyrene har allerede været tyve Aar i den gamle Frues Hus og vilde ikke gjøre det for nok saa meget."

„Men maaske Tjenestepigerne?"

„Heller ikke."

„Det er sørgeligt, Bill, at skulle miste saa meget," sagde Jøden, idet han slog Hænderne mod Knæene, „især naar man har stolet saa sikkert derpaa."

Efter disse Ord paafulgte en lang Tavshed. Fagin hensank i dybe Tanker, og Sikes skjævede stjaalent hen paa ham, medens Nancy tilsyneladende ligegyldig sad med Ansigtet vendt mod Kaminen.

„Maaske lod det sig gjøre udvendig fra," afbrød Sikes den uhyggelige Tavshed; „min Ven Toby Crackit og jeg krøb forgangen Nat over Havemuren og undersøgte Dørene og Vinduesskodderne. Huset er vel lukket godt af om Natten, men der er alligevel et Sted, hvor man kan bryde ind. Giver Du mig halvtredsindstyve Guldstykker til, Fagin, saa vil jeg gaa løs paa Arbejdet."

*) En lille By i Nærheden af London.

„Du skal faa dem," raabte Jøden med et tindrende Blik og med en Stemme, der dirrede af indre Bevægelse, „kan Du og Toby alene udføre det Mesterstykke?"

Sikes nikkede og vedblev: „Vi behøver kun et Brækjærn og en Dreng. Det første har vi, men den sidste maa Du skaffe os."

„En Dreng?" gjentog Fagin og blinkede livlig med Øjnene, „ah, man skal altsaa gjennem et Vindue, hva'?"

„Bryd Dig ikke om det," lo Sikes raat, „jeg har Brug for en Dreng, dermed Basta, men, vel at mærke, stor maa han ikke være."

„Hvad mener Du da," sagde Jøden langsomt og grinende, „hvad mener Du om — Oliver? Han har været i en god Skole de sidste Par Uger, og det er sandelig paa høje Tid, at han en Gang begynder at tjene sit Brød."

„Hm, — hvad Størrelsen angaar, saa er han ikke saa gal," mente Sikes efter at have grundet lidt.

„Og hvis I bare gjør ham ordentlig bange, saa vil han gjøre alt, hvad I vil," bemærkede Jøden, heldigvis uden at bemærke det giftige Blik, som Nancy sendte ham fra sin Plads.

„Skræk og Angst skal det ikke mangle paa," brummede Sikes, „tværtimod, lystrer han ikke, saa ser Du ham ikke mere levende igjen. Tænk Dig derfor vel om."

„Det har jeg allerede gjort," svarede Fagin med Eftertryk, „jeg kjender Knægten til Bunds. Lader man ham først en Gang faa at føle, at han er en Tyv, saa tilhører han os med Liv og Sjæl. Men naar skal det gaa for sig, Bill?"

„Jeg har aftalt med Toby i Overmorgen, om Natten," lød Sikes' Svar; „bring Drengen her hen i Morgen Aften. Du har saa ikke andet at gjøre end at holde ren Mund og Diglen parat, for at vi kan faa Sølvtøjet smeltet."

Efter en Del Talen frem og tilbage, blev det endelig

bestemt, at Nancy næste Dags Aften skulde hente Oliver, for Fagin paastod meget rigtig, at Drengen hellere vilde følge med Pigebarnet, som nylig havde taget sig saa varmt af ham, end med nogen som helst anden.

Efter at Jøden gjentagne Gange havde klinket med Sikes paa, at Indbruddet maatte lykkes, vendte han yderst tilfreds og fornøjet tilbage til sin Hule. —

Da Oliver vaagnede næste Morgen, blev han ikke lidt overrasket ved i Stedet for sine gamle Sko at finde et Par ny med tykke Saaler ved Siden af sit Leje. Jøden undlod ikke strax at meddele ham Grunden til denne Rundhaandethed, som egentlig slet ikke passede med hans havesyge Karakter, idet han oplyste ham om, at han om Aftenen vilde blive bragt hen til Sikes' Bolig.

„Skal jeg — skal jeg blive der?" spurgte Barnet ængstelig.

„Nej, min Ven," grinte Jøden, „vær ubekymret, Du kommer igjen tilbage til os. Men, ikke sandt, Du vilde vel gjærne vide, hvad Du skal hen til Bill for — hva'?"

Oliver nikkede.

„Naa, hvad mener Du vel?" spurgte Fagin spændt.

„Maaske," svarede Oliver efter et lille Ophold med nedslaaet Mine, „maaske skal jeg opvarte ham, til der findes en Dreng, som bedre forstaar sig derpaa."

„Vis, vas!" raabte Jøden vredt; „Du er dog en dum Dreng."

Dermed var Samtalen til Ende, for Fagin var tavs og fortrædelig lige til om Aftenen, da han beredte sig til at gaa ud.

„Du maa gjærne tænde Lys," sagde han kort og afmaalt til Oliver, „der har Du et. Tænd det nu i en Fart."

Drengen adlød, og Jøden gik hen til Døren. Der vendte han sig endnu en Gang om og sagde, idet han advarende løftede sin højre Haand: „Tag Dig i Agt, Oliver!

Sikes er en hidsig Mand og er ikke bange for et Mord; gjør derfor, hvad han befaler, og ti stille med alt, hvad Du saa faar at se!"

Ved de sidste Ord fortrak den gamles hæslige Ansigt sig til et spøgelseagtigt Grin. Han vinkede endnu en Gang betydningsfuldt til Oliver og forlod Stuen.

Vor stakkels unge Ven støttede Hovedet mod Haanden og tænkte med bankende Hjærte paa de Ord, han lige havde hørt. En kold Gysen fo'r ham gjennem Marv og Ben, og han sank paa Knæ og bad med sagte og hulkende Røst til Gud om, at han vilde redde ham af de Farer, der truede ham, og yde ham, det stakkels forladte Barn, der var prisgiven Ryggesløshed og Forbrydelse, sin Bistand, eller, hvis en saadan Hjælp var umulig for ham, der aldrig havde kjendt til Venners og Slægtninges Kjærlighed, lade ham dø paa Stedet.

Han havde næppe endt sin Bøn, før han hørte en raslende Lyd.

„Hvad er det?" raabte Oliver forfærdet, da han fik Øje paa en mørk Skikkelse i Døren, „hvem er det?"

„Det er mig — kun mig," svarede en skjælvende Røst, og Oliver gjenkjendte i det svage Lysskjær Nancy, hvis Ansigt var overordentlig blegt. Drengen vilde lige til at spørge, om hun var syg, men Pigen gav ham ikke Tid dertil, idet hun kastede sig ned paa en Stol, vred sine Hænder og raabte i vild Fortvivlelse: „Gud tilgive mig, — jeg har aldrig tænkt paa dette."

„Nancy," begyndte Oliver urolig, „hvad fejler De?"

Han fik intet Svar. Pigen stirrede hen for sig og rørte sig ikke af Stedet. Endelig kom hun til sig selv igjen, hævede Hovedet, saae sig om og sagde til Oliver i den blideste Tone: „Naa, er Du saa parat, kjære Nolly*)? Du veed jo, at jeg skal bringe Dig hjem til Sikes, til min Fader."

*) Kjælenavn for Oliver.

„Hvorfor?" spurgte Drengen og veg tilbage.

„Hvorfor?" gjentog Røverens Datter og saae overrasket paa Oliver, men slog straxt Øjnene til Jorden, da hun mødte Barnets smertelige Blik.

Vor Ven tænkte et Øjeblik paa at vække Nancys Medlidenhed med hans hjælpeløse Tilstand, men da fo'r det som et Lyn gjennem hans Hoved, at Klokken næppe var elleve, og at der vist var Folk endnu paa Gaderne. Han vilde da raabe om Hjælp. Sikes' Datter syntes imidlertid at have gjættet hans Tanker, for hun hviskede til ham: „Du kan ikke slippe derfra. Jeg har allerede forsøgt alt muligt for din Skyld, fordi det piner mig, at jeg har hjulpet dem til atter at faa fat i Dig, men forgjæves. Man har Øje med Dig overalt; i dette Øjeblik i det mindste maa Du ikke tænke paa at redde Dig ved Flugt."

Oliver saae forundret paa Pigen. Hun syntes at mene det oprigtig med ham, og ved nærmere Eftersyn blev han endog en Taare va'r i hendes Blik.

„Jeg har allerede én Gang beskyttet Dig mod Mishandling og vil altid gjøre det, — ja, jeg gjør det endog nu," vedblev Nancy højere, „for hvis nogen anden havde hentet Dig, saa havde man behandlet Dig langt raaere. Jeg har lovet, at Du skulde være stille og rolig, og hvis Du ikke er det, kan det koste mig Livet. I øvrigt har de ikke i Sinde at gjøre Dig Fortræd, og hvad man saa ogsaa vil tvinge Dig til, saa har Du en ren Samvittighed, Du har ingen Skyld.Ræk mig saa din Haand."

Hurtig pustede hun Lyset ud og ilede med Oliver hen til Døren; der blev hun endnu en Gang staaende og sagde med bævende Røst: „I Grunden er Du langt lykkeligere end jeg, Nolly. Du har ingen Fader, for hvis forbryderiske Sind Du gyser tilbage, og som Du dog er hengiven med barnlig Kjærlighed. Ak, Nolly, det er en skrækkelig Følelse.

Og dernæst kan Du jo, ikke sandt, altid tænke med Glæde paa din afdøde Moder?"

„Jeg beder hver Aften for hende og glæder mig til en Gang at se hende igjen," svarede Oliver dybt rørt.

„Ser Du, Nolly, alt det kan jeg ikke," vedblev Pigen dybt rystet, „for min Moder — — hun har begaaet mange Forbrydelser, og jeg veed ikke, om jeg nogensinde igjen faar hende at se."

„Er hun død?" spurgte Oliver.

„Ja, Nolly," svarede Pigen med dump Røst, „hun døde i Galgen!"

Drengen fo'r forfærdet sammen; Nancy greb hans Haand og drog ham ned ad Trappen. Døren blev hurtig aabnet af en eller anden, som man ikke kunde se i Mørket, og lukket lige saa hurtig, saa snart de vare komne ud paa Gaden. Foran Huset holdt en Hyrevogn, paa hvilken Oliver blev skubbet op af sin Ledsagerske, saa fulgte hun bagefter og trak Forlæderet til. Det gik nu af Sted i hurtigt Trav, indtil Vognen holdt foran det samme Hus, hvor Jøden havde været den foregaaende Aften. Inden Oliver vidste af det, befandt han sig i den mørke Forstue, som strax blev oplyst, for oppe paa Trappen viste Sikes sig med et tændt Lys og raabte til sin Datter: „Har Du Drengen med?"

„Ja, her er han," svarede Nancy og steg op ad Trappen med Oliver.

„Fulgte han rolig med?" spurgte Sikes videre, da de alle vare komne ind i Stuen.

„Som et Lam," lød Svaret.

„Det glæder mig," svarede Røveren med et bistert Blik paa Oliver, idet han rev Kaskjetten af Hovedet paa ham. Derpaa greb han Drengen i Skulderen, førte ham hen til Bordet, pegede paa en Lommepistol og spurgte, om han vidste, hvad det var for en.

Oliver svarede „Ja".

„Ser Du," vedblev Sikes, „dette hersens er Krudt, her er en Kugle, og her er en Smule Hattefilt til Forladning. Nu lader jeg Pistolen."

Da Røveren var færdig dermed, trykkede han Pistolen fast op mod Olivers Tinding, saa at denne ikke formaaede at tilbageholde et Forfærdelsens Skrig. „Hør nu godt efter," begyndte Sikes sin Formaningstale, „indtil videre taler Du kun, naar man spørger Dig; men lukker Du Kjæften op i Utide, saa faar Du denne Ladning i din Hjærnekiste. Se saa, nu har Du faaet at vide, hvad Du skal, og nu kan Nancy bringe os noget at spise."

Pigen adløb, dækkede Bordet og fremsatte et Krus Øl og et stegt Lammehoved, som gav Hr. Sikes Anledning til forskjellige skjæmtefulde Ytringer. Efter Aftensmaaltidet, som Oliver ikke havde rørt synderlig ved, kastede Røveren sig paa Sengen, befalede Nancy at kalde paa ham præcis Klokken fem, og raabte barsk til Oliver, at han ogsaa skulde gaa til Ro.

Oliver lagde sig altsaa ned paa Gulvet paa en Madrats, medens Nancy vaagede henne ved Kaminen. I lang Tid formaaede vor stakkels Ven ikke at falde i Søvn, men omsider faldt de trætte Øjne i. Da han atter slog dem op, var Sikes allerede paa Benene, og Nancy var i Færd med at tillave Frokosten. Det var endnu ikke Dag, og Lyset brændte stadig. Regnen piskede mod Ruderne, og Stormen peb og hylede uhyggelig udenfor.

Oliver klædte sig hurtig paa, nippede til Theen og var snart parat til at gaa. Uden at sige et Ord greb Sikes Drengen haardt i Haanden, betydede ham med truende Mine, at han havde Pistolen i Sidelommen paa sin Overfrakke, og trak ham bort med sig. I Døren vendte Oliver sig endnu en Gang om efter Nancy; men hans Haab om endnu at faa et betydningsfuldt Vink fra hende, opfyldtes ikke, for

Pigen havde allerede indtaget sin sædvanlige Plads ved Kaminen og sad uden at røre sig foran den knitrende Ild.

Det var en lang, møjsommelig Vej, Oliver maatte tilbagelægge ved Røverens Side. Kun sjælden forundte Sikes Drengen lidt Hvile, det gik bestandig fremad i vild Fart gjennem tykt og tyndt. Hertil kom, at Regnen hele Dagen igjennem faldt i Strømmevis, og at tunge, mørke Skyer bedækkede Himlen. Dødtræt hinkede Oliver sent om Aftenen ved Siden af sin raa Ledsager gjennem en kold, aaben, øde Egn, til man endelig i det fjærne skimtede Lysene i en By. Endnu en Gang anstrængte Oliver alle sine Kræfter, men før de naaede Byen, standsede Sikes foran et ensomt, forfaldent Hus, som efter det ydre at dømme syntes at være ubeboet. Røveren nærmede sig imidlertid Døren, skubbede Oliver foran sig og traadte ind i Forstuen.

„Halloj!“ raabte en hæs Røst, „hvem er det?“

„Gjør ikke saadan Alarm, Toby,“ svarede Sikes, „kom hellere med Lys.“

„Naa, velkommen,“ sagde hans Kammerat, idet han holdt et Lys frem for dem. Toby Crackit, hvis Navn alt tidligere er nævnet, stod ikke tilbage for Sikes, hvad Skjønhed angik; han var lidt over Middelstørrelse og udmærkede sig, foruden ved de faa Pjalter, der bedækkede hans Krop, ved et Par Kravestøvler, som han rimeligvis havde stjaalet et eller andet Sted. Hans Ansigt røbede Drukkenboldten og blev ikke forskjønnet ved hans paafaldende sparsomme Haarvæxt. De faa Haar, Crackits Hoved havde at opvise, vare rødlige og snoede i lange Proptrækkerkrøller, som han nu og da purrede op i med sine smudsige Fingre.

„Glæder mig at se Dig, Bill,“ sagde han til Sikes, saa snart denne var traadt ind i Stuen. „Jeg var allerede bange for, at Du havde opgivet det hele; — men, hvad skal det sige?“

Det sidste Udbrud gjaldt Oliver, hvem Crackit mønstrede med forundret Mine.

„En af Fagins Drenge," svarde Sikes og puffede i det samme til den trætte Oliver med de Ord: „Gaa hen til Kaminen og hvil Dig, for Du skal følge med os endnu i Nat."

Efter at Crackit havde diskret op med en tarvelig Aftensmad, og denne var bleven fortæret, satte de to Mænd sig til at sove paa deres Stole. Oliver blev derimod siddende paa sin Skammel foran Kaminen. Han faldt i en tung Søvn, og det forekom ham, som om han vandrede om i skumle Hulveje, paa mørke Kirkegaarde og andre Steder, som han havde passeret om Dagen, indtil han pludselig blev vækket ved, at Toby Crackit sprang op og sagde, at Klokken var halv To, og at det altsaa var paa Tide at tage fat paa „Arbejdet".

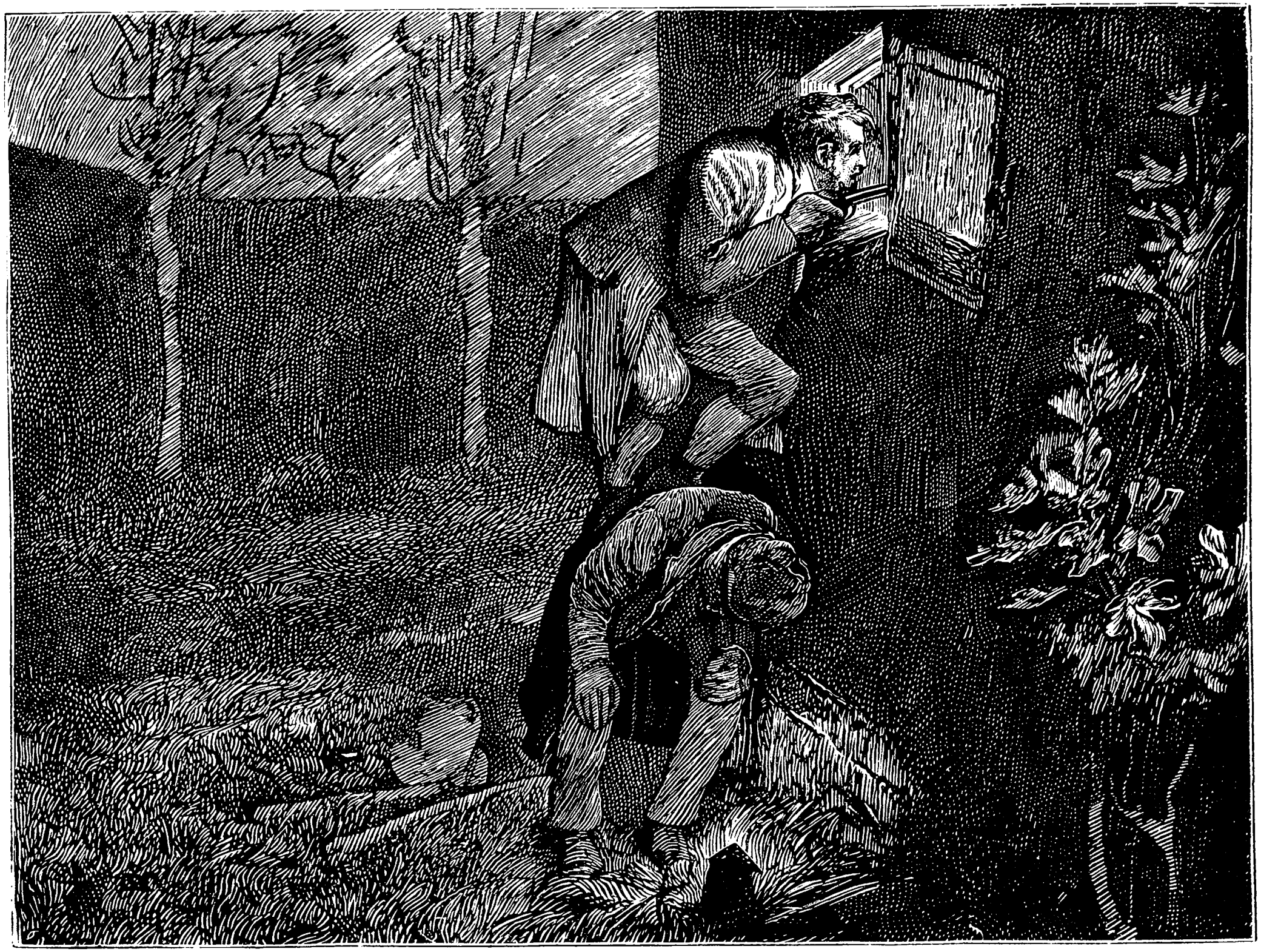
Forberedelserne dertil bleve nu strax trufne; de to Røvere indhyllede Hals og Hoved i store, sorte Tørklæder og trak deres Overfrakker paa, i hvis Lommer de havde de fornødne Redskaber, som f. Ex. nogle ladte Pistoler, Knibtænger, Dirke, Brækjærn og en Blændlygte. Endelig bevæbnede de sig endnu med et Par gode Knipler, og derpaa begav de sig med Oliver imellem sig paa deres uhyggelige Vandring.

Det var bælgmørkt udenfor. Taagen havde taget betydelig til og satte sig fast i Haaret og Øjenbrynene paa de tre Personer, som kort efter naaede den lille By Chertsey, som de hurtig gik igjennem. Efter omtrent ti Minutters Forløb standsede de foran et enligt Hus, der var omgivet af en Mur.

Toby kravlede hurtig over denne og hvisked til sin Kammerat: „Nu op med Drengen, jeg skal nok gribe ham."

Strax greb Sikes vor unge Ven, rakte ham til den rødhaarede og fulgte selv bag efter. Derpaa sneg de sig forsigtig hen til Huset.

Nu stod det paa én Gang klart for den stakkels Oliver,

Side 51.

Det natlige Indbrud.

at hans Ledsagere ønsede paa Indbrud og Tyveri, om ikke paa Mord. Han slog Hænderne sammen og udstødte uvilkaarlig et Forfærdelsens Skrig.

Sikes skar Tænder af Raseri, men desuagtet kastede den af Skræk og Rædsel næsten lamslaaede Oliver sig for hans Fødder og udbrød: „For Guds Skyld, lad mig gaa. Jeg skal aldrig mere komme i Nærheden af London. For Gud i Himlens Skyld, hav Barmhjærtighed med mig og tving mig ikke til at stjæle!“

Sikes udstødte en gruelig Ed og traf Pistolen frem, men den mere besindige Toby rev den i rette Tid ud af Haanden paa ham og slæbte Drengen hen til Huset.

„Hold Mund,“ hviskede han til Oliver, „eller ogsaa slaar jeg Hjærnen ind paa Dig. Det gjør ingen Støj og har samme Virkning.“

Sikes var imidlertid bleven roligere og var i Færd med at bryde et af Vinduesskodderne op, hvilket ogsaa lykkedes ham efter nogle Anstrængelser. Der var et lille Gittervindue paa Bagsiden af Bygningen, omtrent fem Fod over Jorden. Ved Sikes' Dueligheb bleve Jærnstængerne snart fjærnede, og efter at Røveren havde skaffet denne sidste Hindring af Vejen, traf han en Blændlygte op af Lommen, lod dens fulde Lys falde paa Olivers Ansigt og hviskede: „Nu hjælper jeg Dig ind gjennem Vinduet. Tag Lygten her — gaa sagte op ad den Trappe, som Du strax ser, og saa lige over Forstuen til Indgangsdøren. Luk den op, og lad os komme ind.“

Med de sidste Ord løftede Sikes Drengen op og stak ham ind igjennem Vinduet.

„Ser Du Trappen foran Dig?“ spurgte Røveren med dæmpet Røst, og Oliver, der var mere død end levende, stønnede et svagt „Ja!“

„Skynd Dig saa videre,“ vedblev Sikes, men standsede pludselig og udbrød: „Tys, hvad er det?“

De to Mænd lyttede opmærksomt, men i Huset var alt

dødsstille, og Oliver gik fremad. Hans Beslutning var tagen; han vilde ile op ad Trappen og gjøre Anskrig, om det saa skulde koste ham Livet. Endnu optagen af denne Tanke hørte han Sikes raabe: „Kom tilbage! tilbage!“

Dødelig forskrækket lod Oliver Lygten falde, uvis, om han skulde gaa fremad eller flygte. Da viste der sig et Lys oppe paa Trappeafsatsen og to halvt paaklædte Mænd; straks derpaa kom der et Blink — et Knald — Røg — et Brag, og den stakkels Dreng vaklede tilbage. Sikes greb straks Oliver i Kraven, trak ham ud af Vinduet og affyrede sin Pistol.

„Hold Dig fast ved mig,“ raabte Sikes til Barnet; „Toby, giv mig et Tørklæde, skynd dig, de har ramt ham! Fordømt, Ungen bløder!“

Oliver blev mattere og mattere; han hørte en tydelig Ringen, blandet med Knald fra Skydevaaben og Skrig, og derpaa følte han, at han blev baaren bort i stormende Fart over et ujævnt Fordsmon. Lidt efter lidt lød Larmen fjærnere og fjærnere — en dødlignende Kuldegysen gjennemrystede ham — der trak et mørkt Slør hen over hans Blik — og saa mistede han Bevidstheden.

Femte Kapitel.

I Nattens Mørke.

Vi befinde os atter i Fagins gamle Rede, det samme Sted, hvorfra Oliver var bleven afhentet af Nancy. Jøden sad og krøb sammen henne ved Kaminen med Haanden under Kinden og saae aandsfraværende ind i det luende Baal. Ved et Bord bag ved ham sad „den siffige Rad“ og Charles Bates og spillede Kort.

Der herskede dyb Tavshed i Værelset; ingen af de Tilstedeværende mælede et Ord. Derimod istemte Stormen en uhyggelig Musik i Kaminen, som den kun nu og da afbrød, naar den fik Lyst til igjen at fare ud af Skorstenen og feje hen ad de mørke Gader.

Det var en hundekold Nat. Derfor klemte Charles Bates og hans Kammerat ogsaa flittig paa Genevertoddyen, som stod i et Krus foran dem paa Bordet. Pludselig afbrød „den fiffige Rad" Tavsheden med det Udbrud: „Tys, det ringede!"

Jøden vaagnede op af sin aandsfraværende Tilstand og lyttede. Det ringede paa ny. „Se, hvem det er," raabte han sukkende til „den fiffige Rad". Drengen adlød og kom kort efter tilbage og hviskede noget til Fagin.

„Hvad for noget!" udbrød Jøden, „alene?" Og strax efter tilføjede han: „Hvor er han?"

„Den fiffige Rad" pegede hen paa Døren, hvor der viste sig en Mand i en grov Kittel og indhyllet i et stort Tørklæde, som ganske skjulte den nederste Del af Ansigtet. Han slog det til Side og gav sig derved til Kjende som den smukke, rødhaarede Toby Crackit; han gik lige hen til Jøden og spurgte, hvorledes han havde det. Fagin tilkastede ham et ikke synderlig venligt Blik, hvilket foranledigede Stratenrøveren til at sige: „Glo ikke saadan paa mig, Menneske. Alt til sin Tid; først maa jeg have noget at spise og drikke, for jeg har ikke nydt noget i de sidste tre Dage. Naar det er besørget, saa kan vi tale om Forretninger."

Jøden, hvis Nysgjerrighed var spændt paa det højeste, vinkede til „den fiffige Rad", at han skulde sætte nogen Mad frem, satte sig lige over for Toby og ventede utaalmodig paa, at denne skulde blive færdig med Maaltidet. Det varede imidlertid en rum Tid, før Tobys Madlyst var tilfredsstillet. Endelig sagde han til de to Drenge, at de

skulde gaa, lukkede Døren, skyllede et Glas Brændevin i sig og begyndte:

„Først og fremmest, Fagin, — hvad tager Bill sig for?"

„Hvad for noget!" skreg Jøden og so'r op af Stolen.

„Naa da!" raabte Toby blegnende, „Det er da vel ikke din Mening, at —"

„Min Mening?" afbrød Fagin ham rasende, idet han stampede i Jorden. „Hvor er de — Sikes og Drengen — hvor er de? — hvor har de skjult sig — hvorfor er de ikke komne her hen?"

„Indbrudet mislykkedes," svarede Toby med sagte Røst.

„For Pokker, det veed jeg," svarede Jøden og pegede paa en Avis, som han rev op af Lommen — „hvad saa mere?"

„De skjød og saarede Drengen. Vi løb bort med ham, over Hække og Grøfter, for de var lige i Hælene paa os."

„Men Drengen?" hvæsede Fagin.

„Bill havde taget ham paa Ryggen, men efterhaanden blev han ham for tung, og saa tog vi ham imellem os. Drengen lod imidlertid Hovedet hænge, og viste ikke Spor af Liv. Da saa Fyrene var lige i Hælene paa os, og enhver jo er sig selv nærmest, og da tilmed hverken Bill eller jeg holder synderlig af Galgen, saa lagde vi Drengen ned i en Grøft. Om han er levende eller død nu, skal jeg ikke kunne sige, men jeg tror —"

„Nok, nok!" skreg Jøden, rev sig i Haaret, ilede ud af Stuen og forlod Huset. Som jaget af onde Aander styrtede den gamle Mand gjennem en sand Labyrint af Gyder og Stræder, til han omsider standsede i en ved Navn Field Lane. I de talrige, smudsige Butikker dér er der udstillet store Masser af Silketørklæder af de forskjelligste Størrelser og Mønstre, for her bo de „brave" Handlende, som kjøbe dem af Tyvene. Med ét Ord, Field Lane er Tyvekosternes Oplagssted og bliver fra tidlig Morgen til sildig Aften besøgt

af en vis Slags Handelsfolk, som afgjøre deres Forretninger i nogle mørke Bagstuer, og som forsvinde lige saa hemmelighedsfuldt, som de ere komne. Hvor indskrænket Pladsen end er i dette Stræde, saa har det dog flere Værtshuse at opvise, blandt hvilke „de tre Krøblinger" indtog den første Rang. Derhen styrede Jøden sine Skridt, og vi følge med ham ind i den uhyggelige Beværtning. Vi kjende den i øvrigt godt, for det var her, vi stiftede Bekjendtskab med Sikes og hans Datter.

Næppe havde Værten i „de tre Krøblinger" faaet Øje paa Fagin, før han tjenstivrig ilede hen til ham og spurgte, hvad han ønskede.

„Er han her?" hviskede Jøden.

„Nej," lød Svaret, „jeg tror i det hele taget, at han ikke lader høre fra sig, før alt er sikkert, for man er paa Spor efter ham, og rørte han sig nu, saa kom man snart efter hele Historien."

„Kommer — — kommer den anden her ikke i Aften?" spurgte Jøden videre.

„De mener Monks?" vedblev Værten tøvende.

„Tys!" hviskede Jøden.

„Der er ingen, der hører os," sagde Værten beroligende. „Han skulde egentlig allerede være her. Hvis De vil vente lidt, saa — —"

„Nej, nej," afbrød Fagin ham hurtig, „sig bare til ham, at jeg vilde have besøgt ham, og at han endnu i Aften — eller hellere i Morgen tidlig maa komme hjem til mig."

„Skal blive besørget. Ellers ikke noget?"

Jøden rystede paa Hovedet og forlod Værtshuset. Da han var kommen ud paa Gaden, slog han atter ind i et jævnt Trav og naaede efter en Stunds Forløb Sikes' Bolig.

Han bankede paa og mumlede for sig selv: „Skal nok

faa Sandheden pillet ud af Pigebarnet, hvor snu hun saa er. Ve dem, hvis det er et aftalt Spil!"

Da der blev sagt ham, at Nancy var hjemme, sneg Fagin sig sagte op ad Trappen og traadte, uden at banke paa, ind i Stuen, hvor der ikke var andre end Sikes' Datter. Da Fagin traadte ind, fo'r hun op af en forvirret Drøm, men fattede sig hurtig og spurgte Jøden, om der var hændet noget nyt. Fagin meddelte hende, hvad han havde hørt af Toby Crackit, uden at denne Fortælling imidlertid gjorde synderligt Indtryk paa Nancy. Hun stødte kun Lyset utaalmodig fra sig, satte sig hen ved Kaminen og stirrede ind i Ilden. Jøden saa' sig spejdende om i Værelset for at overtyde sig om, hvorvidt Sikes ikke hemmelig var vendt tilbage, men der var intet, der kunde vække Mistanke om, at han var til Stede. Endelig begyndte Fagin: „Hvor antager Du vel, at din Fader er henne, Nancy?"

Pigen gav ved en knapt forstaaelig Lyd til Kjende, at det kunde hun ikke vide, og af de halvkvalte Udbrud fremgik det, at hun græd.

„Sikes klarer sig nok," vedblev Fagin, „men stakkels Oliver! Tænk Dig, min Pige, de har ladet ham blive liggende i en Grøft."

„Der har han det bedre end hos os," udbrød Nancy med funklende Blik; „det var godt for ham, om han var død. Gid han aldrig mere maa vende tilbage, for jeg maa afsky baade mig selv og jer andre, naar han er i Nærheden af os."

„Se, se — Se, se," hvæsede Jøden i den modbydeligste Tone, idet hans Øjne spyede Gift og Galde, „død, siger Du? Godt, saa vil jeg sige Dig, at det ogsaa er ude med din Fader, hvis han ikke skaffer mig Drengen tilbage. Sikes er i min Magt, det veed Du; jeg behøver kun at sige et Ord, saa har han Strikken om Halsen!"

„Hvad skal det sige?" spurgte Nancy helt forundret.

Side 57.

Fagins Møde med Monks.

„Hvad det skal sige?“ gjentog Jøden rasende, „Drengen er mig hundrede Pund værd. Skal jeg miste saadan en Sum for to Drukkenboldtes Dumheds Skyld, som — som —“

Fagin søgte forgjæves efter et passende Udtryk, hvorpaa Nancy afbrød ham, idet hun sagde med mat Røst: „Plag mig ikke mere, for jeg er træt og syg.“ Med disse Ord lod hun Hovedet synke og svarede ikke mere Jøden. Denne havde imidlertid naaet sit Maal og med egne Øjne overtydet sig om, at Sikes var borte, hvorfor han skyndte sig hjem og lod Nancy sovende tilbage med Hovedet paa Bordet.

Klokken slog lige Tolv, da Fagin ilede tilbage til sin Bolig. Kulden var i den Grad tagen til, at den skræmmede alle Folk fra Gaden og satte Jødens Ben i en dansende Bevægelse. Den gamle var endelig naaet hjem til sin Dør og stod i Begreb med at tage Gadedørsnøglen op af Lommen, da der pludselig tæt ved ham dukkede en mørk Skikkelse frem, som kaldte ham ved Navn.

„Aa,“ stammede Fagin, „er det ikke —“.

„Jo, det er mig,“ afbrød den fremmede ham barsk, „jeg har allerede ventet her i to Timer. Hvor Fanden har De været i al den Tid?“

„Jeg har hele Aftenen været beskjæftiget med Deres Anliggender, min bedste,“ svarede Jøden i en yderst forbindtlig Tone, blandet med en Smule Frygt.

„Naa — og hvad er der saa kommet ud deraf? Forhaabentlig noget godt, hva'?“

Jøden traf paa Skuldrene, aabnede Gadedøren og bad sin Gjæst om sagte at lukke den igjen, medens han hentede et Lys.

„Her er fordømt mørkt,“ brummede den fremmede, idet han famlede sig et Par Skridt frem. „Skynd Dem, jeg kan ikke lide det.“

„Luk blot Døren,“ hviskede Fagin fra Enden af For-

stuen, men han havde knapt talt ud, før Døren fløj i med et Brag.

„Det — det gjorde jeg ikke," raabte den fremmede med skjælvende Røst, medens han atter samlede sig frem, „det var Vinden, der slog den i, eller — — naa — skynd Dem at komme med Lys, ellers støder jeg Panden itu i dette fordømte Hul."

Fagin kom hurtig tilbage med et Lys og bad den fremmede om at følge med. Da de vare komne op paa første Sal, aabnede han en Dør og sagde:

„De Par Ord, vi har at tale med hinanden, kan vi vel nok afgjøre her. Men da der er Huller i Skodderne, og vi ikke gjærne vil lade vore Naboer se, at vi har Lys, saa vil jeg stille Lyset paa Trappen."

Jøden satte Lyset paa det øverste Trin, lige over for Døren, og traadte ind i Værelset, hvor den fremmede allerede havde slængt sig paa en gammel Sofa. Jøden traf en Lænestol frem og satte sig lige over for ham. Der var ikke helt mørkt i Stuen, for Døren stod paa Klem, og Lyset paa Trappen kastede et svagt Skjær paa den modsatte Væg.

Skjønt de to Hædersmænd førte en meget dæmpet Samtale, vilde en Lurer dog let have iagttaget, at den fremmede befandt sig i en stærk ophidset Sindsstemning, og at Fagin forsvarede sig mod nogle af hans Bemærkninger. De kunde paa denne Maade vel have talt et Kvarterstid med hinanden, da Monks — saaledes kaldte Jøden flere Gange sin Gjæst i Løbet af Samtalen — fortsatte med noget højere Stemme:

„Og jeg vedbliver at paastaa, at det var en daarlig Idé. En elendig, luskende Lommetyv skulde De have lavet ham til."

„De har godt ved at snakke," svarede Jøden ærgerlig, „det har vi jo forsøgt mange Gange med ham, men altid forgjæves. Og skulde jeg maaske igjen sende ham ud med

de to andre Drenge? Jeg fik mere end nok af det den første Gang."

„Men det skete da ikke efter min Anmodning," bemærkede Monks.

„Nej, ganske vist," indrømmede Jøden, „og jeg beklager det heller ikke, for uden at det var hændet, var De aldrig bleven opmærksom paa Drengen og ledet til den Opdagelse, at han var den —"

„Naa, naa, godt," udbrød Monks ærgerlig, „jeg vil blot ønske, at han ikke er død; — husk vel paa, Fagin," tilføjede han skjælvende, „jeg havde ingen Haand med i Spillet, for jeg vil ikke udgyde Blod, — det kommer altid for Lyset og lader en desuden aldrig have Fred. Hvis de har skudt ham ihjel, saa — — men for Satan, hvad er her paa Færde? Hvad var det?"

„Hvad mener De? Hvor?" raabte Jøden og greb Monks, der forfærdet var sprunget op, i Armen.

„Der!" skreg Monks og pegede paa Væggen, „jeg saa' Skyggen af et Fruentimmer, med Hat og Kaabe paa, glide hen ad Muren ligesom et Aandesyn."

Jøden slap sin Gjæst og styrtede med ham ud af Stuen. Lyset, som flagrede i Trækvinden, stod paa sit gamle Sted og viste dem intet mistænkeligt, undtagen i det højeste deres egne blege Ansigter.

„Det var Indbildning," sagde Jøden og tog Lyset.

„Nej, nej," svarede den endnu rystende Monks, „Skyggen bøjede sig forover, da jeg først bemærkede den, og gled bort, saa snart jeg talte!"

Fagin smilte vantro. „Foruden os er der ikke en Sjæl her i Huset, andre end Toby og Drengene, og de sover i en helt anden Fløj."

Lidt efter lidt fattede Monks sig og tilstod endelig med et tvungent Grin, at hans ophidsede Fantasi maaske havde

spillet ham et Puds. Derimod vilde han ikke vide noget af at blive længere der i Huset, og saa skiltes det elskværdige Par da fra hinanden.

Sjette Kapitel.

Enden paa Lidelserne.

Morgenen rykkede bestandig nærmere. En tyk Taage trak sig ligesom en Røgsky hen over Jordens Overflade, og en raakold Vind fo'r med en dump Susen hen ad Markerne. Den stakkes Oliver fornam intet af alt dette, for han laa endnu stadig bevidstløs paa Jorden. Dagen var allerede fuldstændig brudt frem, da han endelig vaagnede med et sagte Smertenssskrig. Hans venstre Arm hang tung og magtesløs ned, og Forbindingen var gjennemblødt. Rystende over hele Kroppen af Kulde og Udmattelse rejste vor unge Ven sig efter en Stunds Forløb fra sit vaade Leje og tumlede med Hovedet hængende slapt ned paa Brystet mekanisk fremad, til han endelig naaede en Landevej. Regnen, som midlertidig havde hørt op, begyndte igjen at styrte ned i Strømmevis, saa at Oliver blev helt vaagen.

Han saa' sig om og blev i ringe Afstand en smuk Bygning va'r. Hvor udmattet han end følte sig, var det dog hans Agt at slæbe sig derhen for at anraabe Husets Beboere om Medlidenhed. Da han kom nærmere til Stedet og fik Øje paa den Havemur, der omgav det, kunde han næsten ikke tilbageholde et Udbrud af Overraskelse, for det var det samme Hus, hvor Indbruddet var blevet forsøgt den foregaaende Nat. Alligevel lod Oliver sig ikke afskrække, men tumlede over Græsplænen, slæbte sig op ad Stentrap-

pen og bankede sagte paa Døren; men hans Kræfter, som han havde anspændt til det yderste, svandt, og han sank afmægtig ned ved en af Søjlerne ved Indgangen.

Man havde imidlertid hørt Bankningen inde i Huset, hvor Tjenerskabet — to Tjenere og to Tjenestepiger — netop sad i Folkestuen og endnu en Gang drøftede og gjennemgik den foregaaende Nats Rædsler, hvorved de to ældre Tjenere Giles og Brittles gjorde sig ikke lidet til af, at de havde jaget Røverne paa Flugt med deres Bøsser, en Kjendsgjerning, der var af desto større Betydning, som Mod just ikke hørte til disse brave Folks medfødte Egenskaber.

Det samlede Personale satte sig nu, dog ikke uden Frygt og Tøven, i Bevægelse for at aabne Døren. Efter den brave Giles' Raad talte de alle meget højt, for strax at antyde for mulig Ildesindede, hvor talrige de vare. Men da de endelig forsigtig aabnede Døren, saa' de hverken en Røver eller Morder, men ene og alene den stakkels lille Oliver Twist, som laa besvimet der.

„En Dreng!" udbrød Giles med lettet Hjærte, „Herre Gud, en Dreng — og — se en Gang — Brittles — se her — kjender Du ham?"

Brittles udstødte et Skrig, medens hans Medtjener i stor Ophidselse raabte op ad Trappen: „Der er en Tyv, Frue! En saaret Tyv, Frøken. Det var mig, der saarede ham i Nat med Bøssen, Frue!"

Tjenestefolkene gjorde en forskrækkelig Alarm, som imidtid strax lagde sig, da en blid, kvindelig Stemme raabte ned fra det øverste Trin:

„Er det stakkels Menneske haardt saaret?"

„Meget haardt, Frøken," svarede Giles med ubeskrivelig Selvfølelse.

„Vær rolige, jeg vil spørge Tante, hvad vi skal gjøre med ham," sagde den unge Dame og ilede bort fra Trap-

pen. Men faa Minutter efter vendte hun tilbage med den Befaling at de omhyggelig skulde bære den saarede til Giles' Værelse, og samtidig fik Brittles Ordre til strax at sadle en Hest og ride til Chertsey, for i en Hast at hente Huslægen, Doktor Losberne.

„Men vil De ikke først kaste et Blik paa den saarede Gavtyv?" spurgte Giles stolt, som om Oliver var en eller anden sjælden Fugl, som var bleven nedlagt ved hans Dueligheb.

„Ikke for alt i Verden," svarede den unge Dame. „Det stakkels Menneske, vær rigtig god imod ham, hører De, Giles?" — — —

I et smukt og hyggelig udstyret Værelse sad to Damer ved Frokstbordet, og Giles vartede op. Den ene af de to Damer var i en temmelig fremrykket Alder, men hendes Holdning var endnu lige saa rank som den Egetræsstols, hun sad paa. Den yngre Dame befandt sig derimod i Livets blomstrende Vaar, og det var hende, hvis blide Røst vi hørte ude paa Trappen. De havde lige endt en Samtale, der drejede sig om de nys indtrufne skrækkelige Begivenheder, da der kjørte en Vogn op foran Huset, og ud af denne sprang en førladen Herre, som i stor Hast ilede op ad Trappen og styrtede ind i Værelset.

„Har man nogen Sinde hørt Mage!" udbrød han. „Min bedste Fru Maylie, kjære Frøken Rosa, hvilken Skræk maa De dog ikke have følt!"

„Ak, kjære Hr. Doktor," svarede den unge Dame, „vi har det saamænd godt nok igjen, men i Giles' Værelse ligger der et stakkels sygt Menneske, og Tante ønsker, at De skal se til ham."

„Godt, godt," nikkede Doktoren, „før mig til ham, Giles. Jeg skal strax være her tilbage igjen, mine Damer."

Dermed anbefalede Doktor Losberne sig, men han blev længere borte, end han havde ventet. Da han kom til-

bage, satte han en hemmelighedsfuld Mine op og lukkede Døren.

„Naa? udbrød begge Damerne forventningsfulde.

„Det er et højst ejendommeligt Tilfælde," begyndte han endelig, „men sig mig først og fremmest, har De set Tyven?"

„Nej," svarede den ældre Dame.

„Heller ikke hørt noget om ham?"

Rosa rystede paa Hovedet.

„Hm, — vilde De have noget imod at at se til ham i min Nærværelse?"

„Nej, visselig ikke, hvis det er nødvendigt," svarede Fru Maylie.

„Godt, saa beder jeg Dem at følge med mig. Den syge er for Øjeblikket meget rolig og befinder sig i en taalelig god Tilstand."

Under gjentagne Forsikringer om, at Forbryderen slet ikke havde noget afskrækkende ved sig, bød Doktoren begge Damerne Armen og førte dem til Giles' Værelse. Hvor forbavsede bleve ikke Fru Maylie og hendes Niece, da de der i Stedet for en vild Krabat af en Stratenrøver fik Øje paa et Barn, som af Smerte og Udmattelse var sunken i en dyb Søvn. Den saarede Arm var forbunden og hvilede paa den lilles Bryst, medens hans Hoved, der var halvt skjult af hans lange Lokker, som bredte sig hen over Hovedpuden, hvilede i den anden.

Doktoren og hans to Ledsagersker havde uvilkaarlig foldet Hænderne og saae forundrede paa hinanden og paa det sovende Barn. Saa gik Rosa hen til Sengen, strøg sagte Haaret bort fra Olivers Ansigt og bøjede sig over ham, medens nogle Taarer faldt paa hans Pande. Drengen rørte sig i Søvne, som om disse Tegn paa inderlig Deltagelse havde fremkaldt en eller anden yndig Drøm om ukjendt Kjærlighed.

„Jh, min Gud!“ udbrød endelig Fru Maylie dybt ryſtet, „den ſtakkels lille Dreng kan da umulig have været i Ledtog med Røverne!“

„Forbrydelſen,“ ſukkede Lægen, idet de trak ſig tilbage, „ſlaar desværre ſin Bolig op i mange Templer.“

„Men kan dette kjære Barn ikke være bleven tvungen til at være i Ledtog med Forbrydere?“ ſpurgte Roſa, idet hun hulkende kaſtede ſig til Fru Maylies Bryſt. „Ak, kjære Tante, for den evige Barmhjærtigheds Skyld, tænk dog derpaa, før Du atter ſtøder dette ſyge Barn ud i Elendighed! Du er jo ſaa god og kjærlig, — betænk blot, hvad der maaſke kunde være bleven af mig, hvis Du ikke havde taget Dig ſaa varmt af mig, da Fader og Moder vare døde! Maaſke havde jeg været lige ſaa hjælpeløs og forladt ſom det ſtakkels Barn der. Forbarm Dig derfor og hav Medlidenhed med ham.“

„Min egen, kjære Roſa,“ ſagde den gamle Dame med Taarer i Øjnene, „tror Du virkelig, at jeg kunde krumme et Haar paa det Barns Hoved?“

„Nej, nej, Tante,“ udbrød Roſa heftig bevæget, „det kunde Du ganſke viſt ikke!“

„Mine Dage ere ſnart talte,“ vedblev den gamle Dame med ſkjælvende Læber, „gid Gud en Gang maa viſe ſamme Barmhjærtighed mod mig, ſom jeg vil viſe mod dette Barn.“

„Amen!“ ſagde Roſa og trykkede hjærtelig ſin Tantes Haand.

Det var alt blevet Aften, da den brave Doktor endelig bragte de to Damer den Meddelelſe, at deres lille Patient var vaagnet op af ſin dødlignende Søvn.

„Vor lille Ven,“ tilføjede Losberne, „er ganſke viſt meget upaſſelig og i højeſte Grad ſvækket paa Grund af Blodtabet, men han forlanger meget indtrængende at maatte gjøre nogle Meddelelſer, og jeg ſynes, det er rigtigſt at høre, hvad han har paa Hjærte.“

Doktoren og de to Damer opholdt sig længe i Olivers Sygeværelse, for han fortalte dem hele sit Levnedsløb. Det gjorde et højtideligt Indtryk i det halvmørke Værelse at høre det syge Barns svage Røst, idet han i simple, men rørende Ord fortalte om al den Jammer og Elendighed, som grusomme Mennesker havde udsat ham for; og da han endelig tav, kastede Rosa sig dybt bevæget i Fru Maylies Arme og udbrød:

„Ikke sandt, Tante, saa var det dog rigtigt følt af mig, da jeg tog den lille der i Forsvar mod alle Beskyldninger.

Derpaa bøjede hun sig ned over Oliver, lagde Armen blidt om hans Hals og sagde med sagte, taarekvalt Røst: „Din Elendighed skal nu høre op — nu bliver Du for bestandig hos os!"

Men Oliver smilede, medens hede Taarer randt ned ad hans Kinder, og saa faldt han hen i salige Drømme.

Den Nat vaagede Rosa hos ham og lagde hans Puder til rette, og Oliver følte sig saa rolig og lykkelig, at han mere end een Gang greb sin Plejerskes Haand og sagde hviskende: „Nu vilde jeg kunne dø uden Klage!"

Men da udbrød Rosa: „Nej, nej, kjære Barn, nu skal Du leve og være rigtig lykkelig!"

Oliver maatte udholde mange Lidelser, idet han foruden de Smerter, Saaret forvoldte ham, maatte gjennemgaa en heftig Feber, som holdt ved i flere Uger og satte ham langt tilbage i legemlig Henseende. Men endelig blev hans Tilstand bedre, og nu var der ingen Grænse for hans Taknemmelighed; atter og atter forsikrede han med Taarer i Øjnene, hvor dybt han følte de to elskværdige Damers Godhed, og at han fra nu af kun nærede eet Ønske, at maatte tjene dem af sit ganske Hjærte og sit ganske Sind.

En Taknemmelighed som den, der rørte sig i Olivers Bryst, kjender næppe nogen af vore unge Læsere. I færdes fra eders tidligste Barndom i de behageligste Livsforhold,

Fader og Moder staa eder bi med Raad og Daad og vise eder al mulig Kjærlighed. Og hvori bestaar saa mange Gange eders Tak? I ligefrem Utaknemmelighed mod Gud og eders Velgjørere. Tænk i saadanne Øjeblikke, naar Hoffærdighed og ungdommelig Letsind har Magten over eder, paa den stakkels Oliver og hans Lidelser, saa ville I sikkert forbedre eder og takke Gud for den Naade, han har vist eder ved at skjænke eder gode Forældre.

Hvor vidt Oliver gik i sin Taknemmelighed, viser blandt andet den Omstændighed, at han en Dag sagde til Rosa: „Ak, kjære Frøken, forleden Nat faldt der mig noget tungt paa Sinde, og jeg føler, at jeg har været utaknemmelig."

„Mod hvem?" spurgte Rosa forundret.

„Mod den gode Herre og den kjære gamle Dame, som i sin Tid viste mig saa stor Deltagelse. Jeg veed bestemt, at det vilde glæde dem, hvis de erfarede, hvor lykkelig jeg er."

„Vær Du ubekymret," svarede Rosa venlig, „Hr. Losberne har i Sinde at aflægge et Besøg med Dig hos dem, saa snart Du er fuldstændig rask og ved godt Mod."

Olivers Ansigt straalede af Henrykkelse, og han bedækkede Rosas Haand med utallige Kys. Kort efter var vor unge Ven saa rask, at han kunde paatage sig denne Rejse, og en Morgenstund steg han og Hr. Losberne op i Fru Maylies lille Vogn. Efter at de havde passeret Chertsey og just som de kom forbi et enestaaende, gammelt Hus, blegnede Oliver og udstødte et Skrig.

„Hvad er der i Vejen?" spurgte Doktoren. „Hvad fejler Du?"

„Der!" svarede Oliver gysende, og pegede ud af Vognvinduet, „det Hus der!"

„Ja, hvad det?"

„Tyvene, —" hviskede Drengen, „i det Hus var det, de var inde med mig."

„Er det muligt!“ udbrød Doktoren, „holdt, Kusk, holdt, jeg vil af.“

I eet Spring var Losberne ude af Vognen og rendte som besat løs paa det øde Hus. Men kun altfor snart vendte han atter tilbage og meddelte Oliver, idet de kjørte videre, at Hulen var forladt.

„Jeg dumme Fæ, at jeg kunde nære den ringeste Tro til, at Gavtyvene endnu skulde opholde sig der, efter at Indbruddet var mislykket,“ udbrød Doktoren ærgerlig. „Læg vel Mærke til, min kjære Oliver, at selv om man har graa Haar, kan man godt være et Fæ.“

Vore rejsende naaede snart London, og da Oliver kjendte Navnet paa den Gade, hvori Hr. Brownlow boede, behøvede han ikke at spørge sig for. Ak, hvor bankede ikke Drengens Hjærte af Glæde, da de bøjede ind i den længselsfuldt ventede Gade!

„Naa,“ spurgte Doktoren, „hvilket Hus er det saa?“

„Det der,“ svarede Oliver og pegede paa det bekjendte, smukke hvide Sted. Endelig holdt Vognen. Oliver kigede ud af Vinduet, og Glædestaarerne løb ned af Kinderne paa ham; men han glædede sig for tidlig, for i et af de nederste Vinduer var der klæbet en Seddel, hvorpaa der stod at læse „Til Leje. Nærmere Oplysninger i Stedet til venstre.“

Saa bankede man paa der, og Doktoren spurgte Tjenestepigen, der lukkede op, om hun ikke kunde sige dem, hvor Hr. Brownlow var taget hen.

Svaret lød, at Hr. Brownlow havde solgt alt, han ejede, og for sex Uger siden var rejst til Vestindien. Oliver slog Hænderne sammen og begyndte bitterlig at græde.

„Har han ogsaa taget sin Husholderske med?“ spurgte Doktoren videre.

„Den gamle Herre, Husholderſken og en Ven af Herren fulgtes ad," ſvarede Tjeneſtepigen.

„Saa kjør igjen," raabte Losberne til Kuſken og ſteg med den grædende Oliver i en Fart ind i Vognen, ſom hurtig kjørte videre.

Denne bitre Skuffelſe voldte vor unge Ven megen Sorg midt i al hans Glæde, thi da hans fordums Velgjører var rejſt bort, miſtede han tillige Haabet om fuldſtændig at kunne retfærdiggjøre ſig over for ham og forklare ham, hvorledes han var bleven bortført. De vare nu rejſte bort og maaſke i den Tro, at han var en Tyv og Bedrager! Denne Tanke tyngede haardt paa Olivers Sind ...

Den yndige Foraarstid var kommen, og Fru Maylie og Roſa traf Foranſtaltninger til at forlade Hnſet i Chertſey nogle Maaneder for at nyde den ſmukke Aarstid paa Landet. Sølvtøjet, ſom Jøden og Sikes forgjæves havde længtes efter at komme i Beſiddelſe af, blev givet en Bankier i Forvaring, og ſaa rejſte Damerne med Oliver til det fjærne Landſted.

Hvem formaar vel at ſkildre den Sjælefred og al den Fryd og Glæde, ſom den ſtakkels Dreng, der nu atter var kommen ſig, følte mellem de grønklædte Høje og ſkyggefulde Skove i den yndige Landsby, hvor Fru Maylie havde opſlaaet ſin Bolig. For Oliver, der var voxet op i de ſmudſige Gyders forvirrede Tummel, ſyntes der at blomſtre et nyt Liv frem. Det var en lykkelig Tid. Dagene ſvandt muntert og fredelig hen, og Nætterne bragte ikke længere de ſkrækkelige Billeder af mørke Fængsler og forvorpne Mennesker, men kun glade og ſalige Drømme. Men hvad der gjorde Oliver allerlykkeligſt, det var den Undervisning, han fik i Læsning, Skrivning og Regning. Ogſaa denne Velgjerning ſkattes ofte altfor ringe af Ungdommen; hvor tit ſtaar Undervisningen ikke for den ſom en en Byrde, ſom et forhadt Arbejde. Men kaſt ſaa atter Blikket paa Oliver,

Side 69.

En Aften paa Fru Maylies Landsted.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

se, hvor glad og vel til Mode han hver Morgen iler til Lærereren, der bor i Nærheden af den lille Kirke, og se, med hvilken Iver han der hjemme sætter sig hen til Skrivebordet og udfører sit Arbejde!

I Nærheden af Landsbyen laa en lille Kirkegaard med lave Tuer og Gravhøje, hvorunder Byens gamle sov deres sidste Søvn. Paa dette fredelige Sted saae man ofte Oliver, og naar hans Moders fattige Grav kom ham i Tankerne, saa kastede han sig ned paa en af Tuerne, lod Taarerne have frit Løb, foldede Hænderne og bad sagte ved sig selv: „Ak, kjære Moder, gid Du dog var i Live og kunde være Vidne til min Lykke! Men Du er alligevel Vidne til den blandt de salige Engle, og Du har beskyttet Dit Barn og bedet Gud om at redde ham ud af Nød og Elendighed. Ja, Moder, det er Dig, jeg kan takke for min Lykke, Du har taget Dig af mig, og den kjære Gud har været Dig naadig og forbarmet sig over mig!“

Det var en lykkelig Tid for Oliver. Hvilke herlige Spadsereture havde han ikke med Fru Maylie og Rosa, og hvor lykkelig var han ikke, naar de ønskede en Blomst, og han kunde skaffe dem den, eller naar de havde glemt et eller andet, og han kunde hente det. Naar de saa vendte hjem i Mørkningen, satte Rosa sig gjærne hen til Klaveret og spillede eller sang en eller anden gammel Melodi, som Tanten ønskede at høre. I den hyggelige Stue var der udbredt et dæmrende Lys, og Oliver sad i stille Henrykkelse henne ved Vinduet, og drømte, at han var i Himlen.

Og naar saa Søndagen kom, og vor unge Ven kunde besøge den lille Kirke sammen med Fru Maylie og Rosa, og de bladsmykkede Grene slog mod Ruderne, og Fuglene sang udenfor, medens Orgelet tonede der inde, og saa den gamle Præst forkyndte Herrens Ord, — ak, hvor glad, hvor vel til Mode følte da Oliver sig ikke! Undertiden, naar Guds-

tjeneſten var forbi, kunde Fru Maylie betro ham et eller andet Ærinde og lade ham overbringe en Kjærlighedsgave til en ſyg Bondekone eller en fattig Daglejer, — der var da ingen Ende paa hans Glæde, og han fo'r afſted ſom et ungt Kid.

Saaledes ſvandt tre Maaneder hen. Naturen ſtod i ſin fejreſte Sommerdragt, Træer og Buſke, Skov og Mark ſtraalede i de livligſte og muntreſte Farver, og Floras elſkelige Børn — Blomſterne — udbredte Vellugt overalt. Det rolige Liv i det lille Landſted fortſattes uforſtyrret, og den ſamme inderlige Glæde beſjælede dets Beboere. Doktor Losberne var imidlertid ogſaa kommen ud paa Landet og havde ſlaaet ſig til Ro hos Fru Maylie. Da oplevede Oliver en Dag et lille Æventyr, ſom vi ikke kunne undlade at meddele vore Læſere.

Doktoren havde nemlig ſendt ham hen til Byens Gjæſtgivergaard, hvor tillige Poſthuſet var, for at han ſkulde ſpørge efter nogle Breve, ſom Losberne ventede fra Hovedſtaden. Oliver havde netop udrettet ſit Ærinde og var lige i Færd med at ſkynde ſig ud af Porten, da han tilfældigvis løb mod en høj Mand, ſom var indhyllet i en Kappe.

„Naa!" raabte Manden, idet han fo'r tilbage og fæſtede Blikket ſtift paa Oliver, „hvad ſkal det ſige!"

„Jeg beder om Forladelſe," ſagde Drengen forſkrækket, „jeg vilde ſkynde mig hjem og ſaae Dem ikke."

„Saa for Fanden!" brummede den fremmede ſtadig ſtirrende paa Oliver, „hvem ſkulde have troet det! Om man ſaa ſænkede ham i en Klippekløft, vilde han dog komme mig i Vejen!"

„Det gjør mig ondt, min Herre," ſtammede Oliver, helt forundret over den fremmedes vilde Blik.

„Gid Du maatte raadne op!" udbrød den gaadefulde Perſon raſende forbitret, og idet han ſkar Tænder. „Havde jeg blot haft Mod til at udtale et eneſte Ord, ſaa havde jeg i een

Nat været Dig kvit! Hvad har Du her at bestille, Du lille Satan?"

Med disse Ord gik han med knyttede Hænder truende løs paa Oliver, men styrtede, inden han naaede ham, til Jorden, ramt af et Krampeslag og med Fraaden for Munden.

Oliver veg forfærdet tilbage for det affindige Menneske, for saaledes opfattede han ham, og ilede ind i Huset for at hente Hjælp. Men da han kom tilbage med Værten og nogle Gjæster, var den gaadefulde fremmede forsvunden.

Vor unge Ven havde snart glemt denne Hændelse, da han en Dag atter blev skræmmet og ængstet paa en højst uventet Maade.

Det lille Værelse, hvor han plejede at læse paa sine Lektier, laa lige ved Jorden, med Udsigt over Haven, hvorfra der førte en Laage til en indhegnet Græsplæne. Da der til den Side kun fandtes Enge og Underskov, havde man en vid Udsigt. En smuk Sommeraften sad Oliver, fordybet i Læsningen af en Bog, ved det vedbendomslyngede Vindue i sin lille Stue. Han havde siddet og læst i længere Tid, og da det tilmed var en meget lummer Dag, var han slumret blidelig ind. Der gives nu imidlertid en Slags Slummer, som, uagtet den holder Legemet fængslet, ikke gjør Sjælen uimodtagelig for Indtryk fra Yderverdenen, saa at den sovende godt veed, hvad der foregaar om ham, medens Virkeligheden synes at antage Form af en Drøm. Oliver vidste derfor fuldt vel, at han befandt sig i sit lille Værelse, og at Bogen, han havde læst i, hvilede i hans Skjød, — men han sov alligevel. Da forandredes pludselig Omgivelserne; den milde Aftenluft forsvandt, og en beklumret, trykkende Luft traadte i dens Sted. Oliver troede atter at være i Jødens Hus, — og rigtig, der sad den modbydelige gamle Kjæltring i sin sædvanlige Krog, pegede paa ham og talte sagte med en fremmed Mand.

„Tys," forekom det Oliver, at Jøden sagde, „det er ham, det er sandelig ham."

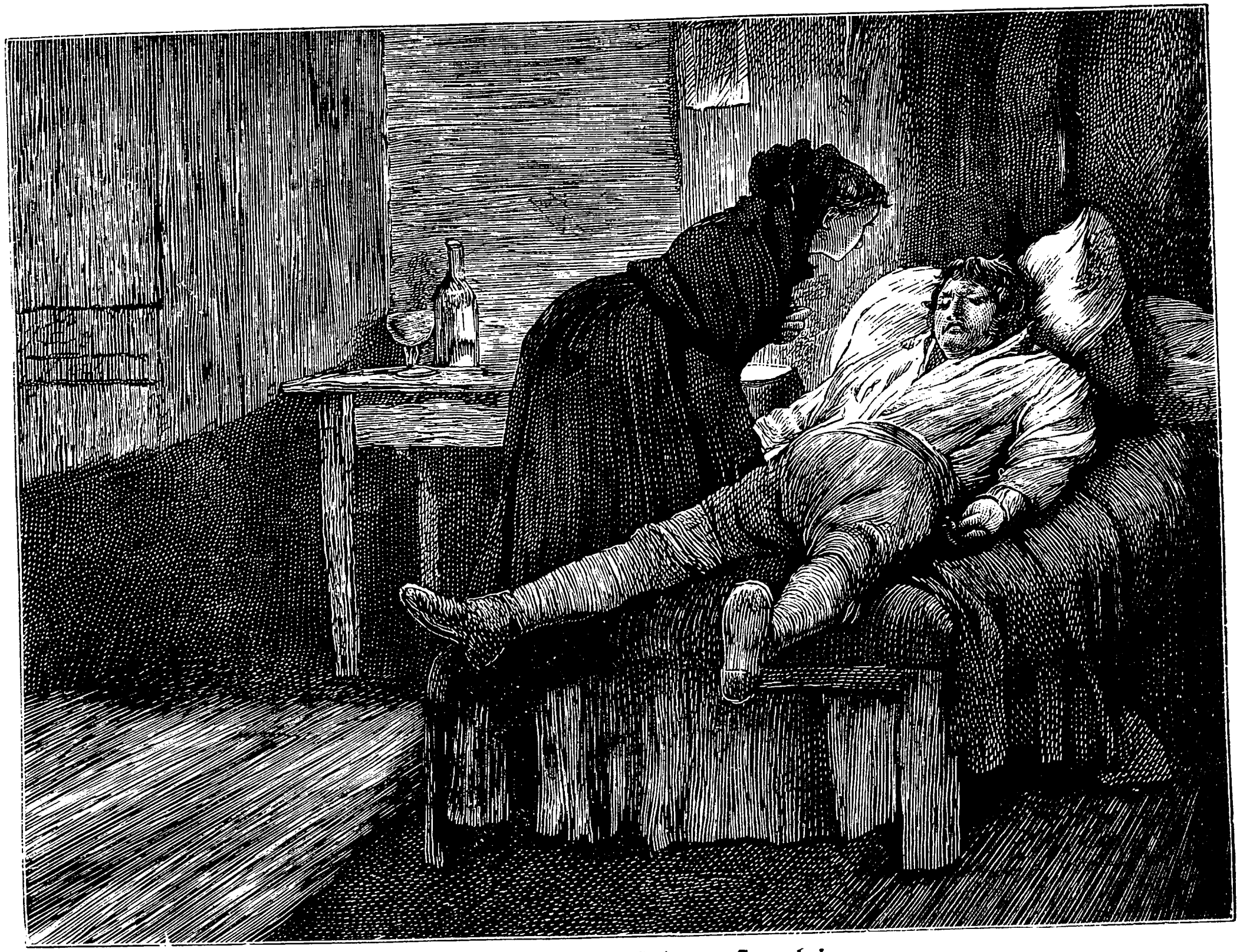
„Tror De," syntes han, at den anden sagde, „at jeg kunde tage fejl af ham? Om saa en hel Hærskare af Djævle paatog sig hans Skikkelse, og han var iblandt dem, saa vilde jeg alligevel kunne finde ham. Om man saa grov ham tyve Favne dybt ned i Jorden, saa vilde jeg dog kunne sige, hvor han var, naar man førte mig over hans Grav. — — Gid hans Kjød maatte raadne!"

Manden syntes at udstøde disse Ord med et saa forfærdeligt Had, at Oliver forskrækket sprang op og vaagnede. Hans Blik strejfede Vinduet, og et Angstraab undslap hans Bryst, — thi tæt ved Vinduet stod Jøden og saae paa ham med et gjennemborende Blik, og ved hans Side stod, bleg af Frygt og Raseri, den gaadefulde fremmede, som Oliver havde truffet i Gjæstgivergaarden. Kun et eneste Øjeblik saae den dødblege Dreng de to skrækkelige Skikkelser, — saa var de forsvundne. Som blændet af et Lyn stod Oliver der, men endelig undslap der ham et skingrende Raab om Hjælp. Da Husets Beboere forskrækkede kom ilende til, fandt de Barnet liggende paa Jorden, idet han ængstelig stammede: „Jøden — den fremmede Mand — der — der henne ved Engen!"

Strax samlede man en Mængde Bønder, som anstillede en Klapjagt og gjennemsøgte hele Egnen paa Kryds og Tværs. Men hvor ivrige de end vare, fandt de dog ikke ringeste Spor hverken af Jøden eller hans Ledsager, saa at man var meget tilbøjelig til at anse det hele for en Drøm, skjønt Oliver holdt fast ved sin Paastand.

Denne ubehagelige Tildragelse havde berøvet vor unge Ven Glæden ved Opholdet paa Landet; han vovede næppe mere at gaa ud alene, for overalt frygtede han for at se Jøden og hans uhyggelige Ledsager dukke frem, og han vidste kun altfor vel, at han, saa snart han igjen var i deres Vold,

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Side 73.

Nancy ved sin Faders Sygeleje.

ikke mere vilde slippe fra dem. Da derfor Rosa meddelte ham, at de skulde rejse ind til Byen, var dette Budskab ham meget kjærkomment. Fru Maylie begav sig imidlertid ikke straxt til Chertsey, men til selve London, hvor hun havde kjøbt et Hus i en af de fineste Gader.

Syvende Kapitel.

Røverens Datter.

I en endnu uslere Stue end den, han før havde boet i, laa paa et elendigt Leje Sikes med blegt og afmagret Ansigt. Røveren havde overstaaet en svær Sygdom og vaagnede nu, ved Aftenstid, op af en dyb, dødlignende Dvale. Han gnikkede forundret Øjnene, saae først paa Hunden, som laa ved Siden af Sengen, og saa paa Nancy, der sad ved Vinduet og lappede paa en gammel Vest. Pigens Udseende havde kjendelig forandret sig, og hun var paa Grund af Nattevaagen og Mangel paa Næring bleven i den Grad udtæret, at man havde ondt ved at kjende hende igjen.

„Hvad er Klokken?" spurgte Sikes med mat Røst.

„Den har lige slaaet syv," svarede Nancy og skyndte sig hen til Faderens Seng. „Hvorledes har Du det nu?"

„Jeg er saa sjattet som en Klud. Kom,ræk mig Haanden, at jeg kan komme ud af den fordømte Seng." Sygdommen havde ingenlunde forbedret Sikes, for efter at Nancy havde hjulpet ham op og hen til en Stol, udstødte han nogle Eder paa Grund af hendes Ubehændighed og slog hende.

„Tuder Du nu igjen?" udbrød Sikes hidsig, da han saae, at hun havde Taarer i Øjnene; „hold op med den Flæben, eller pak Dig af Sted."

„Saa mange Nætter," svarede Nancy smertelig bevæget, „har jeg nu siddet ved din Seng og plejet Dig og hæget om Dig, og det er første Gang, jeg nu atter ser Dig ved din Samling. Denne raa Behandling, det er al min Løn. Det gjør mig saa ondt, Fader, saa ondt!"

„Hold Mund," brummede Sikes, men sprang dog, saa hurtig, han kunde, op fra Stolen og ilede hen til Nancy, der var besvimet af Udmattelse og af Sorg over den raa Behandling. Da Sikes ikke vidste, hvad han skulle stille op med den bevidstløse Pige, udstødte han nogle Eder og raabte om Hjælp.

I samme Øjeblik gik Døren op, og Fagin stak sit hæslige Hoved ind og spurgte, hvad der var i Vejen.

„Hjælp Pigebarnet," sagde Sikes utaalmodig.

Med et Udbrud af Forundring skyndte Jøden sig at komme den afmægtige Pige til Hjælp, medens „den fiffige Rad", som var fulgt med sin Læremester tillige med Charles Bates, kastede en Bylt, som han bar, paa Gulvet, og snappede en Flaske ud af Haanden paa Charles, trak Proppen op med Tænderne og hældte en Del af dens Indhold i Munden paa Pigen. Samtidig raabte han til sine Ledsagere: „Tag Ildpusteren, Charles, og pust hende lidt frisk Luft ind i Næsen, og kild hende under Haandfladerne, Fagin!"

Ordrerne bleve punktlig udførte, og Nancy kom atter til sig selv, vaklede hen til en Stol, der stod ved Sengen, og skjulte sit Ansigt i Puden.

„Naa, ser man Dig endelig en Gang," dundrede Sikes løs, henvendt til Jøden, „hvad skal det sige, at Du i hele tre Uger har ladet mig ligge i saadan en Tilstand uden at bekymre Dig om mig?"

„Giv Dig tilfreds, Bill," svarede Fagin med sin blideste Røst, „vi har noget godt med til Dig. Luk Pakken op, Jack, og vis vor Ven de kostbare Sager, vi har givet vore Penge ud til."

„Den fiffige Rad“ adlød Ordren, aabnede Bylten og diskede op med en Kaninsteg, et halvt Pund The, to Pund Sukker, et stort Stykke Ost og to Flasker Brændevin, som han ordnede paa den sirligste Maade paa Bordet.

„Ah!“ sagde Jøden og smækkede med Tungen, „det vil gjøre Dig godt, Bill, rigtig godt!“

„Godt!“ udbrød Sikes forbitret, „ja, jeg vilde s'gu nok have haft det godt, skulde jeg have ventet paa din Hjælp. Du har ladet mig ligge her uden Spise og Drikke, uden Penge, uden det allerbitterste.“

„Men saa giv Dig dog tilfreds, kjære Ven,“ afbrød Fagin ham, „jeg har i længere Tid været borte fra London i Forretninger.“

„Naa, la' saa det være godt,“ brummede Sikes, „men Mønt maa Du skaffe mig, og det endnu i Dag.“

„Føl kun i alle mine Lommer,“ svarede Jøden hurtig, „og Du vil se, at jeg ikke har saa meget som en Hvid.“

„Men hjemme har Du Penge nok,“ indvendte Røveren, „og dem vil jeg have nogle af, uden Vrøvl!“

„Naa, naa,“ sukkede Jøden, „saa vil jeg strax sende Jack hjem efter dem.“

„Sludder!“ raabte Sikes, „den Rad er mig altfor fiffig; han vilde rimeligvis glemme at komme tilbage. Nancy følger med Dig til dit Hundehul og tager imod Pengene, og imens sliber jeg mig en Skraber.“

Efter at Fagin havde pruttet det forlangte Forskud ned fra fem Pund til tre Pund og gjentagne Gange forsikret, at han knapt beholdt en Shilling tilbage i Huset, tog han Afsked med sin ærede Ven og begav sig bort, ledsaget af Nancy og sine to haabefulde Elever.

Saa snart han var kommen hjem, sendte han „den fiffige Rad“ og Charles Bates ud af Stuen, og vilde lige til at tage Pengene ud af et lille lukket Skrin, da der lød Fodtrin paa Trappen. Fagin gjemte hurtig Nøglen til Pengeskrinet

i Brystlommen og hviskede: „Ah, det maa være; — —“ Navnet slugte han, og det af gode Grunde. „Tal ikke om Pengene, kjære Nancy; han bliver her ikke længe.“

Døren blev nu hurtig revet op, og den fremmede traadte ind. Det var Monks. Ved Synet af Nancy, som han ikke kjendte, fo'r han tilbage, hvilket gav Fagin Anledning til at sige: „Det er en af mine Kostgjængere.“

Pigen lod, som om hun slet ikke ænsede den fremmede og vendte Øjnene fra ham; men næppe havde han vendt sig om imod Jøden, før hun sendte ham et skarpt og spejdende Blik.

„Vigtige Nyheder!“ begyndte Monks endelig.

„Og — gode?“ spurgte Jøden tøvende.

Monks tav et Øjeblik og sagde derpaa: „Jeg vilde gjærne tale et Par Ord med Dem i Enrum.“

Jøden nikkede, pegede oven paa og forlod Værelset sammen med Monks.

„Men blot ikke igjen i det fordømte Hul, hvor vi sidst var,“ hørte Nancy den fremmede sige, idet han gik op ad Trappen med Jøden. Inden endnu Lyden af deres Fodtrin havde tabt sig, trak Nancy sine Sko af, lyttede ved Døren, fo'r med Lynets Fart op ad Trappen og forsvandt i Mørket.

Der gik et godt Kvarter, før Pigen atter traadte ind i Stuen, og strax efter kom de to Mænd ned ad Trappen. Monks forlod derpaa Huset, og Fagin kom ind i Stuen.

„Men, Nancy,“ udbrød han forskrækket, idet han satte Lyset paa Bordet, „hvor Du ser bleg ud! Hvad er der hændet Dig?“

„Jeg besvimede igjen,“ svarede Pigen og lavede sig til at gaa. „Er det saa underligt efter al den Sulten og Nattevaagen?“

Jøden aandede lettere og talte de tre Pund op i Haanden paa hende, hvorpaa de skiltes uden at sige et Ord.

Saa snart Nancy var kommen ud paa Gaden, kastede hun sig ned paa en Trappe, vred sine Hænder og brast i Graad. Først efter en rum Tids Forløb fattede hun sig og ilede hurtig hjem.

Den brave Sikes havde næste Dag heldigvis hele sin Opmærksomhed henvendt paa Spise- og Drikkevarer, ellers vilde den adspredte og ophidsede Stemning, hvori Nancy befandt sig, næppe være undgaaet hans Opmærksomhed. Pigens Uro tiltog bestandig, jo nærmere Aftenen kom, og da det var blevet mørkt, ventede hun ængstelig paa, at Faderen skulde drikke sig fuld og falde i Søvn, medens en usædvanlig Bleghed lejrede sig paa hendes Kinder, og hendes Øjne skjød uhyggelige Lyn.

Sikes, som laa i Sengen, havde netop rakt Nancy sit Glas for at faa det fyldt med varm Grog for, Gud maa vide hvilken Gang, da han pludselig blev den Forandring va'r, der var foregaaet med hans Datter. Han rejste sig med Møje op i Sengen, saae hende skarpt ind i Ansigtet og udbrød: „For Pokker, Tøs! Hvad fejler Du? Du ser jo ud som et vandrende Lig."

„Hvad jeg fejler?" gjentog Datteren sky og ængstelig, „ingen Ting, Fader. En Smule Mathed, det er det hele."

„Infame Dumheder!" brummede Sikes og lagde sig atter ned, „besvim bare ikke, det raader jeg Dig til, — hører Du?"

Nancy nikkede, og derpaa herskede der i nogen Tid dyb Stilhed i det usle Værelse. Pludselig forlangte Sikes sin Medicin. Datteren sprang hurtig op og hældte den bag hans Ryg i en Kop, hvorpaa han drak den.

„Saa," sagde Røveren rolig, „kom nu her hen og sæt Dig ved Siden af mig, men sæt et muntert Ansigt op — det vil jeg ha' — forstaar Du?"

Nancy adlød. Kort efter lukkede Sikes Øjnene, men aabnede dem strax igjen og stirrede paa sin Datter; saa sov

han igjen nogle Minutter, men fo'r saa pludselig op med et forfærdet Blik. Dette gjentog sig flere Gange, men omsider faldt han i en tung, dyb Søvn.

„Endelig har Sovedrikken virket," hviskede Pigen, idet hun sagte rejste sig fra sin Plads ved Sengen. Hurtig greb hun sin Hat og sit Shawl, aabnede sagte Døren og lyttede. I vild Fart fo'r hun hen ad det smalle Fortov, stødte nu og da til en forbigaaende og trængte sig overalt, hvor hun mødte en Standsning, med Magt gjennem Mængden. Endelig stod hun stille foran et Hus i en fin Gade, traadte efter nogen Tøven ind i Forstuen og gik op ad Trappen.

„Halloj, Jomfru," raabte en Tjener, der kom hen imod hende, „hvad godt? Hvem vil De tale med?"

„Med Frøken Maylie," svarede Nancy.

„Se, se. Og hvem skal jeg melde?"

„Navnet gjør ikke noget til Sagen."

„Hm. — Og i hvad Anledning?"

„Har intet at sige; det maa være nok, naar jeg siger Dem, at jeg maa tale med Frøkenen i et vigtigt Anliggende."

„Naa — vigtigt Anliggende," svarede Tjeneren, „ja, det kjender vi, — lidt Tiggeri, ikke sandt? Nej, det bliver der ikke noget af, pak Dem bort, og det strax."

Nancy gav sig nu til at bede, forsikrede, at der slet ikke var Tale om Tiggeri, og gav ikke efter, før Tjeneren anslog blidere Strænge og spurgte hende, hvad han da egentlig skulde sige.

„Sig," svarede Nancy, „at en ung Kvinde indtrængende anmoder om en Samtale under fire Øjne med Frøken Maylie, og at Frøkenen ved de første Ord, jeg siger hende, vil indse, at det ikke drejer sig om Tiggeri."

Tjeneren ilede op ad Trappen, medens Nancy blev tilbage, bleg og i aandeløs Spænding. Et Par Minutter efter kom Tjeneren tilbage og førte hende ind i et lille Forværelse, der oplystes af en Hængelampe, og hvor der viste sig en

ung Dame, i hvem vi gjenkjende Rosa. Efter at Tjeneren var gaaet, spurgte hun i en saa venlig, velvillig Tone, hvad Nancy ønskede, at denne uvilkaarlig brast i Graad.

„Hvad fejler Dem?“ spurgte Rosa alvorlig. „Sæt Dem ned. Er De fattig eller ulykkelig, saa vil jeg gjærne hjælpe Dem, saa vidt jeg formaar.“

„Ak, Frøken, tal ikke saa venlig til mig,“ udbrød Nancy, stadig grædende, „jeg fortjener det ikke. Men Tiden er knap, — — er Døren lukket?“

„Ja,“ svarede Rosa og trak sig frygtsom et Par Skridt tilbage, „hvorfor?“

„Fordi jeg,“ hviskede Nancy, „staar i Begreb med at lægge mit og andres Liv i Deres Haand. Kort sagt, jeg er den Pige, som bragte Oliver tilbage til den gamle Jøde den Aften, han forlod Huset i Pentonville.“

„De?“ udbrød Rosa forbavset.

„Tal ikke saa højt,“ bad Nancy, „og læg Baand paa Deres Overraskelse, for jeg har endnu vigtigere Ting at meddele Dem. Kjender De en Mand ved Navn Monks?“

Rosa benægtede det, og Nancy vedblev: „Men han kjender Dem og veed, hvor De bor. Jeg hørte ham nævne det Sted, hvor de var at finde.“

„Det er mærkeligt,“ sagde Rosa, „jeg har aldrig hørt det Navn før.“

„Saa er det et paataget Navn,“ svarede Nancy. „Men hør videre. For nogen Tid siden, kort efter Indbruddet i Deres Moders eller Tantes Hus, lyttede jeg — for jeg havde faaet Mistanke til Monks — til en Samtale, som han i Mørke havde med Jøden Fagin. Jeg fik paa den Maade at vide, at Monks den Dag, da vi første Gang mistede Oliver, tilfældigvis havde set ham sammen med to af vore Drenge, og at han øjeblikkelig havde gjenkjendt ham som et Barn, han, af Grunde, jeg ikke kjender, længe havde interesseret sig for. Jeg fik fremdeles at vide,

at Fagin havde faaet en vis Sum Penge, efter at han igjen havde faaet fat i Oliver, og at han vilde faa endnu flere Penge, hvis han kunde gjøre Drengen til en Tyv, noget, som Monks af en eller anden Grund ønskede at opnaa".

„Og af hvad Grund?" afbrød Rosa hende.

„Det veed jeg ikke," svarede Nancy med et Skuldertræk; „da jeg traadte nærmere i Haab om at faa det at vide, fik Monks pludselig min Skygge at se paa Væggen. Kun med stort Besvær undgik jeg at blive opdaget. I lang Tid saae og hørte jeg intet til Monks, men endelig i Gaar Aftes førte Tilfældet mig atter sammen med ham."

„Og hvad skete der da?"

„De skal faa det at vide, Frøken. I Gaar Aftes kom han igjen hjem til Fagin. Jøden gik ovenpaa med ham, og jeg listede mig efter dem og lyttede ved Døren. De første Ord, jeg hørte Monks sige, lød saaledes: „Saa ligger altsaa det eneste Bevis, som Ungen kan legitimere sig med, paa Bunden af Floden, og den gamle Hex, som modtog det til Forvaring af Moderen, raadner i sin Kiste." Disse besynderlige Ord ledsagede Monks med en modbydelig Latter, som Fagin istemmede. Den afskyelige Monks talte endnu mere om Drengen og sagde, at uagtet den lille Djævels Penge nu var ham sikre nok, saa vilde han dog hellere have slaaet ind paa den anden Vej; det havde været en Kapitalspøg at have gjort Faderens uforskammede Testamente ugyldigt derved, at man havde faaet Drengen jaget fra det ene Fængsel i det andet og til sidst for en eller anden større Forbrydelse ladet ham ende i Galgen. „Og at have faaet dette bragt i Stand," — saaledes lød Monks' Ord — „det vilde have været en let Sag for Dem, Fagin, hvis De havde lavet en dygtig Indbrudstyv af ham." Derpaa udstødte han forskjellige Eder og sagde, at han vel ikke vilde skaffe Drengen af Vejen ved Mord, da det let kunde bringe hans egen Hals i Fare,

men at han derimod vilde ligge paa Lur efter ham alle sine Dage. „Kort og godt, Fagin," saaledes endte han, „hvor fiffig en Jøde, Du end er, saa har Du dog aldrig lagt saadanne Faldgruber for nogen som dem, jeg har i Sinde at lægge for min unge Broder Oliver."

„Hans Broder?" udbrød Rosa forfærdet og slog Hænderne sammen.

„Det var hans Ord," vedblev Nancy, „og da han talte om Dem og den anden Dame, sagde han, at Fanden og Vorherre syntes at være i Ledtog imod ham, siden Oliver netop var kommen i Deres Hænder. Saa lo han og raabte: „Naa da, hvor mange Tusende Pund vilde den gode Dame ikke give, naar hun vidste, hvem hendes tobenede Skjødehund er!"

„Du min Gud," udbrød Rosa blegnende, „hvad betyder dog alt dette?"

„Mit Ærende er til Ende," sagde Nancy, „nu maa jeg skynde mig hjem."

„Men hvorledes skal jeg uden Deres Hjælp kunne drage Nytte af alle disse Meddelelser til bedste for Oliver, som De dog synes at ville yde en Tjeneste?" spurgte Rosa fortvivlet.

„Har De ingen faderlig Ven, som kan staa Dem bi med Raad og Daad?"

„Og om saa var," svarede Rosa, „hvor kunde jeg saa træffe Dem, hvis det var fornødent?"

Nancy syntes at tænke sig om. Efter et længere Ophold sagde hun: „Vil De love mig, at min Hemmelighed er sikkert forvaret hos Dem, og at De kun vil komme i Følge med den Person, som De tænker at betro Dem til?"

„Det giver jeg Dem mit Ord paa," sagde Rosa og lagde Haanden paa Hjærtet.

„Godt," svarede Nancy hurtig, „saa vil jeg hver Søn-

dag mellem elleve og tolv om Natten være at træffe paa Londoner Broen."

„Vent endnu et Øjeblik," bad Rosa, da Nancy gik hen imod Døren. „Jeg skylder Dem særdeles Tak for Deres Oplysninger; De har ogsaa tidligere taget Dem af den stakkels Oliver, — sig mig derfor oprigtig, hvad kan jeg gjøre for Dem?"

„Intet, min kjære, smukke Frøken," svarede Nancy langsomt, „tænk paa mig og — bed nu og da for mig, selv vover jeg ikke at gjøre det."

„Hør dog min Bøn," raabte Rosa rystet, „og lad Dem af mig føre ind paa en bedre Livsbane. Bliv hos os, De kan være sikker paa, at min gode Tante vil sørge for Dem!"

Sørgmodig rystede stakkels Nancy paa Hovedet og sagde sagte: „Nej, — nej, — jeg maa vende tilbage til de Mennesker, som jeg hader og afskyer af min inderste Sjæl, — jeg maa vende tilbage til dem, for der er en iblandt dem, som jeg ikke tør forlade, endskjønt han er den mest forvorpne af dem alle og har begaaet forfærdelige Ting."

„Herre Gud," udbrød Rosa, „er det muligt, at De for et saadant Menneskes Skyld kan give Afkald paa ethvert Fremtidshaab og paa den Redning, De kunde finde i vor Familie? Pige, tro mig, det er Vanvid!"

„Nej, dyrebare Frøken," svarede Nancy og rettede sig, „det er Kjærlighed, for denne forvorpne Person er min Fader!"

Der fulgte et langt Ophold efter disse Ord. Først efter en Stunds Forløb vovede Rosa atter at tale og sagde: „men De vil dog vel i det mindste modtage nogle Penge af mig for —"

„Ikke en Hvid!" afbrød Nancy hende hurtig med en afværgende Haandbevægelse.

„De gjør mig det i Sandhed meget vanskeligt at lægge

min Taknemmelighed for Dagen, og dog vilde jeg saa gjærne være Dem til Nytte."

„Gud velsigne Dem, dyrebare Frøken, og gid der maa times Dem lige saa megen Lykke, som der er bleven mig Skjændsel og Ulykke til Del!" Med disse Ord, som hun hulkede frem, fjærnede den ulykkelige Skabning sig, medens Rosa, dybt grebet af dette Optrin, sank ned paa en Stol, foldede Hænderne og grædende udbrød:

„Jeg bønfalder Dig, himmelske Fader, red denne stakkels, ulykkelige Pige!"

Ottende Kapitel.

Et Gjensyn.

Rosa tilbragte en urolig Nat. Tusende Tanker krydsede hverandre i hendes Hoved, og alle drejede de sig udelukkende om den Hemmelighedsfuldhed, hvori Olivers Skæbne var indhyllet. Man maatte udforske den, men hvorledes skulde man gaa til Værks uden at misbruge Nancys Fortrolighed.

Den unge Dame grundede den følgende Dag netop over, hvem hun skulde indvie i Hemmeligheden, da Oliver, som ledsaget af Giles havde gaaet sig en Tur gjennem Byens Gader, styrtede aandeløs og heftig bevæget ind i Værelset.

„Men, min Gud, Oliver," udbrød Rosa forskrækket og greb hans Haand, „hvad er der hændet?"

„Aa, jeg kan næppe komme til mig selv igjen af Glæde og Overraskelse, — tænk Dem blot, jeg har set den kjære, gode Hr. Brownlow!"

„Hvor?“ spurgte Rosa.

„Han steg ud af en Vogn og gik ind i et Hus,“ svarede Oliver med Glædestaarer i Øjnene; „desværre saae han mig ikke, men Giles forhørte sig, om han boede i Huset, og der blev svaret Ja. Du store Gud, at tænke sig, at jeg endnu en Gang skal se ham og høre hans kjære Røst, og at jeg nu kan godtgjøre for Dem, at jeg har talt den rene Sandhed, — alt det gjør mig saa uendelig glad!“

„Skaf hurtig en Vogn,“ sagde Rosa, som pludselig havde faaet en Idé, „jeg vil strax kjøre med Dig til Hr. Brownlow, men blot først underrette Tante derom.“

Med Lynets Fart ilede Oliver af Sted, og fem Minutter efter sad han allerede med Rosa i Vognen, der førte dem til Cravenstreet, hvor Hr. Brownlow boede. Da de naaede hen til Stedet, maatte Oliver efter Rosas Forlangende blive tilbage i Vognen, da hun først vilde forberede den gamle Herre paa hans Komme. Den unge Dame gjorde sig derved skyldig i en lille Usandhed, for i Virkeligheden vilde hun kun tale med Hr. Brownlow i Enrum for at raadføre sig med ham angaaende Nancys Meddelelser, da hun efter modent Overlæg havde anset det for rigtigst, hverken at betro sig til Doktor Losberne eller sin Tante. Rosa kjendte Doktoren altfor vel til ikke at forudse, hvor vred han i sin første Opbrusning vilde blive paa Nancy, som havde spillet en Hovedrolle ved Olivers Opsnappelse, og af samme Grund vovede hun heller ikke at betro sig til Tanten, da Fru Maylie i saa Fald strax vilde raadføre sig med Doktoren. Brownlows Karakter forekom hende derimod, i alt Fald efter Olivers Skildringer af ham, at passe til hendes Formaal, og hendes Beslutning om at betro sig til den gamle Herre stod derfor fast.

Efter at hun var bleven meldt, førte Tjeneren hende ind i Modtagelsesværelset, hvor hendes Blik først faldt paa

en ældre Herre i grøn Frakke og med velvillige Ansigtstræk. Ikke langt fra denne sad en anden gammel Herre i Nankinsbuxer, men denne saae langt mindre venlig ud, og han holdt Hænderne knyttede om Haandtaget paa en tyk Stok og støttede Hagen imod den.

„Hr. Brownlow, formoder jeg," spurgte Rosa Herren i den grønne Frakke.

„Det er mit Navn," lød Svaret, „og det er min Ven, Hr. Grimwig."

Grimwig lettede sig et Par Tommer fra sin Stol, gjorde et meget stivt Buk og satte sig igjen.

„Jeg tvivler ikke om, at De vil blive temmelig overrasket," sagde Rosa temmelig forlegen til Hr. Brownlow. De har en Gang vist en kjær ung Ven af mig megen Velvilje, og jeg har ment at turde være overbevist om, at det vilde være Dem en stor Glæde igjen at høre fra ham."

„Nej, virkelig?" svarede Hr. Brownlow, „og hvad hedder Deres unge Ven?"

„Oliver Twist."

Disse Par Ord var næppe komne over Rosas Læber, før Grimwig strakte sig ud i sin Stol saa stiv som en Pind og stirrede paa hende med vidt opspilede Øjne. Hr. Brownlow var heller ikke saa lidt overrasket og maatte fatte sig noget, før han kunde sige til Rosa:

„De har ved at nævne dette Navn, Frøken, berørt en smertelig Streng i mit Hjærte. Hvis det staar i Deres Magt at komme med et eller andet Bevis, der kunde kuldkaste den ugunstige Mening, som jeg har været nødt til at danne mig om denne beklagelsesværdige Dreng, saa —"

„Aa, Passiar," faldt Grimwig buldrende ind, „det er en slem Knægt, — jeg vil æde mit Hoved, om han ikke er en i Bund og Grund fordærvet Krabat!"

„Han er et Barn, i hvis Hjærte der ikke er Spor af

Svig," svarede Rosa rødmende. „De forfærdelige Prøvelser, som en bitter Skæbne har paalagt ham, har modnet ham før Tiden og nedlagt i hans Bryst en dyb religiøs Følelse, som vilde gjøre mangen en Ære, selv om han var sex Gange saa gammel som min kjære Oliver."

„Det Regnestykke passer ikke paa mig," sagde Grimwig tørt, „eftersom jeg først er en og tresindstyve Aar gammel, medens Oliver i det mindste maa være tolv Aar,"

„Min Ven," bemærkede Brownlow undskyldende til Rosa, „mener det ikke saa slemt, som hans Ord lader formode."

„Jo, vist gjør jeg saa," brummede Grimwig.

„Nej, han gjør ikke," svarede Brownlow lidt hidsig.

„Jeg vil æde mit Hoved, om jeg ikke gjør det."

„Saa gjør det, værs'god."

„Det er der ingen, der skal faa mig til," buldrede Grimwig løs og stødte sin Stok i Gulvet, „saa længe jeg ingen Appetit har dertil."

Derpaa bød han Hr. Brownlow en Pris Tobak, hvorpaa de trykkede hinanden i Haanden til Tegn paa Forsoning.

Rosa, som imidlertid havde havt Tid til at samle sine Tanker, meddelte derpaa i faa Ord alt, hvad der var hændet Oliver, siden han havde forladt Hr. Brownlows Hus, dog med Undtagelse af Nancys Oplysninger, som hun forbeholdt sig at meddele Brownlow under fire Øjne.

„Gud ske Lov," udbrød den gamle Herre lettet, da Rosa havde endt sin Fortælling, „denne Underretning gjør mig overordentlig glad og befrier mig fuldstændig for den Mistanke at være bleven bestjaalen af Oliver og efter hans Kammeraters Anslag. Kan jeg snart faa den stakkels Dreng at se, Frøken Maylie? Hvor opholder han sig for Øjeblikket? Jeg beder Dem, tilfredsstille min Længsel!"

„Han venter der nede i den Vogn, som holder for Døren," svarede Rose.

Uden at sige et Ord mere ilede den gamle Herre ud af Stuen, ned ad Trapperne, hen til Vognen og rev Døren hurtig op. Og Grimwig? Den gamle knarvorne, trættekjære Grimwig, hvad gjorde han? Han løb bag efter sin Ven, det bedste han kunde, brummende og knurrende, — og sad strax efter ogsaa i Vognen, hvor der fandt et gribende Gjensyn Sted.

„Jeg vil æde mit Hoved," raabte den naragtige gamle Fyr, idet han trykkede den glædedrukne Oliver op til sit Bryst, „jeg vil æde mit Hoved, om jeg ikke fuldstændig har taget fejl af den Knægt!"

Under Latter og Taarer vendte endelig de to gamle Herrer tilbage tillige med Oliver. Selv om den Glæde, som Rosa følte i dette Øjeblik, havde været den eneste Løn for alle de Bekymringer, hun havde havt for Olivers Skyld, saa vilde den tro Sjæl have været fuldstændig tilfreds dermed.

Efter at Gjensynets første Begejstringsrus havde lagt sig en Kjende, ringede Hr. Brownlow og sagde: „Der er endnu en Person, vi ikke maa glemme."

„Fru Bedwin?" udbrød Oliver i glad Forventning, og den gamle Herre nikkede.

Strax efter traadte den gamle Husholderske ind i Stuen, og endnu før hun havde faaet Øje paa Oliver, styrtede denne sig i hendes Arme, følgende sit Hjærtes Tilskyndelse.

„Gud være mig naadig!" udbrød den gamle Dame og fo'r tilbage, „det er — det er — ja, det er jo min uskyldige Dreng!" Hun krystede Oliver i sine Arme og udbrød med taarekvalt Røst, sagte og ømt: „Jeg har jo altid sagt det, — han vilde komme igjen. Aa, Oliver, hvor Du ser godt ud, — men hvor har Du dog været i al den lange Tid? Se, det er endnu det samme blide Ansigt, kun ikke saa blegt

som før, — og det samme kjære Blik, kun ikke saa sørgmodigt. Ak, Oliver, hvor jeg har grædt for din Skyld, og nu, da jeg har Dig igjen, nu maa jeg atter græde, — men af Glæde, Oliver, — af bare Glæde!"

Under disse Hjærteudgydelser lo og græd den gode Kone paa een Gang. Hr. Brownlow fandt det passende at benytte Øjeblikket til at forføje sig ind i det andet Været med Rosa, hvor denne til hans ikke ringe Forundring gjorde ham bekjendt med Nancys Oplysninger. Rosa meddelte ham tillige de Grunde, hvorfor hun ikke først havde raadført sig med Doktor Losberne. Brownlow billigede hendes Mening og erklærede sig villig til den næste Aften at aflægge Fru Maylie et Besøg, for alvorlig at drøfte Sagen med hende og Doktoren.

Rosa vilde naturligvis tage Oliver med sig tilbage, men Fru Bedwin bad paa en saa rørende Maade om at maatte beholde ham den Dag, at Rosa ikke kunde andet end føje hende i hendes Ønske.

„Hun gaar, min Tro, af lutter Glæde hen og ødelægger Drengens Mave," brummede Grimwig, „jeg vil æde mit Hoved, om hun ikke kjøber en hel Konditorbutik til ham."

Fru Bedwin lovede imidlertid Rosa at sørge paa det bedste for Oliver og at lægge Baand paa sine Følelser, hvorpaa den unge Dame steg beroliget i Vognen og kjørte hjem.

Næste Aften begav Hr. Brownlow sig med Oliver til Fru Maylies Hus for at raadslaa med hende og Doktoren om de Oplysninger, Nancy havde givet. Rosa havde skjønnet rigtig, for næppe var Losberne bleven indviet i Hemmeligheberne, før han blev i den Grad rasende forbitret, at han strax vilde hente Politiet for at fængsle hele Tyvebanden, og kun med Møje fik Brownlow ham afholdt fra dette lige saa taabelige som frugtesløse Skridt.

„Men hvad Pokker kan vi ellers gjøre?“ buldrede den heftige Doktor løs, idet han fo'r op og ned ad Gulvet.

„I hvert Fald maa vi gaa langsomt og forsigtig til Værks,“ svarede Brownlow. „Hovedsagen er jo dog at opdage, hvem der er Olivers Forældre, og at opbyde alt for at hjælpe ham til hans Arv, som han er bleven berøvet paa en saa nederdrægtig Maade.“

I Henhold hertil kom man i Løbet af Aftenen overens om følgende: For det første vilde man rolig vente til næste Søndag, da Sammenkomsten med Nancy skulde finde Sted, men saa under alle Omstændigheder bringe Monks til Bekjendelse. Nancy skulde man formaa til at udpege Misdæderen for Hr. Brownlow eller Rosa eller beskrive dem hans Person, og man havde saa meget mere Grund til at vente et gunstigt Udfald heraf, som man vilde give hende det Løfte at afgjøre Sagen med Monks uden Politiets Indblanding.

„Jeg haaber det bedste,“ sagde Brownlow, idet han tog Afsked, „og jeg nærer den Overbevisning, at — — dog, jeg vil ikke sige mere. Jeg beder Dem ligeledes om ikke at besvære mig med Spørgsmaal om, hvorfor jeg i sin Tid saa pludselig forsvandt fra London og ikke var til Stede, da Hr. Losberne søgte mig sammen med lille Oliver. De kan være overtydet om, at jeg har mine gode Grunde til foreløbig at bevare Tavshed angaaende dette Punkt. Jeg kunde ellers let vække Forhaabninger, som maaske aldrig gaar i Opfyldelse, og det vilde jeg nødig.“

Med disse gaadefulde Ord anbefalede Hr. Brownlow sig og lod Fru Maylie, Rosa og Doktoren tilbage i ikke ringe Forundring.

Niende Kapitel.

Sikes udfører sit Mesterstykke.

Det var om Aftenen den følgende Søndag. Slagene fra Kirkeklokkerne i Kæmpebyen forkyndte, at Klokken var elleve. Fagin, som havde aflagt sin ærede Ven Sikes et Besøg, stod i Begreb med at gaa, da han hørte Klokkeslagene, — medens Nancy, som var krøben sammen paa en Skammel, saae op og lyttede i største Spænding til Slagene.

— — — Klokken var elleve! — — —

„En Time til Midnat," sukkede Sikes, „det er bælgmørkt derude, — en brilliant Nat til at arbejde i."

„Skade, at vi ikke kan benytte den," sagde Jøden, inderlig bedrøvet.

„Ja, det maa Du nok sige," brummede Sikes, „jeg er netop i det rigtige Humør dertil. Naa, vi maa se at indhente det, naar det hele igjen er kommet i Gænge."

„Ha, ha, ha," lo Fagin fornøjet, „saadan kan jeg lide Dig, Bill. Du er, min Tro, i Aften for første Gang i lang Tid igjen den gamle. — Se, se," afbrød han sig selv med sagte Røst og pegede paa Nancy, som hemmelig havde taget sin Hat paa og vilde forlade Stuen.

Sikes vendte sig straxt om imod hende og udbrød: „For Fanden, Tøs, hvor skal Du hen saa sent?"

„Jeg sagde Dig jo før, at jeg ikke befandt mig vel," svarede Datteren, „jeg maa trække lidt frisk Luft."

„Aa, Sludder," svarede Sikes brutalt, „stik Hovedet ud af Vinduet, det gjør samme Virkning."

„Det er ikke nok, jeg maa ud paa Gaden," indvendte Nancy.

„Nej, gu' maa Du ej," raabte Røveren, lukkede Døren af, stak Nøglen i Lommen og gav Pigen et drøjt Slag, efter at han havde revet Hatten af Hovedet paa hende.

Nancy holdt alligevel ikke op med at bede og udbrød: „Lad mig gaa, Fader, — Du veed ikke, hvad Du gjør, — blot en eneste Time, — lad mig, hører Du!"

„Tøsen er bleven forrykt," brølede Sikes og greb Nancy raat i Armen.

„Lad mig gaa, Fader," skreg hun, „eller jeg gjør noget, som jeg kommer til at angre."

Faderen so'r forfærdet tilbage for Datterens fortvivlede Blik, og hun begyndte nu at støje og rase, uden at de to Mænd kunde hindre det. Først da Klokken slog tolv, blev hun atter roligere og vaklede ind i det tilstødende Værelse.

„Det er dog et løjerligt Pigebarn," hviskede Sikes og saae sky efter hende.

„Ja, Bill," svarede Jøden eftertænksomt, „hun er meget underlig, det er vist."

„Hvad kan det dog være for Griller, hun nu har faaet, siden hun endelig vilde ud i Aften?" spurgte Sikes. „Hvad er din Mening?"

„Jeg tror, det er Feberen, som stikker i Blodet paa hende," svarede Fagin efter et længere Ophold.

„Rigtig," sagde Røveren, „hun har været om mig baade Dag og Nat, den Gang jeg laa syg, og jeg tænker, det er det, der har sat hende tilbage. Hun trænger til Luft, — hva'?"

„Maaske, min kjære Bill," svarede Jøden med et hemmeligt Vink til sin Kammerat, for Nancy var igjen traadt ind i Stuen og indtog sin tidligere Plads, som om der intet var sket. Hendes Øjne vare opsvulmede og røde af den megen Graad; hun sad og rokkede frem og tilbage med

Overkroppen, ryſtede paa Hovedet og braſt lidt efter ud i en ſkingrende Latter.

„Saa, nu begynder hun paa en anden Façon!“ raabte Sikes forundret og vilde ſige mere, men Jøden vinkede til ham, at han ſkulde tie. Fagin tog nu ſin Hat og ſagde Godnat. Henne i Døren vendte han ſig endnu en Gang om og bad, om man vilde lyſe ham ned ad Trappen, hvorpaa Nancy fulgte ham med et tændt Lys. Nede ved Gadedøren lagde Fagin Fingeren paa Munden og hviſkede: „Hvad fejler Dig, kjære Nancy? Betro Dig til mig. Derſom Sikes ikke forbedrer ſig, og Du ogſaa for Fremtiden bliver behandlet ſaa haardt, ſaa —“

„Hvad ſaa?“ ſpurgte Nancy, da Jøden ſtandſede og ſaae paa hende med et betydningsfuldt Blik.

„Ja, lad nu det være godt,“ ſagde den ſnu gamle Ræv, „mere derom en anden Gang. Du har en Ven i mig, en faderlig Ven.“

„Hm,“ lo Nancy, „det er ſaamænd noget nyt. God Nat!“

Dermed lukkede hun Døren efter Fagin, i hvis Hjærne der krydſede mangehaande Tanker, idet han gik hjemad.

„Det lader til, at Pigebarnet,“ mumlede han ved ſig ſelv, „er kjed af at leve ſammen med Faderen, og maaſke ogſaa kjed af ham ſelv. Det maa jeg drage mig til Nytte. Sikes har længe været mig beſværlig, og han veed desværre altfor mange Ting om mig. Hm! — om jeg kunde faa Nancy overtalt til — at forgive ham! Hun længes aabenbart efter at blive af med ham, og jeg er overbeviſt om, at hun pønſer paa Flugt. Det ſidſte maa jeg forpurre, thi kun paa den Maade kan jeg ſikre mig en ubegrænſet Indflydelſe paa Pigen og tvinge hende til at gjøre det, ſom hun ellers vilde vægre ſig ved. Ja, ja, — Planen er god. Jeg maa ſkaffe mig Sikes fra Halſen, — han maa væk — Fanden i Vold, om ſaa ſkal være, ha, ha, ha!“

Et Hoved som det, den snu Fagin var i Besiddelse af, er frugtbart paa gode Indfald, og derfor slog det heller ikke fejl, at han var færdig med sine Rænker, endnu inden han naaede sin Hule. For at hindre Nancy i at iværksætte sin formodede Flugt, vilde han omgive hende med Spejdere, og — hvis hun vægrede sig ved at gaa ind paa hans Planer — true hende med at fortælle hele Historien til Sikes, som hun var angst og bange for. Paa denne Maade kunde den snu Fagin i ethvert Tilfælde være sikker paa hendes Føjelighed.

Efter at være kommen hjem lukkede han sig inde med Toby Crackit, som endnu var hans Gjæst, og sagde til ham:

„Du er mig ikke saa lidt Tak skyldig, — det haaber jeg, Du indser."

Crackit nikkede.

„Nu er Øjeblikket kommet," vedblev Fagin, „hvor Du kan vise mig en Gjentjeneste."

„Jeg vil gjøre, hvad det skal være," svarede Crackit, „bare ikke et nyt Indbrud, for Strikken er en kilden Sag."

„Der er ingen Fare forbunden dermed," beroligede Jøden ham, „det gjælder blot om at belure et Fruentimmer."

„Forklar Dem tydeligere."

„Du har ikke andet at gjøre, end at sige mig, hvor hun gaar hen, det vil altsaa sige, at følge hvert af hendes Skridt; og mærker Du, at hun vil flygte, saa maa Du gribe hende og bringe hende til mig."

„Naa," lo Crackit, „det Arbejde er ikke svært. Hvem er det?"

„Sikes' Datter."

„Hun er maaske kjed af Faderen?" udbrød Crackit, „det kan jeg for Resten ikke fortænke hende i. Men jeg

har aldrig i mine Levedage set Pigebarnet, og kjender hende slet ikke."

„Jeg skal nok vise dig hende," svarede Jøden, „og for at Du ikke skal vække nogen Mistanke, saa vil jeg skaffe Dig en anden Dragt, for den Du har paa, er af den Beskaffenhed, at den snu Nancy snart vilde gjenkjende Dig som en af vore."

Efter disse Ord kom Jøden frem med en Fragtmandskittel, Vadmels Buxer og Lædergamacher og forsynede Toby Crackit oven i Kjøbet med en Filthat og en Pisk.

Nat efter Nat sad Spionen i denne Maskeradedragt og holdt sig parat til at tage af Sted. Men der gik sex Nætter hen, og Fagin vendte hver Gang fortrædelig hjem med den Besked, at det endnu ikke var Tid. Endelig den syvende — det var en Søndag — bragte han Crackit det Budskab, at Øjeblikket var kommet.

„Hun gaar ud i Nat," sagde Jøden fornøjet, „og jeg er vis paa, at vi opnaar vor Hensigt, for Sikes er ude i Forretninger og vender ikke hjem før Daggry. Skynd dig, og kom med mig!"

De to Mænd sneg sig ud af Huset, ilede igjennem en sand Labyrint af Gader og naaede endelig Værtshuset „de tre Krøblinger". Klokken var over elleve og Porten lukket, men ved en svag Fløjten, som Jøden udstødte, aabnede den sig langsomt, og de to Mænd traadte ind.

„Er hun der endnu?" spurgte Fagin Værten i en hviskende Tone.

Denne nikkede og førte dem ind i et lille Værelse med et hemmeligt Vindue, hvorigjennem man kunde nøje iagttage de Gjæster, der sad i Skjænkestuen.

„Der henne ved det Bord sidder hun," hviskede Jøden til Crackit.

„Jeg kan ikke rigtig se hendes Ansigt," svarede denne, „hun ser ned paa Jorden, og Lyset staar bagved hende."

„Det skal snart blive afhjulpet," sagde Fagin og gav Værten et Tegn, hvorpaa denne fjærnede sig.

Et Øjeblik efter traadte Opvarteren ind i Stuen, hen til det Bord, Nancy sad ved, pudsede Lyset, hvorved det tillige kom i den ønskede Stilling, og talte til Pigen, som derved kom til at løfte sit Ansigt.

„Nu kan jeg tydelig se hende," hviskede Crackit til Jøden, „og jeg vilde kunne kjende igjen blandt tusende.

„Kom, nu er det Tid, hun rejser sig," sagde Fagin pludselig.

Nancy var næppe ude af Huset, før Crakit forsigtig fulgte efter hende paa den anden Side af Gaden i passende Afstand. Fra Tid til anden saae Pigen sig forsigtig om, men jo længere hun gik, desto mere syntes hendes Mod at voxe.

Taarnurene slog tre Kvarter til elleve, da Nancy naaede Londonerbroen. Det var en meget mørk Nat, for Himlen var overtrukket med Regnskyer, og over Themsen hang der en tæt Taage, som gjorde det røde Skjær af Begfaklerne, der brændte paa de forskjellige Værfter, endnu mørkere. Uden at vide af, at hun blev skarpt iagttaget, var Nancy gaaet flere Gange frem og tilbage, da der i Nærheden af Broen kom en Hyrevogn kjørende, ud af hvilken der steg en ung Dame og en ældre Herre. Saa snart de var komne ud paa Broen, ilede de Nancy i Møde. Næppe havde de hilst paa hinanden, før en plump Fragtmand kom gaaende, puffede til dem og spurgte, om Fortovet maaske bare var for de fine Folk, og derpaa gik videre.

„Lad os hellere forlade Broen," sagde Nancy hurtig til den gamle Herre og den unge Dame, „jeg er bange for at tale med Dem her."

„Hvorfor?" spurgte den gamle Herre.

„Jeg kan ikke forklare Dem Grunden," svarede Nancy

skjælvende, „men jeg er saa angst, og mine Ben ryster under mig. Følg med mig ned ad Trapperne.“

Disse førte ned til en af de mange Landigssteder, som findes ved Themsens Bred. De udgjøre en Del af Broen og have tre Affatser. Ved den anden springer der en Pille ud fra Muren, og derhen begav Nancy sig med den gamle Herre og den unge Dame. Ned ad den samme Trappe gik der en Mand, klædt som Fragtmand og skjulte sig, beskyttet af Mørket, i en af de mange Kroge, som dannes af Pillen. Han trykkede sig tæt op mod Muren og lyttede i aandeløs Spænding til den Samtale, som førtes i hans umiddelbare Nærhed mellem de tre Personer.

„De var her ikke i Søndags Aftes,“ begyndte den gamle Herre.

„Jeg blev med Vold holdt tilbage af min Fader,“ svarede Nancy.

„Man nærer da ikke Mistanke til Dem?“

„Nej,“ svarede Nancy og rystede paa Hovedet, „endnu tror de mig alle sammen.“

„Godt,“ bemærkede den gamle Herre, „hør nu, hvad jeg har at sige Dem. Frøken Rosa har meddelt mig og nogle andre Venner, som vi fuldstændig kunne stole paa, hvad De fortalte hende for fjorten Dage siden. Vi er fast bestemte paa at tvinge Monks til at gaa til Bekjendelse ved at gjøre ham bange. Men finder vi ingen Lejlighed til at sikre os hans Person, saa maa De udlevere Jøden til os.“

„Fagin?“ udbrød Nancy og fo'r tilbage, „ikke for alt i Verden.“

„Og hvorfor ikke?“ sagde den gamle Herre, som lod til at være belavet paa denne Vægring.

„Fordi jeg ikke vil forraade nogen af dem, som jeg har omgaaedes fra Barnsben af. Hvor slette de end ere, vilde de handle paa samme Maade i mit Sted. Lad dem ogsaa have alle mulige Laster, Forræderi kjender de ikke til.“

„Skaf os saa fat paa denne Monks," sagde den gamle Herre hurtig, „og overlad ham til vort Forgodtbefindende."

„Han vil forraade de andre."

„Vi vil kunne bringe ham til at tilstaa og afgjøre Sagen med ham uden Rettens Mellemkomst," sagde den gamle Herre beroligende.

„Men naar han nu ikke lader sig forlokke, hvad saa?" spurgte Nancy.

„Saa maatte vi ganske vist have fat i Jøden, men heller ikke han skal stilles for Retten uden Deres Samtykke."

„Hvem indestaar mig derfor?" spurgte Nancy ivrig.

„Jeg," svarede Rosa, „jeg giver Dem mit Ord derpaa."

„Vil Monks aldrig erfare, hvorfra De fik Oplysningen?" spurgte Nancy efter et lidet Ophold.

„Aldrig!" gjentog Brownlow.

„Godt, saa vil jeg tro Dem paa Deres Ord."

Nancy beskrev derpaa med sagte Røst, hvor Værtshuset „de tre Krøblinger" laa, som Monks daglig plejede at besøge, angav ogsaa et Sted, hvorfra man, uden at vække Mistanke, bedst kunde iagttage Huset, og fortalte, paa hvilken Tid Monks plejede at indfinde sig der.

„Og hvorledes ser Manden ud?" spurgte Hr. Brownlow.

„Han er høj og kraftig bygget," lød Nancys Svar. „Han har en ustadig Gang og ser snart over den ene, snart over den anden Skulder, som om han var bange for et Gjenfærd. Endskjønt han i det højeste kan være otte og tyve Aar gammel, er hans Ansigt dog meget magert og indfaldent, og hans Hudfarve er næsten lige saa mørk som hans Haar og Øjne, der ligge dybt i Hovedet paa ham. Hans Læber ere ophovnede og vanfirede ved Bid, som hidrøre fra, at han ofte har Krampetilfælde og bider om sig

som en rasende, — hvad blev De forskrækket for?“ udbrød Nancy pludselig og standsede, idet hun saae paa den gamle Herre, som imidlertid bad hende om rolig at fortsætte. „Jeg er færdig med min Beskrivelse,“ vedblev Pigen, „dog vent lidt, — ja, rigtig — paa Halsen har han et —“

„Et bredt, rødt Mærke, ligesom et Brandsaar?“ afbrød Bownlow hende hurtig.

„Hvorledes, De kjender ham?“ raabte Nancy og Rosa som med een Mund.

„Maaske,“ svarede den gamle Herre tøvende. Med synlig Anstrængelse bekæmpede han sin indre Bevægelse og vedblev, henvendt til Nancy: „De har vist os store Tjenester, og vi vilde gjærne vise os erkjendtlige derfor. Hvad kan vi gjøre for Dem?“

„Intet, slet intet,“ svarede Nancy bedrøvet, „intet i Verden kan hjælpe mig.“

Alle Brownlows og Rosas Bønner og Forestillinger om at hun skulde følge med dem og forlade Forbrydernes Selskab vare frugtesløse. Nancy viste alle Forslag tilbage og sagde: „Jeg er knyttet med Jærnlænker til mine Omgivelser, for mig gives ingen Udvej mere. Nu maa jeg hjem.“

„Hjem, siger De?“ gjentog Rosa med ejendommelig Betoning og greb den ulykkelige Piges Haand.

„Ja, hjem,“ svarede Nancy langsomt, „i alt Fald til et saadant Hjem, som jeg fortjener. Og lad os nu skilles ad, det er paa høje Tid.“

„Ak, min Gud,“ jamrede Rosa, „hvad skal der dog blive af den Stakkel!“

„Blive af mig?“ udbrød Nancy, smertelig bevæget, „se der ud, dyrebare Frøken, ud paa det mørke Vand. Det bliver Enden paa mine Lidelser. Maaske vil der endnu hengaa Aar, maaske kun Maaneder, Uger, eller — Dage.“

„For Guds Skyld,“ hulkede Rosa, „tal ikke saaledes, De forfærder mig!“

„Vær ikke bange, kjære Frøken," sagde Nancy med et smerteligt Smil, „det vil aldrig komme Dem for Øre. Men nu maa jeg bort, bort," tilføjede hun hurtig, „god Nat! — god Nat!"

Straxt efter var Nancy forsvunden i Mørket, og Brownlow og Rosa fulgte sørgmodige efter den ulykkelige Pige.

Lidt efter dukkede Toby Crackits Skikkelse frem paa den øverste Trappeafsats, og i næste Øjeblik ilede Spionen, saa hurtig hans Ben kunde bære ham, tilbage til Jødens Hus.

* * *

Der var endnu to Timer til Daggry.

Ved det svage Skjær af en halv udbrændt Tællepraas sad Jøden Fagin og krøb sammen, indhyllet i et pjaltet Tæppe. Hans hæslige Ansigt var blegt og fortrukkent og de misfende Øjne røde og underløbne med Blod, saa at han ikke lignede et Menneske, men snarere en gruelig Trold, der var besat af onde Ånder.

Uden at forandre sin Stilling det allerringeste sad den uhyggelge gamle Skurk og stirrede paa Toby Crackit, som laa udstrakt paa en Madrats paa Gulvet og sov som en Sten.

Da blev der sagte ringet paa Gadedøren.

„Endelig," mumlede Jøden og strøg sig med Haanden over de tørre Læber. Umiddelbart efter traadte en Mand, som var helt indhyllet op over Hagen ind i Stuen med en Bylt under Armen.

Det var Sikes, som kom hjem fra sit Røvertog.

„Der," raabte han og kastede Bylten paa Bordet, „giv mig saa meget som muligt for den, det har kostet mig Umage nok at faa Fingre i den."

Fagin tog Bylten, lukkede den inde i et Skab og satte sig igjen hen paa sin forrige Plads. Der kom ikke et Ord over

hans Læber, men desto mere veltalende var hans Blik, der var stift fæstet paa Sikes, som derfor uvilkaarlig rykkede sin Stol tilbage og raabte til Jøden: „Hvad glor Du saadan paa mig for? Hvad er der i Vejen?“

Fagin løftede sin højre Haand med udstrakt Pegefinger og rystede den heftig. Han forsøgte at tale, men var altfor opirret, og Stemmen svigtede ham.

„For Pokker, er han bleven gal!“ raabte Sikes og greb efter en Pistol, han havde skjult i Brystlommen.

„Endnu ikke,“ stønnede Jøden endelig med synlig Anstrængelse, „men man kan snart blive det, — og navnlig Du lige saa godt som jeg. Bill, jeg har noget at sige Dig,“ tilføjede han i en sagtere Tone, idet han rykkede sin Stol nærmere og samtidig pegede paa den snorkende Toby; „forestil Dig, at den Fyr der havde forraadt os til fremmede Folk, at han havde Stævnemøde med dem paa Gaden for at beskrive dem, hvordan vi saae ud, og oplyse dem om visse Ting, hvorpaa man kunde kjende os, og angav dem det Sted, hvor vi lettest kunde gribes. Hvad vilde Du saa gjøre, Bill?“

„Jeg?“ udbrød Sikes rasende. „For Fanden, jeg vilde smadre Panden paa den Hund, saa Hjærnen fløj om til alle Sider.“

„Vilde Du virkelig?“

„Ja, det vilde jeg,“ gjentog Røveren forbitret.

Fagin saae igjen skarpt paa ham, vinkede til ham, at han skulde tie, bøjede sig ned over Toby Crackit og gav sig til at ruske i ham.

„Toby! Toby! — stakkels Fyr,“ sagde Jøden med et djævelsk Smil, idet han skulede til Sikes, „han er træt, fordi han har maattet vaage saa længe for hendes Skyld, — for hendes Skyld, min kjære Bill.“

„Hvad mener Du med det?“ spurgte Sikes og rettede sig op i Stolen.

Jøden svarede ikke; han var helt optagen af at vække den søvndrukne Toby, hvilket omsider lykkedes ham efter megen Møje. Crackit maatte dernæst saa udførlig som muligt skildre sit Sammentræf med Nancy.

Sikes hørte efter i stum Forfærdelse, med Fraaden for Munden. Da Crackit endelig tav, gav Røverens Vrede og Raseri sig Luft i en forfærdelig Ed. Med et skingrende Hyl styrtede det rasende Menneske ud af Værelset.

„Bill, Bill!“ raabte Jøden og løb hurtig efter ham, „et Ord endnu!“

„Tal ikke til mig,“ svarede Sikes, „det raader jeg Dig til. Luk Gadedøren op, og det i en Fart!“

„Kun et eneste Ord,“ sagde Jøden og aabnede Døren; „vær forsigtig og klog, Bill, endelig ikke voldsom, for din egen Sikkerheds Skyld. Hører Du?“

Sikes svarede intet, men i hans Blik luede der en Ild, som ikke kunde misforstaas. Han styrtede ud paa Gaden, der laa svagt oplyst i Morgendæmringen, og stormede med vild Haardnakkethed lydløst videre, indtil han naaede sin Bolig. Sagte krøb han op ad Trapperne, traadte ind i Stuen og luktede Døren godt af. Derpaa nærmede han sig Nancys Seng og ruskede Pigen op af Søvnen.

„Er det Dig, Fader?“ spurgte Nancy søvndrukken.

„Ja,“ svarede han, „staa op!“

Disse faa Ord sagde Røveren med en saa sælsom, dirrende Røst, at Nancy uvilkaarlig maatte se paa ham. Hun fo'r forfærdet tilbage, da hun blev hans vilde, rasende Træk va'r.

„For Guds Skyld,“ udbrød hun, „hvad skal dette Blik sige?“

Røveren betragtede hende et Øjeblik med vidt udspilede Næsebor og bølgende Bryst; pludselig greb han hende om Hovedet og i Struben, slæbte hende ud midt i Stuen og

lagde sin tunge Haand for Munden af hende for at hindre hende i at skrige.

„Fader!“ stønnede Nancy, idet hun kæmpede med ham med den Styrke, som Dødsangsten gav hende, „hør mig, — sig mig, hvad jeg har gjort!“

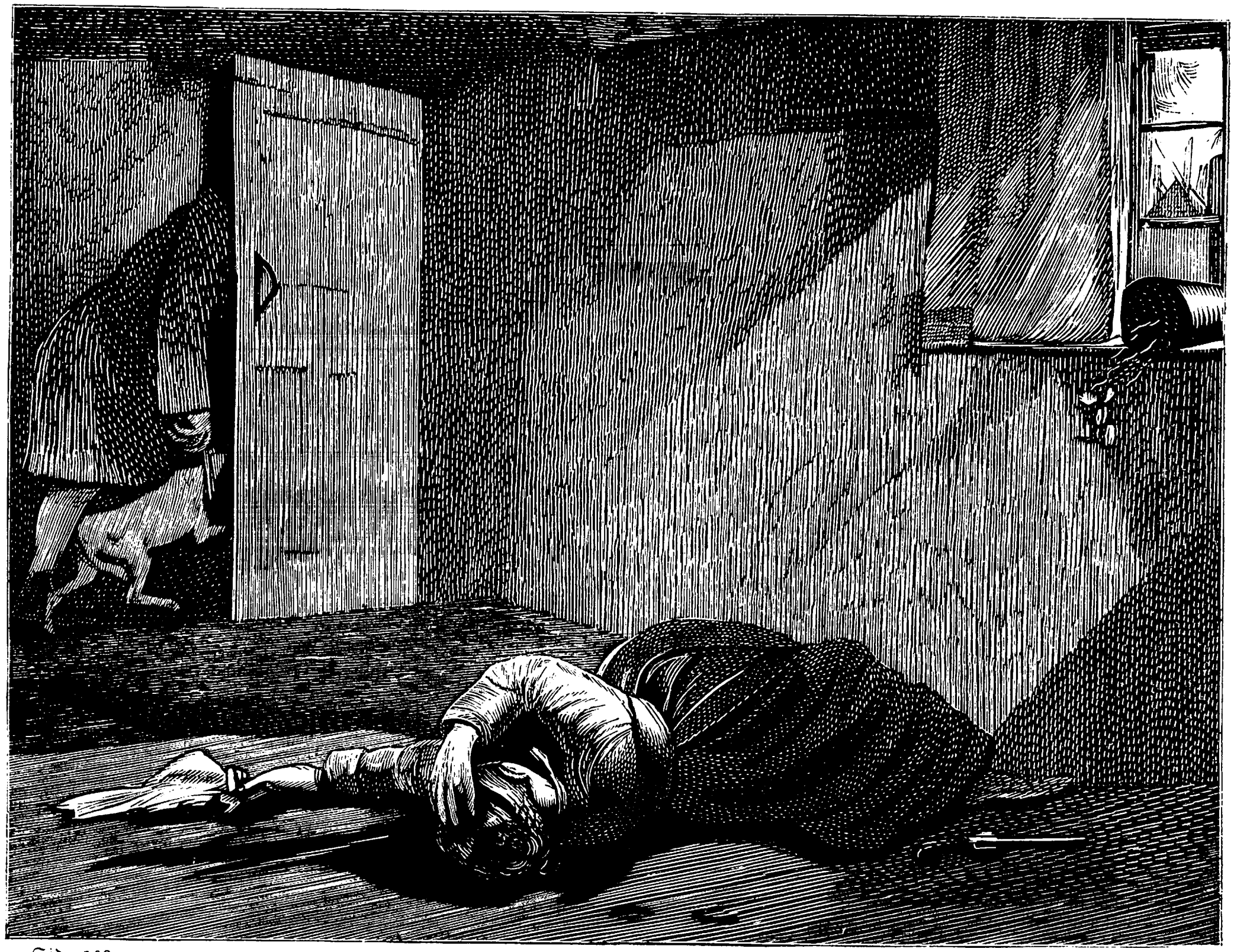
„Det veed Du bedst selv, din Satan,“ hviskede Sikes, „man har beluret Dig i Nat og hørt hvert Ord, Du sagde. Nu skal Du dø!“

„Skaan mit Liv, saa sandt jeg skaanede dit,“ raabte Pigen i en bevæget Tone. „Fader, kjære Fader! Du kan ikke dræbe dit Barn! Ak, har jeg ikke opgivet alt for din Skyld! Fader, jeg besværger Dig for din egen Sjæls Skyld, begaa ikke den Forbrydelse!“

Men alle disse Ord vare som talte ud i Luften. Sikes havde intet Øre for disse Veraab. Voldsomt kæmpede han med Nancy, som holdt hans Hænder fast omklamrede, indtil det endelig lykkedes ham at faa sin højre Arm fri. Han greb efter Pistolen, han stod allerede i Begreb med at afskyre den, — da fo'r den Tanke gjennem Hovedet paa ham, at det uundgaaelig vilde lede til hans Opdagelse. Hurtig vendte han Vaabnet om og huggede med den tunge Kolbe af alle Livsens Kræfter løs paa Nancys Hoved. Den stakkels Pige vaklede og styrtede om paa Gulvet, som strax farvedes purpurrødt af Blodet, der strømmede ud af et dybt Saar; saa løftede hun sig endnu en Gang op, foldede Hænderne og raabte: „Gud være min Sjæl naadig!“ og derpaa sank hun om uden at give en Lyd fra sig.

Morderen vaklede hen til Væggen, holdt Haanden for Ansigtet, lukkede hurtig Døren op og tog Flugten.

Solen, som ikke blot skjænker Menneskene Lyset, men ogsaa nyt Liv og nyt Haab, hævede sig over London i al sin Pragt og Klarhed. Den kastede sine Straaler gjennem kostbare dekorerede Vinduer og gjennem Ruder, der var bø-

Side 102.

Sikes' sidste Udaad.

bede med Papir, — og den kastede dem ogsaa ind i det Værelse, hvor stakkels Nancy svømmede i sit Blod.

Der var forløbet Timer, siden hin skrækkelige Misgjerning blev begaaet, og en uhyggelig Stilhed herskede i det øde Værelse. Endelig lød der Skridt paa Trappen, de kom nærmere og nærmere, og omsider viste der sig en Skikkelse i Døren. Det var Charles Bates, hvem Jøden havde sendt som Spejder hen til Sikes' Bolig. Næppe fik Drengen Øje paa Nancy, som laa udstrakt paa Gulvet uden at røre sig, før han hylende og skrigende greb Flugten og løb ud paa Gaden. Hans Skrig var bleven hørt af flere Folk, som netop gik forbi Huset, og snart lød det skrækkelige Raab fra Gade til Gade, at der var begaaet et Mord. Folk og Politi stimlede sammen om det forfaldne Hus, ud af hvis Dør der omsider blev ført en Baare, hvorpaa Røverens Datter laa.

Tiende Kapitel.

Olivers Broder.

Det var mørkt. Gjennem den Gade, hvor Hr. Brownlow boede, kom en Hyrevogn rumlende og holdt endelig foran den gamle Herres Hus. Ud af Vognen steg to haandfaste Folk, som havde et godt Tag i en tredje Person, hvem de hurtig førte ind i Huset. Efter dette mærkelige Trekløver kom Hr. Brownlow selv meget hurtig ud af Vognen, og uden at sige et Ord begav de fire Mænd sig ind i et Værelse til Gaarden.

I den Mand, der med Magt blev ført her hen, gjenkjende vi Monks, som nu gjorde Mine til at ville redde sig ved Flugt.

„Bryd Dem ikke videre om ham," sagde Brownlow til hans to haandfaste Ledsagere, „for han veed, at saa snart han søger at undslippe, lader jeg ham arrestere for Svig og Tyveri. Min Beslutning staar uigjenkaldelig fast," med disse Ord henvendte den gamle Herre sig til Monks, „derfor raader jeg Dem til, — hvis De sætter Pris paa min Hensynsfuldhed og paa Tilgivelse fra den Persons Side, som De har krænket saa haardt — uden Indvendinger at sætte Dem ned paa den Stol. Den har ventet paa Dem i to Dage."

Monks saae ængstelig paa ham og adlød.

„Forlad os nu," sagde Brownlow til de to Mænd, „men kom her ind igjen, naar jeg ringer.

Mændene forsvandt, og Brownlow blev ene tilbage med Monks.

„Det er en net Behandling," raabte denne ærgerlig, „og De kalder Dem min afdøde Faders ældste Ven?"

„Ja, det gjør jeg, unge Mand," svarede Brownlow alvorlig, „for en saa elendig Bedrager som Dem vilde jeg uden videre lade arrestere, hvis jeg ikke tænkte paa, at han var Søn af en Mand, som jeg endnu i dette Øjeblik er inderlig hengiven, med hvem jeg som trofast Ven har delt Glæde og Sorg og hvis Søster jeg elskede og vilde have gjort til min Hustru, hvis ikke den ubønhørlige Død havde revet hende fra mig. Af alle disse Grunde ser jeg mig foranlediget til at behandle Dem med Mildhed — Eduard Leeford — hvor uværdig De end er til at bære dette for mig saa dyrebare Navn."

„Hvad kommer det Navn mig ved?" svarede Monks trodsig, „sig mig hellere hvad De vil."

„De har en Broder" — vedblev Brownlow. „Paa Gaden hørte De mig nævne hans Navn, da De vendte Ryggen til mig, og allerede det var nok til at faa Dem til med Forundring og Uro at følge mig herhen."

Monks svarede intet, og Brownlow vedblev lidt efter:

„Jeg maa gaa tilbage til Fortiden for at komme Deres Hukommelse til Hjælp. De kunde vel omtrent være tolv Aar gammel, da Deres Moder døde, og Deres Fader, min bedste og mest trofaste Ven, begav sig paa Rejser for at glemme sin Sorg. Urolig flakkede han om fra det ene Sted til det andet, indtil han endelig slog sig ned i en lille By, hvor han lærte en pensjoneret Søofficer at kjende, hvis Hustru ligeledes var død for kort Tid siden. I den gamle Officers Hus gjenfandt min stakkels Ven sin tabte Sindsro, og næppe vare to Aar henrundne, saa anholdt han om hans ældste Datters Haand, en smuk Pige paa omtrent tyve Aar. Den gamle Officer, som foruden denne Datter kun havde en lille Pige paa to Aar, faldt det haardt at skulle skilles fra sin Yndling, men dog gav han sit Samtykke til Giftermaalet."

„Deres Fortælling er meget lang," bemærkede Monks og flyttede sig urolig frem og tilbage paa Stolen.

„Det er en tro Skildring af Sorg, Prøvelser og Lidelser," svarede Brownlow, „og den Slags Fortællinger plejer at være længere end de, der udelukkende handle om Lykke. — Næppe havde Deres Fader giftet sig anden Gang, saa brød Sorger af den tungeste Art ind paa ham. Ved forskjellige ulykkelige Omstændigheder saae han sig berøvet over Halvdelen af sin Formue, og det var endog et stort Spørgsmaal, om han kunde redde den anden Halvdel. Da brød en Lysstraale frem midt i Mørket. En meget rig Slægtning af Deres Fader var død i Rom og havde gjort ham til sin eneste Arving. Min Ven aandede atter, men det var nødvendigt, at han hurtigst muligt rejste til Rom, hvor hin Slægtning af ham havde søgt Helbredelse for legemlige Lidelser, men fundet Døden, — og saa tog han da en Morgen tillige med sin unge Hustru Afsked fra mig. Ved denne Lejlighed skjænkede han mig et Portræt af hende, som han

ſelv havde malet, og gjorde derved Skilsmisſen om mulig endnu tungere for mig. Jeg veed ikke, om det var onde Anelſer, der betog mig, eller om det var den naturlige Vemod, der griber vort Hjærte, naar vi tage Afſked, med hvad der er os kjært, — men, nok ſagt, jeg formaaede næppe at berolige mig efter Skilsmisſen. Den nærmeſte Fremtid viſte desværre, hvor god Grund jeg havde til at føle mig utrøſtelig, for da Deres Fader ankom til Rom, blev han angreben af en dødelig Sygdom. Skjønt min ſtakkels Ven hidtil kun havde havt ringe Glæde af Dem, ſit eneſte Barn, længtes han alligevel efter at ſe Dem. De kom til Rom om Morgenen ſamme Dag, ſom Deres Fader døde. Han døde uden Teſtamente, ſom det hedder —, og ſaaledes tilfaldt hele Formuen hans Enke og Dem."

„Alt det er gamle Hiſtorier, ſom ikke interesſerer mig ſynderlig," afbrød Monks den gamle Herre.

„Jeg maatte dvæle ſaa udførlig ved dette," ſagde Brownlow, „for at kunne rette et Spørgsmaal til Dem. Mærkelig nok fik man aldrig ſiden noget at høre om Deres Stedmoder. Hvad mon der vel blev af hende?"

„Hvor ſkal jeg kunne vide det?" udbrød Monks hurtig, „efter at Formuen var bleven delt imellem os, har jeg ikke bekymret mig videre om hende."

„Men mærkeligt bliver det dog," bemærkede Brownlow med et ſkarpt Blik paa Monks, „at hun aldrig mere vendte tilbage til London. Er De ikke af ſamme Mening?"

„De taler virkelig paa en Maade," ytrede Monks, „ſom om De havde mig mistænkt for at have myrdet det Fruentimmer."

„Ak, nej", ſagde den gamle Herre, idet han ryſtede paa Hovedet og rykkede ſin Stol nærmere til ham. „Men hør nu videre. Da jeg efter flere Aars Forløb atter fik Kundſkab om Deres Stifmoder —"

„Hvad skal det sige?“ afbrød Monks ham hurtig, „hun er jo død!“

„Saa veed De altsaa dog mere om hende, end De før vilde indrømme,“ svarede Brownlow med Eftertryk, medens Monks ærgerlig bed sig i Læben. „Al Deres Nægten er unyttig, enhver Skjændselsgjerning kommer til sidst for en Dag. Sandheden af denne Paastand vil ogsaa snart være indlysende for Dem.“

„Det vil jeg dog først se,“ sagde Monks haanlig.

„Da Deres Stifbroder,“ vedblev Brownlow indtrængende, „et stakkels, forladt og pjaltet Barn, ved Guds Tilskikkelse kom mig for Øje og af mig blev udrevet af skjændige og lastefulde Omgivelser, —“

„Hvorledes?“ udbrød Monks opfarende.

„Af mig!“ gjentog den gamle Herre. „Deres snedige Forbundsfælle, lader det til, har ikke anset det for nødvendigt at nævne Dem mit Navn, tilmed da han ikke kunde vide, at det var Dem bekjendt fra tidligere Tid. Da nu den stakkels Oliver laa syg i mit Hus, blev jeg pludselig opmærksom paa den Lighed, der var imellem ham og det tidligere omtalte Portræt, og jeg fandt tillige i hans Ansigt Træk, der ligesom en Drøm mindede mig om en gammel, afdød Ven. Jeg behøver ikke at sige Dem, at Drengen atter blev stjaalen fra mig, før jeg fik hans Historie at vide —“

„Og hvorfor ikke?“ spurgte Monks trodsig.

„Fordi De godt veed det.“

„Jeg?“

„Det nytter ikke, at De nægter det,“ svarede Brownlow, „og jeg skal bevise for Dem, at jeg veed mere end det.“

„De — De — De kan ikke bevise noget imod mig,“ stammede Monks.

„Det faar vi at se. Jeg mistede Drengen, og trods al

mulig Møje og Anstrængelse kunde jeg ikke finde ham igjen. Hvis det overhovedet var muligt at sprede det Mørke, som rugede over Olivers Herkomst, saa maatte De kunne gjøre det, og da det var kommet mig for Øre, at De, for at undgaa Følgerne af Deres forbryderiske Levned i London, havde trukket Dem tilbage til Deres Besiddelser i Vestindien, saa rejste jeg efter Dem. Mit Haab om at træffe Dem der glippede, da De allerede for nogle Maaneder siden atter havde forladt Deres Tilflugtssted. Endskjønt man ansaa det for temmelig sikkert, at De opholdt Dem i London, kunde jeg dog ikke faa noget bestemt at vide derom. Da jeg igjen var vendt tilbage fra Vestindien, meddelte Folk, der stod i Forretningsforhold til Dem, mig, at De førte et meget udskejende Liv og omgikkes med de samme fordærvede Mennesker, som De havde følt Dem tiltrukken af, da De endnu var en vild og ubændig Dreng. Jeg strejfede Dag og Nat om paa Gaderne, men fik Dem alligevel aldrig at se, indtil mine Bestræbelser endelig for to Timer siden førte til et Resultat."

„Meget vel," sagde Monks og rejste sig kjæk, „og hvad saa? Svig og Tyveri kan De dog ikke paavise, og derfor —"

„Stop lidt, unge Mand," afbrød Brownlow ham temmelig heftig, „for tolv Aar siden kom en fattig, forsulten ung Kvinde til Burford, hvor hun nedkom med et Drengebarn, som efter Moderens kort efter paafølgende Død fik Navnet Oliver Twist. Denne Oliver Twist er Deres Stifbroder, og hin stakkels Kvinde er Deres Stifmoder, som De skjændig har forladt."

„Ha, ha, ha!" lo Monks vildt, „Deres Fantasi har spillet Dem et Puds."

„Senere traf ogsaa De sammen med Barnet," vedblev den gamle Herre uden at lade sig forstyrre, „og dets Lighed med Deres Fader vakte da for første Gang Deres Mistanke. De rejste til Burford, da De havde faaet Underretning om, at Deres Stifmoder var død der. Her fandtes de Dokumenter

skjulte, som godtgjorde Olivers Herkomst. De tilintetgjorde dem og meddelte dette til Deres Medskyldige, Jøden, med de Ord: „Det eneste Bevis, hvormed Drengen kan legitimere sig, ligger paa Bunden af Floden, og den gamle Hex, som fik det af hans Moder, raadner i sin Kiste!“ — Vil De endnu bestandig nægte Sandheden?“

Monks var sunken sammen paa Stolen og søgte forgjæves at fatte sig; kun med den største Anstrængelse fremstammede han endelig: „Hvor veed De det fra?“

„Skyggen paa Væggen opfangede din sagte Hvisken,“ svarede Brownlow alvorlig, „og hvert Ord, Du har talt med hin elendige Skurk, er kommet mig for Øre. Vil Du nu med det gode tilstaa dine Slyngelstreger, eller skal jeg paakalde Øvrighedens Hjælp?“

„Nej, nej, — blot ikke Øvrigheden,“ stønnede Monks, „jeg vil bekjende alt.“

„Vil Du ogsaa gjentage det i Vidners Nærværelse og lade det føre til Protokols?“

„Ogsaa det lover jeg.“

„Og blive rolig her, saa længe jeg anser det for nødvendigt?“

Monks nikkede.

„Men det er endnu ikke nok. Du maa indsætte din Broder Oliver i de Rettigheder, der tilkommer ham i Følge Testamentet, som er skaffet til Veje, og derefter rejse til Amerika samt forpligte Dig til aldrig mere at sætte dine Ben paa engelsk Grund.“

Monks vilde netop til at give et undvigende Svar, da Døren gik op, og Doktor Losberne styrtede ind i Værelset.

„Jeg kommer med gode Efterretninger,“ raabte han til Hr. Brownlow, „den stakkels Nancy er ikke død —“

„Gud være lovet!“ udbrød den gamle Herre glad.

„Fru Maylie og Rosa have paa det varmeste taget sig

af hende, og hun opholder sig i deres Hjem. Det Saar, som hendes unaturlige Fader har bibragt hende, er ganske vist meget betænkeligt, men vi behøve dog ikke at opgive Haabet om, at hun kan komme sig."

„Og hvor er Morderen?" spurgte Brownlow spændt, „er man ikke kommet paa Spor efter ham?"

„Jo, vist er man saa," lød Doktorens Svar, „man haaber endnu i Aften at faa fat i ham. Regjeringen har sat en Pris af hundrede Pund paa hans Paagribelse."

„Og jeg giver halvtreds til," udbrød Brownlow. „Men hvorledes gaar det med Jøden?"

„Ham er man sikker paa. Undslippe kan han ikke; han bliver sandsynligvis fængslet i Dag eller i Morgen."

Brownlow gik et Par Gange op og ned ad Gulvet, saa blev han staaende tæt foran Monks og spurgte denne med sagte Røst, om han havde taget sin Beslutning.

„Ja," svarede Olivers Broder. „Men — De tier vel stille med, hvad De veed om mig?"

„Det har De mit Ord for," svarede den gamle Herre. „Men bliv i dette Værelse, for kun paa den Maade er det muligt at redde Dem."

Derpaa forlod Doktoren og Brownlow Værelset og lukkede Døren forsigtig efter sig.

„Hvad har De saa udrettet?" hvisked Doktoren.

„Alt, hvad jeg turde haabe, ja endog mere. Jeg bragte Nancys Meddelelser i Forbindelse med det, som jeg alt vidste, benyttede mig af, hvad Grimwig, der, som De veed, har været i Burford, havde skaffet sig at vide, og satte Skurkestregen saa tydelig ud fra hinanden for Synderen, at der ikke levnedes ham anden Udvej end at gaa ind paa mine Forslag."

„Naa, Gud give da, at Sagen maa faa en lykkelig Ende," udbrød Losberne.

„Ja, Gud give det," gjentog Brownlow bevæget, hvor-

paa de to Herrer trykkede hinanden i Haanden og skiltes synlig rørte.

Anden Dagen derefter rullede to Vogne hen ad Landevejen til Burford. I den ene Vogn sad Fru Maylie, Rosa, Fru Bedwin og den brave Doktor, i den anden sad Hr. Brownlow og en anden Herre, hvis Navn man ikke kjendte.

For Afrejsen havde Hr. Brownlow forsigtig oplyst de to Damer og Oliver om Hovedindholdet af Monks' Bekjendelser, men skjønt man vidste, at Formaalet med Rejsen til Burford var at bringe det paabegyndte Forehavende til Afslutning, saa var hele Sagen dog hyllet i Tvivl og Uvished, hvorfor de rejsende befandt sig i stærk Spænding.

Oliver sagde ikke et Ord under hele Turen; først da Vognen nærmede sig den lille By, og de kjendte Veje og Stier dukkede frem, først da stormede Følelserne i den Grad ind paa Barnet, at han pludselig brød Tavsheden, pegede ud af Vognvinduet og ivrig udbrød:

„Ak, se — se der — der er Stenten, jeg kravlede over — der er Hækken, jeg skjulte mig bag ved, af Frygt for at man skulde indhente mig og med Vold bringe mig tilbage. Ser De Stien der, som fører over Markerne, og det gamle Hus langt borte? Der har jeg boet som lille Barn. Ak, Dick! Dick! min kjære, gode Ven, gid jeg dog blot kunde besøge Dig!"

„Du skal snart faa ham at se," sagde Rosa og greb venlig hans foldede Hænder. „Vi vil tage ham med os, naar vi atter forlader Burford, — han skal ogsaa blive lykkelig."

„Ak, ja," sagde Oliver med Taarer i Øjnene, „vi vil tage ham med herfra, den kjære, gode Dick. Jeg veed, at De vil græde, naar han fortæller Dem om sit Liv, for han har gaaet meget igjennem; og jeg veed, at De vil holde meget af ham, for han er saa god, saa god. Den Gang,

jeg løb bort herfra, sagde han til mig: „Gud være med Dig,““ hulkede Oliver, „og nu vil jeg vise ham, hvor meget jeg holder af ham for de Ords Skyld, og sige det samme til ham, og aldrig mere skilles fra ham.“

Da Vognen endelig kjørte gjennem den lille Bys snævre Gader, blev Oliver endnu heftigere rystet, for hele hans skrækkelige Barndom dukkede atter frem for ham: Der stod Sowerberrys, Ligkistefabrikantens Hus, ganske som den Gang, kun mindre og mere uanseligt, end Oliver havde tænkt sig det; der kjørte de forbi Fattiggaarden, hans Barndoms skrækkelige Fængsel, og der stod den samme magre Portner ved Indgangen, og fra Vinduer og Døre tittede mangfoldige nysgjerrige Ansigter frem, som han kjendte alle sammen.

Oliver maatte ligefrem gjøre Vold paa sig selv for ikke at forvexle Fortiden med den glade, lykkelige Nutid og kun anse denne sidste for en dejlig Drøm, som han pludselig skulde vaagne op af i Fattiggaarden.

Nej, det var dog ingen Drøm; Solen stod smilende paa Himlen, og Lidelsernes Bæger var tømt. Vognen holdt foran Byens bedste Gjæstgivergaard, der stod for Olivers Erindring som et Slags Fepalads, men som i Virkeligheden var en almindelig Bygning. Foran Døren stod den gamle, morsomme Grimwig, som bød de rejsende velkommen og kyssede dem den ene efter den anden, som om han var Bedstefader til dem allesammen, og uden en eneste Gang at tilbyde at æde sit Hoved.

Alligevel var Opholdet i Gjæstgivergaarden slet ikke saa behageligt, hverken for Oliver eller Rosa; lige efter Middagsbordet, som Brownlow ikke engang var til Stede ved, bleve saavel Fru Maylie som Doktoren og Grimwig paafaldende urolige. De forlode hyppig Værelset for at blive borte halve Timer ad Gangen. Alt dette bidrog naturligvis ikke til at opmuntre Rosa og Oliver, som slet ikke kjendte

noget til de ny Hemmeligheder; de sad tavse og forundrede, og talte de sammen, skete det kun hviskende, som om de var bange for Lyden af deres egne Stemmer.

Endelig traadte Doktoren og Grimwig ind i Værelset, og efter dem Brownlow med en fremmed Herre, ved Synet af hvem Oliver gav et højt Skrig fra sig, for det var den samme, han havde truffet i Gjæstgivergaarden ude paa Landet, og som han havde set staa ved Siden af Fagin udenfor Vinduet i hans lille Værelse. Brownlow forestillede ham for Oliver som hans Broder, hvilket den uhyggelige fremmede besvarede med et hadefuldt Blik.

„Jeg har ladet Deres Meddelelser nedskrive," sagde Brownlow til den fremmede, „og jeg anmoder Dem om, før vi skilles ad, at gjentage dem endnu en Gang i disse Vidners Overværelse."

„For mig gjærne," svarede han tvært, „men skynd Dem lidt, — hold mig ikke længere op her end fornødent."

„Dette Barn her," vedblev den gamle Herre uden i mindste Maade at agte paa Indvendingen, og idet han drog Oliver ømt op til sig, „dette Barn er Deres Stifbroder det vil sige Deres Faders, min dyrebare Ven, Edwin Leefords Søn af andet Ægteskab, da han havde giftet sig med den ulykkelige Agnes Flemming. Barnets Fødsel, der fandt Sted i denne By, kostede Moderen Livet."

„Ja, i Fattighuset her," lød det trodsige Svar.

„Og paa hvilken Maade kom min Vens Hustru i Fattighuset?" spurgte Brownlow.

Monks blev en Tid lang Svaret skyldig, men endelig begyndte han:

„Nuvel da! — — — Da jeg, den Gang min Fader laa meget syg i Rom, kom til hans Dødsleje, var han allerede bevidstløs. Efter hans Død gjennemsøgte jeg hans Skuffer og fandt to Papirer, der begge var daterede den Aften, han blev syg. Det ene var et Brev til Dem, det andet et Testa-

mente. Brevet indeholdt en Anmodning til Dem om at tage Dem af Enken og staa hende bi ved Ordningen af den efterladte Arv. Jeg brændte Brevet, men Testamentet kom desværre i Hænderne paa —"

„Deres Stifmoder," afbrød Brownlow ham, „Himlen være lovet! I Testamentet omtales Deres fordærvede Karakter, onde Sind, saa vel som Deres tidligere slette Tilbøjeligheder, og af de nævnte Grunde blev der kun tilstaaet Dem en aarlig Understøttelse paa otte Hundrede Pund. Den samlede Formue havde min Ven derimod delt i to Dele, hvoraf den ene var bestemt for hans Hustru, den anden for hende, og hendes Barn, hvis et saadant kom levende til Verden. Kun hvis dette Haab ikke gik i Opfyldelse, skulde De have Andel i Arven. — Fortæl De nu videre."

Med synlig Uvilje begyndte Monks paa ny:

„Min Faders Enke hengav sig efter hans Død ganske til sin Sorg og overlod det til mig at hæve Arven. Naa, det gjorde jeg da ogsaa — ha, ha; men kort efter forsvandt jeg."

„Og lod den stakkels Enke," tilføjede den gamle Herre harmfuld, „ene og forladt tilbage i en fremmed By uden Hjælpemidler, saa hun var nødt til at tigge sig frem til Hjemmet. Udmattet til Døden og i den elendigste Tilstand naaede hun efter flere Maaneders Forløb til Fattiggaarden i Burford, hvor Oliver kom til Verden."

„Kort før hun døde," tog Monks atter til Orde, „gav hun Testamentet og sin Forlovelsesring, paa hvis indvendige Side var indgraveret min Faders Navn og Vielsens Datum, til en gammel Vaagekone med Bøn om at tage sig af Barnet. Men den gamle Kjærling, som var forfalden til Drik, pantsatte Ringen og ventede med at afgive Testamentet, til hun kunde indløse Ringen. Det skete imidlertid aldrig. Først da den gamle Kjærling laa paa sit yderste, betroede hun sig

til sin Veninde, som er gift med Opsynsmanden paa Stiftelsen, og af ham fik jeg Oplysning om Testamentet."

„Hvorledes kom De til at rejse til Burford?" spurgte Brownlow.

„Da jeg første Gang traf den unge Oliver, udspurgte jeg Jøden Fagin om hans Fortid. Det var ikke saa vanskeligt at faa ud af Drengen, at han var født paa Fattiggaarden i Burford. Jeg rejste strax derhen, og lidt efter lidt lykkedes det mig at bestikke Opsynsmanden Bumble og hans Kone, saa de skaffede mig baade Ringen og Testamentet, som jeg længe forgjæves havde søgt at komme i Besiddelse af. Jeg kastede begge Dele i Floden og ansaa mig fra det Øjeblik af for sikker. Men" — her udstødte Monks en forfærdelig Ed — „det skulde desværre gaa anderledes."

Brownlow meddelte de Tilstedeværende til yderligere Forklaring, at Fagin havde faaet en betydelig Sum af Monks for at holde Oliver i sine Garn, men at Jøden atter maatte betale en Del af denne Sum tilbage, da Oliver for anden Gang var undsluppen fra sine Bødler. Den Uenighed, som herved opstod imellem dem, havde givet Anledning til, at begge havde aflagt hint Besøg paa Fru Maylies Landsted, for at overtyde sig om, at Oliver var der.

„Vi vil endnu kun hidkalde Opsynsmanden og hans Kone som Vidner," sagde Brownlow og gav Grimwig et Vink. Denne forsvandt og kom kort efter tilbage med Hr. Bumble og hans elskværdige Ægteviv, den tidligere Fru Mann, som Læserne sikkert endnu ville erindre som Forstanderinde for Plejestiftelsen og Olivers første Opdragerske.

„Kan jeg tro mine egne Øjne?" udbrød Bumble med slet paatagen Glæde, „er det virkelig lille Oliver? Ak, Oliver, De skulde blot vide, hvor jeg har sørget for Deres Skyld! Tusende Taarer —"

„Hold Mund, Dumrian," brummede hans forstandige Ægtehalvdel, men Bumble vedblev at sludre løs og meddelte

endelig Oliver, der ængstelig trak sig tilbage, at den brave Herre i den hvide Vest, som han vistnok kunde huske var en af Forstanderne, var død forgangen Uge.

„Spar Deres Følelser," udbrød endelig Grimwig fortørnet, „vi har vigtigere Ting at varetage her."

„Som De vil, højstærede," svarede Bumble med et dybt Buk; „har den Ære at hilse paa Dem, og haaber, at De befinder Dem vel."

„Kjender De denne Herre?" sagde nu Brownlow til det værdige Ægtepar, idet han pegede paa Monks.

„Nej!" svarede Madam Bumble uden Tøven.

„Og De?" spurgte den gamle Herre hendes Mand.

„Jeg har aldrig i mine Levedage set ham."

„De har heller ikke solgt ham noget?"

„Nej."

„Ja, saa. De har heller aldrig haft en Ring og et Testamente i Deres Hænder?"

„Nej, aldrig," svarede Madam Bumble. „Har man jaget os herhen bare for at høre paa saadanne dumme Spørgsmaal?"

Brownlow gav atter sin Ven Grimwig et Vink, hvorpaa denne forsvandt for strax derpaa at vende tilbage med to gamle, hæslige Kjærlinger, der vare ansatte som Stuekoner ved Anstalten.

„Den Nat, da gamle Sally laa paa sit Yderste," begyndte den ene af dem, „og betroede Dem sin Hemmelighed, saa lukkede De nok Døren, men vi lurede og hørte det alt sammen."

„Ja," sagde den anden, „det gjorde vi, og gjennem en Revne i Døren fik vi ogsaa det Papir at se, som gik over i Deres Hænder."

„Nægter De det endnu stadig?" spurgte Brownlow det hæderlige Ægtepar.

„Nej," svarede Madammen. „Da denne Monks har

været Kryster nok til at forraade os, saa vil jeg tilstaa det. Og hvad saa?"

„Ikke andet," svarede Brownlow, „end at jeg raader jer til hurtigst muligt at forlade Burford, hvis I ikke vil overleveres i Rettens Hænder."

Bumble bad vel ynkelig om, at man ikke maatte gjøre ham brødløs, ja fældede endog Taarer; men det rørte slet ikke Brownlow. Saaledes blev der da ikke andet tilovers for det hæderlige Par end at anbefale sig og forsvinde fra Byen.

„Min kjære Rosa," sagde nu Brownlow til den unge Dame, „der forestaar Dem en stor Overraskelse, og jeg er overtydet om, at De vil blive glad derved."

Rosa saae i ængstelig Forventning paa den gamle Herre; denne sagde imidlertid intet til hende, men spurgte Monks, om han kjendte den unge Dame, hvilket denne bekræftede.

„Jeg har aldrig set Dem," sagde Rosa sagte.

„Men jeg har set Dem," svarede Monks.

„Maa jeg gjøre Dem et Spørgsmaal?" afbrød Brownlow ham pludselig. „Den gamle Officer, Faderen til den ulykkelige Agnes, havde to Døtre. Hvad blev der af den anden — den yngste?"

„Da Faderen døde," svarede Monks, „blev Barnet sat i Huset hos nogle fattige Bønderfolk, der opdrog det som deres eget. Ved et Tilfælde blev jeg bekjendt med Folkene, og i deres Plejebarn gjenkjendte jeg, paa Grund af hendes slaaende Lighed med min Stifmoder, den afdødes yngste Barn. Pigen blev ikke synderlig godt behandlet af Folkene, men der skete pludselig en Forandring i hendes Skæbne, idet en gammel Enkefrue, som havde fundet Behag i Pigebarnet, antog hende som sit eget. Paa Grund deraf tabte jeg hende af Syne for et Par Aar siden og saae hende først igjen for nylig."

„Ser De hende nu?“ spurgte Brownlow, der havde grebet Rosas Arm.

„Ja, — hun staar der ved Siden af Dem.“

„Rosa, kjære Rosa,“ udbrød Fru Maylie, da den unge Pige sank daanende sammen, „Du er alligevel mit Barn, for Du er alt for mig i denne Verden! Kom til Dig selv, min egen, kjære Pige!“ vedblev hun i den ømmeste Tone, idet Rosa atter slog Øjnene op; „husk paa den stakkels Dreng, der længes efter at kaste sig i Dine Arme, i sin Tantes Arme.“

„Nej, nej, ikke min Tante, min Søster skal Du være, min egen, kjære Rosa,“ udbrød Oliver og slyngede Armen om Halsen paa hende.

Suk, Taarer, halvafbrudte Ord bleve vexlede mellem de to fader- og moderløse Børn, og længe sad de ved Siden af hinanden, Haand i Haand, indtil endelig Oliver rev sig løs og ilede bort.

Han blev længe borte. Det var alt blevet Aften, og Vennerne sad i en glad, men alvorsfuld Stemning ved Aftensbordet, da han endelig vendte tilbage og traadte ind i Stuen.

„Men Oliver, mit kjære Barn,“ udbrød Fru Maylie bekymret, „hvor har Du dog været henne, og hvorfor ser Du saa bedrøvet ud? Du har jo Taarer i Øjnene, — hvad fejler Du?

Oliver hulkede og kastede sig til Fru Maylies Bryst.

Verden er fuld af Skuffelser, og hvor ofte rammer de ikke vore kjæreste Forhaabninger! Det havde vor Ven ogsaa erfaret.

Stakkels lille Dick var — død.

Ellevte Kapitel.

Løn som forskyldt.

I Nærheden af den Del af Themsen, hvor Bygningerne ved Bredden ere allersmudsigst og Fartøjerne paa Floden tætteſt bedækkede med Røg og Kulstøv, ligger den meſt ſvinſke og tillige meſt ejendommelige Afkrog i hele Kæmpebyen, nemlig Jakobsøen. Benævnelſen Ø er opſtaaet ved, at denne Plet Jord er omgivet af en ſex til otte Fod dyb og omtrent tyve Fod bred, mudret Grav, den ſaakaldte Mølledam.

De fleſte Huſe paa Jakobsøen have ingen Tage, Murene true hvert Øjeblik med at ſtyrte ſammen, Ruderne ere ſlaaede itu, og Dørene ligge ſpredte om paa Gaderne. Huſene have ingen Ejermænd og bebos kun af Folk, ſom have Mod nok til at leve og dø der, eller med andre Ord, ſom ere i yderſte Grad forarmede eller have endnu vigtigere Grunde til at unddrage ſig Omverdenens Blik.

Øverſt oppe i et af disſe Huſe, hvis Bagmur ſtødte op til Mølledammen, og ſom udmærkede ſig frem for Nabohuſene ved at være forſynet baade med Døre og Vinduer, ſad to Perſoner i dyb, mørk Tavshed. Den ene af dem var „den fiffige Rad“ den anden en Tyv, der nylig var ſluppen løs af Straffeanſtalten en Mand paa omtrent et halvt Hundrede Aar, ved Navn Kags.

„Naar blev Fagin arreſteret?“ ſagde Kags endelig, idet han brød den uhyggelige Tavshed.

„Lige ved Middagstid,“ ſvarede Jack. „Charles Bates og jeg krøb op i Skorſtenen i Vaſkehuſet, og Toby ſkjulte ſig i den tomme Vandtønde med Hovedet nedad. Men hans Ben ſtak ud foroven, og han blev ligeledes greben.“

„Hvad er der da blevet af Bates?“ spurgte Kags videre.

„Han strejfer om og venter, til Natten falder paa, saa kommer han ogsaa her hen. Vi har for Øjeblikket ikke andet Tilflugtssted, efter at Politiet ogsaa har aflagt et Besøg i „de tre Krøblinger“.“

„Det er da en forbandet Historie,“ sagde Kags, „den kommer nok mere end en til at dingle.“

„Det tror jeg ogsaa,“ sagde Jack og bed sig i Læberne. „I disse Dage træder Retten sammen. Hvis Toby, som det lader til, optræder som Vidne mod Fagin, saa kan han blive anklaget som Medvider i Mordattentatet og blive hængt i Løbet af sex Dage. Du skulde blot have set, hvor Folk var rasende, da han blev arresteret. Hvis Betjentene ikke havde beskyttet ham mod Mængdens Forbitrelse, saa var han bogstavelig talt bleven revet i Stykker. Jeg kan endnu se Blodet i hans Haar og Skjæg og høre Raabet fra Fruentimmerne, som stormede voldsomt løs paa ham for at rive Hjærtet ud af Livet paa ham. Det var grueligt!“

Jack gyste og holdt Hænderne baade for Øjne og Øren for at jage det skrækkelige Billede ud af Tankerne.

Da det imidlertid var blevet mørkt i Værelset, saa lukkede Kags Vinduesskodderne, tændte et Lys og stillede det paa Bordet. Lidt efter hørte man pludselig en hurtig Banken nede paa Gadedøren. Jack og hans Kammerat, hvis Hjærter bankede ængstelig, fo'r sammen, og for blot at afbryde den uhyggelige Tavshed, sagde Kags: „Det er vist Charles Bates.“

Det bankede igjen.

„Nej, nej,“ hviskede Jack, saadan banker Charles ikke.“

Derpaa gik han hen til Vinduet og saae ængstelig ned. Han behøvede ikke at sige, hvem det var, for hans blege Ansigt sagde det tydeligt nok. Han og Kags havde allerede

længe frygtet for, at den uhyggelige Gjæst vilde komme, som nu bad om at blive lukket ind.

„Vi maa aabne Døren for ham," stønnede Jack og greb Lyset.

„Er det nødvendigt?" spurgte Kags med halvkvalt Røst. „Jeg er bange for ham."

Den anden rystede paa Hovedet og gik hen til Døren.

„Lad mig ikke blive alene her i Mørke," raabte Kags og tændte et andet Lys.

Jack forsvandt og vendte et Par Minutter efter tilbage med en Mand, som var tæt tilhyllet. Saa snart han havde overtydet sig om, at der ikke var andre der inde end Jack og Kags, tog han langsomt Overtøjet af. Et bleggult Ansigt med dybt liggende Øjne, indfaldne Kinder og et hæsligt, uraget Skjæg kom nu til Syne, og begge veg uvilkaarlig tilbage af Forfærdelse.

Sikes kastede sig stønnende ned paa en Stol; endelig sagde han med hul Røst: „Der staar i Aftenaviserne, at Fagin er arresteret. Er det sandt?"

Jack nikkede, og der paafulgte en længere Pavse.

„Fanden fare i jer allesammen," udbrød Sikes pludselig og fo'r med Haanden over Panden, „har I ingen Ting at sige mig?"

Der kom intet Svar. Den ene saae ængstelig paa den anden.

„Er — er — hun — død?" brød det endelig frem fra Sikes' Læber.

„Endnu ikke," svarede Jack, „men man tvivler om, at hun vil komme sig."

„Hvorhen — har man — — bragt — hende?"

„Til den Dames Hus, hvor Oliver opholder sig."

Der undslap Sikes en forfærdelig Ed, men strax efter fo'r han sammen og udbrød: „Hvem er det, der banker der nede?"

Jack gav ham et beroligende Vink, forlod Stuen og vendte lidt efter tilbage med Charles Bates. Drengen havde imidlertid næppe faaet Øje paa Sikes, før han fo'r tilbage, som om han havde set den Lede selv. Morderen nikkede til ham med paatagen Venlighed og rakte ham Haanden, men Bates vendte Ryggen til ham og sagde til Jack: „Hvorfor sagde Du mig ikke, at han var her, lad mig gaa ind i en anden Stue."

„Hvorfor, Charles?" spurgte Sikes og gik hen til ham. „Kjender Du mig — da ikke?"

„Kom mig ikke nær!" raabte Drengen forfærdet. „Forlad strax dette Hus, for hvis man søger Dig her, saa forraader jeg Dig, — det vil jeg lade Dig vide. Og hvis I to endnu har en eneste Gnist af Følelse tilbage," tilføjede han, henvendt til Kags og Jack, „saa følger I mit Exempel og raaber: Mord, hjælp, — ned med ham!"

Under dette Udraab, som han gjentog uafbrudt i vild Opbrusning, fo'r Drengen løs paa Sikes, og denne, som ikke var forberedt paa Angrebet, styrtede strax til Jorden.

Kags og Jack stode som ramte af Lynet uden at røre sig af Pletten, skjønt Kampen bestandig blev voldsommere og syntes at gaa Charles imod. Sikes havde faaet ham under sig og skulde lige til at klemme Struben sammen paa ham, da Kags med et Udbrud af Forfærdelse pegede hen paa Vinduet.

Paa den nærmeste Bro saas en Mængde Lys, og Lyden af Raab og Støj fra en stor Menneskemasse trængte op til dem. Larmen blev stærkere og kom bestandig nærmere, og endelig blev der banket stærkt nede paa Gadedøren. Sikes havde sluppet sit Offer og stirrede vildt ud for sig; men Charles Bates bragte ham snart igjen til Besindelse ved sit lydelige Raab om Hjælp.

„I Kongens Navn!" lød det nu nede fra Gaden, „luk op!"

„Slaa Døren ind," skreg Charles, „og kom herop; han er her — Morderen er her. Skynd jer! Skynd jer!"

„Vis mig et Sted, hvor jeg kan spærre den lille, skrigende Satan ind, hvis ikke gjør jeg det af med ham!" brølede Sikes og slæbte Drengen op og ned ad Gulvet, indtil han endelig fik Øje paa en Dør, som førte ind i et tilstødende Kammer. Her slyngede han Charles Bates ind, skjød Slaaen for og drejede til Overflod Nøglen om i Laasen.

Larmen paa Gaden tog mere og mere til. Der faldt tunge Slag i Massevis paa Gadedøren og paa Skodderne i Stueetagen, og et gjaldende Hurra fra tusende Røster rungede i Luften.

„Er Døren lukket fast der nede!" stønnede Sikes.

„Nøglen er drejet to Gange om og Kjæden trukket for," svarede Jack, som stod der sammen med Kags, begge raadvilde og fortumlede.

„Og Vinduesskodderne?"

„Ja, de ogsaa."

„Naa, I infame Kanailler," raabte Skurken rasende ned til Mængden gjennem det aabne Vindue, „gjør jer nu saa lystige, I vil. Mig skal I dog ikke faa fat i!"

Næppe havde han sagt disse Ord, før det lød som en Orkan nede fra Gaden. Der var ingen Grænse længer for Mængdens Forbitrelse. Nagle raabte: „Stik Ild paa hele Reden!" andre skreg til Politimandskabet: „Skyd Morderen ned!" Uafladelig blev der raabt paa Stiger og Smedehammere, og det uhyggelige, flimrende Lys fra Faklerne satte alt i en bølgende Bevægelse, som om det var en af Stormen pisket Ager.

„Lang mig et Tov," raabte Sikes til sine to Kammerater oppe i Værelset, „et langt Tov. Jeg vil fire mig ned i Mølledammen og paa den Maade se at slippe væk fra dem."

Jack og Kags blev staaende ubevægelige af Skræk.

„Et Tov vil jeg ha', hører I!" skreg Sikes fortvivlet, „eller ogsaa myrder jeg jer begge to og skjærer bag efter Halsen over paa mig!"

Jack pegede forfærdet paa det Sted, hvor den Slags Sager bleve opbevarede. Sikes udsøgte sig i vild Hast det længste og stærkeste Reb og gik op med det paa Tagmønningen. Saa snart Mængden fik Øje paa ham der oppe, rantе en ny Larm hans Øre; han havde haabet, at man ikke holdt Øje med Bagsiden af Huset, men det slog fejl. Charles Bates havde fra Vinduet i det Kammer, hvor han var indespærret, bestandig raabt ned til Mængden, om ogsaa at bevogte Bagsiden af Huset, og derfor styrtede Skaren, saa snart den blev Sikes' mørke Skikkelse va'r oppe paa Taget, hen imod dette Punkt, idet den udstødte et frygteligt triumferende Skrig, der i Styrke langt overgik det tidligere Raab.

Pøbelen var trængt ind i Husene paa den anden Side af Graven og havde aabnet alle Vinduer og Luger. Overalt saae man nysgjerrige Ansigter, endog oppe paa selve Tagene. De nærliggende Træbroer gav sig under Vægten af den Menneskemasse, der stod paa dem, og bestandig strømmede der flere til, for alle vilde se Skurken.

Pludselig udbredte det Rygte sig, at man havde sprængt Døren. Der lød et jublende Hurra. Opildnet til fornyede Anstrængelser ved Larmen i Huset, som røbede, at Forfølgerne vare trængte derind, stemmede Sikes, der var halv vanvittig af Rædsel, sin Fod mod Skorstenen, surrede den ene Ende af Tovet fast til denne og lavede en Løbeknude i den anden. Han havde lige kastet Løkken over Hovedet og stod i Begreb med at faa Armen stukket igjennem, da Forfølgerne naaede op til Tagvinduet. Morderen udstødte forfærdet et Skrig, tabte Ligevægten og styrtede ned fra Taget. Paa Grund af hans Legemes Vægt og det betydelige Fald trak Løkken sig fast sammen om Halsen paa ham. Han styrtede ned til en Dybde af fyrretyve Fod! Et pludseligt

Ryk, en skrækkelig Trækning i alle Lemmer — og Morderen svævede som et dinglende Lig i Luften.

* *

*

Vi gaa nu forbi skumle Mure, over mørke Gaardsrum, forbi et sort Skafot, der bliver rejst i Nattens Stilhed. Uhyggelig lyde Hammerslagene gjennem Fængslets lange Gange, men endnu forfærdeligere lyder den underlige syngende Røst, der kommer fra en af Cellerne.

Der inde sad paa en haard Stenbænk en Forbryder og krøb sammen; han var dømt til Døden og havde kun en eneste Nat at leve i. Naar den ny Dag — Søndagen — gryede, saa var det frygtede Øjeblik kommet, da han skulde føres til Retterstedet. Vi kjende kun altfor vel den arme Synder; vi behøve kun at kaste et Blik paa hans tjavsede. røde Haar og hans filtrede Skjæg, der skinner i samme Farve, for at vide, at det er Jøden Fagin, som i fortærende Feberglød tæller de hurtig henrindende Timer.

„Otte! — ni! — ti!"

Var det ikke Lumskeri, vilde man ikke blot forskrække ham, fulgte Timerne virkelig med saa rivende Fart efter hinanden? hvor mon han var, naar Klokken igjen var lige saa mange?

„Elleve!"

Klokken otte om Morgenen skulde det skrækkelige Skuespil gaa for sig, hvori han skulde spille Hovedrollen, — hvor mon han saa vilde være, naar Klokken var elleve?

„Ha, ha, ha! — en Regneopgave! Hurtig, hurtig, frem med Tallene!"

Og se, Tallene marschere op, — men de antage højst mærkelige Skikkelser, og den gamle Synder gjenkjender i dem

Aanderne fra hans forbigangne, forbryderiske Liv, der raabe paa Hævn og styrte ind paa ham som Furier.

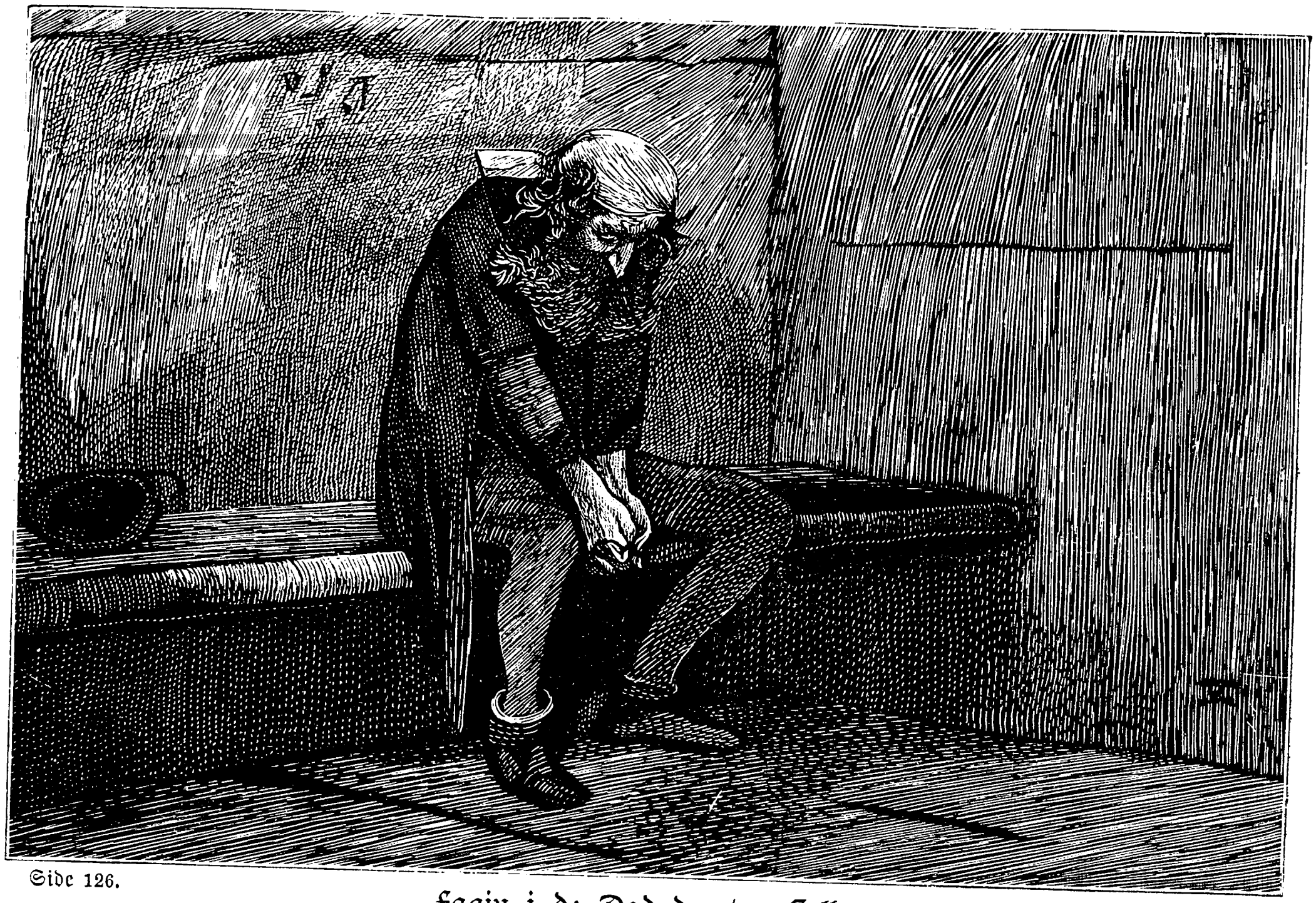
Jøden havde hele Tiden siddet hensunken som i en vaagen Drøm og havde kun vexlet faa Ord med de to Mænd, der skiftedes til at holde Vagt over ham. Men da Lørdagaften, hans sidste Sabbathsaften kom, saa sprang han hyppig op og fik saa forfærdelige Anfald af Frygt og Raseri, under hvilke han fo'r stønnende og feberglødende op og ned ad Gulvet, at selv hans behjærtede Vogtere veg forfærdede tilbage. Hans onde Samvittighed, som pinte og plagede ham, gjorde hans Skikkelse i den Grad forfærdelig at skue, at ingen kunde holde ud at være ene i Nærheden af ham, og saa besluttede de to Mænd at vaage over ham i Forening.

Fra om Eftermiddagen og lige til Midnat kom der smaa Skarer Mennesker til Fængselsporten for med spændt Aasyn at forhøre om, hvorvidt Henrettelsen muligvis var bleven udsat. En umiskjendelig Glæde lyste ud af deres Blik, da Svaret lød benægtende, for alle tørstede efter det skrækkelige Optrin, og alle hadede de Jøden af deres ganske Hjærte.

Hen imod Midnat trængte en ældre Herre med en Dreng ved Haanden sig igjennem Skaren, som nød Brændevin i Massevis og derved hjalp de Handlende, som spekulerede heri, til en god Fortjeneste. Den gamle Herre forevisste ved Indgangen til Fængslet et af Sherifen undertegnet Adgangskort, hvorefter han havde Tilladelse til at aflægge Fangen et Besøg, og han blev da strax indladt.

„Skal den unge Herre der ogsaa med?" spurgte Fangevogteren, idet han pegede paa Oliver; „det er ikke noget Syn for Børn."

„Det er det ganske vist ikke," svarede Hr. Brownlow, „men denne Dreng, som har kjendt Jøden i hans Glandsperiode som Forbryder, og det forekommer mig, at han ogsaa bør se ham nu ved Gravens Rand."

Side 126.

Fagin i de Dødsdømtes Celle.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Fangevogteren saae nysgjerrig paa Oliver, aabnede en Dør og førte dem ad mørke og indviklede Gange til de Dødsdømtes Celler. Han standsede foran den, hvori Fangen var, og bankede med sit Nøgleknippe paa Jærndøren. Strax efter hørte man en Mængde Slaaer blive skudte fra, de to Vogtere traadte ud, og glade over den kortvarige Afløsning, lod de Slutteren og hans to Ledsagere træde ind i Cellen.

Den dødsdømte Forbryder sad paa sit haarde Leje og vuggede sig frem og tilbage, idet han mere lignede et indespærret vildt Dyr end et Menneske. Han stirrede paa de Indtrædende, som om de kun vare Drømmebilleder, og mumlede hen for sig:

„Flink Dreng, Charles, — godt gjort! Og Oliver ogsaa, ha, ha, ha! — vil være en fin Herre, — hurtig, bring Drengen i Seng!"

Slutteren tog den forskrækkede Oliver i Haanden, hviskede til ham, at han ikke skulde være bange, nærmede sig Jøden, idet han stift iagttog ham, og nævnede ham ved Navn.

„Det er mig, der kaldes paa!" raabte Misdæderen og lyttede.

„Her er nogen," vedblev Slutteren, „som vil spørge Dem om noget."

Jøden blev nu Oliver og Brownlow va'r og spurgte, idet han veg tilbage, hvad de ønskede.

„Skynd Dem," hviskede Slutteren til Hr. Brownlow, „for han bliver værre og værre, jo mere Timen nærmer sig."

„De er i Besiddelse af nogle Værdipapirer," sagde den gamle Herre til Jøden, „som en vis Monks har givet Dem i Forvaring."

„Jeg har ingen," raabte Fagin, „det er Løgn, — Løgn altsammen!"

„Hvorfor vil De dog nægte det," svarede Brownlow dybt rystet, „nu, da De ikke mere har noget Haab om Red-

ning og staar ved Gravens Rand? Søg dog at forsone Dem med deres højeste Dommer, og tilstaa mig Sandheden. De har handlet slet imod den stakkels Oliver, gjør Deres Uret nogenlunde god igjen, og sig, hvor Papirerne er!"

„Oliver," raabte Jøden, „kom her hen, jeg vil hviske det til Dig."

Drengen traadte uforfærdet hen til ham.

„Papirerne," vedblev Fagin, idet han drog ham hen til sig, „de ligger i en Lærredspose, — og den er skjult i et Hul lige over Kaminen i det forreste Værelse." Derpaa tilføjede han med sagte Røst: „jeg maa tale hemmelig med Dig, hører Du?"

„Ja, ja," svarede Oliver, „jeg vil bede en Bøn sammen med Dem, og De skal sige den efter mig."

„Godt, godt," skreg Jøden, „men der ude, der ude!" Med disse Ord puffede han Oliver hen imod Døren og stirrede med sit hule Blik hen over Hovedet paa ham. „Sig til Vogterne, at jeg sover, — Dig tror man nok, — og saa tager Du mig med Dig, ha, ha, ha, — blot fremad! fremad!"

„Ak, min Gud, min Gud!" udbrød Oliver overvældet af Rædsel, „tilgiv dette ulykkelige Menneske!"

„Det er rigtigt," nikkede Jøden, „saadan slipper vi nok ud. Man maa narre de Fyre, — bare hurtig — saa, nu ud ad denne Dør — bryd Dig ikke om, at jeg ryster og bæver, naar vi — — kommer forbi Galgen. — Hu!" skreg den Affindige med et skingrende Skrig, „der er Nancy — hun bløder — ha, ha, ha! —"

„Har De ellers mere at afgjøre?" spurgte Slutteren Hr. Brownlow, og da denne svarede nej, tilføjede han: „Saa beder jeg Dem om at forlade Cellen. Vi kunne ellers ikke indestaa for noget." Derpaa aabnede han Døren og lod Vogterne træde ind.

„Bort — bort!" raabte Jøden og puffede Oliver hen

imod Døren. Kun med ſtor Kraftanſtrængelſe lykkedes det Vogterne at befri Drengen fra Fagins Kløer. Jøden udſtødte det ene Jammerſkrig efter det andet, ſom endog trængte igjennem Fængslets tykke Mure og bleve hørte af Brownlow og Oliver, da de allerede vare naaede ud i Gaarden.

Da ſank Oliver udmattet ſammen; det ſkrækkelige Optrin, han havde oplevet, havde ryſtet ham voldſomt, og førſt efter nogen Tids Forløb formaaede han at tiltræde Hjemvejen ved ſin faderlige Vens Haand

Natten ſvandt, og frem af de dybe Skygger hævede det mørke Stillads ſig, paa hvilket den opgaaende Sols førſte Straaler ſpillede. Som legende Børn ſprang de muntert op ad Tværbjælkerne, den ſkæbneſvangre Strikke og Dødens øvrige gruelige Redſkaber, ſom ſnart ſkulde modtage Jøden Fagin.

Slutning.

Vor Fortælling nærmer ſig ſin Slutning, og det lidet, vi endnu have tilbage at ſige om de Perſoners Skæbne, der have ſpillet en Rolle i den, lader ſig fatte i Korthed.

Efter en nøje Underſøgelſe viſte det ſig, at Monks havde tumlet ſlemt med Olivers Arv. Af hele Formuen var der næppe mere end ſex Tuſende Pund tilbage, ſom lovlig tilhørte Oliver; men Brownlow delte dem mellem de to Brødre for ikke at afſkjære ſin afdøde Vens ældre Søn fra at begynde et bedre Levned. Monks drog til Amerika, hvor han hurtig ſatte ſine rede Penge overſtyr; han fortſatte trolig ſin gamle Levevis, udøvede Skurkeſtreger og Bedragerier og endte til ſidſt i Fængslet.

Lige saa fjærnt fra Hjemmet døde Fagins øvrige Fæller. Kun Charles Bates havde draget Nytte af alle de Rædsler, som de sidste Uger og Dage havde ladet ham opleve, og han havde fattet det Forsæt for Fremtiden at være et ærligt Menneske og føre et skikkeligt Liv. Det faldt ham vel en Tid lang haardt nok at blive sin Beslutning tro, og han maatte udstaa mangen haard Kamp. Men til sidst vandt han dog Sejr, og efter at han lykkelig og vel havde udtjent sin Læretid hos en Landmand, gik han vidt og bredt under Navnet „den lystige Kvæghandler".

Nancy kom sig, Gud være lovet, og opholder sig nu hos Fru Maylie som et tro Hustyende. Hun har aldrig faaet sin Faders sørgelige Endeligt at vide, men hun tror, efter hvad Rosa har meddelt hende, at han er sporløst forsvunden.

Brownlow har adopteret Oliver og er uafladelig beskjæftiget med at berige sin Yndling med nyttige Kundskaber. I uforstyrret Glæde henrinde Dagene for de brave Mennesker, og ofte samles den store Vennekreds ved et fortroligt Maaltid. Da mangler der ingen af de Personer, vi have faaet kjær. Fru Maylie og Rosa, Fru Bedwin og Nancy, Hr. Brownlow og Oliver, den gode Doktor og den gamle, løjerlige Grimwig, de er der allesammen; og ved saadanne Lejligheder morer det især Hr. Brownlow at drille sin gamle Ven Grimwig med hans Profetier om Oliver og minde ham om den Aften, da de med Uret imellem sig sad og ventede paa, at Drengen skulde komme tilbage.

„Men jeg fik dog Ret i Hovedsagen," plejede Grimwig saa at sige, „for Oliver kom ikke tilbage den Aften!" — —

Lev da vel, I lykkelige Mennesker, og gid I endnu maa vandre længe her paa Jorden. Vel tør vi ikke mere trænge os ind i eders Kreds, men i vor Erindring vil I stedse leve i evig Ungdom og Friskhed.

Udvalgte Fortællinger

af

Charles Dickens,

bearbejdede for Ungdommen

af

Oskar Höckert.

II.

I Skœbnens Skole.

(Martin Chuzzlewit.)

Kjøbenhavn.

F. H. Eibes Forlag.

Trykt hos Nielsen & Lydiche.

1884.

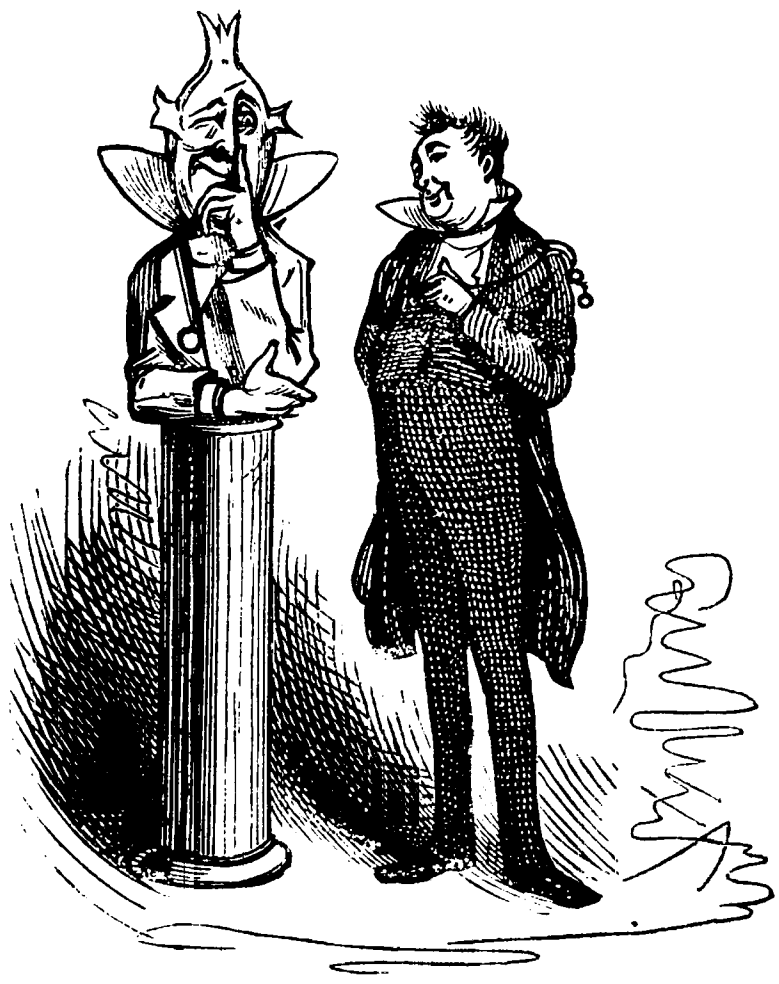
I Skæbnens Skole.

Fortælling for Ungdommen

efter Charles Dickens' „Martin Chuzzlewit"

ved

Oskar Höckert.

Kjøbenhavn.

F. H. Eibes Forlag.

Trykt hos Nielsen & Lydiche.

1884.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Første Kapitel.

Begynder med en Afsked. Efter at denne er forbi, stifter den ærede Læser Bekjendtskab med en højst agtværdig Familie saa vel som med andre hæderlige Personer.

„Og det kan jeg sige Dig, Tom, at han er en nederdrægtig, skinhellig Slyngel, som man knapt har set Magen til før her i Verden."

„Det skjærer mig virkelig i Hjærtet, at høre Dig tale saaledes, John, og det tilmed om en Mand, som jeg kalder for min Velgjører."

„Din Velgjører, Tom? Faa mig dog nu ikke til at le, det beder jeg Dig om. Hvad gjør han da for Dig? Maa Du ikke arbejde fra tidlig Morgen til sildig Aften, — og hvad Løn faar Du saa derfor? Ikke saa meget, at Du kan spise Dig ordentlig mæt."

„Hør, John, saaledes maa Du ikke tale — det maa Du sandelig ikke, — desuden veed jeg altfor vel, at jeg er meget graadig af mig."

„Du, graadig! Har Du virkelig i Sinde at lade mig omkomme af Latter? — Du taler stadig om den Taknemmelighed, som Du er denne Pecksniff skyldig. Jeg er ikke nysgjerrig af Naturen, men jeg gad dog i dette Tilfælde gjærne kjende de Grunde, som har forledet Dig til en saadan Paastand."

„Dem skal Du saamænd strax faa at vide, John. For det første optog den kjære, gode Hr. Pecksniff mig som sin

Elev for langt ringere Betaling, end han oprindelig forlangte, og for det andet er jeg voxet op i hans Hus, er hans Fortrolige og Medhjælper, ja faar endogsaa Løn af ham."

Der indtraadte her et lille Ophold i Samtalen. John saa' med en vis stum Rørelse paa sin godhjærtede Ven, lagde sin Haand blidt paa Skulderen af ham og udbrød:

„Hvad Du dog maa være for et mageløst godt Menneske, Tom Pinch!"

„Aa, hvor vil Du hen," svarede Tom; „nej, kjendte Du bare Pecksniff lige saa godt som jeg, saa kunde Du sige det om ham, og det med fuld Ret."

„Vel da," svarede den anden smilende, „lad saa den Hædersmand i Guds Navn være alt muligt, hvad Du vil. Det er jo ganske naturligt; for da din Bedstemoder, den stakkels forpinte Husbestyrerinde, satte dig i Lære hos ham, saa stak han begribeligvis ikke en Hvid af hendes surt erhvervede Sparepenge i sin egen Lomme, og han har heller aldrig hverken aagret med eller spekuleret i hendes stolte Forhaabninger om Dig, har han vel, Tom?"

„Nej, det forstaar sig af sig selv," svarede Tom, idet han saa' stivt paa sin Ven, som om Meningen med dennes Ord var ham noget tvivlsom.

„Det siger jeg jo ogsaa," vedblev det unge Menneske, „det forstaar sig, det har han aldrig gjort. Han tog ikke mindre i Betaling, end han havde forlangt, fordi det lidet, han tog, var alt, hvad hun ejede og havde, og mere, end han havde ventet; gjorde han vel, Tom! Han har ikke gjort Dig til sin Medhjælper, fordi Du er ham til stor Nytte, og han har heller ikke Dig at takke for den Kredit, han nyder, nej naturligvis. — — Ak, Tom, Tom? Gid blot din store Tro paa Menneskene og særlig paa dette Menneske aldrig maa blive rokket, — det ønsker jeg af mit ganske Hjærte."

Denne Samtale førtes mellem to unge Mænd en storm-

fuld Efteraarsaften paa Hjørnet af en lille Gade, som førte ud ad den ikke langt fra Salisbury liggende Landsby Wiltshire til. Skjønt Gadelygten, hvorunder de to Venner stod, kun spredte et sparsomt Lys, se vi os dog i Stand til at skjelne de to unge Mænds Skikkelser og Ansigtstræk. Den af dem, der lød Navnet Tom Pinch, og som saa ivrig forsvarede sin Principal, havde en slank, mager Figur og holdt sig stadig noget forover bøjet. Paa hans Hoved, der var prydet med en sparsom, blond Haarvæxt, begyndte „Maanen" allerede tydelig at titte frem, hvilket ingenlunde bidrog til at fremhæve hans i Forvejen ikke synderlig skjønne Ansigt. Paa hans temmelig spidse Næse havde et Par Briller slaaet sig til Ro og skyggede skinsygt for et Par vandblaa Øjne, hvoraf der lyste et helt Dyb af Troskab og Hjærtensgodhed. Tom Pinch kunde være en Mand paa omtrent en tredive Aar, men han kunde for den Sags Skyld ogsaa lige saa godt være sexten eller tresindstyve Aar, da han hørte til den Slags Mennesker, som tidlig ældes, men som saa holde sig uforandrede en lang Række Aar igjennem.

Hans Ledsager, John Westlock, gjorde derimod et langt fordelagtigere Indtryk. Han var i Begyndelsen af Tyverne, var af Mellemstørrelse og havde meget fine Manerer. Hvad Naturen havde forsømt hos Tom for Haarets Vedkommende, havde den skjænket John i rigeste Fylde, og under hans fint bøjede Næse prangede desuden et allerkjæreste Overskjæg, knapt et halvt Aar gammelt, som skuede lige saa dristig ud i Verden som hans to brune Øjne.

De to unge Mænd havde hidtil været Husfæller, ja havde endogsaa delt Værelse sammen; det var ikke med Urette, at de kaldte sig Venner, og derfor forekom den nær forestaaende Skilsmisse dem ogsaa dobbelt smertelig.

Westlock var bleven uens med sin Principal og Læremester, den ofte omtalte Arkitekt Pecksniff, og havde paa Grund deraf temmelig pludselig maattet forlade hans Hus.

Hvem af de to, der var den skyldige var i hvert Fald let nok at gjætte, naar man sammenlignede de stridende Parters Karakterer med hinanden. Hr. Pecksniff nød stor Anseelse blandt Landsbyens Beboere, og man priste ham som en gudfrygtig, ædelmodig og menneskekjærlig Mand. Hvilke store Gjerninger han havde udført som Bygmester, vidste man intet bestemt om; kun var man paa det rene med, at han aldrig havde gjort Udkast til nogen Plan eller bygget noget, men man antog dog i Almindelighed, at hans Kundskaber i denne Henseende vare meget grundige og dybtgaaende. I Virkeligheden indskrænkede Pecksniffs Virksomhed sig udelukkende til Optagelse af Elever. Hans Talent bestod særlig i at lokke Forældre og Formyndere i sine Garn og at stryge Kostpengene i sin Lomme. Naar en ung Herre, efter at der var bleven betalt et Aar forud for ham, var bleven optagen i Pecksniffs Hus, saa laante denne Hædersmand hans Tegnebestik, forudsat at det var indlagt med Sølv eller paa anden Maade værdifuldt, bad ham om fra dette Øjeblik at betragte sig som et Medlem af Familien, roste ham efter Omstændighederne i høje Toner hos hans Forældre eller Formynder og anbragte ham i et rummeligt Værelse i øverste Etage, hvor den nye Husfælle sammen med to eller tre andre unge Herrer og omgivet af forskjellige Tegneapparater maatte hengive sig en fire, fem Aar til at udkaste Planer til alle Slags Lystslotte og Luftkasteller. Af saa og saa mange Elever, der i Tidens Løb havde besøgt det Pecksniffske Hus, som just ikke blev særlig forskjønnet ved Hædermandens tvende Døtre, var Tom Pinch den eneste, som havde holdt Opholdet ud.

Den brave Tom havde derfor allerede set mangen Kammerat komme og gaa, men med ingen af dem var Afskeden falden ham saa tung som med John Westlock. Og da han nu hørte Posthornets Toner, fyldtes hans Øjne med Taarer, og ogsaa hans Ven syntes Afskeden at gaa nær til Hjærtet, for han blev pludselig tavs. Faa Minutter efter holdt Post-

vognen under Gadelygten, og Postillonen sprang ned fra Bukken for at tage sig af Passagerernes Kufferter medens John Westlock til Afsked trykkede sin Ven hjærtelig i Haanden, idet han sagde:

„Husk altsaa paa, min kjære, gode Tom, at jeg nok skal skrive til Dig fra London."

„Ja," svarede Pinch, „ja, gjør endelig det. Og nu, Gud være med Dig, Gud være med Dig! Jeg kan næppe tro, at Du virkelig skal herfra, for det forekommer mig, som om Du var kommen hertil i Gaar. Lev vel, kjære, gamle Ven!"

Strax derpaa kjørte Vognen videre, endnu en Gang saas det klare Skin fra dens Lygter, saa forsvandt den i Nattens Mørke, og kun Posthornets melankolske Toner, som gav Gjenlyd vidt og bredt, røbede endnu en Stund dens Tilværelse.

Den stakkels Tom stod endnu længe og saa' efter den bortdragne Vogn, saa fo'r han sig med Haanden over Øjnene og styrede sine Skridt mod Pecksniffs Bolig, idet han sagde ved sig selv: „se det er nu min Skjæbne, at jeg aldrig skal faa Lov til at beholde nogen Ven!"

Den værdige Familiefader sad med begge sine Døtre, Misericordia og Caritas, ved Aftensbordet og talte netop om en ny Elev, der ventedes samme Dag.

„Hvad skal han give i Kostpenge, Papa?" spurgte den praktiske Caritas.

Da Faderen svarede, at han ikke med Bestemthed ventede noget umiddelbart Vederlag for den nye Elev, spilede baade Misericordia og Caritas deres Øjne ualmindelig vidt op og stirrede en Tidlang maalløse paa deres Papa.

„Ja, ser I, kjære Børn," afbrød endelig Pecksniff Tavsheden med det mest indtagende Smil og med dæmpet Røst, for at Pinch ikke skulde opfatte de følgende Ord, „ser I, den nye Elev vil en Gang blive Arving til en umaadelig For-

mue. Lad os derfor gjøre ham Opholdet her i Huset saa behageligt som muligt, for at han kan blive her for bestandig. Hvem veed, om da ikke snart det Tidspunkt turde indtræde, da jeg kunde kalde ham min Svigerson."

„Gud, Papa!" udbrød begge de unge Pigebørn, af hvilke den ene var tredive, den andeu fire og tredive Aar, „hvor Du dog er rædsom, Papa," og dermed skjulte de fnisende deres Ansigter i Lommetørklæderne.

Efter en Stunds Forløb tog Pecksniff paany til Orde, men denne Gang med en vis Salvelse og Højtidelighed i Tonefaldet: „Vi ere saa glade til Mode i Aften, kjære Børn, — en sød Fred er udbredt over os! Hvoraf kommer vel dette? Det er, fordi hint onde Element, denne Westlock, ikke mere dvæler her iblandt os."

„Men, Papa," faldt Misericordia ham i Talen, „hvor kan Du dog sige saadant noget i Hr. Pinch's Nærværelse! Westlock er jo hans bedste Ven, ikke sandt? Og se, hvor røde hans Øjne er," tilføjede hun spydig, med Blikket fæstet paa Tom, „hvor mange Dusin Taarer har De udgydt, Hr. Pinch?"

„Lad dog være, kjære Barn," irettesatte Pecksniff hende i en stræng Tone; „ethvert Menneske har sin egen fri Villie, og naar Hr. Pinch har kastet sit Venskab paa et Individ, som har fornærmet os saa dybt, saa er det noget, som Hr. Pinch udelukkende maa afgjøre med sig selv."

„Men, Hr. Pecksniff," afbrød Tom ham nu, „De maa endelig ikke tro, —"

„Jeg tror ingen Ting," faldt Hædersmanden Pecksniff ham i Talen, og han var allerede i Færd med at give en ny Ordflom til bedste, da Døren gik op, og en ung Fyr paa omtrent en sex og tyve Aar traadte ind i Stuen. Mark Weller, saaledes hed han, tjente som Karl i den nærliggende Gjæstgivergaard, hvis Skilt var en vandblaa Drage; han var et forslagent Hoved, og kunde derfor godt have beklædt en bedre

Stilling, hvortil yderligere kom, at han var i Besiddelse af et medfødt Lune og et ganske ypperligt Humør, som tydelig nok aabenbarede sig i hans tindrende blaa Øjne.

„Maa jeg ønske dem allesammen en go' rolig Aften og velbekomme," tog han til Orde, efter at han en Stund havde betragtet Selskabet og Resterne af Aftensmaaltidet.

‚Hvad er Deres Ærinde?" spurgte Pecksniff i en temmelig vranten Tone. „De kommer vel fra Madam Lupin i „Dragen"; eller er det maaske for en, der opholder sig hos hende der, hva'?"

„Det tør jeg inte saa lige sige, Hr. Pecksniff," svarede Mark, idet han kneb det højre Øje til og blinkede nok saa fortrolig med det venstre til den store Arkitekt, „desformedelst jeg ikke var til Stede, da den unge Hr. Westlock rejste bort, for ellers havde jeg jo nok haft en venlig Hilsen at bringe Dem fra ham."

„Hold Mund!" raabte Pecksniff synlig opbragt. „Sig kort og godt, hvad De vil."

„Naa, kort og godt da," svarede Mark Weller, idet han smækkede med Tungen, „for et Par Timer siden kommer der en gammel Herre og en ung Dame muttersene kjørende i en gammel rusten Karosse med Postheste og stiger af i „Drager"."

„Og hvad kommer det mig ved?" afbrød Pecksniff ham.

„Den gamle Herre," vedblev Mark uden at bryde sig om Arkitektens Bemærkning, „havde næppe været en knap halv Time paa sit Værelse, før han pludselig blev greben af de allerforfærdeligste Krampetrækninger. Alligevel vilde han ikke vide noget af nogen Læge at sige, ligesom han heller ikke vilde tage andre Medikamenter end dem, som den unge Dame tragte ham af et lille Rejseapothek."

„Jeg kan endnu stadig ikke begribe," sagde Pecksniff med megen Værdighed, „hvad jeg har at gjøre med den Begivenhed."

„Meget," svarede Mark, „umaadelig meget endogsaa, eftersom vor løjerlige Gjæst taler noget grueligt Tøjeri, mens han sover, og eftersom De, Hr. Peckſniff, der er en lærd Mand og desuden saa umaadelig moralsk," — her kneb Mark igjen det højre Øje til — „jo nok maa være i Stand til at trøste en urolig Sjæl. Formedelst alle disse Omstændigheder har Madam Lupin været saa fri at sende mig her hen for at bede Dem om at se til Patienten og tage Dem af ham."

Peckſniff følte sig i høj Grad smigret, uden dog at røbe dette i Ord; men desto tydeligere stod der at læse i hans fede, glinsende Ansigt, at han netop var Mand for at føre forvildede Sjæle tilbage paa den rette Vej, og hvor gjærne havde han ikke ønsket at kunne kaste en Præstekjole om Skuldrene paa sig for at kunne optræde med endnu større Glans, men da dette Klædningsstykke ikke stod til hans Raadighed, svøbte han sig ind i en lang Slængkappe og begav sig sammen med Mark til Gjæstgivergaarden „den blaa Drage".

I et lille Værelse i Stueetagen af samme Gjæstgivergaard sad i en Lænestol en vel næret Kone med et smukt, rødmusset Ansigt, tindrende sorte Øjne og kulsort Haar. Det var Madam Lupin, Værtinden i „Dragen" i egen høje Person. Næppe var hun bleven de ankomne vaer, før hun ilede Peckſniff i Møde og udbrød:

„Ak, Du min Gud, hvor jeg er glad over, at De har opfyldt min Bøn og er kommen her hen."

„Aa, jeg beder," svarede Peckſniff med al den Værdighed, der stod til hans Raadighed, „ikke andet end min Skyldighed. Hvad er der saa i Vejen, Madam Lupin? Hvordan har Deres Gjæst det nu?"

„Han har det bedre og er ganske rolig," svarede Madam Lupin, „imidlertid maa han have sære Tanker i Hovedet, for han kommer med de mærkeligste Ytringer, man vel kan tænke sig; og saa har han været saa urolig. Saaledes forlangte

han for Exempel Papir og Blæk, skrev næsten et helt Ark fuldt, og rev det strax efter i Stykker."

„Mærkeligt," mumlede Pecksniff, „højst mærkeligt. Jeg vil dog aflægge denne Rejsende et Besøg."

Dermed kastede han sin Kappe fra sig og betydede Værtinden i al Beskedenhed, at hun kunde gaa i Forvejen. Da de vare komne op til Værelset i øverste Etage, aabnede de sagte Døren og traadte lige saa sagte ind i Stuen. Den gamle Herre sov, men hans unge Ledsagerske sad og læste ved Kaminen; nu rejste hun sig op, og, idet hun pegede paa Arkitekten, spurgte hun Madam Lupin: „Hvem er den Herre?"

„En Ven af de Syge og Sorgfulde," svarede Hædersmanden paa egen Haand og gik strax hen til den gamle Mands Seng, kastede sig nok saa magelig i en stor Lænestol foran denne og ventede i en tankefuld Stilling paa, at den Gamle skulde vaagne. De Indvendinger, den unge Dame kom med til Værtinden, vare ganske frugtesløse, for Værtinden vilde ikke sige noget til Pecksniff, og Pecksniff sagde heller ikke et Muk til nogen af dem.

Der gik en fuld halv Time, før den gamle Mand rørte sig, men endelig vendte han sig om i Sengen, aabnede Øjnene og laa nu, som det ofte er Tilfældet med Personer, der lige ere vaagnede op, en Tid lang og stirrede ligegyldig paa de Besøgende. Derimod udtrykte Pecksniffs Ansigtstræk den allerstørste Overraskelse; hans Øjne udspiledes, Haarene rejste sig endnu højere paa hans Isse, end de ellers plejede, og flere Gange aabnede han Munden for at sige noget. Først efter flere Anstrængelser lykkedes det ham at udraabe Ordene:

„Men det er jo Martin Chuzzlewit!"

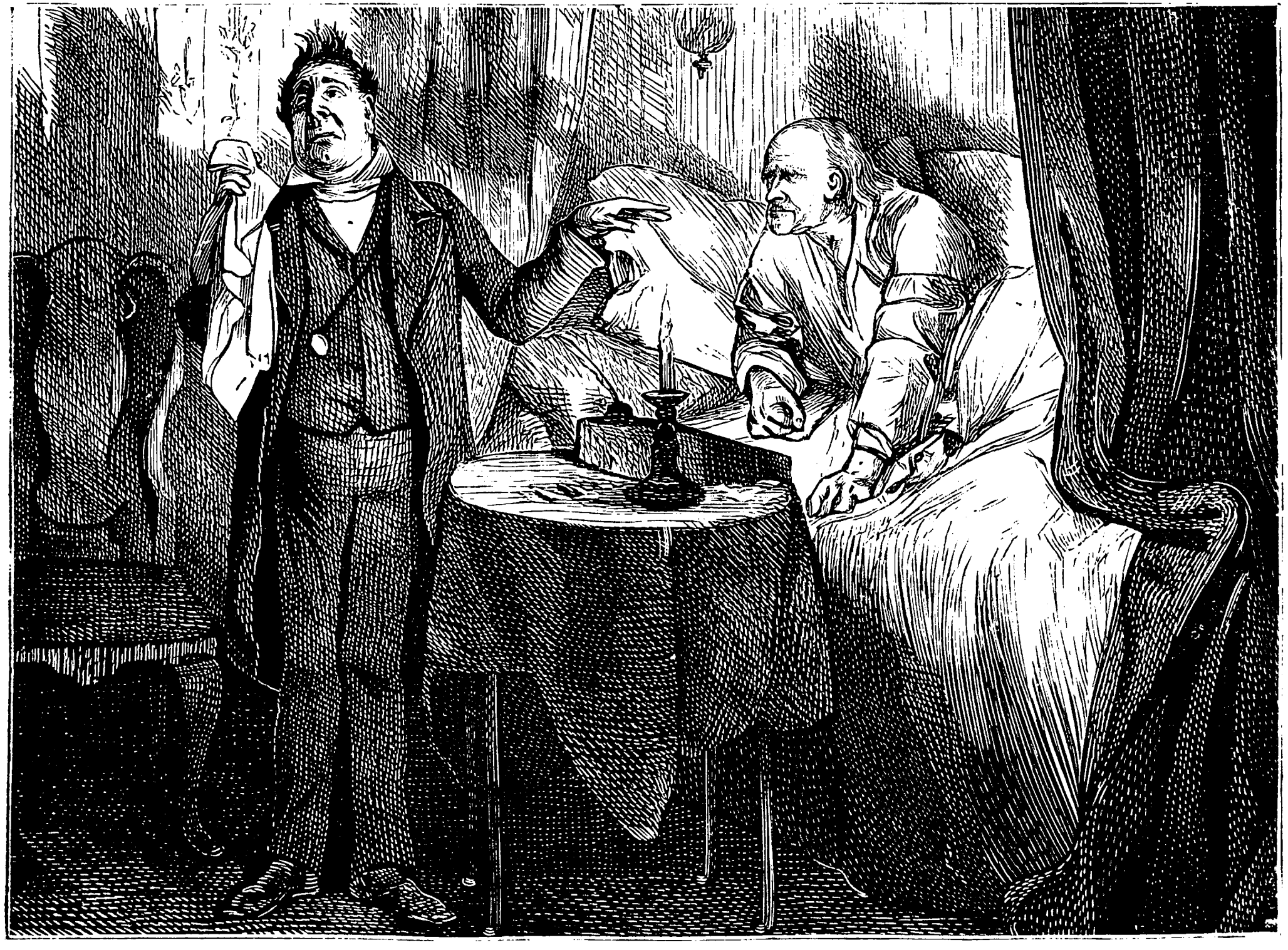
„Ja, netop, det er Martin Chuzzlewit," svarede den Syge bitter og uden Overraskelse, „og De — De er vel —"

„Deres Fætter," svarede Pecksniff med foldede Hænder. „Deres trofaste Fætter, kjære Martin."

„Ja, der har vi det," raabte den gamle Mand, „strax beraaber man sig paa Slægtskabet! Det vidste jeg jo — det gjør de allesammen! Nære og fjærne Slægtninge, — naturligvis, enhver vil en Gang arve den gamle Martin, og for rigtig at faa en god Slump, saa smigrer de ham lige op i Ansigtet, medens de hemmelig ønsker ham Døden og Djævelen. O, I elendige Ogleæt! Uf — uf!" Med dette Udraab strakte han sine magre Hænder frem for sig og sank derpaa tilbage paa Puden.

„Jeg beder Dem, vær dog ikke saa hastig, Hr. Chuzzlewit," svarede Pecksniff i en dydig fornærmet Tone, „tro dog ikke, at jeg havde i Sinde at smigre Dem. Er jeg ikke bleven kaldet herhid for at trøste en Syg, og kom jeg ikke uden at vide, at denne Syge var en Slægtning af mig? Desuden maa det uden Tvivl være Dem klart, at jeg, hvis jeg havde ønsket at indsmigre mig hos Dem, fremfor alt omhyggelig vilde have undgaaet at tiltale Dem som Slægtning, thi da jeg kjendte Deres Sindelag i saa Henseende' saa maatte jeg jo i Forvejen være fuldstændig overtydet om, at dette vilde være den allerværste Anbefaling for mig."

Martin svarede vel intet hertil, men gav dog tydelig nok til Kjende ved sine Miner, at der var en Mening i disse Ytringer, som der ikke godt lod sig sige noget imod, og blev liggende. Først efter længere Tids Forløb gav han den unge Dame et Vink om, at hun skulde fjærne sig, hvilket hun strax gjorde tilligemed Værtinden, saa at den gamle Mand blev ene tilbage med Pecksniff. En Stund betragtede de hinanden i Tavshed, saa sagde den gamle Mand: „De ønsker altsaa, at jeg ikke skal betragte Dem som en Slægtning? Godt, saa vil jeg tale med Dem som med en fuldstændig fremmed. Jeg er en rig Mand, — rigtignok ikke saa rig, som maaske somme mener, men dog velhavende.

Side 10.

Pecksniff besøger gamle Chuzzlewit.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Jeg er ingen Gnier, skjønt mange paastaar det, og adskillige tror paa denne Paastand. Jeg har ingen Glæde af at skrabe Penge sammen, men af samme Grund ødsler jeg heller ikke med min store Rigdom, uagtet jeg hader den, for den er som et Spøgelse, som altid drager forud for mig, hvor jeg saa gaar, og gjør enhver selskabelig Fornøjelse til en Kval for mig. Forræderi, Bedrag, Underfundighed og Had hos de Personer, der for Alvor eller paa Skrømt bejle til min Gunst, Nederdrægtighed, Fejghed, Slethed og Kryberi, eller" — og her sendte han Fætteren et skarpt Blik — „eller paatagen Ærlighed og Uafhængighed, næsten det værste af det alt sammen, — det er de elskværdige Egenskaber, som min Rigdom har draget frem for Lyset. Jo, jeg har lært Menneskene at kjende og skuer dem lige ind i Sjælen! Allerede deraf vil De kunne indse, at en Gjentagelse af Deres Besøg ikke vil nytte Dem noget." Her standsede den gamle Mand helt udmattet og betragtede den anden, som sad med lukkede Øjne og et blidt Smil om Munden, som tydelig nok syntes at sige: „Ak, Martin Chuzzlewit, hvor Du dog tager fejl af mig!"

Efter et Ophold begyndte den gamle Mand paa ny:

„Den unge Pige, som De nys saa', er et forældreløst Barn, som jeg har opdraget med et bestemt Formaal for Øje, eller, om De heller vil, har adopteret. I et Aar eller mere har hun været min stadige og eneste Ledsagerske. Hun veed, at jeg har svoret en dyr Ed paa, at jeg ikke vil efterlade hende en Hvid efter min Død; men saa længe jeg lever, faar hun noget vist aarlig, ikke overdrevent meget, men dog heller ikke en ren Ubetydelighed. Saa, nu har jeg sagt Dem alt, — forlad mig nu, og kom aldrig mere igjen."

„Jeg skal gaa, Hr. Chuzzlewit," svarede Pecksniff, idet han rejste sig op fra Stolen, „men før jeg gaar, forlanger jeg, at De endelig en Gang ogsaa lader mig komme til Orde. De har krænket mig, idet De har bestræbt Dem for

at tillægge mit Besøg her lave Bevæggrunde. Selv om jeg ikke tager Hensyn til mig selv, saa skylder jeg dog min Ære at sige Dem, at Deres Opførsel er baade unaturlig og uforsvarlig, og at det aldeles ikke passer sig for Dem at forglemme Deres Barnebarn, den unge Martin, som har de nærmeste Fordringer paa Dem, men at det snarere er Deres Pligt at sørge for dette unge Menneske. Ja, De skal, og De maa sørge for ham. Jeg har ogsaa Formodning om," tilføjede Pecksniff med et Blik paa Skrivematerialierne, „at De alt hemmelig har gjort det. Gud velsigne Dem derfor — han velsigne Dem for denne Retfærdigheds Handling og — ja — han velsigne Dem ogsaa for det Had, som De nærer mod mig. Og dermed — god Nat!"

Med disse Ord slog Pecksniff højtidelig ud med sin højre Haand, stak den ind under Vesten og fjærnede sig. Han syntes at være i stor Sindsbevægelse, men hans Skridt vare faste.

Den gamle Mand laa en Tidlang i stum Forundring, blandet med en Smule Vrede; endelig hviskede han ved sig selv:

„Hvad skal det betyde? Skulde den troløse Dreng, mit Barnebarn, have valgt et Redskab som denne Fyr, der nylig gik herfra? Og hvorfor ikke? Altsaa et nyt Komplot! Ak, Egenkjærlighed, Egenkjærlighed! Ved hvert Skridt jeg gjør, møder jeg kun Egenkjærlighed!"

Da han havde hørt op med at tale, begyndte han at lege med Asken af det brændte Papir, som laa paa Lysestagen. I Førstningen skete dette helt tankeløst, men kort efter bidrog det til netop at føre hans Tanker i en bestemt Retning.

„Der har jeg igjen lavet et Testamente og atter tilintetgjort det," sagde han ved sig selv, „der er endnu intet gjort, ingen Afgjørelse truffen, og jeg kunde dog have døet i Aften! Hvor tydelig ser jeg ikke, til hvilke hæslige Formaal

alle disse Penge ville blive brugte," udbrød han, idet han væltede sig frem og tilbage i Sengen. „Efter at de har plaget mig hele Livet igjennem med Sorger og Bekymringer, vil de endnu vedblive efter min Død at udbrede Uenighed og fremkalde onde Lidenskaber. Ak, den Egenkjærlighed, den Egenkjærlighed! Enhver tænker kun paa sig selv, ingen paa mig!"

I disse bitre Tankeudbrud laa der i Virkeligheden en stor Sandhed skjult. Den gamle Mand var flyttet fra London og havde opgivet det behagelige Liv, han førte der, fordi han stadig blev overhængt af sine talrige Slægtninge, som paa den skamløseste Maade lurede paa hans Død uden en Gang at søge at lægge Skjul derpaa. Han havde troet at være i Sikkerhed i den ensomme, affides liggende Landsby, men saa' allerede i de første Dage dette Haab glippe, for ikke blot Pecksniff sneg sig om ved „den blaa Drage" og prøvede paa alle optænkelige Maader at træffe sammen med sin rige Fætter, men et udsvævende Søskendebarn ved Navn Fox havde fulgt Sporet af den usle Vogn, som den gamle Mand med Forsæt havde udvalgt sig, og i dennes Selskab befandt sig et om muligt endnu mere forfaldent Subjekt, Tigg Montague. Gjennem disse to fik de øvrige Slægtninge snart Kundskab om den gamle Martins Opholdssted, og det varede derfor ikke længe, før den stille Landsby var fuld af pyntede Folk fra Hovedstaden, som alle indbyrdes bestræbte sig for at tage Luven fra hverandre over for den rige Arvelader. Endogsaa en ældre Broder af Martin Chuzzlewit befandt sig blandt Slænget tillige med sin Søn, skjønt han ikke havde det nødig, da han havde en Kjøbmandsforretning i Hovedstaden, som i sin Tid havde gjort ham til en velhavende Mand. Firmaet Anthony Chuzzlewit nød en udstrakt Kredit, men ikke desto mindre drev Firmaets Chef om i Byen for at indsmigre sig hos den yngre Broder.

Var saa under disse Omstændigheder gamle Martins

bitre Sindsſtemning ikke vel grundet, og kunde man fortænke ham i, at han mistænkte enhver, der nærmede ſig til ham, og tillagde ham egenkjærlige Hensigter? Naa da, hvilken Tummel og Staahej var der ikke nu uden for „Dragen“, og hvor ofte sneg man sig ikke sagte op ad Trapperne og hen til Værelset, hvor den rige Fætter boede! Men det var og blev lukket, hvor meget man saa bankede og tryglede. Endelig en Morgenstund gik Døren op, de havesyge Slægtninge styrtede ind og — fandt Buret tomt. Guldfuglen var fløjet, ingen vidste, hvorhen.

Andet Kapitel.

Tom Pinch tilbringer en meget fornøjelig Dag og stifter Bekjendtskab med den nye Elev, som han fører til det Pecksniffske Hus.

Det var en herlig Efteraarsmorgen, og Solen smilte helt venlig ned paa Markerne i deres brogede Farvepragt, da Tom Pinch i sin Principals Enspændervogn med en mager Krikke foran befandt sig paa Vejen til Salisbury, hvor han skulde træffe sammen med den nye Elev og føre ham i Triumf til Hjemmet.

Ved en Drejning af Vejen bemærkede han i ringe Afstand fra sig en Vandringsmand, som nok saa lystig og lydelig trallede den ene Vise efter den anden, om end hans Stemme var temmelig umusikalsk. Men pludselig standsede han i sin Sang, for han havde hørt Vognrummelen og vendte sig nu om, og Tom Pinch gjenkjendte i Vandringsmanden til sin store Overraskelse Mark Weller, Gaardskarlen i „Den blaa Drage“.

„Men hvad ser jeg, Mark,“ raabte han og standsede

Krikken, saa godt han formaaede; „det kalder jeg heldigt! Nu kan vi vel følges ad?“

„Saafremt De skal til Salisbury, saa kan vi det brilliant,“ gjenmælede Mark, idet han lettede paa Hatten.

„Stig saa op, Mark,“ svarede Tom leende, „det skal glæde mig, om De vil gjøre mig Selskab.“

Mark tog med Tak imod Tilbudet og satte sig ved Siden af Pinch, der nu først lagde Mærke til, at hans Ledsager var i sit Søndagspuds.

„Naa, det er derfor, De er saa fornøjet, Mark,“ vedblev han.

„Ja, det er saamænd ingen Kunst,“ svarede den anden mut. „Man kan sagtens være lystig og glad til Mode, naar man har gode Klæder paa, men hvis jeg var rigtig lurvet klædt og alligevel i godt Humør, saa fortjente jeg at blive beundret.“

„De har vel Forretninger i Salisbury, Mark?“

„Nej,“ rystede Mark paa Hovedet, „jeg vil bare se mig om efter en Plads der, for jeg har sagt Farvel til Landsbyen.“

„Vil De forlade os?“ udbrød Tom og saa' forbavset paa sin Ledsager.

„Ja, hvad nyttede det mig vel at blive længere i „Dragen“?“ svarede Mark, idet han stirrede lige frem for sig, som Folk gjærne pleje at gjøre, naar de tænker alvorlig paa et eller andet. „Det er slet ikke noget Sted for mig. Da jeg forlod London og drog til Wiltshire, saa var det i den faste Tro, at det var det kjedeligste og mest affides Hul i hele England, og at man kunde indlægge sig Ære, naar man kunde leve fornøjet der. Men, Du Fredsens, i „Dragen“ der er ingen Kjedsomhed! Kegler, Boldtspil, Tærninger, hver Vinteraften Selskab ved Kaminen — nej, i „Dragen“ kan ethvert Fjols leve nok saa fornøjet, det er saamænd ingen Kunst.“

„Men hvad vil Madam Lupin sige dertil, Mark?“ spurgte Tom hovedrystende; „jeg har altid troet, at der en Gang vilde blive et Par af Dem og hende.“

„Nej, paa det Lav, Hr. Pinch,“ svarede den anden; „og hvad fortjenstfuldt vilde der ogsaa være i at være fornøjet, naar man var Vært i „Dragen“? Det kunde jo enhver sagtens være.“

„Er det altsaa Deres Ønske, Mark,“ spurgte Tom forundret, „at det en Gang maa gaa Dem rigtig galt, og tror De saa, at De alligevel vil kunne bevare Deres Humør?“

„Ja, det er netop det, jeg havde Lyst at probere, og i Dag vil jeg se mig om efter en ny og passende Stilling.“

„Har De da noget bestemt for Øje?“

„Aa, ja saamænd; maaske var der noget at gjøre for mig som Graverkarl.“

„Men Gud bevare's, Mark!“ udbrød Tom Pinch.

„Det er saadan en rar fugtig og ormet Bestilling, som man maaske kunde indlægge sig nogen Ære ved, naar man alligevel kunde holde Humøret oppe med den Slags Ting for Øje. Saa er der for Resten ogsaa andre Bestillinger, som kunde være passende for mig. Der er nu for Exempel Ligbærerstillingen — den er s'gu trist nok. Eller at være Bud hos en Udpanter i en fattig Egn, det var maaske heller ikke saa ueffent. En Fangevogter faar ogsaa megen Elendighed at se. Saaledes gives der, antager jeg, en hel Masse Beskjæftigelser, som kunde byde mig en passende Lejlighed til at prøve mine Kræfter.“

Tom Pinch var i den Grad overvældet af disse Ytringer, at han fra nu af ikke kunde gjøre andet end af og til at lade falde et Par Ord om en eller anden ligegyldig Gjenstand, medens han skjævede hen paa sin underlige Ven, der med sit straalende, rødmussede Ansigt slet ikke lod til at ane det mindste. Nu drejede Vejen af ind i Byens Forstad, hvor Mark ønskede at stige af.

„Men Gud forbarme ſig dog, Mark," ſagde Pinch, ſom nu først lagde Mærke til, at hans Ledſagers Bryſt var ſaa blottet, ſom om det kunde være midt om Sommeren, medens Skjortekraven bølgede frem og tilbage i Blæſten, „hvorfor har De ingen Veſt paa?"

„Hvad ſkulde den gjøre godt for?" ſpurgte Mark.

„Hvad den ſkulde gjøre godt for?" gjentog Pinch. „Naturligvis holde Bryſtet varmt."

„Aa, hvor vil De hen, Hr. Pinch!" udbrød Mark. „De kjender mig kun daarlig, gjør De. Mit Bryſt, det trænger ikke til Varme. Og ſelv om ſaa var, — hvad vilde ſaa Følgen være af, at jeg ingen Veſt har paa? Maaſke en Lungebetændelſe? Naa, man kunde ſaa maaſke faa Lejlighed til at gjøre ſig fortjent ved at holde Humøret oppe ſelv med en Lungebetændelſe."

Da Pinch ikke ſvarede noget herpaa, men kun drog et dybt Suk, ſpilede Øjnene højt op og nikkede kraftig med Hovedet, ſaa takkede Mark ham for Kjøreturen og ſprang let ned af Vognen uden at ulejlige ſin Rejſefælle med at gjøre Holdt. Derpaa ſtyrede han Kurſen ned ad en Tværgade med det røde Halstørklæde og den aabne Frakke flagrende for Vinden, og vendte ſig nu og da om for at nikke til Tom Pinch paa den meſt ſorgløſe, godmodige og pudſige Maade af Verden. Hans tidligere Ledſager derimod kjørte med tankefuldt Aaſyn ind i Byen for omſider at ſtandſe foran den af hans Principal angivne Gjæſtgivergaard, hvor han ſkulde træffe ſammen med den ny Elev. Da denne imidlertid efter al Rimelighed ikke vilde komme før Klokken ſyv om Aftenen, ſaa betroede Tom ſin Ganger til Staldkarlens Omſorg, og vandrede gjennem Stadens Gader, idet han blev ſtaaende foran hvert Butiksvindue og med Forundring betragtede de udſtillede Sager og Koſtbarheder. Dagen henrandt kun altfor hurtig for vor Ven, og han befandt ſig endnu paa Gaden, da Domkirkens Klokker allerede ringede

til Aftensang. Nu traf det sig saa heldigt, at Medhjælperen hos Organisten var en god Ven og fordums Skolekammerat af Pinch, og da tilmed bemeldte Medhjælper netop den Aften udelukkende skulde forrette Organisttjenesten, saa betjente Tom under Spillet Registeret og spillede endelig selv, efter at Gudstjenesten var sluttet, for Orgel var det eneste Instrument, han havde lært at behandle, og hvori han havde drevet det til en vis Færdighed. Det begyndte allerede at mørknes, og det gule Lys, som strømmede ind gjennem Korvinduerne, blandede sig med et mørkere, rødligt Skjær i Kirken, — men Tom blev ved med at spille. Ophøjede Tanker og skjønne Forhaabninger dukkede op i hans Sjæl, og han vilde sikkert baade have glemt den ny Elev og Principalen, der ventede paa ham, og gjennem de mægtige Toner skaffet sit glade Hjærte Luft lige til Midnat, hvis ikke en meget prosaisk gammel Klokker paa det bestemteste havde holdt paa, at nu maatte Kirken ufortøvet lukkes. Tom maatte derfor efter mange Taksigelser tage Afsked med sin Ven, og ilede saa tilbage til Gjæstgivergaarden. Efter at være ankommen til denne, rykkede han et lille Bord hen foran Kaminen og gjorde sig rigtig til gode med en Portion udmærket Bøffsteg med dampende varme Kartofler til samt et Krus mageløst godt Wiltshire Øl. Han havde endnu ikke sluttet sit Maaltid, da Døren gik op, og en ny Gjæst traadte ind og førte saa megen Kulde med sig, at Ilden truede med at gaa ud.

„Pokkers koldt i Aften," begyndte den fremmede med et høfligt Buk hen imod Tom, da denne rykkede sit lille Bord til Side for at gjøre Plads for ham. „Aa, jeg beder, lad Dem ikke forstyrre." Ikke desto mindre trak han en stor, udpolstret Lænestol med Læderbetræk hen foran Kaminen, satte sig foran Ilden og slængte Benene op paa Kamingitteret.

„Mine Fødder ere helt frosne. Hu! Det er sandelig en hundekold Aften."

„De har vel været længe ude i det fri?“ spurgte Tom.

„Hele Dagen, og tilmed oven paa Diligencen.“

„Saa undrer det mig ikke, at han har gjort Stuen saa kold,“ tænkte Tom ved sig selv. „Stakkels Fyr, han maa have frosset, saa det baade er gaaet ham til Marv og Ben.“

Den fremmede blev siddende en halv Snes Minutter tavs foran Kaminen. Endelig rejste han sig, tog sit Halstørklæde og sin Overfrakke af, som — i Modsætning til Toms — var meget varm, satte sig derpaa igjen paa sin gamle Plads og begyndte at bide sig i Neglene. Han var ung — maaske en og tyve Aar — og smuk; han havde et skarpt, noget mørkt Blik og noget vist bestemt i sine Lader og sin Maade at være paa, som gjorde Tom mere end sædvanlig tilbageholden.

I Værelset befandt der sig et Stueur, som den fremmede bestandig skottede til. Tom gjorde ogsaa ofte det samme, dels af en vis Medfølelse med sin tavse Kammerat, dels fordi den ny Elev ventedes Klokken halv syv, og Urviseren allerede pegede paa over sex. Saa ofte den fremmede bemærkede, at Tom saa' paa Uret, blev sidst nævnte forlegen, som om han havde begaaet noget forkert, og netop denne urolige Adfærd foranledigede den unge Mand til smilende at sige:

„Vi synes begge nøje at passe paa Tiden. For mit Vedkommende er Sagen den, at jeg skal træffe sammen med en Herre her.“

„Jeg ogsaa,“ svarede Pinch.

„Klokken halv syv,“ bemærkede den fremmede.

„Klokken halv syv,“ sagde Tom næsten samtidig, hvorpaa den anden saa' sig forbavset om.

„Den unge Herre, som jeg venter,“ bemærkede Tom lidt undselig, „skulde paa denne Tid spørge efter en Person ved Navn Pinch.“

„Jh, min Gud,“ udbrød den anden, idet han sprang

op, „saa er De altsaa Hr. Pinch! Og jeg er Martin, som De venter paa. Hvorledes har De det? Aa, jeg beder, ryk dog nærmere!“

„Tak,“ svarede Tom, „mange Tak. Jeg fryser ikke, men det gjør De, og vi har en kold Tur tilbage. Naa, naar De endelig vil, saa lad saa være. Jeg — jeg er rigtig glad ved, at De er den unge Mand, jeg ventede. Det er næppe et Minut siden, at jeg tænkte ved mig selv, at det vilde være rart, om det var Dem.“

„Naa, det fornøjer mig at høre,“ svarede Martin, idet han paa ny rystede hans Haand, „for jeg kan forsikre Dem, at jeg tænkte, at det ikke kunde træffe sig heldigere, end hvis Hr. Pinch netop var en Mand som De. Jeg er vis paa, at De og jeg vil komme fortræffelig ud af det med hinanden, og jeg føler mig ikke saa lidt beroliget ved denne Overbevisning, for, ærlig talt, jeg hører ikke til dem, der let kommer ud af det med hvem, det skal være, og det er et Punkt, som har voldet mig de største Betænkeligheder. Nu er de imidlertid helt skaffede af Vejen. — Gjør De mig den Tjeneste at ringe paa Opvarteren?“

Pinch rejste sig hurtig og imødekom villig Ønsket — Grebet til Klokkestrængen hang lige over Hovedet paa Martin, som sad og varmede sig —, derpaa lyttede han med smilende Ansigt til, hvad hans Ven havde yderligere paa Sinde.

„Hvis De holder af Punch, saa tillader De maaske, at jeg bestiller et Glas til hver af os, saa varmt som muligt, for at vi kan indvie vort Venskab paa behørig Maade. For jeg skal betro Dem en Hemmelighed, Hr. Pinch — aldrig før i mit Liv har jeg i den Grad længtes efter noget varmt og hjærtestyrkende, men jeg vilde ikke udsætte mig for at blive truffen med en saadan Drik ved min Side, før jeg vidste, hvad Slags Mand, De var; De veed jo nok, at de første Indtryk gjærne er de varigste.“

Tom fandt dette i sin Orden, og man bestilte Punchen. Efter en Stunds Forløb stod den varme, kraftige Drik paa Bordet, og efter at begge havde drukket af den, bleve de først rigtig fortrolige.

„De veed, jeg er paa en Maade en Slægtning af Peckſniff," sagde den unge Mand.

„Virkelig?"

„Ja. Min Bedstefader er en Fætter af ham, og han er saaledes paa en Maade beslægtet med mig."

„Saa er altsaa Martin Deres Fornavn?" sagde Pinch tankefuld, „ja saa."

„Ganske vist," svarede hans Ven. „Jeg vilde imidlertid hellere have, at det var mit Efternavn, for det, som jeg har, det er ikke videre smukt og tager saa lang Tid op at skrive. Jeg hedder Chuzzlewit."

„Jh, min Gud!" udbrød Tom, idet han uvilkaarlig fo'r op.

„Det undrer Dem da ikke, at jeg har to Navne," sagde den anden og nippede til sit Glas. „Det er i det mindste Tilfældet med de fleste Folk."

„Aa, nej," svarede Pinch, „aldeles ikke. Nej, paa ingen Maade, men saa ..."

Her huskede han paa, at Peckſniff havde givet ham et Vink om slet ikke at tale om den gamle Herre af samme Navn, der havde boet i „Dragen", men ganske at overlade til ham selv at omtale denne. Han vidste derfor ikke bedre at skjule sin Forvirring end ved at føre Glasset til Munden. De betragtede hinanden gjensidig et Øjeblik gjennem Glassene, og tømte dem derpaa.

„Jeg har allerede for en ti Minutter siden givet Besked i Stalden, at man skulde spænde for," sagde Pinch, idet han atter saa' paa Uret. „Skal vi saa bryde op?"

„Ganske som De vil," svarede den anden, og efter at

begge havde betalt deres Regning, gik de sammen ned i Porten, hvor Pinch'es Kjøretøj holdt.

„Apropos, Hr. Pinch," raabte Martin, da de steg op, „jeg har ogsaa en Kuffert; er der Plads til den?"

„Ja vist saa," svarede Tom, „sæt den kun, hvor De bedst kan, Dick!"

Kufferten var ganske vist ikke af saa beskedent Omfang, at man havde kunnet anbringe den, hvor det skulde være, men Staldkarlen Dick fandt dog en lille Plads til den, og den unge Chuzzlewit hjalp ham. Den kom helt til at staa paa Tom Pinch'es Side, og Chuzzlewit ytrede Frygt for, at den vilde være hans Ven til Ulejlighed, hvortil Tom svarede: „Aldeles ikke!" — uagtet han derved kom i en saa ubekvem Stilling, at han havde Møje med at se det ringeste Glimt af sine Knæ.

Det var en smuk, maaneklar Aften. Hele det rimbelagte Landskab glimrede som Sølv i Maanelyset, og alt saa' henrivende skjønt ud. I Førstningen bragte den dybe, højtidelige Ro de to Rejsende til at forholde sig tavse, men snart gjorde Punchen indvendig og den friske Luft udvendig sin Virkning gjældende, og de passiarede uafladelig. Hovedgjenstanden for deres Underholdning var selvfølgelig Pecksniff og hans Familie, af hvilken Tom Pinch med Taarer i i Øjnene udkastede et Billede, som maatte have bragt enhver, der blot var begavet med almindelig Følelse, til at falde ned og tilbede.

Endelig dukkede Lysene i Landsbyen frem, og snart efter kom de forbi Kirken, som altid havde øvet stor Tiltrækning paa Tom, ikke alene paa Grund af hans fromme, gudfrygtige Sind, men ogsaa fordi der var bleven vist ham den Gunstbevisning at maatte spille Orgelet under Gudstjenesten.

„Det ser næsten ud, som om det kunde være en Urviser," bemærkede Tom, som uafladelig stirrede hen paa Kirken, hvis Taarn Maanen belyste saaledes, at det kastede en lang

Skygge hen ad Grønsværet paa Kirkegaarden. „Og hvad Slags Lys der saa falder paa den, saa viser den jo ogsaa Dagenes, Ugernes og Aarenes Flugt bestandig ved en eller anden ny Skygge paa dette højtidelige Jordsmon."

„Det er en smuk Kirke," sagde Martin, som nu ogsaa saa' hen paa den.

„Ja, ikke sandt?" udbrød Tom stolt. „Og saa har den det dejligste lille Orgel, De nogen Sinde har hørt. Jeg spiller selv paa det."

„Virkelig," svarede Martin.

„Ak ja," vedblev Tom livlig, „og jeg har allerede tilbragt mange lykkelige Timer i den lille Kirke, for jeg spiller ogsaa ofte paa Orgelet i mine Fritimer. Forgangen var der en, som lyttede til, det var en ung Dame, som jeg aldrig før havde set. Først troede jeg, da jeg saa' hende staa under Portalen, at hun var en Aand, men paa hendes Kinder blomstrede der altfor mange sunde Roser, og desuden var hun, om end tarvelig, saa dog klædt efter den nyeste Mode. Jeg lod, som jeg ikke saa' hende, og spillede videre, — og saa kom hun flere Dage efter hverandre og blev bestandig for at høre paa mig. Men nu er hun borte."

„De veed intet videre om hende?" spurgte Martin.

„Nej."

Uagtet den magre Krikke skred langsomt frem, naaede de dog Pecksniffs Bolig langt tidligere, end Tom havde ønsket det. Den ædle Arkitekt havde øjensynlig endnu ikke ventet dem, for han var omgiven af en Masse Bøger, kigede med en Blyant i Munden fra Bind til Bind, havde en Passer i Haanden og sad midt i et uhyre Antal mathematiske Figurer af saa besynderlige Former, at de lignede Udkastet til et Fyrværkeri. Heller ikke Frøken Caritas havde ventet dem, og lige saa uventede syntes de at være for Frøken Misericordia, for ellers vilde vel ikke de to Søstre i den Grad have været midt i deres huslige Arbejder, som de var,

men snarere have pyntet sig for at byde deres ny Husfælle velkommen.

„Jh, Du min Gud!“ udbrød Pecksniff, da han fik Øje paa de to Rejsende, „er De allerede der? Naa Martin, min kjære, unge Ven, saa byder jeg Dem da hjærtelig velkommen i mit ringe Hjem!“ Med disse Ord omfavnede han gjentagne Gange den ny Elev og klappede ham blidt paa Ryggen. Derefter fulgte Præsentationen for Døtrene, og sluttelig foreviste den venlige Vært sin ny Gjæst hele Huset, lige fra Stadsestuen til Arkitektens Sovekammer.

„I dette lille Rum,“ sagde Pecksniff i Anledning af Sovekammeret, „er i den stille Nat, naar alt i Huset var gaaet til Hvile, opstaaet mangen arkitektonisk Tanke, som er bleven til Virkelighed og nu pryder mangt et Torv i vore større og mindre Byer. Som De ser, ligger alt her i Beredskab til at fæstne en eller anden arkitektonisk Tanke, som jeg undfanger om Natten.“ Dermed pegede han paa et lille rundt Bord, paa hvilket der befandt sig en Lampe, flere Bøger Papir, et Stykke Viskelæder, og et Tegnebestik.

Til sidst viste han Martin det Værelse, som han for Fremtiden skulde bebo. Det var temmelig rummeligt og — rimeligvis af Ventilationshensyn — meget tarvelig møbleret. De mest værdifulde Gjenstande var i alt Fald de fire Senge, som stod der, og som tydelig nok røbede, at Pecksniff ikke var utilbøjelig til at udvide sit Elevantal til fire.

Da de igjen vendte tilbage til Dagligstuen, forefandt de et af Døtrene i Huset opdækket Aftensbord, som bragte Toms Hjærte til at svulme. Herlighederne bestod rigtignok kun af to Flasker hjemmelavet Rosinvin, skaaret Smørrebrød, Æbler, Kiks, Appelsiner og en meget beskeden Tærte, — men alligevel var det meget store Sjældenheder der i Huset, hvad Tom Pinch vidste af mangeaarig Erfaring.

Man satte sig til Bords. Husfaderen førte en livlig Underholdning, som Martin saa meget desto hellere tog

Side 24.

Ved Aftensbordet.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Del i, som Bordets Herligheder ikke faldt i hans Smag. Desto ivrigere stak Tom paa Varerne, sandsynligvis for at overtyde sig om, at alt, hvad han saa' og hørte, var den skinbarlige Virkelighed og ikke en bedaarende Drøm. Han tog for sig af alt paa en højst overraskende Maade, navnlig af Smørrebrødet, til stor Forbavselse for Familien Pecksniff, der bestandig gjorde større og større Øjne. Endelig fandt Pecksniff det paa højeste Tid, at man gav sig til Ro, og efter at man havde taget Afsked med Husets Damer, ledsagede den store Arkitekt i egen høje Person sin unge Ven op ad Trapperne til Sovekammeret, medens Tom fulgte bag efter med Lyset i Haanden. Da Lysesaxen var bleven glemt, maatte Tom hente den. I Mellemtiden undlod Pecksniff ikke at udbrede sig over den fraværendes ringe Dannelse og at gjøre Martin begribeligt, at det kun var af Medlidenhed, at man beholdt den stakkels Fyr der i Huset.

Kort efter laa hele Arkitektens Hus i den dybeste Ro; men af dets Beboere nød Tom Pinch de saligste Drømme, der foregjøglede ham lutter Helligdage og Kirkeorgler. Nu og da viste der sig ogsaa en Seraf for hans Blik, og da sædvanlig en, som havde en slaaende Lighed med Pecksniff.

Tredje Kapitel.

Martin og Tom optræde som Bevogtere for det Pecksnifffke Hus. Hvorledes de tilbringe deres Tid, og hvilket sælsomt Besøg de opleve.
— Slutningen af Kapitlet handler om en gammel Bekjendt.

Den næste Morgen meddelte Pecksniff sin ny Elev, at han maatte rejse til London i Forretninger. Da dette var noget, der aldrig var sket, saa længe Tom havde været der

i Huset, satte denne Meddelelse ham i den største Forbavselse.

„Jo vist, jo vist, min gode Pinch, det forholder sig, som jeg siger Dem; jeg rejser i Forretningsanliggender til London og tager begge mine Døtre med mig, da jeg allerede for længere Tid tilbage har lovet dem det, hvis jeg en Gang skulde faa et saadant Ærinde. Vi bryde op i Aften," sagde han, idet han vendte sig til Martin, „og der vil hengaa en Uges Tid, før vi igjen komme hjem."

Straxt derpaa rejste han sig op for sammen med de to unge Mænd at begive sig til hans arkitektoniske Talenters Drivhus, nemlig Arbejdsværelset.

„Lad mig nu se," begyndte han, idet han rodede om blandt Papirerne, „hvorledes De bedst kan beskjæftiges under min Fraværelse. Da De er en ret flink Tegner, saa skal De prøve Deres Kræfter paa Udførelsen af disse Forslag til en Latinskole, hvorved De naturligvis maa rette Deres Udkast efter de trykte Enkeltheder. Jeg er, min Tro, meget nysgjerrig efter at se, hvad De kan bringe ud af denne Latinskole. Ha, ha, ha! det vil," vedblev Pecksniff, idet han spøgefuld bankede sin unge Ven paa Ryggen, „det vil virkelig være mig en sand Fornøjelse at se, hvad De kan bringe ud af denne Latinskole."

Martin paatog sig beredvillig dette Arbejde, hvorpaa Pecksniff straxt gav sig til at udlevere ham de fornødne Materialier.

„Saa," sagde den værdige Mand, da det var bestilt, „lad det nu være nok med Forretningerne; det vil glæde mig, at tale med Dem om nogle Privatanliggender der nede i mit Værelse, medens jeg pakker min Vadsæk."

Martin fulgte med ham, og de havde en hel Times hemmelig Samtale, medens de lod Tom alene tilbage. Da Martin vendte tilbage, var han meget tavs og mørk, og i denne Stemning vedblev han at være hele Dagen igjennem.

Den godmodige Tom formaaede saa meget mindre at opmuntre ham, som der i Dag blev lagt umaadelig Beslag paa ham af hele Familien. Først kaldte Pecksniff paa ham og anmodede ham om at sætte sig saa længe paa Vadsækken, til det behagede det nævnte Stykke Møbel at lade sig lukke; saa raabte Frøken Caritas paa ham for at faa ham til at snøre hendes Kuffert sammen med Sejlgarn; saa sendte Frøken Misericordia Bud efter ham for at faa ham til at gjøre hendes Hatteæske i Stand; saa maatte han lave en meget udførlig Fortegnelse over alle Rejsesagerne; saa hjalp han med at bære det alt sammen ned ad Trappen; saa stod han og passede paa det ved Afviseren henne for Enden af Gaden, og endelig ventede han nok saa godmodig paa, at Vognen skulde komme.

Endelig kom den kjørende, og Pecksniff pakkede først sine to haabefulde unge Aflæggere og derpaa sig selv ind i den, hvorpaa de uopholdelig rullede bort. Da Martin endnu bestandig var tavs, saa vendte de to unge Mænd, hver hensunken i sine egne Tanker, ved Mørkets Frembrud hjem. I Dagligstuen havde Frøken Caritas sat Levningerne fra Gaarsdagens lukulliske Maaltid og fra Frokosten om Morgenen frem paa Bordet, hvilke Herligheder imidlertid bleve overſete af Martin med den største Foragt, medens Tom, der var lettere at stille tilfreds, strax gik løs paa Aftensmaden og lod sig den smage godt. Hans fuldkomne Tilfredshed, den storartede Nydelse, hvormed han fortærede de tørre Stykker Smørrebrød, der smuldrede i Munden paa ham som Savspaaner, det usigelige Velbehag, hvormed han draabevis slubrede den tynde Vin i sig, den Mine, hvormed han af og til standsede med Glasset i Haanden og i Tavshed udbragte en Skaal — alt dette var saa pudserligt, at selv den alvorlige Martin ikke kunde dy sig længere, men brast i Skoggerlatter.

„Rigtig, saadan skal det være," sagde Tom med et bifaldende Nik. „Bare munter! Det er herligt!"

Ved denne Opmuntring gav den unge Mand sig til at le og sagde:

„Deres Mage har jeg aldrig før set, Hr. Pinch."

„Nej virkelig?" svarede Tom. „Naa, jeg vil saamænd gjærne tro, at De finder mig besynderlig, da jeg endnu næsten ikke har set noget af Verden. Men De har vel allerede lært en hel Del af den at kjende?"

„Temmelig meget i min Alder," svarede Martin, „men for Pokker, jeg maa tale aabent med enhver; ogsaa med Dem, Pinch, vil jeg følge samme Regel."

„Ja, gjør bare det," svarede Tom, „det vil jeg betragte som en stor Venskabstjeneste."

„Kort at fortælle, altsaa," begyndte Martin efter et Ophold, „saa maa De vide, at jeg fra Barnsben af har haft store Tanker om mig selv og er bleven bestyrket i den Formodning, at jeg en Gang vilde blive en rig Mand. Det vilde ogsaa være sket, hvis jeg ikke var bleven gjort arveløs af min Bedstefader, som efter mine Forældres Død havde paataget sig min Opdragelse."

„Jh, min Gud!" udbrød Tom med stor Deltagelse, „hvad var Grunden dertil?"

„Det skal jeg sige Dem," vedblev Martin, idet han ivrig purrede op i Kaminilden. „Min Bedstefader er den værste Stivnakke og i Besiddelse af en Egenkjærlighed, som overskrider alle Grænser. Følgen deraf var, at han over for mig gjorde Fordring paa den mest ubetingede Agtelse og Underdanighed og, hvor hans egne Ønsker kom med i Spillet, den grænseløseste Selvfornægtelse. Jeg har taalt meget af ham, fordi jeg havde Forpligtelser over for ham, og tillige fordi jeg nærede en sand Hengivenhed for ham. Ikke desto mindre var der ofte Anledning til Uenighed mellem os, og jeg kunde ikke komme ud af at føje mig

efter ham — vel at mærke ikke for min egen Skyld, men fordi — —."

Her ſtandſede han, ſynlig forlegen.

„Naa, De forſtaar mig jo vel nok," begyndte han paa ny efter et kort Ophold, „jeg kommer nu til Hovedſagen i min Fortælling og Anledningen til, at jeg er her. — Min Bedſtefader har adopteret en ung Pige, en elſkværdig og hjærtensgod Perſon, ſom jeg ſnart lærte at agte og at elſke. Ja, Tom Pinch, at elſke af mit ganſke Hjærte, og jeg vil gjøre hende til min Huſtru, ſaa ſnart jeg har erhvervet mig en Stilling her i Verden. Da min Bedſtefader imidlertid opdagede min Tilbøjelighed til den unge Dame, beſkyldte han mig i ſin Egenkjærlighed for, at jeg vilde lokke hans Ledſagerinde fra ham og derved forbitre ham hans ſidſte Levedage. I ſit Stivſind gik han ſluttelig ſaa vidt, at han ſtillede mig det fortvivlede Valg, enten at opgive mine Fordringer paa hende eller ham. Nu maa De vel erindre, Pinch, at jeg ikke blot er lidenſkabelig forelſket, men at et Hovedtræk i min Natur er en udpræget —"

„Stridighed," foreſlog Tom i god Tro.

„Aa Snak, hvor vil De hen," raabte Martin ærgerlig, „Stridighed, det er Fejlen hos min Bedſtefader, men ikke hos mig. Karakterfaſthed, det er det rette Ord."

„Ja, rigtig," udbrød Tom, „Karakterfaſthed, ganſke rigtig."

„Vel, og denne Karakterfaſthed tillod mig naturligvis ikke at give ſaa meget ſom en Brøkdel af en Tomme efter."

„Nej, viſt ikke," tilføjede Tom.

„Tværtimod; jo mere han trængte paa, deſto mere afgjort maatte jeg ſætte mig imod."

„Naturligvis," ſagde Tom.

„Kort og godt altſaa," vedblev Martin, idet han lænede ſig tilbage i Stolen og ligegyldig ſlog ud med Haanden, „det er Enden paa Viſen og Grunden til, at jeg er her."

Pinch stirrede nogle Øjeblikke forbløffet ind i Ilden, og sagde derpaa:

„Pecksniff har naturligvis kjendt Dem fra tidligere Tid?"

„Kun af Navn. Jeg havde ikke set ham før, for min Bedstefader holdt ikke blot sig selv, men ogsaa mig borte fra enhver af sine Slægtninge. Imidlertid skiltes vi fra hinanden netop i en By, der ligger her i Nærheden. Derfra kom jeg til Salisbury, hvor jeg fik Pecksniffs Avertissement at se. Det tiltalte mig, just fordi det var fra Pecksniff, mod hvem min Bedstefader nærede et indgroet Had, og paa Grund af den tyranniske Behandling, den gamle Mand havde udsat mig for, opstod der hos mig et naturligt Ønske om netop at handle stik imod enhver af hans Meninger. Altsaa, som jeg før sagde, her er jeg nu, — og den unge Dame," tilføjede han efter et lille Ophold, „som lyttede til Deres Orgelspil, — det var h e n d e."

Tom drog et dybt Suk og fandt det rigtigst at gaa hen til Vinduet for at se ud efter Vejret. Derpaa vendte han atter tilbage til sin Plads, foldede Hænderne og gjentog med sagte Stemme: „— Det var h e n d e."

Næste Morgen begyndte Martin at arbejde med en saadan Iver og Færdighed paa Latinskolen, at Pinch paa ny havde Grund til at beundre hans medfødte Anlæg, uden dog at kunne udtrykke sin Begejstring i Ord. Men selv om han havde været i Stand dertil, vilde han dog ikke være naaet saa vidt, for i samme Øjeblik viste der sig paa Dørtærskelen en fremmed Skikkelse, hvis Ydre røbede et højst forfaldent Subjekt, men som optraadte med et saa forekommende Væsen over for de to Venner, at disse saa' sig nødsagede til at lade Personen træde nærmere. Vedkommende kaldte sig Tigg, og var, som den ærede Læser vil erindre, i Ledtog med Fox, en udsvævende Person og Slægtning af den gamle Chuzzlewit, hvem de havde opsnuset, da han tog sin Tilflugt der til Byen.

„Tør jeg spørge, om jeg maaske har den Ære at tale

med Hr. Pinch?“ udbrød Tigg, idet han trykkede et Kys paa sin egen Haand.

„Det er mit Navn,“ svarede Tom.

„Jeg kommer,“ hviskede den fremmede Pinch i Øret, „jeg kommer i Anledning af Brevet.“

„I Anledning af Brevet?“ sagde Tom højt. „Hvilket Brev mener De?“

„Det Brev,“ svarede Tigg paa sin forrige forsigtige Maade, „som Hr. Pecksniff har ladet tilbage her, og som er adressseret til „Hans Velbaarenhed Sam Fox“.“

„Han har ikke efterladt noget Brev,“ sagde Tom.

„Hm!“ svarede den anden, „det er ikke videre delikat handlet af min Ven Pecksniff, — men saa Pengene da.“

„Pengene?“ udbrød Tom helt betuttet.

„Ja, vel saa,“ svarede Tigg.

Tom var i den Grad forbavset, at han aabent og uforbeholdent erklærede, at det maatte bero paa en Fejltagelse, da han aldeles ikke havde modtaget nogen Besked med Hensyn til Hr. Tigg eller dennes Ven. — Derpaa satte Hr. Tigg sig ned paa en Stol og tiltalte de unge Mennesker, som følger:

„Tillader De, mine Herrer, at jeg meddeler Dem, at Hr. Fox og jeg for Øjeblikket bo i Gjæstgivergaarden „Den blaa Drage“, at vi ikke i rette Tid have modtaget vore Ressourcer, af hvilken Grund Hr. Pecksniff har haft den Godhed at ville hjælpe os, og at vi nu paa Grund af en ubetydelig Regning holdes tilbage her af Værtinden.“

„Det gjør mig virkelig ondt,“ sagde Tom efter et Ophold, „men Hr. Pecksniff har ikke sagt mig et Ord derom, og uden hans Vidende tør jeg ikke gjøre noget.“

Tigg stirrede en Tid lang ud i Luften, saa rejste han sig og sagde: „De har vel ikke noget imod, at jeg et Øjeblik aabner dette Vindue?“

„Nej, bevare's,“ svarede Tom.

„Meget vel; De ser der nede en Karl med rødt Halstørklæde og uden Vest?“

„Jh, ja,“ udbrød Tom, „det er jo Mark Weller.“

„Han maa hedde for mig, hvad han vil,“ svarede Tigg, „men nok sagt, vi blive bevogtede af dette Individ. Han har fulgt mig her hen og slipper mig ikke af Sigte.“

Tom rystede forundret paa Hovedet og kaldte Mark op. „Men sig mig dog, Mark,“ sagde han til ham, „hvad har Madam Lupin at gjøre med denne Herre?“

„Jh, ikke synderligt,“ svarede Mark. „Denne nette Patron og hans Kammerat, de drager om i Verden, spiser og drikker paa andre Folks Bekostning og stikker saa af uden at betale. Men vi mærkede det i Tide, og saa holdt vi Parret tilbage.“

„Hvor meget skylder de?“ spurgte Martin.

„Kun tre Pund*),“ svarede Mark, „men —“

Martin afbrød ham, idet han sagde til Tom: „Maa jeg tale et Ord med Dem?“ hvorpaa de begge trak sig tilbage i et Hjørne af Stuen. Her vedblev Martin: „Jeg maa sige Dem, at denne Fox er en Slægtning af mig, en Person, om hvem jeg aldrig har hørt noget glædeligt. Jeg saa' helst, at han kom bort herfra, men De har formodentlig ikke Penge nok til at betale Regningen?“

Tom rystede paa en saadan Maade paa Hovedet, at det ingen Tvivl lod tilbage om Rigtigheden af hans Benægtelse.

„Det er uheldigt, for jeg er ogsaa blottet for Mønt; men naar vi sagde til Værtinden, at vi vilde indestaa for Betalingen, saa kunde det maaske klare Vanskelighederne?“

„Ja, naturligvis!“ udbrød Tom. „Hun kjender mig heldigvis.“

---

*) Et engelsk Pund (Pund Sterling) er omtrent 18 Kroner i vore Penge.

„Saa vil vi strax gaa til hende, for jo hurtigere, vi kan blive de Fyre kvit, desto bedre. Hvad mener De?“

Tom gik ind derpaa, og havde næppe haft nødig at lægge noget godt Ord ind hos den venlige Gjæstgiverkone, der hellere end gjærne vilde af med sine to Gjæster. Efter at Sagen saaledes hurtig var bleven ordnet, vilde Tom og Martin atter begive sig hjem, men Hr. Tigg bad først nævnte paa det indstændigste om endelig at vente et Øjeblik, hvad Tom da ogsaa gjorde.

„Ved Deres Godhed,“ begyndte Tigg, „have vi atter faaet vor Frihed; men hvorledes vil det vel være muligt for os uden en Hvid i Lommen at naa London, hvor vi har Hjælpekilder i Massevis? Vil De derfor ikke nok i Betragtning heraf være saa venlig at laane mig et Par Kroner? Jeg skal saa endnu i denne Uge sende Dem Beløbet tilbage tillige med min hjærteligste Tak.“

Tom traf en gammel rød Læderpung op af Lommen. Den indeholdt et eneste Halvguineastykke*), ikke en Døjt mere, — Toms hele jordiske Rigdom til næste Kvartalsdag.

„Tak skal De ha',“ raabte Tigg med megen Varme, idet han tog imod Guldstykket, „hjærtelig Tak. Jeg behøver vel kun at adressere det til Hr. Pinch, boende hos Hr. Pecksniff — saa vil jo Pengene naa Dem?“

„Ja, ganske vist,“ svarede Tom.

„I denne Uge sagde vi jo, ikke sandt?“ tilføjede Tigg.

„Ja, eller om De vil paa Mandag,“ bemærkede Tom.

„Nej, nej, jeg beder om Forladelse. Paa Mandag, det gaar ikke,“ sagde Hr. Tigg. „Naar jeg har lovet i denne Uge, saa er Lørdag den yderste Termin.“

Tigg skrev det altsammen op i en Notebog, forsikrede derpaa Tom, at nu var alt i Orden, hvorpaa han gav ham et varmt Haandtryk og gik sin Vej.

---

*) Omtrent 10 Kroner.

Da Tom nærede ſtærk Mistanke om, at Mark kunde faa Lyſt til at fremkomme med en Spas i Anledning af denne Samtale, ønſkede han helſt foreløbig at undgaa denne unge Spøgefugls Selſkab. Han gik derfor nogle Gange op og ned langs Stedets Keglebane og vendte ikke tilbage, før Tigg og hans Stalbroder vare tagne af Sted; Martin og Mark ſtode imens i et Vindue og ſaa' dem drage bort.

„Jeg vilde netop lige bemærke," ſagde Mark, idet han pegede paa de to bortrejſende Gjæſter, „at det maaſke vilde være en Tjeneſte for mig, hvis man bare kunde leve af den. At varte to ſaadanne Fyre op, det var ſ'gu bedre end at være Graverkarl."

„Og at blive her var bedre end nogen af Delene, Mark," ſagde Tom, der i det ſamme traadte ind i Stuen. „Følg dog mit Raad, og hold Dem i ſmult Vande."

„Nu er det for ſent at gjøre Brug af Deres Raad," ſagde Mark. „Jeg har allerede ſagt op og tager herfra i Morgen tidlig."

„De tager bort?" udbrød Pinch, „og hvorhen?"

„Til London."

Mark holdt Ord. Næſte Morgen ſtod han meget tidlig op, men hele Byen var ligeledes paa Benene for at ſe Mark Weller rejſe; — Drenge, Hunde, Børn, gamle Mænd, travle Folk og Ledigggængere, de var mødt alle ſammen og raabte deres: „Gud være med Dig, Mark!" og enhver gjorde det ondt, at han tog bort. Han havde ogſaa en Slags Anelſe om, at hans fordums Madmoder tittede ud ad ſit Kammervindue, men han kunde ikke overvinde ſig til at ſe tilbage.

„Lev vel alle ſammen!" raabte Mark og ſvingede med Hatten paa Enden af Vandringsſtaven, idet han med raſke Skridt gik op ad den lille Gade. „Lev vel alle ſammen! — Naa, det er der maaſke nogen Ære at indlægge ſig ved — jeg trænger min Tro til hele min Styrke. Det er noget,

der kan sætte en almindelig Sjæl paa Prøve, men jeg er umaadelig lystig — skjønt ikke slet saa meget, som jeg kunde ønske, men dog næsten. Naa, i Guds Navn da!"

Faa Minutter efter var den løjerlige Krabat forsvunden.

Fjerde Kapitel.

Vi ledsage Hr. Pecksniff og hans fortryllende Døtre til London samt skildre deres Ophold der.

Den store Arkitekt havde den Behagelighed at kunne tilbagelægge en god Del af Rejsen sammen med sine Døtre uden fremmede Medrejsende; men ved en af Stationerne blev endelig Døren til Postvognen revet heftig op, og samtidig steg to Rejsende ind, Fader og Søn, som strax viste sig ikke at være ubekjendte for Pecksniff. Han forestillede dem da ogsaa for sine Døtre som Hr. Anthony Chuzzlewit og dennes Søn, Jonas. Den ærede Læser kjender alt dette Navn, da Vedkommende befandt sig blandt den Horde af Slægtninge, som belejrede den gamle Martin. Anthony Chuzzlewit var, som sagt, en velhavende Forretningsmand og en ældre Broder af Martin. Hans Søn, der kunde være en Mand paa en tredive Aar, meddelte dem, at de efter at have forladt Wiltshire havde opholdt sig i Forretningsanliggender i Omegnen.

„Rejser De til London?" spurgte Jonas Hr. Pecksniff.

„Netop, kjære Fætter, og jeg haaber, at vi hele Vejen skal glæde os ved Deres behagelige Selskab".

„Kan nok være muligt," svarede Jonas, „De vil vist gjærne snakke med min gamle der; lad os derfor bytte Plads, paa den Maade kan jeg sludre lidt med Pigebørnene." Med disse Ord satte han sig paa en meget plump Maade ned ved

Siden af Misericordia og hendes Søster. Om gode Manerer var der overhovedet slet ikke Tale hos Jonas. Den Opdragelse, hans Fader havde ladet ham blive til Del, hvilede paa Grundsætninger af den allerbesynderligste Art. Det første Ord, han lærte at stave, var „Penge", det andet „Fortjeneste". Den nødvendige Følge heraf var, at den stræbsomme Søn i Tidens Løb stak Faderen ud, og med en vild Begjærlighed længtes efter det Øjeblik, da den gamle Mands sidste Time skulde slaa.

Efter at han en Tidlang paa en meget plump Maade havde underholdt sig med sine to Kusiner, fulgte han de to ældre Herrers Exempel og gav sig til at sove. Men de to Damer formaaede ikke at lukke et Øje den ganske Nat; for en Gang snorkede det mandlige Trekløver paa en i Sandhed forfærdelig Maade, og derefter sank Jonas' Hoved afvexlende ned snart paa Caritas' og snart paa Misericordias Skulder. Endelig begyndte det at dages; Husene og Haverne bleve synlige, og kort efter bebudede den stærkere Vognrummel, at man befandt sig paa Hovedstadens Stenbro. Endnu et Øjeblik, og Vognen holdt foran Postkontoret i City. Pecksniff tog hurtig Afsked med Anthony og hans Søn og lod sin og sine Døtres Bagage blive staaende i Kontoret, hvor den saa senere kunde blive afhentet; derpaa tog han de unge Damer hver under sin Arm, og efter en længere Vandring gjennem Gader og Stræder bankede han paa Gadedøren til en ikke videre renlig Bygning, i hvis ene Vindue der saas et Opslag, som lød saaledes: „M. Porters Gjæstgiveri og Beværtning". Efter at Pecksniff havde banket flere Gange forgjæves, viste der sig endelig en rødhaaret Knægt med en snavset Støvle i den venstre Haand og en Skobørste i den højre, hvormed han uafbrudt kloede sig paa Næsen.

Pecksniff rakte ham et Visitkort med Paalæg om strax at bringe det til Fru Porter; imidlertid vilde han med sine to Døtre forføje sig hen til Spisestuen.

Her var alt lavet i Stand til Frokosten, og i Kaminen brændte et livligt Baal, ved hvilket Familien varmede sig. Efter nogle Minutters Forløb viste Fru Porter sig, en mager Dame med en Nøglekurv paa Armen og i den anden Haand et brændende Tællelys, med hvilket hun et Øjeblik mønstrede Peckſniff, men som hun derpaa satte hen paa Bordet, for med den største Hjærtelighed at ønske sin Gjæst velkommen.

„Hvad ser jeg, Hr. Peckſniff!“ udbrød hun. „Velkommen til London! Hvem havde dog ventet et saadant Besøg efter saa mange — ak Gud saa mange Aars Forløb! Hvorledes har De det, Hr. Peckſniff? Og“, tilføjede hun, idet hun slog Hænderne sammen, „og det er vel Deres kjære Døtre?“

Peckſniff smilede velbehagelig og nikkede bekræftende med Hovedet, hvorpaa Fru Porter omfavnede begge de unge Damer.

„Og hvorledes har De det, min kjære Fru Porter?“ begyndte Peckſniff derpaa; „kan De modtage os i Deres gjæſtfri Hjem under vort Ophold her i Staden?“

„Hvor kan De spørge!“ udbrød Fru Porter, idet hun gav sin fordums Bekjendt et let Klaps, „selv om Huſet var propfuldt lige op til Taget, vilde jeg ſikkert ikke lade Dem og Deres elſkværdige Døtre drage herfra“. Derpaa ledsagede hun Faderen og Døtrene til to Gjæſtekamre, der laa ved Siden af hinanden. Den Udsigt, man nød fra Vinduerne i disse Værelser, var juſt ikke fortryllende, eftersom man fra det ene havde en høj Hjørnemur for sig og fra det andet Huſets omfangsrige Vandbeholder. I det ene af disse to Gemakker blev der hurtigſt mulig gjort Ild paa i Kaminen, og det netop af den rødhaarede Yngling, der lød Navnet Baily, men som her var almindelig kjendt under Navnet „Ben“. Han havde for Vane at fløjte under Arbejdet saa længe, til der blev sat en Stopper derfor ved en Lussing fra Husmoderens egen Haand.

Om Peckſniffs Beſøg i London ganſke ſtod i en ſaadan Forbindelſe med hans daglige Kald, ſom han havde villet antyde for ſin ny Elev, ſkal den ærede Læſer nu ſtrax erfare.

Familiens Levevis i Hovedſtaden var i Begyndelſen meget ensformig, idet de to unge Damer tilbragte ſtørſte Delen af Dagen i Fru Porters Gjæſtehjem, medens deres Papa hver Morgen efter Frokoſten begav ſig til Poſthuſet for at ſpørge efter Breve.

Saaledes henrandt en fire, fem Dage. Endelig vendte Peckſniff en Morgen helt forpuſtet tilbage og lukkede ſig et Par Timer inde med ſine Døtre for at pleje en hemmelig Raadſlagning. Af alt, hvad der her foreſaldt, ere kun følgende Bemærkninger af Hr. Peckſniff komne os for Øre:

„Vi behøve ikke at plage os med Grublerier over, hvorledes det er gaaet til, at der er foregaaet et ſaa umaadeligt Omſlag hos den gamle Mand. Han ſkal i hvert Fald hverken finde os ſtolte eller uforſonlige; ja, trænger han til vort Venſkab, ſkal han ikke ſavne det. Jeg haaber, kjære Børn, at I har forſtaact mig!“

Samme Dags Eftermiddag ſteg en gammel Herre ud af en Hyrevogn i Nærheden af Fru Porters Gjæſtehjem, bankede paa den vel bekjendte Dør og bad Ben, der ſtrax viſte ſig, om at viſe ham til Hr. Peckſniff.

Peckſniff ſad i Værtindens lille Stue og blev — ganſke tilfældig, ſom han ſagde — afbrudt i Læsningen af et fortræffeligt theologiſk Værk.

„Hvorledes har De og Deres Døtre det?“ ſpurgte gamle Martin Chuzzlewit, idet han lagde Hat og Stok til Side. „Forhaabentlig godt alle ſammen?“

„Ja, Himlen være lovet!“ lød Peckſniffs Svar, „vi ere alle ſunde og raſke. Tør jeg bede Dem tage Plads i denne Lænestol?“

Den gamle Mand satte sig ned og begyndte efter et lille Ophold:

„Først og fremmest maa jeg takke Dem for, at saa beredvillig De efter min Anmodning er kommen til London. Jeg beklager meget den ejendommelige Samtale, der fandt Sted mellem os, da vi sidst traf sammen — navnlig, at jeg saa uforbeholdent afslørede for Dem, hvad jeg den Gang mente om Dem. Nu har jeg helt andre Tanker om Dem og tager min Tilflugt til Dem, efter at jeg er bleven forladt og bedragen af alle dem, som jeg før har stolet paa. Jeg gjør Regning paa, at De vil staa mig bi, og vil knytte Dem til mig ved Erkjendtlighedens Baand."

Pecksniff hævede Blikket mod Loftet og slog henrykt Hænderne sammen.

„Hvorledes har Deres Døtre det?" spurgte Martin efter et Øjebliks Tavshed. „Jeg kjender dem ikke, men vilde gjærne se dem; er de her i Nærheden?"

Det var de — og meget nær tilmed, for lige fra Samtalens Begyndelse og til dette Øjeblik havde de lyttet ved Døren; men nu trak de sig skyndsomst tilbage. Saa snart Pecksniff havde visket visse Svaghedsmærker bort fra sine Øjne og derved givet Pigebørnene Tid til at komme op ad Trappen, aabnede han Døren og raabte med blid Stemme ud paa Gangen:

„Mine søde Børn, hvor er I?"

„Her, kjære Papa!" lød i det fjærne Caritas' Røst.

„Kom her ned, kjære Barn", vedblev Pecksniff, „og tag Din Søster med".

„Ja, kjære Papa," raabte Misericordia, og nu kom begge de lydige Børn syngende ned ad Trapperne.

Men hvor blev dog de to Frøkener Pecksniff bestyrtede, da de traf en fremmed hos Deres Fader, og hvor stor var ikke deres stumme Forbavselse, da han sagde: „Mine Børn, — Hr. Chuzzlewit!" Men da han meddelte dem, at han

og Chuzzlewit vare blevne Venner, og hvor mange kjærlige og venlige Ord, han havde ladet falde, der havde rørt ham i hans inderste Hjærte, — da udbrød de to Frøkener Peckſniff ſom med én Mund: „Gud være lovet!“ og faldt den gamle Mand om Halſen.

„Det glæder mig,“ tog lidt efter gamle Martin til Orde, „at jeg har faaet Øjnene op for Sandheden — alene for de to kjære, unge Pigers Skyld. Jeg lover intet, men — — de ſkal ikke blive glemt“, føjede han ſagte til, men dog ſaa højt, at den henrykte Peckſnifffſke Familie kunde høre det. „Jeg har krænket Dem, ſtakkels Peckſniff, — krænket Dem dybt.“

„O, dyrebare, højmodige Ven“, udbrød Peckſniff med en Røſt, der mindede levende om Vox, der er i Færd med at ſmelte, „tal dog ikke ſaaledes! De befandt Dem i en Vildfarelſe min Perſon betræffende; det var jo det hele.“

„Jeg er kommet til Erkjendelſe af Deres Ædelmodighed“, ytrede Chuzzlewit efter en Stund at have ſiddet med Haanden under Kinden, „De talte jo nemlig helt uegennyttig til mig om denne — naa, jeg behøver vel ikke at nævne hans Navn, — De véd nok, hvem jeg mener“. Efter et længere Ophold vedblev han: „De har faaet Dem en ny Elev —“

Peckſniff nikkede.

„Han maa bort fra Dem“, ſagde Martin.

„For — for atter at vende tilbage til Dem?“ ſpurgte Peckſniff venlig.

„Nej, han maa ſøge ſig Ophold, hvor han bedſt kan“, ſvarede den gamle Mand. „Han har ført Dem bag Lyſet“.

„Det vil jeg da ikke haabe“, ſagde Peckſniff hurtig. „Nej, det kan jeg ikke tro. Jeg har været ſærdeles venlig imod dette unge Menneſke og det kan da aldrig være muligt, at han ſkulde have forſkjertſet enhver Fordring paa min Bevaagenhed. Ført bag Lyſet? — ja, ganſke viſt, hvis det er Tilfældet, min kjære Chuzzlewit, ſaa vilde det være af-

gjørende. Jeg vilde da anse det for min Pligt øjeblikkelig at blive ham kvit".

Den gamle Mand kastede et Blik paa de to unge arkitektoniske Aflæggere, der havde plantet sig tæt ved hans Stol, og sagde med tungsindig Røst: „De har maaske næret det Haab, kjære Fætter, at Deres ny Elev en Gang skulde blive Deres Svigersøn; men den Tanke maa De slaa af Hovedet, for den unge Mand har allerede skjænket sin Haand bort".

„Jh, min Gud!" udbrød Pecksniff, idet han strøg Haaret stift i Vejret og skottede forvirret hen paa sine Døtre. „Det var dog skrækkeligt! Og uden Deres Samtykke?"

Den Harme, som Pecksniff følte ved denne skrækkelige Meddelelse, kunde kun maale sig med den opblussende Forbitrelse hos hans Døtre, som strax udtalte Fordømmelsesdommen over den unge Martin. Den værdige Familie kunde næppe oppebie det Tidspunkt, da den ungdommelige Forræder skulde forlade deres Hus.

Gamle Martin gottede sig synlig over deres Vrede og spurgte kort efter: „Hvornaar vender De hjem?"

„Saa snart det er Dem belejligt, kjære Fætter", svarede Pecksniff. „Endnu i Aften, om De saa vil".

„Det vilde være et urimeligt Forlangende", svarede den Gamle. „Men er De parat til at rejse i Slutningen af Ugen?"

Pecksniff havde lige paa Munden at sige ham, at det netop vilde være ham det kjæreste, da hans Døtre kom ham i Forkjøbet, idet de udbrød: „Lad os bryde op paa Lørdag, søde Papa."

„Deres Udlæg, min gode Fætter", sagde Martin, idet han tog et sammenlagt Stykke Papir op af Lommen, „overstiger maaske dette Beløb. I saa Fald beder jeg Dem om at lade mig vide, hvad jeg endnu er Dem skyldig, naar vi næste Gang ses. Jeg behøver vel næppe at sige Dem, at

hvad vi har forhandlet i Dag, maa være en Hemmelighed. Hvad De har at gjøre, naar De kommer hjem, det er jo allerede afgjort imellem os. De behøver ikke at give mig nogen Underretning derom, og De behøver aldeles ikke senere at omtale Sagen for mig. Og nu altsaa, farvel —"

Næppe havde han ytret disse Afskedsord, før den gamle Mand blev omfavnet af den ene efter den anden; de to unge Damer bedækkede formelig hans Ansigt med Kys, medens den store Arkitekt lagde sin højre Haand ligesom velsignende paa Fætterens Hoved. Og selv efter at Chuzzlewit var gaaet ud af Stuen, fulgte de ham lige ned til Gadedøren, hvor de blev staaende og kastede Slængkys efter ham, til han var helt forsvunden. Derpaa gik de igjen ind, vexlede betegnende Blikke med hverandre indbyrdes og brast ud i en munter Skoggerlatter.

Fra den Dag af begyndte der en fornøjelig Tid for Familien; Pecksniff gav den spendable Fader, hvilket han kunde gjøre saa meget des roligere, som gamle Martin klarede Udgifterne. Paa Grund deraf styrtede Familien sig ind i Hovedstadens Malstrøm og ilede fra Fornøjelse til Fornøjelse. Under saadanne Forhold randt Dagene kun altfor hurtig, og Timen til Afrejsen nærmede sig. De to Søstre havde netop en Morgenstund udvexlet Tanker angaaende dette Æmne, da der blev banket paa Døren. Da man havde raabt „kom ind", viste Ben sig; men han blev staaende paa Tærskelen og gjorde saa mange Skrabud og star saa græsselige Ansigter, at de to Damer erklærede, at de strax vilde kalde paa Fru Porter, hvis han ikke holdt op med sine Abekattestreger. Den unge Herre syntes meget sønderknust oven paa denne Trusel, i det mindste lod han, som om han viskede de salteste Taarer af sit Ansigt med sit Forklæde, hvilket han derpaa gav sig til at vride, som for at presse tunge Draaber ud af det. Endelig aabnede han

Døren for Jonas Chuzzlewit, der kom for at besøge sine to Kusiner.

Efter at de første Hilsener vare overstaaede, og Jonas havde lagt nogle ny Sider af sin raa Karakter for Dagen, idet han paa en foragtelig Maade talte om sin Fader, meddelte han sine Kusiner, at han var kommen for at hente dem til en Spaseretur.

„Guds Død!" raabte han, „I maa ogsaa have nogen af Byens Seværdigheder at se, og kom saa hjem med hos os og nyd en lille Forfriskning. Jeres Gamle, som jeg traf under Vejs, sagde mig, at han rimeligvis ogsaa vilde se ind til os i Aften og følge Jer hjem. Hvis I ikke tror mig, kan jeg vise jer det skriftlig; jeg lod ham give mig det i Morges, fordi han sagde, at han ikke vilde komme, før jeg havde været her. Ikke sandt, det er altid rart at have Sort paa Hvidt for en Ting? Ha, ha, ha!"

De to Søstre kastede et Blik paa Deres Faders Skrivelse, som blot indeholdt følgende Ord: „Følg med eders Fætter, Børn. Enighed fremfor alt."

„Vi skal altsaa gaa med Dem, De Fugleskræmsel", raabte Misericordia leende; „naa, saa faar vi nok hele London til at se efter os. Sig mig en Gang, Søster", sagde hun, idet hun henvendte sig til Caritas, „tror Du, der gives noget værre Uhyre end han der?"

„Ha, ha, ha! det er da ikke Deres Alvor?" sagde Jouas.

„Ja, tro De, hvad De vil, De Fugleskræmsel," svarede Misericordia. „Jeg holder mig til min egen Mening, og det er, at De er en ubehagelig, afskhelig og væmmelig Person". Derpaa slog hun en Skoggerlatter op, og syntes i det hele taget at være rigtig fornøjet.

„Aa, De er en rigtig Gavstrik", sagde Jonas, „men kom nu, og lad os ikke spilde Tiden". Udenfor Gadedøren tog han en Kusine under hver Arm, hvilken ridderlige Op-

træden fremkaldte et lydeligt og voldsomt Hosteanfald af Ben, der kigede ud af Tagvinduet.

Jonas viste sine Ledsagerinder denne ene Formiddag saa mange Mærkeligheder i Skikkelse af Gader, Broer, Theaterbygninger og andre gratis Forlystelser, som de fleste Folk ikke faa at se i et helt Aar.

Efter at de saaledes havde traskket flere Timer om, naaede de endelig til en snæver Gade, hvor Jonas boede.

Det gamle Firma, Anthony Chuzzlewit og Søn, som handlede med Manchestervarer o. s. v., havde deres Forretningslokale i et mørkt, smudsigt gammelt Hus, hvor kun Forretningsfolk som denne Fader og Søn kunde holde ud i Længden. Husets Indre svarede til dets Ydre og var fuldt af gammelt Skrammel. Selv Dagligstuen var belemret med Kasser, Kister og gamle Papirer i vild Uorden, — for ikke at tale om et Uhyre af en Skrivepult, som ragede midt ud i Stuen, og en Jærn-Pengekasse, som var indmuret i Væggen over Kaminen. Det eneste Bord i Stuen stod kummerlig opdækket, og i en Stol foran Ilden sad gamle Anthony selv, men rejste sig, da Damerne traadte ind, for at hilse paa sin Søn og de smukke Kusiner.

„Naa, Gamle", tiltalte Jonas sin Fader paa barnlig Vis, „er Maden snart færdig?"

„Det skulde jeg mene", svarede den gamle Mand.

I Virkeligheden viste der sig ogsaa kort efter en gammel Kjærling med Slæber paa, som satte en dampende Bedekølle med Grøntsager og Kartofler paa Bordet, og derpaa igjen forsvandt.

Næppe havde Selskabet sat sig til Bords, før Jonas ærgerlig udbrød:

„Hvor bliver den gamle Søvnetryne, Chuffey af? Naa, Tossehoved, kjender De ikke Deres eget Navn, hva'?"

Det lod næsten til, at det omtalte Individ ikke kjendte sit eget Navn, for han viste sig først, efter at Jonas'

Side 44.

„Hvor bliver den gamle Sovnetryne Chuffey af?"

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Fader havde kaldet ham ud fra et Kontor, som var adskilt fra de øvrige Værelser ved et Brædderskillerum. Det var en gammel Mand med rindende Øjne og magert Ansigt, i gammeldags, forslidte Klæder, saa det saa' ud, som om han havde tilbragt et halvt Aarhundrede i et eller andet Pulterkammer og nu for nylig var kommen frem.

Han kom langsomt gaaende og satte sig endelig paa en ledig Stol, pustede paa sine visne Hænder og holdt sin stakkels blaakolde Næse over Tallerkenen, medens han ganske udtryksløst stirrede frem for sig med sine glansløse Øjne.

„Det er vor Bogholder", sagde Jonas, idet han forestillede ham, „gamle Chuffey".

„Er han døv?" spurgte en af de unge Damer.

„Ikke det, jeg veed; Fader, er han døv?"

„Det har han aldrig sagt, han var", sagde den gamle Mand.

„Eller er han blind?" spurgte de unge Damer.

„Hm! — næh", svarede Jonas.

„Hvad er han da?"

„Jeg skal sige Dem, hvad han er", hviskede Jonas til sin Kusine. „For det første er han mageløs gammel, og det kan jeg især godt lide ham for, for jeg tror, min Fader maa have arvet den samme Egenskab. Og for det andet er det en løjerlig gammel Knark, som næsten ikke forstaar sig paa andet end min Gamle der!"

„Det var da mærkeligt!" udbrød de to Søstre.

„Ja, ser De", vedblev Jonas, „han har hele sit Liv igjennem ødelagt sin Hjærne med Tal og Bogholderi. For Resten er han ingen daarlig Bogholder, i alt Fald koster han ikke meget", føjede han grinende til.

„Men hvorfor spiser han ikke?" spurgte Misericordia.

„Fordi jeg ikke har opfordret ham dertil. Naa, Chuffey, gamle Klodrian, er De saa parat?"

Chuffey rørte sig ikke.

„Er De parat til at spise, Chuffey?“ gjentog gamle Chuzzlewit.

„Ja, ja!“ svarede Chuffey, hvis Ansigtstræk strax ved Lyden af denne Røst røbede, at de tilhørte et tænkende Væsen. „Ja, jeg er parat, Hr. Chuzzlewit, parat til alt, alt, alt!“

„Ha, ha, ha!“ lo Jonas, „er det ikke en prægtig gammel Rad, hva'?“

Mærkelig nok fandt Anthony Chuzzlewit Behag i de Haansord, som hans dyrebare Søn gav til bedste ved Bordet paa det gamle, udtærede Skinds Bekostning. Saadan forholdt det sig imidlertid, skjønt vi maa lade ham vederfares den Retfærdighed, at det ikke saa meget var den gamle Bogholder, han morede sig over, men snarere sin Søns vittige Indfald. Han gned sig i Hænderne og fniste hemmelig, som om han sagde til sig selv: „Jeg har været hans Læremester; det er mig, der har dannet ham!“

Chuffey sad og drev saa længe over sin Tallerken, at Jonas til sidst tabte Taalmodigheden og egenhændig snappede den fra ham, idet han tillige anmodede sin Fader om at betyde den ærede Herre, at han skulde skruppe sig fra Bordet, — en Anmodning, som Anthony ogsaa gik ind paa.

„Ja, ja!“ udbrød den gamle Mand, „rigtig, ganske rigtig. Han er Deres Søn, Hr. Chuzzlewit! Ganske vist noget skarp, — men Gud velsigne ham, Gud velsigne ham!“ Med disse Ord trak han sig tilbage til en mørk Krog ved Siden af Kaminen, hvor han stadig plejede at tilbringe Aftenen, og han lod nu hverken se eller høre fra sig, paa et eneste Øjeblik nær, da man rakte ham en Kop The, hvori han mekanisk dyppede et Stykke Brød.

Efter at Dugen var tagen af Bordet, lavede Caritas paa Jonas' Opfordring The, og efter at det var gjort, kom den unge Chuzzlewit frem med et Spil fedtede Kort, med hvilket han underholdt Søstrene, idet han gjorde forskjellige Kort-

kunſter, alle med det Formaal for Øje, at faa en eller anden til at ſlaa til Væds med ham om, at det og det ikke lod ſig gjøre; han vandt ſaa naturligvis, og ſtrøg Pengene til ſig.

Medens han ſaaledes krammede alle ſine Kortkunſter ud, var det imidlertid blevet ſent paa Aftenen, og da Peckſniff endnu ikke havde viſt ſig, ytrede de unge Damer Ønſket om at begive ſig hjem. Da alle Jonas' Beſtræbelſer for at formaa dem til et længere Ophold viſte ſig frugtesløſe, lavéde han ſig til at ledſage dem, idet han bemærkede, at han vidſte godt, at de hellere vilde gaa end kjøre, og i det Punkt var han ganſke enig med dem.

„God Nat", ſagde Anthony. „God Nat, og hils endelig Deres Fader, den brave Mand hi, hi, hi, fra mig, hils ham!"

Jonas tog igjen ſine to Kuſiner under Armen, og for endnu at drive en ſidſte Spas med dem, førte han dem gjennem en ſand Labyrint af Gader og Stræder, til de omſider helt udmattede naaede deres Bolig. —

Endelig var den Dag kommen, paa hvilken Familien Peckſniff atter ſkulde forlægge Reſidenſen fra Hovedſtaden. Medens den brave Arkitekt ſammen med ſine Døtre hengav ſig til Nydelſen af den ſidſte Frokoſt, hvortil der naturligvis hørte forſkjellige Flaſker fin Vin, lod til Peckſniffs ſtore Overraſkelſe Anthony og hans Søn ſig melde.

„Kommer for at ſige Farvel", ſagde Anthony ſagte til Peckſniff, ſom han havde ſat ſig hen til ved Bordet, noget affides fra de andre, der underholdt ſig med hinanden indbyrdes.

Efter at der var bleven udvexlet nogle almindelige Talemaader mellem de to Herrer, ſkjævede Anthony hen paa ſin Søn og hviſkede: „Jonas er en fiffig Fyr".

„Aa, ja, han ſer ud til det", ſvarede Peckſniff.

„Det kunde være rart, om vi kunde komme endnu nær-

mere i Familie med hinanden", smiskede gamle Anthony. „De sidder lunt inden Vægge, og det gjør vi ogsaa — derfor kunde det være i begge Parters Interesse".

Pecksniff smilede blidt og vilde netop lige komme med en Bemærkning, da Fru Porter traadte ind og meldte, at det var paa højeste Tid at begive sig til Postkontoret.

Vognen stod ogsaa virkelig parat til Afgang, da de naaede der hen. Familien sagde Farvel til Fru Porter, ved hvilken Lejlighed der flød mange Taarer paa begge Sider, saa vel som til gamle Anthony og hans Søn, til hvem Misericordia raabte fra Postvognen, at han var et forfærdeligt Uhyre og et ubeskriveligt Fugleskræmsel, hvilket blev modtaget af Jonas med stormende Bifald.

Vognen rullede bort, og begge de unge Damer lænede sig tilbage hver i sit Hjørne, hensunkne i Tanker; men Pecksniff havde alle sine Tanker rettede paa den ene, store, dydige Beslutning, at forstøde hin utaknemmelige Bedrager, der endnu plettede hans hjemlige Arne ved sin Nærværelse.

Femte Kapitel.

Beretter om den hovedkulds Maade, hvorpaa Martins Undervisning blev afbrudt, og fører os tilbage til London, hvor Martin optræder som fornem Herre og giver sig til at holde Tjener.

Martin og Tom, som slet ikke drømte om det Uvejr, der trak op over dem, gjorde sig det mageligt i det Pecksniffske Hus og blev med hver Dag mere og mere fortrolige Venner. Ganske vist gled Tiden temmelig ensformig hen for dem, men et lykkeligt Tilfælde bragte dem dog en behagelig Afvexling.

John Westlock, Pecksniffs tidligere Elev og Toms særlige Ven, sendte dem skriftlig Meddelelse om, at han var bleven myndig og havde tiltraadt sin Fædrenearv. Han sendte Tom og Martin, som han havde lært at kjende af Brevene fra sin Ven, en venlig Indbydelse til at tilbringe en Dag sammen med ham paa den bedste Gjæstgivergaard i Salisbury.

I Henhold hertil begav de to unge Mænd sig en skjønne Morgen til det aftalte Sted. I den omtalte Gjæstgivergaard blev de vist op paa et behagelig opvarmet og klart oplyst Værelse, hvor der ikke blot var truffet alle mulige Forberedelser til et fortræffeligt Maaltid, men hvor allerede John Westlock i egen høje Person ventede paa dem og bød sin Ven Tom paa det hjærteligste velkommen.

„Og det er altsaa Hr. Chuzzlewit?" sagde John. „Glæder mig rigtig til at gjøre Deres Bekjendtskab".

De trykkede hinanden i Haanden, og Venskabet var strax sluttet.

Strax derpaa viste Opvarteren sig med Madvarerne. Naa da, hvilke kostelige Retter! og hvor Bordet formelig bugnede under dem! Og saa Vinene, den fortræffelige Xeres, Portvinen og den liflige Champagne i Is! Og hvilken Glæde og Munterhed herskede der ikke ved Bordet! Hvor muntert lo ikke Tom, og hvor glade stemmede ikke John og Martin i med! Og saa den salige Fornemmelse, der gjennemstrømmede dem alle tre, da de efter Maaltidet sad og knækkede Nødder henne ved Kaminen og nød deres Vin, idet de nok saa fortrolig passiarede sammen. Men saa havde Tom Pinch et Par Ord, han skulde have sagt til sin Ven Organisten, hvorfor han, før det blev for sent, forlod sin lune Krog et Par Minutter, medens de to andre unge Mænd bleve ene tilbage.

Naturligvis drak de paa hans Velgaaende, medens

han var borte, og John Westlock udbredte sig vidt og bredt i Lovtaler over Tom.

„Han er i alt Fald det godmodigste Menneske, jeg endnu har truffet", bemærkede Martin.

„Kun noget for godmodig", svarede John, som var i Besiddelse af en skarp Iagttagelsesevne. „Det er netop en Fejl hos ham".

„Ja, ganske rigtig", sagde Martin. „Saaledes var der for en Uges Tid siden en Fyr hos os — jeg tror, han hedder Tigg —, som laante alle hans Penge med Løfte om at betale dem tilbage om nogle Dage. Det var ganske vist kun en halv Guinea, men det var heldigt, at det kun var saa lidt, for han vil aldrig faa den igjen".

„Stakkels Fyr", sagde John, som havde lyttet meget opmærksomt til.

Der indtraadte nu en Standsning i Samtalen, som Martin pludselig afbrød med det Spørgsmaal: „Sig mig en Gang, hvad er Deres Mening om Pecksniff? Hvorledes blev De behandlet af ham? Hvad Anskuelse har De nu om ham, for nu bedømmer De ham naturligvis med mere Ro, da alt er forbi?"

„Skal jeg svare Dem oprigtig?" spurgte John smilende.

„Naturligvis, ellers vilde Deres Mening ikke have nogen Værdi for mig."

„Saa maa jeg rent ud erklære", vedblev den anden, „at han er den mest topmaalte Slyngel paa Guds grønne Jord".

„Det var stærkt sagt", mente Martin.

„Ikke stærkere, end han fortjener", svarede John. „Og hvis han opfordrede mig til at sige ham min Mening lige op i hans Ansigt, saa vilde jeg uden Betænkning gjøre det med de selv samme Ord. Alene den Maade, han behandler Pinch paa, vilde være tilstrækkelig til at ret-

færdiggjøre min Paastand. Men nok om denne Karl — lad os fylde Glassene".

„Som De vil", sagde Martin. „Hvad mig selv og mit Forhold til ham angaar, saa tror jeg, at jeg kommer ganske godt ud af det med ham, for saa vidt jeg efter alt, hvad jeg har set og hørt, kan mærke, at han i høj Grad trænger til min Dueligheд og Arbejdskraft. — Deres Velgaaende!"

„Tak, og Deres med!" svarede John. „Og gid den ny Elev maa falde i Deres Smag!"

„Hvilken ny Elev?"

„Jh, veed De da ikke, at Hædersmanden Pecksniff igjen har haft i Avisen?"

„Nej".

„Jo, saadan forholder det sig; jeg læste lige før Middag Avertissementet i Avisen for i Gaar. Men tys! Der kommer Pinch. Nu ikke et Ord mere, ellers spolerer vi hans Glæde for hele Aftenen."

John havde næppe talt ud, før Tom traadte ind med et straalende Smil. Han satte sig igjen hen i det lune Hjørne og var saa lykkelig som — ja, som kun Tom Pinch kunde være det.

Aftenen svandt paa den behageligste Maade, og Klokken var allerede mange, da de tre lykkelige Mennesker endelig forføjede sig til Ro. Tom havde taget Halstørklædet af og afført sig sine Sko og sad paa Sengekanten, hensunken i Betragtninger over sin gamle Vens mangfoldige gode Egenskaber, da det bankede paa Døren, og han blev afbrudt i sine Drømmerier ved at høre Johns Røst.

„Du sover vel ikke endnu, Tom?"

„Nej, bevares! Jeg tænker netop paa Dig", svarede Tom, idet han aabnede Døren, „kom ind".

„Jeg skal ikke længe forstyrre Dig", sagde John. „Jeg glemte kun i Aftes at udrette et lille Ærinde, jeg havde til

Dig, og jeg er bange for, at jeg skal gaa hen og glemme det, hvis jeg ikke strax afgjør det. Saa vidt jeg veed, kjender Du en Herre ved Navn Tigg".

„Tigg?" udbrød Tom. „Aa, ja, — han laante Penge af mig".

„Ganske rigtig", sagde John, „han bad mig hilse Dig og levere Pengene tilbage med hans forbindtligste Tak. Der er de".

Tom blev meget glad over, at Tigg saa prompte opfyldte sine Forpligtelser.

„Det er just ikke altid hans Vane", svarede John, „og hvis jeg maa raade Dig, saa undgaa saa vidt muligt hans Selskab, — men fremfor alt, laan ham ikke Penge. Som sagt Tom, det Menneske hører ikke til den Slags, ved hvis Bekjendtskab man indlægger sig Ære".

„Pokker heller, John!" udbrød Pinch, idet han mismodig rystede paa Hovedet. — „Jeg haaber da, at Du ikke er kommen i slet Selskab".

„Nej, paa ingen Maade", svarede den anden smilende. „Hvad det angaar, behøver Du ikke at være urolig".

„Ja, men det foruroliger mig dog", vedblev Tom; „hvis Tigg er saadan en Person, som Du skildrer ham, saa burde Du slet ikke kjende ham, John. Jeg vilde langt hellere have mistet de Penge, end vide, at Du var i daarligt Selskab".

„Vær Du kun rolig, min kjære, gode, gamle Ven", raabte John leende, idet han greb begge Toms Hænder. „Hr. Tigg og jeg staar slet ikke paa en saa fortrolig Fod, at Du behøver at være urolig, det giver jeg Dig mit Æresord paa. Er Du saa fornøjet?"

„Fuldkommen", svarede Tom.

„Saa endnu en Gang god Nat!"

„God Nat", raabte Tom, „og gid Dine Drømme maa

være saa behagelige, som det tilkommer et ejegodt Menneske som Dig at have dem!"

Dermed skiltes de ad for Natten. — John nu med let og fornøjet Sind, og ogsaa stakkels Tom Pinch følte sig ret tilfreds, endskjønt han endnu efter at være kommen til Sengs mumlede ved sig selv, idet han lagde sig om paa Siden:

„Det havde dog alligevel været mig kjærere, om han ikke havde kjendt denne Tigg!"

Den næste Morgen spiste de tidlig Frokost, for de to unge Mænd ønskede at komme hjem i god Tid, ligesom ogsaa John Westlock havde i Sinde samme Dag at vende tilbage til London med Posten. Da denne imidlertid først kjørte om Eftermiddagen, fulgte John begge sine Venner et godt Stykke paa Vej, og da de endelig skiltes ad, maatte John uvilkaarlig nu og da vende sig om og se efter dem. Martin havde taget sin Overfrakke af og bar den paa Armen. Medens John nu skottede efter dem, bemærkede han, at Tom efter en kort Modstand fra den andens Side tog Frakken og kastede den over sine egne Skuldre, saa at han nu altsaa havde en dobbelt Byrde. Denne ubetydelige Omstændighed gjorde et stærkt Indtryk paa Toms forrige Kammerat; han blev staaende og saa' efter dem, til de omsider forsvandt for hans Blik og saa rystede han paa Hovedet, som om en eller anden Tanke forurolige ham, og vendte tankefuld tilbage til Salisbury.

Imidlertid skridtede Martin og Tom raskt ud, indtil de naaede i god Behold til Pecksniffs Hus, hvor der laa et Brev fra bemeldte Hædersmand, addresseret til Hr. Pinch; Brevet meldte Familiens Tilbagekomst samme Aften med Posten.

Oven paa en saa fornøjelig Dag som den, de to Venner havde tilbragt sammen med John Westlock i Salisbury, plejer der sædvanlig at indfinde sig en Smule gnaven Stemning, og det var ogsaa Tilfældet med Martin og Tom.

Den første sammenlignede hemmelig sin Stilling og sine Udsigter med Westlocks, og blev mere og mere fortrædelig, saa han til sidst lidt efter lidt smittede Tom. Timerne sneg sig derfor langsomt hen, indtil endelig det Øieblik kom, da Familien Pecksniff vendte tilbage til deres Hjem. Det var paafaldende, hvorledes Pecksniff kom den skikkelige Tom i Møde paa en saa udsøgt venlig og kjærlig Maade, medens han næppe syntes at værdige Martin et Blik. Selv den skikkelige Tom var dette paafaldende, da han og Martin kom ned i Dagligstuen, hvor Pecksniff sad alene henne ved Kaminen og nød sin The, uden at tage den ringeste Notits af Martin.

„Vær saa god Hr. Pinch, tag for Dem af Retterne, og gjør Dem det mageligt", sagde Pecksniff med sødladen Røst. „Hvorledes er det saa gaaet i min Fraværelse?"

„De vil — De vil sikkert glæde Dem meget over Latinskolen", svarede Tom, „den er næsten færdig".

„Er De saa god, min kjære Pinch", sagde Pecksniff smilende og med en afværgende Haandbevægelse, „foreløbig at lade alt denne Sag vedrørende hvile. Hvorledes har De selv haft det, Tom, hm?"

Tom vidste ikke, hvad han skulde svare, og tav derfor bomstille. Under dette pinlige Ophold gav Pecksniff, der godt mærkede, med hvilke Blikke Martin saa' paa ham, sig til at pirke op i Ilden, og da det ikke lod sig gjøre længer, gav han sig ivrig i Færd med sin The.

„Naa, Hr. Pecksniff", sagde endelig Martin med fuldkommen rolig Stemme, „hvis De nu har tilstrækkelig udhvilet og forfrisket Dem, saa vilde det være mig kjært, om De vilde sige mig, hvad Deres Opførsel imod mig skal betyde".

„Og sig mig saa", — sagde Pecksniff med et endnu mildere og roligere Blik paa Tom end før — „hvad har De saa taget Dem for, Tom, hm?"

Toms Forstand stod næsten stille, og han vidste paa ny ikke, hvad han skulde sige. Martin rev ham imidlertid ud af Forlegenheden, idet han atter tog til Orde:

„Hr. Pecksniff, De har hørt, hvad jeg nylig spurgte Dem om; er De saa god at svare mig?"

„Jeg skal senere tale med Dem", svarede Pecksniff i en stræng Tone og saa' derved for første Gang hen paa sin Elev.

„Det Svar tilfredsstiller mig aldeles ikke", sagde Martin. „De maa strax ulejlige Dem med at rykke ud med Sproget. Forstaar De, Hr. Pecksniff? Lige strax!"

„Hvorledes! truer De mig?" udbrød Pecksniff. „Men hvem kan i øvrigt vente andet af en Person af Deres Karakter! Har De ikke baade narret og bedraget mig, der kom Dem saa tillidsfuld i Møde, idet De har indsneget Dem i dette Hus ved falske Angivelser og bedragerisk Paastande".

„Ah, jeg forstaar Dem", sagde Martin med et foragteligt Smil, „hvad saa mere? Bliv kun ved!"

„Kun saa meget", raabte Pecksniff, idet han dirrede fra Top til Taa, „at De ikke maa opholde Dem et Øjeblik længere i dette Hus. Jeg begræder Deres Slethed og sørger over Deres Fordærvelse, men jeg kan ikke længere give en forvorpen Person, en Slange som Dem, Ophold i mit Hus. Drag bort herfra, unge Menneske! Ligesom enhver, der kjender Dem, siger ogsaa jeg mig løs fra Dem!"

I hvilken Hensigt Martin ved disse Ord traadte et Skridt frem, skal vi lade være usagt. Det maa være nok, naar vi meddele, at Tom Pinch greb ham i Armen, medens Pecksniff i samme Øjeblik traadte saa hurtig tilbage, at han gled med Foden, snublede over en Stol, faldt om og blev siddende paa Gulvet med Hovedet trykket op i en Krog, uden at gjøre sig Ulejlighed med at rejse sig op

paa ny, maaske fordi han ansaa sin nuværende Stilling for den sikreste.

„Slip mig, Pinch!“ raabte Martin, idet han skubbede Tom til Side. „Hvorfor holder De paa mig? Tror De maaske, at en Lussing vilde gjøre ham til en mere nederdrægtig Skabning, end han allerede er? Se blot paa ham, Pinch, se blot paa ham!“

Pinch fulgte uvilkaarlig Opfordringen. Som allerede omtalt, sad Pecksniff paa Gulvtæppet og spillede i denne Stilling en alt andet end mønsterværdig Rolle.

„Husk paa mig, Pinch“, vedblev Martin i stærk Bevægelse, „den Dag vil komme, hvor ogsaa De vil erfare, af hvad Kaliber han er“. Med disse Ord satte han Hatten paa Hovedet og forlod Huset. Han gik saa hurtig, at han allerede var naaet et Stykke uden for Landsbyen, da han hørte Tom Pinch i nogen Afstand forpustet raabe efter ham.

„Hvad er der?“ spurgte han, saa snart Tom havde indhentet ham.

„Men, Du min Gud!“ udbrød Tom, „vil De rejse bort?“

„Ja, bort“, gjentog Martin, „bort herfra“.

„Men dog vel ikke strax — i dette Vejr — til Fods — uden Deres Klæder — uden Penge?“ udbrød Tom.

„Jo“, svarede Martin med mørk Mine.

„Og hvorhen?“ vedblev Tom, „hvor vil De hen?“

„Veed det ikke, — dog jo, jeg vil til Amerika!“

„Ak nej, nej“, raabte Tom, smertelig berørt; „der maa De ikke tage hen. Jeg beder, betænk Dem dog. Rejs ikke til Amerika!“

„Min Beslutning staar fast“, svarede Martin, „og nu farvel, Pinch, og Gud være med Dem.“

„Tag saa den!“ raabte Tom og stak ham stærkt bevæget en Bog i Haanden. „Se efter der, hvor jeg har bøjet Bladet om, og Himlen beskytte Dem!“

Den skikkelige Tom trykkede hans Haand, medens Taarene stjal sig ned ad Kinderne paa ham; derpaa gik de hver sin Vej.

De Tanker og Følelser, som bevægede sig i Martins Bryst, passede fortræffelig til Omgivelserne. Regnen strømmede uafbrudt ned og dannede Kanaler i hundredvis, der flød hen ad Landevejen. Lige saa ensomt, som Landskabet var, lige saa ensom følte Martin sig; uden Venner og uden Penge gik han en mørk Fremtid i Møde. Da kom han pludselig til at tænke paa Toms Bog, — mere, fordi det generede ham at bære paa den, end fordi han haabede at øse nogen Trøst af denne Afskedsforæring. Han saa' paa det snavsede Titelblad og stod allerede i Begreb med at kaste Gaven bort, da det netop faldt ham ind, at Tom havde gjort ham opmærksom paa et ombøjet Blad. Han aabnede Bogen og fandt — — Toms hele Formue, det halve Guldstykke. Den tro Sjæl havde i Hast viklet det i et Stykke Papir og fæstet dette med en Knappenaal til Bladet. Indvendig havde han med Blyant skrevet: „Har ingen Brug for det, saa hvis jeg beholdt det, vilde jeg ikke vide, hvad jeg skulde anvende det til".

Toms ædle Gjerning gjorde et ikke ringe Indtryk paa Martin. Følgen deraf var, at han efter kort Tids Forløb igjen fattede Mod, idet han erindrede, at han ikke var helt blottet for Existensmidler, da han havde et Guldur i Lommen og et smukt Forraad af Klæder hjemme hos Pecksniff. Tillige fandt han særlig Behag i Tanken om, hvilket indtagende Menneske han i Grunden maatte være, siden han havde gjort et saadant Indtryk paa Tom. Opfyldt af deslige Betragtninger og styrket ved Tanken om at skulle prøve Lykken i et fremmed Land, paaskyndede han sine Skridt, for saa snart som mulig at komme til London. Træt og udmattet naaede han endelig Hovedstaden og indkvarterede sig i et yderst beskedent Værtshus. Legemet krævede Hvile, og

derfor kastede Martin sig paa sit mere end tarvelige Leje, for først at vaagne hen ad Aften. Han klædte sig paa og gik lige hen til Pantelaaneren, hvem han i nogen Tid vilde give sit Ur i Forvaring. Han traadte ind i et af de smaa Aflukker, som ere indrettede til Bekvemmelighed for de mere skamfulde Kunder, og lagde sit Ur paa Bordet.

„Paa Ære og Samvittighed!“ lød en dæmpet Røst fra Aflukket ved Siden af, henvendt til Pantelaaneren; „De maa give mig mere“.

Martin trak sig uvilkaarlig tilbage, for Stemmen lød ham bekjendt.

„Jeg giver ikke mere, end jeg altid har givet, nemlig to Shillings*)“, svarede Pantelaaneren. „Det er vel det samme Navn som sædvanlig?“

„Stadig det samme“, lød Stemmen, som Martin nu kjendte; den tilhørte uden Tvivl Plattenslageren Tigg.

„Lad det saa lige blive to og en halv Shilling“, ytrede han, idet han lo, „og kom saa hen en Gang og besøg mig!“

For at se, om den fremmede ved Siden af havde mærket hans Vittighed, kigede han over Skillevæggen. Næppe havde han faaet Øje paa Martin, før han udbrød: „Hvilket uventet Møde! Hvorledes har De det? Og hvad tager vore Venner, Pecksnifferne, sig for? Ha, ha, ha! — David“, her henvendte han sig til Pantelaaneren, „hør, det beder jeg Dem om, vis den Herre der, som er en Ven af mig, al mulig Opmærksomhed!“

„Vær saa god, at lade mig faa saa meget som mulig for dette“, sagde Martin fortrædelig, idet han rakte Pantelaaneren sit Ur.

„David“, raabte Tigg igjen, „De er nok saa at god at gjøre alt, hvad De formaar, for min Ven, hører De?“

---

*) En Shilling er omtrent 90 Øre.

„Hvis De vil, kan jeg laane Dem tre Pund paa det," sagde Pantelaaneren i en familiær Tone til Martin. „Det er gammeldags, derfor kan jeg ikke byde mere."

Martin, som ikke havde andet Valg end at tage imod, hvad der blev budt ham, nikkede samtykkende med Hovedet, hvorpaa han strax fik Pengene udbetalt. Ved Udgangen sluttede Hr. Tigg sig til ham, tog ham under Armen og ledsagede ham ud paa Gaden, medens han samtidig ønskede ham til Lykke i Anledning af den vel afsluttede Forretning.

Da denne Persons Selskab var Martin ubehageligt, sagde han ligefrem til ham, at han saa' helst, om han slog ind paa en anden Vej. Alle Tiggs Forestillinger og Forsikringer om, at han fuldstændig havde brudt med Fox, ændrede aldeles ikke Martins Beslutning. Da den anden mærkede dette, sagde han:

„Til Trods for Deres uvenlige Sindelag imod mig, haaber jeg dog, at De paa Grund af den lille Tjeneste, jeg har vist Dem, vil lade mig vederfares Retfærdighed, og derfor betragter jeg det slet ikke som en Fornærmelse, hvis De vil byde mig en Krone*), som jeg da vil skjænke til en eller anden Velgjørenhedsanstalt."

Martin traf det omtalte Pengestykke op af Lommen og kastede det hen til ham. Tigg snappede det, saa' nøje paa det for at overtyde sig om, at det var ægte, lettede paa Hatten og spankulerede bort. Martin derimod slog ind i den modsatte Retning.

Endnu samme Aften afsendte Martin et Brev til Tom, hvori han bad ham om at sende ham hans Klæder med Posten. De tre Dage, som hengik, før Kufferten indtraf, tilbragte han med at spørge efter Skibe til Amerika hos de forskjellige Skibsagenter i City og med at trave om i Nær-

---

*) En engelsk Krone er fem Shillings, altsaa omtrent $4^1/_2$ Krone dansk.

heden af Bolværkerne og Landingsstederne, idet han smigrede sig med det Haab, at Tilfældet maaske vilde lade ham faa Kig paa en eller anden Bestilling, hvorved han kunde skaffe sig fri Overrejse. Men da han snart fandt, at noget af den Art ikke viste sig af sig selv, og da han frygtede for Følgerne, hvis Sagen blev forsinket, skrev han et Avertissement og rykkede det ind i nogle af de mest udbredte Aviser. Men Dag efter Dag gik, uden at der indløb noget Svar. Pengene slap op, og han saa' sig atter nødt til at ty til Pantelaaneren.

Saaledes hengik fem Uger, og Martin befandt sig i en fortvivlet Stilling. I høj Grad nedslaaet og bekymret vendte han en Aften tilbage til sin Bolig, da Værten leverede ham et Brev. Det var kun forseglet med en Oblat, og Haandskriften uden paa var ham ubekjendt. Han aabnede det og fandt — uden Navn eller anden Oplysning — en engelsk Banknote, lydende paa tyve Pund.

Man kan næppe forestille sig Martins Forbavselse og Henrykkelse. I sin overstrømmende Glæde besluttede han at hengive sig til den længe savnede Nydelse af et godt Maaltid Mad, hvorfor han strax begav sig ud for at gjøre Indkjøb til det.

Han var lige vendt tilbage og havde begyndt at spise med god Appetit, da der lød Fodtrin paa Trappen, og strax efter gik Døren op, og en Mand viste sig, der forestillede sig for Martin som Mark Weller, da først nævnte ikke strax lod til at huske ham.

„Men hvorledes kommer De her?" udbrød Martin.

„Gjennem Gangen og op ad Trappen," svarede Mark.

„Ha, ha, ha!" lo Martin lidt tvungent, „stadig den gamle! Hvad tager De Dem for i London?"

„Ingen Ting," svarede Mark, „for jeg har ingen Tjeneste."

„Det gjør mig ondt for Dem," sagde Martin.

„Jeg vilde gjærne tjene hos en enlig Herre," vedblev Mark. „Rejser han udenlands, saa des bedre, for jeg ta'r gjærne med. Lønnen ses der ikke paa."

Han ytrede dette i en saa ejendommelig Tone, at Martin holdt inde med at spise, og sagde:

„Hvis De dermed mener mig —"

„Ja, jeg mener netop Dem," afbrød Mark ham.

„Ja, saa kan De af den Maade, hvorpaa jeg lever her, slutte, at jeg ikke er i Besiddelse af Midler til at holde Tjener. Desuden rejser jeg en af Dagene til Amerika."

„Jh," svarede Mark, uden at lade sig anfægte heraf, „af alt, hvad jeg hidtil har hørt derom, skulde jeg næsten tro, at Amerika netop er et Sted, hvor et Menneske som jeg kunde føle sig rigig vel til Mode. Og nu vil jeg ogsaa tilstaa, at jeg i de sidste fjorten Dage tydelig har set og fornummet, at der er noget galt fat med Deres Anliggender. Se, for det første Aars Tid behøver jeg ingen Løn, for jeg har sparet mig en lille Klatskilling sammen i „Dragen"; vil De derfor ikke nok ta' mig?"

Martin var forlegen med at finde et Svar og følte sig tvivlraadig.

„Jeg vil ogsaa sige Dem," vedblev Mark snaksom, „at der ligger nogen Egenkjærlighed bag ved min Anmodning, for jeg er overbevist om, at det vil gaa for Dem der ovre i Amerika."

„Muligvis er jeg i Besiddelse af Egenskaber," svarede Martin smigret, „som kunde hjælpe mig godt paa Vej, tilmed da der maa være god Brug i Amerika for dygtige Bygmestre."

„Naa, altsaa Herre," spurgte Mark paa sin trohjærtede Maade, „vil De saa probere med mig og tage mig i Deres Tjeneste? Desuden er det dog rart i saadant et fremmed Land at have en at omgaas med."

Martin lod, som han endnu en Gang modent overvejede

Sagen, og slog saa til, idet han rakte Mark Haanden. Men selv om han havde vægret sig, havde det ikke nyttet ham synderlig, da Mark stod i hemmeligt Ledtog med Marie, Martins Forlovede, med hvem han var truffet sammen i London. Hun kjendte Marks ærlige Sindelag og havde bedt den tro Fyr om at tage Tjeneste hos Martin, selv i Tilfælde af at denne, hvad hun med rette frygtede for, vilde drage ud af Landet. Netop denne sidste Omstændighed var det afgjørende for denne løjerlige Patron, og han lovede den unge Dame ikke at hvile, før Martin havde taget ham i sin Tjeneste.

Efter at Martin havde givet sit Samtykke, ytrede Mark med et smørret Grin:

„Jeg har for Resten endnu et Ærinde til Dem, og det fra en ung Dame."

„Fra en ung Dame?" gjentog Martin forundret. „Kjender jeg hende?"

„Kan nok hænd's. De vil nok, saa vidt jeg veed, endogsaa have hende til Kone."

„Marie!" udbrød Martin. „Har De set hende?"

„Ja, og talt med hende."

„Hvor, hvornaar?"

„For ikke ret længe siden," svarede Mark. „Jeg drev om paa Gaderne og kom forbi et Spisehus, Porters hed det nok, saa vidt jeg husker. Og hvem ser jeg komme ud derfra? Deres Bedstefader. Naa, jeg gik efter ham og saa', hvor han boede, og saa traf jeg da tilsidst sammen med Frøken Marie, som godt kjendte mig fra „Dragen", og som straxt spurgte efter Dem. Hun sagde, at da den gamle Herre saa rastløs drog fra det ene Sted til det andet, vilde hun vel i længere Tid ikke kunne træffe sammen med Dem, og saa gav hun mig denne lille Erindring til dem. Her er den." Med disse Ord rakte han Martin en kostbar Ring.

„Diamanter!" udbrød Martin. „Pragtfulde Diamanter!

Min Bedstefader er dog en besynderlig Særling, Mark. De maa have faaet Ringen af ham."

Men Mark vidste godt, at hun havde kjøbt den, for paa den Maade at kunne give den unge Mand, uden at han anede Meningen, en værdifuld Gjenstand, der kunde blive ham til Hjælp i Nøden.

Samme Dag skrev Martin et Brev til Tom, hvori han meddelte ham, at han inden fire og tyve Timer indskibede sig til Amerika. Desuden bad han Tom om i paakommende Tilfælde at tage sig af Marie og strax at besørge de Breve, han sendte ham til hende. Endelig takkede han Tom for det lille Laan, som han samtidig sendte tilbage. Mark maatte bringe Brevet paa Posthuset, og saa begyndte de begge at pakke ind. Næste Morgen brød Herre og Tjener op. Martin saa' meget utilfreds ud, men Marks Øjne straalede, og det var, som han hele Tiden havde Ordene: „Bare munter!" paa Læberne.

Sjette Kapitel.

Op med Ankeret og af Sted til Frihedens Land! -- Martin og Mark finder det rigtigst at ombytte det støjende New York med „Edens" herlige Dal.

Der gives grumme mange Mennesker, som sidde hjemme i Kakkelovnskrogen og allerhelst drømmer om Sørejser, Storme og Eventyr paa Havet. Deres ophidsede Indbildningskraft kommer dem til Hjælp og skildrer dem en saadan Tilværelse paa det aabne Hav i de livligste Farver. Men hvis deres Drømme pludselig blev til den nøgne Virkelighed, saa kunde det nok hænde, at de skiftede Mening, og at det vilde gaa dem paa samme Maade, som det gik vor Ven Chuzzlewit,

der nu sammen med Mark paa fjortende Dag befandt sig om Bord paa Paketskibet „Skruen".

.... Søsyge ... I dette eneste Ord indbefattes Hovedsummen af de Lidelser, som Martin nu havde at gjennemgaa. Maaske havde disse Lidelser været til at udholde, hvis vore to Venners Omgivelser havde været bedre, end de var; men en skummel, lav Kahyt, fuld af Køjer, hvori der befandt sig en Mængde Mænd, Kvinder og Børn paa Søsygens forskjellige Stadier, det er til enhver Tid et alt andet end behageligt Opholdssted, og navnlig naar, som det var Tilfældet med Udvandrerkahytten paa „Skruen", denne ved Afrejsen er saa overfyldt, at Madrasser og Senge ere spredte rundt om paa Gulvet, saa der ikke er Spor af Plads tilovers til de simpleste Renligheds- og Nødvendigheds-Gjenstande.

Mark Weller var ikke mindre plaget af Søsygen end alle de andre, men alligevel bevarede han sit gode Humør og viste sig tjenstvillig mod alle de Medrejsende. Især tog han sig af en svagelig Kone med tre Børn, som foretog sig den besværlige Rejse for i Amerika atter at træffe sammen med sin Mand, der tidligere var udvandret dertil. Han hjalp hende og hendes smaa paa enhver optænkelig Maade, til stor Ergrelse for Martin, som kun betragtede sine Medrejsende som noget simpelt Pak.

Endelig brød den længselsfuldt ventede Dag frem, hvor Søens ensformige Omgivelser ophørte, og hvor den ny Verden dukkede op i det Fjærne. Nu blev der Liv om Bord; overalt var der Trængsel og Uro, og faa Timer efter kom det Dampskib brusende, som skulde bringe Passagererne til Frihedens forjættede Land. Overfarten gik rask for sig, hvorpaa Damperen vendte tilbage, og nu viste der sig for det spejdende Blik nogle Høje og Der og endelig en stor, jævn, udstrakt Stad: New York, Kæmpestaden i Frihedens Land.

„Det er altsaa Vidunderlandet," udbrød Mark, idet han

kaſtede Blikket ud i det fjærne. „Godt, det fornøjer mig. Ovenpaa ſaa meget Vand er ethvert Land mig velkomment!“

I ſin oprømte Stemning havde Mark dog ikke glemt den fattige Kone og hendes Børn, men hjalp til med at faa hendes Rejſeſager tillige med ſin Herres bragt i Land gjennem den tætteſte Menneſkevrimmel. Derpaa tog han Afſked med den fattige Familie, da han maatte ledſage ſin Herre, og idet han trykkede Børnene i Haanden, ſtak han i al Hemmelighed et Pengeſtykke til hver af dem.

Vore to Venner banede ſig med ſtort Beſvær Vej gjennem Mængden og begav ſig til det førſte det bedſte Spiſehus, ſom ſyntes dem paſſende efter deres Formuesforhold, og da Middagstiden endnu ikke var kommen, foretog Martin, efter at have kvæget ſig lidt, en mindre Udflugt i Byens nærmeſte Kvarter, medens Mark vendte tilbage til Landingsſtedet for endnu en Gang at ſe efter den fattige Kone og hendes tre Børn.

Det vilde være uſandt, hvis vi ſagde, at Martin følte ſig vel til Mode i den ny Verdens Gader, og lige ſaa lidt ſporede han den Nyhedens Intereſſe, ſom en fremmed Egn ellers plejer at forſkaffe en. Der var en Ilen og en Jagen, ſom om enhver Fodgænger havde en Dampmaſkine i Livet paa ſig; desuden ſyntes ingen at bryde ſig om ſin Næſte, alle og enhver løb ligegyldige og uden Deltagelſe forbi hinanden, ſaa Martin gøs ved at ſe derpaa. Penge og Fortjeneſte, det var de Drivfjere, ſom her ſatte alt i Bevægelſe. Temmelig ilde berørt af al denne Tummel og Staahej, vendte Martin igjen tilbage til det Hotel, hvor han var taget ind. Da han nærmede ſig Huſet, hørte han, at der blev heftig kimet paa en Klokke, og ſtraxt efter kom der en Mængde Mænd og Kvinder ſtyrtende hen imod Huſet.

„Du gode Gud!“ tænkte Martin, „der er Ild i Huſet. Det maa være Brandallarm.“

Men der var hverken Spor af Flammer eller Røg eller

Brandlugt. Medens Martin stod tøvende ude paa Fortovet, bøjede tre Herrer, med alle Tegn paa Skræk og Fortvivlelse, i vildt Løb omkring Hjørnet, skubbede til hinanden for at komme opad Trappen, kappedes om hvem af dem der kunde komme først op, og styrtede ind i Huset, fægtende med Arme og Ben i Luften. Martin betænkte sig nu ikke længere og fulgte efter dem. Men hvor rask han end løb, blev han dog indhentet og skubbet til Side af to andre Herrer, som næsten syntes at være vanvittige af lutter Ivrighed.

„Hvor er det?" raabte Martin helt forpustet til en Neger, som han mødte paa Gangen.

„I Spisesalen, Herre. Vært si'er, han sat en Stol af for Dem, Herre."

„En Stol?" udbrød Martin.

„Ja, til at spise, Herre."

Martin stirrede et Øjeblik paa ham og brød derpaa ud i en Skoggerlatter, som Negeren af medfødt Godmodighed og for at gjøre den fremmede til Pas stemmede i med, saa hans Tandrække skinnede som en Lysstribe.

Det var altsaa det forestaaende Table d'hôte, der havde bragt Sindene i en saadan Ophidselse! Martin gik hovedrystende ind i Spisesalen, hvor allerede et talrigt Selskab var i ivrigt Arbejde med Knive og Gafler paa en i Sandhed forurolignende Maade, saa man skulde tro, at det var deres sidste Maaltid for et Tidsrum af et Par Maaneder, og at der i de næste Dage vilde opstaa en græsselig Hungersnød. Ingen mælede et Ord, men alle tyggede de, og enhver syntes at være utilfreds med, at Naturen ikke havde skjænket ham et Par Kjæbeposer, hvori man kunde opbevare en eller flere Retter et Par Timers Tid. Næppe var Maaltidet endt, før det ærede Selskab atter styrtede af Sted i samme vilde Fart, hvormed det var kommet.

Der var kun bleven én eneste Gjæst tilbage ved Bordet, en midaldrende Mand med mørke Øjne og solbrændt Ansigt,

som ved sine aabne, tiltalende Træk allerede længe havde tiltrukket sig Martins Opmærksomhed. Han rejste sig nu op fra sin Plads, og efter høflig at have bedet om Forlov satte han sig ned ved Siden af Martin.

„Jeg vil ikke spørge Dem om," begyndte han smilende, „hvorledes De synes om mit Fædreland, for jeg kan nok forestille mig Deres Følelser i saa Henseende."

„Efter Deres Ytringer at dømme, er De vist ingen Amerikaner," svarede Martin, som det synlig gjorde godt at have fundet en, hvis Anskuelser stemmede overens med hans egne.

„De tager fejl, min Herre," svarede han smilende, „jeg er en indfødt Amerikaner, opvoxen i selve Staten Massachusets, hvor jeg endnu bor. Ikke desto mindre er jeg langt fra at betragte vor Stat som et Mønster paa Visdom. Tvært imod; men paa den anden Side skylder jeg mit Fædreland at tage det i Forsvar mod Udlændingenes Beklagelser. En stor Mængde utilfredse Gjæster, som ikke have kunnet bringe det til noget i Evropa — det være nu paa Grund af egen Skyld eller paa Grund af Uheld — komme valfartende her over i den faste Tro, at i Amerika ligger Pengene paa Gaden, og Luften er fuld af stegte Duer, som flyve i Munden paa enhver. Disse stakkels Mennesker blive i Reglen skrækkelig skuffede, og som Følge deraf lammes deres Viljekraft, og de nedsynke i Armod og Elendighed. Kun et ringe Antal finde Midler til at vende tilbage til Hjemmet. Alle disse Ulykker er Amerika i og for sig ikke Skyld i, skjønt der vel gives en Mængde ivrige Agenter, som strø Sand i Øjnene paa de lettroende og love dem Guld og grønne Skove, og endelig virker ogsaa den Kjendsgjerning som Lokkemad, at mangen fattig Evropæer virkelig har haft Lykke med sig i vort Land og er bleven hovedrig. Men det er kun som det store Lod i Lotteriet, og at bygge alle sine Forhaabninger derpaa, det er i høj Grad uforstan-

digt. Efter min Anskuelse kan man, saafremt man da har den rette Vilje og hverken skyer Møje eller Arbejde, bringe det lige saa vidt i Europa som i de forenede Stater."

Denne Fremstilling var i alt Fald bygget paa Sandhed, men den faldt aldeles ikke i Martins Smag; han følte sig trykket og forvirret, og sukkede dybt flere Gange.

„Maaske er De netop kommen her over i den Hensigt at gjøre Deres Lykke," tog den fremmede atter til Orde efter et lille Ophold, „det vilde da gjøre mig ondt at berøve Dem Deres Forhaabninger. Jeg er imidlertid nogle Aar ældre end De, og kan derfor maaske give Dem et eller andet ringe Raad."

Over for en saa vindende og venlig Optræden kunde Martin ikke andet end vise sin fulde Fortrolighed, og forklarede derfor, hvad der havde bragt ham til Amerika, uden tilmed at holde den bitre Tilstaaelse tilbage, at han var fattig. Da Martin begyndte at tale om sine arkitektoniske Planer, begyndte den fremmede at blive lang i Ansigtet. Som indfødt Amerikaner vidste han kun altfor vel, at de fleste af hans Landsmænd ansaa en Arkitekt for et meget undværligt Stykke Møbel, og at de byggede deres Huse efter deres egne Tanker og Planer. Og hvad de større, offenlige Bygninger angik, saa udstedte man Prisopgaver, som gjærne bleve vundne af Landets egne Børn. Alligevel talte han venlig til Martin og sagde, at endskjønt der ikke var nogen Udsigter for ham der i Byen, saa vilde han dog overveje Sagen og se at skaffe sig Oplysninger. Han meddelte derefter sin Ven, at hans Navn var Bevan, at han oprindelig var Læge, men at han allerede havde opgivet sin Praxis for flere Aar siden. Han havde netop lige sluttet sine Meddelelser, da Mark viste sig i Døren til Spisestuen.

„Naa, hvordan gaar det?" raabte Martin til ham. „Hvor er din Veninde?"

„Den stakkels Kone med de tre Børn?“ svarede Mark. „Aa, hun er, hvor hun skal være.“

„Har hun fundet sin Mand?“

„Ja, i det mindste det, som er tilovers af ham, for han er bleven meget afpillet i Frihedens Land, — han er saa at sige ikke andet end ét eneste afgnavet Kjødben.“

„Havde han kjøbt Jord?“ spurgte Bevan.

„Ja, Jord havde han kjøbt,“ svarede Mark, idet han ryste paa Hovedet, „og ogsaa betalt den, og Agenterne sagde, at der var alle mulige Slags Fordele forbunden med den. En havde den allensals — der var Vand i Massevis!“

„Rimeligvis et Stykke af Missisippi eller Missouri,“ ytrede Bevan.

„Imidlertid,“ vedblev Mark, „kom han til New York for at møde sin Kone og sine Børn, og de tilbragte Eftermiddagen sammen paa Dampbaaden, saa henrykte over atter at være sammen, som om de havde været i Himmerige. For Resten skulde jeg mene, at de er godt paa Veje derhen, at dømme efter den stakkels Mands Udseende.“

Martin var synlig forstemt, og saa' ikke ugjærne, at Hr. Bevan nu anbefalede sig. Marks Forslag om at se sig en lille Smule mere om i Byen, vilde han slet ikke vide noget af, og saa blev de siddende i Spisesalen, lige til det blev Aften, for derpaa at begive sig til et lille Værelse i den og den Etage. Det var møbleret paa ægte amerikansk Vis, det vil sige, det indeholdt kun de allernødvendigste Gjenstande. Hvad Sengene angik, syntes man at have sparet paa Træet, for de vare i alt Fald saa korte, at Martins og Marks Ben hang ud over Fodstykket. Paa Grund deraf formørkedes Martins Humør endnu yderligere, og han ytrede tankefuld:

„Ak, Tom Pinch, Tom Pinch! Hvad vilde jeg ikke give, om jeg kunde sidde ved Siden af Dig og høre Dig tale, selv om det var i Pecksniffs gamle Sovekammer.“

„Oh, „Drage“, „Drage“!“ fortsatte Mark muntert;

„hvis der ikke var det meget Vand mellem Dig og mig, og hvis det ikke var fejgt at vende tilbage, saa veed jeg ikke, om jeg ikke ogsaa sagde det samme. Men her er jeg, „Drage“, i dette hersens amerikanske New York, og her kan man lave sig en Formue, „Drage“!“

„Fornuftig talt, Mark,“ udbrød Martin. „Vi maa se fremad, og vi vil derfor saa snart, det lader sig gjøre, vende det stolte New York Ryggen, og begive os til en opblomstrende Koloni. Jeg vil anstille Efterforskninger i Morgen; og nu, god Nat!“

„God rolig Nat, Herre,“ gjensvarede Mark, og snart efter sov begge nok saa blidt.

Næste Dag løb Martin ivrig om i Hovedstadens Gader fra den ene Agent til den anden og forhørte sig hos hver af dem om den Koloni, der stillede det største Udbytte i Udsigt. Skjønt der nu gaves en hel Mængde af den Slags, saa bestemte Martin sig dog til sidst for Edens Dal. Hr. Bevan, som han raadførte sig med desangaaende, kunde ikke give ham nærmere Oplysninger, men havde ligeledes hørt, at denne Koloni hørte til dem, der stillede det største Udbytte i Udsigt.

„De gjør naturligvis rigtigst i,“ ytrede den forstandige Mand, „ved et eventuelt Kjøb af Land at gaa til Værks med den yderste Forsigtighed. Hovedagenturet for Eden befinder sig ved Fullington Værft. Kurertoget gaar dertil i Aften.“

Da Opholdet i New York var temmelig kostbart, og Martin maatte være meget sparsommelig med sit Pengeforraad, saa besluttede han at forlade New York samme Aften. Han tog hjærtelig Afsked med Bevan og lovede at lade ham høre, hvorledes det gik ham.

„Maaske,“ sagde denne til Martin, „kan jeg, skjønt vi ere skilte fra hinanden, dog staa Dem bi med Raad og Daad.“ — — —

Det Jærnbanetog, som Martin og Mark betroede sig til, bestod af tre overordentlig rummelige Vogne, af hvilke den ene var bestemt for Damer, den anden for Herrer og den tredje for Negere, hvorfor den var malet sort.

Vore to Venner sad i den anden Vogn. Mark saa' som sædvanlig meget fornøjet ud, medens Martins Ansigtstræk røbede en hemmelig Engstelse.

„Du er altsaa glad, Mark, ved at vi har forladt New York?" henvendte han sig til sin Ledsager, da Toget havde sat sig i Gang.

„Ja, Herre," svarede Mark, „det er jeg, — umaadelig glad. Det er umuligt, at et Sted kan have noget bedre Navn end Edens Dal. Og da man har fortalt mig," tilføjede han lidt efter, „at der skal være en umaadelig Masse Slanger der, saa kan vi nok høste Berømmelse."

„Hvem har sagt Dig det?" spurgte Martin mørk.

„En Officer i Hotellet," svarede Mark, „og det var Klapperslanger, han talte om. „Saa snart De vaagner," sagde han, „og ser en staaende paa Deres Seng ret op og ned lige som en Proptrækker, saa sla' den ihjel, for det betyder Forgift"."

„Hvorfor har Du ikke sagt mig det før?" udbrød Martin med en Mine, der stod i grel Modsætning til Marks muntre Aasyn.

„Jeg tænkte saamænd ikke derpaa," svarede Mark. „Jeg lod det gaa ind af det ene Øre og ud af det andet. Du glade Himmel! De kan tro, det har været en fra en anden Koloni, som bareftens har lavet den Historie, for at vi skulde tage til hans eget og ikke til det andet Eden."

„Det er troligt nok," bemærkede Martin, „og, ærlig talt, haaber jeg det af ganske Hjærte."

„Det tvivler jeg ikke paa," sagde Mark og satte med det samme et Ansigt op, som om han var overtydet om det stik modsatte. Martin henfaldt i mørke Grublerier, og Mark

faldt ogsaa i Tanker. Hertil kom, at den indbrydende Nat mere og mere bredte sine Skygger, saa at vore Venners Tanker lidt efter lidt forvirredes og til sidst opløste sig i Drømme.

Vi overlade dem foreløbig til deres søde Søvn og vende tilbage til London.

Syvende Kapitel.

Firmaet Anthony Chuzzlewit mister en af sine Chefer, hvorved den ærede Læser udvider sin Bekjendtskabskreds. — I Slutningen af Kapitlet gjør Tom Pinch sig skyldig i et Overfald.

Anthony Chuzzlewit sad med sin Søn og den gamle Bogholder ved Thebordet. Han talte kun lidt og stirrede hen paa Ilden i Kaminen. Den gamle Herre havde i de sidste Uger følt sig ilde til Pas, og i Virkeligheden havde der indfundet sig en betydelig Afmagring af hans i Forvejen alt andet end kjødrige Ansigt. Han syntes ogsaa at føle, at Kræfterne toge af, for han ytrede til Chuffey, at han Dag for Dag bestandig hørte og saa' daarligere og daarligere. Den tro Bogholder søgte vel saa blidt som muligt at snakke ham fra det, men Anthony rystede paa Hovedet og holdt paa sin Mening. Jonas iagttog med stille Fryd, hvorledes hans Fader langsomt sygnede hen, og udmalede sig i Aanden, hvorledes han efter hans Død bedst kunde spekulere med den ham tilfaldende Arv, da Døren gik op, og Hr. Pecksniff viste sig til Jonas' største Forundring.

„Hvad Pokker!" udbrød han. „Er det Dem selv eller Deres Gjenfærd? Hvad vil De her?"

„Et lille Forretnings-Anliggende", svarede Pecksniff, „som ganske uventet er kommet mig i Hænde."

„Aa, ikke andet?" sagde Jonas. „Godt! Hej da, Fader, det er Pecksniff! — — Jeg tror, han bliver med hver Dag mere og mere tykhovedet", mumlede Jonas, idet han rystede den gamle Mand frem og tilbage. „Hører Du ikke, Pecksniff er her?"

Anthony vaagnede op af sin Dvale og bød Pecksniff velkommen, idet han tillige indbød ham til at sætte sig til Bords.

Jonas havde et Ærinde at udrette i Nabolavet, hvorfor han forlod dem med Løfte om at være tilbage, inden Pecksniff havde rejst sig fra Bordet.

„Og nu, min kjære, gode Hr. Chuzzlewit", sagde Pecksniff til gamle Anthony, „nu, da vi ere ene, beder jeg Dem om at sige mig, hvad jeg kan gjøre for Dem. Jeg blev meget forundret, da jeg i Gaar modtog Deres Brev, hvori De anmodede mig om at komme her hen, da De ønskede at raadføre Dem med mig om et eller andet."

Den gamle Mand var atter sunken hen i sin tidligere Sløvhedstilstand og svarede slet ikke paa Pecksniffs Ytringer, skjønt denne flere Gange skottede hen til Døren, traf sit Ur op af Lommen og ved mange andre Vink gav til Kjende, at Tiden var knap, og at Jonas, hvis han holdt Ord, snart vilde være tilbage.

Den gamle forblev stadig sløv; men pludselig vendte Livet tilbage i hans udtryksløse Ansigt, han slog lidenskabelig med Haanden i Bordet og udbrød:

„Kan De holde Deres Mund og lade mig tale? Jonas har et godt Øje til Deres Datter. Jonas er min Arving; han vil en Gang blive rig og derfor være en god Fangst for Dem. Det veed De godt, Pecksniff, for De er en gammel snu Ræv. Hi, hi, hi! De behøver ikke at sætte saadant et skinhelligt Ansigt op, jeg kjender Dem til Bunds — —

— en rigtig gammel Ræv, Hykler og Bedrager er han", mumlede han ved sig selv; derpaa henvendte han sig atter med hævet Røst til Arkitekten: „Jonas kunde maaske gjøre et rigere Parti, end med Deres Datter, men hun vil kunne hjælpe ham til at holde sammen paa det, han har. Hun er hverken for ung eller for letsindig og kommer af en god sejg Stamme. Men I maa se til at holde fast paa Jonas, benytte jer af hans Stemning. Hvis De bliver ved, som De hidtil har gjort, saa smutter han væk fra Dem. Hm! De glatte Aal, tror De ikke, jeg har haft Øjne i Hovedet til at se, hvordan De har fisket efter ham?"

„Jeg gad dog gjærne vide", tænkte Pecksniff, idet han skjævede hen til ham, „om det er alt, hvad han har at sige mig!"

Gamle Anthony sad og mumlede stille hen for sig, idet han gned sig i Hænderne, klagede over, at han frøs, trak sin Stol hen til Ilden, vendte Pecksniff Ryggen, sænkede Hovedet ned paa Brystet og havde i næste Øjeblik ganske glemt sin Gjæsts Tilstedeværelse. I denne Stemning blev han, lige til Sønnen vendte tilbage.

„Hvad for noget, sover den gamle allerede igjen?" udbrød Jonas idet han kastede et Blik paa ham, medens han hængte sin Hat fra sig. „Og hvor han snorker, hør bare!"

„Ved De hvad, Jonas", svarede Pecksniff, „det forekommer mig — men lad det ikke ængste Dem —, at Deres Fader er faldet betydelig af. Jeg finder ham meget forandret."

„Saa, synes De?" henkastede Jonas, idet han rystede paa Hovedet. „Aa, De har s'gu ingen Forestilling om, hvor sejg han er. Nej, med ham er det ikke ude endnu. Men hvordan staar det til der hjemme? Hvorledes har Misericordia det?"

„Saa frisk som en Fisk, og beder mig hilse Dem

mange Gange. Men hvad er dog det for en underlig Larm, Jonas?"

„Formodentlig noget der er gaaet i Stykker i Uret", sagde han, idet han skottede hen til det.

„Saa maa det, min Tro, være et højst mærkeligt Ur, det", svarede Pecksniff.

Det maatte det ogsaa virkelig have været, saafremt den underlige Lyd skulde hidrøre fra det; den hidrørte imidlertid fra et andet Urværk, som hurtig var i Færd med at gaa i Staa. Chuffey udstødte pludselig et skingrende Skrig, og da de to andre vendte sig om, saa' de gamle Anthony ligge udstrakt paa Jorden, gispende efter Vejret, og den gamle Bogholder knælende ved Siden af ham.

Man rejste den syge op og fik i en Fart fat i en Barber, som aarelod ham og forordnede nogle Lægemidler; men Anfaldet stod saa længe paa, at det allerede var over Midnat, da man fik ham til Sengs i en ganske vist rolig, men dog udmattet og bevidstløs Tilstand.

„Gaa ikke herfra", sagde Jonas med askegraa Læber, idet han lænede sig over Sengen og hviskede sagte til Pecksniff. „Det var en Lykke, at De var til Stede, da han fik Anfaldet; ellers kunde man maaske have erklæret det for mit Værk."

„For Deres Værk!" udbrød Pecksniff.

„Ja, De veed nok, at jeg somme Tider kunde spøge dermed", vedblev Jonas med ængsteligt Blik, „men — men jeg ønskede aldrig for Alvor, at han skulde dø. — De maa ikke gaa her fra, Pecksniff. Nej, ikke for alt i Verden!"

Det var en uhyggelig Nat, som nu paafulgte, og Pecksniff aandede lettere, da Morgenen brød frem, og han begav sig ned i Jonas' Værelse, medens han lod den gamle Bogholder blive tilbage hos den syge.

„Ikke sandt, Pecksniff", sagde Jonas til ham, „De bliver hos mig, til alt er forbi? Jeg skal sige Dem, der

gives Folk, som er misundelige paa mig, og som kunde snakke ondt om mig."

Pecksniff havde lige lovet ham, at han vilde blive, da der pludselig viste sig et Syn, saa gruopvækkende at skue, at Jonas udstødte et Skrig, og begge forfærdede sór tilbage.

Gamle Anthony, iført sin daglige Dragt, stod i Værelset, ved Siden af Bordet. Han støttede sig til sin eneste Vens Skulder, men paa hans askegraa Ansigt stod med uudslettelige Træk det eneste Ord præget: „Døden." —

„Han er bedre", sagde Chuffey, „lad ham sidde i sin gamle Stol, saa kommer han sig nok. Jeg sagde til ham, at han skulde være ubekymret. Endnu i Gaar sagde jeg det til ham."

De satte ham ned i Lænestolen og rykkede den hen til Vinduet; saa aabnede man Døren for at lade ham nyde Morgenluftens friske Pust. Men al jordisk Luft og alle Himlens Vinde formaaede ikke at bringe nyt Liv i ham, da det gamle alt var flygtet bort i det Øjeblik, man satte ham ned i hans Lænestol.

* * *

Efter Jonas' Ønske havde Pecksniff paataget sig egenhændig at træffe alle de Forberedelser, som ere Forløberne for en Ligbegjængelse, hvorfor han da ogsaa opsøgte den Kone, der skulde vaage hos den døde.

Madam Gamp — det var den værdige Dames Navn — var egentlig Sygeplejerske, men forsmaaede heller ikke den Slags Beskjæftigelse, som Pecksniff nu havde anmodet hende om at paatage sig. Hun boede hos en Hr. Swedlepipe, som paa en højst mærkelig Maade paa én Gang var Barber og Fuglehandler. Derfra begav Pecksniff sig til Bedemanden, Hr. Mauld, hvem han særlig indskærpede, at Begravelsen skulde

foregaa paa en overordentlig festlig Maade, og at den afdødes ædle Søn ikke skyede nogen som helst Omkostninger for at skaffe sin Fader en værdig Jordfæstelse.

Den ædle Søn vilde gjærne have udstedt Indbydelser, men den gamle Anthony havde levet meget tilbagetrukkent og slet ikke havt nogen bekjendte.

„Men Doktoren", raabte Jonas til Pecksniff, saa snart han var vendt tilbage, „Doktoren maa i hvert Fald være med, for han veed, hvorledes det hele gik til, og at jeg ikke kunde ændre det."

„Men hvor er vor kjære Ven, Hr. Chuffey?" spurgte Pecksniff, idet han med paatagen Rørelse saa' sig om i Stuen.

„Der ovenpaa — hos ham", svarede Jonas mut, „men det er nok bedst, at vi faar ham her ned, saa snart Vaagekonen er kommen; den gamle Æsel kommer med saa meget underligt Sludder."

Pecksniff begav sig derfor ovenpaa, hvor den gamle Bogholder sad paa en Stol ved Siden af Sengen, hvor den døde laa, med foldede Hænder og sænket Hoved. Han saa' ikke op, da Pecksniff traadte ind, og først da denne greb ham i Armen, rejste han sig ydmyg.

„Tre Snese og ti", mumlede han ved sig selv, „det bliver syvti. Somme Folk ere saa kraftige, at de oplever de fire Snese. — Ak hvorfor — hvorfor levede han ikke længere? Jeg holdt saa meget af ham", raabte han grædende, „vi lærte Tara- og Rabatregning sammen i Skolen."

„Kom nu med mig, Hr. Chuffey", sagde Peckniff, „og tag Dem sammen."

„Ja — ja, jeg vil ta' — og lægge sammen — en Snes og en Snes og en Snes — — ak, Chuzzlewit og Søn, Deres Søn — Deres Søn, Hr. Chuzzlewit — Deres eneste Søn!"

Han sank atter hen og lod sig taalmodig føre ned i

Stuen neden under, til sin gamle Krog, hvor han blev siddende stum og rolig, idet han kun nu og da drog et dybt Suk.

Endelig oprandt den Dag, paa hvilken gamle Anthonys jordiske Rester skulde sænkes i den kolde Jord. Alt var ordnet paa det prægtigste, og den rigt prydede Ligvogn gav Mængden, der var samlet foran Huset, en velkommen Anledning til at give deres Bifald til Kjende. Den satte sig i Bevægelse, og i en Karet bag ved den var Ligfølget, bestaaende af Jonas, Peckſniff, den snakkesalige Doktor og gamle Chuffey, som ubemærket sad og hulkede i det ene Hjørne. Man foreholdt ham vel, hvor upassende han opførte sig, men han hørte ikke et Ord, og da alt var forbi paa Kirkegaarden, og den lille Gravhøj hvælvede sig over Kisten, sank han grædende ned paa den friske Grav og udbrød:

„Jeg holdt saa meget af ham! Han var saa god imod mig. Ak! Min kjære, gamle, gode Ven og Mester! — Hans Søn! — Hans egen, eneste Søn!“

„De veed nok, han er ikke rigtig i Hovedet“, sagde Jonas blegnende til Peckſniff og Lægen. „De bryder Dem da ikke om, hvad han siger? Det skulde ikke undre mig, om han kom med en eller anden vanvittig Ytring. Men ingen skal bryde sig om ham, jeg gjør det ikke. Min Fader sagde, at jeg skulde tage mig af ham, og det er mig nok, lad ham saa sige og gjøre, hvad han vil. Jeg skal tage mig af ham.“

En Bifaldsmumlen hørtes fra Ligfølget i Anledning af dette nye Vidnesbyrd om Jonas' Godmodighed og sønlige Følelser. Men Chuffey sagde ikke et Ord mere og krøb atter ind i Kareten, efter at man havde ladet ham en Stund i Ro.

Kirkegaarden blev tom, Indgangen lukkedes, og det var, som om der intet var forefaldet, som om den prægtige Jor-

defærd kun havde været en Drøm. Alt vendte tilbage i den gamle Gænge, ogsaa Jonas' paafaldende ængstelige Stemning forsvandt, og allerede efter faa Dages Forløb var han atter den gamle. Nu talte han endogsaa til Pecksniff om, at han havde i Sinde at blive hans Svigersøn, og efter at de var blevne enige om Medgiften, rejste de sammen til Wiltshire for at overraske Arkitektens to Døtre. Naturligvis havde den snu Fader i et Brev hemmelig underrettet dem om deres Ankomst, og da de derfor naaede hjem, traf de begge Døtrene midt i deres huslige Arbejde.

Da Pinch ikke var til Stede, begyndte de snart at passiare nok saa behagelig og fortrolig med hverandre, og det varede da ikke længe, før Jonas rykkede ud med Sproget og sagde, at han ønskede at gifte sig med Misericordia. Naturligvis kaldte hun ham paa ny for et Uhyre, en Fugleskræmsel og lignende, men det havde intet at sige, i Hovedsagen vare begge enige. Ganske vist var Caritas ikke venlig stemt, og der opstod derved en lille Familietvist, som Pecksniff imidlertid bilagde paa en meget værdig Maade. Derpaa fjærnede de to Damer sig, og den ædle Arkitekt pressede en Taare ud af Øjet og sukkede dybt.

„Naa, hvad fejler De nu?" spurgte Jonas plumpt og mut.

„Sandt at sige", svarede Pecksniff højtidelig, „dvælede min Tanke i dette Øjeblik ved vor kjære, salige Hedengangne, Deres Fader."

Jonas blev ligbleg og udbrød: „Hold Mund! — og kom aldrig mere med den Snak, hverken til mig eller til nogen anden."

Pecksniff stod lige i Begreb med at slaa ind paa et andet Thema, da man hørte tunge Trin, og Tom Pinch styrtede ind i Værelset synlig ophidset.

Da Tom blev var, at Pecksniff talte med en fremmed Herre, blev han pludselig ganske forlegen, skjønt

han ſtadig ſaa' ud, ſom om han havde noget meget vigtigt at meddele.

„Jeg beder om Forladelſe", ſagde han, „men maa jeg ikke tale et Ord med Dem? Det er højſt nødvendigt."

„Det maa virkelig være højſt nødvendigt for at retfærdiggjøre Deres Adfærd, Hr. Pinch", ſvarede Meſteren. „Undſkyld mig et Øjeblik, dyrebare Ven. — Naa, hvad er ſaa Grunden til Deres plumpe Opførſel?"

„Jeg var netop i Kirken", begyndte Tom, idet han ſtod ude paa Gangen, med Hatten i Haanden over for ſin foreſatte, „og morede mig med at ſpille paa Orgelet, da jeg tilfældig drejede Hovedet om og bemærkede, at der ſtod en Herre og en Dame og lyttede til. Saavidt jeg kunde ſe i den ſvage Belysning, ſyntes det at være fremmede, og jeg troede, at jeg ikke kjendte dem. Jeg hørte derfor op med at ſpille, og ſpurgte, om de ikke vilde komme op ved Orgelet eller ſætte dem ned. De afſlog det, men takkede mig for Spillet, ſom de havde hørt paa. De havde ladet deres Vogn, en Poſtvogn, holde uden for Indgangen for at høre paa Orgelet, ſom de ſagde, og ſaa ſagde de — jeg mener hun ſagde: „Saa vidt jeg veed, bor De hos Hr. Peckſniff?" — „Jeg har den Ære", ſvarede jeg. Derpaa ſpurgte de — det vil ſige hun ſpurgte mig, om der var en Gjenvej til Peckſniffs Bolig. — —."

Nu blev Peckſniff pludſelig lutter Øren.

„En Gjenvej, uden at man behøvede at gaa forbi „Dragen". Jeg ſvarede ja, og at det vilde være mig en Fornøjelſe at viſe dem den. Saa lod de Vognen kjøre videre og fulgte med mig over Markerne. Jeg ilede i Forvejen for at melde Dem deres Ankomſt, og om faa Minutter er de her.

„Men", ſagde Peckſniff grublende, „hvem kan det dog være!"

„Jh, bevare's!" udbrød Tom, „jeg troede, jeg havde

sagt Dem det lige strax. Jeg kjendte dem lige paa Stedet. Det var den gamle Herre, som laa syg i „Dragen“ i Vinter, og den unge Dame, som ledsagede ham.“

Tom var nær styrtet omkuld af Forundring, da han blev den mærkelige Virkning va'r, som disse Par simple Ord udøvede paa Pecksniff. Men den brave Tom kunde ganske vist heller ikke vide, hvor ubelejligt dette Besøg var for hans Principal. Hvor let kunde han ikke udsætte sig for at miste den gamle Mands Hengivenhed, som han saa møjsommelig havde erhvervet sig, hvis han traf sammen med Jonas, som han hadede. Dertil kom endnu de to Søstres Uenighed. Kort sagt, Pecksniff skar saa forfærdelige Ansigter, at Tom blev baade angst og bange derved. Lykkeligvis lod der sig nu en tydelig Banken høre paa Gadedøren; det var nu paa højeste Tid, at Pecksniff fattede sig, og det gjorde han ogsaa. Han sendte Tom hurtigst mulig til Døtrene, som opholdt sig oven paa og kjævledes med hinanden, og bad dem være stille, da der ventedes et Besøg; ligeledes bad han Jonas om at blive et Øjeblik alene i Værelset, da der pludselig var kommet fremmede, rimeligvis i Forretningssager. Derpaa gav den brave Mand sig til at nynne, satte sin Havehue paa, greb en Spade og aabnede Døren. Naturligvis lod den værdige Pecksniff i samme Øjeblik, som om han var højlig forbavset, og udbrød:

„Hr. Chuzzlewit! Tør jeg tro mine egne Øjne? Nej, hvor det glæder mig — hvor det dog glæder mig! Vær saa god, træd indenfor; De træffer mig i min Havedragt, men det veed jeg, De undskylder“. Han havde imidlertid ført dem ind i det bedste Værelse. „Mine Døtre“, vedblev han, „vil glæde sig over Deres Besøg. De har sandelig længe længtes efter at stifte Frøken Maries Bekjendtskab.“

Medens han talte, saa' den gamle Mand opmærksomt paa ham, skjønt mindre strængt, end han ellers plejede.

„Peckſniff," ſagde han efter et Ophold, idet han rejſte ſig og gik hen til Vinduet med ſin Vært, „jeg blev ſtærkt ryſtet, da jeg hørte om min Broders Død. Vi har i mange Aar været fremmede for hinanden. Fred være med ham! Jeg kunde have ønſket ham gladere Dage i hans ſidſte Levetid."

„Hvad det angaar," ſvarede Peckſniff, idet han gned ſine Hænder, „ſaa kan jeg berolige Dem, for ſaa vidt han har været lykkelig ved ſin fortræffelige Søns Kjærlighed, — et ſandt Mønſter af en Søn. Den ſtakkels fader- og moderløſe unge Mand er for Øjeblikket her i Huſet og søger her atter at gjenfinde ſin tabte Sjælefred. Tilgiv, dyrebare Fætter," tilføjede Pickſniff, idet han greb begge den andens Hænder, „at jeg lader mig henrive af mine Følelſer; men jeg kan ikke andet end lade den unge Mand vederfares Retfærdighed."

Den gamle Martin ſaa' et Øjeblik forbavſet paa ham og gjentog for ſig ſelv: „Han her? I dette Hus?" — Saa bekæmpede han ſin Overraſkelſe og tilføjede: „Jeg vil ſe ham."

„Men forhaabentlig dog med et venligt Sind?" ſpurgte Peckſniff.

„Jeg ſagde, at jeg vilde ſe ham," gjentog den gamle Mand. „Hvis jeg var tilbøjelig til at nære andet end venlige Følelſer for ham, ſaa havde jeg ſagt: Lad ham ikke komme for mine Øjne."

„Godt, ſaa vil jeg underrette ham om denne Lykke," ſagde Peckſniff, idet han atter aandede frit og forlod Stuen, „undſkyld mig et Øjeblik."

Først efter et Kvarters Forløb vendte han tilbage med Jonas.

Imidlertid vare ogſaa de unge Damer komne til Syne, og der blev ſat Forfriſkninger frem for de rejſende.

Jonas viſte ſig meget forlegen over for ſin Onkel og ſlog ſtadig Blikket ned. Først lidt efter lidt tøede han op, navnlig da han ſaa', at den gamle Mand var forſonlig

stemt og roste ham paa Grund af hans Opførsel over for den afdøde. Efter en Stunds Forløb saa' den gamle Mand paa sit Ur og sagde, at det var paa Tide, at de gik.

„Vi bor foreløbig i „Dragen"," bemærkede han. „Jeg er nok en Ven af Aftenture, men det bliver allerede tidlig mørkt nu; maaske er Hr. Pinch saa venlig at ledsage os?"

„Med største Fornøjelse," svarede Peckiniff. „De er nok saa god, at være meget omhyggelig, Hr. Pinch."

Tom trængte i Grunden til denne Paamindelse, for han følte sig saa angreben og rystede i den Grad, at han næppe kunde holde paa Lygten.

„Naa, Hr. Pinch," begyndte Martin under Vejs, „De har altsaa en ganske behagelig Stilling her, — ikke sandt?"

Tom svarede endogsaa med mere end sædvanlig Begejstring, at han skyldte Hr. Pecksniff saa meget, at han ikke hele sit Liv igjennem vilde kunne indfri denne Taknemmelighedsgjæld.

De Lovtaler, hvori Tom fortabte sig over sin Principal, gjorde et modbydeligt Indtryk paa den gamle Mand, og paa Grund deraf tænkte han ved sig selv: „Du er som alle de andre, og Du havde nær narret mig, men Du gjør Dig forgjæves Ulejlighed. Dit Kryberi er altfor tjenstivrigt og røber sig af sig selv."

Under hele den øvrige Spaseretur blev der ikke mælet et Ord, og de skiltes ad ved Indgangen til „Dragen".

Tom pustede sukkende Lyset ud i Lygten og vendte hjem over Markerne i Mørke.

Kort før han var ved sit Maal, traadte en Mand i Vejen for ham, og saa' haanlig paa ham.

Det var Jonas.

„Men hvad bestiller De dog her?" spurgte Tom forundret.

„Intet," lød det korte Svar. „Rejs Fanden i Vold!"

„De er ikke synderlig høflig," ytrede Tom.

„Høflig nok for Dem," svarede Jonas. „Hvad bilder De Dem ind at være?"

„Et Menneske, der har lige saa meget Krav paa almindelig Hensynsfuldhed som enhver anden," svarede Tom mildt.

„De lyver!" sagde Jonas. „De har slet intet Krav paa Hensynsfuldhed. De har intet Krav paa noget som helst. Jeg raader Dem til at holde Deres Mund og ikke indsmigre Dem hos mine Slægtninge. De veed nok, at naar en knurrende Hund bliver for nærgaaende, saa pidsker man den. — Det er mit venskabelige Raad, forstaar De mig, hva'?"

„Godt," raabte Tom harmfuld. „Er De saa god at gaa af Vejen."

„Gu' er jeg ej," sagde Jonas og skrævede ud med Benene. „Ikke før end jeg faar Lyst dertil. For Fanden, jeg havde nok Lyst til at faa at vide noget om det Maskepi, som der er mellem Dem og en Landstryger af en Slægtning, jeg har."

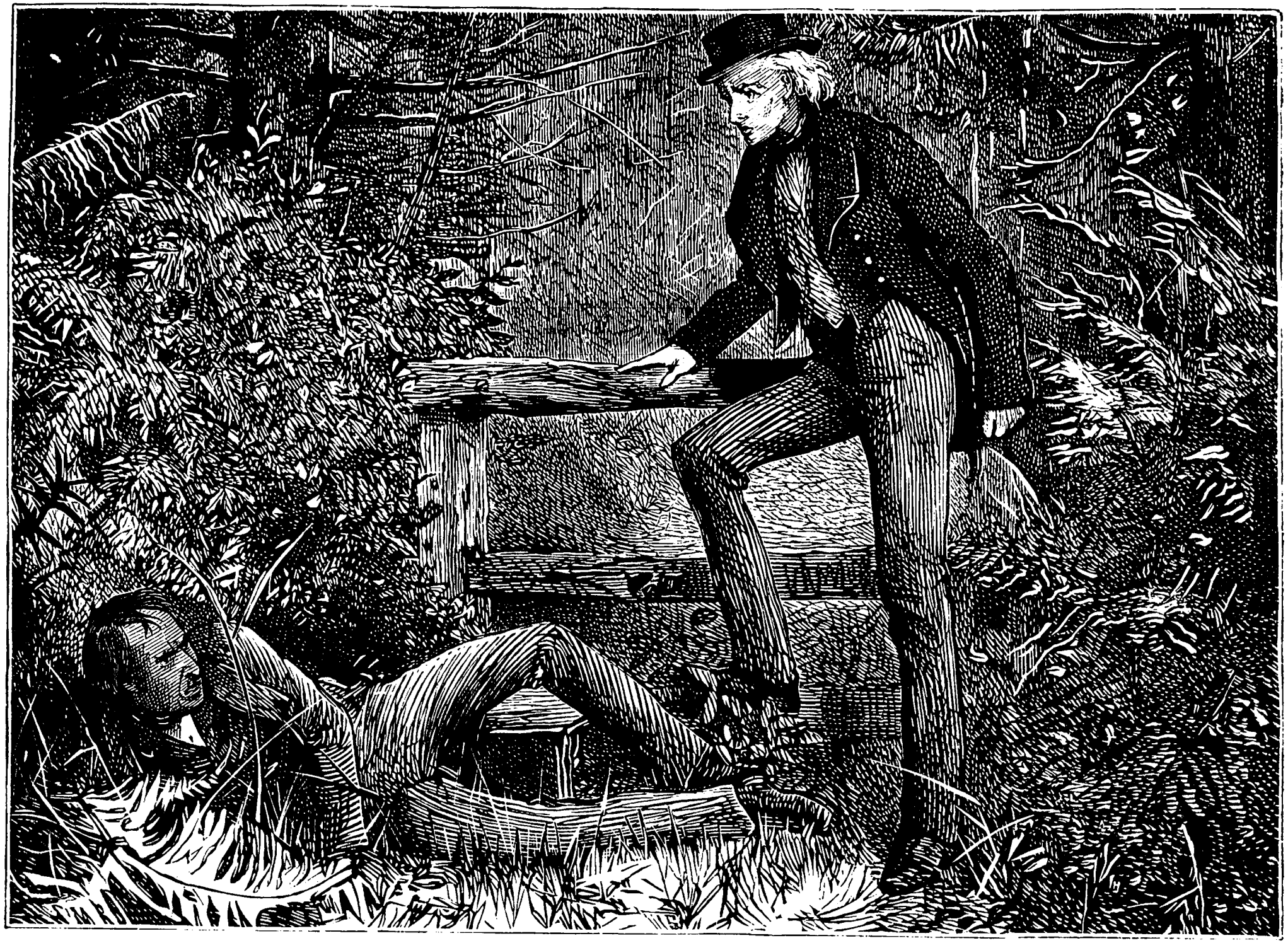
„Jeg kjender ingen Landstryger af Deres Familie," sagde Tom bestemt.

„De kjender én!" svarede Jonas.

„Nej," vedblev Tom. „Deres Onkels Navne, hvis det er ham, De sigter til, er ingen Landstryger. Og lad mig nu komme frem."

„De bliver her, til jeg giver Dem Lov til at gaa." Med disse Ord svang han sin Stok over Hovedet paa Tom, men i et Nu fløj denne hen i Luften, og Jonas laa sprællende i Grøften. I sit Forsøg paa at fravriste ham Stokken havde Tom bragt denne i voldsom Berøring med sin Modstanders Hoved, og Blodet flød rigelig ud af en dyb Skramme i Tindingen paa ham. Tom bemærkede det først, da den faldne trykkede sit Lommetørklæde mod Saaret og tumlede bedøvet om, da han forsøgte at rejse sig op.

„Er De kommen til Skade?" spurgte Tom. „Det gjør mig ondt. Støt Dem et Øjeblik til mig."

Side 84.

Jonas laa i Grøften.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Jonas svarede intet, men hans Miner gav tydelig nok til Kjende, at han var umaadelig forbitret og ikke vilde glemme, hvad der var sket.

Paa Hjemvejen forefaldt der intet videre imellem dem. Jonas gik nogle Skridt foran Tom Pinch, der sørgmodig tænkte over den Sorg, som Efterretningen om denne Tvist vilde berede hans fortræffelige Velgjører. Da Jonas bankede paa Døren, bankede ogsaa Toms Hjærte, og højere bankede det, da Frøken Misericordia kom med Lyset i Haanden og udstødte et Skrig ved Synet af sin saarede Elskede, og endnu højere, da han fulgte med dem ind i Stuen, og allerhøjest, da Jonas begyndte at tale.

„Gjør nu intet Væsen deraf; det er jo næppe værd at tale om. Jeg kjendte ikke Vejen, det var mørkt, og idet jeg kom gaaende her hen med Hr. Pinch," — han vendte Hovedet, men ikke Blikket hen imod Tom — „saa løb jeg mod et Træ."

„Koldt Vand, Misericordia, mit søde Barn!" raabte Pecksniff. „Klatpapir! En Sax! En linned Klud!"

Misericordia vaskede Saaret, og Pecksniff holdt den saaredes Hoved mellem begge sine Hænder, medens Tom Pinch i sin skyldbevidste, ophidsede Sindsstemning stod og rystede en Flaske Haarlemmer Draaber.

Saa snart Jonas' Hoved var blevet forbundet, og han var gaaet til Sengs, og alt i Huset var roligt, satte Tom Pinch sig sørgmodig paa Kanten af sin Seng og tænkte over det skete.

... Gamle, skikkelige Tom! Du store, voxne Barn!

Ottende Kapitel.

Den ærede Læser gjør et Spring over Verdenshavet for at være Vidne til Martins og Marks videre Hændelser. — Han stifter Bekjendtskab med Edens Dal og lærer derved at kjende en større Naturskjønhed. — Marks Farvel til Hr. Scadder.

Efter en trættende Rejse paa to Døgn i det raslende Jærnbanetog naaede Martin og Mark sent om Aftenen deres Rejses Maal. Tæt ved Banen stod en uhyre stor, hvid Bygning, der lignede et hæsligt Hospital og bar Paaskriften:

„Hotel National".

Da det var i Nærheden af Skibsbroen, indlogerede vore to Venner sig der. Efter at de havde trukket sig tilbage til deres Værelse, holdt de Raadslagning og eftersaa' deres Kassebeholdning, hvorved det viste sig, at Mark raadede over syv og tredive Pund, medens Martins Formue var smeltet sammen til otte Pund. Den sidste gjorde derfor sin mere velhavende Rejsefælle det ædelmodige Forslag, at indtræde som Kompagnon i Firmact „Chuzzlewit & Weller".

„Jeg skal staa Dem bi med mine bedste Kræfter lige til det sidste," erklærede Mark Weller, „men tag bare ikke mit Navn med. Jeg forstaar mig ikke paa den Slags Ting, og derfor er det rigtigst, at jeg er „Ko." —"

Den ærede Læser gjætter nok, at Mark ved dette forkortede Udtryk mente „Kompagni". „Jeg har tit tænkt paa," vedblev han med dæmpet Røst, „at jeg nok en Gang gad lære en „Ko." at kjende, men jeg drømte saamænd ikke om, at jeg selv skulde blive saadan en."

„Du skal faa din Vilje; men hent nu et Par Glas Sherry, at vi kan drikke Firmaets Skaal."

Enten havde Mark, hvad der senere ofte gjentog sig, glemt, at der ikke længere bestod noget Forhold som mellem Herre og Tjener mellem dem, eller ogsaa betragtede han dette An-

liggende som hørende til „Ko.“s Departement. Han adlød med sin sædvanlige Beredvillighed, og endnu før de gik til Sengs, blev det aftalt mellem dem, at de næste Morgen vilde følges ad hen til Agenten.

Denne havde sit Kontor i et yderst beskedent lille Hus, som havde en ikke fjærn Lighed med et Bomhus. Døren til Kontoret stod paa vid Gab, og Agenten, hvis Navn var Scadder, modtog vore rejsende ved Indgangen. Efter at han af Martin havde erfaret Anledningen til deres Besøg, førte han dem ind i Kontoret.

„Jh,“ udbrød Martin, idet hans Blik faldt paa et stort Kort, som ganske dækkede den ene Væg, „hvad er det?“

„Det er Eden,“ svarede Scadder.

„Jeg havde langt fra ikke tænkt mig, at det var en By,“ sagde Martin.

„Nej, virkelig? Jo, det er endog en blomstrende By.“ Og i Virkeligheden fandtes der paa Kortet baade Kapeller og Kirker, Torve, Hoteller, Magasiner, prægtige Privatbygninger, Værfter, en Børs, et Theater, kort sagt offentlige Bygninger af enhver Art.

„Men, min Gud, det er jo en meget betydelig Stad!“ udbrød Martin, idet han vendte sig om. „Jeg er bange for, at der ikke bliver meget tilovers for mig at gjøre der.“

„Naa, det er jo ikke bygget alt sammen endnu,“ bemærkede Agenten.

Det var en stor Lettelse.

„Der er nu Torvet,“ sagde Martin, „er det færdigt?“

„Det?“ sagde Agenten. „Lad mig en Gang se; nej, det er ikke færdigt.“

„En temmelig god Forretning at begynde med, hvad Mark?“ hvisked Martin til sin Ledsager, idet han puffede til ham med Albuen.

Mark, som med et meget dumt Udtryk havde set vexelvis paa Kortet og paa Agenten, sagde ikke andet end: „Mageløs!“

„Jeg er imidlertid bange for," vedblev Martin, „at der allerede er flere Bygmestre der." Agenten benægtede det, og Martin betænkte sig nu ikke et Øjeblik paa at afslutte Handelen og for den ringe Sum af halvandet Hundrede Dollars*) at erhverve et stort Stykke Land for sig og sin Kompagnon.

„Skulde De ikke synes om det," sagde Scadder, idet han udfærdigede Kvitteringen for Beløbet, „saa maa De ikke give mig Skylden."

„Nej, vist ej," svarede Martin oprømt og stolt over at føle sig som Grundejer i den blomstrende Stad Eden, og tog derpaa Afsked med Hr. Scadder.

Saa snart det var bleven almindelig bekjendt i Hotellet, at den unge Englænder, Hr. Chuzzlewit, havde kjøbt Jord i Edens Dal og havde i Sinde med den næste Dampbaad at begive sig til det jordiske Paradis, blev han paa én Gang en offentlig Størrelse. Alle Indbyggerne strømmede til Hotellet for at se den mærkelige Mand og for at kunne veksle et Par Ord med ham.

Mark overlod sin Kompagnon alle disse Udmærkelser og Æresbevisninger, og trak sig tilbage til sit Kammer.

Næste Dag brød Mark og Martin op til Eden. Klokken paa Dampskibet havde allerede ringet anden Gang, da Mark atter vendte om og ilede til Scadders Kontor, som laa tæt ved Landingsstedet. Saa snart denne fik Øje paa Mark, udbrød han: „Hvad i al Verden vil De igjen her?"

„Det skal jeg, ærlig talt, sige Dem," svarede Mark; „jeg vil gjøre Dem et Spørgsmaal."

„At spørge staar enhver frit for."

„Sig mig, hvorfor har man gjort saadant Væsen af min Kompagnon, efter at det var bleven bekjendt, at han havde kjøbt sig Jord i Eden?"

---

*) En Dollar er omtrent 4 Kroner dansk.

Scadder smilede, tav en Tid lang og sagde endelig: „Dampbaaden gaar strax."

„Ja, netop derfor har det saadan Hast," udbrød Mark utaalmodig, „jeg vilde nødig lade min Kompagnon rejse alene til Eden. Svar mig derfor saa hurtig som muligt paa mit Spørgsmaal: Hvorfor har man gjort saadant Væsen af ham?"

„Fordi man ærer ham som en Slags Helt," svarede Scadder med et smørret Grin, „for — men De hører nok, det ringer tredje Gang — for fra Eden vender ingen levende tilbage."

Mark vilde Bedrageren til Livs, men han indsaa', at det var for sent at faa Sagen ændret. Derfor nøjedes han med at skjælde Agenten ud for en Skurk, hvorpaa han ilede af Sted til Skibsbroen.

„Mark, Mark!" raabte Martin fra Damperen.

„Her er han," skreg Mark, idet han med et Sæt svang sig om Bord. „Har aldrig været halvt saa glad som nu! Saadan skal det være! Op med Ankeret og af Sted!"

Gnisterne fra det lette Brændselsstof strømmede ud af de to Skorstene, og af Sted fo'r Damperen paa de mørke Vande.

I Begyndelsen blev der sat Passagerer i Land et Par Gange om Dagen og andre tagne om Bord i deres Sted, men lidt efter lidt blev det sparsommere med Landingssteder, og der gik tit hele Timer, i hvilke de ikke saa' andre Boliger end Skovhuggernes Hytter, hvor Skibet indtog Brændsel. Luft, Skov og Vand hele den udslagne Dag, og saa var der en Hede, som frembragte Vabler, hvor som helst Solens Straaler faldt.

Man arbejdede sig frem gjennem uhyre øde Strækninger i den brændende Sol om Dagen og i Dis og Taage om Aftenen, saa længe til det var en Umulighed at vende om, og til Tanken om at gjense Hjemmet kun stod som en sørge-

lig Drøm. Der var nu kun faa Passagerer tilbage. Man hørte ikke en eneste munter eller forhaabningsfuld Lyd, og ingen behagelig Passiar hjalp til at forkorte Tiden, der sneg sig langsomt hen.

Endelig gjorde de Holdt, og det i selve Eden! Syndflodens Vande syntes knapt for en Uge siden at være vegne bort, saa fuld af Dynd og Raaddenskab var den afskyelige Sump, som bar dette Navn.

Vandet var grundt ved Bredden, hvorfor de bleve landsatte med deres Bagage i en Baad fra Damperen. Under de mørke Træer stod der nogle Blokhuse — det bedste af dem var en plump Kostald; men hvad Værfterne, Torvet og de offentlige Bygninger angik — — —

„Der har vi en Edener," sagde Mark. „Han kan hjælpe os med vore Sager. Vær nu bare ved godt Mod, Herre. Hejda, De!"

Manden kom vaklende, støttet til en Stok, hen imod dem gjennem det tiltagende Mørke. Da de kom ham nærmere, bemærkede de, at han saa' bleg og udtæret ud, og at hans kummerfulde Øjne vare dybt indsunkne. Hans Klæder hang i Laser om ham, og Hovedet og Fødderne vare bare.

„Fremmede?" udbrød han helt forundret.

„Ja vel," svarede Mark. „Hvordan har De det, hva'?"

„Jeg er slemt plaget af Feberen," svarede han med svag Røst, „har mange Uger igjennem ikke kunnet støtte paa et Ben. Det er vel Deres Sager?" tilføjede han, idet han pegede paa dem.

„Ja, det er saa," svarede Mark. „Kunde De ikke anbefale os nogen, der kunde give os en Haandsrækning for at skaffe os dem til — til Byen?"

„Min ældste Søn vilde gjøre det, hvis han kunde," svarede Manden; „men han har et Anfald af Feberen i Dag og er indhyllet i Tæpper. Min yngste døde i forrige Uge."

„Det gjør mig virkelig hjærtelig ondt for Dem, Fatter,"

sagde Mark og trykkede hans Haand. „Bryd Dem bare ikke om os. Følg med og tag mig under Armen; jeg skal følge Dem tilbage. Vor Bagage er sikker nok," føjede han til, idet han henvendte sig til Martin; „der er ikke saa mange Folk her omkring, saa vi behøver at frygte for, at nogen stikker af med den. Det er dog altid en Trøst!"

„Nej!" udbrød den stakkels Mand, idet han bankede med Stokken i Jorden, „Folkene, de ligger her eller i Buskadset nord paa. Vi har begravet de fleste, de øvrige er dragne bort, og de, som endnu er tilbage her, de kommer ikke ud om Natten."

„Natteluften er formodentlig ikke sund?" spurgte Mark.

„Den er en dræbende Gift," lød Nybyggerens Svar.

Mark tog Manden under Armen og fortalte ham under Vejs Historien om deres Kjøb, idet han tillige spurgte ham om, hvor deres Ejendom laa. Tæt ved hans eget Blokhus, sagde han, og meddelte tillige, at han egenhændig havde begravet den forrige Ejer, en Oplysning, som Mark ligeledes modtog uden den ringeste Sindsbevægelse.

Med ét Ord, han førte dem til en usel Hytte, plumpt sammenføjet af Træstammer, hvor Martin hulkende kastede sig ned paa Jorden.

„Men, Gud bevare's!" udbrød Mark, „lad dog være!"

„Jeg beder Dig tusende Gange om Forladelse, kjære Ven," sukkede Martin; „men jeg kan ikke andet, om man saa slog mig ihjel paa Stedet."

„Bede mig om Forladelse?" svarede Mark med sit sædvanlige gode Lune, medens han pakkede de Kasser ud, som han og Martin havde baaret derhen. „Chefen for Firmaet beder „Ko." om Forladelse — hva' behager? Naar det er Tilfældet, maa der nok være noget muggent ved Firmaet. Se blot, sikke herlige Sager, der er skjult i denne Kuffert. Her er saltet Svinekjød; her er Tvebakker; her er Whisky — lugter brilliant; her er Tinkanden; her er Tæpperne; her er

Øxen. Hvem tør sige, vi ikke er udrustet paa det prægtigste? Naar jeg nu blot har faaet hentet noget Vand fra Bækken her udenfor, og har lavet os en Grog, saa er Aftensmaden færdig, og den omfatter alle Aarstidens Delikatesser."

Det var umuligt ikke at fatte Mod i et saadant Menneskes Selskab. Martin satte sig ned paa Jorden, trak sin Kniv frem og spiste og drak af alle Kræfter.

„Ser De nu," sagde Mark, efter at de havde gjort et godt Indhug i deres Mundforraad, „nu stikker jeg med Deres og min Kniv Tæppet op lige foran Døren, eller rettere der, hvor Døren i et højere civiliseret Land skulde have været. Det tager sig ganske net ud. Nu stopper jeg Aabningen til der neden under ved at skubbe Kassen for. Det er heller ikke daarligt. Der har De Deres Tæppe, og her er mit. Hvad er der nu i Vejen for, at vi kan tilbringe en fortræffelig Nat her?"

Men til Trods for alle disse opmuntrende Ord, varede det dog længe, før Mark faldt i Søvn. Han svøbte sig ind i sit Tæppe, lagde Øxen ved Siden af sig og anbragte sit Leje tværs for Døråbningen, men han var altfor ængstelig og vagtsom til at kunne lukke et Øje. Den ny og sørgelige Tilstand, hvori de befandt sig, Frygten for vilde Dyr og Fjender, den skrækkelige Uvished angaaende deres Existens, Dødsangsten, den uhyre Afstand og den Masse Hindringer, der laa mellem England og dem, var alt sammen skrækkelige Kilder til Uro i Nattens dybe Stilhed. Aldrig havde Dagslyset været mere velkommen for Marks Øje, end da han vaagnede af sit urolige Blund. Mark skimtede det gjennem Tæppet, da det skinnede ind ad Døren.

Han stjal sig sagte ud, medens hans Ledsager endnu sov, forfriskede sig ved at vaske sig i Floden, der strømmede tæt forbi Døren, og kastede et Blik over Kolonien. Der var i det hele taget ikke over en Snes Hytter, hvoraf Halvdelen aabenbart vare ubeboede, men alle raadne og forfaldne. En

afskyelig varm, kvælende Dunst, ligesom Luften fra en Ovn, steg frem af Jorden og lejrede sig over hele Egnen, og da Marks Fødder sank ned i Moradset, piblede der en sort, smudsig Vædske frem.

Deres egen Jord var lutter Urskov. Træerne vare saa omfangsrige og stode saa tæt ved hverandre, at de sygnede hen som Vanskabninger. Langs op ad Stammerne skjød der sig en yppig Græsvæxt, bedøvende Urter og skimlende Plantereester. Mark gik ned til Landingsstedet, hvor de den foregaaende Aften havde ladet deres Sager blive staaende, og traf der et havt Dusin blege, elendige Mennesker, men som dog vare parate til at hjælpe ham med at bære Bagagen hen til Blokhuset. De rystede paa Hovedet, da han talte til dem om at slaa sig ned der, og kunde ikke give ham nogen Trøst. De, der endnu havde haft Raad dertil, vare dragne bort og havde ladet alt i Stikken. De tilbageblevne havde mistet deres Hustruer, Børn, Venner og Brødre, og selv havde de ogsaa lidt meget. De fleste vare endog syge endnu.

Martin var imidlertid staaet op; men allerede denne ene Nat havde frembragt en stor Forandring hos ham. Han var meget bleg og udmattet, talte om Smerter og Svækkelse i Lemmerne og beklagede sig over, at hans Syn var svækket, og at det generede ham at tale.

Mark hentede en Dør fra et af de forladte Huse og afpassede den efter deres Bolig, derefter pakkede han deres Sager ud og bragte dem ind i Hytten, og endelig slog han en stor Plakat op, som han i sin Hjærtensglæde egenhændig havde lavet i Hotel National, og hvorpaa der stod at læse: „Chuzzlewit & Ko., Arkitekter og Landmaalere"; han anbragte den paa den mest iøjnefaldende Del af Blokhuset, og det med en Alvor og Værdighed, som om den blomstrende Stad Eden alt existerede, og de ventede at blive overdængede med Forretninger.

Den gode Mark gjorde alt for at opmuntre sin Kammerat, men Martin svarede intet. Han sad hele Tiden med Haanden under Kinden. Da Mark saa sandt, at alle hans Bestræbelser for at friske ham op vare frugtesløse, standsede han med sit Arbejde, traadte hen til ham og sagde:

„Tab ikke Modet, op med Hovedet, og tag Dem noget for!“

„Bryd Dig ikke om mig,“ sagde Martin; „gjør, hvad Du kan, for Dig selv. Du vil snart ikke have andre at sørge for. Og gid Du saa med Guds Hjælp snart maa komme hjem, og at han vil tilgive mig, at jeg har ført Dig her hen! Det er min Skæbne at skulle dø paa dette Sted — jeg følte det i samme Øieblik, jeg satte Foden i Land.“

„De er syg,“ udbrød Mark ivrig. „Jeg tør vædde paa, at det er et Anfald af Koldfeberen. Men med Guds Hjælp har det intet at sige. Jeg vil løbe hen til en af vore Naboer og bede ham om Raad. Folkene her har sikkert Midler mod Feberen, og De skal se, i Morgen er De lige saa rask som nogen Sinde. Jeg bliver ikke et Minut borte; tab bare ikke Modet!“

Dermed ilede han af Sted, og medens han løb, sagde han til sig selv: „Nu er Øieblikket kommet, Mark, hvor Du kan vise Dit gode Humør, for en bedre Lejlighed vil Du næppe faa senere i Dit Liv. Altsaa bare munter, bare munter, Mark, og vis Dig som en Mand.“

Han blev staaende foran en af de nærmeste Hytter og aabnede Døren; men næppe var han traadt ind, før han hørte sit Navn blive nævnet, og to smaa Drenge holdt ham fast i Frakkeskjøderne.

„Halloj — halloj!“ raabte Mark forundret og skyggede med Haanden for Øinene, som om han var bleven blændet. „Hvad er det? Drømmer jeg, eller er jeg vaagen? Er den Kone der med den lille, svagelige Pige ikke min Rejsefælle, og er det ikke hendes Mand, som kom til New York for at

hente hende?“ Saa saa' han ned paa Drengene og vedblev: „Og er det ikke de to smaa Gavstrikker, som jeg lærte at kjende om Bord paa Hurtigsejleren „Skruen“, og som jeg syntes saa godt om? Er det virkelig ikke dem? — Naa, saa sig mig det dog —“

Videre kom den brave Mark ikke, for, selv bortset fra, at han følte sig som lammet af Sindsbevægelse, saa blev han krammet og kysset og favnet af hele Familien, ja selv det syge Barn paa Moderens Arm strakte de feberhede Hænder ud og lallede Marks Navn med hæs, tør Røst.

Ja, det var den samme Familie, det var der ingen Tvivl om; skrækkelig forandret i Edens Luft, men dog den samme.

Familiens magre, udtærede Udseende, Moderens forandrede Blik, det febersyge Barn, den Haabløshed, der saa skarpt stod præget i alles Aasyn — alt dette tilsammen gjorde et dybt Indtryk paa Mark.

„Men hvordan er De kommen her til?“ spurgte Manden, saa snart den første Forundring havde lagt sig.

„Jh, i Gaar Aftes med Dampbaaden,“ svarede Mark. „Men hvorledes har I det alle sammen? I har just ikke tykke Kinder.“

„Vi er endnu en Smule syge,“ sagde den stakkels Kone, idet hun bøjede sig ned over sit Barn, „men det vil nok blive bedre, naar vi først har vænnet os til Klimaet.“

„Det var ret,“ sagde Mark opmuntrende, skjønt med tungt Hjærte; „bare Mod i Brystet og Hovedet op, saa bliver alt nok godt igjen. Men det erindrer mig om, at min Kompagnon er ilde deran, og jeg kom her hen for at bede Dem staa ham bi. Jeg vilde blive glad, Fatter, om I kunde følge med og hjælpe os med Deres Raad.“

Manden rejste sig strax for at ledsage ham, ihukommende de Tjenester, som den brave Mark havde ydet hans Familie under Overfarten.

Han havde næppe set Martins Ansigt, før han strax kjendte Sygdommen. „Det er den onde Koldfeber," sagde han til Mark, „som raser her Aar ud og Aar ind, der har faaet fat i den stakkels Herre. Jeg har selv lidt af den i lang Tid. De fleste river den bort, men vi vil gjøre alt for at holde den stakkels unge Herre i Live."

„Munter, — bare munter!" mumlede Mark, medens tunge Taarer løb ned ad Kinderne paa ham. „O, Du „blaa Drage", — o, Du kjære, lille Madam Lupin! Hvor let kunde jeg ikke være bleven Krovært i „Dragen"? — men nu er jeg Proprietær i Eden — — ha, ha, ha, sikken Lykke!"

Naboen bragte Medicinen og gav Mark forskjellige gode Raad og Forsigtighedsregler; men det nyttede alt sammen ikke meget, for den nærværende Aarstid var netop den usundeste, og saaledes forværredes Martins Sygdom mere og mere. Den antog endog snart en farlig Karakter, og Martin var Døden nær. I denne Tilstand vedblev han at være flere Dage, og i al den Tid plejede Marks stakkels Venner ham, uden Hensyn til sig selv. Trods de legemlige og aandelige Anstrængelser, det besværlige Arbejde om Dagen med at bearbejde Jorden og saa Vaagningen om Natten og trods den slette Kost beklagede Mark sig dog aldrig og lod slet ikke Modet falde. Han blev en rigtig barmhjærtig Samaritan for Martin. Hvor stridig og egenraadig havde den syge ikke tit vist sig imod ham, den Gang han var rask! En anden vilde maaske have ladet ham undgjælde derfor, i alt Fald mindet ham derom, — men Mark glemte alt og tænkte kun paa sin Rejsefælles bedre Egenskaber, idet han nu ofrede sig fuldstændig for ham.

Der gik flere Uger hen, før Martin var uden for al Fare og stærk nok til at spasere om, støttet til en Stok og til Marks Arm. Og selv nu gik det kun smaat frem med hans Helbredelse paa Grund af Mangelen paa sund Luft og passende Næring. Han befandt sig endnu i en temmelig

Side 96.

„Munter — bare munter!“

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

afkræftet Tilstand, da den Ulykke indtraf, som han saa meget havde frygtet, nemlig at ogsaa Mark blev syg. Han stred vel kraftig imod, men Sygdommen fik dog Overtaget, og alle hans Anstrængelser vare frugtesløse.

„Bare munter," raabte han en Morgen, idet han atter sank tilbage i Sengen. „Hurra for Eden, hurra!"

Havde Marks Venner vist sig elskværdige over for Martin, saa viste de sig tyve Gange mere deltagende over for Mark. Og nu kom Turen til Martin til at arbejde, til at vaage ved Sygelejet og til i de lange, lange Nætter at lytte efter hver Lyd i det skumle Vildnis. Stakkels Mark laa i Feberfantasier, spillede Kegler i „Dragen", troede, at han var om Bord paa „Skruen", vandrede om paa Gaderne i England med gamle Tom og brændte Træstubbe i Eden — alt paa én Gang.

Men saa ofte Martin rakte ham Drikke eller Lægemidler, saa ofte han i det hele taget plejede ham, eller naar han vendte hjem fra et eller andet besværligt Arbejde, opklaredes stakkels Marks Ansigt, og han udbrød:

„Jeg er munter, det er jeg. Det skal De ogsaa være!"

Der er intet, der i den Grad tvinger en til Eftertanke som det at vaage ved en Sygeseng, og navnlig, naar der paa Smertenslejet hviler en Mand, som man ellers kun har set i fuld Kraft og Virksomhed. Saaledes begyndte da ogsaa Martin at komme til Eftertanke, og han havde ogsaa Lejlighed dertil hele Maaneder igjennem.

I sin Bekymring for, at Mark skulde dø, forelagde han sig selv det Spørgsmaal, om han ogsaa havde gjort sin Pligt over for sin Ledsager, fortjent den Troskab og Iver, han viste ham, og gjengjældt ham det efter bedste Evne. Og hans Samvittighed svarede Nej. Han kom ogsaa til at tænke paa Tom Pinch. Havde han handlet ædelmodig imod ham? Eller havde han benyttet hans Godmodighed ene og alene i egennyttige Formaal? Og Samvittigheden blev ham

heller ikke Svar skyldig herpaa, og han indsaa nu til sin Skræk, hvilken lav Egenkjærlighed der hidtil havde ruget i hans Hjærte, ja — han følte endogsaa, at han kunde have handlet en lille Smule anderledes over for sin Bedstefader. Den gamles Lokker var jo hvide, og det sømmer sig den unge at bøje sig for dette Alderens Smykke.

Eden var en tung Skole for saa tunge Lærdomme; men Sumpe, Skovtykning og forpestet Luft, det var Læremestre, som havde en ganske aparte og eftertrykkelig Maade at undervise paa.

Han foresatte sig højtidelig fra nu af at blive et andet Menneske, at bandlyse al Egenkjærlighed fra sit Hjærte og kun at behandle sin Næste med Kjærlighed og Hensynsfuldhed. „Fri os ud af denne Elendighed!“ bad han inderlig til Gud. „Lad os ikke omkomme saa langt borte fra Hjemmet, men lad os gjense vort kjære Fødeland, og Du skal faa at se, at jeg skal holde mit Løfte.“ — Desuden bestemte han sig til ikke at ytre et Ord til Mark om de gode Forsætter, han havde fattet, men kun at holde sig Maalet fast for Øje. Og heri var der ikke Spor af Stolthed skjult, men kun Ydmyghed og Fasthed — den bedste Rustning, han kunde bære. Saa dybt havde Eden bøjet ham, — og saa højt havde det løftet ham.

Efter et langt og trættende Sygeleje, hvor der var en Tid, da Sygdommen var paa sit Højdepunkt, og Mark ikke kunde tale, men kun med rystende Haand skrive sit: „Bare munter“ paa en Tavle, viste der sig omsider Tegn paa Bedring, indtil endelig den syge afgjort begyndte at rette sig og med hver Dag kom mere og mere til Kræfter.

Saa snart han følte sig saa rask, at han kunde tale uden Anstrængelse, raadførte Martin sig med ham angaaende en Plan, som han allerede for nogle Maaneder siden vilde have bragt i Udførelse uden at besvære nogen anden dermed end sig selv.

„Vor Stilling er fortvivlet," sagde Martin, „det er der ingen Spørgsmaal om. Stedet er forladt; dets daarlige Beskaffenhed maa være bleven bekjendt, og vi tør derfor ikke haabe at kunne sælge det, som man saa skjændig har prakket os paa. Der er derfor ikke andet for os at gjøre, end at forlade Kolonien og vende tilbage til England. Ligegyldigt ved hvilke Midler, Mark, vi maa tilbage. Nu har vi paa denne Side Havet kun en eneste Ven, som kunde hjælpe os, og det er Hr. Bevan."

„Jeg tænkte paa ham, da De var syg," sagde Mark.

„Skal jeg skrive til ham, forklare ham vor fortvivlede Stilling og bede ham om Hjælp?"

„Jeg synes, De skulde det," svarede Mark. „I værste Fald kan han kun give os et Afslag."

Martin skrev da strax et Brev til Hr. Bevan og læste det op for Mark. Mark gav sit Bifald til Kjende med Indholdet af det, hvorefter de besluttede at sende det af Sted med den næste Dampbaad, der kom for at indtage Brændsel.

Det varede over en Uge, før der viste sig nogen Damper; men endelig en tidlig Morgenstund blev de vækkede ved en Dampbaads Plasken og Prusten. De ilede til Landingsstedet og bragte Brevet velbeholdent om Bord.

Før om en otte eller ti Uger kunde de efter al Rimelighed ikke vente noget Svar. Imidlertid anvendte de de faa Kræfter, der stode til deres Raadighed, til at forbedre Jorden, som de ryddede og gjorde formaalstjenlig.

Naar saa Mark og Martin om Aftenen trætte og udasede lagde sig til Hvile, talte de ofte sammen om Hjemmet, undertiden fulde af Haab om atter at faa det at se, men til andre Tider med sorgfuld Ro, som om enhver Udsigt dertil var berøvet dem. Ved saadanne Lejligheder undrede Mark sig ikke lidt over, at der var foregaaet en mærkelig Forandring med Martin.

„Jeg veed ikke, hvad jeg skal tro om ham," tænkte han

en Aftenſtund. „Han tænker ikke nær ſaa meget paa ſig ſelv. Jeg vil dog prøve ham en Gang. — Sover De, Herre?“

„Nej, Mark.“

„Ligger vel og tænker paa Hjemmet?“

„Ja, Mark.“

„Jeg ogſaa. Jeg tænkte netop paa, hvad Pinch og Peckſniff nu monstro tager ſig for.“

„Stakkels Tom,“ ſagde Martin vemodig.

„En ſtakkels Tosſe,“ ytrede Mark. „Spiller gratis paa Orgel, og ſørger ikke for ſig ſelv.“

„Ja, jeg kunde virkelig ønſke, at han gjorde det en Smule mere,“ ſvarede Martin, „ſkjønt jeg maaſke ingen Grund har dertil. Vi vilde da ſandſynligvis ikke holde halvt ſaa meget af ham, ſom vi gjør.“

„Og ſaa finder han ſig ſaa taalmodig i alt muligt,“ vedblev Mark.

„Ja,“ ſvarede Martin efter et Øjebliks Tavshed, „det kan jeg tale med om, Mark.“

Han ſagde dette i en ſaa bitter og bedrøvelig Tone, at hans Kompagnon gjorde ſtore Øjne, men endnu mere, da han fortſatte:

„Nu er det paa Tide at høre op med Paſſiaren, for Du er ſvag og træt, og taler kun for at opmuntre mig. God Nat, og Vorherre holde ſin Haand over Dig, Mark!“

„Vorherre holde ſin Haand over mig, ja, det maa jeg nok ſige, for der er jeg kommen net op at kjøre,“ tænkte Mark, idet han vendte ſig om med et lykkeligt Anſigt. „Det er jo Snyderi. Det var ikke ſaadan en Tjeneſte, jeg vilde have. Hvad Ære kunde jeg vel have af at være munter hos en Herre, ſom ham!“

Tiden gik, Dampbaadene kom vel og lagde til; men ingen bragte Svar paa Brevet. Regn, Hede, Morads, uſunde Dunſter med alle deres Onder og ſkadelige Følger herſkede beſtandig; Jorden, Luften, Planteverdenen og Vandet, ſom

vore to Venner drak, — alt var i Gjæring og svangert med dødbringende Virkninger. Paa ny følte Martin og Mark sig ilde til Pas, og det var at forudse, at hvis Feberen atter fik Tag i dem, vilde ingen af dem mere faa Hjemmet at se.

Men saa en Morgenstund kom en Damper brusende og lagde til. Mark stod paa Vagt ved Hytten, gik om Bord og fik et Brev, som han strax bragte til Martin. Skjælvende stod de der og sendte hinanden opmuntrende Blikke.

„Det er tungt at føle paa," stammede Martin. Og se, da han aabnede det, faldt der en lille Rulle Papirspenge ud af det!

Hvad de sagde, gjorde eller følte i dette Øjeblik, kunde ingen af dem senere berette. Alt, hvad Mark siden kunde fortælle derom, var, at han aandeløs ilede ned til Flodbredden og om Bord paa Damperen, som endnu ikke var taget af Sted, for at skaffe sig Oplysning om, naar den vendte tilbage og anløb Stedet igjen.

Svaret lød: „Om en ti, tolv Dage". Men alligevel begyndte de allerede samme Aften at pakke deres Sager sammen. Efter at dette Oprømtheds-Stadium var passeret, troede enhver af dem, at han sikkert vilde dø, før Dampbaaden vendte tilbage. Men de levede alligevel, da Fartøjet omsider efter tre lange Ugers Forløb endelig kom, og en Høstmorgen ved Solopgang stod de paa Dækket.

Men paa Strandbredden stod der en Klynge grædende Mennesker og skjulte Hovedet i deres Hænder.

Martins Hjærte var nær ved at briste ved dette Syn, og den ene Taare efter den anden rullede ned ad hans Kinder.

Hvor længe mon de Stakler endnu vil kunne leve? tænkte de begge. Hvem mon der bliver den sidste af dem? Maaske et af de stakkels Børn! Forfærdeligt, — forfærdeligt!

„Hold Modet oppe!" raabte Mark til den stakkels Familie. „Vi ses nok igjen der ovre i den gamle Verden!"

Skibet satte sig i Gang. Blokhuset med den aabne Dør og Træerne, der bøjede sig over det, forsvandt, Skikkelserne paa Bredden, der stod og ventede og udbrød i høje Veraab, bleve mindre og mindre, men Jammerraabene trængte helt hen til Dækket paa det bortfarende Skib og gav Gjenlyd i de to Venners Bryst. Endelig forsvandt de bedrøvelige Skikkelser og den væmmelige Strandbred — og Eden var bleven til en Drøm for de to rejsende; men en rædsom Drøm.

Længe holdt Mark og Martin hinanden om Halsen og priste Gud for deres Redning.

Nu havde Martin i Virkeligheden haft Grund til at være glad til Mode; men han sad dog og stirrede med mørkt Blik paa det ensformige Landskab og sukkede ofte stille ved sig selv. Mark saa' skarpt paa ham, skuede ogsaa, hvad der foregik i hans Sjæl, men lagde paa Grund deraf kun mere Munterhed for Dagen, som naaede sit Højdepunkt, da Martin med glædestraalende Aasyn sprang op og udbrød: „Jeg har det! Herre, min Gud, jeg takker Dig!" Derpaa henvendte han sig til Mark og ytrede:

„Kjære, trofaste Ven, glæd Dig ligesom jeg; jeg tror, jeg har fundet et Middel til at redde den stakkels Familie!"

„Rigtig," tænkte Mark ved sig selv, „det har været den arme, ulykkelige Familie, som har forjaget al hans Munterhed." Derpaa tilføjede han højt: „Og kan man saa faa det Middel at vide?"

„Naturligvis," svarede Martin og meddelte saa sin Ven, hvad han havde udtænkt. Følgen af denne Meddelelse var, at Mark under hele Sejladsen hyppig gav sig til at le himmelhøjt og at udføre de mest vidunderlige Luftspring.

Endelig naaede Dampbaaden til Fullington, hvor den hæderlige Hr. Scadder havde sit Kontor. Toget, der skulde bringe dem tilbage til New York, gik rigtignok allerede om en halv Time, men alligevel forføjede vore Venner sig,

drevne af en uimodstaaelig indre Trang, til Hr. Scadders Kontor, for at aflægge denne Herre et lille Afskedsbesøg.

Hædersmanden, der som sædvanlig stod og drev uden for Døren til sit Kontor, blev aabenbart ikke rigtig vel til Mode ved Synet af de to rejsende. Han blegnede, for han havde, hvis han overhovedet havde skjænket dem en Tanke, snarere tænkt sig, at de befandt sig under end over Jorden. Og nu kom de, skjønt udtærede og elendige, saa uventet anstigende.

Hvad mon de vilde ham?

Hvorfor skubbede Martin Hr. Scadder ind i det Indre af Huset, og hvorfor lukkede Mark Døren af?

Hædersmanden skulde snart faa Grunden dertil at vide, for efter nogle ikke synderlig smigrende Ytringer om ham fra Martins og Marks Side, saa' han sig sat i den ubehagelige Nødvendighed at maatte betale de halvandet Hundrede Dollars tilbage, som Martin i sin Tid havde betalt for Jordlodden i Eden, idet han ellers utvivlsomt havde været en Dødens Kandidat. Martin havde nemlig sat den forfærdede Agent en Revolver for Brystet, og Mark trak et lignende Vaaben op af Lommen. I Haab om, at der endnu vilde levnes ham Tid til, efter at begge vare borte, at raabe om Hjælp og at gjøre Jagt paa de to Englændere, udbetalte han uden synderlig Modstand Summen til Martin. Denne strøg Pengene koldsindig til sig og gik ud af Døren, medens Mark i en forbavsende Fart bandt Hænderne paa Hr. Scadder og stak en Knebel i Munden paa ham.

„Det er et Rødløg fra Eden," udbrød Mark leende, da han havde udført denne Bedrift, „Lev vel, din Slyngel! og prøv ikke tiere paa at bedrage Englændere, din Æsel! Ellers kunde det gaa Dig endnu værre, din Galgenfugl!" Derpaa gik han ud af Døren, som han omhyggelig lukkede udvendig fra. Ved Banegaarden traf han atter sammen med Martin.

„Er alt besørget?“ raabte denne til ham.

„Alt sammen,“ lød Svaret. „Og hvordan gaar det med Brevet?“

„De halvandet Hundrede Dollars,“ svarede Martin fornøjet, „har jeg lagt i en Konvolut og allerede sendt den af Sted. Jeg tænker, at den stakkels Familie i Eden kan have Pengene seneſt om fjorten Dage.“

„Hurra!“ raabte Mark med Taarer i Øjnene.

„Gud give nu blot, at Pengene maa træffe dem alle i bedste Velgaaende!“

I dette Øjeblik ringede det for sidste Gang, Vennerne steg ind i Vognen, og af Sted bruste Toget til Nordamerikas Hovedstad.

Niende Kapitel.

I dette Kapitel optræder Madam Gamp som Sygeplejerske, Jonas Chuzzlewit som en fortræffelig Ægtemand, og endnu en Person som en gedigen Plattenslager.

Madam Gamp opholdt sig vel endnu om Dagen i Anthonys Hus for at pleje den gamle Bogholder, som var sengeliggende, men tilbragte Nætterne i et afsides Værtshus, som havde valgt sig en ildrød Oxe til Sindbillede i sit Skilt.

Her laa i et af Gjæstekamrene en ung Mand, som var meget syg, og hos hvem den gode Dame maatte vaage om Natten, medens han om Dagen blev plejet af en anden Sygevogterske ved Navn Prig.

Da Madam Gamp i Dag kom hen til Værtshuset, standsede hun paa Trappen, for Værten, Værtinden og Stuepigen underholdt sig netop ude paa Gangen med en ung

Herre, som lige stod i Begreb med at gaa, og ikke var nogen anden end vor gamle Ven, John Westlock. Han talte med dem om den syge og henkastede netop det Spørgsmaal:

„Han er altsaa ikke bedre?"

„Tvært imod", svarede Værten, „meget daarligere."

„Hm, stakkels Fyr," sukkede John, idet han rystede paa Hovedet. „Hvis jeg dog blot i det mindste kunde udfinde hans Slægtninge! Vi har vel været Skolekammerater, men siden den Tid har vi ikke set hinanden mere end to Gange. Brevet med mit Navn og min Adresse, som De fandt paa Bordet, og som ledede Dem til at henvende Dem til mig, er Svaret paa et, som han skrev til mig her fra, den Dag han blev syg, for at træffe Aftale om en Sammenkomst med mig. Han har meget faa Sager, siger De?" tilføjede John Westlock lidt efter, „kun nogle faa Pundstykker i sin Pung? Naa, det vil vel foreløbig strække til til at dække Deres Udlæg. Lægen og Sygeplejersken vil jeg betale."

Da Madam Gamp hørte dette, satte hun et meget fornøjet Ansigt op og begav sig med Glæde til Skuepladsen for sin Virksomhed. Strax derpaa forlod den anden Vaagekone Huset, og Madam Gamp gjorde sig det saa mageligt som mulig i Sygeværelset, bestilte sin Aftensmad med det fornødne Kvantum Øl, og først efter at disse Hovedforanstaltninger vare trufne, fandt hun det paa Tide at se lidt til den syge.

Det var en ung Mand med mørk Hudfarve og langt, sort Haar, som tog sig endnu sortere ud paa det hvide Linned. Hans Øjne vare halvt aabne, og medens han uafladelig drejede Hovedet fra den ene Side af Puden til den anden, var hans øvrige Legeme fuldstændig roligt. Han sagde intet, men kun nu og da undslap der ham et Utaalmodigheds- eller Overraskelses-Udbrud.

Madam Gamp trak sig atter tilbage fra Sengen og begav sig omsider efter en hel Række Forberedelser til Hvile.

Det varede ikke længe, før hun var falden i en dyb Søvn, af hvilken hun dog pludselig blev vækket, ved at der paa én Gang paa en uhyggelig Maade blev raabt paa et Navn, som hun kjendte:

„Chuzzlewit!“

Den syge laa ganske rolig; Madam Gamp aabnede Vinduet og saa' ned paa Gaden, da Raabet muligvis var kommet derfra; men ogsaa den laa i dyb Tavshed. Madam Gamp traf derfor igjen Natkappen hen over Ørene og begav sig til Ro. Men næppe havde hun lagt sig ned, før det atter, og nu i en langt skrækkeligere Tone, klang for hendes Øren:

„Chuzzlewit! Jonas! Nej!“

Skriget var kommet fra Sengen. Madam Gamp rystede helt forundret paa Hovedet og tænkte paa, i hvilket Forhold den syge vel kunde staa til det Chuzzlewitske Hus, uden imidlertid at komme til noget Resultat.

Endelig gryede Dagen; den anden Vaagekone kom, og Madam Gamp styrede sine Skridt hen til Jonas' Hus. Der var der imidlertid indløbet et Brev, som meldte hans Ankomst samme Aften; han kom imidlertid ikke alene, skrev han, men sammen med sin unge Kone, der ikke var nogen anden end Misericordia. Til den bestemte Tid ankom det unge Ægtepar, og efter at Madam Gamp havde lyst dem oven paa, sagde Jonas paa sin sædvanlige brutale Maade til hende, at hun kunde gaa.

„Naa,“ brummede Jonas til sin Kone, „hvorfor siger Du ikke noget? Hvorfor ser Du Dig om i Værelset og sætter saadant et muggent Ansigt op? Du synes maaske ikke om det, hva'?“

„Det er ganske vist trist og kjedeligt,“ sagde Misericordia nedslaaet.

„Det skal snart blive kjedeligere endnu,“ svarede Jonas; „det var jo en net Historie, strax at blive muggen, saa snart

Du sætter Foden inden for Huset! Pigen er nede i Køkkenet. Ring paa hende, og lad os faa Aftensmaden, mens jeg trækker mine Støvler af."

Da han gik, saa' hun efter ham og rejste sig for at gjøre, hvad han havde paalagt hende. Da lagde den gamle Chuffey blidt sin Haand paa hendes Arm.

„De er da ikke gift?" spurgte han hurtig. „Da vel aldrig gift, vel?"

„Jo for nogle Dage siden. Men, Du gode Gud, hvad er der i Vejen?"

Han svarede, at der var intet i Vejen, og vendte sig bort fra hende. Men i sin Angst og Fortvivlelse vendte hun sig ogsaa om og saa', hvorledes han strakte de rystende Hænder i Vejret og udbrød:

„Ak, ve, ve, ve over dette forbandede Hus!"

Det var Velkomsten i hendes ny Hjem!

* * *

Gangen i vor Fortælling gjør det nødvendigt, at vi nu se os om efter Tigg Montague, som vi ikke have mødt, siden Martin traf sammen med ham hos Pantelaaneren. Med Tigg var der siden den Tid foregaaet en mærkelig Forandring. Hans Dragt var efter den nyeste Mode og forfærdiget af de dyreste Stoffer. Kostbare Kjæder og Juveler prangede paa hans Bryst, og paa hans Fingre funklede flere Diamantringe.

Den ærede Læser vil med Rette spørge om, hvilken Troldmand der havde frembragt denne fuldstændige Forvandling med ham. Dertil kunne vi med god Samvittighed svare: den mægtige Troldmand, der kaldes Plattenslageriet. Tigg havde arvet nogle faa Pund; han var gaaet i Kompagni med David, den tidligere Pantelaaner, og denne havde ligeledes indskudt sin opsparede Kapital i den ny Forret-

ning. Denne blev aabnet en skjønne Dag i City med stor Pomp og Pragt og under det højttravende Navn: „Det Anglo-Bengalske Laane- og Livsforsikrings Selskab", for hvilket Tigg var Præsident, David derimod Direktør. Kontorerne vare alle sammen nylig tapetserede, forsynede med fint Bohave og kostbare Tæpper, kort sagt i enhver Henseende solidt og pragtfuldt udstyrede.

Naturligvis vakte den ny Forretning stor Opsigt, og navnlig en i dette særlige Øjemed anskaffet Portier. Det var en vidunderlig Skabning, iført en omfangsrig rød Vest og en graameleret kort Jakke. Naar man saa' ham sidde paa den Stol, der særlig var lavet til ham, i Hjørnet af Kontoret, og Voxdugshatten hængende paa en Knap over hans Hoved, — saa var det umuligt at tvivle paa, at Forretningen var solid. Man kjendte Folk, der havde villet forsikre deres Liv for tusend Pund, men saa snart de havde faaet Øje paa ham, havde de udfyldt Blanketten for to Tusende. Kort sagt, Tigg forstod at strø Publikum Sand i Øjnene; han hyldede Valgsproget: „Mundus vult decipi!" — og vidste, at der var Tosser nok, som vilde bide paa Krogen. For at give Forretningen et solidt Anstrøg knyttede han til Anstalten en almindelig anset Læge, hvis Bekjendtskab vi alt have stiftet ved gamle Anthonys Begravelse, og som ogsaa behandlede den syge unge Mand i den „røde Oxe". Kapitaler paa Kapitaler strømmede ind, og Tigg blev snart en velstaaende Mand. En Dag viste Lægen sig med en ny Kunde, som ikke var nogen anden end Jonas Chuzzlewit, der ønskede at forsikre sin Kones Liv saa højt som mulig. Den Pragt, der herskede i Kontoret, bestak ogsaa ham og indtog ham for Forretningen. Alligevel holdt han saa vidt som muligt sin Hensigt skjult, selv at faa Del i Forretningen, indtil endelig ved et Middagsgilde, til hvilket han var indbudt af Tigg, Champagnen gjorde sin Skyldighed, og han faldt i Hænderne paa Plattenslageren.

Efter at Jonas havde trukket sig tilbage i løftet Stemning, fremtraadte for Præsidenten et andet Individ, som blev tiltalt af ham som „Hr. Nadgett“, og som var Selskabets Hovedagent. Til Trods for hans magre, vindtørre Udseende og hans temmelig simple Klædedragt, skaffede han Selskabet en Mængde Interessenter, var over alt og ingen Steds og vidste Besked om alt.

Tigg overrakte nu denne Mand Jonas' Visitkort med følgende Ord: „Det vilde være mig kjært, Hr. Nadgett, at faa enhver mulig Oplysning om denne Mand, ligegyldig af hvad Art. Meddel mig derfor alt, hvad De bringer i Erfaring om ham; men kun mig, Hr. Nadgett!“

Nadgett tog sine Briller paa, læste opmærksomt Navnet, derpaa tog han sin Notebog frem, lagde omhyggelig Kortet ind i den og fjærnede sig med et Buk, uden at sige et Ord.

Bankens Præsident tilbragte Resten af Dagen med allernaadigst at forsyne forskjellige Livrente- og Livsforsikrings-Policer med sin Underskrift. Selskabet havde Grund til at stikke Næsen højt i Sky, for der strømmede Begjæringer ind i Massevis.

Tiende Kapitel.

Der foregaar Forandringer med Beboerne i det Pecksniffske Hus.
Tom Pinch faar Øjnene bedre op og rejser til London.
Hvad der hændtes ham der.

Med gamle Martin Chuzzlewit var der lidt efter lidt foregaaet en mærkelig Forandring. Hans Udseende var ganske vist det samme som før, men hans Aandskraft var taget af i en paafaldende Grad. Tilmed syntes hans Sanser at svækkes. Han saa' ikke saa godt som før, var undertiden tunghør, gav ikke videre Agt paa, hvad der fore-

gik omkring ham, og kunde ofte tilbringe hele Dagen i dyb Tavshed.

For en Mand med Pecksniffs ømme Følelse maatte dette være et sørgeligt Syn. Han forudsaa, at hans ærede Slægtning vilde blive et Offer for rænkefulde Personer, og at hans Rigdom vilde falde i uværdige Hænder. Dette berørte ham saa smertelig, at han bestemte sig til selv at sikre sig hans Efterladenskaber og at holde det arvelystne Pak borte fra ham. Og da han saa', at den gamle Mand under hans smidige Fingre lod sig behandle som Vox, gjorde den venlige Sjæl sig det til sin Livsopgave at faa Magten over ham. Saa skete det da, at den gamle Herre tillige med Marie en skjøn Dag flyttede fra „Dragen" og tog Ophold i Arkitektens Hus. Derved var den ædle Pecksniff rykket Maalet betydelig nærmere, idet han stadig kunde være i Nærheden af Martin, uafbrudt iagttage ham og bestandig stemme ham venligere for sine Ønsker og Planer. Den eneste Person, som nu ganske vist begyndte at falde ham besværlig, var — bortset fra Marie, da hun vel kjendte Hykleren, men ikke lod sig mærke med det — Tom Pinch, den skikkelige Tom. Hans Ærlighed saa vel som hans aabne Væsen bragte Pecksniff forskjellige Gange i den største Forlegenhed, og den ædle Mand havde derfor gjærne set, om hans Medhjælper selv var falden paa den Tanke, at tage sin Afsked.

Dette Ønske sysselsatte atter den brave Pecksniffs Tanker, da han en varm Eftermiddag kom forbi Kirken og hørte Tom spille paa Orgelet. Han nærmede sig Kirken, kigede ind ad Vinduerne nærmest ved Indgangen, og saa' Tom, som bag det tilbageslaaede Forhæng i Baggrunden sad og spillede med dyb Inderlighed og Begejstring. Kirken var indbydende ved sin Svalhed, men endnu mere ved en med rødt Forhæng og bløde Hynder forsynet Stol, i hvilken Kirkeværgerne, hvis Formand Pecksniff var, havde deres Plads om Søn-

dagen. Han besluttede at gaa ind og hvile sig, og som sagt, saa gjort. Han aabnede Døren til den fine Stol, smuttede ind, lukkede den igjen, og saa satte han sig paa sin sædvanlige Plads, skrævede ud med Benene og lavede sig til til at faa sig et Blund. Han havde en Stund hengivet sig til denne behagelige Nydelse, da han pludselig blev vækket ved Stemmer, skjønt de lød meget dæmpede. Han sprang op, lyttede, lettede Forhænget og tittede ud.

Hvem var det?

Tom Pinch og Marie. Han kjendte deres Stemmer, og hørte ogsaa, hvad de talte om.

„Nej," sagde Tom, „jeg har ingen Breve faaet, undtagen fra New York. Men vær ikke urolig derfor, for det er jo meget muligt, at de har begivet sig til et afsides Sted, hvor der maaske ikke er regelmæssig Postforbindelse. Han sagde jo i det samme Brev, at det sandsynligvis var Tilfældet med den By, som de havde i Sinde at rejse til — De veed nok, Eden."

„Ak, kjære Hr. Pinch," sagde Marie, idet hun rakte ham Haanden, „De søger at berolige mig, og det er smukt handlet af Dem. I det hele taget, har De vist mig saa megen Venlighed, at jeg er dybt rørt deraf."

„Aa," smilede Tom afværgende, „tal ikke saaledes, De gjør mig helt forlegen. Jeg havde saa gjærne set, om De tiere havde underholdt Dem med mig om Martin, men De var mærkelig tavs om dette Punkt."

„Det var for ikke at saare Dem, for ikke at bringe Dem i Forlegenhed over for Deres Principal," svarede Marie.

„Over for Hr. Pecksniff?" udbrød Tom med glad Tillidsfuldhed. „Ih, Du min Gud, han tænker slet ikke paa os! Det er det bedste Menneske af Verden. Nej, ham behøver De ikke at være bange for. Han er ingen Spion."

„Hr. Pinch," sagde Marie alvorlig, „De tager fejl af ham."

„Nej, vist ej," udbrød Tom, „det er Dem, der tager fejl af ham. — Det er dog mærkeligt, at ingen vil lade den brave Mand vederfares Retfærdighed."

„Saafremt jeg kunde bringe det over mit Hjærte, Hr. Pinch," sagde Marie efter et Ophold, „vilde jeg tie om ham over for Dem, men Deres Tillidsfuldhed overskrider alle Grænser, og det er nødvendigt, at vi er paa vor Post. Den Person, som De anser for det bedste Menneske — —"

„Men, Gud forbarme sig!" mumlede Tom, idet han veg tilbage. „Hvad har De at sige? Hvad i Himlens Navn har han gjort?"

„Han er den sletteste, falskeste, lumskeste, simpleste og skamløseste Usling," sagde den unge Kvinde, dirrende af Forbitrelse.

Tom sank ned paa en Stol og slog Hænderne sammen.

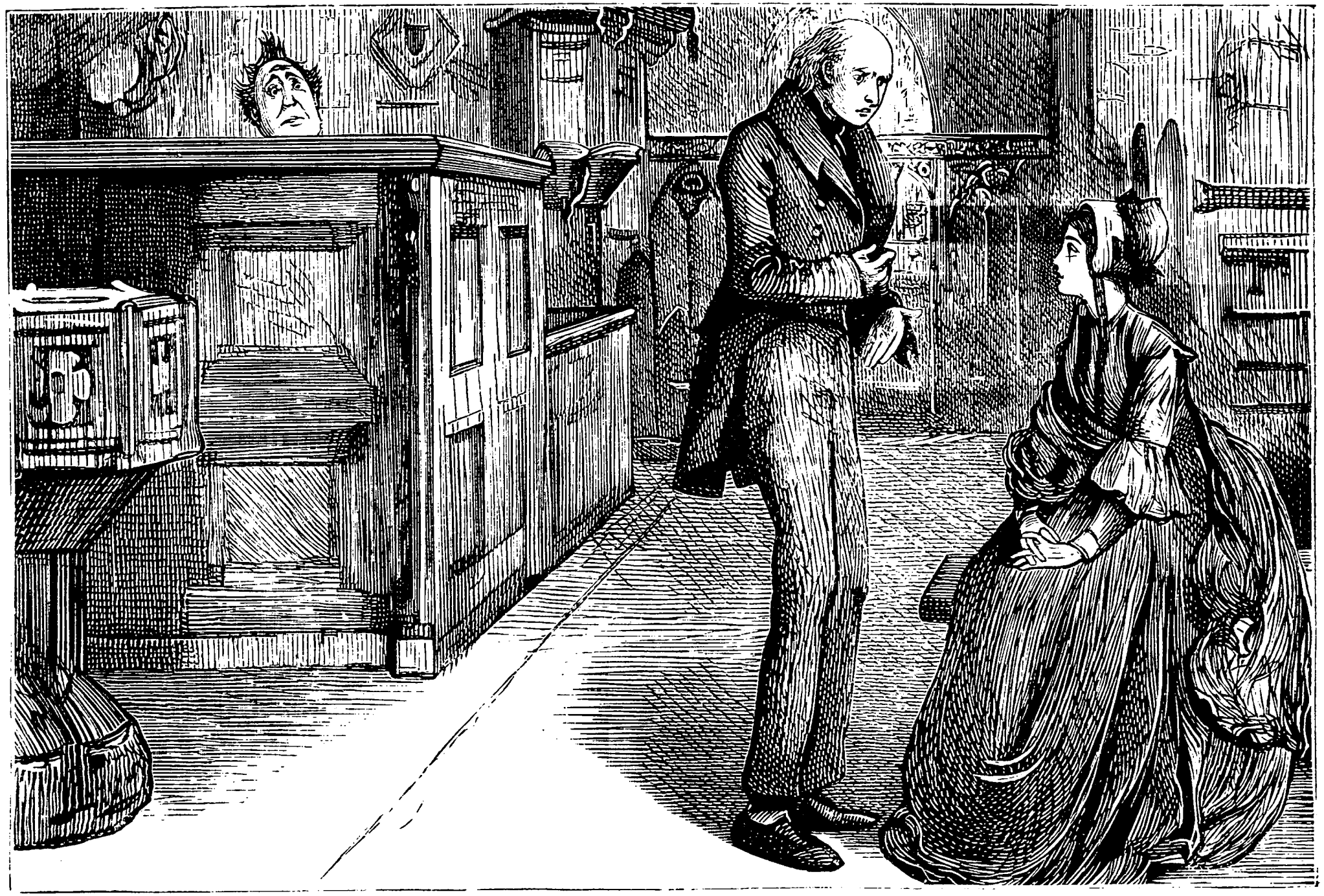
Men Marie vedblev og gav en saadan Skildring af Pecksniffs Karakter, der tilmed bar hele Sandhedens Præg, at Tom blev ganske ude af sig selv.

I samme Øjeblik lød der Fodtrin ude paa Kirkegaarden, hvorfor de skiltes fra hinanden. Tom blev helt sønderknust tilbage i Kirken. Hans lysende Forbillede — Pecksniff — var i et Nu forvandlet til en stinkende Mudderpøl, hans Afgud var hovedkulds styrtet ned fra det stolte Fodstykke, som han selv, stakkels Tom, havde stillet ham op paa.

Pecksniff betragtede ham med synlig Interesse, for han kunde slutte sig til Indholdet af Toms Tanker og var nysgjerrig efter at se, hvad han vilde gjøre.

En Stund fo'r Tom som vanvittig op og ned ad Kirkegulvet, idet han nu og da standsede for at læne sig til en Stol og tænke efter. Derpaa stirrede han udtryksløst hen for sig og udbrød til sidst i lydelige Veklager: „Ak, hvorfor skulde Du dog synke saa dybt i mine Øjne, Pecksniff! Der gives ikke det i Verden, som jeg ikke med Glæde vilde ofre, naar jeg derved atter kunde gjenvinde min tabte Højagtelse for

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Side 112.

Pecksniff lytter.

Dig!“ Efter disse Udbrud af den dybeste Vemod, sad han endnu en Stund tavs, og forlod saa Kirken, idet han lukkede af efter sig. Først efter nogen Tids Forløb fulgte Pecksniff efter ham, det vil sige, han krøb ud af Vinduet i Sakristiet.

Den værdige Herre smilede uafbrudt, medens han vandrede hjemad. Men da han traadte ind i gamle Martins Værelse, skiftede Udtrykket i hans Ansigt, der nu var præget af dyb Kummer. Ja, da han satte sig ned ved Siden af den gamle Mand, listede der sig endog to Taarer ned ad hans ærværdige Kinder.

„Hvad er der i Vejen, Pecksniff?“ spurgte gamle Martin. „Hvad fejler De, Menneske?“

„Det gjør mig ondt at maatte forstyrre Dem, tilmed i en saa smertelig Anledning. Min gode, min værdige Ven, jeg er bleven ført bag Lyset, grusomt bedraget af en Person, som jeg havde skjænket min fulde Tillid. Hr. Chuzzlewit, jeg er bleven bedraget af Tom Pinch! Ak, min Tillid til ham var saa rodfæstet, og nu indser jeg, hvilken Slange jeg har næret ved min Barm. Ak, det er sørgeligt!“

Nu begyndte Taarerne at flyde rigeligere ned ad den ædle Mands Kinder, hvorfor gamle Martin bad ham om at fatte sig, og samtidig anmodede han ham om at meddele ham de nærmere Omstændigheder ved Sagen.

„De skal faa alt at vide,“ svarede Pecksniff og ringede paa Klokken, „men samtidig har jeg en Pligt at opfylde, som jeg skylder os alle.“

Tjenestepigen, som traadte ind, fik Ordre til at kalde paa Hr. Pinch.

Tom viste sig — tvungen og forandret i hele sit Væsen, sky og nedslaaet.

Den brave Pecksniff saa' hen paa Hr. Chuzzlewit, som om han vilde sige: „Der kan De se!“ og tiltalte Tom, som følger:

„Hr. Pinch, jeg har ladet Vinduet til Sakristiet staa aabent. Er De saa god at gaa hen og lukke det, og bring mig saa Nøglen til Kirken."

„Vinduet til Sakristiet?" udbrød Tom.

„Jeg antager, De forstaar mig, Hr. Pinch," svarede Principalen. „Det gjør mig ondt at maatte sige, at jeg efter en anstrængende Spaseretur faldt i Søvn i Kirken og lige for et Øjeblik siden kom til at høre nogle Brudstykker" — han lagde særlig Eftertryk paa dette Ord — „af en Samtale, der fandt Sted mellem tvende Personer. Ak, Hr. Pinch!" tilføjede han salvelsesfuldt, „kan De virkelig endnu se mig lige i Ansigtet?"

Tom gjorde det alligevel. „Kan De virkelig, Hr. Pinch?" vedblev Arkitekten. „Dog, jeg vil ikke skilles fra Dem uden en nærmere Forklaring. Jeg vil derfor sige Dem, hvilke Brudstykker jeg har hørt af den Samtale, der fandt Sted mellem Dem og Frøken Marie. Hr. Pinch, De har, med Tilsidesættelse af alle Hensyn til Pligt og Ære og med fræk Haan over for min ærede Gjæsteven, fordristet Dem til at komme med et Giftermaalsforslag eller i alt Fald en Kjærlighedserklæring til Frøken Marie."

Tom saa' fast og bestemt paa ham.

„De har intet at sige dertil?" spurgte Pecksniff, idet han lagde et Pund to Shillings og fire Pence paa Bordet.

„Nej," svarede Tom.

„Altsaa virkelig nej," sagde Pecksniff med et betydningsfuldt Blik paa gamle Martin. „Er De saa god at tælle Beløbet efter, Hr. Pinch, og at sætte Deres Navn under denne Kvittering. — De har altsaa intet at sige dertil?"

Nej, Tom havde slet intet at bemærke. Han forsmaaede at komme med den ringeste Indvending. Han saa', at Pecksniff havde været Drevidne til sin egen Skjændsel, og mærkede godt, at denne Historie kun var opfunden som et

passende Middel til at blive ham kvit, og at Sagen nu i hvert Fald maatte have en Ende.

„Er Beløbet rigtigt, Hr. Pinch?“ spurgte Peckſniff.

„Ganske rigtigt,“ svarede Tom.

„Nedenunder vil De finde en Person, som vil bære Deres Sager, hvorhen De ønsker det,“ vedblev Peckſniff. „Vi skilles nu ad, Hr. Pinch, og ville fra denne Stund af være fremmede for hinanden. Farvel!“

Tom tilkastede den elendige Hykler et eneste Blik, fuldt af den dybeste Foragt, og forlod Stuen uden at sige et Ord, gik derpaa op paa sit Værelse oven paa, pakkede sine Bøger og andre Sager i Kufferten og tog sin Hat og sin Stok. Endnu en Gang lod han Blikket glide rundt i det Værelse, hvor han saa mange Aar havde opholdt sig; derpaa forlod han Huset, ledsaget af den Mand, som bar hans Kuffert.

Madam Lupin havde allerede faaet Nys om det foresaldne og modtog derfor Tom sukkende ved Indgangen til Gjæstgivergaarden. Ogsaa mange andre, baade unge og gamle indfandt sig, og i alles Øjne stod der tydelig at læse, hvor dyb Smerte de følte ved at skulle tage Afsked med Tom. Han rev sig heftig bevæget løs, og efter at han havde anmodet Madam Lupin om at opbevare hans Kuffert, til han senere lod den afhente, ilede han bort og slog ind paa Vejen til Salisbury, hvor han steg op paa Diligencen til London. I London opholdt sig jo nemlig den brave John Westlock, hvis Raad i hvert Fald vilde være af stor Vigtighed for ham. Og saa var der endnu en Omstændighed, som drog ham til London. Tom havde nemlig en Søster, der opholdt sig som Lærerinde i et fornemt Hus der. Han elskede Ruth, saaledes hed hun, som kun en Broder som Tom kan elske sin Søster. Med hvilken Smerte var han ikke i sin Tid skiltes fra hende! Nu, da Verden stod aaben for ham, og han ikke længere var lænkebunden af

noget som helst Hensyn, gik alle hans Tanker og Bestræbelser ud paa for Fremtiden at leve sammen med Ruth, eller i det mindste at være i samme By som hun.

Toms første Udflugt i London gjaldt hans Ven Westlock, som han lige traf ved Frokosten. Der manglede ikke meget i, at Westlock havde væltet Bordet med alt, hvad der stod paa det, saa uventet og glædelig overrasket blev han, da han saa' den brave Tom. Han omfavnede ham den ene Gang efter den anden, indtil endelig Glæden over Gjensynet maatte vige Plads for Nysgjerrigheden, og John spurgte om Grunden til hans Vens uventede Komme.

Men hvor forbavset blev han ikke, og hvor klart lød ikke hans Latter paa ny, da han omsider udbrød:

„Naa, Gud være lovet, Tom, at Du endelig en Gang har faaet Øjnene op for den Skurk, og at Du ikke længere behøver at tilbringe Dit Liv i hans elendige Hus under alle mulige Savn! Nu skal Du begynde paa en ny og bedre Tilværelse, kjære Ven. Lad bare John Westlock om det. For det første bliver Du naturligvis hos mig, besøger Din Søster i Formiddag, og saa træffes vi igjen her i Eftermiddag. Men før Du bryder op, saa vær saa god at stikke paa Varerne, og vis mit Ungkarlemaaltid tilbørlig Ære."

Tom adlød som et Barn sin Ven, der ikke kunde blive mæt af at betragte ham, og som fra Tid til anden paa ny gav sig til at omfavne ham. Endelig havde Tom spist sig mere end mæt, da han, lystrende sin Vens Opfordring, havde langet godt til sig, og tiltraadte nu sin Vandring.

Hvilket glædeligt Gjensyn mellem Broder og Søster. Og hvor forbitret blev ikke den ellers saa gode Tom, da Søsteren med Taarer i Øjnene fortalte ham, at hun ikke blev synderlig godt behandlet af sit Herskab. Havde vel nogen nogen Sinde anset det for muligt, at Tom vilde gaa

løs paa en vildfremmed og tilmed meget stolt Mand, og uforbeholdent sige ham Sandheden lige op i Ansigtet? Og dog gjorde han det — og hvorfor? fordi der var tilføjet hans egen kjære Ruth den ene Forurettelse efter den anden. Havde det drejet sig om hans egen Person, saa vilde han ganske vist have tiet stille og fundet sig i det. Han gik saa vidt i sin Omhu for Søsteren, at han ikke hvilede, før denne indvilgede i at opgive sin Stilling i det fornemme Hus, og efter at hun havde modtaget sin beskedne Løn og havde efterladt den fornødne Besked om sin Garderobe, førte han hende i Triumf ud af Huset, idet han slog alle hendes Indvendinger angaaende Fremtiden til Jorden. De var allerede komne et godt Stykke paa Vej, da Ruth med sin velklingende Stemme spurgte:

„Hvor skal vi hen, Tom?

„Jh, min Gud," svarede Tom og standsede, „det veed jeg ikke!"

„Du veed det ikke, bor Du da ingen Steder?"

„Nej," svarede Tom, „ikke for Øjeblikket. Jeg kom først i Morges. Vi maa se os om om efter en Bolig."

„Men hvor, Tom?" spurgte Søsteren paa ny, idet hun samtidig slap en lille Pung ned i Broderens Frakkelomme.

„Ja," svarede Tom efter nogen Betænkning, „det maa være et billigt Sted. Maaske i en eller anden beskeden Forstad."

Ruth gik ganske ind paa dette Forslag, og saa slentrede Parret da saa længe gjennem Gaderne, til de kom til et Kvarter, der syntes at stemme med deres Ønsker. Der gik nogen Tid hen, før de fandt en Bolig, der passede sig for deres Omstændigheder. De havde næppe mere Følelse i Fødderne af lutter Træthed, da de endelig opdagede et ualmindelig lille gammeldags Hus, som laa i en Sidegade, hvor der var to smaa Sovekamre og en trekantet Dagligstue, hvilket alt sammen syntes at passe for dem. Deres Ønske

om straxt at tage Lejligheden i Besiddelse opfyldtes, imod at de betalte forud for en Uge.

Det var allerede sent paa Eftermiddagen og derfor paa høje Tid for Tom at huske paa Aftalen med John Westlock. Efter at han derfor var bleven enig med Søsteren om, at de, da de var gaaede glip af Middagsmaden, nok turde delikatere sig med varm Aftensmad, bestaaende af et Par magre Bedekoteletter, der skulde være færdige Klokken ni, gav han sig paa Vej for at meddele John Dagens mærkelige Hændelser.

„Nu har jeg paa een Gang faaet mig en Husstand," tænkte Tom. „Hvor rart kunde Ruth og jeg ikke have det, naar jeg bare havde noget at fortjene. Ak, dette „naar"! Men det nytter ikke at tabe Modet, det er altid tids nok, naar jeg forgjæves har prøvet paa alt. John vil nok raade mig og hjælpe mig til et eller andet."

Ellevte Kapitel.

Tigg har Hemmeligheder sammen med Agenten. — Tom Pinch faar paa ny at se, at den gamle Gud lever endnu, og der oprinder lykkelige Dage for ham, skjønt ikke fri for Eventyr.

Jonas var imidlertid indtraadt som Medlem af Direktionen for den Anglo-Bengalske Bank, men ganske hemmelig var han stadig bleven udspioneret ved ethvert af sine Skridt af Nadgett, Tiggs Agent.

Den Morgenstund, da Tom Pinch oplevede saa meget i London, viste Nadgett sig pludselig for Tigg og sagde denne, at han havde forskjellige Nyheder at melde ham om Jonas.

Side 119.

Nadgett afleverer sine Papirer.

„Glæder mig at høre," svarede Præsidenten, „jeg begyndte allerede at frygte for, at De havde tabt Færten af ham, Hr. Nadgett."

„Aa, vist ej," svarede Agenten smilende, idet han trak en Notebog frem og tog flere Papirlapper ud af den, som han en efter en overrakte Tigg.

Præsidenten kastede temmelig ligegyldig sit Blik paa dem, men han havde imidlertid næppe læst en halv Snes Linjer, før Udtrykket i hans Ansigt begyndte at forandre sig, og endnu før han havde læst det første Papir helt igjennem, røbede det en meget spændt og alvorlig Opmærksomhed.

„Nummer To," sagde Nadgett, idet han rakte ham et andet Blad og tog det første tilbage. „De vil finde det interessantere, jo længere De kommer frem."

Tigg lænede sig tilbage i Stolen og sendte Agenten et Blik fuldt af maalløs Forbavselse, som dog blev endnu større, da han fik de øvrige Blade læst.

„De er et vidunderligt Menneske, Hr. Nadgett", begyndte Tigg endelig.

„Aa, ja, en ganske net Historie," svarede Agenten, idet han samlede sine Papirer sammen; „men det har ogsaa kostet en Del Ulejlighed."

„Ulejligheden skal blive godt betalt." Nadgett bukkede.

I det samme blev Jonas meldt og traadte ind lige efter Tjeneren. Han var atter i overmaade daarligt Humør og gav det strax Luft, idet han sagde til Tigg: „Jeg har et alvorligt Ord at sige Dem. Jeg er ikke tilfreds med Sagernes Tilstand."

„Ikke tilfreds?" udbrød Tigg — „Pengene strømmer dog saa dejlig ind."

„Ja, de kommer rart nok ind," svarede Jonas, „men de kommer s'gu ikke saa rart ud igjen. Jeg kan ikke komme let nok til dem."

„Det gjør mig sandelig ondt at finde Dem i en saadan Stemning," svarede Tigg med et besynderligt Smil, „for jeg stod netop i Begreb med at foreslaa Dem, — at De skulde anbringe endnu lidt mere."

„Naa, saa det tror De? Ja saa!" udbrød Jonas med en kort Latter.

„Ja, og jeg vilde antyde for Dem," vedblev den anden, „at De sikkert har Venner, som vist udmærket passe til vort Formaal, og som vi med Fornøjelse vilde modtage. Jeg veed sikkert, at det er Tilfældet."

„Nej, hvor det er smukt af Dem. Men det kliver der intet af, kan jeg rent ud sige Dem."

„Aa," svarede Tigg med et rigtigt Katteblik „der er ofte bleven noget ud af Ting, som man har anset for umulige. Det er noget, vi kjender til, da vi ofte faa Underretning om højst mærkelige Begivenheder." Med disse Ord gav han Jonas et Vink om at rykke sin Stol nærmere, saa' sig om, som om han vilde minde ham om Nadgetts Tilstedeværelse, og hvisked ham noget i Øret. Det varkun nogle ganske faa Ord, men de var nok til at fremkalde en sælsom Forandring i Jonas' Ansigt. Han skiftede Farve og lagde forfærdet Haanden paa den andens Mund, for at ikke en Stavelse, af hvad han havde hvisket til ham, skulde naa den tredje Persons Øren. Derpaa rykkede han sin Stol til Side og sad som et Sindbillede paa Forfærdelse, Elendighed og Raseri.

Tigg smilede, pyntede lidt paa sit Toilette foran Spejlet og sagde: „De har uden Tvivl ike noget imod, min kjære Chuzzlewit, at vove endnu en lill Sum hos os?"

Jonas' blege Læber fremstammede et sagt „Nej".

„Det var forstandigt talt, ligner Dem ganske. Hør nu altsaa: Det faldt mig ind i Gaar, at Deres Svigerfader vilde vide at sætte Pris paa Deres sagkyndige Raad i Pengesager, og jeg tvivler ikke paa, at han vil anbringe noget i

vor Forretning, naar man fremstiller Sagen paa passende Maade for ham. Han har Penge. Vil De paatage Dem, at bearbejde Hr. Pecksniff?"

„Jeg skal forsøge derpaa — gjøre mit bedste."

„Tusend Tak," sagde den anden og klappede ham paa Skulderen. Lidt efter skiltes de ad.

* * *

En saa poetisk Husholdning som den, Tom og hans Søster førte sammen, hører sikkert til Sjældenhederne. De lignede to Børn, som havde en Dukkestue, og som legede med den fra Morgen til Aften.

Navnlig i Dag vare de begge i fuldt Arbejde og havde meget travlt. John Westlock var nemlig indbudt til Middag, og den lille Ruth skulde for første Gang i sit Liv forsøge paa at frembringe en indbagt Bøffsteg. Medens Søsteren traf de fornødne Foranstaltninger hertil, havde Tom travlt med at lave et Avertissement, hvori han vilde tilbyde Menneskeheden sin Tjeneste. Han kom dog ikke videre end til Begyndelsen, der lød saaledes: „En hæderlig ung Mand paa fem og tredive Aar —", fordi han bestandig paa ny maatte se paa sin flinke lille Søster, et Syn, ved hvilket han følte sig usigelig lykkelig; og da det gik Ruth paa samme Maade over for Broderen, gik det kun smaat frem med Bøffstegen.

I denne Forfatning bleve de begge overraskede af John, der bad dem undskylde, at han var kommen for tidlig.

„Men jeg har en Nyhed til Dig," sagde han til Tom, „som vil glæde Dig meget."

Tom spilede baade Mund og Øjne op.

„Jeg fik i Morges Besøg af en fremmed," fortalte John, „som særlig forhørte sig om Dig og spurgte, om Du søgte en Beskjæftigelse. Jeg svarede naturligvis Ja,

hvorpaa den fremmede sagde, at han havde en passende Stilling for Dig."

Broder og Søster saa' paa hinanden, men sagde ikke et Ord.

„I Samtalens Løb," vedblev John, „viste det sig, at en af hans Venner havde Brug for en Person, der kunde paatage sig at være Sekretær og Bibliothekar. Lønnen var vel kun ringe, den beløb sig kun til hundrede Pund om Aaret, og der fulgte hverken Kost eller Bolig med, men i øvrigt var Stillingen ikke vanskelig, og Du kunde tiltræde den naar som helst."

„Du gode Gud!" udbrød Tom, „hundrede Pund om Aaret! Bedste John! Kjære Ruth! Hundrede Pund om Aaret!"

„Men det mærkeligste ved Historien er," vedblev Westlock, „at jeg slet ikke kjender denne Mand, og han lige saa lidt Dig, Tom, og at han paa min Forespørgsel derom ganske tørt svarede mig, at han ikke saa' sig i Stand til at indlade sig paa nærmere Forklaringer, og efter at han havde givet mig sit Kort og anmodet mig om, at Du vilde besøge ham, gik han sin Vej."

„Austin Fipps" læste Tom, idet han holdt den fremmedes Kort i Haanden. „Et underligt Navn. Men, det være nu, som det vil, jeg mener, at vi bør aflægge Manden et Besøg, John."

John var af samme Mening, og efter at Tom behørig havde pyntet sig, begav de sig sammen til Fipps' Bolig.

Denne gjentog, hvad John alt havde sagt, og spurgte, om Tom var villig til at tiltræde Pladsen, og naturligvis indvilgede vor Ven deri med største Fornøjelse.

„Godt," svarede Hr. Fipps, „saa kan vi strax afgjøre Sagen. Min Ven er ganske vist ikke for Øjeblikket i London, og det er tvivlsomt, naar han vender tilbage, men han har givet mig ubetinget Fuldmagt. Sagen kan derfor

ganske ordnes mellem Dem og mig, Hr. Pinch. Hvad Deres Beskjæftigelse angaar, saa kan jeg ufortøvet gjøre Dem bekjendt med den, og Salæret skal jeg udbetale Dem."

„Det er meget venligt af Dem," sagde Tom med glædestraalende Ansigt, „og hvor ønsker man, at jeg skal udføre Arbejdet?"

„I Temple," svarede Fipps og begav sig strax derhen med de to Venner. Han gik foran dem gjennem forskjellige Gaarde og Portindgange, indtil han endelig kom til en Gade, som baade var roligere og skumlere end de andre. Her førte han sine Ledsagere hen til et Hus, steg op ad en Trappe og traf et Bundt rustne Nøgler op af Lommen. Han standsede foran en Dør i øverste Etage og aabnede den.

Værelset, de traadte ind i, var i en meget forsømt Tilstand. Støvet laa fingertykt paa Møbler og Reoler, og der herskede derhos en bundløs Uorden derinde, navnlig blandt Bøgerne, som laa spredte rundt om. Paa dette literære Kaos henledede Hr. Fipps nu Toms Opmærksomhed.

„Før vi tager fat paa noget andet, Hr. Pinch, maa Bøgerne ordnes, indføres i Kataloger og opstilles paa Hylderne. Det vil foreløbig give Dem nok at bestille, tænker jeg."

Tom gned sig i Hænderne i glad Forudfølelse af den Nydelse, en saadan Beskjæftigelse vilde forskaffe ham, da den var saa ganske efter hans Smag.

Hr. Fipps overrakte ham Nøglerne og anbefalede sig derpaa. De to Venner saa' paa hinanden og brast derpaa ud i en skingrende Latter, Tom paa Grund af sin lykkalige Stemning, og John paa Grund af sin Vens sælsomme Fagter.

Omsider gik de, efter at Tom yderst forsigtig havde lukket Døren af, og forføjede sig tilbage til Toms Bolig for at nyde det af Ruth tilberedte Middagsmaaltid,

ved hvilket det, som man nok kan tænke sig, gik meget fornøjelig til.

Det var virkelig en Glæde at se Tom hver Morgen med et Ansigt, der straalede af Solskin, begive sig hen paa Bibliotheket og rumstere om der. Hvilken pligttro Iver udfoldede han ikke, og i hvor kort Tid forsvandt ikke Støv og Smuds fra Værelset, for at hans ubekjendte Principal, hvis han vilde lyksaliggjøre ham med et Besøg, i det mindste skulde se, at der herskede Renlighed og Orden. Tom ventede ham hver eneste Dag, men han kom ikke. Denne Omstændighed, at han stadig holdt sig usynlig, gav vor Ven adskilligt at tænke paa, og han vilde vanskelig være kommet ud af sine Grublerier, hvis ikke hans Tanker vare bleve ledede i en anden Retning ved et ganske særegent Tilfælde. Det gik for sig, som følger.

Tom plejede hver Morgen, naar Vejret var smukt, at gaa en Spaseretur med sin Søster, før han gik hen paa Bibliotheket. Det skete da ogsaa den Dag, som her skal omtales. De styrede deres Skridt hen imod Havnen, hvor der allerede paa denne Tid af Dagen herskede stor Travlhed.

Da de to Søskende kom derhen, skulde netop en af de Passagerdampere, som laa fortøjede der, lige afgaa. De rejsende skubbede og trængte sig frem og tilbage, og alle Adgange vare spærrede af Folk; men alligevel kom der stadig ny rejsende, som alle skulde til Antverpen, det var nemlig Damperens Bestemmelsessted. Dette brogede Billede var saa underholdende, at Tom, med Ruth under Armen, stod og saa' paa det, uden at give synderlig Agt paa en Dame bag ved ham med en uhyre Paraply, som forgjæves bestræbte sig for at komme frem. Men tilsidst lagde hun ved Puf og Stød sine Hensigter saa tydelig for Dagen, at Tom vendte sig om og udbrød:

„Naa, naa, saa sagte, saa sagte; hvad vil De?"

„Jeg vilde bare vide, hvilket af alle disse dampende

Uhyrer der skal til Antverpen!“ raabte den utaalmodige Dame, i hvem vi atter gjenkjende vor gode Veninde, Madam Gamp.

„Det er den, der ligger der,“ svarede Tom.

„Jeg vilde ønske, den laa i Jonas' Bug,“ mumlede Madam Gamp, idet hun forvexlede Profeten med Hvalfisken.

Efter et lille Ophold spurgte Ruth hende, hvad der gjorde hende saa urolig.

„Ak,“ sukkede Madam Gamp, „der er saadan en sød, ung Skabning, som vil rejse med den Damper der, og som dog er altfor svagelig til at taale Søen.“

Hun standsede for at kaste et Blik over hele Dækket paa Damperen og udbrød lidt efter: „Der er hun, ved Gud! den søde, unge Skabning, — der gaar hun ligesom et Lam til Slagterbænken.“

„Mener De Damen der ved Siden af Herren, som er helt indhyllet i den store Slængkappe, saa hans Ansigt næsten er skjult?“ spurgte Ruth.

„Ja, han har nok Grund til at skjule sig,“ svarede Madam Gamp. „Han skulde skamme sig, skulde han. Ser De ikke, hvor han rykker og slider i hende?“

„Han synes i alt Fald at have stort Hastværk.“

„Nu tager han hende ned i den snævre Kahyt! Hvad har dog Mennesket i Sinde? jeg tror, Fanden plager ham.“

Tom havde ikke hørt noget af denne Samtale, for hans Opmærksomhed var uventet bleven ledet andet Steds hen. Der var nemlig pludselig en, der lagde Haanden paa hans Skulder, og da han vendte sig om, gjenkjendte han sin Vært, hvis hemmelighedsfulde Maade at være paa altid havde været ham en Gaade.

„Jeg beder om Forladelse, Hr. Pinch,“ hviskede han til ham. „Jeg er en Smule forpustet, og jeg ser heller ikke synderlig godt. Kan De ikke faa Øje paa en Herre i en stor Kappe, — han har en Dame under Armen, en Dame med Slør og sort Shawl?“

„En Herre i en stor Kappe og en Dame med sort Shawl?“ gjentog Tom. „Hm, der er saa mange Mennesker, saa mange Gjenstande, og der er saadan en Travlhed, at det vil blive vanskeligt at — dog, bi lidt — jo, der gaar de. Er det den Herre, De mener? Han stiger i dette Øjeblik ned i Kahytten.“

„Netop ham!“ svarede den anden. „Vil De gjøre mig en stor Tjeneste? Vil De bringe ham dette Brev? Blot bringe ham det — han venter paa det. De tilgiver mig vel min Driftighed og viser mig den Villighed?“

Naturligvis paatog Tom sig Ærindet, hviskede til Ruth, at hun skulde vente, til han kom tilbage, og ilede i en Fart over paa Damperen. Kun med stor Møje banede han sig Vej gjennem Menneskemassen og naaede endelig ned i Kahytten. Han havde snart fundet den fremmede blandt Passagererne og nærmede sig ham. Men kan man tænke sig Toms Forbavselse, da han i den fremmede gjenkjendte — Jonas, den stakkels Misericordias Mand?

Tom syntes, at han spurgte ham om, hvad Pokker han vilde ham; men det var i øvrigt ikke saa let at forstaa, da Jonas talte meget utydelig.

„Det er ikke i mit eget Ærinde, at jeg søger Dem,“ svarede Tom, „men jeg blev lige i dette Øjeblik anmodet om at overrække Dem dette Brev. Man udpegede Dem for mig, men jeg kjendte Dem ikke i denne Dragt.“

Jonas brød Brevet og læste Indholdet. Det var aabenbart meget kort, men ramte ham som en Sten fra en Slynge. Han vaklede tilbage.

Dette Optrin var saa forskjelligt fra alt, hvad Tom før havde set, at han uvilkaarlig blev staaende. En grov Røst raabte nu fra Dækket ned ad Kahytstrappen, om der endnu var nogen, der skulde i Land.

„Ja,“ raabte Jonas — „nu kommer jeg. Giv Tid. Hvor er min Kone? Kom, hører Du? Kom.“

Med disse Ord rev han Døren op og førte eller rettere slæbte sin Ledsagerinde med sig. Hun var bleg, forskrækket og ikke lidet forundret over at gjense sin gamle Bekjendt. Der levnedes hende imidlertid ikke Tid til at sige noget, for oven paa var der stærk Trængsel, og Jonas trak hende hurtig op paa Dækket.

„Hvor skal vi hen? Hvad er der i Vejen?"

„Vi skal tilbage," svarede Jonas rasende. „Jeg har forandret Beslutning. Jeg kan ikke rejse. Spørg mig ikke — det kunde ellers gjælde dit eller en andens Liv. Holdt, holdt der! Vi skal i Land, — hører J, vi skal i Land." Tom fulgte med. Da de atter havde Foden i Land, vendte Jonas sig pludselig om imod ham, tilkastede ham et hadefuldt Blik og raabte med en skrækkelig Ed til ham: „Hvor er han?"

Inden Tom i sin Forbavselse formaaede at svare paa dette Spørgsmaal, som han kun saa daarlig forstod, nærmede en Herre sig og hilste Jonas ved Navn.

„Chuzzlewit, min kjære Ven," sagde den fremmede, idet han lettede paa Hatten for Fruen, „jeg beder tusende Gange om Forladelse. Højst nødig holder jeg Dem tilbage fra Deres Udflugt, men De vil kunne indse, at jeg ikke kunde andet. De følger med mig, ikke sandt, kjære Ven?"

„Hvordan Fanden kan jeg det?" spurgte Jonas med et lynende Blik. „Skal jeg lade min Kone blive staaende her?"

I dette Øjeblik trængte Madam Gamp sig hen til den lille Gruppe, og den halvt afmægtige Misericordia blev omsider betroet til hendes Varetægt. Jonas derimod forsvandt tillige med sin Ledsager i Mængden.

Alt forekom Tom som en Drøm, og han formaaede i Førstningen ikke at besvare Ruths Spørgsmaal.

Instinktmæssig saa' han sig om efter sin Vært, men ogsaa denne var forsvunden.

... Hvor mon vel Hr. Nadgett opholdt sig i dette Øjeblik? ...

Tolvte Kapitel.

Ordsproget „den ene Ravn hugger ikke Øjet ud paa den anden“ finder her Anvendelse paa de Herrer Tigg og Jonas. — Ligeledes finder et andet Ordsprog, „gammel Kjærlighed ruster ikke“, Anvendelse paa et andet Par.

Jonas befandt sig i Direktionsværelset sammen med Tigg. Der herskede i lang Tid dyb Tavshed. Tigg sad i Sofaen, og den opsnappede Flygtning stod ved Vinduet og saa' ned paa Gaden. Endelig brød Tigg Tavsheden og sagde:

„Det var ikke smukt af Dem, Chuzzlewit, det var min Salighed ikke smukt af Dem!“

„Men hvad vil De mig egentlig?“ spurgte Jonas.

„Naa,“ svarede Tigg, „jeg vil tale aabent med Dem. For nogle Dage siden meddelte jeg Dem, ærede Ven, at jeg havde gjort en Opdagelse —“

„Er De saa god at holde Mund!“ raabte Jonas rasende, idet han saa' hen til Døren.

„De har Ret,“ bemærkede Tigg. „Forsigtighed er nødvendig. Hvis min Opdagelse blev almindelig bekjendt, kunde den ikke være mig til nogen Nytte. Det vilde være mig langt kjærere, om De vovede en Smule mere hos os og hjalp os til at faa Fingre i Deres Svigerfaders Penge. De har forsøgt at unddrage Dem os ved Flugt.“

„For i et fremmed Land at kunne underhandle med Dem om bedre Betingelser,“ svarede Jonas. „Jeg vil ikke spørge Dem om, hvor Fanden De har faaet Fingre i det Bud, De sendte mig paa Halsen. Jeg har længe haft en Høne at plukke med den Fyr. Det kan vel være Dem ligegyldigt, hvad der bliver af den Knægt, og jeg haaber, at De vil overlade til mig, at opgjøre min Regning med ham, som jeg selv finder for godt.“

Endskjønt Tigg ikke forstod Meningen med disse Ord, sagde han dog: „Gjør De bare i den Henseende, hvad De vil; jeg skal ikke lægge Dem Hindringer i Vejen.“

„Jeg gad dog gjærne vide,“ vedblev Jonas, „om denne store Opdagelse er gjort af Dem selv. Veed ellers ingen noget om den?“

„Nej,“ svarede Tigg uden et Øjebliks Betænkning. „Hvad Værd vilde vel den Hemmelighed have for mig, naar jeg ikke var ene om den?“

„Naa,“ sagde Jonas smilende; „nu har De mig en Gang, saa behold mig da. Hvad skal jeg altsaa gjøre? Skal jeg gaa til Pecksniff, og hvornaar? Skal jeg gaa til ham endnu i Aften?“

„Ja,“ sagde Tigg henrykt; „under alle Omstændigheder endnu i Aften.“

„Følger De med?“ spurgte Jonas. „Det er nødvendigt, at vi optræder med Pomp og foregjøgler ham et eller andet. Det er en svinepolisk Rad.“

Tigg var tvivlraadig. Forslaget kom ham uventet og faldt ikke i hans Smag.

„Tager De saa med? Jeg kan ikke tage derhen uden Dem.“

„Naa, ja,“ svarede Tigg, „siden De endelig vil have det.“ Dermed trykkede de til Bekræftelse hinanden i Haanden og bleve enige om at bestille en Vogn med fire Heste for til Klokken ni.

Til den aftalte Tid indfandt Jonas sig paa ny i Banken og steg tillige med Tigg op i Kjøretøjet, som ventede paa dem. Efter alle Julemærker vilde det blive en urolig Nat. De rejsende vare knapt naaede et lille Stykke uden for London, før det begyndte at tordne og lyne, og Regnen styrtede ned som en Syndflod.

Et blændende Lyn fremkaldte eller maaske rettere begunstigede et sælsomt Øjenbedrag, som pludselig viste sig for

Tiggs bestyrtede Blik og lige saa hurtig forsvandt. Han syntes, at han saae Jonas med hævet Haand, hvori han holdt en af de medbragte Vinflasker ligesom en Kølle, som om han sigtede efter sin Ledsagers Hoved, idet han satte et Ansigt op, der var en Blanding af det mest indædte Had og den vildeste Frygt, saa at den forfærdede Tigg ved dette Syn ønskede, at han hellere havde et vildt Dyr end dette Menneske til Rejsefælle.

Tigg undertrykte kun med Møje et Skrig.

Under Kjørselen førte Jonas ofte Flasken til Munden, skraalede Brudstykker af Viser, som forhaanede Nattens Ræsler, og tvang sin tavse Ven til at deltage i hans Lystighed. Hans Munterhed var af en saa udskejende, vild Natur, at Tigg, som altid havde været en Kryster, veg frygtsomt tilbage for dette Menneske, som dog egentlig skulde være hans lydige Redskab. Han tog den alvorlige Beslutning at lægge en kraftig Kapsun paa Jonas, saa snart han havde udnyttet ham, og naar han saa lykkelig og vel havde faaet Fingre i alt og var stukket af over Atlanterhavet, saa kunde han le ad ham.

I Løbet af Natten døde Tordenen hen, men brummede dog i det fjærne. Heller ikke Lynene, hvor klare og hyppige de end var, truede med nogen overhængende Fare. Men Regnen styrtede lige saa voldsom ned som før. Pludselig bleve Hestene sky for noget paa Vejen, fo'r ned ad en stejl Bakke, slyngede Postillonen ud af Sadlen, rev Vognen hen til Randen af en Grøft, styrtede hovedkulds ned i den, og væltede den bragende Kalesche. Jonas kom først paa Benene og saa', at Tigg laa bevidstløs paa Jorden, nogle Skridt foran Hestene.

Med hurtig fattet Beslutning ilede han hen til Hestene, greb dem voldsomt i Tøjlerne og trængte dem, idet de slog vildt ud med Benene, nærmere og nærmere hen imod den faldnes Hoved, saa at denne løb Fare for i det næste Øje-

blik at faa Hjærneskallen knust paa Landevejen. Jonas tumlede Hestene med roligt Overlæg og gjorde dem ved sine Tilraab bestandig vildere og vildere.

„Hopla!“ raabte han, „hopla! Mere endnu! Mere endnu! Frem med jer, I Satans Bæster! Hyp! hyp!“

„For Guds Skyld!“ raabte Postillonen, som lige havde rejst sig og nu kom styrtende til. „Hold dog op, Herre! — ser De ikke, der paa Vejen — han bliver slaaet ihjel!“

Med Fare for sit eget Liv styrtede Postillonen frem, medens Jonas vedblev at skrige og rykke i Tøjlerne, og reddede Tigg, idet han trak ham frem mellem Hestehovene. Saa ilede han tilbage til Jonas og Hestene, skar dem løs fra Vognen med sin Kniv og bragte dem atter paa Fode.

„De mente det uden Tvivl godt nok, Herre,“ raabte Postillonen til Jonas, „men De havde paa et hængende Haar slaaet Deres Rejsefælle ihjel.“

Jonas tav stille, og han og Kusken saa' hen paa Tigg, som sad under en Hæk og stirrede stift hen for sig.

„Hvad er der i Vejen?“ spurgte Tigg. „Er nogen kommen til Skade?“

De rejste ham op. Da han forsøgte at gaa, begyndte han heftig at ryste, uagtet han, bortset fra nogle Buler og Skrammer, var sluppen helskindet derfra.

„Slaaet og revet Dem lidt, hva'?“ spurgte Jonas. „Ikke brækket noget Ben? Saa er det jo ingen Ting!“

„Alligevel,“ bemærkede Postillonen til Tigg, „vilde jeg for et Øjeblik siden ikke have givet en Hvid for Deres Hoved, Herre,“ og saa kom han atter tilbage til Jonas' uforsigtige Optræden.

Jonas bandede og bad ham holde Mund, men Tigg havde lyttet meget opmærksomt til og ikke overhørt et Ord. Der var nu intet andet Valg for dem, end at tilbagelægge Resten af Vejen til Salisbury til Fods. Efter en møjsommelig

Vandring ſtandſede de foran en Kro tæt uden for Byen og bankede Folkene op.

Da det var bleven lyſt, trak Tigg ſig tilbage til det Sovekammer, der var blevet ham anviſt, faſt beſtemt paa at tiltræde Tilbagerejſen uden Jonas' Selſkab. Med ſtor Forſigtighed drejede han Nøglen to Gange rundt i Døren, og først saa lagde han ſig i Sengen. Der var endnu en Dør til i Værelſet, men Slaaen til denne Dør befandt ſig paa den udvendige Side, og Tigg plagede ſig med Gisninger om, hvilket Rum den vel kunde ſtaa i Forbindelſe med.

Selv da Søvnen havde indfundet ſig, lod Frygten eller hans onde Samvittighed ham ſtadig ſe denne Dør i hans Drømme, ſom om den ſkjulte en Fjende, hvem det var hans Livsopgave at holde et vaagent Øje med. Blodige Syner viſte ſig for hans Blik, og han vaagnede med et Skrig.

Da han vaagnede, ſtod Jonas ved hans Seng, og Døren han havde drømt om, ſtod paa vid Gab.

„Hvad vil De her?" raabte Tigg og ſprang op.

„Mit Værelſe er inden for denne Dør," ſagde Jonas, „jeg troede, den førte ud paa Gangen, og kom for at beſtille min Frokoſt, — der er ingen Klokke i mit Værelſe."

Karlen, ſom i det ſamme traadte ind med Støvlerne og Barbervandet, og ſom hørte disſe Ord, paaſtod, at der var en Klokke der inde, og viſte dem med det ſamme, at den hang tæt ved Sengen i det andet Værelſe. Jonas ſagde, at han havde ikke ſet den, og trak ſig tilbage.

Saa ſnart Tigg hørte ham gaa op og ned og fløjte derinde, ſlæbte han et Bord hen foran Døren og ſatte ſig ned for at ſamle ſine Tanker, for han havde endnu ikke faaet Drømmen ud af Hovedet. Endelig tog han ſig ſammen og gav ſig til at pynte ſig med ſtor Omhyggelighed

for at være sikker paa at gjøre et gunstigt Indtryk paa Peckſniff.

Men han gjentog ſtadig ved ſig ſelv: „Jeg rejſer hjem alene.“

* * *

Samme Aften ſad Madam Lupin, Værtinden i „Den blaa Drage“, yderſt tankefuld i ſin lille Skjænkeſtue med Haanden under Kinden og ſagde nu og da hen for ſig ſelv: „Aa, ja ſaamænd, ja — aa, ja!“

Hun ſtod netop i Begreb med at gjentage dette Hjærte=ſuk, da Dørklinken bevægede ſig, og en rejſende traadte ind og med barſk Stemme forlangte et Krus Øl. Han var lige op til Ørene indhyllet i en grov, blaa Matrosvams og havde en Sydveſt paa Hovedet, fra hvis brede Skygge Regnen dryppede ned paa Bryſtet, Ryggen og Skuldrene af ham.

„Slemt Vejr,“ bemærkede Værtinden.

„Saa temmelig,“ ſvarede den rejſende og ryſtede ſig.

„Der er Ild paa i Kjøkkener,“ vedblev Madam Lupin, „og der er ogſaa behageligt Selſkab. Var det ikke bedſt, De gik ned og fik Dem tørret der?“

„Nej, Tak. — Hvad er dette for et Sted? — Er det ikke „Dragen“?“

Madam Lupin bekræftede det.

„Saa er der en Slægtning af mig her i Huſet,“ ved=blev den rejſende, — „en ung Fyr ved Navn Mark. Ikke ſandt?“

Madam Lupin vendte ſig bort og ſagde med en under=lig bævende Røſt:

„Ak, det er allerede Aar og Dag ſiden, han forlod Eng=land, og Himlen maa vide, om det unge Menneſke er levende eller død.“

„Det lader til, De synes godt om Fyren?“ brummede den rejsende.

Madam Lupin formaaede ikke at svare af lutter Rørelse, men nikkede blot tavst med Hovedet.

„Naa, det fornøjer mig,“ vedblev den rejsende, idet han lidt efter lidt viklede sig ud af Overtøjet. „Jeg vil blot sige Dem, at jeg skal hilse fra ham — at han snart kommer selv — at han kommer lige strax, — ja, at han allerede er her!“

„Mark!“ udbrød Værtinden jublende, da den fremmede havde slængt Frakke og Hat til Side. Og uden at sige et Ord fløj de begge i Armene paa hinanden.

„Ikke sandt, nu bliver De her?“ tog endelig Værtinden til Orde.

„Ja, saafremt der bliver noget af Giftermaalet,“ svarede Mark med et lunt Smil.

„Vil De gifte Dem?“ spurgte Madam Lupin overrasket.

„Ja, det vil sige, saafremt hun vil have mig.“

„Aa,“ sukkede den lille Madam, „saadan en smuk Fyr som Dem, vil enhver saamænd gjærne have.“

„Nej, virkelig?“ raabte Mark sjæleglad. „Frem med Haanden, Madam Lupin, og slaa til; den hun, det er Dem. Naar skal Brylluppet staa?“

Den lille Kone lo over alle Maader og vilde aldeles ikke tro, at det var Marks Alvor. Deres Samtale blev afbrudt af Martin, som havde ventet udenfor, men hvem Tiden imidlertid var falden for lang.

Hans Indtræden fremkaldte stor Glæde, uden at dog den omhyggelige Værtinde derover forglemte sine husmoderlige Pligter, og snart var Bordet dækket, og nede i Kjøkkenet sydede og brasede det.

Men Martin var især spændt paa at erfare, hvorledes det gik Marie og hans Bedstefader. Han behøvede imidlertid ikke længe at spørge den gode Madam Lupin derom, hun

meddelte ham strax alt, hvad der havde tildraget sig i det Pecksniffske Hus i hans Fraværelse.

Da Martin hørte, at Pecksniff havde vundet fuldstændig Herredømme over hans Bedstefader, blev han helt ude af sig selv og vilde allerhelst strax have stormet løs paa Pecksniff og grebet Hædersmanden i Kraven.

Han gav dog efter for Marks og Madam Lupins Forestillinger og lod sig overtale til at vente til næste Dag og saa bede sin Bedstefader om Forladelse og forsone sig med ham.

Martin fulgte dette Raad, og begav sig næste Morgen til Pecksniffs Bolig, hvor han traf Bedstefaderen og Marie. Men ogsaa Pecksniff var til Stede og forlod ikke et Øjeblik Værelset. Hvad Martin end sagde, hvor hjærtelig og oprigtig han end forsikrede Bedstefaderen om, at han var kommen til bedre Erkjendelse, og hvilke gribende Skildringer han end gav af de Lidelser, han havde udstaaet hinsides Havet, saa forsøgte dog Pecksniff ved alle Slags Bibemærkninger at gjøre Martins Ord virkningsløse, og desværre syntes dette kun altfor vel at lykkes ham, for den gamle Mand hørte kun paa, hvad Pecksniff sagde, og var ubønhørlig over for Martin. Da den sidste mærkede, hvor frugtesløse hans Bestræbelser var, bad han Bedstefaderen om i det mindste at hjælpe ham til at indfri sit Æresord og meddelte ham, hvorledes Hr. Bevan i New York ved et Laan havde sat ham i Stand til at vende tilbage til England, og at han fremdeles havde lovet en stakkels ulykkelig Familie, der havde været hans Lidelsesfæller i Eden, at sende dem Midler til at vende tilbage for. Chuzzlewit lod ham skrive Adresserne op og lovede at paatage sig Ordningen heraf. Det var alt, hvad den bodfærdige Martin opnaaede af sin Bedstefader, som fuldstændig var i Pecksniffs Magt. Med Marie, hvem han havde ventet at gjense under gunstigere Forhold,

vexlede han kun et eneste sørgmodigt Gjenkjendelsesblik og forlod derpaa Huset.

En langt venligere Modtagelse fik derimod nogle andre besøgende, som samme Dag indfandt sig hos Pecksniff.

Det var hans Svigersøn, Jonas, og Hr. Tigg. Det Anliggende, som havde bragt dem hid, blev afsluttet til Tiggs fuldkomne Tilfredshed, og Pecksniff, som blev lokket ved og overtydet om de Fordele, der stilledes ham i Udsigt, erklærede sig beredt til at indtræde som Kompagnon i Forsikringsselskabet. Man blev saa enig om, at Sagen næste Dag fuldstændig skulde ordnes mellem de Herrer Tigg og Pecksniff i Salisbury, hvorpaa alle tre skulde nyde en Festmiddag i „Dragen".

Her var det, at Pecksniff fik at vide af Værtinden, at Martin tillige med Mark Weller atter havde forladt Byen.

Trettende Kapitel.

Begynder meget muntert og ender meget alvorlig; ledsager forskjellige Personer paa deres Veje, — et Par kjærlige Søskende ved højlys Dag og en Forbryder i den mørke Nat.

Tom Pinch og hans Søster havde truffet den Aftale, at Tom paa sin Vej fra Temple altid skulde gaa ad de samme Gader, for under Vejs paa et bestemt Sted at træffe sammen med Ruth, som i Reglen gik ham i Møde. Saaledes gik det ogsaa denne Eftermiddag, kun at Ruth denne Gang ikke traf sin Broder alene, men i Selskab med John Westlock.

„Vi kunde aldrig have truffet hinanden belejligere," sagde Tom til sin Ven, medens alle tre fulgtes ad, „for jeg har en højst mærkelig Tildragelse at fortælle Dig."

„Tom," svarede Westlock, „lad mig først og fremmest gjøre Dig et Forslag. Jeg ønsker nemlig, at Du og Din Søster vil gjøre mig den Fornøjelse at spise til Middag hos mig. Ved Bordet kan Du saa fortælle mig, hvad der er sket." Naturligvis sagde Tom Ja, og den lydige Søster var enig med Broderen.

De slog nu ind paa Vejen til Westlocks Bolig, og denne kunde ikke blive træt af at drille sin gamle Ven, idet han stadig udbrød: „Hvad det dog er for en allerkjæreste lille Søster, Du har, Tom!"

Da de havde naaet Huset, førte han de to Søskende op i sit bedste Værelse, og her saae de gjennem den halvt aabne Dor, hvorledes han og en Tjenestepige havde travlt med at træffe de fornødne Forberedelser til Middagsmaaltidet. Lidt efter kom der en Opvarter fra et nærliggende Hotel med en stor Kurv paa Hovedet, hvoraf han udpakkede et dampende Middagsmaaltid, bestaaende af Lax, Lammesteg, Grønærter, nye Kartofler, Salat, nogle unge Ænder og en Tærte, og det satte han paa Bordet.

„Gud bevare's, hvor det er mageløst," sagde Tom, idet han satte sig til Bords.

„Men glem ikke, hvad Du vilde meddele mig," bemærkede John. „Hvad er det saa, der er sket, Tom?"

Tom fortalte nu sin Ven, hvad der var foregaaet nede ved Landingsbroen, og satte derved denne i stor Forbavselse, thi han kunde slet ikke finde nogen Forklaring paa det.

„Jeg vil naturligvis ønske en nærmere Forklaring af min Vært," sagde Tom, „skjønt han er en meget hemmelighedsfuld Mand, og hans Oplysninger vil maaske vise sig at være meget sparsomme, selv om han veed, hvad der stod i Brevet."

„Og jeg tør bande paa, at han veed det," faldt John ham i Talen.

„Godt," sagde Tom. „Saa snart jeg ser ham, vil jeg bebrejde ham, at han benyttede mig til et saa ubehageligt Ærinde. Og saa synes jeg fremdeles, John, at jeg skulde opsøge den stakkels Misericordia og forklare hende, hvorledes alt gik til, samt at jeg ikke havde nogen Haand med i Spillet."

„Du kan ikke gjøre noget bedre," sagde hans Ven efter et Øjebliks Eftertanke. „Saa meget staar under alle Omstændigheder klart for mig, at der ikke stikker noget godt bag ved det hele, og det er nødvendigt, at Du afviser ethvert Skin af frivillig Deltagelse fra Din Side. Derfor raader jeg Dig til ogsaa at opsøge hendes Mand. Jeg har en slem Formodning om, at her er noget stygt i Gjære; senere, naar jeg selv har anstillet nogle Efterforskninger, skal jeg meddele Dig mine Grunde."

Efter Maaltidet drak de The, og da ogsaa Thetøjet var taget af Bordet, satte Tom sig til Klaveret og fortabte sig i nogle af sine Orgelmelodier, indtil det blev mørkere og mørkere, og han til sidst følte sin Søsters Haand paa sin Skulder.

„Ak, min Gud," udbrød han, idet han fo'r op af sine Drømmerier, „jeg er bange for, at jeg har været meget hensynsløs. Syng noget for os, min kjære Pige. Kom, lad os faa Din Stemme at høre."

John støttede saa indtrængende denne Anmodning, at det maatte have været et Hjærte af Sten, der kunde have vægret sig, og Ruth satte sig ned og sang Toms Yndlingsmelodier, og ved Slutningen af hver raabte John Westlock til sin Ven: „Hvad det dog er for en allerkjæreste Søster, Du har, Tom!"

Endelig var det paa Tide at gaa hjem.

„God Nat," sagde Tom.

Men det vilde John ikke vide noget af, han fulgte de to Sø-

skende helt til deres Bolig, hvor han sagde Farvel til dem, men ikke uden endnu en Gang at have raabt til sin Ven:

„Hvad det dog er for en allerkjæreste Søster, Du har, Tom!“

Efter at Tom den næste Dag havde sluttet sit Arbejde og indtaget sit Middagsmaaltid sammen med Ruth, begav han sig til Jonas Chuzzlewits Hus. Denne selv traf han ikke hjemme, men desto hjærteligere blev han budt velkommen af Misericordia, som sad sammen med gamle Chuffey og en ældre Dame, med hvem Tom alt havde stiftet Bekjendtskab ved Damskibsbroen.

„Ih, Du min Gud, Fru Chuzzlewit!“ sagde bemeldte ældre Dame, „at tænke sig, at jeg her i Deres eget kjære Hjem skal se Hr. Pinch lyslevende, som jeg traf der nede ved Londonerbroen, dette forstyrrede Sted, hvor vi stod og saa' paa Dampskibene sammen, — det er, ved Gud, helt forbavsende! — Kom til Dem selv!“ sagde hun til Chuffey, der som sædvanlig sad i sin gamle Krog, idet hun tog ham fat i Skulderen og rystede ham, „kom til Dem selv og se Dem om. Her er kommet fremmede, Hr. Chuffey!“

„Om Forladelse,“ sagde den gamle Mand ydmyg og saa' sig om i Stuen. „Jeg veed, jeg er i Vejen. Om Forladelse, men jeg veed ikke, hvor jeg skal gaa hen. Hvor er hun?“

Misericordia ilede strax hen til ham.

„Ah!“ sagde den gamle Mand og klappede hende paa Kinden, „der er hun! Hun er ikke slem mod gamle Chuffey. Ja, ja,“ tilføjede han i en beroligende Tone, „bryd Dem bare ikke om ham“ (han mente Jonas). „Det er haardt at skulle taale det, men der er tre Hundrede og fem og tresindstyve Dage i et Aar, og én Dag maa han dø.“

„Ak, hans Søn,“ mumlede den gamle Mand med opløftede Hænder, „hans Søn!“

„De er en kjedelig, gammel en," udbrød Madam Gamp. „Saa hør dog op en Gang!"

Men han hørte lige saa lidt, hvad Madam Gamp sagde, som han var sig bevidst at have kjedet hende. Han saa' sig pludselig om og udbrød:

„Hvem ligger der oppe?"

„Ingen," sagde Misericordia til ham. „Vi er alle her."

„Alle her," gjentog den gamle Mand. „Hvor er da han — min gamle Principal, som har den eneste Søn? Hvor er han?"

„Tys, tys!" vedblev Misericordia med venlig Stemme. „Det er jo for længe siden forbi."

„Der er nogen død," sagde Chuffey saa pludselig, at det havde noget forfærdeligt ved sig, „død eller i Færd med at dø, og jeg gad vide, hvem det er. Se efter, se efter. Hvor er Jonas?"

„Paa Rejse," svarede Misericordia.

Den gamle Mand saa' paa hende, som om han betvivlede hendes Ord, saa rejste han sig op fra Stolen, gik hen til Døren og op ad Trappen, idet han hviskede ved sig selv: „Skjændigt Spil!"

Man hørte, hvorledes han der oven paa gik hen til det Hjørne af Værelset, hvor Anthonys Seng havde staaet. Men strax efter forkyndte hans Fodtrin, at han igjen kom ned. Han var roligere og syntes at have overbevist sig.

„Man siger ikke noget til Dem," sagde han, idet han paa ny henvendte til sig Misericordia, „man siger heller ikke noget til mig; men jeg skal passe paa — passe paa. Vær ikke bange, man skal ikke faa Lov til at gjøre Dem noget."

„Aa, Slidder Sladder!" udbrød Madam Gamp. „Hvad er det nu for Manerer? Efter min Mening havde De godt af at faa en Spand koldt Vand over Hovedet."

„Han er jo ganske rolig nu, Madam Gamp," indvendte Misericordia, „lad ham bare skjøtte sig selv."

Tom Pinch benyttede Øjeblikket til at fremkomme med, hvad der egentlig laa ham paa Sinde ved hans Besøg, og sagde til Misericordia: „Jeg vil skrive til Deres Mand og forklare ham skriftlig, hvad jeg ellers vilde have gjort mundtlig, hvis jeg havde truffet ham her, nemlig at det ikke er min Skyld, hvis jeg har givet Anledning til, at der er beredt ham en eller anden Ubehagelighed."

„Jeg takker Dem," svarede Misericordia. „Maaske leder det dog til noget godt."

I dette Øjeblik hørte man nogen aabne Gadedøren, og straks efter lød der hurtige Trin ude paa Gangen.

„Det er Jonas," sagde Misericordia ængstelig, og næppe havde hun sagt det, før hendes Ægtefælle traadte ind.

Misericordia gik ham i Møde, men han skubbede hende til Side og sagde i en vranten Tone:

„Jeg vidste ikke af, at Du havde Selskab."

Aabenbart havde han i den tilstedeværende fremmede ikke gjenkjendt Tom Pinch, da denne stod tæt henne ved Vinduet, og det skarpt indfaldende Lys fra den nedgaaende Sol udviskede hans Ansigtstræk. Men pludselig sprang Jonas løs paa ham og greb med en skrækkelig Ed en Stol, som om han havde i Sinde at slaa ham til Jorden med den. Dette var ogsaa sikkert sket, hvis Vreden og Overraskelsen ikke et Øjeblik havde gjort ham tvivlraadig. Tom fik derved Lejlighed til at komme til Orde og sagde rolig:

„De har ingen Grund til at være saa heftig, Hr. Chuzzlewit, for jeg er kommen i den Hensigt at forsone Dem. Jeg bragte Dem forleden et Brev, da De stod i Begreb med at rejse til Udlandet."

„Ja, De Slyngel!" skreg Jones, „ja, det gjorde De, og nu skal jeg betale Dem for Deres Ulejlighed og afgjøre en gammel Regning med det samme."

„De kan spare Dem Deres tomme Trusler," svarede Tom. „Mit Formaal er kun at gjøre Dem begribeligt,

at jeg hverken veed eller ønsker at vide noget om Deres Anliggender, og saa vil jeg tillige oplyse Dem om, at jeg hverken har havt Andel i eller kjendt noget til Indholdet af det omtalte Brev. Jeg vidste ikke engang af, at det var til Dem, det skulde afleveres, og at jeg —"

„Hør!" raabte Jonas og greb efter Stolen, „hvis De siger et Ord mere, slaar jeg Skallen itu paa Dem!"

Tom vilde alligevel udføre sit Forsæt og aabnede allerede Læberne for at vedblive, da Misericordia bad ham om for Himlens Skyld at gaa sin Vej. Saa rystede da Tom Støvet af sine Fødder uden at have nævnet Radgetts Navn.

Hvis dette Navn var kommet over hans Læber, hvis Jonas havde erfaret, at en Mand, hvem han ikke nærede den mindste Mistanke om, belurede hans Skridt, saa vilde han sikkert være bleven skaanet for Udførelsen af den Forbrydelse, som nu var i Færd med at modnes hos ham. Men han var selv Skyld i, at det ikke skete, og han grov sin egen Grav.

Hans Hustru havde lukket Døren og kastet sig paa Knæ foran ham. Hun løftede Hænderne op imod ham og bad ham om ikke at være vred, fordi hun af Frygt for Blodsudgydelse havde lagt sig imellem dem.

Han stod i Begreb med at give et barsk Svar, da Klokken i det samme slog. Han fo'r heftig sammen og lyttede. Aabenbart faldt der ham noget paa Sinde, maaske en eller anden dybt skjult Hemmelighed, der mindede ham om, at Tiden svandt hurtig hen.

„Hør, hvad jeg har at sige, og tud ikke", sagde han til sin Hustru. „Jeg har rejst Dag og Nat og er træt. Jeg har tabt nogle Penge, og det har ikke stemt mig blidere. Sæt min Aftensmad ind i den lille Stue der nede og gjør Sengen i Stand. I Nat — maaske ogsaa i Morgen Nat vil jeg sove der, og hvis jeg i Morgen kan sove hele Dagen igjennem, saa des bedre, for jeg vil gjøre mig Umage

derfor. Sørg for, at her er roligt, og kald ikke paa mig. Lad ingen komme ind til mig, — jeg vil ikke forstyrres."

Misericordia lovede at efterkomme hans Ønsker og gik, hvorpaa han gik op og ned ad Gulvet, hensunken i mørke Grublerier, indtil Madam Gamp traadte ind for at melde ham, at det lille Værelse var færdigt.

Hun saa' nøje hen paa den gamle Bogholder, som sad der, og kunde ikke andet end meddele Jonas den underlige Snak, han var kommen med i hans Fraværelse.

„Aa, den gamle Nar er forrykt!" raabte Jonas med forstyrret Blik.

„Ganske min Mening", svarede Madam Gamp. „Og hvis jeg maatte tillade mig en Bemærkning, saa er det min Mening, at Hr. Chuffey trænger til en Person, som kunde passe paa ham, og at han ikke skulde gaa frit om og saadan ængste Deres rare Kone."

„For Pokker, ja, det har De Ret i!" udbrød Jonas med et betænkeligt Blik paa Gjenstanden for Samtalen.

„Jeg og en Veninde af mig kunde skiftes til det, Hr. Chuzzlewit," vedblev Vaagekonen. „Jeg og Betsey Prig kunde ordentlig pleje Hr. Chuffey."

„Godt," svarede Jonas, „sørg De nu foreløbig for ham og — lad mig se — i Dag om tre Dage, lad saa den anden Kone komme."

Derpaa gik Jonas sin Vej og forføjede sig ned til det lille Værelse, som var gjort i Stand til ham, trak Frakke og Støvler af og lagde dem foran Døren, hvorpaa han lukkede den af, idet han sørgede for, at man ikke kunde kige ind udvendig fra. Efter at have truffet disse Forsigtighedsregler, satte han sig ned og gav sig med stor Begjærlighed i Færd med Aftensmaden.

Mørket faldt paa, og omsider blev det Nat. Det Værelse, han havde lukket sig inde i, laa lige ved Jorden, i

Baggrunden af Huſet. Det fik Lys fra et mørkt Vindue for oven og havde foruden den Indgang, ad hvilken Jonas var kommen ind, endnu en Dør, ſom førte ud til en Slags Gaard, hvor der kun ſjælden kom nogen, ſkjønt den ſtødte op til en nærliggende Gade. Hvad Jonas nu foretog ſig, var i hvert Fald baade beſynderligt og overraſkende. Han gik i Seng uden at klæde ſig af og kaſtede ſig fra den ene Side til den anden for at bringe den i Ulave. Efter at det var beſtilt, trak han et Par plumpe Sko ud af en Vadſæk og tog dem paa, ligeledes et Par Læderbuxer af den Slags, Bønderne pleje at gaa med, og dem iførte han ſig ogſaa. Tilſidſt kaſtede han en grov, mørk Kittel over ſine Underklæder og tog en Filthat paa. Da han var færdig med disſe Forberedelſer, tog han Nøglen, ſom hang i Nærheden af Døren, og ſtak den ind i Laaſen. Efter at have lyttet en Stund, gik han ud og lukkede af efter ſig.

Alt var dødsſtille, da han ilede bort.

Idet han luſkede gjennem Londons ſkumle Gader, traf Jonas ſig hen imod den ſtore Vej Veſter paa, ſom han ogſaa endelig naaede og vedblev at følge, idet han ſnart kjørte, naar der tilbød ſig Lejlighed, og ſnart gik til Fods. Endelig traf han, i Overensſtemmelſe med ſin Beregning, en tungt læsſet Poſtvogn, ſom han ſteg op paa, og ſom han førſt forlod efter en lang, natlig Fart, da han endnu kun var nogle faa Timer fjærnet fra ſit Beſtemmelſesſted. Han frydede ſig ved den opgaaende Sol, for der var intet, han frygtede mere end den ſtille Nats Blik, ſom ſyntes ikke at have andet at gjøre end at iagttage hans forbryderiſke Tanker — Tanker, der vare rettede paa Mord. Ja, han lagde ikke længere Dølgsmaal paa det for ſig ſelv. Mord! Det var det, han var kommen for at begaa. Han ſprang af Vognen, forlod Landevejen og ſlog ind paa en Sidevej. Ad denne vandrede han en tre Timer, gik ſaa ind i et Bu-

ſkads ved Vejen, rykkede en tyk, knortet Stav ud af et Gjærde, lagde ſig ned ved en Høſtak og gav ſig til at ſkrælle Barken af ſit Mordvaaben og til med Kniven at bearbejde dets vredne Haandtag.

Ved Solnedgang kom to Mænd kjørende fra Byen i en Enſpænder ad en kun lidet beſøgt Vej. Det var den Dag, paa hvilken Peckſniff havde haft den aftalte Sammenkomſt med Tigg i Salisbury. Den brave Arkitekt havde holdt Ord og var nu paa Hjemvejen. Tigg ledſagede ham et Stykke Vej, for derefter at vende tilbage over Markerne ad en Sti, ſom Peckſniff vilde viſe ham. Jonas kjendte deres Plan, for medens de ſad ved Middagsbordet, havde han drevet om i Hotellet og hørt deres Aftale.

De to Rejſende, ſom førte en meget højrøſtet og munter Samtale, gjorde Holdt ved en Bom, for her mundede den Fodſti ud, ad hvilken Tigg ſkulde vende tilbage.

„Følg blot denne Sti, højſtærede Hr. Tigg," ſagde Peckſniff, „og gaa ſaa lige frem, gjennem det lille Buſkads, De ſnart kommer til. Naar ſer jeg Dem igjen? Snart, forhaabentlig?"

„Det haaber jeg," ſvarede Tigg.

„God Nat!"

„God Nat — og lykkelig Rejſe!"

Efter at Tigg havde tabt ſin ny Kompagnon af Syne, ſatte han ſig ned paa Bommen. Skjønt hans Anſlag imod Peckſniffs Pengepung var lykkedes, røbede hans af Vinen blusſende Anſigt dog ingen triumferende Glæde. Han rejſte ſig endelig og ſlog ind paa den omtalte Sti, ſom førte ham til Buſkadſet. Da han betraadte den tætte, ſkyggefulde Skov, hvorigjennem Stien ſnoede ſig, døde Sollyſet hen. Tigg forſvandt langſomt, idet han hiſt og her bøjede en Brombærranke eller nedhængende Gren til Side. Undertiden fik man et Glimt af ham at ſe gjennem en Aabning i Skoven eller hørte nu og da den ſkarpe Bra-

gen af en eller anden Gren, han traadte itu under Gangen — men saa saa' og hørte man intet mere til ham.

Intet dødeligt Øje saa', hvad der blev af ham, — et eneste Menneske undtaget. En Mand sprang kort efter frem paa den anden Side af Stien, hvor den atter førte ud i det fri, idet han skjød Blade og Grene til Side.

Hvad havde han ladet tilbage derinde i Skoven, siden han styrtede saa hurtig og vildt af Sted, som om den Onde selv var i Hælene paa ham? Liget af et myrdet Menneske! Paa et tæt bevoxet, ensomt Sted ligger det, under det visne Løv fra i Fjor, ganske saaledes, som det hovedkulds var slaaet til Jorden, og en mørk Blodstrøm baner sig Vej gjennem de krusede, hensmuldrende Blade og opfylder Sommernatten med sin Lugt.

Fuldbyrderen af denne Gjerning ilede hen ad Vejen, der førte til London. Han ræddedes vel ved Tanken om sin forfærdelige Misgjerning, men han havde hadet dette Menneske altfor dybt og kæmpet en fortvivlet Kamp med ham for at befri sig for ham. Desto heftigere vaagnede Frygten hos ham ved Tanken om, at man muligvis i Mellemtiden i en eller anden Anledning kunde have banket paa Døren til Værelset der hjemme, som han havde lukket af. Der vilde ikke blive svaret, man vilde blive urolig og bryde Døren op. Og saa vilde man finde det tomt, maaske laase den anden Dør af og saaledes gjøre det umuligt for ham uset at vende tilbage i sin nuværende Forklædning. Dette maatte lede til Mistanke, til Opdagelse, til Døden.

Han vandrede i fem Timer, til han traf en Postvogn, som skulde til London, den sprang han op paa og kjørte rask ad Hjemmet til. Tungt og langsomt svandt Nattens Timer. Bestandig tænkte han paa det ensomme Sted i Skoven, hvor Liget af den myrdede laa, endnu ubemærket af Menneskenes Blik. Men Natten maatte vige for

en ny Dag, og Sollyset, som han længtes saa inderlig efter, vilde da forraade ham. Dog — tys! nu var de igjen i Londons Gader.

Klokken var først fem. Han havde endnu Tid nok til ubemærket at naa sin Bolig. Uden at lade Kusken holde, gled han ned ad Vognen, ilede over Gaden og naaede endelig gjennem en Mængde Sidegader sin Bolig. Gaarden var tom, da han kigede derind med sit Morderansigt. Han sneg sig paa Taaspidserne hen til Døren og lyttede. Ikke en Lyd! — Da han med skjælvende Haand drejede Nøglen om og sagte trykkede Døren op med Knæet, blev han greben af en ubeskrivelig Angst. Sæt nu den Myrdede var der!

Sky saae han sig om; men der var intet.

Han gik ind, lukkede Døren, tog sin Forklædning af, bandt den ind i en Byldt og gjemte den i et Aflukke for næste Nat at kaste den i Floden. Efter at have truffet disse Forsigtighedsregler gik han i Seng.

Den Ild, der fortærede hans Sjæl, hans Hjærtes heftige Banken, som hver Gang han krøb ind under Tæppet tilraabte ham Ordene: Mord, Mord, Mord! — den gruopvækkende Tilstand, han befandt sig i, formaar ingen Pen at skildre.

Det blev lys Morgen, han hørte Butikkerne blive aabnede, og nu og da hørte han ogsaa sagte Trin udenfor Døren. Endelig rejste han sig over Ende i Sengen og raabte:

„Hvem er det?“

Det var hans Hustru.

„Hvad er Klokken?“

„Den er ni,“ lød Svaret.

„Er der — er der nogen, der har banket paa Døren i Gaar?“ stammede han.

„Nej, ingen,“ svarede hun.

Hvis noget kunde trøste ham, var det denne Meddelelse.

„Hr. Nadgett vilde besøge Dig," vedblev hun, „men jeg sagde til ham, at Du var træt og ikke vilde forstyrres. Han sagde, at det ikke var noget af Vigtighed, og gik saa igjen. Da jeg i Morges meget tidlig aabnede mit Vindue for at faa lidt frisk Luft, saa' jeg ham gaa ned ad Gaden, men han har ikke været her siden."

I Morges gaa ned ad Gaden — og meget tidlig. Jonas bævede ved Tanken om, hvor let han kunde have mødt ham. Han tog sine sædvanlige Klæder paa, som endnu laa ved Døren, og gik oven paa.

Han vovede ikke at se paa sine Husfæller, han syntes, de var saa tavse, og han maatte lytte efter alt. Selv om han søgte at tænke paa andre Ting, hvad enten han talte eller tav stille eller talte Pendulslagene i det gamle Stueur, der stod bagved ham, — atter og atter hensank han, som om han var forhexet, i en ivrig Lytten; for han vidste, at det uundgaaelige maatte komme, og hans nuværende Straf, hans Pine og Plage bestod i, at han var tvungen til at lytte efter det, som nærmede sig — — — — Tys!

Fjortende Kapitel.

Alle mulige Slags Affløringer. — Hvad Jonas frygtede for, indtræffer.

„Hvad vor Vært dog er for et underligt Menneske," sagde Tom Pinch til sin Søster, medens de sad ved Frokosten. „Jeg tror, at siden han bragte mig i den Forlegenhed, har han slet ikke været hjemme. Det Menneske fører virkelig en meget hemmelighedsfuld Tilværelse!"

I dette Øjeblik blev der banket paa Døren.

„Det er, min Tro, et tidligt Besøg," sagde Tom. „Vær saa god, kom ind!"

Ved Synet af de to Personer, der traadte ind, undslap der Tom et Udbrud af glad Overraskelse.

„Men, min Gud!" udbrød han, idet han greb begge de besøgendes Hænder, „Ruth, kjære Søster, det er Hr. Chuzzlewit og Mark Weller, hører Du? Mark Weller fra „Dragen"! Ih, du forbarmende, hvilken Overraskelse! Hvor jeg er lykkelig ved at se jer igjen."

Tom skyndte sig at sætte Brød og Smør frem for de uventede besøgende, derpaa faldt der ham atter noget andet ind, han løb hid og did, forestillede dem uafladelig for sin Søster og kom endelig saa vidt til sig selv igjen, at han kunde indbyde Vennerne til at tage Del i Frokosten og bede dem sætte sig ned.

Martin fortalte ham først, hvad der havde tildraget sig i det Pecksniffske Hus, og gav derefter en kort Skildring af de Lidelser og Skuffelser, som han og den tro Mark Weller havde gjennemgaaet, siden de rejste fra England.

„Og hvad er nu Deres Plan, kjære Martin?" spurgte Tom.

„Jeg vil forsøge, hvorledes jeg kan skaffe mig mit Livsophold," svarede Martin. „Hvis De vil staa mig bi med Deres venlige Raad, saa lykkes det mig maaske bedre. Jeg vil gjøre alt, Tom, alt, for ved Arbejde at skaffe mig et taaleligt Udkomme. Udover det strækker mine Forhaabninger sig ikke længere."

Brave, højmodige Tom! Hvor ondt gjorde det ham ikke at se sin fordums Kammerat i den Grad ydmyget og at høre ham tale paa en saa forskjellig Maade fra tidligere.

„De beder mig om Raad?" svarede Tom. „Saa vidt

jeg formaar, skal De faa det, men De skal faa en bedre Raadgiver; De maa tale med John Westlock. Vi vil straxt gaa hen til ham, for at De kan raadføre Dem med ham om Deres Anliggender. Kom nu med — hører De. Og De følger ogsaa med, Mark Weller."

Tom sagde Farvel til sin Søster og ilede med Mark og Martin ad den nærmeste Vej til Westlocks Bolig.

John var hjemme, men blev mærkelig nok forlegen ved deres Besøg; og da Tom vilde gaa ind i Spisestuen, hvor han nød sin Frokost, sagde han, at der var en fremmed hos ham, lukkede Døren og førte dem ind i et andet Værelse. Alligevel var han meget glad ved at se Mark Weller igjen, ligesom han ogsaa bød Martin Velkommen med utvungen Venlighed.

„Jeg frygter for, at De er optaget," sagde Martin, efter at Tom havde sagt, hvorfor De kom. „Hvis De derfor tillader mig at komme igjen en anden Gang —"

„Jeg er ganske vist optaget", afbrød John ham, „men det, der for Øjeblikket lægger Beslag paa mig, vedkommer Dem mere end mig. Det drejer sig om en meget alvorlig Sag, vedrørende et Medlem af Deres Familie," tilføjede han, og gik derpaa over til en udførlig Fremstilling af alle de Omstændigheder, som stod i Forbindelse med den syge, unge Mand i den „røde Oxe", som var bleven plejet der og nu atter var kommen sig. Derpaa førte han Martin ind i Sideværelset, hvor denne unge Mand — Richardson hed han — befandt sig.

„Det er Hr. Martin Chuzzlewit," sagde Westlock til den unge Mand, „og den afdøde Anthony Chuzzlewit, som staar i saa nøje Forbindelse med Deres Hemmelighed, var en Broder til Hr. Martins Bedstefader."

„Jeg frygter for," lød det med svag, hul Stemme fra

den unge Mands Læber, „at Deres Bedstefaders Broder ikke er død nogen naturlig Død, men er bleven myrdet."

„Men, min Gud!" udbrød Martin. „Hvorledes?"

„Maaske har jeg været Aarsagen dertil," svarede Richardson med Blikket paa Jorden.

„Tal," vedblev Martin indtrængende. „Og tal Sandhed."

„Jeg har lært Lægekunsten," begyndte den unge Mand, „og arbejdede i de sidste Aar hos en Læge i City. Medens jeg var beskjæftiget der, lærte jeg Jonas Chuzzlewit at kjende. Jeg hørte ham ofte fremsætte Ønsket om, at hans gamle Fader, som kun var ham en besværlig Byrde, snart maatte dø. Han var aandssvag, en Plage for ham selv og andre, og det vilde være en Barmhjærtighed at skaffe ham af Vejen. Ofte havde han tænkt paa at blande noget i i hans Brystsaft for paa den Maade at skaffe ham en let Død. En Dag sagde han til mig, at jeg skulde lave ham to „Medikamenter", som han kaldte dem — et, som øjeblikkelig hidkaldte Døden, og et andet, som virkede langsomt og lidt efter lidt. Paa mit Spørgsmaal om, hvad Brug han vilde gjøre deraf, svarede han, at han vilde bruge det til at fordrive Katte med. Vi bleve enige om Prisen. Jeg skyldte ham Penge og var ganske i hans Vold. Den følgende Dag gav jeg ham Medikamenterne, og han forsikrede mig, at han ikke vilde bruge dem til noget slemt. Jeg traf ikke senere sammen med ham, men erfarede kort efter, at hans Fader var død, og det under saadanne Omstændigheder, som om dette Medikament havde hidført hans Død. Fra det Øjeblik af har jeg været det ulykkeligste Menneske, og ingen gjør sig noget Begreb om min fortvivlede Sindstilstand."

Richardson bøjede sit Hoved og tav.

Westlock og Martin, som vare blevne stærkt rystede, ved hvad de havde hørt, gik atter ind i det andet Værelse for

sammen med Tom og Mark Weller at raadslaa om, hvad der var at gjøre.

Det var aabenbart, at Jonas' Brøde ogsaa var bekjendt for andre Folk, som benyttede sig af denne Viden til at udøve den Indflydelse paa ham, som Tom Pinch havde set en Prøve paa nede ved Dampskibsbroen.

Skulde man henvende sig til den hemmelighedsfulde Hr. Nadgett eller tage Martins Bedstefader med paa Raad? Hverken det ene eller det andet syntes af forskjellige Grunde og Hensyn gjørligt.

Under denne Sagernes Stilling blev Toms Meddelelse om gamle Chuffeys Udtalelser af stor Betydning, og de kom til den Overbevisning, at de vilde rykke deres Maal betydelig nærmere, hvis de søgte at udforske, hvad der foregik i den gamle Bogholders Tanker og Erindringer. Og hvem vilde vel være bedre skikket til at udforske den gamle Mand end Madam Gamp, til hvis Varetægt han var betroet?

John Westlock kjendte hende, havde endogsaa hjulpet hende i Vej; han besluttede derfor at opsøge hende endnu samme Dag, og Martin holdt paa at ville ledsage ham.

Det var hen imod Aften, og Madam Gamp var hjemme i sin Bolig i Færd med at lave The, da hendes Husfælle, Hr. Sweedlepipe styrtede ind.

„Naa, hvad er der nu paa Færde?" spurgte Madam Gamp utaalmodig. „Er der gaaet Ild i Themsen, og koger den sine egne Fisk?"

„Ved De, hvad der staar i Avisen?" raabte Barberen. „Hr. Tigg i den Anglo-Bengalske Bank er sporløst forsvundet. Den anden Direktør — David — er stukket af med Pengene og bliver forfulgt med Stikbreve. Tigg er ogsaa paa det sorte Brædt. Hele Forretningen var, efter hvad der siges, ikke andet end Svindel og Bedrageri."

„Har man da intet hørt om Hr. Chuzzlewit, som jo ogsaa var interesseret deri?" spurgte Madam Gamp.

„Hans Navn fandtes ikke trykt i Fortegnelsen over Deltagerne," svarede Barberen. „Nogle siger, at han er bleven bedragen, andre siger, at han har spillet med under Dække. I alt Fald kan man ikke bevise noget imod ham."

Nu blev der paa een Gang ringet paa Klokken. Barberen ilede ned for at lukke op og førte John Westlock og Martin ind i Huset.

* * *

Omtrent paa samme Tid foregik der i Temple et lille Optrin, som skulde opklare et gaadefuldt Punkt i Tom Pinchs Liv foruden meget andet. Tom sad blandt Bøgerne og var sysselsat med at ordne Kataloget, efter at han havde bragt en saa mønsterværdig Orden til Veje, at man næppe kunde kjende Stedet igjen.

Fodtrin, som lød op til ham fra Gadedøren, bragte ham til at standse i sit Arbejde og se hen til Døren. Trinene kom nærmere, op ad Trappen, og Tom talte lige til otte og tredive. Ingen var før kommet videre end til det otte og tredivte Trin, og Tom vovede heller ikke nu at nære Haab om, at de Fodtrin, han nu hørte, vilde overskride dette Sted, og at nogen vilde komme til ham. Ganske rigtig standsede ogsaa Vedkommende, men kun for at puste; derpaa kom han højere og højere op, Døren blev aabnet, og paa Tærskelen viste sig en Skikkelse, som Tom i Begyndelsen var tilbøjelig til at anse for en Aand.

Det var gamle Martin Chuzzlewit, — den samme, som han havde forladt svag og afmægtig hos Pecksniff. Og nu stod han foran Tom, ganske vist gammel, men med kraftig Holdning, Stokken i Haanden, Bestemthed i Blikket og gav Tom et Vink om, at han skulde forholde sig rolig.

Da gik der pludselig et blændende Lys op for den brave Tom.

„De har ventet længe paa mig," afbrød Martin Tavsheden.

„Man sagde mig, at min Principal snart vilde komme," svarede Tom, „men —"

„De vidste ikke, hvem der var Deres Principal," faldt Martin ham i Talen; „jeg vilde have det saaledes, og det glæder mig, at man har opfyldt mit Ønske. Jeg havde ganske vist haabet at kunne vise mig tidligere for Dem, for jeg troede ikke at skulle opleve noget endnu slettere hos Pecksniff end det, jeg var Vidne til den Dag, jeg sidst traf sammen med Dem; men jeg tog fejl."

Han var imidlertid traadt hen til Tom og havde grebet hans Haand.

„Jeg har boet i hans Hus, Pinch, og har rolig fundet mig i, at han behandlede mig som et Redskab; jeg har taalt tusende Gange mere, end jeg kunde have taalt, hvis jeg virkelig havde været den svage, affældige Olding, som man ansaa mig for, men jeg havde Fremtiden, det nuværende Øjeblik for Øje."

Han standsede for paa ny at trykke Tom varmt i Haanden. Derpaa vedblev han: „De har maattet taale meget af denne Skurk, min kjære Tom, og andre Personer, der er mig kjære, have ogsaa maattet det. Men Retfærdigheden sover ikke, og Tiden nærmer sig nu, da alt skal blive godt igjen."

* * *

Det var blevet Aften den følgende Dag. Jonas gik op og ned i det skumle Værelse, og gamle Chuffey, som i Dag skulde overgives i Vaagekonens Hænder, sad i sin vanlige Krog. Jonas pønsede paa Flugt, men udsatte Afgjørelsen, fordi han frygtede for ved en altfor pludselig Udførelse af denne at fremkalde Mistanke mod sig. Den ringeste Omstændighed gjorde ham urolig, og derfor følte han sig

ubehagelig til Mode paa Grund af, at hans Hustru, der havde forladt Huset tidlig om Eftermiddagen, endnu ikke var vendt tilbage. Han frygtede for, at hun maaske var bleven opsnappet og forlokket til at fortælle Ting, som kunde fremkalde Mistanke imod ham.

Han spurgte derfor den gamle Bogholder, om han ikke vidste, hvor hun var.

„Hun gik til hen Fru Porter, Deres gamle Veninde," svarede Chuffey, hvorpaa Jonas gav Ordre til strax at hente hende hjem. Tjenestepigen, som var sendt af Sted, vendte imidlertid tilbage uden Misericordia, som havde forladt Fru Porters Hus allerede for hele tre Timer siden.

Næppe var Pigen gaaet ud af Stuen, før den gamle Bogholder pludselig fo'r løs paa Jonas.

„Udlever hende!" raabte han. „Sig, hvad De har gjort med hende. Jeg har Kræfter nok til at kalde paa Naboerne, og jeg vil gjøre det, hvis De ikke udleverer hende."

„Aa, De gamle Fjante," svarede Jonas med bævende Læber, „veed jeg vel, hvor hun er? Har De ikke hørt, at jeg sendte Bud efter hende? Vent, til hun kommer hjem."

„Men vel at mærke!" udbrød den gamle Mand, „intet Haar maa krummes paa hendes Hoved. Jeg — jeg har allerede taalt dette for længe, Jonas. Jeg er tavs, men jeg — jeg — jeg kan tale —" stammede han, idet han sendte Chuzzlewit et truende Blik.

„Saa Du kan tale — nej virkelig?" tænkte Jonas. „Ser man det, saa maa man nok stoppe Munden paa Dig."

Der var nogen, som tog i Dørgrebet udenfor. „Hvem er det?"

„God Aften," lød Madam Gamps Røst, idet hun traadte ind. „Hvorledes har Hr. Chuffey det?"

Madam Gamp holdt sig under disse Ord tæt henne ved Døren, og syntes i det hele taget ikke at være saa tillidsfuld som ellers.

„Bring ham op paa Værelset," hviskede Jonas til hende. „Han har været rasende i Aften. Skaf ham op ad Trappen, og kom saa ned igjen."

Chuffey lod sig rolig føre bort af Madam Gamp.

„Han har lagt sig," sagde hun, da hun vendte tilbage.

„Hvor er den anden Vaagekone?" spurgte Jonas med hæs Røst.

„Hun er netop hos ham nu," svarede hun.

„Godt. Bevogt ham omhyggelig og hold ham inde. I maa ikke stole paa ham et Øjeblik, for naar han synes allerfornuftigst, saa kommer han med det galeste Tøjeri. Lad den anden Vaagekone komme her ned."

Madam Gamp trak sig nogle Skridt tilbage hen imod Døren og blev saa pludselig staaende, forfærdet over den skrækkelige Forandring, der var foregaaet med Jonas, og som viste hende, at han maatte have faaet Øje paa noget ved Døren; men før hun fik Tid til at se sig om, blev hun skubbet til Side af gamle Martin Chuzzlewit, som traadte ind i Værelset tillige med Chuffey og John Westlock.

„Ingen maa forlade dette Hus," raabte gamle Martin. „Hvis den Mand der — min Broders forvorpne Søn — siger et eneste Ord til nogen eller rører sig af Stedet, saa riv Vinduet op og raab om Hjælp!"

„Hvad Ret har De til at uddele saadanne Befalinger i mit Hus?" spurgte Jonas med klangløs Røst.

„Den Ret, som din Misgjerning giver mig. Træd saa ind!"

Et uvilkaarligt Rædselsskrig undslap Jonas, da Richardson traadte ind.

„Jeg kjender den Fyr," sagde han, idet han hurtig fattede sig og pegede paa Richardson. „Han er den største Løgnhals, der kan tænkes. Hvad mon han nu har hittet paa. Luk Døren op og smid ham ud!"

„Stille!“ tordnede gamle Martin. „Det er jo Manden, ikke sandt?“ sagde han til Richardson, idet han rakte Haanden ud mod Jonas.

„De behøver blot at se paa ham,“ lød Richardsons Svar, „Sandheden af, hvad jeg har sagt, staar at læse i hans Ansigt.“

„Og De, min gode Mand,“ her henvendte han sig til Chuffey, „kom De nu frem, med hvad De har paa Sinde, for den Kjærligheds Skyld, som De nærer til Deres gamle afdøde Ven.“

„Af Kjærlighed til ham har jeg været tavs,“ sagde den gamle Bogholder. „Jeg maatte love ham det paa hans Dødsleje, og aldrig vilde der være kommet et Ord over mine Læber, hvis De ikke selv var kommet efter det. Jeg kunde ikke træde op imod hans eneste Søn, skjønt han undertiden drev mig det for vidt. Især har han gjort det i Aften. Ak!“ udbrød han, idet han pludselig huskede sig om, „hvor er hans stakkels Hustru? Hun er ikke kommet hjem endnu.“

„Jeg har taget hende under min Varetægt,“ sagde gamle Martin, „for at hun kunde blive forskaanet for at faa at vide, hvad her sker.“

Da Jonas hørte dette, følte han Grundvolden vige Tomme for Tomme under sig. Og nu hørte han sin Medskyldiges Røst, der udførlig meddelte alt og uforbeholdent fremsatte den nøgne Sandhed.

Den gamle Bogholder havde lyttet opmærksomt til Richardsons Bekjendelser. Da nu denne tav, udbrød han pludselig:

„Nej, nej, I tager fejl — I tager alle fejl, for kun jeg kjender Sandheden.“

„Hvor er det muligt?“ spurgte Martin den gamle Bogholder. „Har De ikke nylig der oven paa, da jeg meddelte Dem min Beskyldning imod ham, selv erklæret, at De vidste, at han var sin Faders Morder?“

„Jo, jo! Og det er han ogsaa!“ raabte Chuffey helt ude af sig selv. „Men ikke, som I tror det — ikke, som I tror det. Vent lidt! giv mig Tid et Øjeblik til at tænke mig om. — Ja, saaledes gik det til. Hans Søn, hans skamløse Søn, kjøbte uden Tvivl Giften paa den Maade, som vi har hørt det. Han blandede den i noget i en Krukke, som saa' nøjagtig lige saadan ud som den, hvori hans Fader havde sin Brystsaft, og gjemte den i den Skuffe der; for han manglede Mod til at udføre sit Forehavende. Men han gik saa ofte hemmelig hen og saa' til den, at hans Fader blev opmærk= som derpaa, og en Dag, da Sønnen var borte, aabnede han Skuffen. Saa fandt vi Blandingen, og Hr. Chuzzlewit tog den til sig og sagde grædende til mig, at hans egen Søn havde i Sinde at forgive ham.“

Jonas lyttede til med spændt Opmærksomhed. Han øj= nede et Glimt af Haab.

Den gamle Bogholder vedblev:

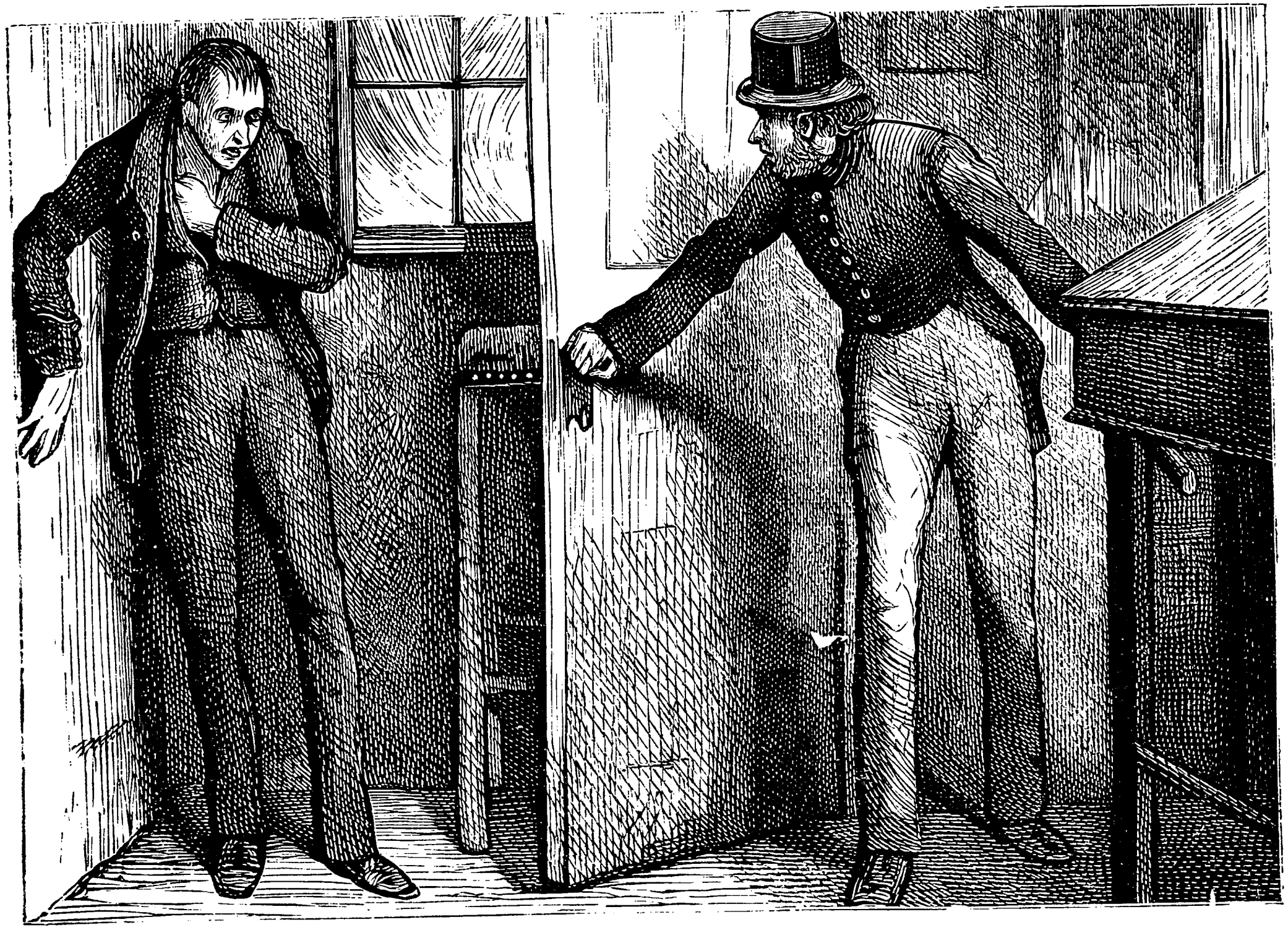
„Ak, Chuff,“ sagde min gamle Principal, „min Søn har Lyst til at faa fat i mine Efterladenskaber. Han skal nu faa det altsammen, og kan saa gifte sig, og Du og jeg vil tage bort sammen og leve af en lille Afgift. Han skal tro, at jeg har taget Giften, og naar jeg ser, at det gjør ham ondt, saa vil jeg sige det til ham og tilgive ham. Maaske bliver han da et bedre Menneske.“

Den stakkels Chuffey standsede for at tørre sine Øjne, og Martin skjulte sit Ansigt i sine Hænder, medens Jonas lyttede endnu begjærligere, fuld af stigende Haab.

„Fra den Tid af,“ vedblev Chuffey, „da den gamle Herre havde opdaget dette Anslag mod hans Liv, svandt han hurtig hen, og snart brast hans Hjærte. „Skaan ham Chuff!“ sagde han, før han døde. „Skaan ham.“ Jeg lovede at gjøre det og har holdt Ord efter bedste Evne. Det er jo hans eneste Søn!“

Stemmen svigtede gamle Chuffey. Han trak sig tilbage

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Side 159

Arreſtationen.

til den Krog, hvor han plejede at skjule sin Kummer, og tav.

„Naa," sagde Jonas efter et Ophold, under hvilket han havde set fræk og udfordrende paa de Tilstedeværende, „er I saa tilfredse? Eller har I endnu andre Rænker i Baghaanden — hæ? Jeg har ingen Brug for Jer her. Og de, gamle Pralhans," henvendte han sig til Martin, „De sender mig strax paa Stedet min Kone, eller ogsaa skal det gaa Dem galt. Ha, ha! Endnu hænger man da ikke Folk, fordi de har Brug for en Smule Gift i deres Hus, og to gamle forrykte Tosser faar det at vide og laver en hel Komedie deraf. Ha, ha! Der er Døren, ser I?"

Det var et saa modbydeligt Syn at se hans haanende, triumferende Miner, at alle vendte sig bort. Thi efter at Chuffeys Forklaringer havde renset ham fra Forbrydelsen som Fadermorder, faldt det skumle Mord, som han uden Grund havde begaaet i Skoven, ham desto tungere paa Sinde, og i hans Triumf blandede der sig en forfærdelig Fortvivlelse, som næsten drev ham til Raseri.

„I har hørt, hvad jeg nylig har sagt, gamle Martin," henvendte Jonas sig paa ny til sin Onkel. „Der er Døren!"

Idet Jonas pegede paa denne, stivnede hans Blik. Hvem var det, der stod ved Døren?

Nadgett forrest og bag ved ham tre andre Mænd.

„Det er ham, der staar henne ved Vinduet," sagde Nadgett.

De tre Mænd gik hen til Jonas og lagde Haandjærn paa ham.

„Der er blevet begaaet et Mord," sagde Nadgett til de forfærdede Tilskuere. „Ingen maa blande sig heri."

I lang Tid saa' alle tavse paa hinanden, medens Jonas laa og vred sig paa Gulvet som et Menneske, der er plaget

af voldsomme legemlige Smerter, og idet han sled i Haandjærnene, som om han vilde sønderrive dem.

„Holdt Fætter!“ sagde Føreren for Politiet. „Te jer ikke saa voldsom!“

„Hvem kalder De Fætter?“ spurgte gamle Martin vredt.

„Ogsaa Dem blandt andre,“ svarede Manden, „for Fox bliver dog Fox, hvorledes det saa gaar. Men I skulde skamme Jer, at det talentfuldeste Medlem af Familien har set sig nødsaget til at blive Politibetjent.“

„Hvis dine Omgangsvenners Udsvævelse og overdaadige Levned har bragt Dig saa dybt ned,“ svarede Martin, „saa bliv i den Stilling, Du er i.“

„Tal ikke saa haardt om mine Omgangsvenner,“ svarede Fox, „for de har undertiden ogsaa været Deres. Har De maaske aldrig givet min Ven Tigg noget at bestille?“

„Jeg lejede det Menneske,“ sagde Chuzzlewit, „og betalte ham derfor.“

„Det er godt, at han *har* faaet Betaling,“ vedblev den anden, „for nu vilde det være for sent. Jeg havde stadig ventet, at min Bestilling en Gang vilde føre mig sammen med ham igjen, maaske i Anledning af en eller anden Gavtyvestreg; men aldrig havde jeg tænkt mig, at jeg skulde iværksætte Paagribelsen af hans Morder.“

„*Hans Morder?*“ udbrød Chuzzlewit, idet han saa' sig om i Kredsen.

„Ja,“ tog Nadgett til Orde, „jeg anklager dette Menneske for at have myrdet Hr. Tigg, som i Gaar Aftes blev fundet dræbt i en Skov, og jeg skal sige, hvorpaa jeg støtter min Beskyldning. Tigg mistænkte Jonas Chuzzlewit for den samme Udaad, som De talte om her, medens vi ventede udenfor Døren. Tigg havde paalagt mig at holde Øje med ham. Jeg opsporede Vaagekonen og Lægen, hørte om gamle Chuffeys sælsomme Ytringer og Adfærd og fik Op-

lysning om, hvad der var undsluppet Hr. Richardson i hans Feberfantasier. Jeg fik samlet saa meget, at Hr. Tigg kunde sigte ham for Forbrydelsen. Men jeg vedblev at anstille mine Jagttagelser og havde Øje med Huset Dag og Nat. Fra det Tagvindue der," vedblev Nadgett, idet han pegede over den snævre Gade, „saa' jeg ham vende alene tilbage fra den Rejse, han havde tiltraadt med Hr. Tigg. Samme Aften, efter at det var blevet mørkt, stod jeg i Gadedøren og saa' en Mand i Bondedragt komme ud af Døren til en Baggaard her, uden at jeg havde set ham træde ind. Jeg kjendte ham paa Gangen og fulgte strax efter ham. Paa den store Hovedgade, der fører til Byens vestlige Ende, tabte jeg ham af Syne, medens han stadig gik videre. Jeg spurgte efter ham hos hans Hustru, og hun svarede, at han sov i det Værelse, som jeg havde set ham komme ud af i Forklædningen, og at han havde givet stræng Ordre til, at man ikke maatte vække ham. Jeg mente nu, at han maatte komme tilbage, og lurede paa ham hele Natten. Den næste Dag veg jeg ikke fra Vinduet, og da det blev mørkt, gik jeg atter ud paa Gaden; og ganske rigtig, tidlig om Morgenen kom Manden i Bondedragten luskende tilbage til Huset. Jeg blev hele Dagen siddende ved Vinduet, og da jeg om Aftenen saa' ham komme ud med en Bylt under Armen, fulgte jeg efter ham. Han gik ned ad Trappen ved Londonerbroen og sænkede den i Floden. Jeg meldte det strax til Politiet, hvorpaa man fiskede Bylten op. Den indeholdt den Dragt, som jeg havde set ham være iført, og den var besudlet baade med Ler og Blod. Den officielle Meddelelse om Mordet indløb i Gaar Aftes. Den, der bar de omtalte Klæder, er bleven set i Nærheden af Stedet, og man veed, at han har sneget sig omkring i Omegnen; han steg ogsaa ned af en Postvogn, netop ved det Lav, da jeg saae ham komme hjem. Arrestordren er nu udstedt imod ham, saa gjør De nu Deres Skyldighed, Hr. Fox."

Derpaa forlod han Huſet tillige med gamle Martin, Chuffey og Weſtlock. En Politibetjent fulgte bag efter dem for at hente en Droſchke til Arreſtanten.

Fox og en anden Betjent bleve ene tilbage med Forbryderen. Fox troede at bemærke, at Jonas vilde hviſke noget til ham, og at han ønſkede, at den anden Betjent, der vendte Ryggen til ham, bortfjærnedes.

Fox befalede derfor denne at gaa ned og ſe efter Droſchken.

„Hvad vil De?“ ſpurgte Fox Morderen, da Manden var gaaet.

„Stik Haanden ind i min venſtre Bryſtlomme,“ ſagde Jonas med næſten uforſtaaelig Røſt, „der er hundrede Pund der. De tilhøre Dem, hvis De blot vil vende Dem et Øjeblik bort fra mig.“

Fox ſtod et Øjeblik tvivlraadig. „Hvad kan det gjøre?“ tænkte han ſaa; „undſlippe kan han dog ikke.“ Han tog Pengene og vendte ſig om, medens Jonas ſtyrtede hen til Pulten og tog noget ud af den.

„Nu er jeg parat,“ ſagde han lidt efter med klangløs Stemme, hvorpaa man bragte ham ned i Droſchken, hvor man ſatte ham mellem to Betjente, medens Fox ſteg op paa Bukken. Undervejs faldt Arreſtanten ſtønnende ned i Halmen paa Bunden af Vognen. Samtidig fyldtes Vognen af en ejendommelig Lugt, ligeſom af Ferſkener. Den ene Betjent bøjede ſig urolig ned over Forbryderen.

„Stands Vognen,“ raabte han. „Lugten kommer fra denne Flaſke. Han har taget Gift.“

De ſlæbte ham ud paa den mørke Gade. Hans Haand holdt endnu krampagtig faſt paa Flaſken. Dommer og Bøddel vare nu fritagne for deres Arbejde. Jonas Chuzzlewit var død.

Femtende Kapitel.

Som man reder, saa ligger man. Sandheden af dette Ordsprog lære alle de at kjende, som have spillet en Rolle i denne Fortælling.

Næste Dag bankede det paa gamle Martin Chuzzlewits Dør. —

„Det kalder jeg Punktlighed!“ sagde han, da Mark Weller traadte ind. „Har De besørget mit Ærinde til Martin?“

„Ja,“ svarede Mark, „og aldrig har jeg set nogen blive mere overrasket end han. Han veed ikke, hvad han skal sige dertil, lige saa lidt som jeg. Jeg meddelte ham, at De havde bestilt mig herhen, og at jeg skulde sige ham fra Dem, at han ogsaa skulde indfinde sig.“

„Godt,“ sagde Martin. „Der vil ogsaa indfinde sig andre, og det vilde være mig kjært, om De vilde blive her og lukke op for dem.“

„Ganske til Deres Tjeneste,“ svarede Mark, hvis Ansigt udtrykte en ikke ringe Nysgjerrighed, og med en Værdighed som en fornem Dørvogter tog han Plads ved Døren.

Det varede heller ikke længe, før de Besøgendes Række blev aabnet af John Westlock. Strax efter ham viste Tom Pinch og hans Søster sig, og næsten lige i Hælene paa dem kom unge Martin. Og hvem kom endelig der med Frøken Marie? Mark vilde næppe tro sine Øjne, da han saa', at det var Gjæstgiverskn fra „Den blaa Drage“, Madam Lupin lyslevende, der ledsagede hende.

„Lad Døren staa aaben, Mark,“ sagde gamle Chuzzlewit, „og kom her hen.“

Mark adlød, man hørte Fodtrin paa Trappen, og umiddelbart derefter styrtede Pecksniff saa hovedkuld ind i Stuen, at han flere Gange snublede.

„Min ærede Ven!“ udbrød han og ilede med aabne Arme hen mod gamle Chuzzlewit, men han fo'r tilbage for dennes

gjennemborende Blik og fandt sig foranlediget til at spørge om hans ærede Ven befandt sig vel.

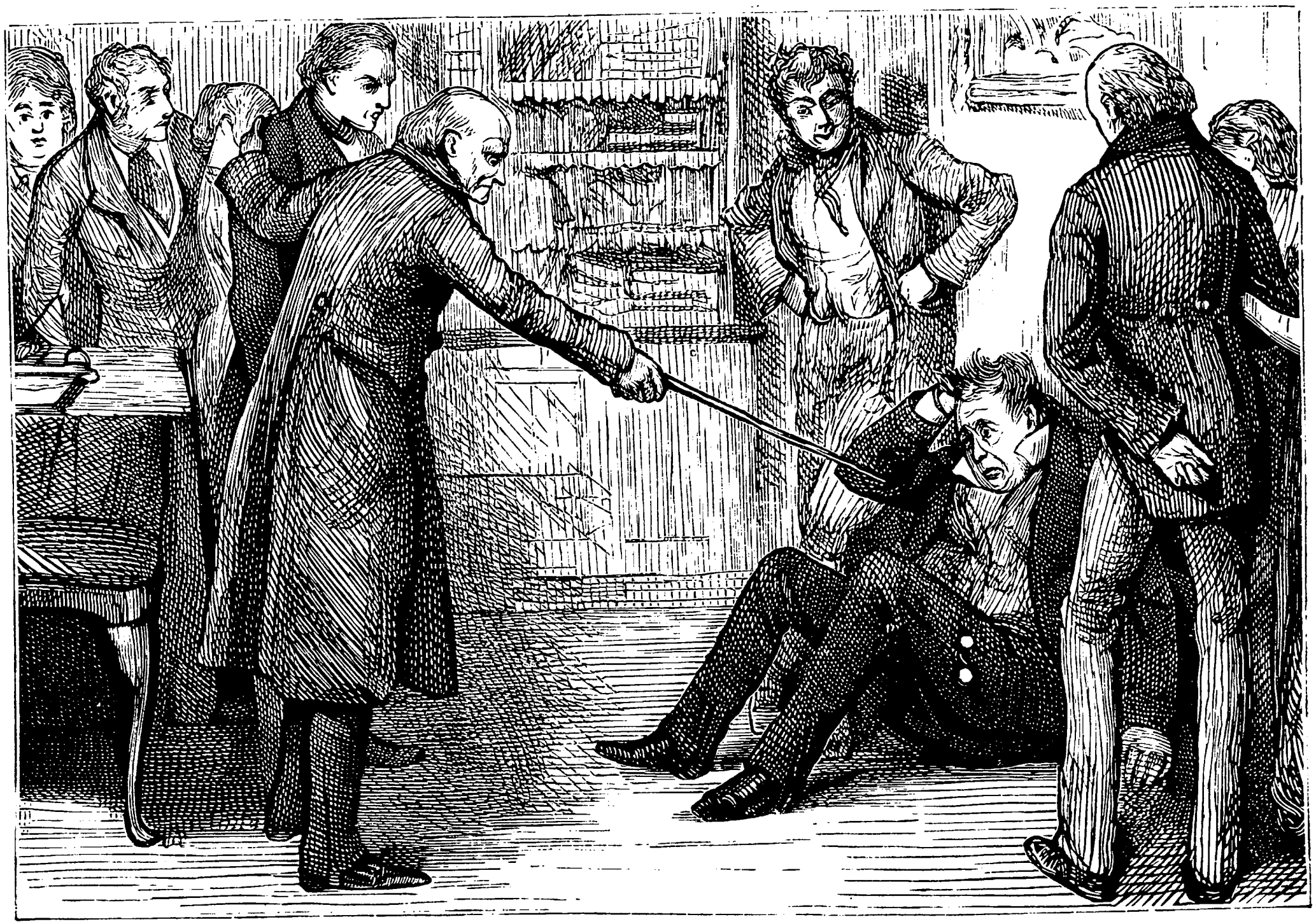
„Fuldkommen vel," svarede Chuzzlewit.

Efter denne beroligende Forsikring saa' Pecksniff sig med et strængt Blik om i Kredsen.

„O, I Uslinger, I Blodsugere!" udbrød han med en bebrejdende Hovedrysten. „Er det ikke nok, at I forbitre denne elskelige Mands Tilværelse? Drister I jer endogsaa til at dvæle paa dette Sted, som hans graa Lokker have fredet, og styrte Eder over ham som Ulve og Ravne? Og De, min dyrebare Hr. Chuzzlewit," henvendte han sig i mild bebrejdende Tone til gamle Martin, „hvorledes kunde De, om end for nok saa kort en Tid, forlade mig? Jeg tvivler ikke om, at det er i et eller andet velvilligt Øjemed og med mit Bedste for Øje, at De har bortfjærnet Dem — Gud signe Dem derfor —; men De maatte dog derfor ikke udsætte Dem for den Fare at falde i Hænderne paa denne Bande af unaturlige Stimænd og Røvere. Hvis jeg kunde bringe det over mit Hjærte, kjære Ven, vilde jeg sandelig vredes paa Dem!"

Han nærmede sig gamle Martin med udstrakte Arme for at gribe hans Haand, men havde ikke bemærket, hvorledes denne krampagtig greb om Stokken. Da han smilende nærmede sig den gamle Herre, rejste denne sig med et Ansigt, der røbede den dybeste Forbitrelse, og slog Hadersmanden til Jorden. Slaget var saa kraftigt og godt ført, at Pecksniff segnede om lige paa Stedet. Hvad enten det nu var, fordi han var bedøvet ved Slaget eller forvirret paa Grund af denne uventede og varme Modtagelse, det lod til, at han ikke vilde rejse sig, men blev liggende og saae sig om med en fjollet, ydmyg Mine, der tog sig højst latterlig ud.

„Skaf ham væk!" raabte gamle Martin, „eller jeg indestaar ikke for, at jeg ikke giver ham endnu et Slag, for jeg er ikke Herre over min Haand, saa længe jeg kan naa ham."

Side 164.

Pecksniffs Fald.

Mark Weller trak Pecksniff hen ad Gulvet, rejste ham op og lænede ham med Ryggen op mod Væggen.

„Se!“ sagde gamle Chuzzlewit, idet han pegede paa Uslingen, „se paa den Hykler og Skurk! Efter at jeg først havde besluttet mig til at sætte ham paa Prøve, vilde jeg ogsaa gjennemføre min Plan lige til Enden. Men medens jeg bestræbte mig for at udgrunde hele dette bundløse Dyb af Falskhed, lovede jeg mig selv højtidelig, at lade selv den mindste Gnist af Dyd, der maaske ulmede i hans Indre, vederfares Ret og Anerkjendelse. Men lige fra første Færd af og til dette Øjeblik har der ikke en eneste Gang vist sig mindste Spor deraf.“

Chuzzlewit vendte sig fuld af Afsky bort fra den afklædte Hykler og vinkede unge Martin hen til sig.

„Og kom nu hen til mig, min kjære Martin, helt hen til mig, saaledes — saaledes!“

Med disse Ord trykkede han den forbavsede unge Mand inderlig op til sit Bryst.

„Den Vrede, jeg følte, Martin,“ vedblev han, „da jeg efter din Hjemkomst ikke kunde modtage Dig med aabne Arme, har jeg udtømt i det Slag, som jeg nys uddelte. Hvorfor maatte vi dog skilles? Hvor kunde Du dog flygte bort fra mig? Den ulykkelige Tigg, som nu er myrdet, kom med Tiggerbreve til mig fra en anden Slægtning, og da jeg troede i ham at finde den rette Mand til Udførelsen af mine Planer, saa paalagde jeg ham at bringe mig Underretning om Dig, Martin. Ved ham erfarede jeg, at Du havde taget Ophold hos Pecksniff, og det var Tigg, som traf Dig den Aften i London. — Du husker nok hvor?“

„Hos Pantelaaneren,“ svarede Martin.

„Ja; han fulgte efter Dig til Din Bolig og gjorde det derved muligt for mig at sende Dig en Banknote.

„Det vilde jeg allermindst være faldet paa,“ udbrød Martin rørt, „at den hidrørte fra Dem.“

„Jeg haabede," fortsatte Chuzzlewit, „at se Dig vende tilbage til mig, angerfuld og ydmyget, idet jeg regnede paa den Nød, hvori Du befandt Dig. Hvor meget jeg end holdt af Dig, kunde jeg den Gang dog ikke bringe det over mit Sind at tilstaa det, med mindre Du først faldt til Føje, og det var Grunden til, at jeg mistede Dig."

Hele denne Forhandling, hvorved Chuzzlewit ogsaa kom til at udtale sig udførlig om Pecksniffs nederdrægtige Opførsel mod Tom, var saa behagelig for den ædle Arkitekt, at han stod og stirrede ned paa Gulvet, som om der var faldet en hel Hærskare af Straffedomme over hans Hoved. Idet han mere følte end saa', at den gamle Mand nu pegede paa Døren, løftede han Blikket, greb sin Hat og udtalte sig som følger:

„Hr. Chuzzlewit, hvis Deres Tanker en Gang skulde dvæle ved den tavse Grav, saa husk paa mig. Trænger De til en Gravskrift paa dette Deres sidste Hvilested, saa sæt derpaa, at jeg tilgav Dem. Gid dette maa være Dem en Trøst, naar De kommer i den Forlegenhed. Og dermed — farvel!"

Med disse højttravende Ord bortfjærnede Pickſniff sig.

„Og nu," sagde gamle Chuzzlewit, „nu, da vi er færdige med denne Usling, lad os nu alle gaa til Bords."

Dermed aabnede han Døren og indbød sine Gjæster til at træde ind i et tilstødende Værelse, hvor der var truffet alle mulige Forberedelser til et prægtigt lille Festmaaltid, og hvor Mark Weller ikke vilde vide af andet at sige, end at han forestod Opvartningen og tog Lejetjenerne under sin Kommando.

Mod Slutningen af det muntre Gjæstebud rejste pludselig John Westlock sig, der sad mellem Tom og hans Søster, og forestillede den kjære lille Ruth som sin Forlovede for Selskabet.

„Jeg har faaet en Plads som Bygmester ude paa Lan-

det," sagde han, efter at den første Jubel havde lagt sig, „og Tom, vor kjære Tom, vil ledsage os. Han vil staa mig bi med sine Kundskaber og leve behagelig med os uden at føle sig afhængig. Og i det Hus, som vi bygger os, skal der ikke mangle en Sal, som er stor nok, til at et Orgel kan opstilles der, hvorpaa Tom kan spille af Hjærtenslyst.Ræk mig saa din Haand, kjære Svoger."

Lykkelige Tom Pinch! Han kunde ikke sige et Ord, men lagde tavs sin rødmende Søsters Haand i Vennens.

„Jeg har længe mærket," tog nu gamle Chuzzlewit smilende til Orde, „at der var noget saadant i Gjære mellem de to unge Mennesker, og har derfor truffet mine Forholdsregler."

Han havde imidlertid nærmet sig Ruth, trak et Etui op af Lommen, aabnede det og sagde til hende: „Se her, mit kjære Barn, har De et smukt Halsbaand og et Par Armringe. Nej da, hvor de straaler! Lad det være Dem et Minde fra en kjær gammel Ven!"

Dermed overrakte han Gaven til den glædestraalende lille Ruth og henvendte endnu nogle hjærtelige Ord til Parret. Men i Stedet for saa at vende tilbage til sin Plads trak han et andet Etui frem.

„Her har jeg endnu et ganske lignende Halsbaand," afbrød han den indtraadte spændte Tavshed, „og et Par lignende Armringe, som ogsaa egne sig fortræffelig til et Brudesmykke. Hvem mon de straalende Sager passe for?"

Han saa' sig om i Kredsen, og hans Blik hvilede pludselig paa den dybt rødmende Marie.

„Kom hid, mit kjære Barn," sagde han, idet han rakte den henrykte unge Pige Gaven, „og kom Du ogsaa her hen, Martin. Jeg har godt lagt Mærke til Eders Tilbøjelighed og stillet den paa mangen en Prøve. Eders Forbindelse har altid været mit Hjærtes højeste Ønske. Gid I

da altid maa tilhøre hinanden, og Gud skjænke Eder Lykke og Velsignelse!"

Efter at Martin og Marie rørt havde takket den gamle Mand, rejste pludselig Mark Weller sig.

„Hr. Chuzzlewit," udbrød han, „siden De nu er saa godt i Gang med at velsigne nyforlovede Par, saa er De nok saa god ogsaa at give Madam Lupin og mig Deres Velsignelse. Det er nu min Mening, at „Den blaa Drage" bliver helt forvandlet, naar den faar den lystige Mark Weller til Vært, og Madam Lupin mener det samme."

Chuzzlewit gik med Glæde ind paa dette Forlangende, og nu begyndte der en almindelig Lykønskning. Da Selskabet efter alt, hvad der var forefaldet, ikke savnede Stof til Underholdning, saa benyttede gamle Martin Lejligheden til at ordne en Sag, som laa ham meget paa Hjærtet. Han bad Mark Weller ledsage sig og overlod imidlertid sine Gjæster til Madam Lupins Omsorg.

De tog en Droschke og kjørte begge hen til Fru Porter, som førte Chuzzlewit ind i en lille Stue til Gaarden. Her opholdt sig den stakkels sørgeklædte Misericordia tillige med den gamle tro Chuffey.

Da Chuzzlewit satte sig ned ved Siden af den unge Enke, greb hun hans Haand og kyssede den.

„Hør nu, hvad jeg har at sige Dem, min kjære," sagde den gamle Herre efter nogle trøstende Ord. „Deres afdøde Mands Formue vil der blive ført Proces om, thi alle de, der have lidt Tab ved det udøvede Bedrageri, kunne gjøre Fordring derpaa. Deres Faders Formue, som ligeledes har været knyttet til den samme ulykkelige Spekulation, vil gaa tabt paa samme Vis. Paa denne Maade har De altsaa ikke noget Hjem."

„Jeg kunde heller ikke vende tilbage til min Fader," sagde Misericordia, „det vilde være mig umuligt."

„Det veed jeg, og det er derfor, at jeg er kommen her

hen," vedblev Chuzzlewit. „Kom De til mig, jeg kan forsikre Dem om, at alle de, der omgaas mig, vil modtage Dem med hjærtelig Velvillie."

Fru Porter støttede Chuzzlewits Anmodning, og endogsaa gamle Chuffey, som naturligvis skulde ledsage Misericordia til det ny Hjem, der tilbødes hende, talte kraftig for den gamle Herres Forslag.

Saa klædte da Misericordia sig paa, tog hjærtelig Afsked med Fru Porter, som hulkende faldt hende om Halsen, støttede sig til gamle Martins Arm og gik med ham og Chuffey ned til Vognen, der ventede paa dem. Da alle tre vare stegne ind, blev gamle Chuzzlewit opmærksom paa Mark Weller, der var bleven staaende som en Støtte ved Vogntrinet og med en højst forundret Mine.

„Men hvad er der i Vejen, Mark?" spurgte Chuzzlewit.

„Det var dog et mærkværdigt Træf!" svarede Mark, helt ude af sig selv. „Jeg vil ikke være rigtig klog, om det ikke er vore gamle Naboer. De kom anstigende, som om det kunde være deres egne livagtige Gjengangere, og det troede jeg ogsaa i Begyndelsen det var."

„Hvor er de Naboer?" spurgte gamle Martin og stigede ud af Vognvinduet.

„Det er dem der henne," svarede Mark, „vore Naboer der ovre i Amerika, i Eden, i Sumpene og Feberlandet. Var maaske ikke baade Martin og jeg døde uden dem? Og nu har de kæmpet sig tilbage her til og har lykkelig bragt deres smaa Børn med!"

Dermed fo'r Weller af Sted, omarmede Folkene, dansede omkring dem, løftede Børnene i Vejret og teede sig næsten som vanvittig. Chuzzlewit havde næppe hørt, hvem de var, før han steg ud af Vognen og ilede hen til Klyngen for ligeledes at trykke de hjemkomne i Haanden.

„Kom saa ind med os i Vognen!" raabte han. „Kom med! Mark kan sidde paa Bukken. Og nu hjem, hjem!"

„Ja, rigtig — hjem!“ raabte Mark jublende. „Det er netop ogsaa min Mening, — hjem!“

Dermed hjalp han gamle Chuzzlewit og de to Naboer fra Eden op i Vognen, saa løftede han Børnene op paa Bukken, svang sig selv op bag efter, tog Børnene paa sit Skjød og gav sig til at kjæle for dem paa den mest rørende Maade, — og bort rullede Vognen til gamle Chuzzlewits Bolig.

* * *

Aar ere henrundne. Det er atter Høst, og over de nøgne Stubmarker farer den kolde Nordøstvind, Vinterens Forløber. Men alligevel formaar den ikke at berøve Landskabet dets Skjønhed. Fra Buske, fra Træer, fra Skoven funkle Farverne i Hundredvis — Aftenrøden oven paa den skjønne Aarstid, som nu er i Færd med at svinde.

For vore Fødder ligger der en lille Landsby, og i Udkanten af den, paa en lille Høj, ligger der et smukt Landsted. Dybe, alvorsfulde Toner naa vort Øre. Vi træde sagte ind i en høj Sal, hvor en ældre Mand sidder foran et lille Orgel. Hans sparsomme Lokker ere hvide, men fra Øjnene lyser der endnu et Blik, saa varmt, saa ungdomsfrisk som de Toner, han forstaar at lokke frem af Instrumentet. Hvorfor slutter den blide, bløde Melodi saa pludselig med en skærende Akkord? Dukker der maaske for Musikerens Blik Billedet frem af en fordrukken og forarmet Vinkelskriver ved Navn Pecksniff og hans trættekjære Datter? — — — Nu viser der sig atter et venligt Smil paa den gamle Herres Ansigt, han slaar over i et hurtigere og muntrere Tempo, og det er, ligesom om der danser en hel Del Smaabørn om ham, og alle har de bekjendte Navne: Marie og Ruth og John og Martin, ja der er endog en lille Tom. De muntre smaa forsvinde, og han slaar over i en alvorlig,

højtidelig Melodi. Nu stiger Billedet af en gammel, afdød Mand frem for hans Blik, som aldrig hørte op med at agte ham og aflure ham hans mindste Ønsker. Og ligesom hine velsignede Ord, som han udtalte over ham, da han laa paa sit Dødsleje, saaledes løfter nu Koralens mægtige Toner sig i Vejret og breder sig som et Amen ud over hele Menneskeheden.

Og nu lyder der fra Orgelet saa liflige og dog saa højtidelige Toner, som om det var en højere Sfærernes Harmoni, og for den Spillendes Blik viser sig en Kvindeskikkelse, der virker i sin huslige Kreds som en stille Engel, — det er Ruth, den kjære lille Ruth. Og de ædle Toner indhylle hende som i en Sky af Melodier, der udslukke enhver jordisk Tanke om Skilsmisse, og løfte hende højt mod Himlen. Glædens og Taknemmelighedens Taarer rulle ned ad den Spillendes Kinder, han lader Armene synke, og Tonerne forstumme. Strax efter titte nogle smaa fornøjede Barneansigter ind ad Døren og vække med deres sølvklare Latter Musikeren af hans Drømme, idet de raabe: „Onkel Tom, kom til Bords!“

Udvalgte Fortællinger

af

Charles Dickens,

bearbejdede for Ungdommen

af

Oskar Höckert.

III.

En Mørkets Gjerning.

(Barnaby Rudge.)

Kjøbenhavn.

E. H. Eibes Forlag.

Trykt hos Nielsen & Lydiche.

1884.

En Mørkets Gjerning.

Fortælling for Ungdommen

efter Charles Dickens' „Barnaby Rudge"

ved

Oskar Höckert.

Kjøbenhavn.

F. H. Eibes Forlag.

Trykt hos Nielsen & Lydiche.

1884.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Første Kapitel.

Den gaadefulde Gjæst.

Det er saa hyggeligt at sidde ved Kaminen foran det klare, luende Baal. Men Hyggen forhøjes og bliver til en sand Vederkvægelse, naar der i den sene Aftentime pludselig rejser sig en Storm der udenfor, som pisker Regnen mod Ruderne, rusker i Vinduer og Døre, rumsterer i Kaminen og istemmer sin vilde hylende Sang overalt i Huset.

Det fik Gjæsterne i „Majstangen" at fornemme, en Landevejskro, som laa en tre Mils Vej fra London.

Det var en Aften i Marts Maaned, og Vinden hylede, som sagt, i de bladløse Træer ude paa Vejen og strøg om Kroen, saa den bogstavelig talt rystede. Og intet Under var det, for „Majstangen" var en gammel, ja endog en meget gammel Kro, hvad man ikke blot kunde se af hele dens Bygningsstil, men endnu tydeligere af de Mærker, som Tidens Tand havde efterladt. Foran Vinduerne, der bestod af smaa runde Glasruder, var der anbragt Jærngitre, Gulvene vare ujævne og sammensunkne, og de ærværdige Vægge vare næsten sorte af Ælde. Den havde set glimrende Dage, den gamle Kro, for den var opført i Henrik den ottendes Tid; ja der gik endog det Sagn, at Dronning Elisabeth, da hun en Aften træt vendte hjem fra Jagten, havde overnattet i „Majstangen". I alt Fald havde denne Kro med sine

mange Gavlspidser og snoede Skorstene en Gang været ung; men nu, da Panelerne blev mere og mere frønnede, og den vilde Vedbend tæt bedækkede Murene, som om den vilde varme dem ligesom en Klædning, nu saae det ud, som om det gamle Sted med sine Svalegange og sine smaa rundøjede Ruder var faldet i Søvn og havde overladt det til Skjæbnen at afgjøre, om det skulde blive staaende endnu længere eller helt styrte sammen.

Ikke desto mindre følte de Gjæster, der vare samlede i „Majstangen", sig overordentlig vel til Mode, hvad der maaske væsentligst havde sin Grund i, at Værten, John Willet, altid sørgede for at have et godt Køkken og en lige saa god Kjælder. Fatter John var Enkemand og havde kun en eneste Søn ved Navn Joe, som, trods sine tyve Aar og sin kraftige Bygning, dog stadig blev behandlet af Faderen som en lille Dreng. Det var en af John Willets mange Ejendommeligheder, og den brave Johns Ydre, hans fede, alt andet end aandrige Ansigt og plumpe Legemsbygning lod heller ikke formode, at han var i Besiddelse af nogen synderlig Tænkeevne, ligesom han heller ikke var synderlig hurtig, hvad Opfattelse angaar, idet der tværtimod hengik en god Stund, før han formaade at svare paa et eller andet Spørgsmaal, der blev rettet til ham. Til Gjengjæld var han i Besiddelse af en desto større Portion Selvtillid, og paa Grund af sin stædige og halsstarrige Karakter var han en af de særeste gamle Knarke. Det vidste navnlig Stamgjæsterne god Besked om, men da de alle vare godmodige Mennesker, saa kom det sjældent til Trætte mellem dem og deres paastaaelige Vært.

Ogsaa denne stormfulde Aften sad de paa deres sædvanlige Pladser henne ved Kaminen. Nærmest ved denne sad Hr. Salomon Daisy, velbestalter Graver og Klokker i den nærliggende Landsby Chigwell, en temmelig lille Mand med umaadelig mange Frakkeknapper, som blinkede og glit-

rede i Skjæret fra Kaminen og gav deres Ejermand et Udseende, som om han var lutter Øjne. Ved Siden af ham havde den lille Tom Cobb, Stedets Kræmmer og Postholder, taget Plads, og efter ham kom den lange Skovfoged Phil Parkes. Paa en Bænk lige over for Kaminen laa Karlen i „Majstangen", Hugh hed han, behagelig udstrakt og snorkede. Det var et ungt Menneske af kæmpemæssig Bygning og med herkuliske Kræfter, og over hans solbrændte Ansigt hang det kulsorte Haar i vild Uorden. Det simple og grove Klædebon, han var indhyllet i, og som var fuldt af Hø og Straa, saa vel som den vilde Trods, der laa udbredt over hans Træk, gav ham et malerisk Udseende, som endog tildrog sig Stamgjæsternes Opmærksomhed og gav den lange Parkes Anledning til den Ytring, at Hugh denne Aften mere end nogensinde lignede en rigtig skurkagtig Vildtthv.

„Ja, sandelig," faldt Tom Cobb ind, „det er en skrækkelig doven, landstrygeragtig Laban, — vist nok et Stykke af en Zigeuner, det er nu min Mening. Hvad mener De, Fatter Willet?"

Værten satte en Mine op, hvoraf det tydelig fremgik, at Tom gjærne kunde have kaldt den sovende for en hel Zigeuner. „Han er jo," tilføjede han, „Søn af et sortsmudsket Kvindemenneske, som, mens han endnu var en ganske lille Dreng, blev hængt, fordi hun havde givet falske Seddelpenge ud. Han var død af Sult, hvis jeg ikke havde været. Men jeg tog mig baade af ham og hans Hund, og nu har han allerede drevet det til at være Staldkarl her i „Majstangen", hvor han baade faar Kost og Logi og oven i Kjøbet en lille Smule Løn, og det uagtet han hverken kan læse eller skrive."

Skjønt Stamgjæsterne allerede længe havde vidst god Besked herom, lod de dog, som om de var meget for-

bavſede, ryſtede forundret paa Hovedet, lagde ſig tilbage i deres Stole og tav ganſke ſtille.

Foruden Stamgjæſterne var der den Aften endnu to andre Gjæſter i Kroſtuen. Den ene af dem, en ældre Mand, ſad i en affides Krog og havde trykket ſin bredſkyggede Hat dybt ned over Anſigtet. Han tog ſig temmelig uſelſkabelig ud i ſin vide Rytterklædning med de ſtore Opſlag, ſom var prydede med afſlidte Sølvborte og ſtore Metalknapper. Den anden fremmede, ſom ligeledes havde taget Plads i nogen Afſtand fra Kaminen, var en ung Mand paa en Snes Aar med en ſmækker Figur, men dog af kraftig og ſmuk Legemsbygning, og hans Ridedragt røbede, hvor tilſtænket den end var, den fornemme Herre. Han ſyntes ogſaa, ligeſom den anden, at være henſunken i dybe Tanker, ſaaledes ſom han ſad der med Armene over Kors, Hovedet ned paa Bryſtet og med mørkt ſammentrukne Bryn.

„Det er dog et forſkrækkeligt Vejr," ſagde efter en længere Tavshed Klokkeren, Salomon Daiſy, idet han ſamtidig ſtoppede ſig en ny Pibe. De andre var af ſamme Mening, men tykke John Willet, Værten, gik langſomt hen til Vinduet, trykkede ſin buttede Næſe helt flad mod Ruden og kigede ud. Derpaa vendte han ſig og gik lige ſaa langſomt igjen hen til Kaminen, nedlod ſig med Velbehag paa ſin gamle Plads og ſagde med profetiſk Røſt:

„Præcis Klokken elleve klarer det op." Maaſke vilde han dermed antyde for Gjæſterne, at de lige til den nævnte Time rolig kunde blive ſiddende og have det paa det tørre, da han førſt paa dette Tidspunkt i Følge gammel Sædvane plejede at lukke Huſet. Samtalen vilde alligevel, til Trods for den dampende Grog, ikke rigtig komme paa Gled i Aften, og heri var navnlig den ældre fremmede Gjæſt med den bredſkyggede Hat Skyld, hvem enhver af Stamgjæſterne beſtandig paa ny gav ſig til at betragte. Hvad enten det

nu var, fordi den fremmede mærkede, at han blev iagttaget, eller det skete tilfældig, nok sagt, han blev urolig og kastede et vredt, mistænksomt Blik hen paa Gruppen ved Kaminen. Nu tog han endelig sin Hat af, hvorved man fik hans grove, vejrbidte Ansigtstræk at se, der syntes at tilhøre en Mand paa en tresindstyve Aar. Panden var næsten skjult af et Tørklæde, der var bundet om Hovedet paa ham, men desto tydeligere traadte et hæsligt Ar frem, der naaede helt ned til Kindbenet, og som ufejlbarlig maatte hidrøre fra et meget dybt Saar, medens nogle Skjægbørster ikke bidrog til synderlig at forskjønne hans ligblege Ansigt. Han rejste sig nu op og gik lige hen til det Hjørne af Kaminen, hvor Klokkeren sad, som strax hurtig gjorde Plads for ham.

„En Stratenrøver," hviskede Postholderen til den lange Skovfoged, hvilket denne imidlertid benægtede, idet han sagde, at de Herrers Haandtering var altfor indbringende til, at de skulde have nødig at gaa saa daarlig klædt.

Den fremmede bestilte sig et Glas Grog, som Joe strax bragte ham. Efter at han havde taget en Slurk, varmede han Hænderne ved Kaminen, saae skarpt paa Gjæsterne og spurgte med hæs Røst:

„Hvad er det for en Ejendom, som ligger omtrent en halv Times Vej herfra?"

„Aa," svarede Joe, „De mener vist den røde, teglhængte Bygning; det er Kaningaarden. Ja, den skulde De have set for en femten eller tyve Aar siden, da den endnu var omgivet af den store Park. Nu er den store Ejendom skrumpet sværk ind."

„Hvem ejer den nu?" spurgte den fremmede videre.

Joe rømmede sig og saae hen paa den unge Herre, som ved at høre Kaningaarden nævne havde skiftet Stilling, — „Ejeren hedder Hr. Geoffrey Haredale, en rigtig brav Mand, det maa jeg sige — hm."

„Og — hvem er den unge Dame," vedblev den frem-

mede uden at agte paa Joes Rømmen, „som jeg saae stige ind i en Vogn? Det er vel hans Datter?“

Joe blev øjensynlig forlegen og skottede hen til den unge Herre, som nu rejste sig og slængte sin Kappe om sig.

„Maaske kan De sige mig det, min Herre?“ henvendte den fremmede sig nu til ham; men den unge Mand benægtede det, betalte Joe sin Regning og lod sig derpaa lyse ud af denne.

Medens dette foregik, vedblev den tykke Vært og hans Stamgjæster rolig at røge videre, uden i mindste Maade at bryde sig om den fremmede, og først da Joe atter var vendt tilbage, sagde Værten:

„Hvis De havde rettet Deres Spørgsmaal til voxne Personer, min Herre, og ikke til Drengen der, saa vilde De for længe siden have faaet den Besked, at den unge Dame, De før spurgte om, er Hr. Haredales Broderdatter.“

„Naa, naa, Fader,“ tog Joe nu til Orde, „Du behøver ikke at tale saa ringeagtende om mig.“

„Hold Mund, Knægt!“ udbrød Faderen.

„Og hvis den unge Herre, som var her,“ vedblev Joe uden i mindste Maade at ænse Anmodningen, „ikke havde været Frøken Haredales hemmelige Forlovede —“

„Jeg siger, Du skal holde Mund!“

„Saa kunde Herren her have faaet lige saa god Besked af mig, som han nu faar af Dig, Fader.“

John Willet var ude af sig selv af Forbavselse; men medens han tænkte paa et passende Svar, spurgte den fremmede: „Lever den unge Dames Fader endnu?“

Det varede en rum Tid, før Willet havde fattet sig saa meget, at han kunde sige:

„Nej, og han er heller ikke saadan rigtig død.“

„Hvad skal det sige?“ udbrød den anden.

„Ja,“ svarede John Willet i en langtrukken Tone, og

idet han gjorde sig alvorlig Umage for at give sit pluskjævede Ansigt et fiffigt Udtryk, „ja — det er en højst mærkværdig Historie, den. Den unge Mand, som nylig anbefalede sig, er ganske vist Frøken Emmas erklærede Bejler og tilkommende Brudgom, og Hr. Haredale er ham ogsaa hjærtelig hengiven, men alligevel vil Onkelen ikke høre Tale om deres Giftermaal og ikke fejre nogen Fest i Kaningaardens øde Gemakker, før han er bleven renset for en skjændig Mistanke, som hæfter ved ham, og som hovedsagelig hidrører fra den unge Herres afdøde Fader. Og det er, som sagt, en højst mærkværdig Historie, som ingen anden end Salomon Daisy vil kunne fortælle Dem. Det er nu to og tyve Aar siden, ja saamænd er det saa."

„Ja, ganske rigtig," bemærkede nu ogsaa Klokkeren med meget vigtig Mine, idet han tog sig et langt Drag af Piben, i alt Fald for at holde Ild i den.

Den fremmede sluttede deraf, at den lille Mand uden yderligere Opfordring vilde give sin Historie til bedste, derfor hyllede han sig ind i sin Kappe og blev næsten helt borte i den rummelige Kaminkrogs Skygge.

Et nyt Vindstød, som fo'r ned gjennem Skorstenen og bragte Flammen til at blusse højt op, foranledigede Klokkeren til at lægge Fingeren paa Næsen og sige:

„Der var netop saadan en Nat som denne."

De andre nikkede tavse og røg videre.

„Og, sig mig en Gang," vedblev Daisy livlig, „hvad skriver vi i Dag?"

„Den nittende —"

„Marts," tilføjede Klokkeren med vigtig Mine, idet han bøjede sig forover, „højst mærkeligt, mine Herrer."

De tilstedeværende gav hviskende deres Bifald til Kjende og nippede igjen til deres Glas, hvorpaa Salomon vedblev:

„Hr. Geoffrey Haredale havde en ældre Broder ved

Navn Reuben, som for to og tyve Aar siden var Ejer af Kaningaarden, der den Gang var et meget indbringende Gods. Hr. Reuben havde mistet sin Hustru og havde kun et eneste Barn, som den Gang næppe var et Aar gammel; netop den Frøken Haredale, som De spurgte om."

Da den fremmede vedblev at være tavs, henvendte lille Salomon sig ærgerlig til sine Kammerater, hvis Næser var prægtig belyste af Pibehovedernes røde Glød.

„Hr. Haredale forlod ganske vist efter Fruens Død Kaningaarden og drog til London, men vendte pludselig igjen tilbage med sin lille Datter, ledsaget af et ganske ringe Tjenerskab, som foruden af to Tjenestepiger kun bestod af Gaardens Forvalter og Gartneren. Naa — saa døde just — hin Nat — en gammel Herre," fortalte Daisy videre, men fandt det dog rettest næsten ved hvert Ord at tage et dygtigt Drag af Piben, som truede med at gaa ud, „en gammel Herre her i Nabolaget, hvorfor der kom Bud til mig Klokken halv et om Natten om at ringe med Ligklokken."

Alle de tilstedeværende fandt det passende at give sig til at gyse og fare sammen, hvorfor ogsaa Klokkeren bemærkede:

„Ja, det var tilforladelig en uhyggelig Forretning, tilmed, da jeg var nødt til at gaa alene. Ganske vist var jeg ikke uforberedt derpaa, da det for længst havde været den gamle Herres Ønske, at der saa hurtig som muligt skulde ringes med Klokken, saa snart han var død, og da man alt i flere Dage havde ventet, at han kunde dø, hvad Time det skulde være. Jeg gjorde derfor gode Miner til slet Spil, pakkede mig godt varmt ind for at være beskyttet mod den forrygende Storm og den iskolde Regn og gav mig paa Vejen med min Lygte og Nøglen til Kirken. Da jeg var naaet derhen, lukkede jeg blot Døren paa Klem, da den Tanke forekom mig altfor uhyggelig at lukke mig ene inde der, og gav mig strax i Lag med mit Arbejde. Uvilkaarlig

var der paa Vejen til Kirken faldet mig forskjellige Spøgelse-historier ind, og jeg rystede derfor saadan over hele Kroppen, at jeg knapt formaaede at hale i Klokkerebet. Endelig sankede jeg alt mit Mod sammen og tog fat, — men i samme Øjeblik lød — — ikke Kirkeklokken, men en hel anden, som havde en meget dybere Tone. Den lød imidlertid kun et Øjeblik. Jeg var nu fuldt og fast overtydet om, at det var en Ligklokke, som havde begyndt at ringe af sig selv efter Midnat. Jeg satte nu hurtig min egen Klokke i Gang og ilede saa sporenstregs hjem og krøb i Seng. Og den næste Morgen —" her traf Fortælleren Vejret dybt, foldede Hænderne om Piben og vedblev med dæmpet, vigtig Røst: „den næste Morgen fandt man Hr. Reuben Haredale myrdet i sit Sovekammer med en Stump Tov i Haanden, som hørte til Alarmklokken oppe paa Taget af Gaarden, men som uden Tvivl var bleven skaaret over af Morderen. Nu vidste jeg straxt, hvad det var for en Klokke, jeg havde hørt. Man fandt et Skrivebord opbrudt og savnede en Pengekasse med en stor Sum Penge. Men foruden Pengene var Forvalteren og Gartneren forsvundne. Naturligvis mistænkte man begge for Forbrydelsen, indtil man senere fandt Liget af den stakkels Hr. Rudge, saadan hed Forvalteren, i en Dam. Naturligvis kunde man ikke gjenkjende hans Ansigtstræk, men derimod hans Klæder, hans Ur og Ringe, som han altid havde baaret; han havde et dybt Saar i Brystet, og enhver vidste nu, at Gartneren havde begaaet det dobbelte Mord. Man har rigtig nok aldrig senere hørt noget om ham, men han undgaar ikke Retfærdighedens straffende Haand, det tør jeg dø paa."

Fortælleren tav, og der indtraadte en længere Pavse. Endelig afbrød den fremmede den, idet han sagde:

„En mærkelig Historie, — Tak for Oplysningen." Derpaa vendte han sig med en bydende Mine om mod Joe og

sagde: „Min Hest, unge Mand; det er allerede sent, og inden det gryer ad Dag maa jeg være i London."

Den gaadefulde Gjæst betalte sin Regning, svøbte sig tættere ind i sin Kappe og forlod Gjæstestuen uden at sige et Ord mere. Ude ved Døren stod allerede Joe og hans Hest, da det ikke var muligt at faa den søvndrukne Hugh vækket, og den fremmede havde stor Hast.

„Det er en skrækkelig Nat, Herre; i Deres Sted vilde jeg ikke rejse til London."

„Pas Dem selv," svarede den fremmede vranten, idet han sprang i Sadlen.

„Tag Dem i Agt for Stratenrøverne," sagde den godmodige Knøs, „de gjør for Øjeblikket alle Vejene i Nærheden af London usikre."

„Pas Dem selv og hold Mund." Med disse grove Ord rev den fremmede Tømmen ud af Haanden paa Joe, gav ham et drøjt Slag i Hovedet med Piskeskaftet og galopperede derpaa afsted i susende Fart uden at bryde sig om Landevejens slette Beskaffenhed, skjønt den var rigelig forsynet med Huller, som paa Grund af den vedholdende Regn var fulde af Vand lige til Randen. Uden at ænse Dyndet og Snavset, der sprøjtede om Ørene paa ham, uden at ofre Stratenrøverne, der kunde overfalde ham, en eneste Tanke og fuldstændig følelsesløs over for det dybe, hemmelighedsfulde Mørke, fejede han henad Vejen, idet han stod op i Stigbøjlerne, med Kroppen bøjet forover og mere lignede et forfulgt Spøgelse end et Menneske, indtil han ved en Drejning af Vejen pludselig stødte mod et Kjøretøj, som kom imod ham, saa han var nødt til at rykke Hesten tilbage for at vige af Vejen.

„Halloj, halloj! raabte en Mandsstemme. „Hvem er det?"

„God Ven!" svarede den rejsende og steg af Hesten. „De har en Lygte, ser jeg. Laan mig den et Øjeblik. Jeg

er bange for, at jeg har saaret min Hest paa Hjulet eller Stangen paa Deres Vogn."

„Saaret?" raabte den anden, „Det er ikke Deres Skyld, hvis den ikke er gaaet helt i Hundene."

„Kom med Lygten," sagde den rejsende, idet han rev den ud af Haanden paa ham, „og lad al unyttig Snak fare."

„Hvis De strax havde sagt mig, at De ikke havde Lyst til at snakke, saa havde jeg maaske heller ikke haft Lyst til at lyse for Dem," sagde den anden. „Men lad det nu være godt; siden det er Hesten, og ikke Dem selv, der er bleven saaret, saa brug for min Skyld Lyset, saa meget De lyster, — men vær bare ikke muggen."

Hertil svarede den gaadefulde rejsende ikke et Ord, men belyste sin dampende og stønnende Ganger og undersøgte dens Bringe og Lemmer. Imidlertid blev den anden siddende ganske rolig i sit Kjøretøj, som var en Slags Kalesche-vogn, hvori han havde en Kurv og en stor Pose med Værktøj, og saae opmærksomt paa, hvad den fremmede tog sig for.

Manden i Vognen var en trivelig, rødmusset, kraftig og livlig Fyr paa et halvhundrede Aar, hvis Ansigtstræk røbede et uforstyrreligt godt Lune.

„Den er ikke kommen til Skade," sagde den rejsende endelig, idet han samtidig løftede Hovedet og Lygten i Vejret.

„Har De nu først opdaget det?" sagde den muntre gamle Fyr. „Det kunde jeg have sagt Dem for længe siden. Kom saa med Lygten, min gode Ven, og rid herefter lidt langsommere. God Nat!"

Idet den fremmede rakte ham Lygten, faldt Lyset fra den lige i Ansigtet paa den anden. Deres Blik mødtes et Øjeblik, og saa slap den fremmede pludselig Lygten og traadte den itu med Foden.

„Har De aldrig før set en Klejnsmed, siden De farer sammen, som om De havde Kig paa et Gjenfærd?“ raabte den gamle Fyr i Vognen. „Eller er det maaske,“ tilføjede han hurtig, idet han stak Haanden ned i Værktøjskurven og trak en Hammer frem, „er det maaske en skummel Plan, De har lagt for at plyndre mig? saa skal De strax faa at føle, hvad mine Arme duer til.“

„Jeg er ikke den, De antager mig for, Hr. Varden,“ svarede den fremmede.

„Hvad Pokker!“ raabte Klejnsmeden forundret, „De kjender mit Navn?“

„Ja, men det kan jeg ikke takke nogen fortrolig Meddelelse fra Deres Side for, men Indskriften paa Deres Karre, som jo forkynder det tydelig nok for alle og enhver,“ svarede dem fremmede.

„Hm!“ ytrede Klejnsmeden efter at have set den anden vist i Ansigtet; „Jeg kjender ikke Dem.“

„Og ønsk det heller ikke,“ svarede den anden, „for rent ud sagt, De har aldrig været i saa stor Livsfare, som i det sidste Par Øjeblikke.“

„Nej, virkelig?“ sagde den modige Klejnsmed, „og hvem vilde have gjort Kaal paa mig?“

„Det vilde jeg,“ svarede den rejsende og sprængte af Sted.

Gabriel Varden blev staaende paa Vejen med den itubrudte Lygte i Haanden og lyttede i stum Forbavselse; ingen anden Lyd naaede hans Øren end Vindens Hylen og Regnens Plasken. Saa bankede han sig et Par Gange for Brystet, for ligesom at ryste sig sammen, og udbrød overrasket:

„Hvad Pokker var det for en Fyr! Et Galehuslem? Eller en Stratenrøver? Hvis han ikke havde smurt Haser i saadan en Fart, saa kunde jeg dog have havt Lyst til at se, hvem der var i størst Fare, han eller jeg. At jeg ikke skulde

Side 12.

Mødet paa Landevejen.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

have været Døden nærmere end i Nat? Aa, du forbarmende! Det er min Tro, noget net Praleri over for en kraftig Mand — hm!“

Gabriel steg igjen til Vogns og gav nøje Agt paa den Vej, ad hvilken den rejsende var kommen.

„Majstangen,“ hviskede han sagte ved sig selv, „der er to Mil til „Majstangen. — Jeg har rigtignok modstaaet Fristelsen i Dag til at tage ind hos John Willet og faa mig et Glas, men det vilde være farligt at kjøre uden Lygte til London.“ Med disse Ord slog Varden ind paa Sidevejen i den Hensigt at faa sig et nyt Lys i „Majstangen“.

Da han nu naaede hen til Kroen, og Joe paa hans velkjendte Raab kom ud og tog imod hans Hest, men i det samme lod Døren staa aaben og gav ham et herligt Indblik i den lyse og varme Stue — da fremdeles Kaminildens luende Skjær trængte ud gjennem Krostuens mørkerøde Vinduesforhæng, medens Skyggerne, som tegnede sig paa dem, viste, at Gjæsterne havde rejst sig for at skaffe Plads til den brave Klejnsmed i den lune Krog — ak, hvor godt kjendte Gabriel ikke denne Krog! — og en klar Lue pludselig blussede op i Kaminen som Vidnesbyrd om de herlige Brændeknuder, som ganske sikkert nu sendte en hel Velkomsthilsen af Gnister op i Skorstenen for ham, — saa følte Gabriel, hvorlunde hans Standhaftighed rent forsvandt, og inden to Minutters Forløb sad han allerede henne i den hyggelige Krog henne ved Kaminen og gjorde sig til Gode med et krydret Aftensmaaltid og et Par Glas dampende Grog.

Naturligvis fortav Gabriel ikke sit Eventyr med den fremmede, som snart blev gjenkjendt af de øvrige Gjæster som den, der kort i Forvejen havde siddet henne i Kaminkrogen.

„Jeg ønsker blot, at det maa vise sig, at han er en

ærlig Mand alligevel, — andet siger jeg ikke," ytrede Salomon.

„Ja det gjør vi vel allesammen," tilføjede Klejnsmedden.

„Nej," raabte Joe.

„Ikke det?" sagde Gabriel.

„Nej; for den fejge Usling slog mig med sin Pisk, da han var kommen til Hest, mens jeg stod og holdt den. Det vilde derfor være mig kjærere, om han viste sig at være en saadan Person, som jeg nu tror han er."

„Og hvad er det for en, Joe?"

„En snavs Knægt, Hr. Varden. Ja, det nytter ikke, Du ryster paa Hovedet, Fader, jeg siger alligevel, han er en snavs Knægt, og jeg vilde vedblive at sige det, om det saa skal være tusende Gange, at han er en snavs Knægt, naar jeg bare derved kunde faa ham til at vende om og hente sig den Dragt Prygl, som han saa ærlig har fortjent."

„Men veed Du ogsaa, hvad Du siger, Dreng?" udbrød den forbavsede Willet.

„Jeg veed godt, Fader," svarede Joe, „baade hvad jeg siger, og hvad jeg vil sige, — bedre end Du gjør, naar Du taler om mig. Af Dig kan jeg til Nød finde mig deri, men jeg kan ikke taale den Foragt, jeg hver Dag er udsat for fra andres Side paa Grund af den Maade, Du behandler mig paa. Og det vil jeg sige Dig, at man driver mig til sidst saa vidt, at jeg bliver nødt til at bryde de Baand, og bliver det Tilfældet, saa maa Du ikke bebrejde mig eller noget andet Menneske det, men kun Dig selv, Fader."

John Willet og hans Gjæster vare saa forbavsede over Joes Vrede og Dristighed, at de sad som forstenede.

Kun den brave Klejnsmed rettede et Par beroligende og forstandige Ord til begge Parter, idet han indtrængende mindede John Willet om, at Joe snart havde naaet Manddomsalderen, hvorfor man ikke maatte holde Tøjlerne altfor stramt; tillige formanede han Joe til at finde sig i sin

John Willet og hans Søn.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Faders Luner og hellere forsøge paa at imødegaa ham med beskedne Foreſtillinger end med utidig Opſætſighed.

„De har altid været mig en trofaſt Ven, Hr. Varden," ſagde Joe ſenere, da de ſtod udenfor Krodøren, og Klejnſmeden belavede ſig paa at tage af Sted, „og jeg veed, at De mener det godt med mig; men det er ſnart paa Tide, at jeg ſiger Farvel til „Majſtangen"."

„Men hvad vil Du tage Dig for, Joe?" ſpurgte Klejnſmedden, idet han eftertænkſom ſtrøg ſig om Hagen. „Hvad kan Du blive? og, betænk dog, hvor vil Du tage hen?"

„Det maa jeg lade Skjæbnen afgjøre, Hr. Varden."

„Det er ſnavs at forlade ſig paa den, Joe; tænk Dig vel om, min gode Ven, og forhaſt Dig ikke. Jeg intereſſerer mig for Dig, veed Du, og vilde nødig have, at Du gik hen og ſpolerede Din Fremtid. God Nat!"

Efter at Joe Willet paa det hjærteligſte havde gjengjældt den venlige Afſkedshilſen, blev han ſtaaende til den ſidſte Lyd af den bortrullende Vogn havde tabt ſig i det fjærne; derpaa ryſtede han mismodig paa Hovedet og gik ind i Huſet.

Gabriel Varden kjørte videre ad London til. Hvad enten det nu var, fordi det var ſaa ſent, eller paa Grund af den nydte Grog, ſaa varede det, kort ſagt, ikke længe, før hans Øjelaag faldt i, medens Hovedet dinglede frem og tilbage, hvorpaa en kraftig Snorken tydelig tilkjendegav, at den brave Klejnſmed var falden i en dyb Søvn. Heſten vedblev imidlertid rolig at trave videre hen ad den velkjendte Vej, og ſaaledes nærmede Parret ſig endelig velbeholdent Kæmpeſtaden. Hvem veed, om ikke Gabriel var vedbleven at ſove, hvis han ikke pludſelig var bleven vækket ved et ſkingrende Skrig, der lød i ringe Afſtand fra ham. Hurtig ryſtede han Søvnen af ſig og ſtyrede Vognen i den Retning, hvorfra Skriget kom, og da han naaede derhen, fik han Øje paa en Mand, ſom laa paa Vejen, ſom om han var død,

medens en anden Person med en Fakkel i Haanden, som han svang utaalmodig frem og tilbage, stod bøjet over ham og paa ny udstødte de Skrig om Hjælp, som havde lokket Klejnsmedden derhen.

„Hvad er her paa Færde?“ spurgte den gamle Herre og steg ud af Vognen. „Hvad for noget! — er det Dig, Barnaby?“

Personen, der holdt Fakkelen, rystede sine lange Haarlokker bort fra Øjnene, drejede hurtig Ansigtet om mod Klejnsmedden og saae paa ham med et Blik, der tydelig viste, at han var blottet for ethvert Glimt af Forstand.

„Kjender Du mig, Barnaby?“ spurgte Varden.

Han nikkede, — ikke en eller to Gange, men en halv Snes Gange, og det paa en saa voldsom, overdreven Maade, at hans Hoved vist havde vedblevet at bevæge sig en Time eller mer, hvis ikke Klejnsmedden havde truet ad ham med Fingeren og med et alvorligt Blik formanet ham til at høre op. Derpaa pegede han spørgende paa den Person, der laa paa Jorden.

„Der er Blod paa ham,“ sagde Barnaby skjælvende, „det gjør mig syg.“

„Hvor er det kommet fra?“ spurgte Varden.

„Staal, Staal, Staal!“ svarede den anden vildt, idet han bevægede Haanden, som om han førte en Klinge.

„Er han bleven plyndret?“ spurgte Klejnsmedden videre.

Barnaby greb hans Haand, nikkede og pegede hen paa Byen.

„Hold Din Fakkel der — lidt længere borte — saa. Bliv nu rolig staaende, medens jeg undersøger, hvad Skade han er kommet til.“

Med disse Ord gav han sig til nøje at undersøge den udstrakte Skikkelse, medens Barnaby, der holdt Fakkelen paa den Maade, der var betydet ham, saae tavs til, fastnaglet til Stedet af Deltagelse eller Nysgjerrighed, men dog plaget

af en voldsom, hemmelig Forfærdelse, der satte alle hans Muskler i konvulsiviſt Bevægelse.

Som han stod der halvt fremadbøjet og dog paa Nippet til forskrækket at fare tilbage, var baade hans Ansigt og hele Skikkelse saa klart og tydelig oplyst af Fakkelskinnet, som om det kunde have været højlys Dag. Han kunde vel være en tre og tyve Aar, og skjønt han var mager, var han af høj og kraftig Legemsbygning. Hans fyldige, røde Haar hang uordentlig ned om Ansigtet og Skuldrene paa ham og gav ham i Forbindelse med hans urolige Blik et uhyggeligt Udseende, som yderligere forhøjedes ved Ansigtets Bleghed og de fremspringende Øines glasagtige Glans. Hvor frastødende end hans Udseende var, saa laa der dog en vis Godmodighed udbredt over hans Træk og noget klagende i hele hans magre, udtærede Skikkelse. Den forvirrede Maade, hvorpaa den Samling Laser, der udgjorde hans Klædedragt, var ordnet, lagde ikke mindre tydelig end hele hans urolige, affnuppede Væsen hans Aandssygelighed for Dagen og forhøjede derved, netop paa Grund af Modsætningen, hans Træks ejendommelige Vildhed.

„Barnaby," sagde Klejnsmedden efter en kort, men omhyggelig Undersøgelse, „denne Mand er ikke død, men han er saaret i Siden og er falden i Afmagt."

„Jeg kjender ham, jeg kjender ham," raabte Barnaby.

„Kjender Du ham?" gjentog Klejnsmedden. Derpaa mumlede han ved sig selv: „Skulde han virkelig kjende denne Herre? Hans Moders Hus er ikke langt herfra, saa jeg gjør vel rigtigst i at prøve, om hun kan sige mig, hvem han er. — Hjælp mig, min gode Barnaby, med at lægge ham op i Vognen, saa vil vi kjøre sammen hjem."

„Jeg tør ikke røre ved ham!" raabte det aandssvage unge Menneske, idet en krampagtig Skjælven syntes at gjennemfare hele hans Legeme; „han er blodig."

„Jeg veed, det ligger i hans Natur," mumlede Klejn-

ſmedden ved ſig ſelv; „men jeg maa have Hjælp. — Barnaby, min gode Barnaby, hvis Du kjender denne Herre, ſaa bønfalder jeg Dig om for hans eget Livs Skyld og for alle deres Skyld, ſom elſker ham, at hjælpe mig med at løfte ham op i Vognen.“

„Saa dæk ham til — hyl ham tæt ind — lad mig ikke ſe — ikke lugte det — ikke høre Ordet. Sig det ikke!“

„Nej, viſt ej, det ſkal ikke ſke. Saa, nu ſer Du, at han er dækket til. Forſigtig, — ſaadan — det var ret!“

De fik ham med Lethed op paa Vognen, for Barnaby var baade ſtærk og behændig; men under hele dette Arbejde ryſtede han fra Top til Taa og befandt ſig øjenſynlig i en ſaa ſkrækkelig betagen Tilſtand, at Klejnſmedden knapt kunde holde ud at ſe derpaa.

Saa ſnart dette var gjort, og den ſaarede var bleven tildækket med Vardens egen Overfrakke, ſom han i den Anledning havde taget af, kjørte de hurtig videre.

Andet Kapitel.

Et Møde.

Et af de ſmukkeſte Huſe i Forſtaden var unægtelig det, ſom tilhørte Klejnſmedmeſter Varden. De bedre Værelſer laa foroven, og i Stueetagen var Butikken; men for at komme ind i denne, maatte man ſtige tre Trin ned. Det var et hvælvet Rum med Teglſtensgulv, og derfra kom man ind i en panelet Dagligſtue, ſom paa den ene Side vendte ud til en ſtor Gaard, paa den anden Side til en nogle Fod højere liggende Have. Da Butiksdøren tillige var Huſets Indgangsdør, havde enhver, der første Gang betraadte Vardens Bolig, i alt Fald Ret til at ſpørge om, hvorledes

man uden Stige skulde kunne komme op i de øvre Værelser, thi der ikke var Spor af Trappe at opdage. Uindviede havde nemlig ingen Anelse om, at der i Væggen til Dagligstuen for neden var to skjulte Døre, som aabnede Adgang til to Vindeltrapper, af hvilke den ene førte op til første Sal, den anden ned i Kjælderen.

Skjønt Mester Varden var Enkemand, herskede der dog i hele Huset en næsten hollandsk Orden og Renlighed. Næppe i noget andet Hus vare Ruderne saa klare, Gulvene saa hvide, Kaminerne saa blanke og Møblerne saa skinnende, som i Klejnsmeddens Hus. Og det var intet Under, for det var en Fe, som regjerede der, og denne Fe, det var Dolly, Vardens Datter. Helt bortset fra hendes slanke, fint byggede Skikkelse, hvilede der paa hendes Skuldre et saa yndefuldt lille Hoved, som kun en inderlig Forening af et aabent, muntert Sind og blomstrende Skjønhed er i Stand til at frembringe. Hvem kunde saa vel under disse Omstændigheder fortænke Mester Varden i, at han var stolt af sin Datter, som kun behøvede at se paa ham med sine spillende, skjelmske Øjne og sit lille buttede Ansigt med Smilehullerne for at faa ham til at banlyse alle Bekymringer og Sorger?

Det var om Morgenen efter den i forrige Kapitel udførlig skildrede uhyggelige Nat. Varden stod og lænede sig mod Dørstolpen i Butikken, gabede gjentagne Gange og saae afvexlende ud paa Gaden og saa igjen bag ved sig, ind i det indre af Værkstedet, hvor en Lærling stod og arbejdede ved Drejerbænken. Han stod netop og tænkte paa den foregaaende Nats Eventyr, da han hørte nogen kalde paa sig oppe fra første Sal. Strax opklaredes hans Træk, og i den inderligste Tone ønskede han sin lille Datter god Morgen.

„Allerede saa tidlig oppe, Du lille Gavstrik?“ raabte han muntert op til hende. „Du maa jo næsten ikke have lukket et Øje i Nat.“

„Det har Du jo heller ikke, lille Fader,“ lød Dollys Svar.

„I min Alder trænger man ikke til saa megen Søvn," svarede Klejnsmedden, „men i din har man fuldt op af søde Drømme. Da Du nu imidlertid allerede er vaagen, Dolly, saa lad os faa lidt Frokost; jeg tør nok sige, at jeg længes efter den."

Dermed forsvandt det lille lokkede Hoved fra Vinduet, og Klejnsmedden begav sig ind i Butikken, hvor Læredrengen, Simon Tappertit, endnu stadig stod og hamrede løs.

„Hold nu op med den Hamren, Sim," sagde Mesteren til ham, „Frokosten er færdig."

„Jeg skal øjeblikkelig være til Tjeneste, Hr. Varden," sagde Lærlingen med et ejendommeligt gravitetisk Buk.

Varden saae smilende paa ham og sagde ved sig selv, idet han gik ind i Dagligstuen: „Han kan nu ikke lade være med de Lapserier", og iagttog saa herfra Simon, uden at denne vidste af det. Læredrengen tog sin brune Kittel af, ilede hen til et Vandfad, som stod i den modsatte Ende af Værkstedet, og begyndte at gjøre Toilette. Under dette Arbejde gjorde han en hel Del komiske Fagter, som i alt Fald efter hans Mening skulde tage sig meget fine og fornemme ud, og saae sig uafladelig i en lille Stump Spejlglas, ved Hjælp af hvilket han sluttelig ordnede sit Haar. Derpaa stillede han Skaaret ned paa Gulvet og gjorde sig al optænkelig Umage for at faa sine Ben at se, som han, hvor korte de end var, dog var overordentlig stolt af. Af alt dette fremgik det tydelig nok, at den lille Fyr var meget indtaget i sig selv, hvortil kom, at han nærede forskjellige højtflyvende Planer, som navnlig vare rettede mod alle Haandværksmestre, hvem han hemmelig havde svoret evigt Fjendskab.

Klejnsmedden blev forstyrret i sine Jagttagelser ved, at Dolly traadte ind og ved Hjælp af et meget vrantent Tyende ved Navn Miggs fik Frokostbordet dækket. Nu kom den uundværlige Thepotte frem, og paa begge Sider af den pran-

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Side 21.

I Klejnſmedens Hjem.

gede, ligesom med en beskyttende Mine, en stor Oxesteg og en rødmusset Skinke, der atter flankeredes af store Stabler af Hvedebrødsskiver med Smør paa. Men fremfor alt bredte der sig paa Bordet et stort, brunt Lerkrus, som, hvad den ydre Form angik, ikke havde saa lidt tilfælles med Klejnsmedden selv, medens det hvide Skum paa Toppen af det ganske lignede Mesterens Paryk. Efter at Faderen og Datteren tilligemed Hr. Simon havde taget godt for sig af Retterne, kom Dolly til at tale om den sidste Nats Begivenheder.

„Den unge Hr. Chester laa altsaa plyndret og saaret midt paa Landevejen?"

„Ja," sagde Faderen, „Hr. Edward Chester. Og ved Siden af ham stod Barnaby og skreg om Hjælp af alle Livsens Kræfter."

„Jh, Du min Gud!" udbrød Dolly gysende, „sikke Tider man lever i! Kjendte Du den unge Hr. Edward?"

„Nej, hvor skulde jeg kjende ham fra? jeg har vel ofte hørt Tale om ham, men aldrig set ham før. Jeg kjørte ham hen til Fru Rudge, og saa snart hun fik ham at se, kjendte hun ham."

„Men Frøken Emma, Fader! Hvis dette kommer hende for Øre, og, som det sædvanlig gaar, meget overdrevent, saa gaar hun fra Forstanden, for hun holder saa meget af Hr. Edward."

Mester Varden satte et meget fiffigt Ansigt op og svarede: „Jeg har allerede sørget, saa godt jeg kunde, for det alt sammen." Og da han endnu sporede et lille Glimt af Tvivl i Datterens Ansigt, tilføjede han smilende: „Jeg skal sige Dig, Frøken Emma og hendes Onkel var paa et Maskebal her i Byen, som hun, efter hvad Folkene paa Kaningaarden fortalte mig, nødig gik med til. Og hvad gjorde saa din Fader, Dolly? — Han gik ogsaa derhen."

Dolly klappede i Hænderne af Glæde.

„Ha, ha, ha!" lo Klejnsmedden, „det kan nok min lille

Gavstrik lide, ikke sandt? — Naa, altsaa kort og godt, efter lang Søgen fandt jeg endelig i et Kabinet en ung Dame —"

„Det var hende?" faldt Dolly ham i Talen.

„Rigtig, det var hende," gjentog Klejnsmedden. „Men næppe havde jeg hvisket til hende, hvad der var sket, før hun udstødte et Skrig og besvimede, hvorpaa jeg, da flere maskerede Folk ilede til, hurtigst mulig fjærnede mig. Se, det er hele Historien, ogræk mig saa Toby, min søde Pige."

Toby var Navnet paa det brune Krus, som vi alt have omtalt. Efter at Mester Varden gjentagne Gange havde vederkvæget sig med det og anrettet et voldsomt Indhug i Madvarerne, rejste han sig fra Bordet, og Datteren og Lærlingen fulgte hans Exempel.

Hvor flittig den brave Klejnsmed end var af Naturen, saa vilde Arbejdet dog ikke rigtig smage ham i Dag. Bestandig tænkte han paa den foregaaende Nats Hændelser, saa vel som paa Hr. Edward, hvis Befindende han gjærne vilde have lidt at vide om. Dagens Arbejde var derfor næppe til Ende, før Dolly strax maatte bringe ham hans Stadsfrakke, hvorover hun blev meget forbavset, da Faderen ellers plejede at blive hjemme om Aftenen, navnlig naar det var saa daarligt Vejr som i Dag.

„Jeg vil gaa hen og se til Hr. Edward," sagde Varden til sin Datter og gav sig derefter paa Vejen.

Det var meget stormfuldt, omtrent som den foregaaende Aften, og det faldt ofte den brave Mester haardt nok, hvor firskaaren og kraftig han end var, at kæmpe sig frem gjennem den forrygende Blæst. Endelig naaede han velbeholden hen til Enkens lille Hus og traadte ind.

Hun kunde være omtrent en fyrretyve Aar. Skjønt hendes Træk røbede Spor af tidligere Skjønhed, havde Sorg og Kummer dog efterladt deres kjendelige Mærker. Selv den flygtigste Jagttager vilde være bleven opmærksom

paa, hvor stærkt Barnaby lignede sin Moder, om der end over hans Ansigt var udbredt en udtryksløs Vildhed, medens hendes var præget af Lidelsernes Taalmod og en rolig, tilkæmpet Fatning. Kun var der noget i dette Ansigt, der virkede frastødende og uhyggeligt; selv i dets gladeste Stemning kunde man nemlig ikke undlade at lægge Mærke til, at dette Ansigt i særlig Grad havde den Egenskab at udtrykke Skræk, og et lignende, skjønt mere udvisket Indtryk fik man ogsaa af Sønnens Ansigt. Hvad Aarsagen hertil angaar, da vil man finde den, naar man mindes den Fortælling, som Salomon Daisy gav til bedste i „Majstangen". Forvalteren, hvis Lig man mente at have fundet og gjenkjendt, havde nemlig været Fru Rudges Mand, og stakkels Barnaby var bleven født paa den selv samme Dag, paa hvilken Mordet var bleven begaaet, og han havde endnu et Modermærke, som lignede en halvt udvisket Blodplet paa Haandledet.

„God Aften, Naboerske," sagde Klejnsmedden med venlig og fortrolig Stemme til hende, idet han fulgte med hende ind i en lille Stue, hvor der luede et livligt Baal i Kaminen; „hvorledes gaar det med vor Patient?"

„Han sover nu. Hen ad Morgenstunden var han meget urolig, men Feberen har nu forladt ham, og Doktoren siger, at han snart vil komme sig; men før i Morgen maa han ikke flyttes. Op ad Dagen fik han et Brev fra Frøken Emma, og det livede ham synlig op."

„Hvem bragte det?"

„Naturligvis Barnaby."

„Barnaby er Guld værd," udbrød Varden. „Han er da vel ikke igjen ude paa Vandring?"

„Nej, Gud være lovet. Han er i Seng. De veed jo nok, at han var oppe hele Natten, og i Dag har han været i uafbrudt Virksomhed, saa han er nu helt udaset. Ak, Nabo,

blot jeg tiere kunde se ham saaledes — blot det kunde lykkes mig at faa Bugt med denne rastløse Uro hos ham."

„Det giver sig nok med Tiden," sagde Klejnsmedden venlig, „blot ikke forknyt."

Enken rystede paa Hovedet og vilde svare ham, men Varden afbrød hende, idet han lyttende bemærkede:

„Bankede det ikke paa Døren?"

„Nej," svarede Enken, „det kom vist ude fra Gaden. Tys! Jo, der er det igjen. Der er nogen, der banker sagte paa Skoddet. Hvem kan det dog være?"

„Maaske er det en Gavtyv," svarede Klejnsmedden. „Giv mig Lyset."

„Nej, nej," raabte hun hurtig; „den Slags Fyre kommer ikke til min fattige Bolig. Bliv her. I værste Tilfælde vil jeg kalde paa Dem. Jeg vil helst gaa derud alene."

„Hvorfor?" spurgte Klejnsmedden, som kun ugjærne stillede Lyset tilbage paa Bordet.

„Fordi — jeg veed ikke selv hvorfor — fordi jeg pludselig har faaet Lyst dertil," svarede hun. „Saa, der er det igjen — ophold mig ikke, — jeg beder Dem."

Gabriel saae forbavset efter hende, fordi hun, der ellers var saa mild og rolig, var bleven saa heftig bevæget over en saadan Ubetydelighed. Hun gik ud af Stuen og trak Døren til efter sig. Hun stod et Øjeblik og betænkte sig med Haanden paa Klinken, og i dette korte Øjeblik gjentog Bankningen sig, hvorpaa der lød en Stemme tæt ved Vinduet, en Stemme, som Klejnsmedden syntes at kjende og vilde henføre til en eller anden ubehagelig Begivenhed. Stemmen hviskede: „Naa, bliver det saa snart til noget?"

Vinden, som hylede i Skorstenen, gjorde det vanskeligt at afgjøre, hvad der gik for sig der ude. Men alligevel hørte Varden baade, at Døren gik op, og Lyden af en Mands Fodtrin ude i Forstuen. Derpaa fulgte der et Øjebliks Tavshed, afbrudt af en dump Lyd, der hverken var et Skrig eller

en Stønnen eller et Raab om Hjælp, og som dog kunde være hvilken af de tre Ting, det skulde være, og endelig Ordene: „Barmhjærtige Gud!“ — udtalt i en Tone, der bragte Blodet til at stivne i hans Aarer.

I et Nu var han der ude. Da blev han paa een Gang hint forfærdelige Træk va'r i hendes Ansigt, som syntes ham saa bekjendt, og som han dog syntes, at han aldrig tilforn havde set. Hun stod som fastnaglet til Jorden med opspilede Øjne, ligblege Kinder, og idet hun med et stift, spøgelseagtigt Blik stirrede paa en Mand, i hvem Klejnsmedden strax gjenkjendte den uhyggelige fremmede, som han havde truffet sammen med den foregaaende Nat. Hans Blik mødte Klejnsmeddens, kun i et Nu, et Øjeblik, — og saa forsvandt han.

Klejnsmedden styrtede efter ham, — havde næsten fat i Sømmen af hans Slængkappe, da han pludselig følte et kraftigt Tag i sin Arm, og Enken kastede sig ned paa Jorden foran ham.

„Til den anden Side!“ raabte hun. „Han er gaaet i den Retning. Tilbage! — Tilbage!“

„Hvad for noget, i den Retning! Jeg ser ham jo endnu,“ svarede Klejnsmedden og pegede paa den fremmede. „Der, — der henne kan De se Skyggen af ham glide forbi Lyset. Hvem er det Menneske? Slip mig!“

„Kom ind med, kom ind med!“ raabte Konen, idet hun klyngede og klamrede sig til ham. „Rør ham ikke, saafremt De har Deres Liv kjært!“

„Hvad skal det sige?“ raabte Klejnsmedden.

„Bryd Dem ikke om, hvad det skal sige. Spørg ikke, tænk ikke derpaa. Han er ikke den Mand, der lader sig forfølge eller gribe eller holde fast. Kom ind med!“

Klejnsmedden saae forundret paa hende og skræmmet ved hendes lidenskabelige Adfærd lod han sig føre tilbage til Huset. Først efter at hun i affindig Hast havde lukket Døren af, skudt Slaa og Sikkerhedskjæde for og trukket ham ind i

Værelset, sendte hun ham igjen det forskræmte og forstenede Blik, sank ned paa en Stol, skjulte Ansigtet i Hænderne og rystede, som om Dødens Haand hvilede paa hende.

I højeste Grad forbavset over disse besynderlige Tilfælde, som fulgte saa hurtig og pludselig efter hverandre, saae Klejnsmedden halv forstenet paa den skjælvende Skikkelse paa Stolen, og vilde vel endnu længere have staaet og stirret paa hende, hvis ikke Medlidenheden og Menneskekjærligheden havde løsnet hans Tunge. „Naboerske," begyndte han i en mild Tone, „De kalder mig Deres Ven, og det med rette. Sig mig derfor nu, hvem var den Mand, og hvorfor har hans Komme frembragt den Forandring hos Dem?"

Hun gav intet Svar, men klamrede sig til Stolen, som om hun frygtede for at synke til Jorden.

„Naboerske," vedblev Varden endnu mere indtrængende, „betro Dem til mig! Befri Dem for den Byrde, der tynger paa Deres Sind."

„Træng ikke ind paa mig," stønnede Enken, „jeg er syg, og al Livskraft synes at være uddøet hos mig. Lad mig gaa min egen Vej; ingen ærlig Mands Haand bør i Dag berøre min."

Hun gik hen til Døren, vendte sig derpaa om og tilføjede med stærkt Eftertryk: „Det er en Hemmelighed, som jeg nødtvungen betror Dem. De er en paalidelig Mand og har været saa god og venlig imod mig, — bevar den. Skulde nogen have hørt Larmen, saa find paa en Udflugt — sig, hvad De vil; kun ikke, hvad De virkelig har set, og lad os aldrig veksle et Blik eller et Ord, der atter kan kalde det forefaldne tilbage i vor Erindring. Jeg betror mig til Dem. Glem ikke, at jeg sætter al min Lid til Dem." Endnu en Gang fæstede hun Blikket paa ham et Øjeblik, derpaa gik hun ud og lod ham alene tilbage.

Gabriel Varden, som ikke vidste, hvad han skulde tænke derom,

ſtirrede ubehagelig overraſket hen imod Døren. Han formaaede ikke andet end uafladelig at ryſte paa Hovedet og fra Tid til anden at udbryde: „Hvad er dog dette for en Gaade? Er jeg virkelig ved mine fulde fem, eller er det en uhyggelig Drøm?“

Pludſelig lod Barnabys Stemme ſig høre, og ſtrax efter ſtak den ſtakkels vanvittige ſit Hoved ind ad Døren.

„Naa,“ raabte han til Varden, „hvorfor kommer De ikke?“

„Hvorhen?“

„Op ad Trappen. Vilde De ikke tale med ham?“

„Jo, viſt ſaa,“ ſvarede Klejnſmedden, „jeg troede, Du ſov.“

„Nej, jeg gjorde ikke,“ ſvarede Barnaby, „men jeg drømte, — drømte, at jeg ſaae en Mand, ſom forfulgte mig — ſneg ſig ſagte efter mig — ikke vilde ſlippe mig af Syne — men beſtandig ſkjulte ſig og dukkede ſig ned, ligeſom en Kat i en mørk Krog, og ventede, til jeg kom forbi; ſaa krøb han frem og kom ſagte efter mig. — Har De ſet, hvor jeg kan løbe?“

„Ja, det veed Du nok, jeg tidt har ſet.“

„Men aldrig, ſom jeg gjorde det i Drømme. Og beſtandig luſkede han efter for at kvæle mig. Han kom nærmere, nærmere, nærmere, — jeg løb hurtigere — hoppede — ſprang — ſprang af Sengen hen til Vinduet — ned paa Gaden. — Men han venter paa os. Kommer De ſaa?“

„Hvad var der ſaa nede paa Gaden, min kjære Barnaby?“ ſpurgte Varden, idet han haabede, at der mulig lod ſig finde en Forbindelſe mellem denne Drøm, og hvad der virkelig havde tildraget ſig.

Barnaby ſtirrede ham ind i Anſigtet, mumlede nogle uſammenhængende Ord, ſvang Lyſet over Hovedet paa ſig,

lo, greb faſtere fat i Klejnſmeddens Arm og førte ham op ad Trappen.

De traadte ind i et lille, men net og renligt Værelſe. Her hvilede i en Lænestol foran Kaminen, bleg og ſvækket af Blodtabet, Edward Cheſter, den ſamme unge Herre, ſom vi Aftenen i Forvejen traf ſammen med i „Majſtangen". Han ſtrakte Haanden ud mod Klejnſmedden og hilſte paa ham ſom ſin Ven og Redningsmand.

„Tal ikke derom, Hr. Cheſter, tal ikke derom," ſvarede Gabriel, „jeg tror nok, jeg vilde have gjort det ſamme for enhver anden i en lignende Forfatning, men for ingen hellere end for Dem. Imidlertid beder jeg Dem om udførlig at meddele mig — men ſagte, for at Barnaby ikke ſkal høre det —, hvad der tildrog ſig i Gaar Aftes. Jeg har mine Grunde til at ſpørge derom. Forlod De „Majſtangen" alene?"

„Ja, og red alene hjem, til jeg næſten havde naaet det Sted, hvor De fandt mig, da jeg pludſelig hørte Hovſlagene af en Heſt, der kom galopperende. Det var en enlig Rytter, ſom ſnart indhentede mig, ſtandſede ſin Heſt og ſpurgte mig om Vejen til London."

„De var da vel paa Deres Poſt, Hr. Cheſter?" ſpurgte Varden.

„Ganſke viſt var jeg det; men jeg var kun forſynet med en Stok, da jeg desværre havde været ſaa uformuftig at lade mine Piſtoler blive tilbage i deres Hylſtre hos Værtens Søn. — Jeg gav da den fremmede den ønſkede Oplysning; men før Ordene vare komne over mine Læber, red han ind paa mig og gav mig et Stik i Bryſtet. Blodtabet lammede mine Kræfter, og jeg miſtede Beſindelſen. Saaledes fandt De mig, Hr. Varden. Røveren havde ſtjaalet min Pung, hvori der heldigvis kun var faa Penge, — og nu, min kjære Meſter, veed De lige ſaa meget, ſom jeg."

„Og maaſke lidt til," ſvarede Varden. „Endnu blot eet Spørgsmaal. Hvorledes ſaae Røveren ud? Men jeg

beder Dem om at tale sagte. Barnaby mener vel ikke noget ondt dermed, men jeg veed, at han lytter efter, hvad vi siger."

„Natten var mørk," svarede Edward, „Angrebet saa pludseligt og han selv saa tilhyllet og formummet, at jeg næppe kan give nogen Oplysning derom. Dog tror jeg —"

„Nævn ikke hans Navn," sagde Klejnsmedden, idet de begge saae hen paa Barnaby. „Jeg veed, at han der saae ham. Nu vilde jeg ogsaa gjærne vide, hvad De har set."

„Jeg erindrer kun, at Hatten fløj af Hovedet paa ham, da han holdt sin Hest an. Han tog den igjen op og satte den paa, og jeg bemærkede, at hans Hoved var indhyllet i et sort Tørklæde. Medens jeg opholdt mig i „Majstangen", kom der en fremmed Gjæst ind; hvis han og Røveren er to forskjellige Personer, saa lignede i alt Fald deres Stemmer hinanden paafaldende, for saa snart han tiltalte mig paa Vejen, kjendte jeg strax Røsten."

„Det forholder sig, som jeg frygtede," tænkte Varden ved sig selv. „Det er den samme Slyngel, som var her i Dag."

„Halloj!" lød i samme Øjeblik en hæs Stemme tæt ved Øret af ham. „Halloj, halloj, halloj! Vov, vov, vov! Hvad er det? Halloj!"

Den, der sagde disse Ord, og for hvem Klejnsmedden fo'r tilbage, som om det var en Spion, der havde overrasket dem, var en stor Ravn, som, uden at være bleven bemærket, hverken af ham eller Edward, havde taget Plads paa Lænestolens Arm, lyttede til med høflig Opmærksomhed og gav sig Udseende af, at den havde forstaaet hvert eneste Ord, der var bleven sagt.

„Nej, har man kjendt Mage," udbrød Varden paa een Gang angst og forundret over Fuglen. „Er det dog ikke en klog Djævel, den? Det er, min Tro, en slem Krabat!"

Ravnen lagde Hovedet paa Siden og raabte paa ny:

„Halloj, halloj, halloj! Hvad er det? Bare munter, ikke forknyt! Vov, vov, vov! Jeg er en Djævel, en Djævel, en Djævel, hurra!“

Og som om den glædede sig over sin djævelske Natur, gav den sig derpaa til at fløjte.

„Jeg er nær ved at tro, at den taler Sandhed, ja, min Tro, er jeg saa,“ sagde Varden. „Se blot, hvor den stirrer paa mig, som om den forstod, hvad jeg sagde.“

Fuglen gav sig nu til at balancere, formelig lige som paa Taaspidsen, bevægede Kroppen op og ned som i en gravitetisk Dans og skreg: „Jeg er en Djævel, en Djævel, en Djævel!“ hvorpaa den slog med Vingerne, som om den var nær ved at briste af Latter. Barnaby klappede i Hænderne og væltede sig frem og tilbage paa Gulvet af lutter Henrykkelse.

„Et Par kære Kammerater,“ sagde Klejnsmedden, idet han rystede paa Hovedet og snart saae paa det unge Menneske, snart paa Fuglen. „Dyret har dog mest Forstand.“

„Ja, højst forunderligt,“ sagde Edward og rakte Pegefingeren ud mod Ravnen, som i Anerkjendelse af denne Opmærksomhed strax fo'r løs paa den med sit haarde Næb. „Er den gammel?“

„Kun et Hundrede og tyve Aar eller saa.“

Nu flagrede Ravnen ned paa Jorden og gik hen til Barnaby, idet den dog hverken hoppede, løb eller rendte, men paa samme Maade, som en Laps med et Par snævre Støvler vilde forsøge paa at danse raskt hen over løse Kiselstene. Saa sprang den op paa Barnabys udstrakte Haand og udstødte en Række Toner, der omtrent lød, som om der blev trukket en sex, syv Snese Korkpropper op. Klejnsmedden rystede paa Hovedet og saae medlidende paa Barnaby, som imidlertid laa og tumlede rundt paa Gulvet med sin sorte Legekammerat. Men da han løftede sit Blik op fra

den stakkels Dreng, fik han Øje paa Barnabys Moder, som var traadt ind i Værelset og tavs saae til.

Hendes Ansigt var kridhvidt, ja endog Læberne, men hun havde tilkæmpet sig Fatning og havde sin sædvanlige, rolige Mine. Da han var kommen ned til Gadedøren, lagde han sin Haand paa Enkens Arm og sagde med sagte Røst: „Jeg maa sige Dem, at det gjør mig ondt, at maatte lade Edward blive her. Se vel til at der ikke tilstøder ham noget. Jeg tvivler paa, at han er sikker under dette Tag, og jeg er glad ved, at han snart kan forlade det. Og nu god Nat!“

Hun skjulte et Øjeblik Ansigtet og græd, men kort efter havde hun besejret den Trang, hun aabenbart følte, til at svare ham, hun aabnede Døren netop saa meget, at han kunde slippe igjennem den, og vinkede til ham, at han skulde gaa.

Varden hyllede sig ind i sin Kappe og gik hovedrystende bort.

Stormen larmede endnu lige saa heftig som før, og atter maatte Varden opbyde alle sine Kræfter for at staa sig imod den. Træt og udmattet naaede han hjem og gik straks i Seng.

Ikke længe efter viste Sim Tappertit sig i Dagligstuen for neden. Efter at han forsigtig havde lyttet og set sig om til alle Sider, trak han op af den højre Buxelomme en plump, stor Nøgle, med hvilken han forsigtig aabnede Døren. Saasnart det var gjort, stak han hurtig den af ham selv fabrikerede Nøgle igjen i Lommen, lod Lampen brænde, lukkede Døren sagte og omhyggelig og sneg sig ud paa Gaden. Han syntes at have stort Hastværk, for han standsede kun en sjælden Gang for at se efter, om han endnu havde Gadedørsnøglen velbeholden i Lommen. Han vandrede gjennem en hel Labyrint af Stræder og Gyder, indtil han endelig bøjede ind i en af de allersnævreste og standsede foran en

lav Portaabning, som førte ind i en skummel, ubrolagt, stinkende Gaard. Med stor Møje samlede vor unge, natlige Vandrer sig frem i Gaarden for paa ny at gjøre Holdt foran en Kjælder i en af Bagbygningerne. At slutte efter det plumpe Billede af en Flaske, der var anbragt over Kjælderen, og som blev drevet frem og tilbage af Vinden ligesom en Perpendikel, syntes Lokalet at være en Slags Restauration — denne Benævnelse taget i sin videst mulige Betydning.

Sim Tappertit sparkede tre Gange med Foden paa et Jærngitter, som afspærrede Kjælderen fra Gaarden, og efter en Stunds Forløb kom et Hoved med filtret Haar til Syne, og en raa Stemme spurgte: „Er det vor ædle Kaptejn? Vi frygtede allerede for ikke at skulle faa Deres søde Røst at høre i Aften, for det er allerede temmelig sent."

„Spar alle overflødige Bemærkninger," svarede Sim med mørk og majestætisk Mine, hvorpaa han og det filtrede Hoved forsvandt i Kjælderens mørke Dyb.

Tredje Kapitel.

Det natlige Besøg.

I Aaret sytten Hundrede og fem og halvfjerds, paa hvilket Tidspunkt vor Fortælling foregaar, saae det vel endnu fredeligt ud i England og dets Hovedstad, skjønt det allerede i Nordamerika var kommet til blodige Sammenstød mellem Kolonisterne og den engelske Besætning. Og dog var man i selve Hovedstaden, navnlig ved Nattetid, ingenlunde sikker paa sit Liv. Tyve og Mordere sneg sig om og drev deres forbryderiske Haandtering. Selv i City, i Hjærtet af Byen,

hørte man hver Nat om Mord og Røveri, saa at skikkelige Folk kun med stor Angst vovede sig ud paa Gaden efter Mørkets Frembrud. En kraftig Forfølgelse af Forbryderne fra Politiets Side strandede dels paa Gadernes mangelfulde Belysning og dels paa, at City endnu var omgiven af Marker og Haver og ved disse adskilt fra Forstæderne, som nu til Dags stode umiddelbart op til den.

Af denne Grund vil man heller ikke kunne fortænke Fru Rudge i, at hun bestandig saae sig sky og ængstelig om, da hun en Aften, og det temmelig sent, saae sig nødsaget til at kjøbe nogle Levnedsmidler i forskjellige Butikker. Det kom hende i Virkeligheden for, som om nogen uafladelig forfulgte hende, ligesom en ond Aand, hvorfor hun ogsaa, efter at hun var færdig med sine Indkjøb, fremskyndede sin Gang. Men Spøgelset veg ikke fra hende, og selv om hun var ilet af Sted med Vindens Fart, vilde det dog have fulgt hende. Endelig naaede Enken aandeløs sit lille Hus og tog Nøglen frem for at aabne Døren. Og se, da dukkede tæt foran hende Spøgelset atter frem af Skyggen og lagde advarende Haanden paa hendes Mund. Det var i øvrigt overflødigt, for Skrækken lammede fuldstændig hendes Tunge.

„Jeg har allerede ventet paa Dig de sidste Aftener, men forgjæves. Er Du ene hjemme?"

Hun formaaede ikke at svare, men nikkede blot, hvorpaa han selv aabnede Døren, førte hende ind i Forstuen og lukkede Døren omhyggelig indvendig fra.

Det var en kold Aften, og Ilden i Dagligstuen ulmede kun, hvorfor den af Kulde rystende fremmede Person strax gav sig til at bringe Ild i de halvt udgaaede Kul ved at vifte med sin Hat. Stiv af Forfærdelse saae Enken paa ham, og der kunde i Sandhed ikke let tænkes et mere frastødende Syn end denne med Snavs oversprøjtede Mand,

med de vaade Klæder klæbende til de rystende Lemmer, det stride Skjæg, det smudsige Ansigt og dybt indsunkne Kinder.

En Tid lang tav begge stille. Endelig sagde han:

„Er det dit Hus?"

„Ja, men for Guds Skyld, hvorfor vil Du vanhelige det?"

„Giv mig noget at spise og drikke," svarede han fortrædelig, „eller ogsaa er jeg dristig nok til at forlange mere end det. Jeg er sulten, og Kulden er gaaet mig lige til Marv og Ben. Jeg maa have Varme og Spise, og det vil jeg have her."

„Vil Du da gaa, naar Du har spist og drukket? Vil Du forlade mig og aldrig mere komme igjen?"

„Jeg lover ingen Ting," svarede han, idet han satte sig hen ved Bordet og lagde en Pistol foran sig.

Den stakkels, forfærdede Kvinde gik hen til et Skab i Stuen og hentede derfra nogle Levninger af Brød og kolde Kjødspiser tillige med noget Grog.

Strax faldt den fremmede over det som en graadig Ulv, medens hun trak sig gysende tilbage til den fjærneste Krog i Værelset, hvor hun blev siddende med Ansigtet vendt imod ham. Efter at han omsider havde stillet sin Sult og Tørst, rykkede han sin Stol hen til Ilden, varmede sig ved Luen, der nu atter blussede op, og begyndte paa ny:

„Jeg er et Udskud, for hvem det at have et Tag over Hovedet er en sjælden Nydelse, og for hvem det Maaltid, som en Tigger vilde vrage, er en kostelig Ret. Du bor meget rart her. Bor Du alene?"

„Nej," fremstammede hun med Møje.

„Hvem ellers bor her?"

„Du gjorde bedre i ikke at bryde Dig om, hvem det er, at han ikke skulde træffe Dig her. Hvorfor tøver Du?"

„Fordi her er varmt," svarede han og strakte Hænderne

hen mod Ilden. „Jeg saae før, Du havde en Pung i Haanden. Kom med den."

Uden at turde sige et Ord dertil, rakte hun ham, hvad han forlangte, om end med et Suk.

Han snappede den og talte dens Indhold op i Haanden. Imidlertid lyttede hun og fo'r saa ind paa ham.

„Tag, hvad der er, tag det altsammen; men gaa, før det er for sent. Jeg har hørt Fodtrin der ude, som jeg kun kjender altfor godt. Gaa."

„Hvad skal det sige?"

„Spørg ikke, Elendige! Flygt fra dette Sted."

„Hvis der er Spioner der ude, saa er jeg sikrere her," svarede Manden ærgerlig. „Jeg vil blive her og flyr ikke herfra, før Faren er forbi."

„Det er for sent!" raabte Enken, som kun havde lyttet til Fodtrinene, men ikke havde hørt den andens Ord. „Hører Du de Trin? Skjælver Du ikke ved den Lyd? Det er min Søn — min vanvittige Søn!" Medens der nu blev banket derude paa Døren, saae begge paa hinanden. Det varede kun et Øjeblik, men der laa bag dette Øjeblik en hel Verden — en skummel, skrækkelig Fortid.

„Lad ham komme ind," sagde den fremmede endelig mørk. „Jeg er mindre bange for ham end for den mørke, uhyggelige Nat. — Nu samler han der ude ved Skodderne. — Han kalder paa Dig — — ha!" udbrød han pludselig, „denne Stemme!"

„Kjender Du den nu igjen?" raabte Enken med kvalt Røst. „Han var Vidne til det Overfald, Du nylig begik paa Landevejen."

I dette Øjeblik fo'r Vinduet op, saa at den fremmede knapt fik Tid til at gribe en Kniv fra Bordet, stikke den i Frakkeærmet og skjule sig i Forraadsskabet, hvilket alt skete med Lynets Fart.

„Hvem tror, at man kan lukke Grib og mig ude?"

raabte Barnaby, idet han stak Hovedet ind ad Vinduet og saae sig om i Stuen. „Er Du der, Moder? Hvor længe skal vi dog vente paa Lys og Varme?“

Hun fremstammede en Undskyldning og rakte ham Haanden. Barnaby trængte dog ikke til denne Bistand, men sprang behændig ind, slyngede sine Arme om hendes Hals og kyssede hende ømt. Strax efter begyndte han at snakke og fortælle ligesom et Barn:

„Vi var ude paa Marken, Moder — hoppede over Grøfter og krøb igjennem Hækker, og Grib, den grinagtige Fyr, han var oppe at skjændes med Vinden og snappede efter den, ha, ha, ha!“

Ravnen, som sad i en lille Kurv paa Ryggen af sin Herre, hørte næppe sit Navn blive nævnet, før den lagde sin Anerkjendelse for Dagen ved at give sig til at gale som en Hane.

Imidlertid lukkede Barnaby Vinduet og gik derpaa hen tik Kaminen for at tage Plads ved den med Ansigtet vendt mod Skabet; men Moderen forhindrede det, idet hun satte sig der og gav Sønnen et Vink, at han skulde sætte sig paa den modsatte Side.

„Hvor Du er bleg i Aften!“ sagde Barnaby, idet han støttede sig paa sin Stok. Imidlertid holdt den fremmede Døren til sit Skjulested paa Klem og saae skarpt paa Barnaby. Grib, som, uden at dens Herre vidste af det, gav Agt paa alt, havde stukket sit Hoved op af Kurven og tog paa sin Side den fremmede i Øjesyn.

„Hvad er det?“ raabte nu Barnaby, idet han hurtig vendte sig om, „Grib slaar med Vingerne, som om her var fremmede.“ Moderen søgte at snakke ham derfra, hvilket ogsaa lykkedes. Den stakkels Sindssyge lagde Hat og Stok til Side, vendte derpaa tilbage til Moderen, greb hendes Haand og sagde: „Nu skal jeg fortælle Dig, hvor vi har været i Dag, og hvad vi har bestilt — skal jeg? Men Du

maa ikke sige det til nogen, for det er en Hemmelighed, som kun jeg og Grib og Hugh veed noget om. Hughs Hund var rigtig nok ogsaa med, men hvor klog den end er, saa kan den dog ikke hamle op med Grib, — men hvorfor ser Du saadan bag ud?"

„Gjorde jeg det?" svarede hun med mat Røst, „det veed jeg ikke af. — Kom lidt nærmere her hen."

„Du er bange for noget, Moder!" sagde Barnaby og skiftede Farve. „Der er da ikke — ikke noget Blod der, Moder, ligesom den Gang, Du veed nok? Ikke noget Blod — er der vel? hu!"

Straxt efter vendte hans udtryksløse Blik tilbage, og efter at han lidt efter lidt havde fattet sig, brast han i en vild Latter. „Men lad os nu se," sagde han eftertænksomt, — „vi talte om, — ja, rigtig, vi talte om Hugh og mig. Du kjender ham jo nok — Hugh i „Majstangen" og jeg og Grib, vi har ligget i Skoven og skjult os under Træerne ved Vejen, med en Blændlygte og en Hund i en Snor, som vi kunde slippe løs, naar Manden kom forbi."

„Hvilken Mand."

„Røveren, ham, som Stjærnerne saae. Vi har allerede luret mangen en Nat paa ham i Mørket og faar ogsaa nok fat paa ham. Jeg vilde kjende ham blandt tusende. Moder, se en Gang, se her! Saadan ser han ud!"

Han bandt sit Lommetørklæde om Hovedet, trykkede Hatten ned i Panden, knappede Frakken til og traadte hen til hende, ganske som om han kunde være selve den Person, der lurede i Baggrunden. „Ha, ha, ha! vi skal nok faa Fingre i ham," raabte han, idet han afførte sig Forklædningen lige saa hurtig, som han havde taget den paa. „Du skal faa ham at se, Moder, lænket paa Hænder og Fødder, og faa at høre, at han ender i Galgen. Det siger Hugh. — Men nu bliver Du igjen bleg og ryster! Og hvad er det, Du ser efter?"

„Det er ingen Ting," svarede hun. „Jeg er ikke rigtig rask. Gaa i Seng og lad mig være alene."

„I Seng?" gjentog han. „Jeg vil ikke i Seng. Jeg vil hellere ligge foran Kaminen. Jeg er ogsaa sulten, og Grib har ikke faaet noget at spise siden i Middags. Giv os noget Aftensmad. — Grib! Aftensmad, min Dreng!"

Ravnen baskede med Vingerne, gav sig til at gale af lutter Glæde, hoppede hen til sin Herres Fødder og spærrede Næbet op for at gribe de Bidder, han vilde kaste til den. Den fik en halv Snes Stykker hurtig efter hinanden, uden dog derved i mindste Maade at blive sat i Forlegenhed.

„Saa, nu er der ikke mere," sagde Barnaby.

„Mer," raabte Grib, „mer!"

Saa snart den imidlertid mærkede, at den ikke fik mere, trak den sig tilbage med sit Forraad, gylpede Bidderne en efter en op og skjulte dem i forskjellige Kroge, men undgik meget omhyggelig Skabet, som om den frygtede for, at Manden, der var skjult der, kunde fristes til at forgribe sig paa dens Skatte. Saa snart den havde faaet det besørget, spaserede den med paatagen Ligegyldighed nogle Gange op og ned i Stuen, uden dog at vende Blikket bort fra sine Skatte, og saa først begyndte den at hente Stump for Stump frem og fortære dem med synligt Velbehag.

Barnaby nød sit Maaltid med god Appetit, uden dog at kunne formaa sin Moder til at tage Del deri. Pludselig sagde han:

„Moder, er det min Fødselsdag i Dag?"

„I Dag?" svarede hun. „Veed Du ikke, at det var din Fødselsdag for knapt en Uge siden, saa at det nu maa blive Sommer og Efteraar og Vinter, inden den kommer igjen?"

„Ja, jeg husker nok, at saadan har det været før; men jeg troede alligevel, at det var min Fødselsdag i Dag. For

jeg har altid lagt Mærke til, men ikke villet lade Dig det vide, at Du den Dags Aften altid har været saa bedrøvet; og en Gang laa Du endog paa Knæ og bad. Og i Dag ser Du netop lige saadan ud som den Gang, og derfor siger jeg, at det maa være min Fødselsdag i Dag!"

Moderen søgte at behandle Barnabys Ytringer ligegyldig og ledede hans Opmærksomhed hen paa andre Gjenstande. Saa snart han var færdig med Aftensmaden, strakte han sig, uden at agte paa hendes Bønner, ned paa Maatten foran Kaminen, medens Grib fordrev Tiden med snart at nikke med Hovedet i den behagelige Varme og snart, som det syntes, forsøgte paa at opfriske et nyt Kunststykke, som den havde øvet sig paa i Dagens Løb.

Der paafulgte nu en lang og dyb Tavshed, kun nu og da afbrudt af Gribs Taleøvelser, idet den med sagte Stemme raabte: „Polly, sæt Kje—e—," men saa igjen standsede, fordi den havde glemt Resten af Sætningen, og sov ind. Endelig lukkede ogsaa Barnaby Øjnene, og hans Aandedrag blev dybere. Han vilde ogsaa ganske sikkert være falden fast i Søvn, hvis ikke den utrættelige Grib med sit: „Polly, sæt Kje—e—," regelmæssig paa ny havde vækket ham. Endelig gjorde Naturen sin Ret gjældende, og det stakkels aandssvage Menneske faldt i en dyb Søvn. Fuglen sad med Næbet sunket ned paa Brystet og havde pustet sig op, som om den kunde have været en Magistratsperson, medens dens funklende Øje bestandig blev mindre og mindre og lidt efter lidt faldt helt til. Nu og da mumlede den vel endnu med Gravrøst: „Polly, sæt Kje—e," men bestandig søvnigere og mere uforstaaeligt.

Den stakkels Enke, som næppe vovede at trække Vejret, reiste sig sagte fra sin Plads, medens den fremmede hurtig krøb frem af sit Skjul og slukkede Lyset.

Men da skreg Ravnen, hvem pludselig Slutningen af Sætningen var falden ind: „— Kjedlen paa Ilden, —

Kjedlen paa Ilden, hurra! Polly, sæt Kjedlen paa Ilden, og lad os faa Thevand. Hurra, hurra! Jeg er en Djævel, jeg er en Kjedlen paa Ilden! Vov, vov! Kjedlen, sæt Polly paa Ilden, og lad os faa Thevand — Thevand — — vov, vov, vov, vov, hurra!"

De to Personer stode som naglede til Stedet og vovede knapt at aande. Men Barnaby vedblev at love og drejede sig kun om mod Ilden. Enken og hendes uhyggelige Gjæst betragtede ham en Stund, hvorpaa hun pegede hen paa Døren.

„Blot et Ord endnu," hviskede han, „det er en smuk Opdragelse, Du giver din Søn."

„Hvad Du har hørt ham sige i Aften, har han ikke lært af mig. Men gaa nu øjeblikkelig, ellers kalder jeg paa ham."

„Jeg forlader ikke dette Værelse, før jeg har betragtet hans Ansigt nærmere." Uden at vente paa Svar nærmede han sig den sovende, bøjede sig hen over ham og saae skarpt paa ham. Derpaa rettede han sig hurtig i Vejret og hviskede med en Slags djævelsk Glæde til den skjælvende Enke:

„Ved Hjælp af ham, hvis Tilværelse har været mig ukjendt, har jeg Dig i min Magt. Vogt Dig vel for, hvordan Du behandler mig. Vel er jeg kun en elendig Flygtning, der er udsat for at sulte ihjel, men jeg kan tage en langsom og sikker Hævn." Dermed pegede Uslingen paa den sovende og listede sig sagte ud paa Gaden.

Enken knælede ned ved Siden af sin Søn og blev liggende der som forstenet, indtil endelig Taarerne, som Forfærdelsen havde bragt til at stivne, vældede frem og lettede hendes bankende Hjærte.

Fjerde Kapitel.

„De forenede Bulbidere."

Samme Aften, som den uhyggelige fremmede forlod den stakkels Enkes Hjem og sneg sig bort gjennem Gyder og Baggaarde, — paa et Tidspunkt, hvor alle vare gaaede til Ro, og Tyve og Mordere drev deres forbryderiske Virksomhed, befandt Sim Tappertit sig atter i hin Kjælder, foran hvis Indgang vi sidst forlod ham. Han blev behandlet med stor Ærbødighed, og navnlig lagde Fyren med det pjuskede Haar, som sidste Gang lukkede Gitterdøren op for Hr. Tappertit, paa alle optænkelige Maader sin Anerkjendelse af ham for Dagen.

Og intet Under var det; thi det unge, lovende Mesterskab indtog den ærefulde Stilling som Præsident for det ikke mindre ærefulde Samfund: „de forenede Bulbidere!"

Det vilde være en Usandhed at paastaa, at der var noget skjønt ved dette Navn; men det var godt valgt, idet Samfundet havde til Formaal at samle alle Londons utilfredse Haandværkslærlinge, og havde sat sig intet ringere Maal end at styrte eller i alt Fald underkaste sig alle Stadens Mestere. Antallet af de unge Bulbidere voxede Dag for Dag, og der gik sjældent nogen Mødeaften hen, uden at der blev optaget et nyt Medlem.

Det skulde ogsaa være Tilfældet i Aften, hvilket Manden med det pjuskede Haar, som vi fra nu af ville kalde Stacks, meldte den ædle Kaptejn Tappertit, idet han gned sig i Hænderne og med et stille, henrykt Smil rokkede med sit pjuskede Hoved. Hans Øjne vare lukkede; men selv om de havde været aabne, vilde man dog af det spændte, aarvaagne Udtryk i hans blege, usunde Ansigt, saa vel som

af en vis ængstelig Bæven og Sitren i Øjelaagene have skjønnet, at han var blind.

Tappertit fandt det rigtigst først og fremmest at bestille sig et stærkt Glas Grog, der — som han tilføjede — helst maatte være brygget i Fandens Køkken.

„Dristig talt, ædle Kaptejn!“ svarede den blinde. „Talt, som det sømmer sig Lærlingenes Pryd. Ha, ha! Fandens Køkken! En herlig Spøg! ha, ha, ha!“

„Jeg vil sige Dem en Ting, min gode Stacks,“ svarede Tappertit, idet han gloede paa Værten, der gik hen til Skabet og tog en Flaske og et Glas frem lige saa sikkert, som om han fuldstændig var i Besiddelse af Synet. „hvis De gjør saadant et Spektakel, saa vil De komme til at fornemme, at Kaptejnen langtfra er oplagt til at spøge med Dem, husk paa det.“

„Han har fæstet sit Blik paa mig,“ udbrød Stacks, idet han standsede paa Vejen fra Skabet og lod, som om han skyggede for sig med Flasken. „Jeg føler det, skjønt jeg ikke kan se det. Tag det bort, ædle Kaptejn, for Deres Blik er lige saa gjennemborende som en Syl.“

Tappertit lo bistert, medens den blinde fyldte Glasset og kredenсede det med følgende Ord:

„Drik, ædle Herre! Ned med Mestrene og leve Lærlingene! Drik, brave General, og varm Eders tapre Hjærte!“

Tappertit nedlod sig til at modtage det Glas, han rakte ham. Derpaa faldt Stacks paa Knæ foran ham og gav sig til med en ydmyg og beundrende Mine at klappe hans Ben.

„Ak, gid jeg havde Øjne at se med,“ udbrød han, „for at jeg kunde skue min Kaptejns velskabte Lemmer!“

„Væk!“ raabte Tappertit, idet han saae ned paa sine yndefulde Ben, som han satte saa stor Pris paa; „gaa væk. Tag det Glas; og nu til vort Arbejde!“

Strax flokkedes alle de Tilstedeværende om ham. En umaadelig lang og opløben Læredreng tog et Laarben frem

af et Skab, hvilket skulde tjene den ædle Kaptejn som Scepter. Bevæbnet hermed steg Hr. Tappertit op paa et Bord, hvor der stod en Æresstol, smagfuldt prydet med to Dødningehoveder, parat til at modtage ham.

Næppe var han kommen til Sæde, før en anden Lærling, med en stor Bog med Spænder for under Armen, traadte frem, bukkede dybt for Kaptejnen og rakte den til sin lange Kammerat. Derpaa steg ogsaa den lange Rækel op paa Bordet, satte sig med megen Anstand og Værdighed paa en Stol, der var lavere end Hr. Tappertits, lagde den store Bog lige saa alvorsfuldt paa den anden Lærlings Skuldre, som om disse havde været en almindelig Pult, og lavede sig til at gjøre Optegnelser med en Gaasepen af tilsvarende imponerende Størrelse.

Saa snart den lange Fyr havde faaet truffet disse Foranstaltninger, saae han hen paa Hr. Tappertit, hvorpaa denne svingede Laarbenet og slog ni Slag med det paa det ene Dødningehoved. Ved det niende Slag kom en tredje Læredreng frem fra en Dør, bukkede dybt og afventede yderligere Befalinger.

„Lærling!“ sagde den vældige Kaptejn, „hvem venter der ude?“

Læredrengen svarede, at der var en fremmed, som ønskede at blive stedet for „de forenede Bulbidere“ og at optages i Selskabet. Straxt svingede Tappertit paa ny Laarbenet, gav det andet Dødningehoved et vidunderligt Klaps paa Næsen dermed og raabte: „Lad ham komme!“ Ved disse Ord bukkede Læredrengen paa ny og forsvandt ad samme Vej, som han var kommen.

Straxt efter viste der sig ved den samme Dør to andre Læredrenge med en tredje imellem sig, der havde et Bind for Øjnene. Hr. Tappertit befalede ham at tage Bindet af, hvorpaa den nys ankomne berettede, som følger:

„Jeg hedder Tom Gillert, er nitten Aar gammel og i

Lære hos Thomas Curzon, Strømpevæveren i „den gyldne Vließ". Jeg ønskede at faa Lov til at gaa ud om Aftenen to Gange om Ugen, men min Tyran af en Mester vilde ikke tillade det."

Denne Meddelelse vakte stor Forbavselse og betydeligt Røre, ja, Simon Tappertit fandt det endog rigtigst, for paa en tydelig Maade at tilkjendegive denne Meddelelses store Betydning, at tildele Dødningehovederne nogle vældige Slag med Laarbenet, medens Forsamlingen brød ud i almindeligt Kor: „Det er hørt, det er hørt!"

Efter at der atter var bragt Ro til Veje, sagde den ædle Kaptejn med megen Værdighed:

„Sæt to sorte Kors ved Navnet Curzon."

„Hvis det ærede Selskab," sagde Novicen, en forkrøblet, skjævbenet Fyr med et indsunkent, skelende Blik, — „hvis det ærede Selskab vilde brænde hans Hus af — det er nemlig ikke assureret — eller give ham en dygtig Dragt Prygl, aa vilde det være mig meget kjært, for Curzon, den Tyran, han giver ikke engang sine Lærlinge Øl til Middagsmaden."

Forsamlingen kom paa ny ud af sig selv, og Tappertit bankede løs paa de to Dødningehoveder, saa det var en hel Fornøjelse. Derpaa raabte han: „Velan da — vi vil tage Hævn, skrækkelig Hævn! Sæt tre, — nej, sæt fire sorte Kors ved Strømpevæverens Navn."

Den nys ankomne maatte nu aflægge Eden, som gik ud paa at byde alle Mestere Trods, ja selv at vise Politiet og Myndighederne Modstand, naar det gjordes fornødent. Thi kun paa den Maade kunde hin gyldne Tid atter kaldes tilbage, da Læredrengene havde Ret til at have mange Fridage, da de fik umaadelig meget at spise og drikke, og om Søndagen slog Folk fordærvet i Snesevis paa Gaderne. Præsidenten formaaede ganske vist ikke at angive, hvornaar denne gyldne Tid havde existeret, men det gjorde intet til

Sagen, tilmed da enhver fuldt og fast troede paa, at den havde existeret en Gang.

Medens det ny Medlem aflagde Eden, bleve de to Dødningehoveder festlig oplyste, idet der blev stukket et Lys ind i hvert af dem, men derefter blev Bord, Formandsstol og Scepter lagt til Side, og Forsamlingen lavede sig til at faa sig en munter Aften. Allerførst forelagde dog Præsidenten den ny Bulbider følgende Spørgsmaal:

„Har Du taget et Voxaftryk af din Gadedørsnøgle?"

Den lange Læredreng gjorde ham Svaret overflødigt, idet han tog Aftrykket ned fra en Hylde, hvor han havde lagt det.

„Godt," sagde Tappertit, idet han nøje undersøgte det, medens der trindt om herskede aandeløs Tavshed; han havde nemlig forfærdiget falske Nøgler for hele Forsamlingen og kunde maaske for en Del takke denne ikke synderlig noble Omstændighed for den Indflydelse, han havde erhvervet sig. „Det lader sig let gjøre." Derpaa gav han meget gravitetisk den anden et Vink, hvilket skulde betyde, at han naadigst kunde forføje sig bort. — Nu tog Lystigheden og Glæden sin Begyndelse og varede, til det gryede ad Dag. Først da spredtes Forsamlingens Medlemmer for alle Vinde for at forføje sig til deres forskjellige Boliger, idet de lod deres Fører have Æren af at være den sidste, der steg op af Kjælderen.

„God Nat, ædle Kaptejn," hviskede den blinde, idet han holdt Kjælderdøren aaben for at lukke ham ud. „Lev vel, brave General. Hav det godt, højvelbaarne Kommandør. Gid De maa have Lykken med Dem, — — Du grove, opblæste, tykhovede, vraltende Dumrian!" tilføjede han, saa snart han var sikker paa, at den anden ikke mere kunde høre disse smigrende Ord. Næppe var Tappertits Skridt døede hen, før den blinde pludselig afbrød sin hæse Latter, lyttede og udbrød: „Hvem er det?"

„God Ven," lød det i Nattens Stilhed.

„En fremmed?“ svarede den blinde, „jeg kan ikke antage nogen fremmed for en god Ven. Hvad har De her at bestille?“

„Jeg saae Deres Selskab komme ud og ventede, til de var gaaet. Jeg trænger til Nattely.“

„Til Nattely paa denne Tid?“ svarede Stacks. „Veed De ikke, at Dagen allerede gryer?“

„Jo, vel veed jeg det, desværre for mig,“ svarede den anden. „Jeg har hele Natten vandret om i denne By, hvor alles Hjærter er af Sten, uden at faa den ringeste Hjælp. Nej, nej,“ tilføjede han fortvivlet, da han saae, at den blinde vilde trække sig tilbage, „De maa ikke forlade mig!“ Dermed greb han ham i Armen.

„Slip mig!“ raabte Stacks, „eller ogsaa raaber jeg Gevalt og vækker hele Nabolaget.“

„Saa vær dog fornuftig,“ sagde den fremmede og stak ham med det samme et Par Shillingstykker i Haanden. „Jeg forlanger jo ikke gratis Logi, men vil betale derfor. Jeg kommer fra Landet og vilde gjærne hvile mig ud et Sted, hvor jeg kunde være fri for at blive plaget med Spørgsmaal af nogen. Jeg er udaset, mat og næsten dødtræt. Giv mig Lov til at ligge som en Hund foran Deres Kamin — mere forlanger jeg ikke, for Sulten har jeg faaet stillet andetsteds.“

„Naa, lad gaa da,“ mumlede Stacks og lukkede ham ind.

Da den fremmede var kommen ned i Kjælderen, kastede han sig med et dybt Suk ned paa Gulvet foran Kaminen, hvori der endnu blussede et livligt Baal. Der kom ikke et Ord mere over hans Læber, og snart røbede hans Aandedrag, at han sov trygt. Saasnart Stacks mærkede dette, knælede han ned ved Siden af sin Gjæst og fo'r med Haanden let hen over hans Ansigt og øvrige Legeme. Efter at det var gjort, brød han sig ikke videre om ham, men gav sig i Lag med sit Arbejde, som bestod i at tilberede forskjellige

Supper og Buddinger, som han solgte om Morgenen der oppe i Gaarden for en billig Pris til fattige Arbejdere, hvis Vej faldt der igjennem, hvilket ofte var Tilfældet, da der var en Gjennemgang der.

Den fremmedes Søvn var meget urolig; han stønnede ofte og knyttede Hænderne samt fortrak Ansigtet paa den afskyeligste Maade. Stacks lagde Mærke dertil, uden dog at røbe nogen Forundring. Ja, han smilede endog; men dette Smil syntes at antyde, at han allerede halvvejs havde gjættet sin Gjæsts Hemmelighed.

Femte Kapitel.

Et Brev og dets Følger.

Foran „Majstangen" holdt der en mere end beskeden Enspændervogn, hvis Hest levende mindede om den ædle Ridder Don Quixotes Rosinante. Da der nu imidlertid hver Dag foran „Majstangen" holdt ikke blot Enspændere, men ogsaa To- og Flerspændere, som ofte mer eller mindre lignede det Kjøretøj, hvorom her er Tale, saa synes denne Kjendsgjerning ikke at være af nogen som helst Interesse for den ærede Læser; men det vil imidlertid dog vise sig at være Tilfældet, naar vi oplyse om, at det usle Kjøretøj tilhørte den rige John Willet, „Majstangens" tykkindede Ejer, og at Joe, Husets Søn, netop stod i Begreb med at kjøre til London med Vognen i Faderens Ærinde for at betale en Aarsregning til en Vinhandler og Destillatør i City.

Joe havde lige sat sig til Rette paa Bukken, da Faderen raabte til ham: „Glem ikke at passe godt paa Dyret, Dreng, — og kjør ikke for rask."

„Gud maa vide, hvordan jeg skulde bære mig ad med det," svarede Joe med et trøstesløst Blik paa det skindmagre Dyr. —

John Willet vidste ikke, hvad han skulde svare til den Indvending fra Sønnens Side, og rakte ham derfor den lille Lærredspose, som indeholdt Beløbet til Vinhandleren. „Pas godt paa den," formanede han Sønnen, „og lad dem ikke skrive mig altfor meget op for Dig i „den sorte Løve", hører Du?"

„Hvis Du er bange derfor, Fader," svarede Joe fortræ=delig, „saa giv mig hellere nogle Lommepenge med. Det vilde passe bedre for mig, end at jeg kræver et Middags=maaltid ind i „den sorte Løve", og saa maa lade dem vente paa Betalingen, til Du selv kommer til Byen."

„Naa, saa Du vil have Penge, Knægt?" raabte John i en Tone, som aabenbart røbede, at han troede, det hele var en Drøm. „Og har Du ikke faaet Penge af mig, Dreng? Hva'? Har jeg ikke foruden Bompenge givet Dig hele halvanden Shilling? Hva'?"

„Akkurat s'gu," svarede Joe spydig, „netop saa meget, at jeg kan lade Krilken faa en ny Sko, hvis den taber den gamle. Naa, mig kan det være det samme — alt faar jo en Ende i denne Verden, ogsaa — —"

Sønnens sidste Ord tabte sig i Vognens Rumlen, som nu satte sig i Gang.

John Willet saae helt forstenet efter Sønnen, og selv efter at Enspænderen for længe siden var forsvunden, blev han staaende i den samme Stilling med Mund og Øjne helt opspilede af lutter Forbavselse.

Vi overlade ham foreløbig til sin Skæbne og følge med Joe til London.

Efter at han havde afgjort Forretningen med Vinhand=leren, en gammel, stærkt rødmusset Herre, og betalt Regningen, styrede han sine Skridt til Vardens Hus for endnu en

Gang at kunne udøse sit Hjærte for den brave Klejnsmed i Anledning af den slette Behandling, der blev ham til Del i det fædrene Hjem.

Men desværre var Dolly ogsaa i Dagligstuen, og han skammede sig ved i hendes Nærværelse at skulle fortælle, at hans Fader endnu behandlede ham som en dum Dreng. Desuden rørte der sig i hans Hjærte visse Følelser for den smukke Klejnsmeddatter, skjønt hun altid havde vist sig meget knibsk over for ham og ladet, som om hundrede Fyre som Joe ikke vilde gjøre det ringeste Indtryk paa hende. Han afkortede derfor sit Besøg betydelig og begav sig hen i „den sorte Løve" for at nyde sit tarvelige Middagsmaaltid. I Gjæstestuen her gik det meget livlig til, navnlig lagde Joe Mærke til, at der blev talt meget om Politik, og at Gjæsterne bleve mere og mere højrøstede.

„Er der forefaldet noget?" spurgte Joe den trivelige Vært, som i sit hvide Forklæde og med sin oppustede Lærredskalot paa Hovedet mindede ikke saa lidt om Kongen i et Spil Kegler.

„Om der er forefaldet noget?" sagde Værten og slog Hænderne sammen. „Du kalder Dig en brav Englænder, Joe, og veed ikke engang, i hvad Nød vor gode Kong Georg er stedt?"

Joe rystede paa Hovedet.

„Naa, det maa jeg sige," tilføjede Værten haanlig, „I Folk der ude fra „Majstangen", I lader jem være lige, uden at bryde jer det ringeste om, hvad der gaar for sig i Verden. Saa skal jeg da fortælle Dig det, Joe, og Du maa gjærne fortælle din Fader det igjen, for at han kan overraske sine Stamgjæster med det. Jo, ser Du, Kolonierne der ovre i Nordamerika, som jo kun har os at takke for, at de er til, de har gjort Opstand og vil ikke betale Skat til vores Konge. Regjeringen her tænkte saa, at Sagen lod sig ordne i Mindelighed, og sendte nogle faa Tropper der-

over; men disse Kolonister er nogle stridige Krabater, hvortil endnu kommer, at de faar Hjælp af Nordamerikanerne. Nu er derfor Fanden løs derovre, og der vanker blodige Pander. Men selv om vi hidtil har havt Uheld med os, saa vil vi nok sejre tilsidst, for Hans Majestæt hverver nu Tropper, som faar god Betaling, og som nok skal forstaa at bringe Kolonisterne til Fornuft igjen."

„Hvad hører jeg?" udbrød Joe ivrig, „lader Kongen hverve Tropper, og bliver de godt betalte? Men det maa vel være nogle Kæmpekarle?"

„Kæmpekarle, aa Passiar," svarede den tykke Vært, enhver rask Karl med Mod i Brystet og et Par gode Næver paa Skafterne, er velkommen for Hans Majestæt."

Der blev nu kaldt paa Værten, og Joe blev ene tilbage med sine Tanker, der vare af en højst besynderlig Art. Den tilrøgede Krostue blev snart for trang for ham, og han begav sig derfor langt tidligere paa Hjemvejen, end det oprindelig havde været hans Agt. Han var næppe naaet uden for Byen, før en Rytter indhentede ham, i hvem Joe til sin store Glæde gjenkjendte den unge Edward Chester.

„Det træffer sig jo herligt," udbrød han glædestraalende, „nu kan vi vel følges ad?"

„Ja, det kan vi, min kjære Joe," svarede Chester, „forudsat da, at din Krikke ikke lister sig altfor langsomt af Sted.

„Galop vil man vel vanskelig faa den til at indlade sig paa," sagde Joe sørgmodig, idet han sukkede.

Efter at de en Tid lang tavse havde fulgtes ad Side om Side, begyndte Edward Chester:

„Jeg bad Dig nylig ved et Bud om at besørge en Billet for mig til Frøken Haredale."

„Og det Ærinde har jeg samvittighedsfuldt besørget," svarede Joe. „Hun paalagde mig at meddele Dem, da hun

jo vidſte, at De, naar De kom, først vilde tage ind i „Majſtangen“ — at hun for Fremtiden vilde ſtille en Blomſt i ſit Vindue, ſaafremt hun var vis paa, at hendes Onkel var beſkjæftiget, og at man ikke vilde udſætte ſig for at blive forſtyrret af ham.“

„Er det muligt?“ udbrød Edward ſynlig glad. „Ak, Joe, Du veed ikke, hvilken god Efterretning Du der har bragt mig. Maaſke ſtaar jeg nu ved mine Ønſkers Maal. Gid Du blot kunde tage Del i min Glæde, Joe; men Du ſer ſaa nedſlaaet ud. Hvad fejler Du? Luk dit Hjærte op for mig; Du kan ſtole paa, at Du har en Ven i mig.“

„De er altfor god, naadige Herre“, ſvarede Joe med et vemodigt Smil, „mig kan ingen hjælpe.“

Edward gav imidlertid ikke efter, og ſaaledes maatte Joe altſaa, hvad enten han vilde eller ej, udøſe ſine Bekymringer for ham. Da han var færdig dermed, tog Edward atter til Orde og ſagde:

„Trøſt Dig, Joe, jeg ſkal tale et alvorligt Ord med din Fader, og Du ſkal ſe, det vil nok blive Dig til Nytte.“

Skjønt vor unge Ven i ſit ſtille Sind tvivlede derpaa takkede han dog den venlige Herre, hvorpaa begge, hver fordybet i ſine egne Tanker, tavſe fortſatte deres Vej, til de endelig naaede til Kaningaarden. Det var en triſt, øde Bygning med tomme, vidtſtrakte Gaardspladſer, øde Karnapper og en Række ſtore, lukkede Værelſer, ſom gik deres Undergang i Møde. Haven, der var anlagt i Terraſſer, var helt tilgroet; den var overſkygget af Træer og havde noget uhyggeligt ved ſig, for den ene Gren ſyntes at nikke ſpøgelſeagtigt til den anden ſom om de hemmelig fortalte hinanden om den Forbrydelſe, der var begaaet i Nærheden af Dammen, ſom helt var overbegroet af Andemad. Og paa Taget hang Klokken, ſom i den natlige Time havde betroet Vinden det andet Mord, der var bleven begaaet der

inde i Huset, og denne Klokke var lige som et Spøgelse, og ved Lyden af den rejste Haarene sig paa ens Hoved.

De to Rejsende gjorde Holdt ved et lille Buskads, hvorfra man bekvemt kunde se Vinduet i Frøken Haredales Værelse. Edwards Hjærte bankede af Glæde, thi Blomsten, det aftalte Tegn, stod i Vinduet.

„Kjære Joe," sagde han til denne, „vil Du holde min Hest for mig? Jeg skal strax være her tilbage igjen."

Det vilde Joe naturligvis med Glæde, og derpaa forsvandt Edward gjennem en Sideport og ilede op ad en bred Trappegang, der førte til en gammel, skummel Hal, hvis Vægge vare prydede med rustne Vaabenskjolde, Hjortetakker og Jagtvaaben. Forsigtig gik han tværs over Hallen og hen til en Dør, som han lige stod i Begreb med at aabne, da den pludselig gik op, og han imod al Forventning saae — Hr. Geoffrey Haredale, Emmas Onkel og Formynder staa for sig. Denne kastede et langt, alvorligt Blik paa den unge Mand, rystede misbilligende paa Hovedet og sagde:

„Hvor ofte skal jeg dog gjentage for Dem, Hr. Chester, at en Forbindelse mellem Dem og min Broderdatter hører til Umulighederne. Har De ingen Agtelse for mine graa Haar, siden De stadig paa ny søger at skuffe mig?"

„Er det da saa stor en Forbrydelse, at jeg elsker Deres Broderdatter?" spurgte Edward, som imidlertid havde fattet sig. „Har De ikke selv sagt mig, at der var noget i Deres Hjærte, der talte til min Fordel?"

„Det har jeg", svarede den anden, „men det berettiger Dem ikke til at modsætte Dem mine Befalinger og Forholdsregler."

„Jeg er ikke Deres undergivne, Hr. Haredale," svarede Edward heftig.

„Men det er min Broderdatter, og De begaar en Uret, Hr. Chester, naar De forleder Pigen til at overtræde sine

Pligter imod mig. De har atter sendt hende et Brev ved Hjælp af Værtens Søn i „Majstangen", og deri anmodet hende om et Stævnemøde. Heldigvis fik jeg Nys derom, uden at min Broderdatter anede det, og nu beder jeg Dem endnu en Gang om at slaa den Tanke af Hovedet, en Gang at skulle føre min Broderdatter til Alteret."

„De fordrer altsaa af Deres Broderdatter og mig," udbrød Edward noget hidsig, „at vi begge skulle ofre vor Fremtids Lykke for en gammel Mands Griller?"

„Griller," gjentog Haredale langsomt, medens der viste sig et smerteligt Træk ved hans Læber. „Hvem saae vel hellere end jeg, at disse øde Rum atter fik Liv, at Glæde og Munterhed atter droge ind her, og at Lykkens Sol paa ny sendte os sine Straaler?"

„Skjænk mig Deres Broderdatters Haand, og Deres Ønske vil strax blive opfyldt."

Haredale rystede paa Hovedet og udbrød: „Saa længe De ikke formaar at banlyse det Spøgelse, som ruger over dette Sted, saa længe maa De ogsaa undvære den Lykke."

„Et Spøgelse," sagde Edward haanlig, „jeg tror ikke paa Ammestuehistorier."

„Det Spøgelse, jeg taler om," svarede Haredale med sagte, men indtrængende Røst, „det er den Mistanke, der klæber ved mig, og som jeg ene og alene har Deres afdøde Fader at takke for. Det var en Hævn, han tog, fordi jeg havde forhindret, at en ung, smuk og rig Pige gav ham sin Haand."

„Det lader til, at det er noget, De holder meget af at gjøre, Hr. Haredale," bemærkede Edvard spydig. Derpaa vedblev den anden:

„Jeg forhindrede det, fordi jeg vidste, at det ikke var Pigen, men alene hendes Penge, som Deres Fader havde kastet sine Øjne paa; jeg gjorde det, fordi den unge Pige havde et ædelt Hjærte, som fortjente virkelig at blive elsket;

jeg gjorde det, fordi jeg vidste, at hendes Hjærte alt tilhørte en anden, som imidlertid paa Grund af sin Armod ikke fandt Naade for hendes Forældres Øjne; og jeg gjorde det, fordi jeg var sikker paa, at denne Vanskelighed lod sig hæve, og at Pigen endnu kunde blive lykkelig med hin unge Mand, hvilket da i Virkeligheden ogsaa skete. Men Deres Fader, Hr. Edward, han hadede mig fra det Øjeblik af og pønsede stadig paa Hævn, indtil han endelig fandt et forsærdeligt Middel til at skaffe sig denne. Jeg," vedblev han med dirrende Røst, „som havde elsket min Broder saa inderlig som Søskende kunne elske hinanden, — jeg, som var min Broder saa inderlig hengiven, at Efterretningen om hans Død bragte mig paa Fortvivlelsens Rand, — jeg blev beskyldt af ham for at have været delagtig i hint gruelige Mord! . . . Vel var han klog nok til ikke ligefrem at sige det, men han hviskede derom i Krogene, saa at Mistanken pludselig spredte sig ligesom en Røg i Luften, som enhver tydelig nok kan mærke, uden at kunne paavise den. Hvorfor betragte alle Folk her i Omegnen mig med en vis Sky? Hvorfor trække de sig ængstelig tilbage for mig? Hvorfor undgaar enhver dette Hus og dets Værelser? Fordi de ere bange for at trykke den Mands Haand, ved hvilken der klæber Broderblod; fordi deres rene Sind ikke vil have noget at gjøre med en Brodermorder. . . . Fire og tyve Aar ere henrundne siden hin skrækkelige Nat, og i fire og tyve Aar har jeg forgjæves søgt at ryste denne Mistanke af mig. De har ingen Forestilling om den Forbitrelse, der har slaaet Rod i min Sjæl, unge Mand, og derfor kan jeg ogsaa forekomme Dem at være et haardhjærtet Menneske; men jeg skylder baade mig selv og min afdøde Broder ikke at fejre en Glædesfest i disse Rum, før Mistanken er taget bort fra mig og Morderen opdaget. Naar det er sket, saa kom igjen, Edward Chester, og bejl til min Broderdatter. Saa vil jeg med Glæde lade Eder faa hin-

anden og give Eder min Velsignelse. Men saa længe Forløsningens Dag endnu ikke er kommen, saa bliv borte herfra, og — det beder jeg Dem indtrængende om — tving mig ikke til at gribe til voldsomme Midler imod Dem. Selv om De ikke nærer den ringeste Gnist af Kjærlighed til mig, saa har De maaske dog en Smule Agtelse for mig, og i Kraft af denne Følelse besværger jeg Dem at afstaa fra Deres Bejlen til Emma."

Disse Ord havde gjort et synligt Indtryk paa Edward Chester, hvis Blik var bedugget af Taarer. Han greb dybt bevæget den gamle Mands Haand og sagde i en sagte Tone: „Tillad mig da blot at sige Farvel til Emma, — jeg skal saa gaa ud i den vide Verden for aldrig mere at komme tilbage. Forældre og Slægtninge har jeg ikke, heller ikke Gods og Velstand, — hvad skulde altsaa vel kunne holde mig tilbage her i Landet, naar hun ikke mere kan gjøre det?"

Faa Minutter efter stod Edward Chester foran Emma og sagde hende Farvel. De vare dybt rystede begge, og Edward maatte gjøre Vold paa sig selv for at lægge Baand paa sine Følelser. Pludselig styrtede han ud af Værelset, ilede ned ad Trappen, svang sig paa sin Hest og galopperede af Sted, uden at bryde sig det ringeste om Joe, som han lod tilbage hel maalløs af Forundring.

Den stakkels Fyr skulde imidlertid snart faa Forklaring herpaa, for næste Dag kom Hr. Haredale til „Majstangen" og beklagede sig for Willet over, at hans Søn Joe hemmelig havde været Budbringer, og frabad sig paa det strengeste for Fremtiden at træffe Joe i denne Egenskab paa Kaningaarden.

Gamle Willet maatte sunde sig en hel Dag paa, hvorledes han skulde gaa til Værks mod sin strafværdige Søn. Om Aftenen forelagde han den hele Sag for Stamgjæsterne,

hvorpaa man holdt formeligt Krigsraad, i Følge hvilket Joe blev dømt til Husarrest paa ubestemt Tid. Hvorledes han bar denne Skjæbne vil et senere Kapitel oplyse os om.

Sjette Kapitel.

Ud i den vide Verden.

Det var en vidunderlig dejlig Foraarsdag, en af disse yndige Dage, hvor den opvaagnende Naturs rastløse Virksomhed trænger lige ind i Sjælen paa os, saa vi synes ligesom at føle Bladenes og Blomsternes Spiren; en Dag, der forekommer en som en uafbrudt Søndag, hvor en hellig Fred hviler over hele Egnen, hvor Bække, Stene, Træer og Blomster forme sig for vort indre Blik som det yndigste Eventyr, medens Skaberens Almagt troner over det hele til Glæde for os, Jorderigets Børn.

Se blot det unge Menneske der henne paa Vejen, hvor han springer i jublende Lyst, snart klatrer op paa den højeste Gren af et eller andet Træ ved Vejen og snart farer af Sted over Grøfter og Gjærder. Han veed selv ikke noget af det Trylleri, der omgiver ham, for han er et stakkels aandssvagt Menneske, men Foraarets berusende Lyst fylder ogsaa, skjønt ubevidst, hans Sind, det viser nok som det kaade Væddeløb mellem ham og hans Ravn. Af og til gaar han ogsaa rolig og sindig ved Siden af en nedbøjet Kvinde, men det varer kun kort, og saa farer han af Sted paa ny.

„Ja, det var Fru Rudge og Barnaby, som vandrede hen ad Vejen, der førte til Landsbyen Chigwell. Mangen en søvnløs Nat havde de tilbragt, før de gjorde sig fortrolig med den Tanke, som de nu bragte til Udførelse.

Den By, som de nærmede dem til, havde hun for-

ladt umiddelbart efter den Kataſtrofe, ſom havde fremkaldt en ſaa ſtor Forandring i hele hendes Exiſtens, og i to og tyve Aar var hun aldrig vendt tilbage til den, fordi hun fattedes Mod dertil. Hun var barnefødt der. Hvor mange Minder trængte ikke ind paa hende, da hun nu atter ſik Landsbyen i Sigte!

To og tyve Aar! Hendes Søns hele Levetid og Hiſtorie! Sidſte Gang, hendes Blik havde hvilet paa Tagene og Træerne der, havde hun baaret ham paa Armen ſom en Patteglut. Hvor mange Dage og Nætter havde hun ikke derefter tilbragt ved hans Side og ventet paa den Forſtandens Dagning, ſom aldrig ſkulde viſe ſig. Alt traadte nu ſaa levende frem for hendes Tanke, ſom om det var ſket i Gaar, — Stuen, hun boede i, og det Sted, hvor hans Vugge ſtod.

Hun greb hans Arm og ilede med ham gjennem Byens Gader. Barnaby var godt kjendt af alle der, og Børnene flokkedes om ham. — Hun, den Stakkel, huſkede at have gjort det ſamme med disſe Fædre og Mødre, den Gang de ſelv var Børn, naar en pjaltet Tigger kom til Byen. Om hende ſelv vidſte dog ingen mere Beſked. De gik forbi hvert Hus og hver Gaard, hun kjendte, og bøjede ſaa ud paa Marken, hvor de ſnart vare ene.

Kaningaarden var Maalet for hendes Vandring. Haredale gik og ſpaſerede med Emma i Haven, og da han ſaae hende nærme ſig Indgangsdøren, aabnede han den og bad hende træde ind.

„Naa, endelig har De da en Gang beſluttet Dem til at gjenſe det gamle Sted,“ ſagde han til Enken. „Det glæder mig, at De har kunnet gjøre det.“

„For førſte og ſidſte Gang, naadige Herre,“ ſvarede hun.

„Hvad mener De dermed,“ ſpurgte Haredale ſtudſende.

Enken ſaa' ſtift ned for ſig og ſukkede flere Gange; derpaa vedblev hun: „Ak jeg veed næppe, hvordan jeg ſkal

begynde, og dog maa jeg det, skjønt jeg veed, at De vil tro, at jeg er gaaet fra Forstanden."

„Deres rolige og exemplariske Levned ogsaa efter den Tid, De opholdt Dem i dette Hus, vil jo nokſom vidne til Fordel for Dem," sagde Haredale beroligende til hende. „Hvorfor frygter De for, at vi skulde tro noget saadant om Dem? Fat Mod; De taler jo ikke til fremmede Mennesker. De veed jo, at De har Krav paa ethvert Raad og enhver Bistand, som jeg kan yde Dem, og det vil jeg gjøre med Glæde."

„Men hvis jeg nu er kommen," svarede hun, „for fra dette Øjeblik, at afvise enhver Understøttelse, som hidtil er bleven mig til Del?"

Haredale saae forundret paa hende. Først efter et længere Ophold sagde han: „Hvis De er kommet i en saadan Hensigt, saa har De uden Tvivl en Grund at anføre for en saa mærkelig Adfærd, og det en vægtig Grund, ellers vilde det jo ikke være muligt at fæste Lid til et saa besynderligt og æventyrligt Forehavende."

„Det er netop det fortvivlede ved det hele, naadige Herre," svarede hun; „jeg kan slet ikke anføre nogen Grund, jeg har kun mit blotte Ord at støtte mig til, men det er en Pligt, en tvingende Pligt. som jeg maa opfylde. Hvis jeg undlod at gjøre det, vilde jeg være en forbryderisk, skyldbetynget, elendig Kvinde. Mere kan jeg ikke sige, om det øvrige maa jeg være tavs."

Efter at have sagt dette syntes hun ligesom at føle sig lettet og styrket, for hun talte nu med fastere Røst og større Fortrøstning.

„Himlen og min egen Samvittighed ere mine Vidner — og jeg veed ogsaa, at De, Frøken, vil kunne bevidne det — at jeg lige fra den Tid, der gav Anledning til saa smertelige Erindringer for os alle, stedse har næret Hengivenhed og Taknemmelighed for denne Familie; og hvor jeg end

drager hen, vil jeg bevare disse Følelser uforandrede. Jeg kalder den Almægtige til Vidne paa, at netop disse Følelser er den eneste Grund til, at jeg har taget den Beslutning, som intet skal afholde mig fra at gjennemføre."

„Mener De dermed, at De vil give Afkald paa den aarlige Pension, der er sikret Dem — at De tænker paa at forlade Hus og Hjem og begynde et nyt Liv — og det af en eller anden hemmelig Grund? For Guds Skyld, ser De ikke, i hvilken Forblindelse De befinder Dem?"

„Da jeg staar i den inderligste Taknemmelighedsgjæld til alle i dette Hus, saa vel levende som døde, for al den Godhed, der er vist mig," svarede hun, „og da jeg ikke vilde have, at dette Tag skulde styrte sammen over mig og knuse mig, eller at dets Vægge skulde dryppe af Blod, naar mit Navn blev nævnet, saa vil jeg ikke længere lægge Beslag paa Deres Godhed eller modtage den ringeste Bistand af Dem. De veed ikke," tilføjede hun pludselig, „hvortil Deres Gaver blive anvendte, og i hvis Hænder de falde. Men det veed jeg, og derfor gjør jeg Afkald paa dem."

„De kommer vel kun Dem selv til Nytte," svarede Haredale.

„Det var Tilfældet før, men det er det ikke mere. Maaske — ak, desværre — blive de benyttede i Øjemed, ved hvilke de døde maa vende sig i deres Grave. For mig kan de ikke mere være til Velsignelse, for de vilde nedkalde en tung Forbandelse over min kjære Søns Hoved, og han vilde uforskyldt komme til at bøde for sin Moders Forbrydelse."

„Men hvad skal dog dette sige?" udbrød Haredale og saae forundret paa hende. „Hvad er det for Personer, De er faldet i Hænderne paa, og hvad er det, som De har gjort Dem skyldig i?"

„Jeg er skyldig og dog ikke skyldig, jeg handler urigtig og dog rigtig, og hvor gode end mine Hensigter ere, saa er

jeg dog nødt til at skjærme og beskytte det onde. Spørg mig ikke om mere, naadige Herre, men vær forvisset om, at jeg er mere at beklage end at fordømme. I Morgen maa jeg forlade mit Hjem. Skal jeg for Fremtiden kunne leve i Fred, saa maa mit Opholdssted holdes hemmeligt. Søg derfor ikke at opspore det, naadige Herre. Og nu farvel for bestandig!"

Saasnart hun havde sagt disse Ord, vilde hun bortfjærne sig, men Haredale holdt hende tilbage og opfordrede hende med venlige og indtrængende Ord og Miner til at betænke, hvad hun gjorde, men fremfor alt til frimodig at betro ham, hvad der tyngede saa haardt paa hendes Sjæl. Hun rystede dog vedvarende paa Hovedet, og alt, hvad han kunde formaa hende til, var, at hun lovede, at hun næste Dags Aften vilde afvente et Besøg af Hr. Haredale i sin Bolig, og at hun imidlertid vilde tænke nærmere over sin Beslutning og de Forestillinger, han havde gjort hende, skjønt hun sagde, at han ikke maatte vente, at det vilde bringe hende til at forandre sin Beslutning. Efter at hun var gaaet ind herpaa, lod Haredale, hvor nødig han end vilde det, hende drage bort, da hun hverken vilde nyde Spise eller Drikke der i Huset; og saa gik da Moder, Søn og Grib bort, lige som de vare komne, uden hverken at se til nogen eller blive set af nogen undervejs.

Enkens underlige Tale og sære Beslutning plagede Haredales Tanker og voldte ham en søvnløs Nat. Næste Morgen gav han sig allerede paa Vej til London, for han havde besluttet at han vilde have en fortrolig Samtale om Sagen med Mester Varden, som han vidste havde sin Gang i Enkens Hus.

Haredales Forbavselse blev endnu større, da Varden ved at høre den Beslutning, Fru Rudge havde fattet, slet ikke undrede sig derover, men tværtimod sagde, at han havde ventet dette Skridt fra Enkens Side.

„Jeg har nemlig," tilføjede han med synlig Uvillie, „faaet noget at se hos hende, som har gjort mig baade urolig og mistænksom. Hun har gjort sit Hus til Tilflugtssted for en Person, som i det mindste er en Bandit og Stratenrøver. Se saa, naadige Herre, nu har jeg sagt min Mening!"

„Men hvad siger De, Varden!"

„Hidtil har jeg bevaret det som en Hemmelighed, og jeg veed, at De heller ikke vil gjøre yderligere Brug deraf; men det vil jeg sige Dem, at jeg for nogen Tid siden med disse mine egne Øjne og lysvaagen i Forstuen til hendes Hus sent om Aftenen har set den Stratenrøver, som overfaldt og saarede Hr. Edward Chester, — den selv samme Fyr, som ogsaa truede mig paa Livet."

„Og de prøvede ikke paa, at anholde ham?" spurgte Haredale hurtig.

„Naadige Herre," svarede Klejnsmedden, „hun selv forhindrede mig deri, — hun holdt mig tilbage af al Magt og klyngede sig til mig, til han var undsluppen."

Efter at han havde udtalt sig saa vidt, gav han en omstændelig Skildring af alt, hvad der var forefaldet den Nat.

„Jeg tænkte og haabede stadig," vedblev Varden, „at hun vilde komme til mig og sige mig, hvordan det hang sammen; men skjønt jeg flere Gange med Forsæt traf sammen med hende, saa bevarede hun dog stedse den dybeste Tavshed om det hele."

„Deres Meddelelser foruroliger mig i høj Grad," sagde Haredale efter et Ophold. „Og hvad er Deres Mening om Sagen? Det skulde da vel ikke være muligt, Varden, at vi lige fra Begyndelsen af er bleven ført bag Lyset og holdt for Nar af denne Kvinde?"

Klejnsmedden vidste ikke, hvad han skulde sige, og tav derfor bomstille.

„Hvad mener De," vedblev Haredale lidt efter, „om vi begge opsøgte hende og anvendte hele vor Indflydelse for at faa hende til at give en Forklaring? — Vil De ledsage mig?"

Det gik Klejnsmedden med Glæde ind paa, hvorpaa begge stege op i Hr. Haredales Vogn. Da de var naaet til deres Maal, bankede Haredale paa Gadedøren, men uden Resultat. En fornyet Banken viste sig lige saa frugtesløs, og først, da han for tredje Gang bankede paa og mere eftertrykkelig, blev Vinduet i Dagligstuen aabnet, og der viste sig en fremmed, gammel Kone.

„Kan vi faa Fru Rudge i Tale?" spurgte Haredale hende; men da den gamle syntes at være tunghør, maatte han gjentage sit Spørgsmaal.

„Fru Rudge?" svarede hun endelig, „aa, Du min Gud, hun er allerede i Gaar taget langt bort herfra."

De to Mænd saae forbavsede paa hinanden.

„Langt bort herfra," gjentog den gamle. „Hun havde sværk Hastværk, derfor overlod hun mig Huset for en billig Pris. Nu er det min Ejendom, Gud være lovet. Har de Herrer Lyst at træde indenfor, saa skal jeg strax lukke op."

Haredale afslog Tilbudet og vendte synlig forstemt om tillige med Varden.

„Det er tydeligt nok," sagde han, „at hun flyer og undgaar os, og at hun har Grund dertil. Gud maa vide, hvad det er for en skrækkelig Hemmelighed, hun bærer paa; maaske har den noget at gjøre med Mordet paa min Broder og hendes stakkels Mand."

„Gud forbyde det!" udbrød Varden, skjønt han ikke kunde værge sig imod en lignende Mistanke.

Derefter skiltes de to Mænd, og Haredale vendte tilbage til Kaningaarden i en betydelig mere nedslaaet Stemning.

Syvende Kapitel.

Rekruten.

Vi aflægge atter et Besøg i „Majstangen“ for at høre, hvorledes det gaar Joe. Efter det ydre at dømme skulde man formode, at den unge Mand havde det overordentlig behageligt; han var nemlig helt fritaget for enhver Beskjæftigelse og havde saa godt som intet at bestille hele den udslagne Dag, hvorfor han for det meste sad henne ved Vinduet i Skjænkestuen og saae drømmende ud paa Vejen. Da vi nu imidlertid ikke ville holde os til det ydre alene, men saa nøje som muligt ville se at faa Sandheden frem, saa er det vor Pligt at meddele den ærede Læser, at Joe følte sig meget ulykkelig til Mode. I Følge Stamgjæsternes enstemmige Beslutning, havde han maattet give Faderen sit Æresord paa, at han ikke vilde forlade Huset. Men det værste derved var, at John Willet meddelte dette til enhver Gjæst, der kom ind i „Majstangen“.

Joes værste Tid var dog om Aftenen, naar de bekjendte Stamgjæster kom, for disse forstod altid ved deres bifaldende og beundrende Ytringer at iltre gamle John op imod Sønnen, idet de rystede paa Hovedet og sagde, at Hr. Willet var en Fader af den rigtige gode, gamle Skole, som mindede dem om deres egne Fædre, den Gang de selv var Drenge. Saa gav de ogsaa nedladende Joe at forstaa, at alt skete til hans eget bedste, og at han en Gang vilde være taknemmelig derfor; men navnlig plejede Cobb at betro ham, at hans egen Fader, den Gang da han selv var i Joes Alder, havde trakteret ham med Spark, Lussinger, Haandtaver og lignende smaa Opmuntringer, som om det ligefrem hørte til hans Pligter og Livsopgaver. Derhos kunde han med et umaadelig betydningsfuldt Blik komme med den Bemærkning, at han

havde denne fornuftige Opdragelse at takke for, at han var bleven den agtede Mand, han var. Kort sagt, aldrig er nogen stakkels ung Knøs bleven saa mishandlet, pint og plaget og gjort saa led og kjed af Tilværelsen, som den arme Joe blev det under gamle Johns kjærlige Behandling og Stamgjæsternes velmente Vink og Opmuntringer.

Det var atter en af disse kvalfulde Aftener for vor stakkels Ven, og John Willet overgik endogsaa sig selv, idet han drillede og plagede sin Søn og Arving i den Grad, at man ikke kunde vide, hvad der kunde være sket, hvis ikke Joe havde aflagt det højtidelige Løfte, ikke at tage Hænderne op af Lommen.

Men nu vilde Skjæbnen uheldigvis, at en fremmed Herre, som var taget ind i „Majstangen", og som ikke havde nogen Anelse om den Stuearrest, som stakkels Joe var underkastet, bad denne om at trække hans Hest ud af Stalden, hvad det tjenstvillige unge Menneske ogsaa strax gjorde uden yderligere Betænkning. Men næppe var dette sket, og næppe var den fremmede Herre i Sadlen, før gamle John kom styrtende ud af Døren, greb sin Søn i Kraven og raabte af alle Livsens Kræfter:

„Hvor tør Du understaa Dig til, Dreng, uden min Tilladelse at forlade Huset? Hvad skal det betyde, Mosjø?"

„Slip mig dog, Fader," sagde Joe bønlig, da han blev det skadefro Smil va'r, der trak op i den fremmedes Ansigt over den Skam, der vederfores ham. „Det er dog for galt. Hvem tror Du, der tænker paa at løbe bort?"

„Det gjør maaske Du, Knægt, hva'?" raabte John, idet han atter ruskede ham med den højre Haand, medens han med den venstre ærbødig hilste paa den bortridende fremmede.

Joe søgte slet ikke at komme med nogen Modbemærkning, men dette Optrin havde sat Kronen paa Værket. Han

fled sig løs fra Faderen og vendte tilbage til Gjæstestuen, hvor han satte sig hen ved et Bord med begge Hænder under Kinderne, medens de tilstedeværende Stamgjæster, Salomon Daisy, Tom Cobb og den lange Parkes, der fra Vinduet havde været Vidner til det forefaldne, gav deres Bifald til Kjende, saa snart gamle Willet traadte ind i Stuen.

„Vi vil dog en Gang se, mine Herrer," sagde John efter en Pavse, „hvem der er Herre her i Huset, og hvem ikke. Vi vil se, om det er Manden, der skal lade sig regjere af Drengene, eller om det tilkommer os at føre Herredømmet over dem."

„Det har De, min Tro, Ret i," sagde Salomon Daisy med et dybsindigt Nik, „fuldkommen Ret."

Willet syntes imidlertid ikke at give synderlig Agt paa disse anerkjendende Ord, men fæstede Blikket skarpt paa Kobberkjedlen, der stod over Ilden, og faldt i dybe Tanker. Efter at der en Tid lang havde hersket en dyb Tavshed, rejste Cobb sig for at banke sin Pibe ud, i hvilken Anledning han ikke kunde lade være at henvende nogle formanende Ord til Joe, som denne imidlertid frabad sig meget heftig.

„Hold Mund Mosjø," fo'r Faderen op.

„Men det vil jeg ikke, Fader," raabte Joe og slog med den knyttede Haand i Bordet, saa baade Kruse og Glas dirrede derved. „Det er haardt nok, at jeg skal taale den Slags Ting af Dig. Men af andre vil jeg ikke taale dem, og jeg raader Dem derfor til, Hr. Cobb, ikke mere at tale til mig."

„Hvem bilder Du Dig da ind at være," sagde denne haanlig, „siden man ikke maa tale til Dig — hva'?"

Joe svarede ikke, men indtog med en ildevarslende Hovedrysten atter sin gamle Stilling, i hvilken han fredelig vilde være bleven siddende, lige til Huset var blevet lukket,

hvis ikke Cobb, ægget ved Selskabets Forundring over det unge Menneskes anmassende Optræden, paa ny havde forhaanet ham.

Idet den i lang Tid indeklemte Harme og Forbitrelse pludselig skaffede sig Luft, reiste Joe sig nu, væltede Bordet, faldt over sin haandfaste Modstander, slog af al Magt løs paa ham og endte Kampen med i en vidunderlig Fart at drive ham hen i en Krog, hvor der stod en hel Mængde Spyttebakker, som han hovedkuls væltede ham over i med et forfærdeligt Brag, saa at han blev liggende, saa lang han var, imellem Stumperne og Stykkerne af dem, helt bedøvet og uden at røre sig. Uden at afvente Tilskuernes Lykønskninger i Anledning af den tilkjæmpede Sejr, trak Joe sig derpaa tilbage til sit Sovekammer og barrikaderede Døren med alle de Møbler, han i Hast kunde skrabe sammen. „Saa, nu er det gjort," sagde den stakkels Knøs, idet han satte sig paa Sengen og tørrede sit glødende Ansigt. „Jeg vidste jo nok, at det maatte komme saa vidt. Nu kan jeg ikke blive længere i „Majstangen." Alt er forbi, — nu er jeg en usel Landstryger!"

Joe blev længe siddende og lyttede, om der ikke lod sig høre Trin paa Trappen. Men alt var tyst i Huset, kun nu og da hørte man en Dør blive lukket, ellers sporedes der ikke nogen som helst usædvanlig Bevægelse.

Solen var gaaet ned, Aftenrøden slukket, og det blev mørkere og mørkere i Joes lille Kammer. De gammeldags Møblers Former bleve mere og mere udviskede, hvilket bidrog yderligere til at ophidse Joes Indbildningskraft. Hertil kom, at hans Tanker stadig var optagne af det Spørgsmaal, hvad han nu skulde slaa ind paa. Men hvor meget han end brød sit Hoved, kom han dog ikke til noget Resultat. Endelig fo'r der en bleg Lysstraale ind i Værelset, som hidrørte fra Maanen, der lige stod op, og som oplyste en af de gamle Stole paa en saadan Maade, at den i Joes Øjne

mere og mere kom til at ligne Tom Cobb, hvorved den endnu ikke dæmpede Harme paa ny blussede op i vor unge Vens Bryst. Atter kastede han sig i Tankerne over den tykke Postmester, væltede ham omkuld og hamrede af alle Livsens Kræfter løs paa ham; da faldt hans Blik pludselig igjen hen paa den højryggede Stol; endnu havde den Toms Ansigtstræk, men dens Klædning var en anden. Ja, rigtig, saadan saae de ud, de nordamerikanske Kolonister, som Kong Georg laa i Krig med, og som han sendte den ene Afdeling Tropper over til efter den anden. Og hvor bleve disse tapre Soldater ikke godt betalte, og hvilken Ære formaaede de ikke at indlægge sig i Fædrelandets Tjeneste! Joe havde nu set, hvor gode Kræfter han havde; kunde han ikke lige saa godt strække hele Geledder af disse Oprørere til Jorden som denne Tom Cobb? Og kunde han saa maaske ikke til sidst — lød det for hans Tanker — vende tilbage som højtstaaende Officer, ja, hvem veed, som General? Naa da, hvor vilde ikke alle blive forundrede, hvor vilde de ikke forbavses, hvor dybt vilde ikke Tom Cobb og de andre Stamgjæster bøje sig for ham, hvor venlig vilde hans Fader ikke behandle ham, — ja, maaske vilde saa endog Dolly, den kjære, lille Dolly, finde Behag i ham, og den brave, ærlige Varden blive hans Svigerfader! — Men det kunde ogsaa hænde, at en fjendtlig Kugle ramte ham og gjorde en brat Ende paa hans unge Liv. Naa, om saa var, sukkede han; saa vilde der en Dag komme et Brev med sort Segl for til hans Fader, og melde denne Sønnens Død. Og gamle John Willet vilde græde og kaste et harmfuldt Blik paa Tom Cobb, som havde været Skyld i det alt sammen, og alle de andre Stamgjæster vilde ogsaa fælde Taarer og hade Tom Cobb fra den Stund af. — Og Dolly? Hun vilde ikke kunne fatte sig af lutter Sorg og Smerte, vilde sige Farvel til alle denne Verdens Glæder og lade sig indskrive i en from Stiftelse. Der vilde hun saa leve nogle Aar og dø med

knuſt Hjærte, — og hun og Joe vilde ſaa mødes i Himlen.

Kort ſagt, fra hvilken Side Joe end betragtede den Beſlutning, der nu var modnet hos ham, nemlig at blive Soldat, ſaae han kun Ære og Udmærkelſe i den, og da derfor, efter at han i Timevis havde ſiddet i disſe vaagne Drømmerier, den opgaaende Sol kaſtede en ſtraalende Bræmme over Skovens Trætoppe, medens de henilende Taagemaſſer gjennemkrydſedes af gyldne Lysſtrimer, kaſtede Joe ſin Stok og en lille Bylt ud af Vinduet og firede ſig bagefter ſelv ned paa Jorden ved Hjælp af en Strikke, ſom han havde faſtgjort til Vinduespoſten. Derpaa kaſtede han et ſidſte Afſkedsblik paa det gamle Hus, raabte med bevæget Sind: „Gud holde ſin Haand over Dig!“ og ilede bort.

Han ſkridtede raſk hen ad Vejen, helt optaget af Tanken om at blive Soldat, indtil Larmen i den ſtore Stad lød i hans Øren, og han mærkelig nok ſtod foran Klejnſmeddens Hus. Hvad havde han der at beſtille? Han vidſte det ikke ſelv, men gik dog derind. Varden var ude i Forretninger, og Dolly var ene hjemme. Hun lod ſlet ikke til at blive forundret over hans Beſøg, og da han ſagde til hende, at han var kommen for at tage Afſked med hende, Afſked for beſtandig, med eet Ord, at han vilde forlade England, — ſaa ja ſaa blev hun ſlet ikke forundret, men modtog Meddelelſen med overordentlig Ligegyldighed. Nu gik det paa een Gang op for Joe, at der var intet, der rørte ſig i Dollys Hjærte til Gunſt for ham. Smerten ſnørede hans Strube ſammen, han kunde ikke mæle et Ord mere og ſtyrtede ud af Huſet. Nu var hans Beſlutning urokkelig. Men havde han havt Anelſe om, at hele Dollys Optræden over for ham blot var paatagen, at hun græd, da han var gaaet, ja, at hun Uger og Maaneder derefter fældede de bitreſte Taarer for hans Skyld, ſaa var han bleven i London og havde faaet gamle Varden til at bringe en Forſoning til

Veje mellem ham og Faderen. Men som Sagerne nu stod for ham, begav han sig hen i „den sorte Løve", hvor han havde hørt, at Hververne drev deres Haandtering.

Værten i „den sorte Løve" gjorde store Øjne, da han saae Joe komme helt bedækket af Støv og uden sin graa Krikke. Alligevel behandlede han ham ganske med den Udmærkelse, der tilkom ham som fast Kunde.

„Hvad er det for en Fyr, der gjør det Rabalder inde i den anden Stue?" spurgte Joe, efter at han havde bestilt sin Frokost.

„Det er en Hverver," svarede Værten.

Det gav uvilkaarlig et Sæt i Joe.

„Og jeg vilde ønske, at han var andet Steds end her," vedblev Værten. „Fyren gjør Rabalder nok, men han nyder ingen Ting. Alt sammen store Ord og fedt Flæsk, Hr. Willet. Jeg veed, at Deres Fader heller ikke vilde synes om den Slags Kunder."

Værten i „Løven" havde vist nok i alle Maader Ret; men havde gamle John vidst, hvad der i dette Øjeblik rørte sig i hans Søns Sjæl, saa havde han syntes endnu mindre om den støjende Gjæst.

„Er det — er det til et udsøgt Regiment, der bliver hvervet?" spurgte Joe med et hastigt Blik i Spejlet, som hang i Gjæstestuen.

„Det tror jeg nok," svarede Værten.

Joe gik hen til Døren og lyttede. Underofficeren skildrede netop Soldaterlivet. Man drak i eet væk, sagde han, undtagen i de hyppige Pusterum, hvor man spiste og sov. Et Slag var det allerdejligste, man kunde tænke sig, især naar man sejrede, og det gjorde Englænderne altid.

Joe traadte ind i Stuen. En halv Snes unge Knøse vare forsamlede derinde og lyttede til med spændt Opmærksomhed. En af dem, en ung Kalvekusk i Dvælgskittel, syntes at vakle og halvvejs at have Lyst til at lade sig hverve.

„Som sagt, jeg siger ikke mere, unge Mænd," sagde Hververen, som sad lidt affides og nød sin Snaps; „men for Folk med Mod i Brystet," — her kastede han et Blik paa Joe — „er det nu det rette Øjeblik. Jeg vil ikke snakke af Skole, men Fanden annamme mig, vi har flere end een fin Mands Søn i vort Korps, som har grebet Geværet, fordi det var revet lidt ud mellem ham og hans Paarørende." Her faldt atter hans Blik paa Joe, og det paa en saa godmodig Maade, at Joe blinkede til ham. Han kom strax hen til ham.

„De er s'gu en pæn Mands Søn!" lød hans første Ord, idet han klappede Joe paa Skulderen. „De er en forklædt fin Herre. Det er jeg med, lad os slutte Venskab med hinanden."

Det havde Joe just ikke Lyst til, men han vexlede et Haandtryk med ham og takkede ham for hans gode Mening.

„De vil i Tjenesten?" spurgte hans ny Ven ham. „Det skal De ogsaa. De er som skabt dertil. — De er af Naturen en af vore Folk. Hvad maa jeg byde Dem?"

„Tak, ikke noget for Øjeblikket," svarede Joe med et mat Smil, „jeg er bestemt paa at lade mig hverve til Deres Regiment, men Værten her maa ikke faa noget at vide derom."

„Forstaar sig, forstaar sig," svarede Underofficeren, „han er en Ven af Deres Fader, ikke sandt?"

Joe nikkede. „Hvor kan jeg træffe Dem i Aften?"

„Jeg opholder mig i Towerkasernen."

„Og hvornaar forlader vi London?" spurgte Joe videre.

„I Morgen tidlig, Klokken halv ni," svarede Hververen. „Vi skal til Udlandet, til en Egn, hvor der er fuldt op af Solskin og Bytte; det bedste Klima i hele Verden."

„Det er netop efter mit Ønske," sagde Joe og trykkede hans Haand. „Saa kan De altsaa vente mig."

„De er den rette Mand for os," udbrød Hververen, idet

han fuld af Beundring vedblev at holde fast paa Joes Haand. „De er en Fyr, der vil gjøre Deres Lykke. Fanden skal ta' mig, om De ikke er Oberst, inden Aaret er omme. Altsaa, for Konge og Fædreland!"

Joe trykkede endnu en Gang hans Haand og trak sig derpaa tilbage. Sørgmodig slentrede han om i Londons Gader og tog Afsked med ethvert af de velkjendte Steder. Nu og da droges han uvilkaarlig hen imod Vardens Hus, men han betvang sine Følelser, og først da Mørket var faldet paa, sneg han sig hen til den kjære, gamle Gade. I øverste Etage var der Lys, og en Skygge gled ofte forbi Vinduet. Han vidste kun altfor vel, at det var Dollys Skygge, og nu vældede Taarerne frem, som han saa længe havde holdt tilbage. Hvor gjærne var han ikke ilet derind og op ad Trappen; men hans mandlige Stolthed fik Magt over hans Hjærtes Følelser. Han sendte tusend Afskedshilsener op til det lille Vindue og ilede derpaa sporenstregs hen til Kasernen, hvor hans Ven Underofficeren modtog ham med aabne Arme. Næste Morgen blev han tillige med fire andre Rekrutter bragt om Bord paa et Skib. Vinden var gunstig, snart laa Hovedstaden bag ved dem, og tilsidst tog den sig kun ud som en stor Skybanke i det fjærne. Joes Ungdom og hele Fortiden stod nu kun for ham som en Drøm.

Ottende Kapitel.

Fem Aar senere.

Fem Aar vare henrundne, som Overskriften viser, og man skrev igjen den nittende Marts, hin ulykkelige Dag, paa hvilken for nu næsten tre Decennier siden Dobbeltmordet i Kaningaarden var blevet begaaet. Stamgjæsterne i „Maj-

ſtangen" ſad ſom ſædvanlig paa deres Pladſer henne ved Kaminen og havde det ligeſom John Willet aldeles ſom i gamle Dage. Joes Navn blev aldrig nævnt iblandt dem; Tiden og Begivenhederne havde helt fortrængt ham af deres Erindring, og det forekom ofte den gamle John Willet, ſom om han aldrig havde havt nogen Søn. Vel havde han i ſin Tid ſendt et Stikbrev efter Flygtningen, men det havde ikke ledet til noget.

I det hele taget var alt ved det gamle i „Majſtangen", undtagen de Samtaler, ſom Stamgjæſterne førte med hinanden. Disſe drejede ſig nemlig nu ikke ſom tidligere om Ubetydeligheder, men vare af mere politiſk Natur. Alligevel handlede de ikke om Krigen, ſom Englænderne endnu ſtadig førte med de nordamerikanſke Kolonier, og ſom, efter at Frankrig havde erklæret ſig til Gunſt for Koloniſterne, blev ført endnu heftigere, — nu var det ſelve Fædrelandet i ſnævrere Forſtand, hvor det begyndte at gjære trindt om, ſom afgav Stof til Samtale. Der var nemlig nylig blevet indbragt et Lovforſlag i Parlamentet, hvilket ſtillede Katholikerne i Række med de øvrige Statsborgere. Skotlænderne havde modſat ſig dette Forſlag, og nogle fanatiſke Englændere fulgte deres Exempel og begyndte førſt at danne en proteſtantiſk Klub. Denne indſkrænkede ſig imidlertid ikke alene til at holde Møder, men den ſtræbte efter at blive en ledende Magt. Paa denne Maade opſtod der ſnart trindt om i England ſem og firſindstyve Selſkaber. Over dem alle ſatte man en Præſident, hvortil man valgte en fanatiſk Sværmer og Eventyrer. Lord Georg Gordon — det var Mandens Navn — havde oprindelig faret til Søs og i nogle Aar været Officer i Marinen; men da han i denne Stilling maatte finde ſig i Subordination, og da Tjeneſten paa Grund af hans Hang til Eventyr forekom ham for ensformig, ſaa opgav han ſin Stilling og gjorde ſig ſnart bekjendt ved at optræde imod alle mulige Partier, ligegyldigt hvad Formaal de end havde. Som

Præsident for den protestantiske Klub var han naturligvis Dagens staaende Emne, og man hørte endogsaa i „Majstangen“ ofte hans Navn blive nævnt.

Der var atter saa hyggeligt og rart inde i Gjæstestuen den Aften. Udenfor hylede Nordøstvinden ligesom for fem Aar siden, og Haglene piskede paa Ruderne, medens Ilden brændte livlig i Kaminen, og Vandet summede og sydede i den røde Kobberkjedel.

Klokken var halv elleve. John Willet sad paa sin sædvanlige Plads med Blikket fæstet paa den udødelige Kjedel, medens Tom Cobb og den lange Parkes i Tavshed røg af deres Piber.

Endelig brød John Tavsheden, idet han saae hen paa Uret og sagde: „Hvis han ikke kommer inden fem Minutter, saa spiser vi til Aften uden ham.“ Denne Trusel gjaldt Salomon Daisy, som i Aften blev utilbørlig længe borte.

„Han skulde da vel aldrig være blæst bort af Stormen?“ sagde Parkes og tilføjede, da han bemærkede de andres vantro Miner: „Ja, ja; har maaske ikke Orkaner rykket Træer op med Rod og revet Tagene af Husene? Og det siger jeg, John Willet, at den gamle „Majstang“ ogsaa maa tage sig sammen i Nat.“

„Jeg indestaar for, højstærede,“ svarede John med stor Værdighed og Selvbevidsthed, „at Stormen ikke gjør „Majstangen“ noget, ja, jeg giver endogsaa Stormen Lov til — — hvad er det?“ afbrød han pludselig sig selv og lyttede.

„Det er Vinden,“ svarede Tom Cobb, „den hyler gudsjammerlig.“

„Vinden,“ gjentog John haanlig. „Jeg har aldrig før hørt, at Vinden kunde raabe „Majstang“.“

„Gjorde den det?“

„Nej, det var ikke den, men det kom fra et Menneske. Naa, hører I det nu?“ Og i Virkeligheden hørtes nu forskjellige Angstraab der ude. De tre Mænd saae paa hver-

andre og blegnede, men ingen rørte sig af Pletten. Imidlertid kom Raabene nærmere og nærmere. Pludselig hørtes der Fodtrin udenfor Vinduet, Klinken blev løftet, Døren gik op og smækkede atter voldsomt i og — Salomon Daisy med en tændt Lygte i Haanden styrtede drivvaad af Regn ind i Stuen.

Et saa fuldstændigt Billede paa Forfærdelse, som det, den lille Mand afgav, lader sig næppe tænke. Sveden perlede paa hans Ansigt, hans Knæ klaprede mod hinanden, alle hans Lemmer rystede, og han formaaede ikke at frembringe en Lyd.

„For Gud i Himlens Skyld, hvad er der sket?“ raabte John dødelig forskrækket, medens de andre rystede og bævede. „Er der nogen, der forfølger Dem? Død og Pine, saa tal dog, Mand, eller jeg putter Deres Hoved i Theskjedlen.“

Hvor forfærdelig end denne Trusel var, saa gjorde den dog intet synderligt Indtryk paa Klokkeren; han bad derimod med mat Røst om at faa noget at drikke, men fremfor alt, at man vilde laase og lukke for Døren og Vinduesskodderne. Den sidste Anmodning bidrog slet ikke til at berolige Tilhørerne eller opfylde dem med behageligere Følelser; men alligevel adlød de ham med største Beredvillighed, og efter at de havde stukket ham et Glas koghed Grog i Haanden, ventede de paa at faa at høre, hvad han vel kunde have at fortælle dem.

„Ak, Johnny.“ sagde Salomon, idet han trykkede Værten i Haanden. „Ak, Parkes og Tommy Cobb! At jeg ogsaa skulde være nødt til at gaa herfra netop i Aften! Den nittende Marts — netop den nittende Marts!“

De rykkede alle tættere sammen. „I syv og tyve Aar er jeg aldrig efter Mørkets Frembrud gaaet alene til Kirken paa denne Dag, og det onde Vejr burde jo have mindet mig om, hvad dette var for en Aften. Hele Aaret igjennem er

der ikke nogen Nat saa slem som denne. Den nittende Marts har jeg aldrig kunnet sove rolig i Sengen."

„Jeg heller ikke," sagde Cobb med dæmpet Røst, medens Salomon nippede til Glasset og vedblev:

„Hvorfor skulde jeg dog ogsaa netop i Dag gaa hen og glemme at trække Taarnuret op! . . . Men I skal faa alting at vide. Da jeg gik herfra, skyndte jeg mig saa godt, jeg kunde, og naaede endelig hen til Kirken, aabnede Døren, gik op i Taarnet og traf Uret op, som næsten var løbet helt ud og inden en halv Time vilde være gaaet i Staa. Da jeg saa igjen tog min Lygte for at forlade Kirken, løb det mig paa een Gang koldt ned ad Ryggen, da jeg kom til at tænke paa, at det i Dag var den nittende Marts. Tanken kom saa pludselig over mig, at det var, ligesom en havde banket den ind i Hovedet paa mig. I det samme hørte jeg en Stemme udenfor, der kom lige fra Gravene." Tilhørerne fandt det rigtigst at rykke endnu nærmere sammen, medens Skovfogden Parkes ængstelig skottede hen til Døren, og da man spurgte, om han saae noget, rystede han paa Hovedet. Derefter optog Klokkeren atter Traaden i sin Fortælling og vedblev: „Jeg hørte altsaa midt under Stormen en Røst."

„Og hvad sagde den?" spurgte Tom Cobb.

„Det var kun saadan et Slags Skrig, som en af os kunde have udstødt, naar vi havde drømt om et eller andet rædsomt. Da jeg strax efter aabnede Kirkedøren, var de noget, der strejfede tæt forbi mig, — noget, der lignede et Menneske. Til Trods for det skrækkelige Vejr var Personen dog barhovedet. Uden at standse vendte han Ansigtet om imod mig og stirrede mig lige ind i Øjnene. Det var et Spøgelse — et Gjenfærd!"

„Hvis Gjenfærd?" raabte alle tre paa en Gang.

„Hvor kan I spørge om det," svarede Klokkeren, medens Tænderne klaprede i Munden paa ham, „naar I husker, at

det i Dag er den nittende Marts? — Jeg saae den Myrdede staa for mig!"

Tilhørerne vilde gjærne have rykket endnu nærmere sammen, hvis det paa nogen Maade havde ladet sig gjøre; nu maatte de lade sig nøje med at gribe hverandre i Hænderne. Efter at de havde fattet sig saa meget, at de kunde tale, foreslog John, først og fremmest at bevare det hele som en dyb Hemmelighed, hvilket enstemmig blev vedtaget, da det er behageligt for de fleste Mennesker at være i Besiddelse af en Hemmelighed, som de kan gjøre sig til af over for andre.

Da det imidlertid var bleven sent, skiltes Stamgjæsterne, saa snart man havde nydt Aftensmaden.

Efter at Willet havde fulgt dem til Døren, vendte han tilbage for ved Kobberkjedlens og noget Kognaks Bistand at samle sine Tanker og sunde sig paa Aftenens Begivenheder. Jo længere han tænkte efter, desto mere levende blev det Ønske hos ham, at underrette Haredale om det skete. For nu at kunne komme Salomon og hans to Venner, hvis Meddelelseslyst han tilfulde kjendte, i Forkjøbet, besluttede han sig til strax at tage til Kaningaarden.

I den Anledning kaldte han derfor paa Hugh, som havde holdt sig lige saa trofast til „Majstangen" som Stamgjæsterne; men han var ogsaa lige saa trofast, hvad Søvnighed angik, og John maatte kalde paa ham i det mindste en halv Snes Gange, før han endelig kom krybende, langsomt og sendrægtig som en Snegl. Saasnart Hugh havde modtaget sin Herres Ordre om at følge ham hen til Kaningaarden, vendte han brummende tilbage til Gaarden, men kom snart efter igjen med en Lygte og en Knippel i Haanden og indhyllet fra Top til Taa i et Hestedækken. Willet indhyllede sig ligeledes i forskjellige Overfrakker og tilslørede sit Ansigt med Uldtørklæder, saa han næsten kom til at ligne en gammel Kjærling. Før de begav sig paa Vej, paalagde Willet Tjenestepigen paa det strængeste, at holde Dørene godt

lukkede, medens han var borte, og ikke at aabne for andre end ham selv.

Vejen var opløst og elendig og Natten forfærdelig mørk. Efter en møjsommelig Vandring naaede de endelig til den brede, grusbelagte Vej, der førte op til Kaningaarden. Bygningen var helt mørk, kun fra et eneste Hjørnevindue viste der sig en Lysstraale, og hen imod dette eneste fortrøstningsfulde Punkt i de kolde, uhyggelige og tavse Omgivelser bød Willet sin Lods at lægge Kursen.

„Det er det gamle Værelse," sagde John, idet han ængstelig saae derop; „Hr. Reubens Gemak, Gud staa os naadig bi! Det undrer mig, at hans Broder vil sidde der saa sent paa Natten, og oven i Kjøbet denne Nat."

Hugh havde imidlertid ringet paa Portklokken, og næppe var dens sidste Lyd forstummet, før Haredale aabnede Vinduet og spurgte, hvem det var.

„Jeg beder mange Gange undskylde, naadige Herre," svarede John, „men jeg vidste, at De ikke gaar tidlig til Sengs, og tog mig derfor den Frihed at komme her over, da jeg har noget vigtigt at meddele Dem."

„Er det ikke Willet?"

„Jo, Willet fra „Majstangen", naadige Herre."

Haredale lukkede Vinduet og forsvandt for strax efter at vise sig i Husets Dør. Han gik tværs over Haven, lukkede Gitterporten op og bad dem træde ind.

„Det er et sent Besøg, De aflægger mig, Willet. — Lad Deres Karl gaa foran med Lygten, ogræk mig Deres Haand. Gangene er baade krumme og smalle."

Trappen ved Indgangen førte op til en lille Forstue tæt ved Siden af det Værelse, hvorfra Lyset kom. Haredale traadte først ind, gik hen over Forstuen og ind i det omtalte Værelse, hvor han satte sig hen ved sit Skrivebord. „Kom her hen," sagde han til den gamle John, der var bleven staaende bukkende og skrabende henne ved Døren; „men Du

ikke" tilføjede han hurtig henvendt til Hugh, som ligeledes var traadt ind. „Hvorfor har De taget den Fyr med Dem, Willet?"

„Jo, ser De, naadige Herre," svarede John med løftede Øjenbryn, og idet han dæmpede Stemmen paa samme Maade som Haredale, „ser De, det er en Fyr, som kan beskytte en."

„Stol ikke for meget derpaa," sagde Haredale, idet han saae hen paa Hugh. Derpaa raabte han til denne: „Vent der ude i det lille Værelse, og luk Døren imens."

Hugh trak paa Skulderen og adlød Befalingen med et foragteligt Blik. Saa snart han havde lukket Døren, vendte Haredale sig om imod John og bad denne om at fremsætte sit Anliggende.

Willet fortalte nu alt, hvad han havde hørt den Aften.

Fortællingen gjorde et langt stærkere Indtryk paa hans Tilhører, end han havde ventet, for Haredale skiftede ofte Plads, stod op, gik op og ned i Værelset, vendte atter tilbage, bad ham saa vidt mulig ordret at gjentage Salomon Daisys Ord for ham, og lagde endnu paa andre Maader sin Bestyrtelse og Uro for Dagen, saa at Willet ikke nokſom kunde undre sig.

„De har handlet fuldkommen rigtig," sagde han endelig ved Slutningen af deres lange Samtale, „ved at raade ham til at holde Historien hemmelig. Det er et taabeligt Foster af dette svaghovedede Menneskes Indbildningskraft — en Følge af hans Frygt og Overtro. Jeg takker Dem meget for Deres kloge og forstandige Handlemaade."

Med disse anerkjendende Ord, som ganske vist smigrede den ærgjerrige John, var Samtalen pludselig til Ende.

Hugh, som syntes at være falden fast i Søvn paa Gulvet i Forstuen, sprang op, da John vendte tilbage, kastede Dækkenet om sig, greb Knippelen og Lygten og lyste ham ned ad Trappen. Strax efter befandt de sig atter paa den aabne Landevej, og ligesom paa Udvejen gik John bag

ved sin Ledsager, idet han grublede over, hvad der var sket, da Hugh pludselig trak ham til Side og næsten i samme Øjeblik tre Ryttere fo'r forbi dem, af hvilke den ene næsten strejfede ham op ad Siden, men som nu, saa hurtig det lod sig gjøre, standsede deres Heste og ventede, til de to Vandringsmænd naaede hen til dem. Saa snart Willet mærkede, at Rytterne hurtig vendte sig om, holdt stille ved Siden af hinanden paa Vejen og ventede paa ham og hans Karl, faldt han øjeblikkelig paa den Tanke, at det maatte være Stratenrøvere. Han begyndte nu at ryste og bæve, medens Hugh nok saa rask nærmede sig dem og i en grov Tone spurgte, hvad det skulde betyde, at de saa sent om Natten kom jagende hen ad Landevejen og bragte ærlige Folk i Livsfare.

„Naa, naa, giv jer tilfreds," svarede den midterste af dem, „og vær saa god at sige os, om det er Vejen til London."

„Ja, det er det, saafremt I forstaar at følge den," svarede Hugh mut.

„Hvor langt har vi endnu at ride?"

„Aa, saadan omtrent 13 smaa Mil," svarede John i en indsmigrende Tone, da han var bleven forskrækket over Hughs plumpe Optræden.

„Tretten Mil? — Det er altfor langt," vedblev den fremmede. „Sig mig en Gang, er der ingen Kroer her i Nærheden?"

Ved Ordet „Kroer" fik gamle Willet paa en højst overraskende Maade hele sin Aandsnærværelse igjen tilbage. Hans Frygt forsvandt som Dug for Solen, og han følte sig atter som Vært. „Kroer findes her ganske vist ikke," sagde han snedig, „men her findes een Kro, — „Majstangen", og dens Lige skal De søge længe efter."

„De er maaske Kroværten?" spurgte Rytteren smilende.

„Ja, min Herre," svarede John, højlig forundret over, hvorledes han saa hurtig havde udfundet det.

„Og De har ogsaa en god Seng, Hr. Vært?" spurgte nu en anden af Rytterne.

„Een Seng?" gjentog John Willet i en meget foragtelig Tone, „De kan gjærne sige ti eller tyve uden at regne for højt. Og hvad deres Godhed angaar, saa tror jeg, De kan være rolig. Da det en Gang har behaget Hendes Majestæt, Dronning Elisabeth at sove i „Majstangen", saa tror jeg nok, at jeg tør antage, at De heller ikke vil faa Grund til at klage over Husets Gjæstfrihed.

„Hvad mener De, Gashford," sagde nu den Ryttер, som først havde talt til den sidste, „skal vi drifte os til at overnatte i Kroen?"

„Jeg tror, Mylord," svarede den anden i ærbødig Tone, „at De trænger til Vederkvægelse og Hvile."

„Nu vel," svarede Lord Georg Gordon, for ham var det, „vis os saa Vej, Hr. Vært."

Kort efter standsede de natlige Rejsende foran „Majstangen". Lorden og hans Sekretær, Gashford, stege hurtig af deres Heste og overgav dem til deres Tjener, Gruby, en firskaaren, kraftig bygget Mand, som til Trods for sin stridbare Karakter havde et vist godmodigt og trofast Udtryk i sit Ansigt. Medens Gjæsterne varmede sig foran den behagelige Kaminild i Gjæstestuen og fik deres Klæder tørrede, havde John Lejlighed til nærmere at tage dem i Øjesyn. Lorden, denne mægtige Herre, som viste „Majstangen" en saa stor Ære, var omtrent tredive Aar gammel, af Middelstørrelse, slank og af bleg Ansigtsfarve. Hans spillende, sorte Øjne stode paa en Maade i Modstrid med hans rødbrune Haar, men det samme var ogsaa Tilfældet med hans Ørnenæse, der tydede paa stor Viljekraft, medens hans Blik røbede en synlig Uro, som lod formode, at Lorden hørte til de vankelmodige Karakterer. Gashford, Sekretæren,

var højere end sin Herre. Han havde en fremstaaende Pande, ualmindelig dybt liggende Øjne, og paa hans Læber spillede der stadig et ydmygt og forbindtligt Smil. Hans Klædedragt svarede ganske til Lordens, den var sort og yderst beskeden.

Efter at John Willet havde truffet de fornødne Foranstaltninger, førte han sine Gjæster op i Stadsestuen paa første Sal, hvor de snart gjorde sig det saa mageligt som muligt. Inden en Time stod Aftensbordet dækket, hvorpaa Lord Gordon og hans Sekretær iførte sig deres Morgensko, strakte Benene ud foran Kaminen og yderligere søgte at opvarme sig ved at forlange noget afbrændt Vin.

„Saaledes endte altsaa, Mylord," udbrød Gashford, idet han fyldte sit Glas med synlig Velbehag, „denne velsignede Dags velsignede Værk."

„Og ogsaa den velsignede Gaarsdags Værk," tilføjede Lorden med løftet Pande.

„Det skulde jeg mene, svarede Sekretæren og foldede Hænderne, „hvor mange Tusende Hjærter har De ikke taget med Storm! og saaledes vil det vedblive at gaa, til hele England tiljubler Dem, og der kun høres det ene Raab hele Landet over: „Ned med Papisterne, leve Lord Georg!"

Gordons Blik luede, han trykkede Sekretæren rørt i Haanden og sagde: „Er vi virkelig syvretyve Tusend Mand stærk, eller er det blot et rundt Tal?"

„Nej, paa ingen Maade," svarede den anden, „Tallet syvretyve Tusende er allerede langt overskredet, og vore Hjælpekilder voxe med hver Dag. Alle ædle og rettænkende Folk komme ilende til os med deres Skjærv, ligesom Enken i det ny Testamente. Selv Dennis, Bøddelen, har ofret en Skilling til den gode Sag."

„Ak," udbrød Gordon dybt rørt, idet en Taare perlede i hans Øje, „Gud lønne den brave Mand!"

„Hvis det er Deres Naade belejligt, vil jeg forelæse Dem Fortegnelsen over de indkomne Gaver." Da Lorden nikkede som Svar herpaa, trak Gashford en Liste frem og begyndte: „Fornuftens Venner" en halv Guinea *), „Frihedens Venner" ligeledes, „de forenede Bulbidere" een Guinea —"

„„De forenede Bulbidere"," afbrød Lorden ham, „det er jo en Forening, bestaaende af Haandværkslærlinge, — ikke sandt?"

„Ganske rigtig, Mylord, og deres Præsident er Hr. Simon Tappertit."

„Ak, — det maa være en ivrig Mand."

„En af de allerivrigste. Han sporer allerede den Kamp, der forestaar, ligesom Stridshingsten, og holder vægtige Taler."

Efter at Sekretæren var færdig med Oplæsningen af sin Liste, begav hans Herre sig til Sengs. Han tog nu to trykte Løbesedler frem af sin Vadsæk, gik ud paa Gangen, lyttede, om alt var roligt i Huset, sneg sig ned ad Trapperne og stak den ene Seddel ind under Gadedøren. Derpaa gik han op paa sit eget Værelse og lod den anden Seddel, hvori han omhyggelig havde viklet en Sten, for at Vinden ikke skulde føre den bort, falde ned i Gaarden.

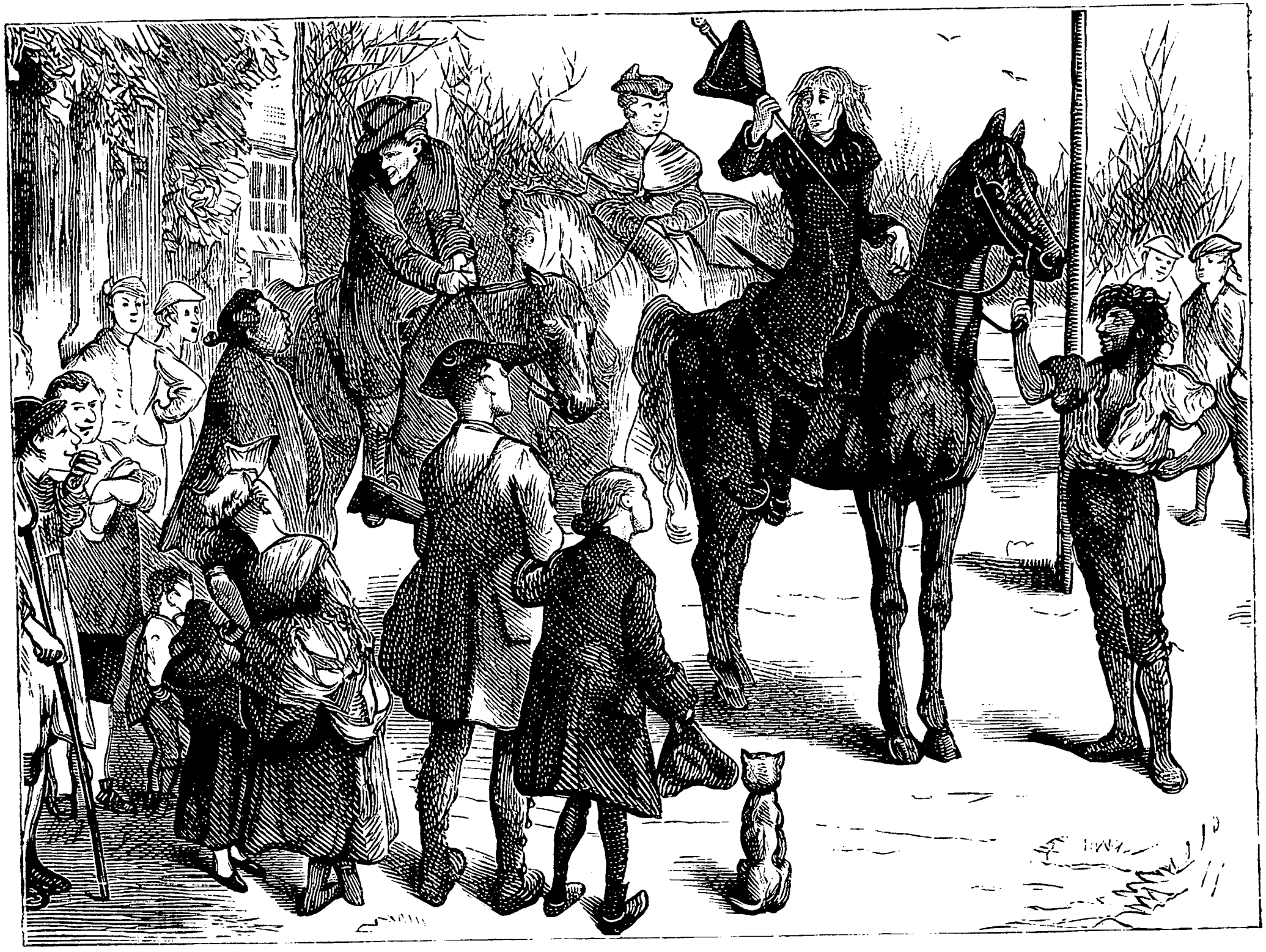
„Paa Bagsiden af Sedlerne var der trykt følgende Adresse: „Til enhver Protestant, hvem dette kommer i Hænde," og Indholdet af Opraabet lød, som følger:

„Mænd og Brødre! Hvo der end monne finde denne Skrivelse, han modtage den som et Vink til ufortøvet at slutte sig til Lord Georg Gordon. Der er store Ting i Gjære, og det er urolige og farefulde Tider. Læs dette med Eftertanke, smuds ikke Sedlen til, og lad den falde et andet Sted. For Konge og Fædreland! — Unionen".

---

*) En Guinea er lidt over 18 Kroner.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Side 83.

Lord Gordons Afrejse fra „Majstangen“.

„Flere Frøkorn, flere Frøkorn," sagde Gashford, idet han lukkede Vinduet. „Naar mon Høsten kommer?"

Niende Kapitel.

Ophidsede Sind.

Vi veed desværre ikke, hvad der rørte sig i John Willets Sjæl, da han næste Morgen fik at vide, hvem han havde huset under sit Tag. Derfor se vi os heller ikke i Stand til at meddele den ærede Læser, om han var en Tilhænger af Gordons Sag eller ej. Rent i Almindelighed var vor brave John kongelig sindet, men det kom imidlertid ikke her i Betragtning. Det være nu, kort sagt, som det vil; men den Afskedshilsen, som blev Lord Gordon til Del fra John Willets Side, stod dog langt tilbage for den Modtagelse, han fik i Hovedstaden. Der kom Sjovere, Dragere, Kuske og andre indflydelsesrige Personer ham jublende i Møde, hvorpaa det behagede Hans Herlighed gravitetisk at tage Hatten af, bukke og udbryde: „Ned med Papisterne, mine Herrer, — ned med Papisterne!" Men det var ikke blot det stærkere Kjøn, som ydede ham disse Æresbevisninger, ogsaa Damerne — det vil sige Frugtkonerne og Fiskerkjællingerne skreg og vrælede i Munden paa hverandre: „Hurra, Mylord!" Adskillige af dem, som kunde rose sig af at være i Besiddelse af et Lommetørklæde, viftede endog med dette, og alle disse Beviser paa offentlig Agtelse modtog Lorden med megen Værdighed og Nedladenhed, bukkede endogsaa dybt og tog Hatten saa tidt af, at han egentlig mere havde den i Haanden end paa Hovedet. Og saa kastede han Blikket op paa Husene med en Mine, der tydelig røbede,

at han var ſig bevidſt, at han holdt et offentligt Indtog, uden dog derfor at være opblæſt og ſtolt.

Saaledes gik Toget til den ærlige Staldkarl Grubys umaadelige Ærgrelſe gjennem hele Kvarterer af Byen, indtil man endelig ad ſtore Omveje naaede til Lordens Bolig, hvorhen et Par Duſin Ledsiggængere vare fulgte med, og de forlangte nu, at Hans Herlighed ſkulde holde en Tale. Men ſaa gjorde Gruby kort Proces, idet han ved Hjælp af tre Heſte jog Banden ud paa de tilſtødende Marker.

Medens Lorden om Eftermiddagen begav ſig til Weſtminſter i en Slags Kvækerdragt, fordybede Sekretæren ſig der hjemme i de løbende Forretninger, det vil ſige, han ſkrev Breve, Opraab og lignende. I denne behagelige Beſkjæftigelſe blev han afbrudt ved et høiſt ejendommeligt Beſøg.

Det var en firſkaaren, underſætſig Perſon med lav Pande, uredt Haar og et Par ſmaa, tæt ved hinanden ſiddende Øjne, ſom beſtandig ſyntes at have noget at hviſke til hinanden. Om Halſen havde han ſlynget et ſnavſet Tørklæde ligeſom en Strikke, medens hans øvrige Dragt beſtod af en luvſlidt Frakke og et Par Buxer, der var lappede omtrent paa alle mulige Steder. I ſin fedtede Haand holdt han en Knortekjæp, hvis Haandtag var udſkaaret ſom et Hoved, der i høj Grad lignede hans eget. Saaledes ſaa den Mand ud, der nu tog ſin trekantede Hat af for Gaſhford.

„Ah, Dennis," udbrød Sekretæren. „Sæt Dem ned, Lord Gordon og jeg talte netop om Dem i Gaar Aftes. Han vidſte, De var en meget brav Mand."

„Naa, det er jeg ogſaa," ſvarede Bøddelen.

„Og at De nærede et oprigtigt Had til Papiſterne."

„Ja, det gjør jeg," lød Svaret, ledſaget af en kraftig Ed, „for de ødelægger min Haandtering, idet de hellere vil ſyde og ſtege Folk end hænge dem. Og naar de gjør Indgreb i

min Haandtering, hvordan skal det saa gaa med Lands Lov og Ret og med Religionen og Fædrelandet? — Nej, jeg siger, væk med al denne Syden og Stegen og Brasen — Hængning, det er det eneste rigtige. For at understøtte den store protestantiske Grundsætning," vedblev han og stødte Stokken mod Gulvet, „er jeg parat baade til Mord og Brand, og hvad Fanden det skal være, naar det bare er rigtig allerhelvedes dristigt!"

Gashford havde lænet sig tilbage i Stolen og sagde nu: „De er sandelig en ivrig Mand, Dennis! Men hold Dem nu foreløbig kjønt rolig. Næste Maaned, eller i Maj en Gang, naar denne Papist — Emancipationslov kommer for i Underhuset, saa vil Lord Gordon føre os i Procession gjennem Gaderne — blot for at vi paa en uskyldig Maade kan udfolde vore Stridskræfter — og lægge Petitionen for Underhusets Dør."

„Jo snarere, des bedre," svarede Dennis med en ny Ed. I dette Øjeblik blev der meldt en ny Besøgende, som til Sekretærens hemmelige Glæde ikke var nogen anden end Hugh.

„Ah," raabte han til denne, idet han traadte ind, „er det ikke den flinke Knøs fra „Majstangen?" Hvad bringer Dem hertil? Vi har da vel ikke glemt nogen af vore Sager der?"

Hugh udstødte en kort Latter, stak Haanden i Brystlommen og trak en Seddel frem, som var temmelig tilsølet, da den havde ligget ude paa Vejen hele Natten. „Kun denne hersens, Herre, De ser, den er falden i gode Hænder."

„Hvad skal det sige?" spurgte Gashford. „Hvor har De faaet det Papir fra, min gode Ven? Hvad skal det betyde? Jeg forstaar det slet ikke."

„Men," svarede Hugh, idet han satte et højst enfoldigt Ansigt op, „man har dog sagt mig, at der skulde staa at læse paa det Papir, at den, som fandt det, skulde melde sig her.

„Det ſtaar der, ganſke viſt," ſagde Gaſhford.

„Naa, ja, ſer De det," vedblev Hugh i en grov Tone og ſtak Sedlen til ſig, „og nu har jeg Lyſt til ogſaa at faa Haand i Hanke med de Katholſke, og det er derfor, jeg kommer."

„Skriv ham bare paa Liſten, Hr. Gaſhford," ſagde Dennis opmuntrende. „Det er den rette Fyr for mit Kompagni. Op paa Liſten med ham." Dermed dunkede Dennis ham kraftig i Ryggen, og Hugh var ikke ſen med at beſvare denne Velkomſthilſen.

„Ned med Papiſterne, Bro'er!" raabte Dennis.

„Ned med Kapitaliſterne, Bro'er!" ſvarede Hugh.

„Papiſterne, Papiſterne," rettede Sekretæren ham med ſin milde Røſt.

„Det er eens Bier," raabte Dennis; „det er i ſin Orden. Op paa Liſten med ham, Hr. Gaſhford." Derefter traadte Dennis hen til Sekretæren og hviſkede velbehagelig til ham: „Sikken en Fyr! Sikken Hals, hva' behager? Ligeſom ſkabt til Strikken!"

Sekretæren ſatte ſaa god en Mine op hertil ſom muligt, og efter at han havde forelagt Kandidaten nogle ligegyldige Spørgsmaal, gav han ſig til at indſkrive ham ſom Medlem af Englands ſtore Proteſtant-Forening. Da Gaſhford derefter tydelig lod ſig forſtaa med, at han ønſkede at være alene, ſaa anbefalede Dennis og Hugh ſig, uden dog at ſkilles fra hinanden, da de kom ud paa Gaden. De ſyntes at have fundet gjenſidigt Behag i hinanden og ſlentrede Arm i Arm gjennem Byens Gader, indtil endelig Dennis, da de vare blevne tørſtige, kom med det Forſlag, at de ſkulde opſøge et Værtshus, og han anbefalede „Støvlen", hvor der baade var gode Drikkevarer og godt Selſkab.

„Støvlen" var en enſom Knejpe, der laa udenfor Byen og langt fra Landevejen. Deſto mere forundret blev Hugh,

da han her fandt flere Gjæster, som sad og drak og syntes at befinde sig særdeles vel der.

Før Dennis havde sat Snapseglasset, som man bragte ham, til Læberne, udbragte han med høj Røst en Skaal for Lord Georg Gordon, Præsidenten for den store protestantiske Forening, hvilken Skaal Hugh istemmede med stor Begejstring.

De tilstedeværende Gjæsters Hurraraab og Leveraab havde næppe tabt sig, før Selskabet fik en ny Tilvæxt, og da det viste sig at være en Afdeling af „de forenede Bulbidere", blev den modtaget med stor Agtelse og Forekommenhed.

Føreren for den lille Hob — den bestod kun i alt af tre Personer — var vor gamle Bekjendt, Hr. Tappertit, og hans Følgesvende vare den tidligere omtalte lange Rækel og Mark Gilpert, den forhenværende Lærling hos Thomas Curzon i den gyldne Vließ.

„Mine ærede Herrer!" begyndte Tappertit, idet han tog Hatten af, „vi træffe hverandre i et heldigt Øjeblik. Hans Herlighed viste mig nemlig den Ære at sende Dem sin Hilsen gjennem mig." Derpaa vendte han sig om mod Dennis og spurgte til hans Befindende.

„Jeg har det fortræffeligt, Mester, ganske fortræffeligt," svarede denne. „Her har vi en ny Broder, — en Mand, som vil gjøre vor Sag Ære."

„Aa, Vaas med den Ære," sagde Hugh med en drukken Armbevægelse, „men jeg er en Mand for jer. Jeg hader alle Papister. De hader mig, og jeg hader dem, — hurra!"

„De taler som en Mand," udbrød Sim Tappertit; „ræk mig Deres Haand." Han lod strax Handling følge paa Ord, og da Hugh kom ham i Møde, udførte de denne Ceremoni tilsyneladende med stor Hjærtelighed. „Er han nu ikke som skabt til at blive et værdigt Medlem af „de forenede Bulbidere"?" spurgte Hr. Tappertit sine to Underordnede.

Disse vare ganske enige med ham, og Præsidenten traf

derfor de fornødne indledende Skridt til at lade Optagelsen foregaa lige paa Stedet.

„I kan gjøre med mig, hvad I vil," raabte Hugh og svang det ofte tømte Ølkrus i Luften. „Brug mig til hvad I har Lyst til. Jeg udfører det. Jeg er jeres Mand. Her ser I min Kaptejn, min Anfører. Ha, ha, ha. Naar han kommanderer mig dertil, saa angriber jeg muttersene hele Parlamentet og lægger en brændende Fakkel under Kongens Trone."

Saaledes blev det ved; snart vrælede Hugh op, og snart holdt Tappertit en Tale, indtil de tilsidst alle gik hjem Arm i Arm. Da Dennis paa denne Tur gjorde forskjellige Løjer med Natvægterne, drillede og forhaanede dem, kunde Tappertit ikke dy sig for at sige: „De er dog en løjerlig Fyr; men hvorfor vil De aldrig sige, hvad Haandtering De driver?"

„Svar strax vores Kaptejn," raabte Hugh og trykkede ham Hatten dybere ned i Ansigtet; „hvorfor vil De aldrig sige, hvad Haandtering De driver?"

„Jeg har saa fin en Haandtering, Broder, som nogen Mand i England kan rose sig af. — Se en Gang paa denne herrens Haand, den har udført mangt et Arbejde saa net og propert, som ikke mange skulde have gjort den efter. Naar jeg betragter denne Haand," sagde Dennis, idet han dinglede med den i Luften, „og betænker, hvor mangt et nydeligt Stykke Arbejde, den har udført, saa bliver jeg helt melankolsk ved Tanken om, at den en Gang skal blive gammel og svagelig."

„Saa er De maaske saadan et Stykke af en Kunstner — hva'?" sagde Tappertit.

„Aa, ja saamænd," svarede Dennis, „aa, ja; jeg tør nok kalde mig en Kunstner — saadan en Mand, der gaar op i sin Forretning — Kunsten forbedrer Naturen, veed De nok — det er mit Valgsprog."

Side 88.

Hugh, Tappertit og Dennis paa deres natlige Vandring.

„Og hvad skal dette forestille?“ spurgte Tappertit, idet han tog Stokken ud af Haanden paa ham.

„Det Hoved der? Det er mit Portræt,“ svarede Dennis. „Synes De, det ligner?“

„Aa, ja — maaske en Smule for smukt,“ sagde Tappertit. „Hvem har lavet det? De selv maaske?“

„Jeg?“ svarede Dennis med et ømt Blik paa sit Kontrafej. „Nej, jeg vilde ønske, at jeg havde saadant et Talent. Det er en afdød Ven af mig, som har skaaret det. Dagen før han døde, skar han det efter Hukommelsen med sin Lommekniv. Jeg maa dø, sagde min Ven, og mine sidste Øjeblikke skal vies til Forfærdigelsen af Dennis' Portræt. Ak, ja! Samme Morgen, han døde, fortalte min Ven mig nogle Historier, som vilde faa jer til at gjøre store Øjne.“

„De var altsaa til Stede?“ spurgte Tappertit.

„Kan nok hænd's, at jeg var,“ sagde Dennis med et smørret Grin. „Ja Gu' var jeg hos ham; ellers vilde han ikke være død halvt saa behagelig. Jeg har staaet tre, fire af hans Slægtninge bi paa samme Vis. Lutter smukke Fyre. Jeg arvede deres Garderobe. Det Halstørklæde, I her ser, disse Buxer, denne Frakke, disse Par Sko og Hatten, — det har en Gang alt sammen tilhørt dem.“

Der laa noget saa uhyggeligt i denne Omstændighed, at Tappertit blev ganske underlig til Mode og pludselig tog Afsked med Dennis og bad Hugh om at følge med.

„Det er en løjerlig Kumpan,“ sagde Sim, idet han vaklede ned ad Gaden og saae sig tilbage efter Dennis. „Jeg veed ikke, hvad jeg skal sige om ham. Men kom nu med; „de forenede Bulbidere“ venter paa mig, og jeg længes efter at forestille Dem for dem.“

De fordoblede nu begge deres Skridt og vare snart forsvundne i den taagefulde Nat.

Vi forlade dem og begive os ved Daggry til Vardens Værksted, hvor vi træffe Mesteren i fuld Virksomhed.

Tik-tik-tik lød det uafbrudt, og den brave Varden saae saa fornøjet ud, som om hans Blik aldrig havde kjendt til Sorg og Kummer. Pludselig holdt han inde med Hamringen og saae op, idet der viste sig en Skikkelse i Døren.

„Er jeg vaagen, eller drømmer jeg?“ udbrød han synlig glad. „Hr. Haredale! Hjærtelig velkommen! Hvor det dog er længe siden, jeg saae Dem sidst.“

„De vil blive forundret, Varden,“ sagde Haredale efter et lille Ophold, „naar De hører, i hvad Anliggende jeg kommer til Dem. Det vil forekomme Dem højst besynderligt.“

„De skulde da vel aldrig bringe Efterretninger om Barnaby og hans Moder?“ spurgte Klejnsmedden tvivlende. „Men nej, De behøver ikke at ryste paa Hovedet, naadige Herre. De har jo gjort alt muligt for at finde dem, og efter saa lang Tids Forløb igjen at forsøge derpaa, det vilde jo være taabeligt.“

„Men hvor er de? De maa dog findes et Sted her paa Jorden.“

„Det veed kun Gud,“ svarede Klejnsmedden. „Mange af mine Bekjendte har i Løbet af disse fem Aar begivet sig til Hvile.“

„Og dog,“ vedblev Haredale med alvorlig Mine, „er jeg mere end nogensinde opsat paa at høre fra dem. Det er ikke en blot og bar Grille, men jeg har et alvorligt og betydningsfuldt Formaal for Øje. Alle mine Tanker og Drømme stile hen der imod, og det er rodfæstet i min Sjæl. Forlang ingen nærmere Forklaring af mig. Hvis jeg vilde udtale mig omstændeligere, saa kunde De falde paa at tro, at jeg var et Offer for en eller anden taabelig Indbildning. Det er nu en Gang saaledes, nok sagt, og jeg kan ikke lægge mig rolig til Sengs.“

„Hvornaar er den underlige Følelse kommen over Dem, naadige Herre?“ spurgte Klejnsmedden.

Haredale tøvede et Øjeblik og svarede derpaa:

„Siden hin stormfulde Nat. Med eet Ord, siden den sidste nittende Marts."

Der indtraadte nu en længere Standsning i Samtalen, under hvilken Varden først lagde Mærke til den urolige Stemning, hvori Haredale befandt sig; han gik et Par Gange op og ned ad Gulvet og endelig blev han staaende foran Klejnsmedden.

„Er Deres Vej nogensinde senere falden forbi Enkens Bolig?" spurgte han.

„Ja, endogsaa mange Gange."

„Og har De aldrig set noget mistænkeligt der?"

Varden rystede paa Hovedet. „Og hvorledes skulde jeg vel det? Den gamle Kone, som beboede Huset, da Enken saa pludselig var forsvunden, døde for tre Aar siden, og fra den Tid af har der boet en fattig Lappeskræder der med en talrig Familie."

„Og den gaadefulde fremmede," vedblev Haredale, men med synlig Overvindelse, „som De en Gang stødte sammen med paa Landevejen, og som De kort efter traf i Enkens Bolig, — har han heller aldrig senere vist sig?"

Varden rystede paa Hovedet.

Derpaa udspurgte Haredale ham om Røverens Højde, hans Ansigt og Skikkelse, om han lignede nogen, han før havde set — som for Exempel Hugh eller nogen, han ellers kjendte. Varden svarede saa godt, han formaaede, men alligevel syntes Haredale ikke at være tilfreds dermed. Han blev endnu mere urolig og forstemt. Da han vilde til at gaa, sagde Klejnsmedden til ham: „Min lille Dolly har paalagt mig noget, som jeg paa et hængende Haar nær havde glemt."

Haredale saae spørgende paa ham.

„De veed, naadige Herre," vedblev Varden, „hvor hengivne Frøken Emma og Dolly ere hinanden. Min Datter

har regelmæssig hver Aar været saa og saa mange Uger i Besøg paa Kaningaarden, og er først vendt tilbage derfra for en Maaneds Tid siden. Men alligevel længes hun saa umaadelig efter sin Veninde. Naa, og se nu vilde hun saa gjærne, at Frøken Emma —"

„Ogsaa en Gang skulde besøge hende?" afbrød Haredale ham smilende, da Klejnsmedden af lutter Forlegenhed ikke vidste, hvad han videre skulde sige.

„Ja," sukkede denne, synlig lettet, „saadan forholder det sig, — men jeg beder Dem for Guds Skyld, naadige Herre, ikke at tage mig min Anmodning ilde op."

„Ih, hvor kunde jeg vel gjøre det? Desuden vil Indbydelsen glæde Frøken Emma. — I den nærmeste Tid," vedblev Haredale mørk, „vil jeg tilmed saa godt som ikke være hjemme, og jeg vilde nødig have, at Emma skulde føle sig ensom. Deres Indbydelse kommer mig derfor meget belejlig, og i næste Uge skal jeg ledsage min Broderdatter her hen."

„Hjærtelig Tak, naadige Herre," udbrød Varden, „naa, hvor Dolly vil blive glad."

Haredale saae sig flygtig om i Værkstedet og spurgte: „Havde De ikke før en Medhjælper, en Lærling?"

„Jo, ganske rigtig," svarede Varden, „men han er stukket af for et Par Dage siden. Pokker maa vide, hvad det var for dumme Tanker, den Knægt havde faaet i Hovedet. Han var ogsaa bleven smittet af den urolige Stemning, som nu rører sig i de arbejdende Klasser. Jeg har advaret ham nok, men det hjalp alt sammen ikke."

„Jeg frygter for, at vi gaar en slem Tid i Møde," sagde Haredale sukkende.

„Tror De virkelig, naadige Herre?"

„Denne Svindler, Gordon, gjør Hovederne krusede paa Folk, og tilmed har han et farligt Individ til Sekretær, en Person, som har gjort sig skyldig i de skjændigste For-

brydelser. Det er netop en Mand, Lord Gordon kan bruge, og han vil gjøre megen Ulykke."

„Aa," udbrød Klejnsmedden med et vantro Smil, „hvad skulde de to Mennesker uden Rang og Anseelse vel kunne udrette!"

„Der tager De storlig fejl. Alle Vegne fra strømmer der Tilhængere til dem, og deres Raab: „Ned med Papisterne!" vil om kort Tid blive et Løsen og give Signalet til en almindelig Opstand."

„Men den bevæbnede Magt vil ogsaa have et Ord at sige."

„Man tøver for længe og lader Gordon og hans Tilhængere have alt for frit Spillerum."

„Ja, fordi man veed, hvor lidet farlig han er."

„Men det er at undervurdere sin Modstander," indvendte Haredale. „Gud give dog, at jeg tager fejl."

Med et venskabeligt Haandtryk skiltes de to Mænd, og næppe havde Haredale forladt Værkstedet, før man atter hørte Klejnsmeddens muntre tik — tik — tik.

Haredale drev hele Dagen rastløs om paa Gaderne, og bestandig droges han hen mod Enkens Hus, skjønt han vidste, at hans Haab om der at træffe de Personer, han søgte, var forgjæves.

Aftenen kom, og først nu tænkte Haredale paa at vende hjem. Han styrede derfor sine Skridt ned mod Themsen for at tage en Baad der. Da han kom forbi Parlamentsbygningen, havde der samlet sig en stor Skare Mennesker der, som betragtede de Medlemmer, som gik ind og ud, og for hvem de, alt efter som de kjendte deres Ansigter, gav deres Bifald eller Misbilligelse til Kjende ved larmende Demonstrationer. Idet Haredale trængte sig gjennem Mængden, hørte han adskillige Gange Raabet: „Ned med Papisterne!" et Raab, som den Gang de fleste Øren vare fortrolige med. Da han imidlertid kun saae Tiggjængere for sig af den

simpleste Folkeklasse, agtede han kun lidt derpaa og gik ligegyldig videre, indtil pludselig to Personer tildrog sig hans Opmærksomhed. Den ene af dem var elegant paaklædt og havde en Spanskrørsstok i Haanden, som han svingede frem og tilbage, medens han gik; en bøjet, krybende, smilende Skikkelse lyttede til hans Bemærkninger, fremsatte nu og da en beskeden Yttring, gned sig underdanig i Hænderne og trak Skuldrene helt op til Ørene. Haredale tøvede, blev staaende og vilde være traadt til Side, hvis ikke i samme Øjeblik de to andre rask havde vendt sig om imod ham og stødt paa ham, før han fik Tid til at gaa af Vejen.

„Ah, Hr. — Hr. Haredale," begyndte den krybende Person, og man saae tydelig paa ham, hvor ubehagelig han følte sig til Mode ved dette Møde, „glæder mig meget ved atter at se Dem."

„Det er mere, end jeg gjør, Hr. Gashford," svarede Haredale koldt, idet han foragtelig unddrog sig den Haand, som den anden rakte ham. „De har igjen drejet Kappen efter Vinden og hader nu dem, hvis Anskuelser De før delte. Skam Dem!"

„Jeg mener dog, at man ikke altid behøver at være ledet af slette Motiver, fordi man forandrer sine Anskuelser og sin inderste Overbevisning," svarede Gashford med et stjaalent Blik, og idet han atter slog Øjnene ned, da Haredale saae skarpt paa ham. „Imidlertid maa De tillade mig," sagde han med indre Skadefryd, da han mærkede, at Pøbelhoben kom nærmere og nærmere, „at jeg forestiller Dem for min ærede Herre og Mester, Hans Herlighed, Lord Georg Gordon." Derpaa henvendte han sig til denne og sagde med en tilsvarende Haandbevægelse: „Hr. Haredale, desværre Katholik, men en agtet Ven af mig."

„Det gjør mig ondt," svarede Gordon stolt, „men i saa Fald kan jeg ikke tale med den Herre, — vi have intet, der knytter os til hinanden."

„Der er dog meget, der burde knytte os sammen," sagde Haredale opbragt, „Forsynets Gaver og den sande Kristenkjærlighed, Mylord, der skulde have lært Dem at holde Dem borte fra de Opbidselser, hvori De har gjort Dem skyldig. Tro ikke, at De paa nogen Maade kan imponere mig med Deres Hovmod. Hvis i dette Øjeblik hver eneste af Deres Tilhængere havde de Vaaben i Hænderne, som de kun har i Hovedet, saa vilde jeg dog ikke vige fra denne Plet uden at sige Dem, at De skjænder Deres Stilling."

„Jeg vil ikke høre paa Dem, min Herre," svarede Gordon, „og det er ogsaa mig ligegyldigt, hvad De siger. Tag ikke til Gjenmæle, Gashford," — Sekretæren lod nemlig, som om han havde noget saadant i Sinde — „jeg kan ikke have noget at gjøre med disse Afgudsdyrkere."

„Han tage til Gjenmæle!" udbrød Haredale. „Kjender De det Menneske, Mylord?"

Lord Gordon svarede kun ved at lægge Haanden paa sin krybende Sekretærs Skulder og ved at betragte ham med et fortroligt Smil.

„Kjender De dette Menneske?" udbrød Haredale, idet han maalte ham fra Top til Taa! „dette Menneske, der allerede som Barn var en Tyv, og som fra den Tid af og lige til dette Øjeblik har opført sig som en krybende, falsk Slyngel; dette Menneske, der har snoet sig gjennem Livet som en Slange, har saaret den Haand, som han kysfede, og bidt den, som han logrede for; denne Troens Apostel, hvis ømme Samvittighed ikke kan taale Alterne, ved hvilke hans forbryderske Levned er bleven brændemærket; — kjender De virkelig dette Menneske? Dog, jeg veed jo kun altfor vel, at han netop er den rette Mand til at sætte Stemplet paa Deres noble Opraab: „Ned med Papisterne!" Fy, skam Dem! skam Dem!"

„Jeg har intet at svare hertil," sagde den forbløffede Lord efter et lidet Ophold. „Kun maa jeg bede Dem om

ikke at blande Dem i vor Samtale, og at De afholder Dem fra ethvert personligt Angreb paa mig. Den Slags Forsøg skal ikke afskrække mig fra at opfylde min Pligt mod Folket og Fædrelandet, det kan jeg forsikre Dem om. Kom saa, Gashford!"

De var under denne Ordvexel fulgtes ad nogle Skridt og befandt sig nu ved Opgangen til Gaden. Uden at tage Afsked bøjede Haredale om ved Landingstrappen og raabte den eneste Færgemand an, som for Øjeblikket befandt sig der.

De forreste i Pøbelhoben havde imidlertid hørt hvert Ord, Gordon havde sagt, hvorfor det Rygte snart udbredte sig, at den fremmede var en Papist, og at han havde haanet deres Fører, fordi denne forsægtede Folkets Sag. Man trængte sig nu frem i broget Forvirring og skubbede Lorden og hans Sekretær foran sig, saa det fik Udseende af, at disse anførte Hoben, og klumpede sig sammen ovenfor Landingstrappen, saa at Haredale, som stod og ventede der, til Baaden blev gjort los, kun havde knap Plads.

Til Trods for Larmen kom det dog ikke til Haandgribeligheder. I Begyndelsen lød der kun en dump Mumlen fra Pøbelhoben, som nu og da afbrødes af en eller anden Hujen, men tilsidst brød det løs som en Orkan. En Stemme raabte: „Ned med Papisterne!", og dette Yndlingsraab fandt Gjenlyd fra alle Sider, hvorpaa Hoben, som vel beløb sig til et Par Hundrede Individer, brød ud i en stormende Jubel.

Haredale var rolig bleven staaende ved det øverste Trappetrin, og først da det kom saa vidt, saae han sig fortørnet om og gik langsomt ned ad Trappen. Han var allerede lige ved Baaden, da en Sten, som blev kastet af en af Banden, ramte ham saa voldsomt i Hovedet, at han tumlede som en beruset. Blodet flød ud af Saaret og dryppede ned paa hans Frakke. Han vendte sig hurtig om,

ilede med en Driftighed og Fart, som fik alle til at vige tilbage for ham, op ad Trappen og spurgte:

„Hvem gjorde det? Lad mig faa ham at se, som har kastet Sten paa mig."

Ingen rørte sig af Stedet.

„Hvem gjorde det?" gjentog han. „Vis mig den Karl. Var det Dig, din Hund? Du er dog Skyld deri, selv om Du ikke har kastet den, for jeg kjender Dig."

Med disse Ord styrtede han løs paa Gashford og slyngede ham til Jorden. Der opstod nu et pludseligt Røre blandt Mængden, og nogle stod endog i Begreb med at lægge Haand paa ham; men i et Nu fo'r hans Kaarde ud af Skeden, hvorpaa de veg tilbage.

„Mylord —" raabte han, „træk blank, De staar mig til Ansvar for denne Fornærmelse, og jeg forlanger Oprejsning. Træk blank, hvis De ikke er en fejg Usling!"

„Bryd Dem ikke om det, min Herre," sagde en Mand, som trængte sig imellem dem, og som paa en venlig, men bestemt Maade skubbede den forbitrede Haredale ned ad Trappen; „hvad nytter det altsammen. For Guds Skyld, se til, at De kommer bort herfra. Hvad kan De udrette mod en saadan Mængde? Desuden staar der en lige saa stor Hob i den næste Gade, og den kan være her om et Øjeblik" — den begyndte i Virkeligheden allerede at strømme til — „tilmed vilde De strax blive svimmel efter det Stenkast. Kom, min Herre, skynd Dem, — skynd Dem alt, hvad De kan."

Haredale, som allerede begyndte at føle sig svimmel og ilde til Pas, indsaa det forstandige i dette Raad og steg ned ad Trapperne ved sin ubekjendte Vens Bistand. John Gruby — for det var nemlig den brave Ridefnægt — hjalp ham over i Baaden, gav denne et saadant Spark, at den skjød en tredive Fod ud i Strømmen, og opfordrede Færgemanden til at hale ud alt, hvad Remmer og Tøj kunde

holde; derpaa gik han lige saa rolig tilbage, som om han nys var steget i Land.

Pøbelen røbede i Førstningen en Smule Tilbøjelighed til at revse denne Indblanden fra hans Side; men da John saae meget kraftig og koldblodig ud og desuden bar Lord Gordons Livre, saa besindede man sig og nøjedes med at sende en Regn af Stene efter Baaden, som imidlertid alle faldt uskadelige i Vandet, for Baaden var imidlertid kommen under Broen og fo'r nu rask midt ud paa Strømmen.

Efter at have moret sig paa denne Vis lagde Pøbelen sine protestantiske Følelser for Dagen ved at dundre paa Gadedørene, rive nogle Gadelygter omkuld og nu og da anfalde nogle enlige Politibetjente. Men da saa det Rygte udbredte sig, at Livvagten rykkede ud for at gjøre Ende paa Optøjerne, smurte alle hurtigst mulig Hasen og rømmede Gaden.

Da Hoben havde spredt sig, blev der foruden Sekretæren, der gik og humpede op og ned, ikke andre tilbage end Hugh og Dennis, som nu nærmede sig ham og udtrykte deres Beklagelse.

„Jeg vilde have hævnet Dem, Herre," begyndte Hugh, „paa denne elendige Hallunk af en Katholik, hvis ikke Dennis havde holdt mig tilbage med Magt."

„Ja vel," nikkede Bøddelen, „for saa havde det været forbi med Oprøret. Nej, Broder, i Dag var det endnu ikke det rette Øjeblik til at saa Mængden bragt i Harnisk. Hvis I havde faaet Lov dertil, saa havde I fordærvet hele Spillet for os og ødelagt det hele."

„Dennis har fuldkommen Ret," sagde Gashford indsmigrende, „han dømmer fuldkommen rigtigt. Dennis har et forstandigt Blik paa Tingene. Jeg selv gjorde jo heller ingen Modstand, netop for ikke at fremkalde noget Udbrud."

„Nej, det skal man lade Dem," raabte Dennis og skog-

gerlo. „De lagde Dem ganske rolig ned, Hr. Gashford, — oven i Kjøbet lige plat paa Maven. Jeg tænkte ved mig selv: nu er det s'gu ude med Hr. Gashford. Men aldrig i mine Levedage har jeg set nogen ligge saa nydeligt paa Maven — det vil da sige, ikke noget levende Menneské."

Da Dennis paa ny brast ud i en Skoggerlatter og fæstede sine missende Øjne paa Hugh, som fulgte hans Exempel, antog Sekretærens Ansigt et Udtryk, saa det passende kunde være brugt som Model for et Djævlehoved. Efter et lille Ophold sagde han til Hugh: „Alligevel vil jeg ikke forbyde Dem, min brave unge Mand, at hævne mig paa denne Papist. Vi kan jo ikke vide, hvad der endnu kan ske; maaske maa vi tage vor Tilflugt til voldsomme Midler, — og saa vil jeg ikke opfordre Dem til at skaane den Usling. De kan udplyndre hans Hus eller brænde det, ganske som De vil; men jævnes med Jorden maa det, for at han og hele hans Slæng kan blive lige saa hjemløse som nyfødte Børn, der er blevne udsatte af deres Mødre. Forstaar I mig?" sagde Gashford, idet han standsede og gned sig i Hænderne.

„Om vi forstaar Dem, Herre?" udbrød Hugh. „De taler s'gu tydelig nok. Naa, endelig skal det da en Gang blive til Alvor!"

„Jeg vidste nok, at De gjærne vilde gaa ind derpaa," sagde Gashford og trykkede ham i Haanden; „det tænkte jeg nok. God Nat."

„God Nat," svarede Hugh, medens Dennis brølede: „Ned med Papisterne! Ned med Paven! Væk med dem alle sammen, — hurra!"

Tiende Kapitel.

Uden Rast og Ro.

Vi forlade for en kort Tid Hovedstaden, som mere og mere blev Skueplads for plumpe Voldsgjerninger, og forføje os til en lille fredelig Landsby, langt borte fra denne. Udenfor en fattig Hytte, beliggende næsten i Udkanten af Byen, sad, belyste af den nedgaaede Sols Straaler, to Personer, i hvem vi gjenkjende Barnaby og hans Moder. Fem Aar havde de tilbragt uforstyrrede i dette fredelige Tilflugtssted, og Enkens eneste Bestræbelse havde været at arbejde i Ro og ofre hele sit Liv og Frugterne af sin Tid for sin stakkels Søn. Derfor følte hun sig nu ogsaa lykkelig.

For Barnaby var Tiden svunden som Vindens Pust, og han var uforandret den samme. Ligesom tidligere bestod hans største Fornøjelse i at føjte om, og da alle i denne By vare i Virksomhed, idet Beboerne ernærede sig ved Straafletning, og ogsaa Børnene tidlig bleve holdte til Arbeide, havde Barnaby foruden sin Ravn næsten ingen andre Legekammerater end Naboernes Hunde. Hele Dage kunde han sværme om, og naar Hundene om Aftenen kom trætte hinkende hjem, udmattede og ømbenede, saa var Barnaby dog allerede oppe ved Solopgang for paa ny at tage af Sted.

Saaledes svandt Tiden, uden at der forefaldt noget, og vi finde, som sagt, begge siddende en smuk Juniaften udenfor Døren til deres lille Hus.

„En smuk Aften, Moder," sagde Barnaby, „blot en Smule af alt det Guld der henne i Luften klingrede i vore Lommer, saa var vi rige for hele vort Liv."

„Det er bedre, som det er," svarede Enken med et ro-

Side 100.

Barnabys Moder.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

ligt Smil. „Naar vi er tilfredse, behøver vi ikke at længes efter Guld.“

„Aa, ja,“ sagde Barnaby og stirrede længselsfuld efter den nedgaaende Sol, „det kan være sandt nok, Moder; men Guld er dog rart, naar man har det.“

„Ikke altid,“ indvendte Moderen. „Ser Du ikke, hvor rødt det er? Der er intet, ved hvilket der klæber saa meget Blod, som ved Guldet. Vogt Dig for det. Ingen har mere Grund til at hade det, end vi.“

Barnaby saae forundret paa sin Moder. Saa vendte han Blikket fra den røde Himmel til Modermærket paa sit Haandled, som om han vilde anstille en Sammenligning mellem dem, og stod derefter aabenbart i Begreb med at forelægge sin Moder et alvorligt Spørgsmaal, da en ny Gjenstand fængslede hans flygtige Opmærksomhed og lod ham glemme de tidligere Tanker.

Det var en Mand med støvede Fødder og Klæder, som stod med blottet Hoved bag Hækken, der afgrænsede Haven fra Stien udenfor, og som ydmygt bøjede sig forover. Hans Ansigt var ligeledes vendt mod den straalende Aftenrøde, men det indfaldende Lys viste, at han var blind.

„Gud velsigne disse Stemmer!“ begyndte Vandringsmanden. „Jeg føler Aftenens Skjønhed langt fyldigere, naar jeg hører saadanne Lyd, de hjælper mig i Stedet for Øjne.“

„Har De ingen Fører,“ spurgte Enken.

Den blinde rystede paa Hovedet og sagde: „Vil De give mig en Taar Vand?“

„Kom ind blinde Mand,“ raabte nu Barnaby og tog den fremmede ved Armen, „kom ind og stil din Tørst. Her inde staar der et Krus Vand, som lige er hentet. Der — drik!“

Den blinde førte Kruset til sin Mund. Dets Indhold var klart, koldt og friskt, men syntes alligevel ikke at være

efter hans Smag i alt Fald maatte hans Tørst ikke være synderlig stor, for han vædede blot Læberne og satte Kruset fra sig.

I en lang Rem, der var slynget om Halsen paa ham, bar han en Slags Taske eller Tornyster til at medføre Levnedsmidler i. Enken satte noget Brød og Ost frem; men han afslog det og sagde, at menneskekjærlige Mennesker allerede havde bespist ham, og at han ikke var sulten. Saa aabnede han sin Taske og tog et Par Kobberskillinger frem, som syntes at udgjøre hele hans Rigdom.

„Tør jeg driste mig til at bede om," sagde han, idet han vendte sig i den Retning, hvor Barnaby stod og saae til, „at en vil kjøbe mig Brød for disse Penge? Himlen velsigne de unge Ben, som vil ulejlige sig med at hjælpe en stakkels, blind Mand."

Barnaby saae paa sin Moder, som nikkede opmuntrende til ham, og i næste Øjeblik var han allerede borte for at opfylde denne Barmhjærtigheds-Gjerning. Den blinde Mand lyttede opmærksomt efter, til Barnabys Fjed ikke længere kunde høres, og sagde saa pludselig til Enken med helt forandret Røst:

„Tillad mig at forestille mig for Dem. Jeg hedder Stacks og har en Ven, som sender Dem tusende venlige Hilsener. Maa jeg hviske Dem min Vens Navn?"

Enken var bleven dødbleg og sagde med halvkvalt Stemme: „De behøver ikke at nævne ham, jeg indser nu godt, hvem der har sendt Dem."

„Meget vel," svarede den blinde, „De er en forstandig Kone, som man kan tale fornuftig med." Med disse Ord trak han en lille Stendunk op af Lommen, trak Proppen op med Tænderne og hældte en rigelig Portion af den Kognak, den indeholdt, i Vandkruset, som han derpaa høflig tømte i eet Drag paa hendes eget og alle Damers Velgaaende, smaskede derpaa behagelig med Læberne og satte Kruset fra sig.

„Nu maa jeg fremdeles fortælle Dem, min gode Kone, at min Ven og jeg er meget fattige."

„Fattige?" udbrød hun, „og hvad er da jeg?"

„Det veed jeg ikke og bryder mig heller ikke om at vide det. Jeg siger bare, at vi er fattige. Min Ven er sværk herunter, og det er jeg ogsaa. Vi maa have, hvad der tilkommer os, min gode Kone, eller ogsaa maa man affinde sig med os. Men det veed De jo lige saa godt, som jeg, saa hvad behøver vi mere at snakke om det."

Hun gik op og ned ad Gulvet, helt forvirret, endelig standsede hun foran ham og spurgte:

„Er han her i Nærheden?"

„Ja, lige ved Haanden."

„Saa er jeg fortabt!"

„Fortabt," sagde den blinde rolig; „nej, vi har fundet Dem. Skal jeg kalde paa ham?"

„Ikke for alt i Verden," svarede hun gysende.

„Godt," svarede han og lagde atter Benene over hinanden, for han havde belavet sig paa at rejse sig op og gaa hen til Døren. „Ganske som De vil, min gode Kone. Min Ven maa nødvendigvis have tyve Pund. En Kone som De, der har en fast aarlig Indtægt, kan ikke være i Forlegenhed for den Sum. De veed nok, hvor De skal henvende Dem derom, — med næste Post kan De faa Pengene. Altsaa, tyve Pund."

Hun vilde atter indvende noget, men han kom hende i Forkjøbet.

„Sig ikke noget overilet; De kunde ellers let komme til at fortryde det. Tyve Pund. De kan faa tyve Minutter til at betænke Dem i, — et Minut for hvert Pund; det er en smuk Indrømmelse. Saa vil jeg imidlertid trække lidt frisk Luft, den er ganske mild og behagelig i denne Egn."

Med disse Ord tog han sin Stol og famlede sig ud af Døren med den. Saa satte han sig ned under en Kapri-

foliebusk, strakte Benene ud over Tærskelen, saa at ingen uden hans Vidende kunde gaa ud og ind, tog Pibe og Tobak frem af Lommen og begyndte at røge.

Da Barnaby vendte tilbage med Brødet, indviklede Stacks ham strax i en Samtale, i Løbet af hvilken han snart kom til at tale til ham om Rigdom, hvilket Æmne, som han nok havde mærket, ganske særlig interesserede Barnaby. Denne spurgte ham derfor: „Gives der vel nogen Maade, jeg kunde komme til den paa?"

„Nogen Maade? Der gives hundrede Maader!"

„Er det muligt!" udbrød Barnaby. „Er det virkelig Deres Alvor? Hvad er det for Maader? — Nej, Moder, jeg spørger kun for din Skyld, ikke for min egen Skyld. Hvad er det for Maader?"

Den blinde Mand vendte sit Ansigt, hvorpaa der udbredte sig et triumferende Smil, hen imod det Sted, hvor den trøstesløse Enke stod, og svarede:

„Ja, ser De, min unge Ven, for den, der bliver siddende hjemme i Kakkelovnskrogen, gives der slet ingen Maade til at komme til Rigdom paa."

„Hjemme i Kakkelovnskrogen, siger De?" udbrød Barnaby og trak ham i Ærmet. „Hvis De tror, at jeg hører til den Slags Fyre, saa tager De fejl. Jeg er tit ude, førend Solen er paa Himlen, og kommer først hjem længe efter, at den er gaaet ned. Sig mig derfor bare, hvad Vej jeg skal slaa ind paa for at komme til Rigdom, og jeg vil slaa ind paa den, hvor lang og besværlig den end er."

Den blinde kastede atter et triumferende Blik hen paa Enken og svarede: „Det er ud i den vide Verden, den lystige vide Verden, at Vejen gaar, Barnaby. Rigdommen finder man ikke paa de ensomme Steder, hvor De tilbringer Deres Tid, men i den tætte Vrimmel, hvor der er Larm og Tummel."

„Godt, godt!" raabte Barnaby og gned sig i Hænderne.

„Ja! det er noget, jeg kan lide. Og Grib med. Det er brilliant, det er noget, der passer for os to."

„Det er netop Steder, som en ung Knøs kommer til at holde af," sagde den blinde, „og hvor han oven i Kjøbet i en Maaned kan gjøre baade sin Moder og sig selv mere godt end hele sit Liv igjennem her, — men det vil da sige, hvis han har en Ven, der vil staa ham bi med Raad og Daad."

„Hører Du, Moder?" udbrød Barnaby, idet han henrykt vendte sig om imod hende.

„Ja, hører De det, min gode Kone?" gjentog Stacks haanlig. „Og har De saa intet Svar til mig?"

„Lad os gaa til Side," svarede den stakkels Kone og førte ham ud i den lille Have. „De er en dygtig Underhandler," sagde hun, idet hun snappede efter Vejret, „og en værdig Stedfortræder for den Mand, der har sendt Dem."

„Det skal jeg fortælle ham," svarede Stacks; „men hvorledes staar Sagerne i øvrigt, min gode Kone?"

„Svar mig først paa et Spørgsmaal. — De siger, at han er nær ved Haanden. Saa har han altsaa forladt London?"

„Ja, det maa han vel have gjort, siden jeg siger, at han er nær ved Haanden," svarede den blinde.

„Jeg mener, om det er for længere Tid. Det maa De jo vide."

„Ja, det er for længere Tid. Sagen er nemlig den, min gode Kone, at et længere Ophold der vilde have havt ubehagelige Følger for ham. Derfor stak han bort derfra."

„Hør saa efter," sagde Enken, idet hun talte nogle Penge op paa en Bænk i Nærheden af dem.

„Sex," talte den blinde, idet han opmærksomt lyttede efter. „Ikke mere?"

„Det er alt, hvad jeg har sparet sammen i fem Aar," svarede hun. „Sex Guinear."

„Sex Guinear?“ sagde den blinde og rystede paa Hovedet. „Det er langt fra tyve Pund.“

„For at skaffe en saa stor Sum, veed De nok, at jeg maatte skrive til et Sted, der ligger langt borte herfra. Til at gjøre det og faa Svar derpaa behøves der Tid.“

„Et Par Dage?“ spurgte Stacks.

„Mere.“

„Fire Dage?“

„Nej, en Uge. Kom i Dag otte Dage ved samme Tid, men ikke her i Huset. Vent paa mig henne ved Hjørnet af Gaden.“

„Hm, — naa, godt da. Før mig saa midt ud paa Vejen. Altsaa i Dag otte Dage ved Solnedgang. Og husk saa paa ham derinde, — god Nat.“

Hun svarede intet. Han ventede det heller ikke, men gik langsomt videre. Nattens Skygger vare nu faldne paa, og han forsvandt i Mørket. Men først da han var helt af Vejen, og der ikke længere kunde være nogen Tvivl om, at han virkelig var borte, vendte Enken tilbage til Hytten og lukkede baade Vinduer og Dør.

„Hvad er der i Vejen, Moder?“ spurgte Barnaby; „hvor er den blinde Mand?“

„Han er borte.“

„Borte?“ raabte han og sprang op. „Jeg maa tale endnu mere med ham. Hvad Vej er han gaaet?“

„Det veed jeg ikke,“ svarede hun og slyngede Armen om ham. „Men Du maa ikke gaa ud mere i Aften. Der er onde Aander og Drømme der ude.“

„Saa?“ hviskede Barnaby ængstelig.

„Det er ikke raadeligt at forlade Huset i Aften. Men i Morgen maa vi bort herfra.“

„Bort herfra? Fra denne Hytte — og den lille Have, Moder?“

„Ja, i Morgen ved Solopgang. Vi maa til London.

Der tabe vi os i Mængden. Ethvert andet Sted vilde man kunne opspore os. Nu rejser vi igjen og opsøger os en ny Bolig."

Der behøvedes kun ringe Overtalelsesevne til at forsone Barnaby med hvad som helst, der lovede Afvexling. I det næste Øjeblik var han helt ude af sig selv af Glæde, og saa var han atter fuld af Sorg over at skulle være nødt til at skilles fra sine Venner, Hundene; men hans lette Sind fik Overhaand over hans andre Følelser. Han lagde sig til Hvile med Klæderne paa for at kunne være rejseklar i god Tid om Morgenen og faldt snart i en dyb Søvn.

Hans Moder lukkede ikke et Øje, men sad og vaagede ved hans Side, til Natten svandt og den længselsfuldt ventede Dag viste sig. Saa snart hun havde truffet de nødvendige smaa Forberedelser til Rejsen og under mange Taarer havde opsendt en Bøn til Gud, vækkede hun Barnaby, som strax sprang nok saa muntert op.

Han havde ikke mange Klæder at bære paa, og at bære Grib, det var en Fornøjelse for ham. Ved Solens første Straaler lukkede de Døren til Hytten af, som nu skulde staa forladt, og tiltraadte deres Vandring.

Saa kom en af hans Legekammerater, en Hund, springende og dansede omkring ham af lutter Glæde. Men Barnaby maatte jage ham bort med haarde Ord, og det skar ham i Hjærtet at skulle gjøre det. Hunden traf sig tilbage, saa kom den igjen lidt nærmere og standsede. Det var den sidste Bøn fra en gammel Kammerat og en trofast Kammerat — fra en gammel, forstødt Ven. Det var for meget for Barnaby, han rystede paa Hovedet ad den, vinkede til sin Legekammerat, at den skulde gaa hjem, og brast i Graad.

„Ak, Moder, Moder, hvor bedrøvet den dog vil være, naar den kradser paa Døren, og der altid er lukket."

Der laa saa megen hjemlig Kjærlighed skjult i denne Tanke, at hun ikke for alt i Verden vilde kunne glemme

den, selv om hendes Blik derved fyldtes med Taarer, og ligeledes paa Barnaby gjorde den et varigt Indtryk.

Deres Vandring gik kun langsomt for sig, og det var jo ogsaa temmelig ligegyldigt, naar de kom til London. Men dertil kom endnu en anden Omstændighed, som nødte dem til at gjøre Holdt ved hvert Sted, de kom forbi. Enkens Pengebeholdning var nemlig meget ringe og bestod af en eneste Guinea. For ikke at være nødt til at angribe denne, lod de Grib gjøre sine Kunster ved Indgangen til Beværtningshuse og paa Gaderne og Landstederne, og der tilflød dem paa den Maade en Mængde Smaapenge.

Endelig efter en Uges Forløb dukkede Londons Huse op for deres Blik. Medens Barnaby jublede højt over dette Syn, idet den blinde Mands Ord randt ham i Hu, at det kun var i den store, vide Verden, at man kunde vinde sig Rigdom, blev hans Moder derimod greben af en usigelig Angst og Uro. Hun var til Mode, som om Barnaby og hun gik en stor Ulykke i Møde, men alligevel søgte hun at fatte sig, hvilket ogsaa efter stor Anstrængelse saa temmelig lykkedes hende.

Paa Londons Gader og Torve var der stor Uro, og Pøbelskarer, forsynede med blaa Kokarder med Indskriften: „Ned med Papisterne", flokkedes trindt om under Larm og Optøjer. De to Vandrende vidste naturligvis ikke, hvad det skulde betyde, og Fru Rudge tog endelig Mod til sig og spurgte en ældre, venlig Herre om Grunden hertil.

„Man mærker, at De kommer fra Landet," svarede denne. „Der er opstaaet en Helt her ved Navn Gordon, som vil udrydde alle denne Verdens Katholiker. Han agter nu i Dag at overlevere Parlamentet en Petition, og vil i den Anledning drage med sine Tilhængere, omtrent fyrretyve Tusende Mand, fra St. Georgsfield til Parlamentsbygningen.

Dermed gik den gamle Herre smilende videre.

„Moder," raabte Barnaby, „fyrretyve Tusende Mand gad jeg gjærne se en Gang. Kom, lad os gaa derhen!"

Fru Rudge søgte at faa ham fra det, men Barnaby var halsstarrig i Dag, og saa føjede hun ham da.

Jo mere de nærmede sig St. Georgsfield, des mere tog Stimmelen og Støjen til. Da de endelig vare komne hen til Stedet, og Barnaby fik Øje paa den forsamlede Menneskemasse, som svingede med Faner af den forskjelligste Form og Størrelse, men alle af samme Farve som Kokarderne, brød han ud i en vild Jubel, idet han afvexlende klappede i Hænderne og kastede sin Kasket i Vejret, medens Grib bestandig raabte op af Kurven: „vov, vov, vov!"

Folkemængden bestod af fire Afdelinger, og vore to Vandrere havde netop nærmet sig Fløjen af den ene af dem, der var opstillet i en Række paa omtrent otte Hundrede Mand, da Barnaby pludselig følte sig grebet og standset af en fremmed Mand.

„Barnaby Rudge!" raabte denne. „Hvor Pokker har Du været henne de sidste hundrede Aar?"

Barnaby saae overrasket paa Manden, men pludselig opklaredes hans Ansigt, og han udbrød: „Nej da, Hugh! — Hugh fra „Majstangen"."

„Ja, rigtig!" raabte den anden, idet han lo, „husker Du min Hund? Han lever endnu, og han vil kjende Dig, det vil jeg indestaa for. Hør, gamle Dreng, vil Du ogsaa have en Kokarde?"

„Nej, nej, for Guds Skyld!" raabte Fru Rudge, „han veed jo ikke, hvad det drejer sig om, og saa aandssløv, som han er, vil han jo heller aldrig kunne fatte det. Lad ham derfor i Fred, — hører De!"

„Pasjar," svarede Hugh, „en bedre, hurtigere og flinkere Mand end ham kan vi ikke ønske os ved vort Kompagni. Kom ind i Geledet, Barnaby. Du skal marchere mellem mig og Dennis og bære den nydeligste Silkefane," tilføjede

han, idet han rakte Barnaby et Banner, som han tog ud af Hænderne paa dets trætte Bærer.

„For Guds Skyld, nej!“ raabte Enken forfærdet og styrtede frem. „Barnaby, — ak, han kommer aldrig mere igjen, — Barnaby — Barnaby!“

„Ingen Fruentimmer i Geleddet!“ raabte Hugh og traadte mellem Enken og hendes Søn, idet han viste hende tilbage. „Hej, Hr. Kaptejn!“

„Hvad er her paa Færde?“ raabte Simon Tappertit, idet han kom ilende ivrig derhen. „Hvad er det for Uorden?“

„Skal ikke kunne sige det, Hr. Kaptejn,“ svarede Hugh, idet han stadig med udstrakt Haand holdt Enken tilbage; „Orden er det i alt Fald ikke. Fruentimmer vil faa vore tapre Krigere til at svigte deres Pligter. Giv Ordre, Hr. Kaptejn, og lad dem defilere forbi, men gesvindt!“

„Slut Geledderne!“ skraalede nu Simon af fuld Hals. „Ret! Marsch!“

Barnabys Moder blev kastet til Jorden. Hele Skaren satte sig i Bevægelse, i et Nu blev Barnaby hvirvlet ind i den tætte Hob, og hun saae ham ikke mere.

Strax efter gjenlød Luften af Hurraraab til Tegn paa, at Lord Gordon var kommen. Strax satte Masserne sig i Bevægelse, defilerede forbi deres Fører og drog saa til Parlamentet. Barnabys Ansigt glødede, og hans Øjne lyste af Henrykkelse, og uafladelig saae han paa Fanen, som han svingede fra Tid til anden.

„Ha, ha!“ raabte Hugh oprømt, „er Barnaby ikke den vigtigste Mand i hele Kompagniet? Hans Fane er den største og fineste. Og alles Blik er rettet paa ham. Ha, ha, ha!“

Hør Hugh,“ sagde det stakkels aandssvage Menneske, „hvis min Moder nu kunde se mig, saa vilde hun være stolt. Jeg er sikker paa, hun vilde græde af Glæde.“

„Det bliver nok bedre endnu," svarede Hugh, „vent bare lidt, min kjære. Fine Klæder, Guld og Sølv og de kosteligste Sager vil vi komme til at eje, naar vi bare bevare vor Troskab mod Lord Gordon. Bare et Par Dage behøver vi at bære og forsvare vore Faner. Andet har vi ikke at gjøre."

„Ikke andet?" raabte Barnaby med funklende Blik, idet han greb fastere om Fanestangen. „Naa, da kan jeg indestaa jer for, at I har givet den i de rette Hænder. Ingen skal rive den fra mig."

„Brilliant talt!" raabte Hugh, „ha, ha, ha! Brilliant, — og nu fremad, marsch!"

Mellem to og tre om Eftermiddagen naaede Afdelingen hen foran Parlarmentet, besatte alle Tilgange og søgte at trænge ind i Bygningen. Tumulten og Røret tog til med hvert Øjeblik. Luften gjenlød af Eder, Hyl og Skrig. Pøbelen rasede og larmede uafbrudt som et affindigt Uhyre, og hver ny vanvittig Handling, som udførtes, tjente kun til at forhøje dens Mod.

Da Gordon overleverede sin Petition til Parlamentets Medlemmer, vægrede Huset sig ved at tage imod den og navnlig af den Grund, at ingen af deres Handlinger kunde betragtes som fri, saa længe de vare omgivne af en rasende Pøbelhob.

Gordon opfordrede paa sin Side sine Folk til standhaftig at blive staaende og belavede sig netop paa at holde en større Tale fra Parlamentets Trappe, da pludselig to Herrer trængte sig forbi ham, steg nogle Trapper ned og stillede sig Ansigt til Ansigt med Folkeskaren.

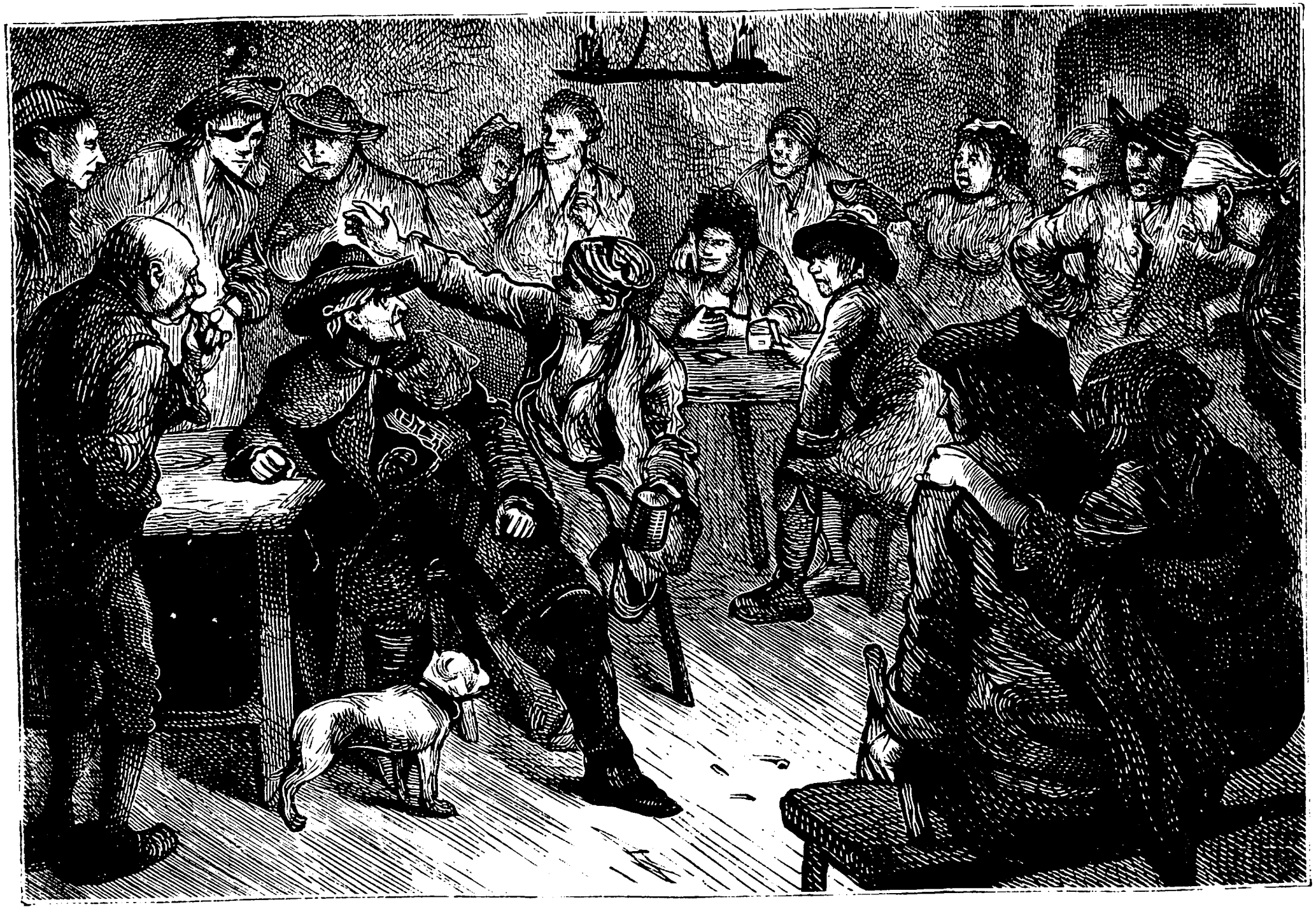
Denne dristige Optræden udøvede en pludselig og overraskende Virkning. Heller ikke blev Pøbelens Forbløffelse mindre, da en af Herrerne vendte sig mod Lord Gordon og med høj, men rolig og fattet Stemme, saa man ret godt kunde høre ham, tiltalte denne saaledes:

„Hvis det behager Dem, Mylord, kan De sige disse Folk, at jeg er General Conway, som de vist har hørt tale om, og at jeg stemmer mod denne Petition saa vel som mod hele Deres Optræden. De kan sige til dem, at jeg er en Soldat, og at jeg har i Sinde at værne om dette Steds Frihed med min Kaarde. De har set, Mylord, at Medlemmerne af dette Hus i Dag have indtaget deres Sæde bevæbnede, og det er Dem ogsaa bekjendt, hvor snæver Indgangen hertil er, ligesom De maa vide, at der inden for disse Mure befinder sig Mænd, som ere fast besluttede paa at forsvare Adgangen til det sidste, og at mange ville falde for deres Haand, hvis Deres Tilhængere fremture i deres Forehavende. Se dem vel for, hvad De gjør!"

„Og jeg, Lord Gordon," sagde den anden, „jeg ønsker, at De af mig — General Murray — Deres nære Slægtning, skal høre følgende: Hvis en eneste af denne Bande træder over Parlamentets Tærskel, saa betragter jeg Oprøret som begyndt, og da De er Hovedophavsmanden dertil, saa støder jeg Dem ned i samme Øjeblik."

Denne Trusel gjorde Indtryk saavel paa Gordon som paa Pøbelhoben. Den sidste stod alt i Begreb med at trække sig tilbage, da Hugh paa ny ophidsede den. Skaren nærmede sig ogsaa virkelig og indtog en truende Holdning, men i samme Øjeblik udbredte det Rygte sig, at Tropperne nærmede sig, og i det næste Øjeblik spærrede Soldaterne allerede Gaden. Oprørsakten blev oplæst, uden at imidlertid nogen rørte sig af Pletten. Derpaa gik Kavalleriet løs paa Hoben og tilføjede de uroligste blandt dens Førere nogle lette Saar. Ved Synet af Blodet blev Barnaby, som tillige med Hugh befandt sig i Oprørernes forreste Række, dødbleg, men holdt alligevel Fanestangen fast i Haanden og fæstede sit Blik paa en Kavallerist, som kom sprængende løs paa dem. Hugh hviskede med et bistert Udtryk noget i Øret paa ham, hvorpaa han blot svarede med et Nik; strax efter

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Side 113.

I Værtshuset „Støvlen".

rettede Barnaby et Slag med Fanestangen mod Soldaten, og han styrtede af Hesten. Saa snart hans Kammerater mærkede det, styrtede de løs i blindt Raseri, men den behændige Hugh havde allerede grebet Flugten tillige med Barnaby, og begge vare forsvundne i Mængden, som strax havde gjort Plads for dem. Forpustede, bedækkede af Støv, med blussende Ansigter og udmattede af Anstrængelse naaede de omsider efter en lang Vandring til „Støvlen". De var blandt de første, der naaede hen til Knejpen, men havde ikke været der ret mange Minutter, før der kom den ene Hob efter den anden af Folk, som havde deltaget i Optøjerne. Ogsaa Simon Tappertit og Dennis befandt sig iblandt dem, og navnlig den sidste hilste meget begejstret paa Barnaby og gjorde ham mange Komplimenter i Anledning af den Ære, han havde indlagt sig.

„Det gjør mig godt, bare jeg tænker derpaa," sagde Dennis med en Ed, idet han satte Stokken, som han havde anbragt sin Hat paa, hen i en Krog, og tog Plads med ham ved et Bord. „Det var dog endelig en Gang en god Lejlighed; men det førte til ingen Ting. Tvært imod, det var os, der maatte give tabt. Mangen brav Fyr er bleven taget til Fange af Garden og puttet i Newgate *). Den Gang denne Kavallerist røg af Hesten, kunde vi have bemægtiget os London. Men nej, — det dumme Folk tabte Hovedet. Aa, gid jeg hellere var kommen til Verden som en Oxe!" Efter dette sørgelige Tilbageblik paa Dagens Begivenheder søgte Dennis at trøste sig med kold Oxesteg og Øl, uden at dog det bistre, utilfredse Udtryk i hans Ansigt tabte sig. Hans Tyggeredskaber vare endnu i fuld Gang, da Døren gik op, og Gashford traadte ind.

„Naa, hvorledes gaar det?" raabte man til ham fra alle Sider.

---

*) Londons største Statsfængsel paa den Tid.

„Ja, hvordan skulde det vel gaa?“ sagde den snu Skurk. „Petitionen er bleven afvist med et hundrede og to og halvfemsindstyve Stemmer mod sex, og dermed er vor Sag tabt.“ Med disse Ord tog han en Penneknib op af Lommen, lagde Hatten paa Knæet og begyndte ivrig at skære den blaa Kokarde af, som han havde baaret hele Dagen.

Hans to Tilhængere saae paa hinanden og saae paa ham, som om de ikke vidste, hvad de skulde sige dertil.

Lidt efter fæstede Sekretæren sit Blik paa Barnaby og udbrød: „Ah, er det den unge Mand, som var saa driftig? Det gjør mig ondt for ham.“

„Ondt?“ raabte Hugh og Dennis som med een Mund.

„Ja, som Sagerne nu staar, bliver der i Morgen udstedt en Proklamation om, at der udbetales en Belønning af fem Hundrede Pund til den, som griber ham; og det samme vil gjælde om en Person til, som ophidsede Folket til ny Voldshandlinger,“ sagde Gashford rolig med et meget betegnende Blik paa Hugh.

„Guds Død!“ raabte denne og sprang op. „Paa en saa skjændig Maade maa vort Forehavende ikke ende. Dennis — Barnaby — kom!“

„Hvorhen? Hvad vil De gjøre?“ raabte Gashford, idet han kom dem i Forkjøbet og stillede sig med Ryggen mod Døren.

„Lige meget hvad! Noget maa der gjøres,“ svarede Hugh. „Gaa af Vejen og lad os komme ud!“

„Hi, hi, hi! De er en Pokkers bestemt Fyr,“ raabte Sekretæren snisende. „Det kan jeg lide, og jeg tør nok sige, at De har bestaaet Prøven godt.“

„Prøven?“ gjentog Hugh, „hvad skal det sige?“

„Hør,“ tog Gashford paa ny til Orde, „lad os faa noget at drikke! — „Jeg hører,“ vedblev han i en sleben Tone, da Drikkevarerne vare satte paa Bordet, „at Folket, som i Dag driver om paa Gaderne, heldigvis nok kunde

have Lyst til at rive et Par katholske Kapeller ned, og at de kun trænger til en Anfører; men, De forstaar mig nok, det er kun et Rygte — De vil da ikke gaa derhen?"

Han havde næppe fremsat dette Spørgsmaal, før hele Skaren styrtede ud af Huset. Lidt efter fulgte han efter dem, idet et djævelsk Smil spillede om hans Læber. Han havde fuldstændig opnaaet sin Hensigt, for to Timer senere stormede i Fakkelbelysning Hugh, Dennis og Barnaby, ledsaget af en talrig Skare, igjennem Gaderne, og snart efter begyndte Ødelæggelsen. Det var næppe bleven Midnat, før de igjen vendte sejersdrukne tilbage med alle mulige Slags Trofæer, saasom Præsteornater og afbrudte Alterprydelser, med vildt flagrende Haar, blodige og sønderrevne Hænder og Ansigter, saa de næsten lignede en Hob afsindige, der vare slupne ud af et Galehus.

Saaledes fo'r denne vilde Skare forbi i Nattens Mørke som et dæmonisk Drømmebillede, nu og da oplyst af en flimrende, rygende Fakkel.

Da lød der et forfærdeligt Skrig. Man ilede hen i den Retning, hvorfra det kom, men den nysgjerrige Mængde vendte snart tilbage. Det var jo kun en Enke, som havde set sin Søn blandt Oprørene.

Ellevte Kapitel.

Løsslupne Bander.

Paa de i forrige Kapitel beskrevne Optøjer blev der gjort Ende derved, at Militæret atter skred ind, adsplittede Tumultuanterne og tog nogle af dem til Fange. Før Daggry vare Gaderne tomme, og Byen havde faaet sit

vante Udseende igjen undtagen paa to Steder, hvor der kun var nogle faldefærdige Mure og rygende Brandtomter tilbage.

Men desværre skulde denne fredelige Stilhed ikke være af lang Varighed. Opmuntret af Myndighedernes Virksomhed, som slet ikke grebe til nogen som helst Forholdsregler for at forhindre ny Udbrud af Voldsgjerningerne, samlede Pøbelen sig paa ny anden Dagen derefter, forstærket med Londons værste Bærme og Udskud.

Man gjorde Begyndelsen med at angribe Katholikernes private Boliger, slaa Døre og Vinduer ind og derpaa ødelægge Møblerne.

I Kapellerne sønderslog raa Sværme Altrene, Bænkene og Prædikestolene, efter at de havde forsynet sig med allehaande nødvendigt Værktøj, som Hamre, Ildragere, Øxer og lignende.

Et halvt Hundrede haandfaste Mænd vilde i et Øjeblik have kunnet jage Banden paa Flugt, et eneste Kompagni Soldater vilde have splittet den fuldstændig som Avner for Vinden; men ingen lagde sig der imellem, og ingen Myndighed søgte at tøjle den.

Lige saa uantastede marscherede de til deres aftalte Mødeplads, antændte store Baal, udsøgte sig det mest værdifulde af deres Rov og brændte Resten; derpaa gav dette Pak sig til at danse, hyle og brøle uden at standse et eneste Øjeblik, før de var helt udmattede af Anstrængelse.

Da en af de største Skarer drog bort fra denne Skueplads for sin Virksomhed, stødte den paa Gashford, som havde været Vidne til hele deres Færd. Hugh traadte hen ved Siden af ham og hviskede til ham:

„Gaar det nu bedre?"

„Nej," svarede Gashford, „slet ikke."

„Hvad vil De da egentlig have?" spurgte Hugh uforbeholdent.

„Jeg vilde gjærne have," svarede Gashford, „at J bar Eder noget fornuftigere ad."

„Bare Taalmodighed," raabte Hugh. „Vent blot endnu nogle Timers Tid, saa skal De faa at se, hvad vi kan gjøre. Se Dem om i Morgen Nat, og læg Mærke til, om ikke Himlen er rød."

Derpaa gik han igjen hen ved Siden af Barnaby, og da Sekretæren saae efter dem, vare de begge forsvundne i Trængselen.

Næste Dags Eftermiddag mellem to og tre kom Gashford hen i „Støvlen", som nu var Oprørernes Hovedkvarter.

„Naa, Herre," raabte Hugh til ham, „hvad nyt bringer De saa? For at De har noget nyt at melde, det kan jeg se paa Deres Ansigt."

„Hm, hvor snedig De dog er," svarede Sekretæren. „Jeg har ganske vist nyt at melde, men —" her standsede han og trak en stor Plakat op af Lommen, foldede den ud foran Øjnene paa Hugh og vedblev: „Ser De det kongelige Vaaben for oven?"

„Ja," svarede Hugh, „hvad kommer det mig ved?"

„Meget, grumme meget!" svarede Sekretæren. „Det er en Proklamation fra Statsraadet, udstedt i Dag, hvori der udloves en Belønning af fem Hundrede Puud til enhver, som kan udpege den eller de Personer, som i Gaar Nat vare ivrigst ved Ødelæggelsen af Kapellerne."

„Er det det hele?" spurgte Hugh med ligegyldig Mine.

„Ikke ganske," svarede Sekretæren, „de stakkels Fyre, som man har taget til Fange, skal stilles for Retten, og man siger, at nogle Vidner, som interesserer sig meget for denne Sag, vil have den Uforskammethed at optræde imod dem. Blandt andre en vis katholsk Adelsmand ved Navn Haredale."

Hugh vilde gjærne have hindret, at dette Navn blev

udtalt, men det var for sent, og næppe havde Barnaby hørt det, før han hurtig vendte sig om.

„Pas din Tjeneste, kjække Barnaby!“ raabte Hugh, idet han paa sin heftige Maade i en Fart trykkede Fanestangen, som stod lænet op mod Muren, i Haanden paa ham. „Stil Dig strax paa Post, for nu skal vi rykke i Felten. Op med Dem, Dennis og hold Dem parat. Hurtig!“

Barnaby greb Fanen, som Hugh havde stukket ham i Haanden, og stillede sig stolt paa Post henne ved Døren, hvor han ikke kunde høre noget af Samtalen.

„Der kunde de nemt have fordærvet os det hele,“ sagde Hugh. „Nu er det paa Tide, at vi bryder op, Dennis. Tappertit venter paa os ude paa Marken.“

„Rask som altid,“ sagde Sekretæren smilende.

„Det er ogsaa en rask Forretning, vi har at afgjøre i Aften,“ svarede Hugh.

„Nej virkelig?“ ytrede Gashford.

„Aa, min gode Herre,“ raabte Hugh leende, „forstil Dem bare ikke. Hvem skulde vel vide bedre end De, at det første store Skridt, vi har at gjøre, det er at statuere et Exempel paa disse Vidner, og navnlig paa een af dem!“

Derpaa stormede han bort med Dennis, og lidt efter forlod ogsaa Gashford Huset.

Men den stakkels Barnaby marscherede stolt og med afmaalte Skridt op og ned paa sin Post foran Huset, fast bestemt paa at opfylde de ham betroede Pligter til det yderste.

Tolvte Kapitel.

Gjenfunden.

Dersom John Willet blot havde havt den ringeste Anelse om, hvilket Besøg der ventede ham, efter at han til det sædvanlige Klokkeslet havde lukket Gjæsterne ud af „Majstangen", saa vilde han ufejlbarlig have taget Benene paa Nakken og overladt til Forsynet at tage Vare paa hans Ejendele. Men eftersom dette ikke var Tilfældet, blev han hjemme, lagde Benene op paa en Stol, trak Forklædet op over Ansigtet og faldt hen i et blidt Blund. Men pludselig vaagnede han ved en højst usædvanlig Lyd, ved noget, der lignede den Summen, man hører, naar man holder en Konkylie for Øret. Lyden kom aabenbart fra Landevejen, blev snart svagere, snart stærkere, alt efter dennes Bugtninger. Men paa een Gang traadte den tydelig frem, — — det var Lyden af Fodtrin og Stemmer fra en stor Menneskemasse. Skjønt Stamgjæsternes Passiar den Aften udelukkende havde drejet sig om Urolighederne i London, ved hvilken Lejlighed den gamle Herre i øvrigt igjen havde lagt sit Stivsind for Dagen ved afgjort at benægte selve Kjendsgjerningerne, saa faldt det ham alligevel slet ikke ind at bringe denne Folkehob i Forbindelse med Oprørerne. En Gang fik han vel den Tanke, at der i Huset fandtes noget, som hed en Dør, som han kunde lukke af og forskanse, og paa samme Tid fik han en dunkel Forestilling om noget, der hed Skodder for de underste Vinduer. Men han blev alligevel staaende bomstille henne i Døren, medens Kokkepigen og Stuepigen flygtede hvinende op paa deres Kamre, og der stod han og saae ned ad Vejen i den Retning, hvorfra Larmen kom, og gav sig ikke engang Tid til at tage Hænderne op af Buxelommerne.

Han behøvede ikke at vente længe. En mørk Masse

viste sig snart midt i en stor Støvsky. Pøbelsværmen fordoblede sine Skridt og trængte sig frem i broget Forvirring, hylende og hujende som en Flok Vilde, og et Øjeblik efter blev John Willet greben og hvirvlet ind i Hoben fra Haand til Haand.

„Halloj!" raabte en Stemme, som han syntes, han skulle kjende, medens samtidig en Person trængte sig frem gjennem Mængden. „Hvem er det? Lad mig faa ham. Gjør ham ikke noget. Naa, hvordan har Du det, gamle John? Ha, ha, ha!"

Willet stirrede paa ham og saae, at det var Hugh; men han hverken sagde eller tænkte et eneste Muk.

„Fyrene der er tørstige og maa have noget at drikke!" raabte Hugh og skubbede ham ind i Huset. „Rør Dig ikke, John; rør Dig ikke. Vis os det bedste, Du har, — det allerbedste."

John stirrede paa de Ansigter, der omgav ham, men man gav ham ingen Betænkningstid, og inden han vidste af det, var han inde i Gjæstestuen, som nu var helt fuld af Mænd, Knipler, Stokke, Fakler og Pistoler. Skrigende og larmende Individer styrtede ind og ud af Døre og Vinduer, slog Glas itu, drejede Hanen om paa Fadene, drak Brændevin af fine Porcellæns Puncheboller, gav sig til at ride paa Øltønderne, røg af Stamgjæsternes Piber, stak forskjellige Sager, som slet ikke tilhørte dem, i Lommen, gramsede i hans Pengeskuffe lige for Øjnene af ham og rev og smed alt hulter til bulter. Hvorhen man saa kastede sit Blik, var der Mænd, — for oven, for neden, i Sovekamrene, i Køkkenet, i Gaarden, i Staldene, og hvert Øjeblik kom der ny Skikkelser, ny Ansigter sværmende, ligesom det kunde være Insekter, og trindt om var der ikke andet end Larm og Røg og Lys og Mørke og Jubel og Vrede og Latter og Stønnen og Rov og Angst og Ødelæggelse!

Medens John fra sin Lænestol saae paa dette sindsfor-

virrende Optrin, holdt Hugh sig stadig i Nærheden af ham, og skjønt han var den vildeste og mest støjende i hele Banden, saa beskyttede han dog adskillige Gange sin gamle Heres Lemmer mod Overlast.

Endelig begyndte Banden at samle sig foran Huset, men Hugh tillige med Sim Tappertit og nogle andre blev endnu staaende inde i Gjæstestuen for at raadslaa om, hvad man skulde gjøre med John, for at han skulde holde sig rolig, til man var færdig med Kaningaarden.

Efter nogle Forslag af den grusomste Art blev man endelig enig om at binde John fast til Lænestolen, og for at faa dette Arbejde udført, raabte man paa Dennis.

„Hør nu en Gang, John," sagde Hugh, idet han traadte hen til denne, „nu binder vi Hænder og Ben paa Dig, men ellers skal Du ikke lide nogen Overlast, hører Du?"

John Willet saae paa en helt anden, som om han ikke vidste, hvem der havde talt, og mumlede, om det kostede noget.

„Jeg tror, saa min Salighed, at den gamle Knark er gaaet fra Snøvsen," raabte Hugh leende, — „naa, Dennis, hvor bliver De saa af?"

Man raabte atter paa ham, og endelig kom han med et langt Reb om Livet paa sig.

„Kom, skynd Dem!" raabte Hug og stampede i Gulvet. „Skynd Dem!"

Dennis viklede, idet han blinkede og nikkede med Hovedet, Strikken løs, saae op i Loftet og kastede prøvende Blikke paa alle Vægge og Gesimser, hvorpaa han rystede paa Hovedet.

„Naa, kan De saa ikke skynde Dem, Menneske?" raabte Hugh og stampede atter utaalmodig i Gulvet. „Skal vi staa her og vente, til man i ti Miles Afstand har faaet at vide, hvad vi har for, og saa blive forstyrret midt i Arbejdet?"

„De kan sagtens tale, min gode Ven," sagde Dennis, idet han saae sig om, medens han viklede Strikken løs, „men hvis det ikke lader sig gjøre der i Døren, saa lader det sig slet ikke gjøre her inde i Stuen."

„Hvad lader sig ikke gjøre?" spurgte Hugh.

„Hvad der ikke lader sig gjøre?" gjentog Dennis. „Jh, det med ham, den gamle Fyr der henne.".

„For Fanden, De har da ikke i Sinde at hænge ham?" raabte Hugh.

„Ikke det?" sagde Dennis. „Hvad andet skulde jeg vel?"

Hugh svarede slet intet, men rev Strikken ud af Haanden paa ham og gav sig til at surre gamle John fast; men hans første Forsøg var saa kejtet og ubehjælpsomt, at Dennis næsten med Taarer i Øjnene bad ham om at overlade ham det Stykke Arbejde. Hugh gav efter, og saa blev det udført i et Nu.

„Og nu af Sted!" raabte Hugh. „Af Sted til Kaningaarden!"

„Til Kaningaarden!" lød det der ude fra hundrede Struber, hvorpaa hele Hoben jog af Sted, fuld af Længsel efter Bytte og Ødelæggelse.

John Willet, som blev ene tilbage i den hærjede Gjæstestue, sad og stirrede om sig, ganske vist med vaagne Øjne, men alle hans Aandsevner vare sænkede i en dyb, drømmeløs Dvaletilstand. Han saae paa det Værelse, som indtil for en Time siden i Aarevis havde været hans Hjærtes Stolthed, men ikke en Muskel fortrak sig i hans Ansigt. De kostbare Drikkevarer, som nu næsten vare løbne ud af Fadene, dryppede med hul Klang paa Gulvet, som var overstrøet med Brudstykker af den forskjelligste Art, og de muntre røde Gardiner flagrede ud af Vinduerne. John saae paa Ødelæggelsen, men uden i ringeste Maade at undre sig derover. Det Stadium var han for længe siden kommet ud over, og selv om der

var kjørt et helt Batteri Kanoner op, og de havde begyndt at dundre løs lige uden for Vinduerne, saa vilde han heller ikke have brudt sig en Smule derom.

Endelig hørte han nogle hurtige, men dog forsigtige Fodtrin, der nærmede sig Huset. Personen standsede, kom hen ved Vinduet og stak Hovedet ind. Det var et blegt, udtæret, gulligt Ansigt; Øjnene vare unaturlig store og funklende, og Haaret var graasprængt. Han kastede et spejdende Blik ind i Værelset og sagde:

„Er De alene hjemme?"

John gav ikke saa meget som et Tegn fra sig, skjønt han tydelig hørte Spørgsmaalet blive gjentaget hele to Gange. Lidt efter steg Manden ind ad Vinduet. Heller ikke det forbavsede John det allerbitterste. I Løbet af den sidste Time havde man gaaet saa meget ind og ud ad Vinduet, at han helt havde glemt, at der var en Dør; det forekom ham næsten, som om det havde været saaledes fra hans Barndom af.

Manden havde en stor, mørk, luvslidt Kappe paa og nedkrampet Hat. Han traadte hen til John og spurgte: „Hvad Vej er Banden slaaet ind paa?"

John svarede ikke et Ord, hvorfor den fremmede saae sig nødsaget til at gjentage sit Spørgsmaal paa en mere truende Maade. Da pegede John endelig i den Retning, som de vare dragne bort ad.

Den fremmede drak af nogle af Fadene og slugte ogsaa med stor Graadighed nogle Levninger af Brød og Kjød. Saa vendte han sig om imod Døren, da pludselig Kaningaardens Alarmklokke lod sig høre, hvorpaa der viste sig et stærkt Lysskjær, som ikke blot oplyste Stuen, men ogsaa Omegnen trindt om.

Det var ikke den pludselige Overgang fra Nattens Mørke til dette skrækkelige Lys og heller ikke den fjærne Jubel og Triumfskrigene, som skrækkede den fremmede tilbage, som om

han var ramt af Lynet, men det var Alarmklokken. Med opspilede Øjne, rystende Lemmer og fortrukne Miner løftede han den ene Arm højt i Vejret, medens han med den anden gjorde en Bevægelse som for at afværge et Drømmesyn, han stødte efter, som om han havde en Kniv i Haanden, hvormed han vilde gjennembore det. Han rev sig i Haaret, holdt sig for Ørene, fo'r omkring som en vanvittig, udstødte derpaa et forfærdeligt Skrig og ilede bort. Men Klokken blev ved at kime og syntes at forfølge ham, bestandig højere og højere, heftigere og heftigere. Luften gjenlød af Braget fra vældige, sammenstyrtende Masser, men højere end alt andet, som en Røst fra de Døde, lød Klokken — bestandig Klokken! Endelig hørte den op, men ikke i hans Øren. Ligklokken vedblev at give Gjenlyd i hans Sjæl, og hver Tone raabte paa Mord — et grusomt, rædselsfuldt Mord — et Mord paa en uskyldig Mand, udøvet af en, der besad hans fulde Tillid.

Medens han afvexlende væltede sig paa Jorden og ilede frem og tilbage uden at vide, hvorhen han skulde styre sine Fjed, skred Oprørernes forfærdelige Voldsdaad rask frem. Efter at de vare komne til Kaningaarden og en Tid lang havde kimet paa Portklokken og forlangt at komme ind, klatrede nogle over Gitteret, medens andre brød Jærnstængerne fra, som de benyttede som Vaaben, idet de derved tillige aabnede sig en Bresche. Efter at de dernæst fuldstændig havde omringet Gaarden, bleve de forsynede med Brandfakler, og med disse stormede de under lydelige Hurraraab løs paa Døre og Vinduer.

Saa snart Banden trængte ind i Huset, blev der vel affyret nogle Skud af Haredales Tjenestefolk, men da disse kun sporede ringe Virkning heraf, tænkte de kun paa at redde sig selv og lod Ødelæggelsen have sin uforstyrrede Gang.

Da Belejrerne nu vare fuldstændig Herrer over Stedet, spredte de sig om i det lige fra Kvist til Kjælder, og overalt

øvede de deres Skjændselsgjerninger. Medens nogle mindre Afdelinger antændte Glædesblus under Vinduerne, sønderslog andre Bohavet og kastede Borde, Kommoder, Senge, Spejle og Malerier ind i Flammerne for at nære Ilden. Derpaa gav man sig til at bryde Gulvene op og rive Murene ned, saa at de, der opholdt sig i de øvrige Etager, bleve begravede under Ruinerne. Nogle gjennemrodede Kommoder, Kister, Kofferter, Skriveborde og Pengeskrin for at finde Juveler, Guld- og Sølvtøj, medens andre stak Ild paa alt. Efter endnu en kort Tids Forløb stod Bygningen i Brand paa saa mange Punkter, at mange ikke fik Tid til at undslippe. Jo mere Ilden knitrede og rasede, desto grusommere blev Banden og des vildere lød dens Triumfskrig. Samtidig vedblev Alarmklokken uafbrudt at kime, uden at nogen menneskelig Haand satte den i Bevægelse, ene og alene paa Grund af det alt ødelæggende Baal, som luede trindt om.

Endelig var Ødelæggelsens Værk fuldbyrdet, og Hugh raabte med hæs Røst:

„Nu har vi gjort alt, hvad vi kan; Ilden brænder af sig selv, og det hele er en Grusdynge. Spred jer derfor ad, Kammerater, medens der endnu er Tid dertil; gaa hjem ad forskjellige Veje og mød paa det sædvanlige Sted."

Men det var ingen let Opgave at faa saadan en Bande til at fortrække, tilmed, da de ikke mere lystrede nogen Kommando. Mange kastede deres brændende Fakler op i Luften og opfangede dem paa deres Hoveder og Ansigter, hvorved de tilføjede sig dybe, afskyelige Brandsaar. Andre løb tværs igjennem Flammerne og pjaskede i dem med Hænderne, som om det kunde være Vand. Et knapt tyveaarigt, beruset ungt Menneske laa paa Jorden med en Brændevinsflaske for Munden, medens det smeltede Bly fra Taget løb som en hvidglødende Ildstraale ned paa Panden af ham og smeltede Hovedet fra Kroppen af ham, som om det kunde have været

Vox. Da de splittede Skarer atter samlede sig, maatte man trække mange, der vel endnu var i Live, men helt forbrændte som af gloende Jærn, op ad Kjælderne og bære dem bort.

Langsomt, i smaa Hobe, med hæse Hurraraab og deres sædvanlige Brøl forsvandt endelig Pakket lidt efter lidt, og der indtraadte en dødlignende Stilhed. Selv Flammernes Knitren var hørt op, og der hævede sig kun en umaadelig Røgstøtte op mod Himlen, som om den for denne vilde gjøre Indsigelse mod Menneskenes skjændige Færd, der havde forvandlet denne stolte Bygning til en usel Grushob og ikke ladet andet tilbage end en øde, sørgelig Brandtomt.

* *

*

I den ødelagte Gjæstestue sad endnu stadig gamle John, bunden fast til Stolen; men han var ikke mere alene. Salomon Daisy var løbet derhen og slog grædende Hænderne sammen, idet han saae sig om i Stuen.

„Johnny," udbrød han, „ak, kjære gamle Johnny, hvad er dette dog for en Forandring! At tænke sig, at det er kommet saa vidt med „Majstangen", og at vi skulde opleve det! Og saa den gamle Kaningaard, Johnny, — ak, det er et skrækkeligt Syn!"

Men den lille Klokker var ikke det eneste Vidne til denne sørgelige Ødelæggelse; midt i Værelset stod Hr. Haredale, som lige var vendt tilbage fra London, saa bleg som et Gjenfærd. Hans Følelser lader sig lige saa lidt skildre, som den Stemning, han blev sat i, da han ved sin Tilbagekomst undervejs blev Lysskjæret va'r paa Himlen, og den Anelse opstod hos ham, at det hidrørte fra hans egen Ejendom.

Alligevel bestræbte ogsaa han sig for at faa John til at tale; men alle deres Forsøg viste sig frugtesløse. Ligesom

hidtil vedblev den gamle Fyr at sidde og glo og stirre om sig saa stum som en Fisk.

„Johnny, kjære, gode Johnny," begyndte den godmodige Salomon Daisy paa ny, „kjender De mig da ikke? Salomon — Graveren og Klokkeren — ham, De veed nok, Johnny, i Kirken om Søndagen!"

Willet grundede et Øjeblik og mumlede saa mekanisk hen for sig:

„Lader os alle bede —"

„Ja, rigtig," raabte den lille Mand hurtig; „ganske rigtig. — Nu kommer De til Dem selv igjen, ikke sandt? — De kommer til Dem selv igjen, Johnny, ikke sandt?"

„Til mig selv igjen?" mumlede Willet. „Til mig selv igjen? Ak!"

„Sig mig en Gang, de Slyngler har vel ikke slaaet Dem?"

John rynkede Panden og saae sig langsomt om i Stuen. Saa rullede der en stor Taare ned ad Kinden paa ham, og endelig rystede han paa Hovedet og sagde: „Hvis de blot havde været saa venlige at slaa mig ihjel, saa vilde jeg af mit inderste Hjærte have takket dem derfor."

„Nej, nej, sig ikke det, Johnny," bad den lille Mand. „Det er ganske vist slemt, — meget slemt; men dog ikke i den Grad, at man skal komme med saadant et Ønske. Nej, det er det ikke; er det vel Hr. Haredale?"

„Det er et stort Tab, De har lidt, og en tung Ulykke, der er overgaaet Dem," sagde Haredale, idet han hurtig søgte at løsne hans Baand, „og desværre ser jeg mig ikke i Stand til at trøste Dem. — Giv mig en Kniv, Daisy! Det er dog nogle skrækkelig haarde Knuder."

„Er der ingen af de Herrer," begyndte nu John, idet han saae sig urolig om, — „er der ingen af de Herrer, der har set — en Ligkiste?"

„Men Willet dog!" udbrød Haredale.

Salomon tabte Kniven og ryſtede over hele Kroppen. „Du barmhjærtige Gud!“

„Der kom,“ vedblev John langſomt, „der kom for noget ſiden en død Mand her ind til mig; han har nu i ſyv og tyve Aar eller ſaa omtrent gaaet og ſøgt efter ſin Lig-kiſte.“

Der ſteg en ſkrækkelig Anelſe op i Haredales Sjæl. Han greb ſig med Haanden til Hovedet og tumlede et Par Skridt tilbage, men ſaa fattede han ſig, bad Salomon Daiſy om at følge med ſig og ilede, alt hvad han kunde, til Brandſtedet. Da han var kommen derhen, trak han ſin Kaarde, greb Salomons Haand og gik med forſigtige Skridt rundt om Stedet. Han ſaae gjennem hver Døraabning, hver Revne i Muren, veg tilbage ved hvert Vindſtød i Træ-erne og gjennemſpejdede med udſtrakte Hænder de meſt ſkjulte Kroge. Saaledes gik de omkring hele Bygningen, til de kom til det lille Taarn, hvor Alarmklokken var anbragt. Her havde Ilden raſet allerværſt. Kun en Del af Vindel-trappen var bleven ſtaaende og ſnoede ſig, grelt belyſt af den nys opſtaaede Maane, op af Sten- og Aſkehoben.

Medens de ſtod der, rev noget Aſke ſig løs oppe fra Taarnet og rullede ned. Salomon blev meget forſkrækket, men Haredale lagde Haanden for Munden af ham, befalede ham at tie ſtille og ſneg ſig med dragen Kaarde hen til Taarnet, hvor han forſvandt.

Salomon blev ſtaaende ſom naglet til Jorden, vo-vede næppe at trække Vejret og ſaae med ſky Nysgjerrighed op efter.

Atter rullede der noget Aſke ned — ganſke, ganſke ſagte — ſaa igjen noget — og ſaa igjen, ſom om det hidrørte fra nogen, der ſneg ſig om der oppe. Og nu viſte der ſig i Mørket en Skikkelſe, ſom ſteg ganſke ſagte ned, ofte ſtand-ſede og ſaae ſig om, ſaa igjen fortſatte ſin farlige Vandring og tilſidſt paa ny forſvandt.

Salomon var lige ved at daane. Han slog Hænderne sammen, Benene rystede under ham, og den kolde Sved sprak frem paa hans blege Ansigt. Han anstrængte sine Øjne og fæstede dem paa en af Maanen oplyst Plet, hvor Fantomet snart maatte vise sig. Igjen faldt der noget Aske, og nogle Murbrokker rullede med en tung, dump Lyd ned paa Jorden. Salomon vendte ikke et Øjeblik sit Blik bort fra det maanebelyste Sted. Skikkelsen nærmede sig, dens Skygge viste sig allerede paa Muren. Nu dukkede den frem — nu saae den ned paa ham — og nu — —

Den forfærdede Klokker udstødte et sønderrivende Skrig og raabte: „Du forbarmende Gud, — det er Gjenfærdet, Gjenfærdet!“

Længe før Gjenlyden af dette Raab var død hen, var der traadt en anden Skikkelse frem i det belyste Rum, havde styrtet sig over den første og kastet den til Jorden. Derpaa satte den Knæet paa Brystet af den og greb den i Struben med begge Hænder.

„Elendige!“ raabte nu Haredale med frygtelig Røst, for ham var det nemlig. „Endelig — endelig har jeg Dig, Du, som ved dine djævelske Kunstgreb fik Alverden til at tro, at Du var død, men hvis Liv Himlen har skaanet til dette Øjeblik. Du, hvis Hænder var røde af min Broders og hans tro Tjeners Blod, hvem Du myrdede for at skjule din Udaad. Og i den Herres Navn, der i Dag har overantvordet Dig i mine Hænder, anholder jeg nu Dig, Rudge, Du dobbelte Morder og Uhyre! — Nej, om Du saa havde tyve Mands Kraft,“ tilføjede han, da den anden satte sig til Modværge, „i Nat skal Du ikke slippe ud af min Haand. Nu er jeg endelig bleven befriet for den Byrde, der har tynget paa mit Bryst i de mange, mange Aar. — Gud er retfærdig og barmhjærtig. Han være takket og priset!“

Trettende Kapitel.

Paa Post.

Barnaby, den brave, enfoldige ſtakkels Barnaby var hele Dagen igjennem trolig bleven paa den Poſt, man havde anviſt ham. Saa godt ſom uafbrudt og med en Iver, der var en bedre Sag værdig, gik han op og ned med Fanen i Haanden. Han var glad og fornøjet til Mode og følte ſig umaadelig lykkelig; kun naar han tænkte paa ſin Moder, fo'r der en Skygge over hans Anſigt. Med hvilken Henrykkelſe maatte hun dog ikke have hørt Beretningen om hans Tapperhed! Hvorfor kom hun dog ikke og ønſkede ham til Lykke? Hvor vilde hun dog ikke glæde ſig over ham, naar hun ſaae ham paa den Poſt, man havde betroet ham. Ja ſelv Grib maatte aflokke hende et Bifaldsſmil, naar hun hørte den ſkrige: „Jeg er en Djævel, jeg er en Polly, jeg er en Thekjedel, jeg er en Proteſtant, — ned med Papiſterne!“ Dette ſidſte Slagord havde den lært af de brave Fyre, ſom den i den ſenere Tid havde opholdt ſig hos, og den fremſagde det med meget Eftertryk.

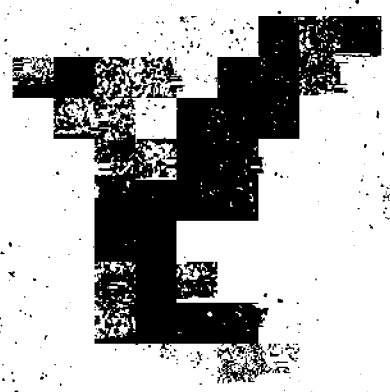
Dagen nærmede ſig ſin Ende, og Barnaby ſaae paa den nedgaaende Sol, idet han ſtøttede ſig til ſin Fane, da der dukkede et Par Skikkelſer op i det fjærne, ſom hurtig kom hen imod Huſet og vinkede med Hænderne, ſom om de vilde advare Beboerne mod en eller anden Fare, der nærmede ſig. Jo nærmere de kom, deſto ivrigere vinkede de, og da de var komne indenfor Hørevidde, raabte de forreſte, at Soldaterne nærmede ſig.

Saa ſnart Barnaby hørte dette, rullede han ſin Fane op og bandt den faſt til Stangen. Hans Hjærte bankede lydeligt, medens han gjorde det, men bange var han ikke, og han tænkte lige ſaa lidt paa at flygte, ſom ſelve Faneſtangen.

Side 130.

Barnaby og Ravnen.

Efter at de venlig sindede Flygtninge havde underrettet ham om Faren, ilede de forbi ham og ind i Huset, hvor der kort efter herskede den største Forvirring. Man lukkede hurtig Dørene af derinde og bad ham baade ved Blik, Miner og Tilraab indtrængende om ufortøvet at flygte; men han rystede dybt fornærmet paa Hovedet og blev endnu standhaftigere staaende paa sin Post,

I Virkeligheden viste der sig ogsaa i Løbet af fem Minutter en stærk Afdeling Militær, som hurtig nærmede sig Huset. Mandskabet rykkede ind i Gaarden og gjorde Holdt. Den kommanderende Officer sendte en Ordonnans til Kavalleriet, som dannede Bagtroppen, og en af dem kom ridende hen til ham. De vexlede nogle Ord med hinanden og saae paa Barnaby, som endnu godt huskede den Mand, han havde slaaet af Hesten foran Parlamentsbygningen, og som han nu saae lige for sine Øjne. Kavalleristen blev hurtig sendt bort igjen, hilste og red tilbage til sine Kammerater, som holdt der i Nærheden.

Saa gav Officeren Ordre til at lade Geværerne og opfordrede Barnaby til at overgive sig.

Han gav intet Svar, men traadte hen i Døren, foran hvilken han havde holdt Vagt, og holdt sin Fane tværs foran den for at forsvare den. Og da nu Soldaterne trængte ind paa ham, slog han to af dem til Jorden, men blev derpaa ramt for Brystet af et Kolbestød, styrtede om og blev taget til Fange.

Et Udbrud af Overraskelse fra Officeren bragte ham atter nogenlunde til sig selv. Han saae sig om. Grib, som hemmelig havde arbejdet hele Eftermiddagen, og nu, da enhvers Opmærksomhed var bortledet fra den, havde fordoblet sine Anstrængelser, havde trukket Straaet bort fra Hughs Leje og oprodet den løse Grund med sit jærnhaarde Næb. Gyldne Skaaler, Skeer, Lysestager, Guldpenge, kort sagt alt, hvad Oprørerne havde røvet, kom nu for Dagens Lys.

Medens alt blev nærmere efterſøgt og Byttet ſkaffet til Side, lagde man Haandjærn paa Barnaby, bandt hans Arme, underſøgte hans Perſon og tog alt fra ham, ſom man fandt. Derpaa ſtillede Soldaterne ſig atter op i Gaarden, og kort efter drog man bort med Fangen.

Det varede ikke længe, før man naaede til Kaſernen, og her blev den ſtakkels Barnaby lukket inde i et alt andet end indbydende Fængſel, hvor vi foreløbig maa overlade ham til ſig ſelv, medens vi ſe os om efter Oprørernes Førere.

Disſe vendte ved Daggry tilbage fra deres Ødelæggelſes-Togt og ſtyrede deres Skridt hen imod „Støvlen", hvor de tænkte paa at hvile ud. De havde allerede nærmet ſig Huſet paa en fem Hundrede Skridts Afſtand, da en Spejder, ſom hele Natten var krøbet om i Grøfterne for at advare mulige Efternølere, krøb frem af ſit Skjul og raabte til dem, at de ſkulde gjøre Holdt.

„Gjøre Holdt? Og hvorfor?" ſpurgte Hugh.

Spejderen ſvarede, at Huſet var blevet angrebet om Eftermiddagen og nu var fuldt af Politi og Soldater. Beboerne vare flygtede eller tagne til Fange; men Navnene paa de ſidſte kunde han dog ikke opgive.

Efter denne Meddelelſe holdt de tre Førere Krigsraad og overvejede, hvad de nu helſt burde gjøre. Hugh, ſom anſaa det for muligt, at Barnaby var falden i Hænderne paa Soldaterne og blev bevogtet inde i Huſet, vilde gjøre et Forſøg paa at befri ham, men det fraraadede Dennis og Tappertit paa det beſtemteſte, da det tilmed var meget ſandſynligt, at Barnaby, hvis han var fanget, alt befandt ſig i Newgate. Idet Hugh omſider bøjede ſig for disſe Indvendinger, fandt han ſig i, at man traf ſig tilbage til Fleettorvet, hvorhen det ſyntes, at nogle af de meſt forvovne i Banden havde begivet ſig, efter at de havde modtaget lignende Oplysninger.

Fleettorvet beſtod den Gang af en lang, uregelmæssig

Række Træskure, i hvis Indre et stort Antal Oprørere havde gjort sig det saa bekvemt som muligt.

Det var nu allerede lyst, men Morgenen var kold, og en hel Del af Pakket havde samlet sig om Kaminen i et nærliggende Værtshus, hvor man drak varmt Øl, røg Tobak og lagde nye Planer.

Hugh og hans to Venner vare godt kjendte af de fleste af dem, hvorfor de bleve modtagne med særlig Opmærksomhed og fik anvist Ærespladserne ved Kaminen. Døren blev lukket for at holde uvedkommende Gjæster borte, og saa gav man sig til at udveksle Nyheder med hinanden.

„Som jeg hører, har Soldaterne besat „Støvlen“,“ sagde Hugh. „Vi har i Gaar Morges efterladt en Skildvagt der, og han er der ikke mere. I kjender vist Manden, — det er Barnaby, ham, som stødte Soldaten ned af Hesten i Westminster. Har nogen set ham, eller hørt noget om ham?“

„Ja, desværre,“ brummede en af de Tilstedeværende. „Jeg advarede ham i Tide, men han veg ikke fra Pletten, før Soldaterne kom og førte ham med sig til Kasernen. Jeg fulgte i Afstand med Troppen og opsøgte senere en af Soldaterne, som jeg kjender i Kasernen. Af ham fik jeg at vide, at Barnaby og nogle andre Fanger skulde bringes til Newgate og det endnu i Dag.“

Denne Meddelelse var ypperlig skikket til paa ny at ophidse Sindene, og flere raabte ogsaa, at naar man fandt sig i det, saa vilde de snart alle sidde i Fængsel. Andre mente, at hvis man havde befriet de øvrige Fanger, saa var noget saadant aldrig sket. Derpaa raabte en med lydelig Røst: „Hvem følger med til Newgate?“ Og saa lød der kun et eneste Raab, og alle styrtede hen mod Døren.

Men Hugh og Dennis stillede sig med Ryggen op imod den og holdt de andre tilbage, idet de raabte, at det vilde være Galskab at drage ud ved høj lys Dag; hvis de deri-

mod ventede, til det blev mørkt, og man havde lagt en Angrebsplan, saa kunde de ikke blot befri deres Kammerater, men alle Fangerne og brænde Fængslet ned.

„Og ikke alene dette Fængsel," raabte Hugh, „men alle Londons Fængsler. Der skal ikke levnes dem et eneste Hul til at putte Fanger ind i. Vi vil stikke dem i Brand alle sammen! Enhver, som har Mod i Brystet," raabte han, idet han greb Bøddelens Haand, „slutter sig til os. Lad os give hinanden Haanden derpaa. Barnaby skal befris, og ikke et eneste Fængsel skal blive staaende! Hvem følger med?"

Alle, — hver eneste en. Og de aflagde en dyr Ed paa, at de den følgende Nat vilde udfri deres Venner og brænde Fængslet ned eller selv gaa til Grunde i Flammerne.

Fjortende Kapitel.

Bag faste Mure.

Fra det Øjeblik, Gud havde overantvordet Morderen i hans Haand, var Haredale bleven et helt andet Menneske. Skjønt der endnu laa en dyb Alvor udbredt over hans Træk, ligesom forhen, var dog Uroen, den ængstelige Følelse og den tilsyneladende ubønhørlige Strænghed, som man før havde iagttaget hos ham, for stedse forsvunden, og han var nu opfyldt af en taknemmelig Følelse mod Gud, den retfærdige Dommer. Han var ogsaa taknemmelig for, at Emma i Tide havde taget Ophold hos Klejnsmedden, thi hvad vilde der være blevet af den stakkels Pige, hvis Lykke han fra nu

af udelukkende havde for Øje, hvis han var falden i Hænderne paa Oprørerne?

Efter at han med stor Møje havde skaffet sig Hest og Vogn i den nærmeste Landsby, thi hans egne Kjøretøjer vare enten blevne ødelagte i Flammerne eller bortførte af Urostifterne, kjørte han med sin Fange til London. Vi sige med stor Møje, thi de forskrækkede Landsbyfolk frygtede det værste, hvis Oprørerne fik at vide, at de havde laant en Katholik Hest og Vogn. Lignende Vanskeligheder mødte Haredale ogsaa i London hos Overpræsidenten, hvem han anmodede om at udstede en Arrestordre mod Morderen. Præsidenten hørte til den Slags Verdensmennesker, som glemme baade Pligt og Værdighed, naar deres egne personlige Behageligheder løbe Fare for at blive forstyrrede. Den vel nærede Herre havde en umaadelig Respekt for den løsslupne Hob, som uhindret drev sit Uvæsen omkring i Gaderne, og han saae allerede i Aanden sit Liv, eller i alt Fald sin Vinkjælder truet, hvis han over for en Katholik gjorde, hvad hans Pligt og Embedsstilling fordrede af ham. Derfor fik Haredale ogsaa en afvisende Besked af ham, hvilket var saa meget farligere for ham, som han, for videre at forfølge sin Ret, maatte bane sig Vej gjennem Stadens mest befærdede Gader med sin Fange. Et eneste Raab fra denne om, at Haredale var en Katholik, vilde ufejlbarlig lede til, at Morderen blev befriet. Under disse Omstændigheder saae Haredale sig derfor nødsaget til at kneble sin Fange og paalægge ham at forholde sig fuldstændig rolig, da han ellers uden videre vilde støde ham ned. Da Rudge kun altfor tydelig saae af hans Blik, hvor alvorlig hans Trudsel var ment, lystrede han Befalingen, og de naaede saaledes uhindret til Fredsdommerens Bolig, hvor Haredales Anmodning strax blev efterkommet.

Morderen blev ufortøvet dømt til at sættes i Arrest i Newgate, hvorhen han blev ført under sikker Eskorte.

Med spændt Opmærksomhed saae Haredale, at han blev lagt i Lænker og indesluttet i Cellen. Ja, da han forlod Fængslet og befandt sig i den aabne Gade udenfor, følte han endogsaa paa de jærnbeslagne Porte til Fængslet for at overtyde sig om, at han ikke drømte, men at hans Broders Morder var sikkert under Laas og Lukke.

Saa snart Fangen var ene, satte han sig paa sit Leje med Haanden under Kinden og blev flere Timer siddende i denne Stilling. Det vilde være vanskeligt at sige, hvilke Tanker det var, der beskjæftigede ham. De vare ikke rettede paa noget bestemt, maaske en enkelt nu og da opdukkende Erindring undtagen, og de havde ikke noget at gjøre med hans nuværende Stilling.

Der kunde vel være forløbet et Par Timer, da Døren blev aabnet, og en Mand traadte ind, i hvem Morderen strax gjenkjendte Stacks.

„De har ganske vist ikke meddelt mig mere end Halvdelen af Deres Hemmelighed," begyndte den blinde efter et lille Ophold, „men nu kjender jeg den. Hvor blev De nappet?"

„Paa Kaningaarden," lød Svaret.

„Hvordan Pokker kom De derhen?"

„Fordi jeg vilde undgaa den Mand, som jeg kun altfor ofte har set paa Londens Gader, — fordi jeg blev jaget og drevet derhen af en ubønhørlig Skjæbne, som hængte ligesom et hævnende Sværd over Hovedet paa mig. Jeg vilde slutte mig til Folkesværmen, da jeg troede at være sikrest blandt den. Skjønt de lige var dragne bort, da jeg kom hen til Stedet, blev jeg der dog for maaske at træffe paa nogle Efternølere. Men saa," her drog Forbryderen et dybt Suk og stirrede hen for sig, — „jeg stod lige ved Foden af Taarnet, hvor Forbrydelsen — — saa — hørte jeg hans Stemme, — den forfulgte mig, indtil hans Arm holdt mig fast."

„Hvorfor gav De ham ikke et Knivstik?“ spurgte den blinde.

„Fordi der mellem ham og mig,“ sagde Rudge med sagte, ræddelsfuld Røst, „befandt sig en tredje Person, hvis blodige Haand var rettet imod mig. Netop paa samme Maade holdt han ogsaa den Gang Haanden i Vejret og med netop det samme Blik, før han styrtede død til Jorden.“ Morderen vendte sig bort og skjulte sit Ansigt.

„Men saa kunde De jo have flygtet,“ afbrød den blinde Tavsheden.

„Hvad skulde det have nyttet? Vilde jeg ikke være kommen forbi Dammen, hvorhen jeg slæbte den anden myrdede, Gartneren, der var Vidne til mit første Mord, — efter at jeg først havde iført ham mine egne Klæder?“

„De har en levende Indbildningskraft,“ sagde Stacks smilende.

„De har godt ved at tale,“ sagde Rudge, „da De ikke forstaar mig. — Jeg ser endnu for mine Øjne Luftboblerne, som steg i Vejret, efter at jeg havde væltet ham derud. Jeg husker endnu, at Vanddraaberne, der sprøjtede op i Ansigtet paa mig, forekom mig som Blod. — Og saa,“ vedblev han, idet han lod Fortiden drage forbi sit Blik, „da jeg saa langsomt sneg mig hjem og fortalte min Hustru alt, — saa saae jeg, hvorledes hun styrtede til Jorden, og da jeg vilde løfte hende op, stødte hun mig bort fra sig. Tror De maaske, at det er Indbildning? — Sank hun ikke paa Knæ og krævede Himlen til Vidne paa, at hun og hendes ufødte Barn fra denne Time af sagde sig løs fra mig? Og varede hun mig ikke ad med saa indtrængende Ord, at jeg gyste derved, at jeg skulde flygte, medens det endnu var Tid; for da hun var min Hustru, vilde hun vel tie, men ikke yde mig Hjælp? Gik jeg saa ikke ud i Nattens Mørke, forstødt af Gud og Mennesker, og vendte jeg saa ikke atter tilbage, idet en højere

Magt tvang mig tilbage til Skuepladsen for min skrækkelige Forbrydelse? Er det Indbildning?"

„De vil altsaa finde Dem i Deres Skjæbne og lade Dem hænge?" spurgte Stacks med paatagen Ro.

„Kan jeg maaske gnave mig igjennem disse Mure?" sagde Rudge heftig.

„Jeg tror, at jeg kjender en nærmere Vej."

„Og, hvad er det for en?" spurgte Morderen hurtig.

„Hør mig, men afbryd mig ikke, for Tiden er kostbar. Deres Kone er, siden jeg aflagde hende et Besøg, flygtet her til London. Jeg fik det at vide af min Ven, — ha, ha, ha! — denne hersens Kaptejn Tappertit. Han fortalte mig ogsaa, at Deres Søn" — ved Lyden af dette Ord fo'r Morderen heftig sammen — „at Deres Søn befandt sig blandt Oprørerne. Hvad mener De nu, om jeg opsøgte Deres Kone og sagde til hende omtrent som saa: „De vil gjærne have Deres Søn, — godt. Det er blot et ringe Vederlag, De skal give derfor, nemlig følgende. En Person, som antages for at være Deres Mand, er i Fængsel og hans Liv i Fare, — han er anklaget for Mord. Men nu er jo Deres Mand død for længe, længe siden. Fangen, som man, som sagt, tror er Deres Mand, kan altsaa ikke længere anses derfor, hvis De vil være saa venlig med et Par Ord edelig at bevidne, naar og hvorledes han døde. Til Gjengjæld forpligter jeg mig til at beskytte Deres Søn mod enhver Fare og føre ham velbeholden tilbage i Deres Arme, medens det, hvis De vægrer Dem, ellers let kunde hænde, at man for at opnaa den skjønne Belønning af saa og saa mange Pund gik hen og angav ham som en af Anførerne for Banden, og han saa blev dømt til Døden."

„Mit Haab vaagner paa ny," raabte Fangen og rejste sig hurtig op. „Naar faar jeg nærmere Besked?"

„Saa snart som muligt, men vær nu tavs, jeg hører Nøglerne klirre." Og i Virkeligheden viste ogsaa strax derpaa

Slutteren ſig og underrettede den blinde om, at han nu maatte forlade Fængſlet.

Uden at ſige et Ord mere rakte Stacks ſin Ven Haanden og ſagde Farvel, medens hans grinende Anſigt tydelig tilraabte ham, at han ſkulde være ved godt Mod og ſtole paa ham. Straæ efter klirrede Nøglerne paa ny, og Morderen var atter ene med ſin Samvittighed.

Femtende Kapitel.

Enden paa Begivenhederne.

London var nu baade Dag og Nat Vidne til de meſt uhørte Skjændſelsgjerninger. Øvrighedens Efterladenhed vedblev at beſtaa. Den bevæbnede Magt turde ikke ſkride ind uden efter Befaling fra de borgerlige Myndigheders Side, og der fandtes ingen Øvrighedsperſon, ſom vilde paatage ſig at udſtede en ſaadan Ordre. Da nu Oprørerne kun altfor vel vidſte dette, ſaa fo'r de frem paa den ſkamløſeſte Maade og øvede baade Tyverier, Plyndring, Mord og Brand ved høj lys Dag og i Hundreder af Vidners Overværelſe.

Det var allerede Klokken ſex om Eftermiddagen paa den Dag, ſom omtaltes i forrige Kapitel, at Oprørerne, forſynede med gamle Sabler, Hammere, Knive, Øxer, Jærnſtænger, lange Murſtiger og brændende Fakler, paa ny drog ud i fuldt Antal for under Hughs og Dennis' Anførſel at ſtorme Newgate Fængſlet.

Tappertit befandt ſig vel ogſaa iblandt dem, men denne Gang gik han ſnarere nødtvungen end frivillig med. Pøbelens raa og vanartede Væſen og hele den dyriſke Maade, paa hvilken den udøvede ſine Gruſomheder, var ham modbydelig. Desuden havde hele hans Formaal jo kun været

at skaffe Svende og Lærlinge mere Frihed, men ikke at myrde, skjænde og brænde. Maaske vilde Hugh og Dennis ogsaa have ladet ham stikke af, hvis de ikke havde faaet at vide, at hans forrige Mester havde forfærdiget Laasen til Newgates Hovedport, og derfor skulde han hjælpe dem med at aabne den.

Saa drog da hele Banden først til Klejnsmeddens Hus, som de truede med at stikke i Brand, da det ikke lykkedes dem at faa Døren brudt op. Endelig blev der lukket et Vindue op for oven, fra hvilket man hørte Varden med sin kraftige Røst raabe til dem:

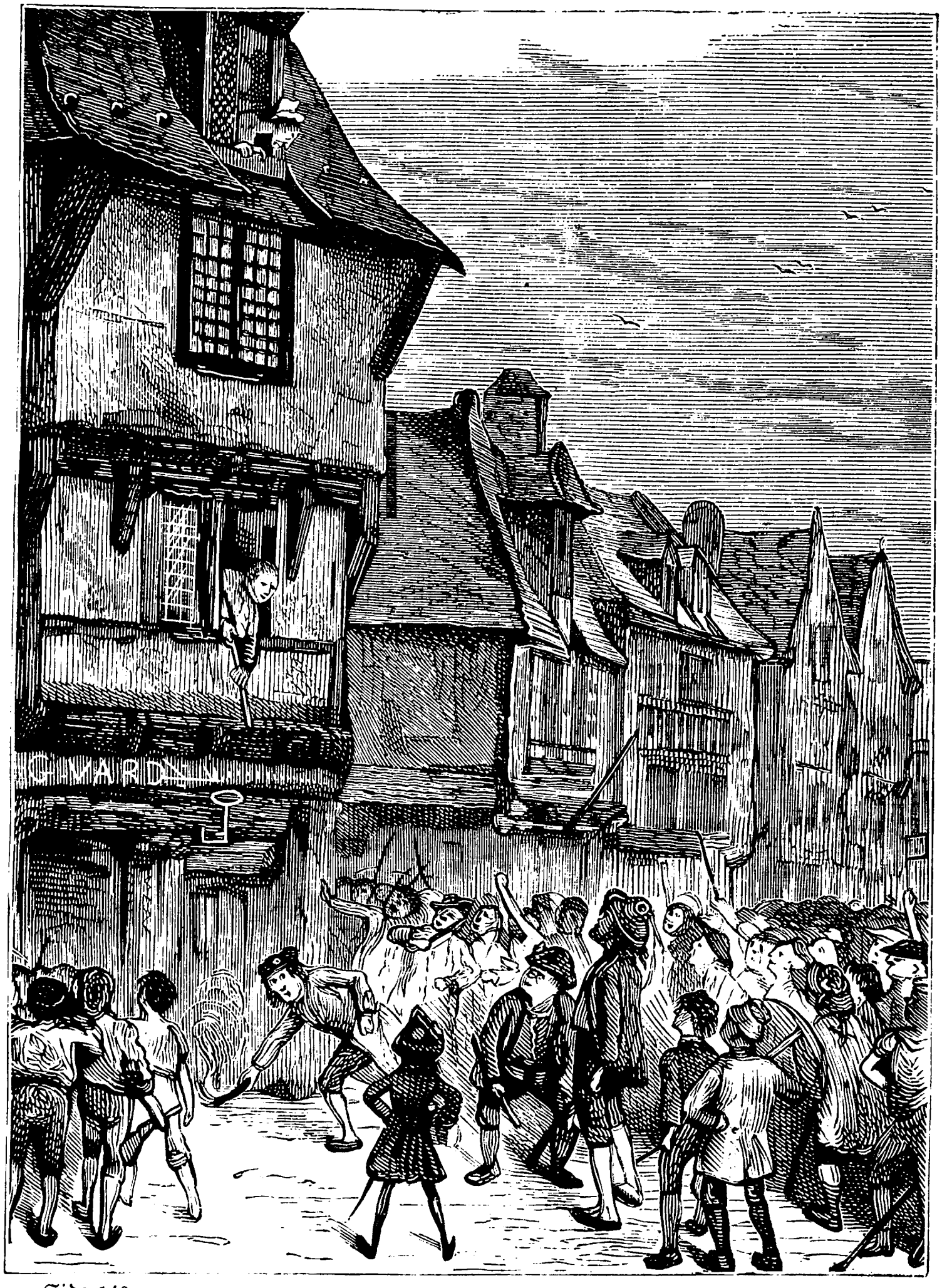
„Hvad vil I mig, I Hallunker?"

„Vi har Brug for Dem," raabte Hugh, „kom derfor ned og tag Deres Værktøj med Dem."

„Naa saa I har Brug for mig!" tordnede Klejnsmedden og lod en Bøsse komme til Syne. „Godt, kom saa op og hent mig. Men det siger jeg jer, at den første, der nærmer sig mig, han er Dødsens!" Med disse Ord rakte han Bøssen truende i Vejret.

Hoben, som ikke var forsynet med Skydevaaben, veg bestyrtet tilbage; og ingen vilde være den første. Men da raabte den forræderiske Tappertit: „Aa, Mester, Deres Gevær behøver man ikke at være bange for. Jeg kjender det kun altfor godt, og veed, at det er helt rustent og springer ved det første Skud."

Næppe havde Oprørerne hørt disse Ord, før de strax satte en Stige til det Vindue, hvor Klejnsmedden stod, og hvor tappert han end forsvarede det, fik de dog i et Nu slaaet det ind og tiltvang sig Adgang. Han uddelte vel endnu nogle Slag, men befandt sig snart værgeløs midt i den rasende Hob, som opfyldte Værelset. Hvem veed, hvor ilde det var gaaet Klejnsmedden, hvis ikke i rette Tid en kraftig Knøs paa omtrent fem og tyve Aar paa det varmeste havde taget sig af ham. Skjønt han kun havde een Arm,

Side 140.

Oploebet.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

kuſkede han alligevel alle dem, ſom nærmede ſig Klejnſmedden paa en truende Maade, og raabte ſtadig: „Glem ikke, at det er en gammel Mand, og at vi trænger til hans Hjælp. Sig ham derfor, hvad vi ønſker.“

Det ſkete ogſaa, idet man lod Varden vide, at man havde i Sinde at beſtorme Newgate og bryde dets Porte ind.

„Men det er Dem,“ raabte Hugh, „der har lavet Laaſen til Hovedporten, og derfor maa De viſe os, hvordan man bryder den op.“

Varden ſvarede kun med en harmfuld Latter.

„De vil ikke?“ ſagde Hugh. „Godt, ſaa lader jeg Dem føre ned ad Trappen, medens nogle andre ſkaffer ſig det fornødne Værktøj.“ — I ſaa Minutter var det alt ſammen beſørget, Døren brudt op indvendig fra, og Klejnſmedden ſkubbet ud paa Gaden, hvorpaa han maatte gaa i Spidſen for Toget mellem to haandfaſte Fyre.

Oprørernes Forehavende, at beſtorme Newgate, var ikke bleven holdt hemmelig, og da de kom hen til Stedet, fandt de derfor Arreſtforvarerens Bolig, ſom ſtødte ud til Gaden, ſtærkt barrikaderet.

„Halloj!“ brølede Hugh, „frem med Arreſtforvareren!“

Det varede noget, før denne adlød Opfordringen. Endelig viſte han ſig oppe paa Taget og ſpurgte, hvad de vilde.

„Gaa hellere fra hinanden,“ ſvarede Arreſtforvareren, „I kunde ellers let komme til at fortryde en ſaadan Voldshandling.“ Han vendte ſig om for at gaa, da Varden lod ſin Røſt høre og nødte ham til at blive.

„Er De iblandt de Folk!“ udbrød Arreſtforvareren højſt forundret.

„Jeg blev ſlæbt her hen med Magt, — for at bryde Laaſen paa den ſtore Port op for dem,“ ſvarede Klejnſmedden. „De er mit Vidne, Hr. Ackermann, at jeg vægrer mig ved at gjøre det.“

„Er der ingen Maade, man kan hjælpe Dem paa?“ spurgte Arrestforvareren.

„Nej, Hr. Ackermann. De skal gjøre Deres Pligt og jeg gjør min Pligt. Jeg gjentager det endnu en Gang, I Mordere og Tyvepak,“ sagde Klejnsmedden, idet han vendte sig om mod Mængden, „jeg gjør det ikke. Skrig jer kun hæse. Jeg gjør det ikke.“

„Holdt, holdt!“ raabte Arrestforvareren hurtig. „Hvor er den Mand, som før talte til mig?“

„Her!“ svarede Hugh.

„Veed I, hvad Straf der er for Mord, og at I sætter den brave Haandværkers Liv i Fare, naar I tvinger ham til at blive iblandt jer?“

„Det veed vi godt,“ svarede Hugh. „Udlever os vore Venner, saa skal De faa Deres Ven udleveret.“

Pøbelen gav sit Bifald til Kjende ved lydelige Hurraraab.

„De ser nu, hvordan Sagerne staar!“ raabte Varden. „Hold dem ude i Kongens Navn, og glem ikke, hvad jeg har sagt Dem. God Nat!“

Nu var det forbi med Underhandlingerne, thi en Hagl af Sten tvang Arrestforvareren til at trække sig tilbage. Pakket stormede løs, sværmende rundt om Muren og trængte Gabriel Varden helt op til Porten. Forgjæves satte man Værktøjskurven foran ham paa Jorden. Hverken Overtalelser eller Trusler om øjeblikkelig at dræbe ham kunde formaa ham til at yde den begjærede Tjeneste, som de havde slæbt ham hid for at udføre. Han blev urokkelig ved at sige: „Jeg gjør det ikke.“

„De har nogle af vore Venner i Forvaring — udlever os dem!“

Arrestforvareren rystede paa Hovedet.

„Hvis de ikke gjør det,“ raabte Hugh paa ny, „saa bryder vi Porten ind.“

Da gav Dennis Varden et Slag i Ansigtet, saa han styrtede til Jorden. Men han var strax igjen paa Benene, og medens Blodet løb ned ad Panden paa ham, greb han Bøddelen i Struben. Allerede havde Varden faact Overmagt over ham, da en lang Knægt, der aabenbart lige var undsluppen fra Galgen, løftede en Slagterøxe og med en skrækkelig Ed rettede et Slag efter den gamle Mands blottede Hoved. Men i samme Øjeblik, som han vilde hugge til, faldt han selv, som ramt af et Lyn, og hen over ham styrtede en enarmet Mand, som stillede sig ved Klejnsmeddens Side; lige efter ham kom der en anden, og saa slog de begge et kraftigt Tag i den gamle Mand.

„Overlad ham til os!“ raabte den første af dem til Hugh, som i ham strax gjenkjendte den Person, der først havde givet ham Underretning om Barnabys Fængsling. Han tillod derfor de to Mænd at bane sig Vej gjennem Mængden med Klejnsmedden imellem sig, idet de raabte: „Overlad ham blot til os. Vi skal snart gjøre det af med ham. Spild ikke Tiden! Husk paa Fangerne og paa Barnaby!“

Dette Raab gik fra Mund til Mund, og nu begyndte det at hagle med Slag paa Porten og Bygningen.

Medens nogle anspændte alle deres Kræfter paa dette møjsommelige Arbejde, og andre satte Stiger til og søgte at klatre over de høje Mure, var atter andre beskjæftigede med at kaste den hundrede Mand stærke Politistyrke tilbage og ved Hjælp af deres knusende Overmagt trampe dem under Fødderne. En anden Afdeling belejrede Arrestforvarerens Hus, brød Dørene ind, bortførte Bohavet og stablede det op mod Fængselsporten for at antænde et livligt Baal og brænde den ned. Saa snart denne Tanke var bleven klar for Hoben, kastede de deres Værktøj til Side og hjalp til med at gjøre Brændestabelen højere, saa at man tilsidst maatte sætte Stiger til for at lægge Brændselstof til for

oven. Derpaa ſtak de Ild i Stablen med Fakler og brændende Tovværk. Luerne ſloge højt i Vejret, ſværtede Fængſelsmurene og ſlikkede op ad Bygningens Forſide ligeſom Ildſlanger.

Beſtandig graadigere ſlikkede Flammerne op langs Muren, og hele Pladſen var ſaa oplyſt ſom ved høj lys Dag. Heden blev ſaa voldſom, at Ruderne ſprang i de nærliggende Huſes Vinduer, der ſkinnede ſom blankt poleret Guld og dannede en Række lyſende Punkter hele Gaden igjennem, og ſmeltet Bly og andet Metal flød ned fra Tagene.

Alligevel ſlæbte man beſtandig mere Brændſel til, og ſtore Brande bleve kaſtede op paa Fængslets Tage og ind i Gaarden, ſaa at Fangerne ſnart bleve grebne af en forfærdelig Skræk og Angſtraabet: „Der er Ild, der er Ild!“ trængte fra Celle til Celle, ſaa hele Fængslet ſnart gjenlød af Hyl og Jammerſkrig.

Da hævede der ſig pludſelig midt under al denne Skrigen et Fryderaab, ſom ſnart efterfulgtes af flere. Oppe ved Porthvælvingen viſte der ſig nemlig en Aabning mellem Muren og Porten, og ſtrax efter hang denne kun paa et eneſte Hængſel.

„Rør op i Ilden!“ lød det nu fra alle Sider; Porten glødede mere og mere, og Aabningen blev ſtørre. Det var tydeligt, at Fængslet ikke længere kunde holde ſig. Arreſtforvareren og hans Undergivne tilligemed deres Huſtruer og Børn grebe Flugten.

Porten gav endnu mere efter, ſank dybere og dybere — vaklede — bøjede ſig og ſtyrtede til Jorden!

Oprørerne opløftede nu et Jubelſkrig og veg et Øjeblik tilbage for at undgaa Ilden, ſom udbredte ſig mellem dem og Indgangen til Fængslet. Hugh ſprang op paa den rygende Aſkehob og ſtyrtede igjennem Indgangen. Bøddelen fulgte bag efter ham. Og ſaa ſtyrtede atter ſaa mange bag efter

dem, at Emmerne bleve nedtrampede og spredte om paa Gaden. Brande trængte man heller ikke til mere, for Fængslet stod i lys Lue baade indvendig og udvendig.

I mindre end en halv Time bleve over tre Hundrede Forbrydere befriede, deriblandt ogsaa Rudge og Barnaby, og midt iblandt Fryderaabene hørte man tydelig den klirrende Lyd af Fangernes Lænker, som de endnu ikke havde frigjort sig for. Her kom forfærdelige Ansigter for Dagens Lys, Ansigter, som kun mindede om Mord og Røveri. Alle dødsdømte Forbrydere gik nu frit om i Byens Gader, hvis Huse den Nat maatte illuminere paa Pøbelens Befaling, som om det var en Glædesfest, man fejrede. Det var langt over Midnat, før Skrigene og Hurraraabene og Lænkernes Klirren efterhaanden tabte sig.

Næste Dag begyndte Urolighederne paa ny. Oprørerne stak Ild i forskjellige Brænderier, forsøgte at sprænge de offentlige Banker i Luften og ødelagde en stor Mængde private Bygninger.

Saa traadte endelig Statsraadet sammen under Kongens Forsæde. Men hvem veed, om man selv nu var kommet til nogen afgjørende Beslutning, hvis ikke Kong Georg utaalmodig havde udbrudt: „Men gives der da intet Middel til at gjøre en Ende paa dette Uvæsen?“ — „Jeg kjender kun et eneste,“ svarede Generalprokurøren hertil, „og det er, at give Tropperne Fuldmagt til at skride ind ogsaa uden de borgerlige Myndigheders Tilladelse og Nærværelse.“ Flere Medlemmer af Statsraadet vare ganske af samme Anskuelse, men man kunde ikke godt gribe til dette Middel uden at krænke Konstitutionen, og da derfor Raadet paa ny ikke vidste, hvad Beslutning man skulde tage, svarede Kongen: „Godt, saa tager jeg hele Ansvaret paa mig.“ Der blev da strax udstedt en Ordre, som Kongen undertegnede tillige med en Proklamation, og endnu samme Dag rørtes Trommerne trindt om som Tegn til, at alle Tropper skulde møde under Vaaben. Den [illegible]=

væbnede Magt skred energisk ind, og skjønt den mødte en heftig Modstand fra Oprørernes Side, lykkedes det den dog tilsidst at sprænge dem og drive dem tilbage samt at tage de mest haardnakkede til Fange, medens Gordon blev arresteret i Følge et Dekret fra Statssekretæren. Hugh udmærkede sig ganske særlig under denne fortvivlede Kamp; han havde vidst at skaffe sig en Hest og førte Overkommandoen over de spredte Skarer. Man saae ham pludselig dukke op paa de forskjelligste Punkter i Byen og paa ny opmuntre de vigende Oprørere, indtil han endelig blev ramt i Armen af en Kugle og sank saaret til Jorden. Dog blev han ikke længe liggende hjælpeløs her, men følte sig snart løftet op af et Par kraftige Arme; det var Barnaby, der var hans Redningsmand. Da Hugh imidlertid hverken formaaede at staa eller gaa, vaklede han mekanisk hen til sin Hest, klavrede op paa Ryggen af den og klamrede sig fast til den. Barnaby sprang op bag ved ham, greb Tøjlen og satte den forskrækkede Hest i en tung Galop. Begge befandt sig snart i det frie, og Barnaby bragte sin saarede Ven hen til et Skur, som han havde opsnuset. Dette Skur var imidlertid i Barnabys Fraværelse blevet et Tilflugtssted for Rudge, som her havde Sammenkomster med den blinde Stacks. Den sidstnævnte var netop lige kommet, og Rudge raabte utaalmodig til ham:

„Naa, indvilliger hun saa i at sige det Ord, som kan redde mig? — for jeg bliver dog alligevel taget til Fange igjen."

„Siden hun mistede sin Kjæledægge," svarede Stacks uden at agte synderlig paa det Spørgsmaal, der blev rettet til ham, „har hun ligget for Døden. Jeg fandt hende igjen i et Hospital og sagde hende alt det, vi har talt om. Men hun svarede, at Gud vilde nok hjælpe hende og hendes uskyldige Søn, uden at hun behøvede at gjøre sig skyldig i Mened."

„For Satan!“ raabte Rudge. „Hvad skal jeg saa gribe til?“

Stacks vilde lige besvare dette Spørgsmaal, da Barnaby kom med den saarede. Fader og Søn stod et Øjeblik Ansigt til Ansigt og stirrede paa hinanden. Rudge veg uvilkaarlig sky tilbage, medens Barnaby pludselig styrtede sig over ham som en Panther og vilde slynge ham til Jorden, idet han raabte: „Nu kjender jeg Dig! Du er Morderen fra den Nat!“

„Er Du fra Forstanden, Dreng?“ raabte nu den blinde, idet han lagde sig imellem dem. „Veed Du da ikke, at det er din —“ Fader vilde han have sagt, men det algode Forsyn havde besluttet at fritage Barnaby for denne Prøvelse, for i samme Øjeblik blev Døren atter revet op, og Skuret fyldtes med Soldater, som Dennis havde ført hid.

„Saa,“ sagde Bøddelen efter at han havde sikret sig Flygtningen, „de to unge Fyre der, mine Herrer, det er dem, for hvis Paagribelse der er udsat en Belønning. Den anden der, det er en undsluppen Morder og Forbryder af værste Sort. — Hvis I nu blot vil holde fast paa dem, saa tror jeg, at jeg vil kunne binde dem bedre end nogen anden!“

Dette Forehavende blev dog forsinket i nogle Øjeblikke ved en ny Begivenhed. Den blinde Mand, hvis Hørelse var langt finere end Synet hos de fleste andre Mennesker, var flygtet, og man saae ham nu løbe hen over Markerne.

En af Officererne raabte strax, at han i Gaar havde hjulpet med ved Plyndringen af et Hus. Man raabte derfor til ham, at han skulde overgive sig. Dette bragte ham imidlertid til kun at løbe endnu stærkere, og i faa Øjeblikke vilde han have været udenfor Skudvidde. Kommandoordet faldt, Soldaterne gav Ild; Stacks løb endnu nogle Skridt og sank saa død til Jorden.

Fangerne bleve nu lænkede og førte bort. Hugh haabede

endnu ſtadig, at Pøbelen vilde befri ham, men da de naaede Londons Gader, og han ſaae, at der drog Militærpatrouiller gjennem disſe, ſaa ſvandt hans Haab, og han følte, at han gik Døden i Møde. — — —

Før vi ſlutte dette Kapitel, ſkal den ærede Læſer, der har overværet ſaa mange gruelige Optrin, endelig ogſaa være Vidne til et glædeligt husligt Optrin, ſom tildrog ſig i den ſorte Løve, medens Newgate brændte. Vi erindre ſikkert endnu, at Varden i Farens Øjeblik blev grebet af to Mænd og lykkelig revet ud af den raſende Folkeſværm.

Men hvor forbavſedes ikke den brave Klejnſmed, da han i ſine to Redningsmænd gjenkjendte Hr. Edward Cheſter og Joe, ſom var løbet bort for fem Aar ſiden! Ja, Joe lys levende, ſkjønt kun med een Arm, Joe, ſom ſaa ofte havde beklaget ſig for ham over den Maade, hans Fader behandlede ham paa. Han og Edward Cheſter havde begge ſamtidig forladt England og vare ſamtidig vendte tilbage.

Joes førſte Spørgsmaal, efter at Glæden over Gjenſynet havde lagt ſig lidt, gjaldt Dolly, og Edwards gjaldt Frøken Emma Haredale. Heldigvis lød Svarene overordentlig tilfredsſtillende. „Nu i Øjeblikket er begge Pigebørnene vel nok meget forſkrækkede," ſagde Varden, „og min lille Dolly græder nok over ſin Fader. De opholdt ſig lige i Værelſet ved Siden af, da Pøbelen ſtormede løs paa mig, og jeg takker min Gud og Skaber for, at de holdt ſig rolig og ikke kom frem. Hvad ſkulde det ogſaa have hjulpet?"

„Men nu, Meſter Varden," raabte Joe med glædeſtraalende Blik, „nu vil vi befri de to unge Damer og tage dem med os til Løven, hvor min Fader venter paa mig."

Og ganſke rigtig, der henne i Gjæſtcſtuen i „den ſorte Løve" ſad gamle John i højſt egen Perſon ved et vel beſat Bord og ſaae lige ſaa ſtridig og ſtivſindet ud ſom altid, men ſmilede dog over hele Anſigtet, navnlig da Selſkabet kom.

Alles Øjne ſtraalede af den reneſte Glæde, kun Dolly

begyndte pludselig bitterlig at græde. Klejnsmedden troede, at Taarerne gjaldt ham, og han søgte derfor at berolige hende, idet han sagde: „Vær kun rolig, kjære Dolly, intet skal mere skille os fra hinanden; vær Du blot ved godt Mod!“ Men det var aabenbart ikke Grunden, hvorfor Pigen græd. Bestandig kastede hun et stjaalent Blik hen til Joe, som havde mistet Armen, — han — den velskabte, smukke, tapre unge Knøs! Da Dollys Taarer stadig vedblev at rinde, saa tog endog gamle Willet til Orde, idet han saae sig om i Selskabet, og udtalte følgende Orakelord: „Maaske — jeg siger, maaske er hun sulten. Det kan I stole paa, hun er, for jeg er det!“

Denne Formodning vandt almindeligt Bifald, navnlig fra Værtens Side, og da Bordet alt var dækket, satte man sig strax ned.

Underholdningen var ikke synderlig livlig, og Gjæsternes Madlyst heller ikke videre stor, men Øjnenes og Hjærternes tavse Sprog var desto mere veltalende. Gamle John saae næsten uafladelig paa sin Søn, og han svævede i en stadig Skræk for, at denne pludselig vilde hitte paa at slaa Værten i „den sorte Løve“ til Jorden og sporenstregs stikke af til Kina eller et andet lignende Sted, og saa blive saa længe der, til han ogsaa havde mistet den anden Arm, eller et Ben, eller to Ben, eller et Øje, eller maaske det alt sammen. Desuden kunde han ikke lade være med nu og da at føle paa det tomme Ærme af Joes Overfrakke, som om han troede, at Armen muligvis havde skjult sig der. Efter en Stunds Forløb lagde han endelig Kniv og Gaffel fra sig, tog et langt Drag af Kruset, der stod ved Siden af ham, stadig med Blikket fæstet paa Joe, trak Vejret dybt, saae sig om i Kredsen og udtalte de mærkelige og dybsindige Ord:

„Han har mistet den.“

„Død og Pine!“ raabte Værten i „den sorte Løve“,

„nu har han regnet det ud! Fortæl ham nu strax, Joe, hvordan det gik til.“

„Det var ved Forsvaret af Savannah, Fader.“

„Ved Forsvaret af Savanneren,“ gjentog den gamle og saae sig atter om i Kredsen.

„I Amerika,“ sluttede Joe, „hvor Krigen føres.“

„I Amerika,“ sagde gamle Willet sagte efter ham, „hvor Krigen føres. — Han mistede den ved Forsvaret af Savanneren i Amerika, hvor Krigen føres.“ Derpaa tændte han sin Pibe, tog igjen et langt Drag af Krusет og gik ud af Døren; der vendte han sig endnu en Gang om, tørrede sit venstre Øje med Bagen af Pegefingeren og sagde med brudt Stemme:

„Min Søn — har faaet Armen skudt af — ved Forsvaret af — Savanneren i Amerika — hvor Krigen føres.“ Og med disse Ord gik han bort og kom ikke mere igjen den Aften.

Lidt efter lidt trak under forskjellige Paaskud den ene efter den anden af Selskabet sig tilbage, og endelig sagde ogsaa de Elskende Farvel til hinanden, i hvilken Anledning Dolly græd endnu mere.

Joe og Edward maatte love næste Morgen at besøge Dolly og Emma i Vardens Hus, og det gjorde de begge med største Fornøjelse.

Sextende Kapitel.

Slutning.

Der var forløbet en Maaned. Londons fredelige Indbyggere aandede atter, for der var atter tilvejebragt Ro og Orden i Staden, og med taknemmeligt Sind saae de op til deres Konge, hvis Fasthed og Mod i Farens Stund havde

ladet ham sætte sig ud over Forfatningen, hvilket de ene og alene kunde takke for, at Byen og deres Ejendele vare blevne reddede.

Mange Fængslinger havde fundet Sted; ogsaa Sim Tappertit stiftede Bekjendtskab med de skumle Fængselsmure. Men da det i Løbet af Forhørerne viste sig, at han kun tvungent havde taget Del i Newgates Ødelæggelse, og hans tidligere Deltagelse i Opstanden allerede tilstrækkelig var bleven straffet derved, at han var bleven saaret i begge Benene, og disse, hans Stolthed og Hovedprydelse, vare blevne amputerede, saa blev han snart igjen sluppet løs. Det var derimod ikke Tilfældet med Bøddelen, Hr. Dennis, skjønt han havde haabet, at hans Embedsværdighed vilde sikre ham mod Fængsling, og at man nu vilde have sværr Brug for ham. Alt det var der slet ikke Tale om; tværtimod blev han betragtet som en af de farligste Anførere for Oprøret. Saa overmodig, som han før havde vist sig, saa fejgt opførte han sig nu, efter at Dommen over ham var falden. Han hylede som et Barn og spurgte utallige Gange om Dagen Arrestforvareren, om der ikke var kommen en Benaadning for ham. Men den kom hverken for ham eller Stratenrøveren Rudge eller Hugh eller Barnaby. Ja — ogsaa stakkels Barnaby skulde dø for Bøddelens Haand, og der var ikke mere noget Haab om Redning for ham. Hans Venner med den brave Klejnsmed i Spidsen havde indgivet Petitioner og Bønskrifter for ham i Massevis og deri gjort opmærksom paa hans aandssvage Tilstand, men forgjæves — — stakkels Barnaby skulde dø.

Og saa nærmede sig da den skæbnesvangre Morgen, der skulde være den sidste for disse fire Personer, saa vel som for adskillige flere. Hele Natten igjennem havde man i de forskjellige Fængsler hørt en uhyggelig Hamren og set mørke Skikkelser løbe travlt hid og did. Og da nu Nattens Taageslør brast, og Morgenrøden bebudede et nyt Liv, traadte

det forte, gruelige Skafot bestandig tydeligere frem, det, som nu snart skulde være Skuepladsen for blodige Begivenheder.

Vi have været Vidner til saa mange rædselsfulde Optrin, hvorfor vi lader Tæppet falde for det mørke Skafot, idet vi bede Gud om at tilgive Hugh hans mange Fejltrin og ikke gaa altfor strængt i Rette med de øvrige. Er dog ikke Rudge alt bleven straffet haardt nok her paa Jorden ved sin onde Samvittighed? Stakkels Barnaby ville vi ofre en Taare. Og nu, bort med disse mørke, triste Billeder. Der henne i Klejnsmeddens Hus er Himlen blaa og smilende, — lad os drage der hen.

Den brave Klejnsmed er ganske vist ikke til Stede, — han havde ikke villet lade sig afholde fra at ledsage stakkels Barnaby paa hans sidste Vandring — derimod finde vi i det lille Værelse oppe paa første Sal Dolly samt unge og gamle Willet, medens Hr. Haredale tillige med Emma og Edward Chester befinde sig i Værelset ved Siden af Værkstedet.

Paa første Sal have to Personer gjensidig tilstaaet deres Kjærlighed for hinanden, efter at den ene af dem tydelig havde givet til Kjende, at han havde i Sinde at drage til Ostindien og der kaste sig over en eller anden Forretning, saaledes som Edward Chester havde gjort, hvorved han havde samlet sig en smuk Formue. Ved disse Ord formaaede den anden af de to ikke at holde sine Taarer tilbage, men tilstod rent ud, at hun ikke kunde leve uden ham. Derpaa sagde Ostindiefareren det selv samme, og paa den Maade kom begge til Erkjendelse af, at de stemte fuldstændig overens. Han kaldte hende for „sin egen, lille Dolly“, og hun kaldte ham for „sin kjære, dyrebare Joe“, hvorpaa der fulgte en stormende Omfavnelse, som blev gjentaget flere Gange. Det skal endnu bemærkes, at under alt dette sagde gamle Willet ikke et Muk, men dampede væk af sin Pibe, og selv nu, da

Side 152.

Mødet mellem Joe og Dolly.

Parret anmodede ham om hans Velsignelse, var han stum som en Fisk.

„Men, Fader," raabte Joe fortvivlet, „saa sig dog et Ord, — blot et eneste Ord."

Willet stirrede længe paa ham og mumlede saa:

„„Majstangen" er ødelagt — og nu vil han igjen stikke over til Savanneren, fordi han trænger til Smaapenge og ikke tror, at gamle John endnu har nogle Skillinger tilbage." Med disse Ord rejste han sig langsomt op fra Stolen, slog en rungende Latter op og raabte: „Hvor han vil undre sig, naa da, hvor han vil undre sig! ha, ha, ha!" Og saa gik han ud af Døren. Men strax efter aabnede han den igjen, stak Hovedet ind, nikkede og sagde: „Min Velsignelse — nu kommer jeg strax med den — lad mig bare først faa tændt min Pibe."

Vi forføje os nu ned i Værelset i Stueetagen, hvor Haredale netop spørger Emma, om det har bekræftet sig, at Barnabys Moder er bragt fra Hospitalet og hjem her i Klejnsmeddens Hus.

„Hun ligger der oppe i Værelset til Gaarden," svarede Emma, „og hendes Smerte og Sorg er over al Beskrivelse."

„Saa kjender hun altsaa Sønnens Skæbne?" spurgte Haredale videre.

„Det var umuligt at holde den hemmelig for hende."

Der paafulgte nu et langt Ophold, under hvilket Haredale gik tankefuld op og ned ad Gulvet. Endelig standsede han foran Edward, greb hans Haand og sagde:

„De er en brav ung Mand, som jeg i Sandhed nærer den højeste Agtelse for. De har trofast holdt deres Ord, og det er nu paa Tide, at jeg opfylder mit Løfte over for Dem. Jeg behøver sandelig ikke at spørge om," tilføjede han smilende, „hvorvidt De har bevaret Deres Kjærlighed til min Broderdatter i de fem Aar, hvori De har være skilt fra hinanden. Den Ømhed, der taler ud af begges Blik, vidner

nokſom derom. Gud har viſt ſig barmhjærtig og befriet mig fra den Byrde, der tyngede paa mit Sind. Jeg ſtaar nu renſet for enhver Mistanke, — og jeg er nu løſt fra min Ed. Vær lykkelige!“ Dermed lagde han de Elſkendes Hænder i hinanden og ſtrakte ſin Haand velſignende ud over deres Hoveder, da der pludſelig hørtes en Larm i det fjærne. Det var lydelige Jubelſkrig, ſom gjenlød i Luften. Hvert Øjeblik kom Larmen nærmere og nærmere, og ſtrax efter kom gamle John Willet ſtyrtende ind og raabte:

„Jeg veed det alt — altſammen! Varden ſendte Bud til mig derom, og jeg har ogſaa lidt efter lidt fortalt hende det, ſaa hun er nu forberedt og er bare falden i Beſvimelſe!“ Dermed ſtyrtede han igjen af Sted, og Haredale og de to andre vidſte nu lige ſaa meget ſom før. De ilede hen til Vinduet, rev det op og ſaae ned paa Gaden, ſom par propfuld af Menneſker. Midt i Stimmelen, ſom urolig bevægede ſig hid og did, ſaae man Klejnſmeddens ærlige Anſigt og kraftige Skikkelſe, ſom var godt paa Veje med at blive ſtødt helt i Stykker af lutter Begejſtring. Men intet kunde bringe ham ud af Fatning, og han beſvarede Jubelraabene, til han var bleven helt hæs, og ſvingede i ſin overſtrømmende Glæde ſaa længe i Luften med ſin Hat, til man kunde ſkimte Dagens Lys mellem Skyggen og Pullen paa den.

Men under hele denne Vandren fra Haand til Haand ſlap han ikke et Øjeblik den Arm, ſom klamrede ſig faſt til hans egen. Med et lidende og frygtſomt Blik, undſelig, bleg og ſtirrende forundret hen for ſig, ſom om han lige var ſtegen op fra de Døde og nu viſte ſig ſom et Gjenfærd blandt de Levende, klamrede — Barnaby — ikke Barnabys Gjenfærd, men Barnaby lyslevende, med Kjød og Blod og Muſkler og Sener og Nerver og et kjærligt bankende Hjærte, ſig til ſin vakre, gamle Ven, af hvem han lod ſig føre, hvorhen det ſkulde være.

Og saa naaede de da endelig til Husets Dør, som venlig aabnede sig for dem. De smuttede ind ad den, lukkede den med Magt for Mængden, der trængte paa, og nu befandt Gabriel Varden sig mellem Haredale, Willet og de to nyforlovede Par, medens Barnaby ilede op ad Trappen og knælede ned ved sin Moders Seng.

„Saa fik dog det bedste Stykke Arbejde, jeg nogensinde har udført, en velsignet Afslutning," raabte Klejnsmedden forpustet til Hr. Haredale og begyndte nu i al Korthed at sætte sine forundrede Tilhørere ind i, hvad der var foregaaet. Han havde, som alt omtalt, hele den foregaaende Dag gjort sig Umage for at redde Barnabys Liv, men forgjæves. I sin Hjærtensangst var han da midt om Natten ilet til den unge Prins af Wales og havde endog trængt sig frem lige til Kongens Forgemak. Resultatet deraf blev, at der hen imod Morgenstunden blev foretaget en nøjere Undersøgelse af Barnabys Sag, hvoraf Følgen atter blev, at der mellem Klokken elleve og tolv blev udfærdiget en Benaadningsordre for Barnaby Rudge, som blev overleveret til en Hestgardist, med Paalæg om strax at aflevere den paa det Sted, hvor Henrettelsen skulde finde Sted. Gardisten naaede derhen netop i samme Øjeblik, som Forbryderkarren kom kjørende. Barnaby blev nu strax løsladt og, ledsaget af Varden og en jublende Skare, ført til Klejnsmeddens Hus.

For endelig at gjøre Ende paa Larmen ude paa Gaden, lod Varden Ravnen hente, som var fulgt med paa Ryggen af sin Herre og havde anerkjendt Mængdens Hæderbevisninger ved at hakke hver eneste Finger til Blods, som den kunde faa fat i. Varden tog Grib paa Armen og stillede sig med den ved det aabne Vindue. Efter at der derpaa var indtraadt nogenlunde Stilhed blandt Mængden, takkede han dem for deres Deltagelse, men tog sig tillige den Frihed at meddele dem, at der var en syg Person i Huset, hvorfor han foreslog dem at raabe tre Hurraer for Kong Georg, tre for

gamle England og tre for hvad som helst ellers, og dermed slutte hele Ceremonien. Det gik Mængden ind paa, og i Stedet for at raabe Hurra for „hvad som helst", raabte de det for Gabriel Varden, ja gav ham et rungende Hurra oven i Kjøbet og spredtes saa ad i den gladeste Stemning.

Hvilke Lykønskninger, der udvexledes, da de vare blevne alene, hvor usigelig lykkelige og glade de alle vare, hvor ude af Stand Barnaby var til at sige blot saa meget som et Ord, og hvor forvirret han gik fra den ene til den anden, indtil han endelig havde samlet sig saa meget, at han kunde strække sig ned paa Gulvet ved Siden af Moderens Seng og saa falde i en dyb Søvn, — det er alt sammen Ting, som vi ikke behøve at tale om, og som vi ikke kunne tale om, da vi ere altfor afmægtige til blot nogenlunde at kunne skildre dem.

Det lakker nu mod Enden, og den ærede Læser maa belave sig paa at tage Afsked med de Personer, som han har lært at kjende i denne Bog.

Faa Uger efter fejredes der en dobbelt Bryllupsfest i „den sorte Løve" for Edward og Emma og for Joe og Dolly. Ved det store Bord saas kun lutter glade Ansigter, ja selv om Barnabys og hans Moders Læber spillede der et Smil. Men den største Lyksalighed lyste af den brave Klejnsmeds Blik, og han drak ud af sin Toby, som han havde medbragt i Dagens Anledning, og han drak ofte, og tog sig hver Gang en rigtig god Slurk. Og det var intet Under, for det var jo ham, der havde bragt alt til en glædelig Afslutning, og sin lille Dolly havde han givet en smuk Medgift, som under megen Smisken og Latter blev betydelig forøget af gamle John Willet.

Følgen deraf var, at Joe med sin kjære, lille Hustru snart fik „Majstangen" restaureret fra øverst til nederst, aabnede den paany og tillige anlagde et Mejeri. Gamle John installerede sig i et net lille Hus i Chigwell, men glemte

ikke at tage Kobberkjedlen med, — det eneste Stykke Bohave, som Oprørerne ikke havde slaaet itu. I denne nye Bolig indfandt Tom Cobb, Phil Parkes og Salomon Daisy sig regelmæssig hver Aften, og saa sad de alle fire henne ved Kaminen og drak og røg og passiarede og nikkede, som de altid havde gjort. Snart efter gjorde man den Opdagelse, at gamle John endnu bestandig opfattede sig selv som en virkelig Krovært, hvorfor Joe forsynede ham med en Tavle, paa hvilken den gamle Mand regelmæssig opførte uhyre Regninger for Spise- og Drikkevarer samt Tobak.

Varden solgte sit Værksted og tog til sine Børn, hos hvem han levede saa lykkelig, som han havde fortjent.

Lord Gordon sad nogle Aar i Fængsel, men blev saa frigiven. I syv Aar holdt han sig rolig, men saa udgav han et Smædeskrift mod Kongen af Frankrig. Han flygtede til Holland, hvis Borgermester imidlertid ikke fandt synderlig Smag i hans Selskab og derfor skyndsomst sendte ham hjem igjen. Da han var kommen til England, gik han, Gud maa vide af hvilken Grund, over til Jødedommen og lagde sig et langt Skjæg til, hvilket dog ikke hindrede ham fra at blive fængslet. Han blev bragt til Newgate, og der døde han endelig. Gashford, som naturligvis havde forladt ham, levede en Tid lang af de Penge, han havde forstaaet at stikke til Side, men blev tilsidst nødt til at søge sig en Stilling. Han blev Politispion og førte i denne Egenskab et usselt, elendigt Liv.

Ikke synderlig bedre gik det Simon Tappertit, som etablerede sig som Skopudser, ved hvilken Forretning han ikke trængte til sine egne Ben.

Barnaby og hans Moder havde Joe taget til sig og indrømmede dem en Bolig i Mejeriet. Det varede vel længe, før den stakkels Fyr helt kom sig, men da det endelig skete, gaves der ingen gladere og lykkeligere Sjæl end han. Mærkeligt nok var det, at han, skjønt Fortiden laa for ham som

en Taage, dog opsøgte Hughs Hund og tog den til sig, samt at han aldrig senere lod sig bevæge til at tage til London.

Hvad nu endelig Grib angaar, saa maa det berettes, at den et helt Aar igjennem ikke snakkede, hvilket naturligvis gjorde dens Herre meget mismodig. Men efter denne Tids Forløb begyndte den pludselig en Morgen at trække en uhyre Masse Propper op og at forsikre, at den var en Djævel.

Fra den Dag af pludrede den endnu mere end før, og da den, da Barnaby var bleven en gammel Mand, først var traadt ind i Ynglingealderen, saa pludrer den rimeligvis den Dag i Dag, forudsat, at den ikke er død, som det hedder i Eventyret.

